

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischer Fülöp fia könyvkereskedésében
Úrósház-palota.Telefon: Riadóhivatal: 103
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések

Fischer Fülöp fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Évesben házhoz hordva:

Egy hóra	1—K.
Negyedévre	2—
Félévre	6—
Egész évre	12—

Postai küldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9— „
Egész évre	18— „

Megjelenik naponként este 6 órákor
Ünnepnapok kivételévelFetelés szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Tengerentúli veszedelem.

Nagykanizsa, július 31.

A baj sohasem jár egyedül. Mindig akad társa a többedmagával, azután könnyebben az ember szeme közé nézhet. Nem elég, hogy évről-évre egy nagy darab szakad ki Magyarországból és öblös hajóregetegek, élő, eleven magyar áruval: emberrel, mindezt a halálos veszedelmet tetézi egy másik baj. Az, hogy keserves nélkülözések árán, mikorra otthont találnak Amerika földjén véreink, rájuk csap egy ezerkaru polip. A pánszláv propaganda. És éppenséggel nem válogatott eszközökkel, pénzzel elbódító ígérgetésekkel előbb lazítja, azután végkép elszakítja azokat a szálakat, mik a kivándorlott hazabeltnek lelkét kötik ide ehhez a földhöz. A pánszláv izgatások ijesztően hatalmas méreteket öltenek Amerika földjén és veszejtő hálójukat arra vetik ki: aki magyar. Újongunk, ha egy pánszláv agitátornak nyakát törí idehaza az államhatalom és most hallanunk kell a fájó hírt, hogy oda kívül, sok százezernyire szaporodott testvéreink ellen mindent idehaza lehetetlenné tett egy állapotot helyett szöveti magát.

Keserves dolog mindez. És legfőbb ldejé, hogy a kormány figyelme is reá tereltessek. Idehaza járt minapában Kovács Lajos new-yorki plébános, és fájó, aggódó szívvel számolt be a kormány tagjai előtt szomorú tapasztalatairól. Ez az idegenben is hűség és magyarnak maradt agilis fiatal pap egy messze elágazó szövetségről rántotta le a leplet, mely szövetség orosz pénzzel dolgozik és pánszláv álmodozásokkal eltelten, érzésben, lelki hozzátartozásban végleg el akarja szakítani tőlünk kivándorolt honfitársainkat. Anyagi áldozattól nem riadnak vissza, bűnös ígérgetéssel igyekeznek leszedni lábáról főleg a ruthén és tót nyelvű kivándoroltjainkat. És ez a veszedelem — a tengeren által — elér ide, a magyar földre is és államiságunk aláásásával, idehaza is úzi nemzetelő, kórságos manipulációit.

Ezek tények. Sőtén beszédo valóság, mivel szemben cselekedni kell. Hathatósan, eredményesen. Arra semmiesetre sem számíthatunk, hogy nagy tömegben özönöljék vissza Amerikából a kivándorolt magyarság. Az ottani törvények ezt a szó szoros értelmében lehetetlenné teszik. Akkor hát minden tőlünk telhető erővel azon legyünk mi, hogy kinlévő testvéreinknek sorsán enyhítsünk és ellensúlyozásával a pánszláv izgatásoknak tegyük lehetővé, hogy legalább érzésben maradjanak meg magyarnak. Ki tudja, nem jön-e idő, mikor egy régi nótá visszahívja őket. Csak legyen azután kit visszahívni!

Gróf Apponyi közoktatásügyi miniszter és gróf Hadik belügyi államtitkár, kiket teljes részletességgel informált Kovács Lajos az amerikai pánszláv izgatások céljáról és esetleges eredményeinek minket érő súlyáról, valósággal megdöbbentek a hallottakon. És ez az aggódó megdöbbenés kell, hogy kiinduló pontja legyen egy olyan akciónak, mely lefegyverzi majd a pánszláv izgatatók bűnös üzelmeit és makulatlan ériutletlenségében, megőrzi a magyar haza számára kiszakadt véreink érzésvilágát.

Nehéz elszánt lehet csak ez a küzdelem. Azok az állapotok, kiknek az izgatás elvégre csak üzlet, szívósak és alattomos fífikával dolgoznak. Erős, egészséges magyar sajtó már csirájukban is végzetes csorbát üthet azokon a lelketlen izgatásokon, de sajnos Amerikában a magyarságnak ilyen sajtója még nincs. Ha lenne, talán nem növekedett volna a pánszláv mozgalom oly hatalmassá, hogy — sajnos — már nem beszélni, de cselekedni kell.

Sok százezer magyar lélekről van szó. Vigyázzunk, már tátogatja száját ez a tengerentúli veszedelem és egy őrizetlen pilanatban elnyelheti őket. Hinthetünk akkor azután hamut a fejünkre, nem fog az már bizony semmit sem érni.

Radikális párt Nagykanizsán. A letört szabadelvű politikusok, a darabontok csak nem tudnak belenyugodni elmulásukba. — Az akna munkát állandóan folytatják és felszinen tartják a „radikális” párt alakításának eszméjét. Kristóffy — aki épen most Ischiben tartózkodik és Fejérváryval tárgyal — mindenáron szervezni akarja a pártot. — Most már azonban nem a szocialistákat akarja elsősorban megnyerni, hanem a polgári elem azon részét, amelyet érzelmű szálak fűznek a régi bűnös rendszerhez. Megbízható forrásból értesülünk, hogy Nagykanizsán is tapogatóznak, hogy van-e talaja eszméiknek. Sőt már ebben a kezdeti stádiumban sajtóorgánumból is akarnak gondoskodni s ez irányban is megtették a kezdo lépéseket. Azonban ez ideig minden kísérletük teljes kudarcot vallott.

Kiegyezés és alkotmánybiztosítók. Ischiből táviratozzák: Wekerle Sándor dr. miniszterelnök ma este Bécsbe érkezik, ahonnan megérkezés nélkül folytatja útját. A miniszterelnök holnap reggel érkezik Budapestre. — Ausseoból

Jelentik: Wekerle miniszterelnök tíval nyolcadtől órákor reggel ideérkezett és kocsin folytatta útját Ale Ausseeba, ahol megreggelizett és déliben visszautazott Budapestre. A tegnapi kihallgatáson szóba került az alkotmánybiztosítók kérdése is. Éppen egy esztendeje annak, hogy Andrásy gróf ugyancsak Ischiben átnyújtotta a királynak az alkotmánybiztosítókrol szóló javaslatot, — anélkül, hogy eddig előzetes szentesítésében részesültek volna.

A kvóta megállapítása. A hivatalos lap mai száma közli a király kéziratát, melyben a közügyek költségéhez való hozzájárulási arányt — minthogy egyezmény nem jött létre — a magyar korona országai számára 33³/₁₀ %-ban, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok részére pedig 66⁶/₁₀ %-ban állapítja meg.

Az állam és a városok.

— A pécsi mozgalom. —

II.

E napon megszűnik az 1899. évi július hó 1-je előtt, habár kormányhatósági engedéllyel beszedett mindennemű ily községi és városi fogyasztási adó természetű pótlékok, díjak stb. beszedési joga és fizetési kötelezettsége és minden kártérítés nélkül megszűnnek az ezen adópótlékok, díjak stb. beszedésére vonatkozólag az egyes városokkal és községekkel kötött bérleti szerződések is.

Ez a törvény jellemző a magyar törvényhozás városi politikájára.

Hogy a törvény megalkotása nagyobb visszahatást nem keltett, bizonytal csak a fentebb említett ígérgetnek tulajdonítható, a melynek komolyságában a városoknak nem lehetett okuk kétkelkedni.

De keserű csalódás várt rájuk.

A törvényhozás nemcsak nem sietett ígérgetét beváltani, hanem az 1901. évi XVIII. t. cikkel a rendezés határidejét kitolta az 1904. év végére, majd az 1906. évi II. t. cikkel azt teljesen bizonytalan időre odáta el. Ha azt kívánjuk, hogy a városok betölthessék rendeltetésüket, ha érdeke ennek az országnak, hogy virágzó városai legyenek, amelyek tudomány, jólétet árasztanak messze vidékekre, ha ezt az országot iparilag és gazdaságilag függetlenné akarjuk tenni, akkor az eddig követett városi politikával gyökeresen szakítani kell.

Anyagi megerősítésük nélkül hasztalan beszélünk a magyar ipar megeremtéséről, mert az ipari élet kiinduló pontjait a városok képezik.

A segítő akciónak tehát azzal kell kezdődni, hogy városainkat, a rájuk nehezedő terhektől folszabadítsuk, a mi azok pénzügyi viszonyainak gyökeres rendezése útján érhető el. A városok fejlődésének egy további akadály, hogy korlátozott anyagi erőik következtében önkormányzati szervezetüket sem építhetik ki a mai követelményeknek s a meglévő sem felelheti azt a tevékenységet, amelyet a fejlődő igények megkívánnak, aminek oka

abban rejlik, hogy nem nyújthatnak tisztviselőiknek oly javadalmazást, amely azokat fárasztó munkájukért méltán megilletné és az anyagi gondokkal való folytonos küzködéstől őket megmenthetné, a rosszul dotált és anyagi gondoktól sújtott tisztviselőktől pedig odaadást, ambíciót, versengést, a közérdek minél lelkesebb megvalósítása körül várni nem lehet.

Kétségtelen ugyan, hogy a fizetésrendezés a városok belügye, amelytől maguknak kell megoldaniuk. Minthogy azonban erre a célra nagyobb fedezet szükséges, ha a javadalmazásnak legalább azt a mértékét akarjuk biztosítani a városi tisztviselőknél, amelyet a hasonló munkakört betöltő megyei tisztviselők élveznek, a városok pedig mai helyzetükben minden újabb áldozat meghozatalára képelenek, ez a kéyszerhelyzet az állam kincstárára utalja városainkat.

Midőn e lépésre a viszonyok kéyszerítő hatása alatt a közönség és tisztviselőink jól felfogott érdekében magunkat elhatároztuk, nem a megyei tisztviselők fizetéseinek rendezésénél látott példa vezetett bennünket, hanem az a tudat, hogy az állam kárpótlással tartozik a városoknak azokért az állami teendőkért, amelyeket tisztviselőikkel elvégzett kötelességükre tett és a törvényhozástól ez irányban nyert, de mindezekig be nem váltott ígéret.

A fizetésrendezés szükségességét bővebben indokolnunk a mai viszonyok között egészen feleslegesnek látszik.

Ma már az állam összes alkalmazottainak megélhetéséről többé-kevésbé kielégítő módon gondoskodva van, sőt a törvényhatóságok egy részének, t. i. a vármegyéknek alkalmazottai is főlzabadítottak az anyagi gondoktól, éppen csak a városi törvényhatóságok tisztviselőiről feledkezett meg egy törvényhozás, mint a kormány.

Pedig méltánytalanul éri őket a megyei törvényhatóságok tisztviselőitől való illeténi megkülönböztetés és a mellőztetés.

A kérdés megoldásának módja a megyei törvényhatóságok, a tanítószék és a községi jegyzők javadalmazásának rendezése nyomán nehézségbe nem ütközhetik és erős a meggyőződésünk, hogy amennyiben a törvényhozásnak és a kormánynak komoly szándéka a törvényhatóságok városokat teljes kárpótlásban részesíteni, úgy a most kért részleges kárpótlást haladéktalanul folyósítani fogja. Kötelességünknek véljük azonban már e helyütt is hangsúlyozni, hogy a kérelmezett dotáció az annak idején megadandó végleges kártalanítás összegére nézve praedjudiciumot nem képezhet.

Maga pedig az a hozzájárulás, amely a magyarországi törvényhatósági városok tisztviselőinek fizetésrendezésére szükségeltetik nem teáz oly nevezetes összeget, amely szemben az az óriási áldozattal, amelyet az államkincstár az összes többi állami és községi gálatot teljesítő alkalmazottak fizetésének javítására fordított, az államháztartást érezhetőbben megterhelhetné.

Négyszobás udvari lakás

Eötvös-tér II. szám alatt pincével stb.

olvasón kiadó.

HIREK.

A kik nem születnek meg.

Nem régiben emlékeztünk meg Nagykanizsa város születési statisztikájával kapcsolatban az egy-gyermekrendszer terjedéséről. Most pedig, mikor nap-nap után kapjuk a többi dunántúli megye adatait, megdöbbenéssel látjuk, hogy milyen ijesztő módon uralja országgrészüket ez a veszedelem. A városok asszonyai, a kik szépségük romlását látják az Isten áldásában, éppen olyan részesei ebben a bűnben, mint a falu népe, a hol tisztán anyagi okokra vezethető vissza ezen baj.

Evek óta várjuk aggódva, hogy a törvényhozás rá fordítsa tekintetét ezen égő sebünkre, a mely hatásában nem kisebb jelentőségű kérdés, mint a kivándorlás. Egyformán gyengítik a nemzet erejét azok, a kik nem jönnek.

Az erkölcsnek az emberiségnek és a nemzetnek egyformán pusztítója ez a rendszer. Megcsufolása a házasság intézményének és az emberi örökélet megtestesülésének, megrablása a nemzet javainak.

S ha felismertük a helyzetet, nem nehéz megtalálnunk az okokat sem. Ez pedig már fele a gyógyításnak. Az első ok pedig — be kell vallanunk — a szegénység. Már pedig ez nem kedvező talaja sem az erkölcsnek, sem a hazaszeretetnek. A hol az anyagi gond egészen lekötö az emberek figyelmét, a hol minden darab kenyert számon kell tartani, ott nem csoda, ha bekövetkezik a demoralizáció. A vagyon tisztesség, a vagyon tehetség — ez népünk szavajárása.

Azonban mégsem a legszegényebb osztályoknál a legnagyobb a veszedelem. Azok, a kik tanulmányozzák ezt a kérdést legalább azt mondják, hogy egy falu, mint a városban a középmoduaknál jelentkezik legfeltűnőbb alakban ez a nemzetrontó bűn. Az egészen szegény ember elkinlódik gyermekeivel, mert öregségének támasztékát látja bennük, akiket már kicsiny korban is felhasználhat segítő társnak.

A középmoduak, a kik a vagyon, a meglévő felarabolását látják minden születő gyermekben s a városi középosztály, a hivatalnokok, a kik csak egy újabb kenyérgusztitót látnak a jövevényben, — ezek félnek legjobban a gyermektől.

Ezen a ponton kell tehát legalább megérkezni a segítségnek. Még pedig a törvényhatóságától. Mert ez sokkal zavarosabb dolog akár milyenne közjogi vitánál. Legujabban fölvetette egyik függetlenségi párti képviselő ugynevezett paraszt majorátus eszméjét. Lehurrogták, reakciónak mondták indítványát s nem méltatták annyira figyelmre sem, a mennyit pedig megérdemelt volna, hogy alaposan megvizsgálják és elmélgédjenek rajta. Ha célszerűnek bizonyul különben — akár reakción akár nem mindegy. Nem elvek keltenek nekünk, elmúlt idők fakuló jeiszavai, hanem segítség bármilyen módon. A hivatalnokok helyzetének javítását sem lehet úgy megoldani, hogy ezentul hetenként kapnak fizetést a havi helyett mert ez nem megoldás. Nagy nemzeti érdekekről van itt szó ezeket nem lehet fél és negyedintézkedéssel még csak előadni sem.

Addig is míg ez bekövetkezik, meg kell tenni valamennyitüknek, a mit lehet, ezen átok ellen. Fel kell világosítani a népet, hogy a mit cselekszik lealásó bűn és anyagi károsodás, véték az Isten ellen, véték a maguk személye ellen.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Lázár Gyula megbízottj tanárt a zalaegezségi, Danosváry Gusztáv zalaegezségi állami felső kereskedelmi iskolai igazgatót a kassai állami felső kereskedelmi iskolához helyezte át.

— **Késedelmes fizetésrendezés.** Egy zalamegyei katolikus néptanító levele alapján megírtuk a minap, hogy a zalamegyei tanítószék fizetésrendezése késedelmes szénvedett. E hírnkre vonatkozóan most Ruzsicska Kálmán dr. királyi tanácsos, tanfelügyelő, hosszabb nyilatkozatot küldött be nekünk. Zalavármegye területére vonatkozóan, ugymond abban történt megállapodás, hogy figyelemmel a tizenkét járásból álló vármegye rendkívüli kiterjedtségére s a tanítóknak a középpontban teendő esküjökkel kapcsolatos nagy utiköltségeire — az 1907. évi XXVII. törvények által megkivánt esküt nemcsak a királyi tanfelügyelő, hanem annak megbízottjai is elfogadhatják; a szerint, a mint a tanítók őket a legközelebb érik. A vármegyei közigazgatási bizottság eme megállapodáshoz mérten az összes érdekelteket tájékoztatta. Én pedig már július hónap elején, az iskolaszéki elnök, lelkész, főszolgabíró és jegyző urakat megbízottjaimul fölkeríttem, nekik az eskü szövegét megküldöttem; őket a törvény 32. szakaszának az esküvel járó többi rendelkezései fölül tüzetesen irányítottam s a tanító urakkal sürögös közlés céljából, a kellő fölvilágosításokat megadtam. Mindennek eredményeképpen eme megbízottaknál még július hónap 25-ike előtt a megye százhatsvannyolc, közötté száz római katolikus tanítója letette az esküt és fölvette az állami segítséget.

— **Az elfogott betörő.** A nagykanizsai rendőrség a budapesti államrendőrségtől érkezett távirat alapján megállapította, hogy a tegnapielőtt városunkban elfogott betörő a budapesti 38. gyalogezred katonaszökevénye, a ki a Hadik kaszárnyából szökött meg. Ugyancsak Kiskunfélegyházáról is érkezett távirat, amelyből kiderült, hogy Németh Mihálynak hívják s rovoft multu egyén. Találtak nála a betörőszerszámokon kívül néhány budapesti lakáscímét, ahova betörést terveztek s egy figyelmeztető levelet pesti ismerőseinek, a kik a tervben részesei. Az ügyben Sarkány fővárosi detektív is városunkba érkezett tegnapi mert más betörésekkel is gyanúsítják. Németh Mihályt Budapestre szállították. A nyomozás folyik.

— **A cigányok újabb garázdálkodása.** — Kaposvárról táviratozzák nekünk: Gesztiben özvegy Jankovich Bésán Géjáné kastélyában az éjjel kóbor cigányok törtek be. A zajra a grófné figyelmessé lett s a föllármázott cselekedés revolver-lövésekkel riasztotta el a cigányokat, a kik szintén fegyvert használtak. — Ugyanaznap éjjelen a cigányok Raffács Béla széf gazdatiszt éléskamráját is kiásták és kirabolták. Azonkívül a faluban Felian János, Cseplő György, — Seiman János és Laskai György földműveseknél is betörték és Furdős postamesterhez is be akartak törni, de az éjjeli őrk elhírsztották a cigányokat, a kik elmenekültek. A csendőrség nyomozza a rablóhadat.

— **Kiszúrta a szemét.** Nagy szerencsétlenség érte Czeliinger András göbbiljárású lakos fiacskáját a harmadféltéves Pistát. Ugyan a velük egy konyhán lakó Mazán Béla felesége két kanna vizet hozott, és mivelhogy valami dolga akadt, a vizet nem vitte be a konyhába, hanem az ajtó előtt letette. Közben kijött a kis fiú, megbotlott az egyik kanna és oly szerencsétlenül esett, hogy a másik kanna csövével a jobb szemét kiszúrta.

Fura betegség. A magyar paraszt szóalkotási képessége hihetetlen módon ki van fejlődve. Ha valamit meg akar nevezni, nem soká gondolkodik, hanem gyorsan ki talál rá egy kifejezést, mely, ha nem is mindig találó, de az ő céljának kitűnően megfelel. Legtöbbször szójáték lesz ezekből a kutyafuttában megalkotott elnevezésekből és csaknem valamennyi eleven észjárásra valló jóízű humor megnyilatkozása. Így lett a nép aikán a váltóból megváltó, a drasztikusból parasztikus. — Egyik a Balaton melléken nyaraló olvasónk érdekes esetet közöl velünk. A »Hexenchuss«-t a városi ember »szabás«-ra magyarítja, de az itt következő történetke szerint a mi parasztunk másként is ki tudja fejezni ezt a betegséget.

Egy tanyai ember bejött Boglárra az orvoshoz.

Az orvos hosszasan faggatja, hogy mi a baja, de nem kap egyenes feleletet. A páciens körülmenyesen elmeséli, hogy milyen nyugtalanul tölti az éjszakát, hogy a mostani hűvös idő így, meg úgy megártott neki, mert a szabad ég alatt hál.

— De mondja meg már egyszer, hogy mi fejt!

— Ha én azt tenném! Fundálja ki a doktor ur, oszt' aggyon rá valami patyikaszert, mer cudar ez az én bajom. Illel nagy munka időbe nem tudok emmián dógoznyi.

— Azt se tudja megmutatni, hogy hol fáj?
— Má honne tudnám. Itt ni!... az ódalamba szoktam kapnyi, óko-óko ollan *nyilatkozatot*, hogy maj' megveszekedek tüle.

Vitriol merénylet a törvényzáéken — Kaposvárról írják lapunknak. Az új igazságügyi palotában Raáb Lajos törvényszéki jegyző ellen elkövetett merénylet tettesét, Baky Máriát, a ki önként jelentkezett a rendőrségen, ahol letartóztatták, a kihallgatás után a kir. ügyészség szabadlábra helyezte. A megsérült Raáb Lajos állapota azonban már nem oly súlyos, mint hitték. A sérülést illetőleg pedig a két orvos szerint, a kik a sérülést megvizsgálták, éppen ellenkezők a vélemények. Az eltérő vélemény szerint a cselekmény is minősül; vagy esküdtszék elé kerül, vagy pedig csak a járásbíróshoz tartozik. Hadj István rendőrbiztos kihallgatta Raáb Lajost, akit felesége a lakásán ápol. Raáb Lajos tagadásba veszi, hogy ő házasságot ígért volna Baky Máriának és azt állítja, hogy a leány volt az, a ki nem akarta őt elhagyni, különben a merénylet részletit ugyanugy mondja el, — mint a nő. A vizsgálat folyik.

Brankovics patriárka halála. Karlócazi távirat jelenti, hogy Brankovics György szerb patriárka meghalt a hetvenhét éves egyházfőjelelem egy régi kiujult sebából vérmérgezést kapott a az okozta a halálát. Szenvedése csak pár napig tartott mint tegnapi táviratunkban jelentettük, tegnap este fordult állapota válságosra, miglen az orvosok jelentették, hogy a patriárka menthetetlen. A krízis és a halál líy váratlan elkövetkezése folytán különböző híresztelések keltek szárnyra a patriárka halála okáról. Már tegnap, mikor az érseki palotából a patriárka halálhíreit jelentették, Karlócaz az a hír terjedt el, hogy

Brankovics megmérgezte magát. Még is magyarázta a főpap életuntaságát azoknak a verzió szokkal a folytonos támadásokkal, melyekben része volt a patriárkának még a legutóbbi időben is, a mikor ismeretes dolgában döntést várt. Az öngyilkosságról szóló verzió ma is tartotta magát s Karlócaz mindenfelé azt beszélik, hogy a patriárka feketekávéjába mérget kevert s így ölte meg magát. Ezt a híresztelést határozottan megcáfolják az érseki palotában, ahol kijelentik hogy a patriárka sebéből támadt vérmérgezés következtében halt meg.

A Balatoni Szövetség népipari csarnokai. A Balatonvidék érdekes és értékes napi készítményeinek forgalomba hozása végett a Balatoni Szövetség a Balatonpart több pontján elárúsító csarnokot épített. A kiállított áru Balaton Almáiban és Balatonföldváron az érdeklődés középpontja. A szövetség harmadik elárúsító helye Keszthelyen a napokban nyílik meg.

Miként juthatunk nagy jövedelemhez? Kétségtelen, hogy ma amidőn a huzdrágaság napról-napra fokozódik, a legjövendelműzőbb gazdasági foglalkozás, a marha és baromfi tenyésztés. Azonban szarvasmarhát nem mindenki tenyészthet, de baromfit jóformán minden család tenyészthet s ha nem is tenyészthet azt tojásból tarthat, azaz csibekorában pár fillérért veszi azt s otthon hulladékokhoz nagyra nevelti s így olcsón finom és tápláló húshoz, tojásához és tollhoz jut. Főként a pulyka tartása és nevelése jövedelmező. Maga a miniszter 3 év előtt országos felhívást intézett a közönséghez hogy karolják fel jobban a jövedelmező pulykatenyésztést. És van is ennek a felhívásnak hatása. Ma sokkal nagyobb a tenyésztési ág mint 3 év előtt volt. Most Ströbel Emil állattenyésztési m. kir. felügyelő *légi* és közkezdvelt gazdasági író tollából megjelent a „Pulykatenyésztés és értékesítése“ című 140 oldalas s 48 képpel díszített munka melynek megszerzését és az abban kitűnő magyarsággal adott tanácsokat és utasításokat mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. Megrendelhető e munka 3 korona 20 fillér előleges befizetése mellett a szerzőnél Budapest, Városliget, Mezőgazdasági m. kir. muzeum.

leányát tette Csekély összeget hagyott jó-tékony célokra.

Egy darabont becsületsértési pör.

Arad július 31. Csák Cyrjék az aradi minoritar-ud főnöke a plébánia hivatalban, találkozott Paris Gáborral a ki a Fejérváry-kormány alatt Abaujtona-megye helyettes alispánja volt. Csák Paris Gábort »haza-áruló bitang«-nak nevezte, amiért ez bűntető feljelentést tett a rendfőnök ellen.

Ujabbán elfogott cigányok.

Kisjenő, július 31. A csendőrök Kisjenőn elfogtak egy csapat kőborcigányt, a kik több rablást követtek el. A cigányoknál két kis fiut találtak, a kiket a cigányok szüleiktől raboltak el. Mikor a cigányok a csendőröket meglátták vad futásnak eredt és csak nagy hajsza után sikerült elfogni.

Kettős gyilkosság Pakson.

Paks, július 31. Kiss János idevaló gazdag birtokos összepörlekedvén feleségével, lekapta fegyverét s előbb nejét lötte le, azután saját maga ellen fordította a fegyvert. Mindketten meghaltak.

Megörült vádlott.

Budapest, július 31. Brust István bérlő, a ki a pestvidéki ügyészség fogházában száudékos emberölés vádjá miatt vizsgálati fogságban volt, ma midőn a vizsgálóbírói kihallgatásra került a sor, hirtelen megörült. Nagy nehezen megfékeztek s az orvosi vizsgálat megállapította, hogy közveszélyes örült. A fogházból elmeógyógyító intézetbe szállították.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, 1907. július 31.

Készáru-üzlet:

Vételkedv hiányában árak 5 fillérrel olcsóbbak.

Határidő-üzlet:

buza októberre	11.88
rozs októberre	8.81
tengeri 1908. májusra	6.47
szab októberre	8.09

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

5 szobából álló lakás azonnal kiadó.
Nador-utca 7. sz. alatt.

Leghőbb vágya

minden fiatal anyának, hogy olyan gyermeke születessen, akinek gyöngye testecskéje hiba és makula ne lül van, erős és egészséges. De mily keserű fájdalom ér, ha hiányzik az a képesség, hogy maga szorjathassa gyermekét! Mily szánhatatlan könnyebb a gyermeket anyai emilől fölvéni, mint felnevelni! Amelyet még ha a legnagyobb anyagi áldozatot is huzhatja az ember, nevelésére a nagyvárosban, csak igen ritkán lehet mindig egyforma műveltségben hoztatni. És a tej változatnivali a csecsemőnél rögtön be-

legségek lépnek föl, hányás-hasmenés és belhurut, ami az anyára gyöngye gyermekeske életét a legnagyobb veszedelembé sodorhatja. Tekintettel a kis emberi palánta rendkívül szánhatlan szívességére, az orvos csak keveset szerrel rendelkezik, de újabb időben legnagyobb sikerrel használunk egy készítményt, mely az egész világon a legnagyobb elterjedésnek örvényel és a legjobb készítmények közt van, amelynek odig az összeszert gyermekápolás terén rendelkezésre állanak. Ez Kufeko gyermekápoló, oly készítmény, amely az anyatej összes tápláló anyagán kívül a könnyen felszívható tojásfehérnyit is tartalmazza, miáltal rendkívül

tápláló. Kufeko-lisztet tehéntejjel adnak a gyermekeknek, miáltal a gyermek gyorsabban való megvalósulása finom személyű könnyebben emészthetővé lesz és a Kufeko liszthez levő anyáji és fehéranyagok jelentékenyen növelik a tej tápláló értékét. Ez utóbbi anyagokkal a liszt az inombus leragadására és a csontok erősödésére is rendkívül kedvezően hat. A Kufeko liszt ára olyan, hogy minden háztartásba be lehet szerzeni és tekintettel kitűnő tulajdonságaira, nem is volna szabad hiányoznia.

Helyi iparos-előfizetőink cégét a rovatban díjmentesen közöljük.

HELYI IPAR.

Helyi iparos-előfizetőink cégét a rovatban díjmentesen közöljük.

ABLAK és LAKÁSTISZTÍTÓ: Csapó István Kinizsi ut. 48.
ARANYOZÓ: Folkmeyer József Eötvös tér 2.
ASZTALOS és BUTORKÉSZÍTŐ: Beniczekovits Gábor Magyar u. 94.
AOSMESTER: Persovits József Vörösmarty ut 44.
BÁDOGOS: Hirschl Ferenc Király utca 49.
BÉRKOCSI TULAJDONOS: Dóme János Magyar utca 9.
BORBÉLY és FODRÁSZ: Bród Ignác Kazinczy-utca
BUTORASZTALOS ÉS KÁRPITOS: Prekl Antal Erzsébet királyné tér csoportház
CEMENTGYÁROS: Raffaelli Alajos Csengery ut 33.
CÍM-ÉS SZOBAFESTŐ: Palkó Péter Deák tér 6.
CIPÉSZEK: Miltényi Sándor, Főut
CSEREPES: Godinek József Zrínyi Miklós u. 2.
CSEPLŐGÉP és BENZINMOTOROS: Horváth Lajos Kinizsi u. 64.
PALA és CSERÉPFEDŐ: Horváth György, Erzsébetter Szeidmanház.
CSIZMADIA: Tóth György Király utca.
ECETGYÁROS: Fehér és Krausz Király-ut 28.
ELŐNYOMDA: Weinstein Regina Erzsébetter 22
ÉKSZERÉSZ és ARANYMŰVES: Kugler Antal Kazinczy-utca.
ÉPÍTŐMESTEREK: Geitz Viktor, Kazinczy ut

FAZEKASZTER: Králies György Vörösmarty ut. 55.
FÉNYKÉPÉSZ: Mathea Károly, Bazár-épület
FÉRFIGSZABÓ: Szabó Ignác Kinizsi u. 57.
GÉPGYÁROS: Weiser József, Sugár ut.
GÉPÉSZ és MÉRLEGKÉSZÍTŐ: Golenszky Ferenc Eötvös-ter 31.
GÓZMALOM: Franz Lajos fiai, Csengery ut
HARISNYAKÓTÓ: Kohn Regina Zrínyi M. ut
HUSARU: Özv. Adler Morné, Kazinczy utca
HENTÉS: Buzási József József főherceg-ut.
KALYHAS: Tóth József Teleky-u. 30.
KÁVÉHAZAK: Aranyisztyvas kávéház, Erzsébet királyné tér
KÁRPITOS és DISZITÓ: Pilcz Albert, Főut
KADÁR: Perceovits József Magyar u. 26.
KEFEGYÁROS: Kardos Sándor és Társa, Kazinczy ut
KÉKFESTŐ: Pollák Ede és fia, Főter
KOVÁCSMESTER KOCSIGYÁROS: Tóth József, Teleky ut
KOCSIGYÁRTÓ: Újhelyi Ferencz Csoportház.
KOROSMAROS: Berger Ignác Magyar-u. 9.
KÖTÉSÉSZ: Perlaky József Király utca 28.
KÖFARAGÓ: Hild Ferenc, Király utca

KÖMŰVES: Somogyi Ferenc Hajcsár u. 23.
KÖMŰVES és CSBREPESMESTER: Reidinger Gyula Kiszaludy Sándor u. 33.
KÖTELYÁRTÓ: Szabó Károly Magyar utca.
KÉMÉNYSEPRŐ: Mantuanó Ede Zrínyi Miklós u. 34.
MŰKERTÉSZ: Janda Károly, Sugár ut
MŰLAKATOS: Kohn Samu, Magyar utca
MOSÓ INTÉZET: Székely Lajos Hunyady utca 6.
MŰSZÖVŐ: Kócz József Arpad u. 16.
NŐI SZABÓ: Pollák Laura Ötvös tér 26.
ÓRÁS és VESNŐK: Schapfinger Adolf Erzsébet-ter 23.
RÉZMŰVES: Pichler József Eötvös tér 1.
RUHAFESTŐ és FEHÉRNEMŰTISZTÍTÓ: Mayer Károly, Kölcsey utca
RUHATISZTÍTÓ ÉS JAVÍTÓ-MŰHELY: Goldschmid Edéné Eötvös-ter 2.
SÖRGYÁR: Nagykanizsai Malatagyár és Serfőzde Részv. Társ.
SÜTŐMESTER: Gärtner Vilmosné Zrínyi Miklós-ut 37.
SZÁLLODÁK: Arany Szarvas Szálloda, Erzsébet királyné tér
SZESZGYÁR: Első dunántúli szeszfinomító részvénytársaság
SZIKVIZGYÁROS: Rosenfeld Alajos, Kazinczy ut
SZÁLLÍTÓ: Brück Márkus és Társa, Erzsébet királyné tér
SZOBAFESTŐ: Wolfram Károly Kölcsey utca 3.
SZIJGYÁRTÓ és NYERGES: Horváth Károly Kazinczy utca (Nagy udvar)
SZAPPAN-GYÁROS: Pollák Lipót Magyar u. 23.
ÜVEGES: Melczter Jakab, Kazinczy utca
VARRÓGÉP és KEREK-PÁR JAVÍTÓ MŰHELY: Weisz Kálmán és Társa, Sziper József Erzsébetter csoportház.
VIRÁGOK ÉS SIRKOSZORUK KÉSZÍTÉSE: Löfinczy Irma Kisfaludy Sándor u. 38.
ZONGORAKÉSZÍTŐ és HANGOLÓ: Wognrincsicz Ferencz

Fischel Fülöp Fia Nagykanizsa

könyvnyomdájában készült mindennemű könyvnyomdai munka modern kivitelben, gyorsan és jutányos árak mellett.
könyvkereskedésében a könyvpiacon megjelenő minden könyv, zenemű, folyóirat eredeti bolti áron kapható.
könyvkötészetében egyszerű- és díszkötések, aranyozások, térképek vászonrahuzása, dobozok tiszta, izléses és szilárd kivitelben készülnek.
papirkereskedésében írószertárában a legjobb minőségű árukból a legnagyobb választék. Teljes berendezés.

Fischel Fülöp Fia könyvnyomdája Nagykanizsán.

Szerkesztőség és Hirdetvényt:

Nagykanizsa,

Fischer Yülöp Yla könyvkereskedésben
Városház-palota.Telefon: Hirdetvényt: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetők és hirdetések

Fischer Yülöp Yla könyvkereskedésben
látézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Folyóban hárhoz hordoz:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	8.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai hűdéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Feladó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Állam az államban.

Nagykanizsa, augusztus 1.

Mi magyarok nem szeretjük, nem rajongunk saját hadseregünkért. Sőt ellenkezéleg: gyűlöljük a katonaságot, mert a szelleme teljesen idegen, egyenesen ellentétben áll nemzeti életünk szellemével.

Fiainkat nagy gondnal, szeretettel neveljük s mikor saját szárnyaikra kaphatnának, kiszakítják őket közülünk és viszik — német szóra a katonákhoz. Magyarországon, magyar emberek közt, magyar pénzen »nevelik« fiainkat német nyelven, osztrák szellemben s három hosszú esztendőre kiszakítják őket — országunk törvényei alól is.

Átalakítják az embereket, bevonják a katonai szellembé, a katonai törvények szerint kell nekik cselekedniök, katonai törvényekkel itélnek fölötük, más lesz az életmódjuk, más a becsületük, mint a polgároké. Államat képeznek az államban.

S a katonai szellem egyik-másik tekintetben bizony hamarosan bevésszük a fiatal lelkekbe. Különösen az olyan tanítások: a katonák több, mint a polgárember, az csak »civilbagázs«. A felsőbbség érzete bizony hamar hívókra lel s a »pyöngvélet« részeseinek legtöbbször többnek tartja magát, mint a hasonlószerű »civil«.

S ezek a tanítások — sajnos — nem alapnélküliek, mert törvények igazolják. Általános a nézet, hogy a katonai törvények szigorúak. Ez a nézet igaz. Szigorúak, sőt tulszigorúak a katonai törvények akkor, mikor katonai teendőikben mulaszt valaki, ha fegyelem vagy függelem sértést követ el valaki. Ilyenkor a katonai törvények zsarnokiak, kérielhetetlenül szigorúak. De enyhék, sőt büntetésnek gyerekesek akkor ha katonáember a polgári életben követ el valami »hősies« dolgot.

Időről-időre föl szokott hangzani a kiáltás, természetesen polgáremberek részéről, hogy békés időben el kell venni katonáék-tól a fegyvert.

Ez a kiáltás akkor szokott fölhangzani, mikor itt vagy ott békés polgárokat önmagukról meglefedkezett katonák urak valami kicsinyes okból, vagy teljesen ok nélkül is összekaszabolnak.

Az ilyen vitézkedő katonák éppen úgy megérdemelnék a súlyos büntetést, mintha valamely polgárember követ el súlyos testi-sértést, vagy halált okozó testi-sértést s jóllehet, az összekaszabolást meg, vagy már a kihűlt tetem ettől sem lesz ép, de legalább a megsértett jogrend lesz helyreállítva.

De ime nem mindegy, ha egy polgárember kasszabol agyon egy polgárembert,

vagy ha egy katonasírt. A katonát a polgári bíróság ítélete elől védi az uniformisa, a katonák volta: vele majd végez a katonai igazságszolgáltatás.

S tényleg végez. Egy ember esett áldozatul a kardnak, ezért bizony a katonasírt elszenvedhet — két napi kasszárnyáristomot.

Ilyen ítéletben nem nyugodhatik meg a polgárok lelke, hogy egy polgártársuk életéért valaki csak két napi kasszárnyáristomot kapjon, így a polgári fölfogás szerint a megsértett jogrend helyreállítva nincs, pedig elvégre hát polgári társadalomban élünk, ahol a polgári fölfogásnak érvényesülnie kell.

Ezt a visszás helyzetet átlátta mindenki s nem egyszer esit róla szó, de olyan lépést, mely a helyzet javulását hozta volna maga után, nem tett senkisé.

Most végre megindult az akció. El kell érniük azt, hogy Magyarországon élő embereket még ha katonák is azok, adott esetekben a polgári törvények irányítsák, korlátozzák, a katonáknak csak az hagyassék meg, hogy katonai ügyekben itélkezzenek a katonák fölött.

Zemplénmegye közgyűlése hozott erre nemrég határozatot, melyet most a kormányiak és az ország összes törvényhatóságának megküldött.

A bölcsesség tanítója.

Irta: Wilde Oszkár.

Gyermekkorában megtelt Isten megismerésével és mikor még csak serdületlen fiú volt, a szent férfiak és asszonyok, akik szülővárosában laktak, bamulattal teltek el bölcs beszédén.

Mikor felnőt, megcsókolta szüleit egy napon és elhagyta őket, hogy világgá menjen és a világnak Istenről beszéljen. mert akkor sokan voltak, akik Istent nem ismerték, vagy rosszul ismerték, vagy hamis isteneket imádtak, kik berkekben lakoztak.

Az ifjú a nap felé fordította arcát és ment mezitláb, amint a szenteket látta menni. ötven kis zsákot hordott és egy csapókulcsot. — Örömmel telve járta az országutat és szüntelen zengte Isten dicséretét. Kis idő múlva idegen városokkal is gazdag országba jutott. A városok közül néhány völgyben feküdt, mások nagy folyam partjain, a többi hegyeken. Mindenik városban egy tanítványa akadt, aki követte és az Istennek megismerése elterjedt az országban. — Számos nagy város megtért és a bályánytemplomok papjai hamarosan látták, hogy jövedelmük fele elmaradt.

És mégis minél több nép követte és minél nagyobb lett tanítványai száma, annál nagyobbra nőt az ő fájdalma. Egy este kiment a városból mely örmény vala és nagy tömeg követte. Ő meg felment egy hegyre, leült egy kősziklára, mely a hegyen volt és tanítványai körülötte gyülekeztek, a néptömeg pedig a völgyben térdelt.

Lenajtottá arcát kezébe és sirt, így szólva lelkéhez:

— Miért telek el fájdalommal és bánattal?

És lelke felelt:

— Isten megtöltött téged az ő teljes ismeretével és te azt másoknak adtad oda. A megfizethetetlen gyöngyöt megosztod és a varrás nélkül való ruhát felmegtéred. Aki oda adja bölcsességét, mely az ővé, az önmagát rabolja meg. Olyanhoz hasonlít, aki kincseit tolvajnak adja oda. Vajjon Isten nem bölcsőbb-e nálad? Ki vagy te, hogy tudasz a bölcsességen, melyet Isten rád bízott?

Ő meg újra sirva fakadt, mert tudta, hogy lelke igazat mondott és hogy olyan volt mint az, aki Istennek ruhájába kapaszkodik és hogy az ő hite elhagyja őt, mert mások ő benne hittek.

Igy szóló tehát magában:

Nem akarok többé Istenről szólni. Az, aki odaszja a bölcseséget, mely az ővé, önmagát rabolja meg.

Néhány óra múlva jöttek tanítványai, leborultak és szóltak:

— Uram, beszélj nekünk Istenről, mert Istennek teljes ismerete senki másé rajtad kívül.

Ő meg felelt:

— Minderről szólok nektek, ami az égben és a földön vagyon, de Istenről nem fogok szólni.

Ekkor ők haragra gerjedtek és mondották: — Elvezettél bennünket a pusztaságba, hogy hallgassunk téged, vajjon éhen küldesz-e háza minket?

Ő nem felelt:

— Nem fogok nektek Istenről beszélni.

A tömeg erre morogni kezdett és szólt:

— Elvezettél bennünket a pusztaságba és nem adsz nekünk táplálékot. Szólj nekünk Istenről és ez elegendő lesz nekünk.

Ő azonban egy szót sem válaszolt többé. Tanítványai erre nagy szomorúsággal tovább mentek és a tömeg hazavonult. Sokan meghaltak utközben.

Mikor egyedül maradt, felkelt, a hold felé fordította arcát hét hónapon keresztül vándor-

A határozati javaslat így hangzik: »Az általános büntetőtörvény hatálya az ország minden lakosára és így a tényleges szolgálatban álló ugy közös hadseregbeli, mint magyar királyi honvédségi tisztekre és legénységére kiterjed. A külön katonai bíróság csak katonai fegyelmi vétségek fölött ítélkezik.«

Nincs okunk kételkedni, hogy Zalavár megye törvényhatósága az ország valamennyi törvényhatóságával együtt magáévá teszi ezt az üdvös javaslatot és hogy végre is törvényerőre fog ez emelkedni.

A belényesi mandátum Barta Ferenc képviselő még nem mondott le mandátumáról és máris megindultak a korteskedések. Glutz főispán néhány nap óta Belényesen tartózkodik és Radu püspök palotájában van megszállva. A főispán, hír szerint, Kállaynak, a volt közös pénzügyminiszter fiának a jelöltségét támogatja. Annai bizonyos, hogy a románok nagy erőfeszítéseket fognak tenni a mandátum elhódítására.

Láncszemek.

(Falun. — Vasárnapi áhitat.)

— augusztus 1.

Felémnek lelkemben gyermekkorom emlékei, néha néha visszajöttek egy-egy csendes falu álomba ringató világába.

Mint megannyi aranyos álomkép, vonulnak le előttem a messzeségtől feledhetetlen mozzanatok. Derűs és szomorú emlékek. Gyermek kacagás és halotti szolozsma. Öröm és gyász.

Azután szinte önkéntelenül, a lélek fájdalmas ösztönével keresem azt a világot, azt a szent ősi lázket, melyet ifjúkoromban elvesztettem. Az elvesztett paradicsomot! A kedves hajlékot hatalmas dítlák és rezgőnyárfák árnyékában! A kis éneklő madarakat, a bugó galambokat! A „boldogházi” lakók jóságos képét, amelyről isteni béke, szeretet sugárzik...

Nem találom meg azt a drága elvesztett világot többé soha, nehol. Még csak elmosódó, halvány másolatát sem! Itt, a csendes falu álomba ringató világában sem.

Az a sors, amely engem kidzött az én édes fészekemből, paradicsomkertemből, — elpusztította lassan lassan mind, azokat a mosolygó ősi fészkeket, paradicsomkerteket is.

Nincs azokból sehol egyetlenegy sem. A falusi élet költészetére is, mely azokkal a fészkekkel omlott össze, rátette kezét a hidegképző „Egyszer egy”, az újvilág számító, hatalmas *Saellame*.

És mégis!

Ugy gondolom: maradt a falusi élet költészetének lassan-lassan szétomlott világából valami rom-emlék.

A nyugalom, az agyonüthetetlen egykedvűség. Mi, a városi élet lázas izgalmaitól őrött, örökké rezgő idegzetű emberek nem is bírjuk megérteni a falusi emberek csodás nyugalomát.

Mi, akik a napi politika egyes kérdéseit majdnem késhegyig menő szenvedelmességgel tárgyaljuk, vitatjuk: az hisszük, hogy ennél, az idegeket roncsoló szenvedelmes érdeklődés nélkül egy-két nap alatt végképpen hanyattvágódnék Magyarország.

A falusi emberek mind tótárgast állhat az egész politika; tiszta megbolondulhat és egész Európán keresztül kánkánolhat *Sapiló* az ő agitátor legyvertársaival. Ezeket a világon semmi sem veti ki a nyugalom, az egykedvűség medréből.

A politika egén egymásra tornyosodhatnak és rettenetes módon kavaroghatnak a vészes felhők; villámlhatnak, mennydöröghetnek; ciklonok tombolhatnak. Az mind „smarn”. De ha jön egy olyan felhő mely a termést jégveréssel fenyegeti, akkor néhány órára kiközökken a nyugalomukból; mert ez már olyan mennydörgős mennykövel dolgozik, amely kegyetlenül belevághat az ő „Egyszer együkbe” is.

Elképzeltetetlen az, hogy mi történnék például Nagykanizsán, ha a felsőtemplom toronyórája félórával késnek vagy eltelne.

Jaj lenne a polgármesternek és az egész magistratusnak!

Ahogy én *Fried* Mundi barátom képviselői lelkiismeretességét és kitűnő humorát ismerem, a legelső közgyűlésen meginterpellálnám *Vécsey* Zsigmond polgármesterünket, hogy: „van-e tudomása erről a hallatlan toronyórái állapotról;

merését, a mi a világ minden biboránái becsesebb.

— És ez a tiéd? — kérdezte az ifju közelebb lépve.

— Egykor igen, — felelt a remete — enyim volt, de balgaságomban szétosztottam mások között. De ami megmaradt, az is becsesebb minden bibornál.

Az ifju haramia erre eldobta a bibort. gyöngyöt és kardot rántva kiáltotta:

— Tüstént add ide Istennek ismeretét, mert megöllek. Miért ne öljem meg azt, aki oly kincset őriz, mely az enyémnél nagyobb.

A remete kitárta karjait és szólt:

— Őlj meg, ha kedved van, de nem adok neked Isten ismeretéből.

A haramia letérdelt, könyörgött de a remete hajthatatlan maradt. Ekkor a haramia így szólt:

— Legyen, amint kívánod. Én most elmegyek a Hét Bűnök városába, ahol biboromért gyöngyöt és örömet adnak nekem. És összemarkolva kiucseit, elisietett.

A remete rákiáltott, utána futott, három napon át követte a haramiát és hasztalan kérte, hogy forduljon vissza és ne menjen a Hét Bűnök városába.

és ha igen: hajlandó e intézkedni, hogy vagy a toronyóra igazítsassék a Naphoz, vagy a Nap a toronyórához.”

Mi, újságírók, pedig hírközlésben, karcolásban, vezércikkben variálók a toronyóra kérdésén és kimutatnók hogy ime, bova súlyosnak bannünket a magistratus közönye; már azt sem tudjuk: hányat ütött az óra,

No, lássák kérem: ebben a faluban, ahol én most pihenek kiassé, a harangozó egyik napon elaludt és félórával később harangozott, mint kellett volna.

Hogy azt a szemérem ne vetessék egyszerűen visszazolta félórával a toronyóra mutatós.

Mikor figyelemestették, hogy félórát késik az óra, akkor meg előre tolta a mutatókat egy órával. Ennek következtében a község szenthnyugalma aszonyai egy hétig félórával később, egy hétig pedig félórával előbb tálaik, mint kellett volna. És az egész község groma szépen hosszalagosodott a toronyórához minden felháborodás nélkül.

Amikor pedig két hét lefolyása után valami módon megint meghódolt a sonberek harangozó is a közseurópai időszámítás előtt: a község lakóinak életrendje is visszazokkott a régi kerékvágásába.

Hát ezt nevezem én valódi ós-nyugalomnak. És aztán a hamisítatlan egykedvűség.

Ma már ez az egyetlen romemléke a falusi élet összeomlott költői világának.

Fennülök egy függőkert legmagasabb léposd-terére épített gyönyörű lugásban.

Vasárnap van.

Nyári verőfény reng az egész falu fölött.

Csend, csend. Áhitatba ringó csend mindenütt.

Még az éleklők is hallgatnak a lák lombjai között.

A napugarsz tiszta levegőben egy gölya száll lassan méltóságos repüléssel egyenesen föl a templom-torony ragyogó keresztjére.

Leszáll és szokása ellenére; most nem kelepel. Mintha csak a gölya szivére is rásimult volna a csendes áhitat.

Istenhez emelő fajtalanság ez, mintha minden sóhaj, minden fohász, minden szivdobbanás egyenesen föl szállana az ur lakába, a végtelenségbe, az áhitat szárnyán. Lenn, a földön, a rögök között nem marad egyetlen hangos razzdülés sem. Főnséges, hangtalan ölekezés ez az Ur lelkével.

Beleolvad az én lelkem is ebbe a főnséges áhitatba, ebbe az áhitatos szentölekezésbe azzal a gondolattal: „Egyesítet az embermilliókat egy szivdobbanásban!” —y.

HIREK.

— **Előmunkálati engedélyek.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter *Pallós Ignác* budapesti építési vállalkozónak az általa *Nagykanizsától* *Letenyéig* tervezett h. é. vasutvonal *lejtásaként* *Rátka*, *Alsószemenye*, *Csörnyeföld* és *Lendva* községek érintésével *Alsólendva állomásáig* vezetendő h. é. vasut vonalra, továbbá *Müller László* okleveles mérnök budapesti lakosnak a *Jusztói Nagyvászonnyig* tervezett h. é. vasut Nagyvászonny állomásától *Pala*, *Petend*, *Kapocsa*, *Monostorapáti*, *Hegyesd* és *Diszel községek* érintésével *Tapolca állomásáig* vezetendő h. é. vasut vonalra az előmunkálati engedélyt megadta.

— **Megakadályozott öngyilkosság Nagykanizsán.** *Zebecz Katalin* tizennyolc esztendőes cselédleány azon való bánatában, hogy a vőlegényével összezördült, öngyilkosságot akart elkövetni. Megírta tegnap délután a bucsuzó levelet szüleihez, magára vette az ünneplő ruháját s elindult a kiskánizsai uton — mint később bevallotta — azzal a szándékkal, hogy

rolt, senkihez nem szólt, senkinek választ nem adott. A hetedik hó végén a sivatagba ért, hol egy barlangot talált, melyet megtett lakóhelyének és sásból ágyat készített magának. Remete lett és minden órában dicsérte az urat, mert megengedte, hogy róla némi ismerést megtarthasson,

Amint a remete egy este barlangja előtt ült, szép fiatal embert pillantott meg, aki hitvány életet élt. Minden este arra ment az ifju üres kezekkel és minden reggel arra jött vissza, kezei tele voltak biborral és gyöngyökkel, mert haramia volt, aki a kalmárok karavánjait fosztogatta.

Egy reggel, mikor az ifju kincscsel megarakodva ismét arra ment, megállt és így szólt haragosan a remetéhez:

— Miért nézel úgy rám, ha erre megyek?

— Soha ember még így nem nézett rám.

A remete erre megszólalt:

— Amit szememben látsz, az szájalom.

Az ifju felkacagott:

— Van biborom, gyöngyöm, neked pedig más a fekvőhelyed? Miért szánakozol hát rajtam?

— Azért szánakozom rajtad, — felelt a remete — mert nem bírod Istennek megis-

a bécsi gyorsvonat elé veti magát. A házbetűk azonban a kiknek feltűnt a leányuk két nap óta tanúsított viselkedése, rosszat sejtve bejelentették távozását a rendőrségen. Innen ki is küldtek egy rendőrt, a ki rá is talált a sínek mellett várakozó leányra. Bevezette a rendőrséghez, a hol kihallgatták s megtalálták nála az öngyilkosságot bejelentő levelet is. Az eljárást ellene megindították.

— **A síkkaestő bankár büntetése.** Megirtuk, hogy a rendőrség a minap Balaton Almádban letartóztatta — Lehnstedt Oszkár schweinfurtti bankárt, aki százezer márká elcsikkasztása után szökött meg hazájából. A bankárnak, a mint arról szintén megemlékezünk, egy Brendl Artur nevű büntetés is volt. a kiről a rendőrség most megállapította, hogy Hoffmann Barta néven poszte-resztante levelezik Lehnstedt-tel. Brendl harminchárom éves és Schweinfurtban hentesmester volt. A rendőrség nyomában van.

— **Kicsott a vonat ablakán.** Rémes szerencsétlenség történt tegnap este a szomszédos Komárváros mellett. A nagykanizsáról induló 203. számú gyorsvonat ablakából kizuhanott egy idősebb paraszt ember. A vonat rögtön megállt s fölszedték a pályamentérről a rettenetesen összezuzódott embert és táviratozták Komárvárosra orvosi segítségért. — Megállapították azonkívül a szerencsétlenül járt ember utitársainak felvilágosítása nyomán, hogy az illető *Kőszegi György* zicznyfalvai gazdálkodó. Egy kissé mámoros állapotban szállt fel a vonatra már Nagykanizsán s utközben társai figyelmeztetése ellenére olyan erősen kihajolt az ablakon, hogy egyensúlyát veszítve előre bukott s így történt a szerencsétlenség. A komárvárosból csakhamar megérkezett pályaeorvos nyújtotta az első segítséget és konstatalta, hogy a fején levő zúzódás életveszélyes. A sebesültet a következő személynovonattal kórházba szállították.

— **Legjobb és legfinomabb szivarkahüvelyek** *Fischel Fülöp Fia* könyvkereskedésében Nagykanizsán kaphatók.

— **Tűzvész Siófokon.** Siófokról táviratozták: Ma Hinárd pusztán nagy tűz volt. Az összes gazdasági épületek a természettel együtt elhamvadtak. — A kár mintegy kétszáz ezer korona.

— **Abbaziai szépségverseny.** Az Abbaziában évenként tartani szokott női szépségversenyen az első díjat földink: Nánássy Ödönné s *Tuboly Klementin* nyerte meg. Érdekes megjegyezni, hogy a nemzetközi zsűri mind a három díjat magyar nőnek ítélte oda.

— **Baleset.** *Kósa Péter* nagykanizsai földműves tegnap délután a szénapadiáson dolgozott. Lefelé jövet a korhadt fából levő létra összetörtött alatta s *Kósa* a kövezetre zuhant. Fejét bezúzta és mint az orvosi vizsgálat megállapította, agyrázkódást szenvedett. Lakásán ápolják.

— **Halálra gázolta a vasut** A déli vasutnak tegnap délután Nagykanizsáról Bécsbe indult gyorsvonata Sopron mellett Zsuzsi malom tájában halálra gázolt egy embert. A helyszínrre vizsgáló bizottság ment ki, azonban a halott kiletét eddig megállapítani nem sikerült. A nyomozás folyik.

— **Álhir egy ügyvédről** *Véniss Károly* dr. kaposvári ügyvédrel torzított azon hír, hogy megrongált anyagi viszonyai arra késztették, hogy Amerikába menjen, nem felelnék meg a valóság-nak. *Véniss* dr. Budapesten van, ott akar letelepedni, mivel ott több remény van a boldogulására, mint volt Kaposvárott.

— **Badaecsonyi kelta sírlelet.** Badaecsonyban a minap szőlőmunka közben kelta sírokra bukkantak. A sírokban érdekes bronz ékszereket, csuporokat, korongon készült tállakal és egyéb edényeket találtak. Egyik női csontváz sírjában gombos díszítésű nyakéken kívül két becses galambtojás nagyságu dudoros bronz karperecot és a jobb felső kar ékesítésére szolgáló hasonló dudoros ékszert, a mely lud tojás nagyságu és alakú — találtak. Az ékszer sorozatot egy da-Féné izlésű fibula egészíti ki. A Krisztus előtt második századból való összes kelta sírleleteket *Darnay Kálmán* szerezte meg sümegi múzeuma számára.

3 régi szó	3 új szó
Altwater	Altwater
Gessler	Gessler
Jägerndorf	Budapest

Törvényszék.

§ **Jureczky Iván** ellen elrendelt vizsgálat eredménye. Az igazságügyminiszter most válaszolt a budapesti ügyvédi kamarának *Ladányi Armin* dr. ügyvéd letartóztatása dolgában hozzántézett fölterjesztésére. *Ladányi* ügyvédet ugyanis mint annak idején megirtuk, a múlt esztendőben *Nagykanizsán*, a hol letartóztatott szocialista munkások védőjeként jelent meg, *Jureczky* Iván királyi ügyész állítólag megakadályozta abban, hogy klienseivel négy szem közt érintkezzék, majd pedig a panasz szerint a rendőrség utján letartóztatta. Az igazságügyminiszter leírta is merteti a nagykanizsai kir. ügyész ellen elrendelt vizsgálat eredményét. E szerint *Ladányi Armin* a kir. ügyész jelenlétében nemcsak azzal a három letartóztatott munkással beszélt, a kiknek hozzátartozóitól védői meghatalmazást kapott és a néilogva tanu nélkül értekezhetett volna, hanem ugyanekkor még hat letartóztatott munkás volt jelen. Mindazáltal helyteleníti az igazságügyminiszter a királyi ügyésznek azt az eljárást hogy nem gondoskodott arról, hogy az ügyvéd három védettjével egyedül, tanuk nélkül beszélhessen. A letartóztatás dolgában a vizsgálat megállapította, hogy az ügyész a magát igazolni nem tudó ügyvédek a rendőrkapitányi hivatalhoz utasította, és telefonon értesítette a rendőrkapitányi hivatalt, hogy abban esetben ha ott sem tudná magát igazolni, vagy kitűnnék, hogy hamis nevet használt, akkor a rendőrség kihágási büntető törvénykönyv alapján járjon el ellene. Az ügyésznek a könyvében tehát sem törvényszéges, sem egyéb megtorlásra alapot nyújtó kötelességsértés meg nem állapítható. Nem került ki azonban figyelmemet, ugymond a leirat, hogy a panaszolt királyi ügyész nem járt el a kellő higgadt óngyelmesséssel akkor, midőn a rendőrkapitányi hivatalt a panaszos ügyvédnek igazolására való fölhívása céljából elégséges ok nélkül telefonon

értesítette. A királyi ügyész ez eljárását ennek megfelelően helytelenítettem. Értesíti végül az ügyvédi kamarát, hogy mivel a nagykanizsai rendőrkapitányi hivatal tagjai ellenében oly bizonyítékok, melyek bűncselekmény főnforgására vallanak, föl nem merültek, a halotti személyekkel szemben el nem jártam.

§ **A nyugalmazott tiszt házassága.** *Eperjessy Géza* nyugalmazott huszárszázados a múlt évben megnősült, házasságkötéséhez azonban nem kérte ki fölttes katonai parancsnokának engedelmét. Ezért a negyedik hadtestparancsnokság véderő elleni vétség miatt följelentést tett *Eperjessy Géza* s a házasságkötésénél közreműködött anyakönyvvezető s lelkes ellen. A budapesti büntető járásbíróaság az eljárást elévülés czimén megszüntette. A törvényszék föllebbviteli tanácsa azonban megváltoztatta a járásbíróaság határozatát s a tárgyalás megtartására utasította a járásbíróaságot. A tárgyalásra megidéztek *Eperjessy Gézát*, *Kozáry László* anyakönyvest s *Vezér-Vodicska Lajos* katolikus segédlelkész, a ki a polgári házasságot egyházi uton is megerősítette. *Eperjessy* azzal védekezett, hogy mint nyugalmazott huszárcapitánynak nem kellett a házasságkötésére engedelmet kérni, mert helyi alkalmazására való előjegyzés nélkül küldötték nyugalomba. *Kozáry János* anyakönyves előadta, hogy főnökének *Petykó Antal* anyakönyves utasítására, a bemutatott dispenczió alapján adta össze a huszárszázadosot rájával. Az eskető segédlelkész, *Vezér-Vodicska Lajos* védelme az volt, hogy ő csak egy polgárilag megkötött házasságot áldott meg egyháziilag. A királyi ügyészi megbízott erre a vádat *Vezér-Vodicska Lajos* segédlelkész ellen elejtette, ellenben kiterjesztette a vádat *Petykó Antal* tanácsjegyző anyakönyvesre s ennek ebbeli vallomása alapján, hogy a házasságkötés dispenczió alapján történt, a dispencziót kiállító *Kun Gyulászécsé-fővárosi tanácsosra*. Az ügyészi megbízott indítványára a bíró megkeresi a katonai parancsnok-ságot, hogy közölje vele, mi különbség van a helyi alkalmazásra való előjegyzéssel és előjegyzés nélkül történt nyugdíjaztatások között a nyugdíjasok személyi kötelezettségei dolgában. Kötelezve van-e az előjegyzés nélküli nyugdíjas uszt nőülési engedelmet kérni. A hadtestparancsnok-ság kijelentette, hogy a nyugalmazott tisztnek a nőüléshez engedelmet kell kérnie. Baló bíró a válasz után újabb tárgyalást tűzött ki. Ezt azonban nem lehetett megtartani, mert a terheit, mint tisztviselőket, most nyári szabadságon vannak. Az újabb tárgyalást októberben tartják meg.

Táviratok és telefonjelentések.

Károlyi István gróf halála.

Nagykároly, aug. 1. *Károlyi István* halála országszerte nagy részvétet keltett. Az éjjel a nagykárolyi kastélyban minden előkészület megtettek a temetéshez. A kastély ebédlőjében felállították a ravatalt. — A halotton diszmagyar ruha van. Bebalassamozni azonban nem fogják, mivel ez ellen életében gyakran tiltakozott. Utolsó kívánsága az volt, hogy koporsójába tegyék azon kardját és piros katonai sipkáját a melyet *Klapka* hadseregében viselt. *Fia György* ma reggel érkezett Nagy-Károlyba. A halálesetről táviratilag értesítettek az angol királyt, a ki még tegnap táviratilag érdeklődött a gróf állapota iránt. A temetés holnap délután lesz. A magyar kormányt a temetésen *Joszipovits Géza* horvát miniszter fogja képviselni.

Nyáry Rezső gróf bűnügye.

Budapest, augusztus 1. A budapesti törvényszék vádtanácsa a mai ülésén foglalkozott vizsgálati fogságban levő Nyáry Rezső gróf ügyével. A vádtanács kimondta, hogy a vizsgálati fogságot fentartja a egyuttal elrendeli a gróf elmebeli állapotának orvosszakértők által való megvizsgálását.

Ujabb dinamit merénylet a vasuton.

Fiume, augusztus 1. Az államvasuti vonalon Sosak közelében, midőn a tehervonat ma éjjel arra ment, felrobbant egy dinamitöltény. Rögtön távirattal értesítették az illetékeseket, a mely szigorú vizsgálatot indított. Baleset nem történt, csupán néhány vasúti kocsin esett kisebb sérülés.

Földrengés Munkácson.

Munkács, augusztus 1. Tegnap este itt erős földrengés volt, a mely az éjjel többször ismétlődött. Több ház megrepedt. A lakosság körött nagy a rémület. Sokan félelmükben az éjszakát az utcákon töltötték.

A marokkói bonyodalom.

Berlin, augusztus 1. Kazablankából posztmilitikus hírek érkeztek. Egy német hajó számos olt lakó zsidót hozott ide, akik azt beszélik, hogy három törzs behatolt a városba és felháborodva az erődök és vasutépítések miatt, azzal fenyegettek, hogy meggyilkolják a vasúti munkásokat. Egy szemtanú közli, hogy az említett törzsek tegnap reggel behatoltak Kazablankába és proklamálták a szent háborút. Allitása szerint öt franciát két olaszt és egy spanyolt megöltek. Belsőültek fosztogatják az üzleteket. Az európaiak még idejekorán elmenekülhetnek, a katonákra biva a kikötők és az erődök védelmét.

Berlin, augusztus 1. A belsőültek rátámadtak az európai őrségre, majd az európai munkásokat támadták meg. *szöveg* vérengzés *szöveg* valamennyit lemészárolták. A lakosság rémülete óriási, a kereskedők bezárták boltjaikat.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, 1907. augusztus 1.

Készáru-üzlet:

Gyenge kínálat folytán árak öt fillérrel javultak.

Határidő üzlet:

buzs októberre	11 48
rozsa októberre	8 90
tengeri 1908 májusra	6 55
zab októberre	8 18

Nyílt-tér.

NESTLÉ

az egészséges

gyermeklisztje

és a beteg gyermek, a gyomorhajosok reggeli bevált tápláléka.
Mégis a hányástól, hasmenéstől, behurcolt és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról ismerett fizetel ingyen küldi NESTLÉ
Wien I, Biberstrasse 11.

5 szobából álló lakás
azonnal kiadó.
Nador-utca 7. sz. alatt.

A nagykanizsai tárházak részv.
társaságnál egy
gyakornok
kezdő fizetéssel felvétetik.

Négyszobás udvari lakás

Eötvös-tér II. szám alatt pincével stb.

olcsón kiadó.

Libaszir eladás.

Király-utca 15. sz. Schulhof-féle házban
friss és tisztá libaszir korona 2.60 kilonként,
naponta kapható
HOLZER JAKAB
vad és baromfi kereskedőnél.

Vagyis: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult hatáson, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kísérvényét, csakúgy is meggyőzően, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelemre méltó, Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyével és a Richter gyógyszerészeti vállalat dobozában van megjelölve. Árát üvegekben K. 50, K. 1.40 és K. 2. — te ügyesülve minden gyógyszerésztárházban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest, Dr. Richter gyógyszerész-tára az „Arany országház”, Prágában, Elisabethstrasse 5. nos. Mindennapi szétküldés.

Legjobb
és legfinomabb

Szivarokahüvelyek!

Mines 1 doboz = 100 drb. 26 fillér.

10 „ = 1000 „ 2. — kor.

Mines parafa szopókával

1 doboz = 100 drb. 40 fillér.

10 „ = 1000 „ 3.60 kor.

Rix Apart Paris

1 doboz = 100 drb. 40 fillér.

10 „ = 1000 „ 3.60 kor.

Jedina 1 doboz = 100 drb. 36 fillér.

10 „ = 1000 „ 3. — kor.

Rosetta minden dobozban 1 szopókával

1 doboz = 100 drb. 50 fillér.

10 „ = 1000 „ 4. — kor.

Eke arany szopókával

1 doboz = 100 drb. 50 fillér.

10 „ = 1000 „ 4.50 kor.

Cabinet arany és parafaszopókával

1 doboz = 100 drb. 70 fillér.

10 „ = 1000 „ 6. — kor.

Egyptomy

1 doboz = 100 drb. 44 fillér.

10 „ = 1000 „ 4. — kor.

== Cigaretta-töltők darabonként 20 fillér. ==

Kaphatók: Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében
== Nagykanizsán. ==

Vidékre 20 dobozt == 2000 darabot az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Viskönyvkereskedésében

Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 183.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések

Fischel Fülöp Viskönyvkereskedésében
intézkedők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben bábos borbá:

Egy hóra	1 — K.
Negyedévre	3 — „
Félévre	6 — „
Egész évre	12 — „

Postai küldéssel:

Egy hóra	1 50 K.
Negyedévre	4 00 „
Félévre	8 — „
Egész évre	16 — „

Megjelenik naponta este 6 órakor
Szombnapok kivételével.Felolvasó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Társadalmi városfejlesztés.

Nagykanizsa, augusztus 2.

A városok fejlődése kettős irányban érvényesül. Egyik a külső, az alakai fejlődés, mely utcák nyitásával, új városrészek alakításával, a régi utcavonalak szabályozásával, összekötő utcák létesítésével és terek kiképzésével nyer kifejezést. Másik pedig a belső, a tartalmi fejlődés; mely minél számosabb kulturális és közgazdasági intézmény létesítésével valósul meg.

A város külterjes és intenzív fejlesztésének bázisa: egy, a helyi viszonyok által irányított, jól átgondolt és öntudatosan megkonstruált városszabályozási terv; kiegészítve a modern technika vívmányait magában egyesítő építkezési szabályrendelettel. A belső fejlődés etikai ténye pedig a kulturális és közgazdasági intézmények programszerű megvalósulásában domborodik ki; utat nyitván nem pusztán a gazdasági téren érvényesülő közállapotok konszolidációjára, hanem a kulturális fejlődés mindazon követelményeinek érvényesülésére is, melyek a maguk harmonikus egységükben elégségesek a magasabb intellektuális színvonal eléréséhez.

A városok külső és belső fejlődésének méreteit és arányait, a gyakorlatban jelentkező igények szabályozzák. Amely város fejlődésének alapvető tényezői adva vannak és a lakosság szaporodásának rohamossága garanciát nyújt a megvalósításra váró közintézmények prosperitásának: ott nem szabad öbetett kézzel, tétlenül nézni az események tovább fejlődésének automatikus játékát, hanem meg kell ragadni a kínálkozó alkalmat. Alkotni, teremteni kell. Mert, hisz az alkotás tényével előmozdított öröndetes népesedési mozgalom eredményezi a rendabilitás érdekében jelentkező adóterhek és adóalanyok rohamos felszaporodását is.

Invenció, dologtevés és energia. E három tényezőnek kell megvalósulnia a városok fejlesztésére hivatott tényezők tevékenységében; még pedig a megfelelő tapasztalatok ezzel a diszinkvált érzékével, mely meg tudja mindig szabni az életerős és egészséges fejlődésnek objektív határait és tul nem löve a célon, csapongásaival nem veti kockára a város áldozatkészségének erkölcsi és anyagi erőit.

A felületes szemlélet előtt bármily ötlet-szerűnek és a pusztán véletlenségből eredőnek látszik egy város fejlődésének minden jelentősebb mozzanata; a fejlődés egyes mozzanatainak meg van a maga logikája és magában a fejlődés logikájában fel kell ismernünk azt a kényszerítő erőt, mely a célszerűség és a hasznosság motívumából indulva, nélkülözhetetlen anyagát szolgáltatja a jogos közigenyek kielégítésének.

A város lakosságának rohamos szaporodása bizonyos határvonalig magától folyik feltartóztatás nélkül. De bármily öröndetes legyen is e látomány, nem szabad, hogy elvakulttá és elbizakodottá tegye a város kormányzó alanyait, oly mértékig, hogy a boldog megelégedés kéjes érzéseinek hatása alatt a pusztán véletlenségre bízzák a tovább fejlődésnek folyamatait. Mert a modern irányban és modern indukciókban gyors fejlődésnek induló város területére siető új népesség fokozott igényeket fűzvének ideköltözésében, hogy az új otthonban meggyökeresedhessenek és itt kényelmes és kellemes maradási is találjon: ehhez ismét oly intézmények szükségesek, melyek az ide költözőket lekötik; a költözni kívánókat pedig ide vonják, ide érdesgetik. Ám, ha a város hivatott vezetői erőt és tényezőit a modern alkotások anyagi gondjaitól elhúzódvá, felelősségük tudatában lankadni érzik tetteire buzduló erőiket: akcióba kell lépnie az őrtálló társadalomnak! A társadalom önmaga ismeri leginkább saját vágyait és jogos igényeit. Lépjen tehát sorompóba, egyesítse erőit és álljon ki a produktív alkotások azon terére, mely a közintézmények létesítésének programszerű sorozatában, hiányt pótlólag és kiegészítőleg, csakhamar elsőrendű faktorává válik a város életerős továbbfejlesztésének!

A társadalom friss erőinek akcióba lépése tisztán és kizárólag városi érdeket kívánván szolgálni, — produktív alkotásaira irányuló törekvése, míg egyfelől az önző spekulációnak teljes mellőzésével érvényesül, addig azon eszményi céljainál és feladatánál fogva teljes joggal számít a város kormányzó tényezőinek feltétlen támogatására. Az erkölcsi és anyagi erők egyesítésének egy közös, nagy célban való találkozására biztosítja tehát az együttműködésnek feltétlen sikerét!

Szentesített törvények. A hivatalos lap mai száma közel a I. évi augusztus 1-én megjelent 1907. évi Országos Törvénytar 14. számában megjelent törvényeket. Ezek a következők: XXXIII. t.-cikk: Az 1907. évi pécsi mező- és erdőgazdasági, ipari- és művészeti országos kiállítás állami támogatásáról, a melyben a kiállítás céljaira 170000 korona rendkívüli hitel engedélyeztetett a kiállítás céljaira; XXXIV. t.-c: az ország szent koronája egyik örökének megválasztásáról; XXXV. t.-cikk: az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről, a mely célra 15 millió kilencszázezer korona engedélyeztetett.

A horvát hársfalevél mongalom. Zágrábról jelentik: Az Raxéken székelő szlavoniai gazdasági egyesület a magyar országos gazdasági egyesületnek Pécsen tartandó kongresszusra szóló meghívóját visszaküldte azzal az indoklással, hogy a Magyarország és a Horvátország közti feszült viszony következtében a meghívást nem fogadhatja el. Megjegyzendő, hogy az egyesület elnöke Cseh Ervin, volt horvát miniszter. — Krizeviről jelentik, hogy az ottani olvasóköri Drohobecy püspököt egyhangulag kizárta tagjai sorából. A püspököt jegyzőkönyvi kivonatban értesítették a kizárásról.

Közegészségügyünk fejlődése.

— augusztus 2.

A civilizáció terjedése az emberek nagy tömegének az életmódját úgy irányítja, hogy ezt a testi egészség könnyen megcsinálja. Mind több és több ember szorult be zárt munkahelyiségekbe, ahol gyakran még a tiszta levegőtől sincsen elég s aztán a rosszul fizetett munka sem tudja a munkáscsaládokat úgy eltartani, hogy biztosítva legyenek a nélkülözés ellen, már pedig mindenféle nélkülözés satnyulással jár. A megélhetés nehézsége különben nemcsak a zárt helyiségek munkásait sorvasztja, hanem gyakran azokat is, akik jobbára a szabadban élnek. Akárhány közegészség csak éppen hogy tengődik a nép egy része; s ámbár levegője bőven van; amellett nagyon szűkösén él; sőt lakásvizonyainak silányosága és impraktikus volta következtében mindenféle ragy veszélyezteteti. Mindezt súlyosítja az alsóbb néposztályok gyarló ellátása orvosias dolgában, ami nemcsak abból ered, hogy ez a néposztály inkább fordul a javasasszonyhoz, mint orvoshoz, hanem befolyással van erre az is, hogy az orvos drága, — a nép legalább annak tartja — s aztán még patikába is küldi az embert, már pedig a patika éppenséggel, mint a drágaság fogalmának a megtestesülése él a nép tudatában.

Száz szó, mint egy: a közegészségért mindent tenni kell, minthogy teennivaló bővebben van; és ha már az egyes embert is csak akkor tartjuk egészségnek, ha nem be-

Hirek.

Amerikai hír.

tegy, ha tehát teljes erőfeszítés és munkabírása alkalmas, nincs ez másképpen az országgal sem, amely szintén csak úgy fejlődhetik kellőképpen, ha közegészsége általában kielégítő.

Magyarország különösen rászorul arra, hogy a legnagyobb energiával gondoztassék az egészségügye, mert az európai halandósági statisztikában nagyon is elől vagyunk és éppen a betegségek legkérelmezhetőbbje, a tüdővész. pusztit nálunk aggasztó módon.

Ezen a bajon csak helyes közegészségügyi intézkedések segíthetnek és ezekről szólván, örömmel állapíthatjuk meg, hogy ami az utóbbi esztendőben a magyar közegészség érdekében történt, annál több egyelőre nem is történhetett.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, — mint közegészségügyünk főhatóságának a feje, a legnagyobb érdeklődéssel és a legmelegebb ügyszeretettel karolta föl mindazt, ami ebbe a keretbe tartozik s egy esztendő óta csendben munkálkodván, gyönyörű eredményekre hivatkozhatik.

Ami a belügyminiszterium mult esztendei munkaprogramjának a során szerepelt, nagy részben már valósággá is vált.

A belügyminiszter személyes elnöksége alatt lefolyt értekezlet megállapodásaihoz képest elsősorban az illetékes tárminiszteriumokat keresték meg, hogy saját hatáskörükben a tuberkulózis leküzdésére mindent megtegyenek. A pénzügyminiszterium figyelmét föl hivta a belügyminiszter arra, hogy a még munkaképes, de különben tüdőbajos iparosok kereseti adójának az elengedését vegye fontolóra. A kereskedelmiügyi minisztérium azért keresték meg, hogy mind az ipartörvény reviziójánál, mind a kötelező balesetbiztosítási törvény tervezésének az elkészítésénél is oly intézkedéseket tartson szem előtt, amelyek a tuberkulózis terjedésének megakadályozására alkalmasak. Átiratot küldtek az igazságügyminiszteriumhoz, — hogy a letartóztatási intézetek egészségügyére és az azokban követendő tuberkulózisellenes védekezési intézkedések fejlesztésére különös jóindulattal-hasson. A földművelésügyi miniszteriumot amiatt keresték meg, hogy az állati gümőkór terjedése ellen s ennek az emberre átvitele ellen kövessen el tőle telhetőleg mindent. Nagyobb összeget vitt föl a belügyminiszter a költségvetésbe szanatóriumok, üdülőhelyek és menházak építésére is. Sok kórházat kibővítettek, elláttak higiénikus berendezésekkel; a malária és a trachoma terjedésének a megakadályozására a legintenzívebb intézkedések történtek. Az állami gyermekvédelem óriási lépéssel haladt előre. A menhelyeken levő gyermekek száma az 1905 évben huszonhatezer volt, 1906 végén pedig több mint harmincezer.

Ami még ebben a gazdag eredményben is a legtöbbet érő, az a tüdővész és a gyermekek érdekében kifejtett nagyszerű aktivitás; pedig mindez csak a kezdet, de ebből ítélve a legnagyobb reménységgel lehetünk a jövőre iránt, azíránt, hogy Magyarország közegészségügye mihamarabb kifogástalan színvonalon lesz. Biztosíték erre annak a férfinak a szívós akarata és törekvése, akinek a kezében most hazánk közegészségügyének a sorsa van.

A szenzációknak, melyekből a napi aktualitás láplálkozik, van egy sajátos fajta: az amerikai hír. — Nem tudjuk honnan jött, tengeralatti kábel közvetítette-e, avagy Marconi-féle táviró, de itt van és hirtelenében hajlandók vagyunk bejölle, akár Amerika etnografáját, eskáját, vagy micsodáját mérészen kidomborítani. Az ilyen hír ugyanis egyszerűen Amerikában játszik és a szereplői is igen bátoriatlanul vannak meghatározva. Sic: Amerika. Mintha azt mondanám: Murakeresztur. Ilyen háziásan jölölnek ezek a hírek Amerikát, mely mintha egyetlen rendezett tanácsú városból állana. A szereplőiről pedig efféle megjölöléseket kapunk: egy asszony, egy leány, egy yankee, egy milliomos, egy mellénygombtrőaszt-király.

Látványos, hogy a hírek e fajtaját mindenkefelett nem az anyagi igazság oknyomozó szempontjaihoz kell mérni. — Értékükre nézve az dominál: mennyi furcsaság tartalmat, ugynevezett „amerikai izt” nyujtanak? Mert nyáron morfondírozni jó, sőt ami még rosszabb: műszáj . . .

Kellőképen megmozakodva tehát az amerikai hírek fentebbi jellemzésében, felelősség nélkül közlöm a legújabbat. Ez arról szól, hogy egy „amerikai leány” vánkossa varrta vőlegényének legénykorából való, másoktól kapott szerelmes leveleit és e vánkossa tárdelve rebegte el kellő helyen és időben az „igent”.

A póz, ab, gyönyörű. A sziv új királynője elődjei diadaljeleivel terdelpel, legizáción diadalmasan . . . De azért a dolog korántsem ily átlátázó. Azok az emóciók, melyek egy érzékenyebb kedélyű mennyasszonyt azon a vánkossen terdelpőben elfoghatják, a férfi és nő neml egyenlőtlenségének egész agyonfejtegetett problémáját fölkaradják.

Az a kicsi mennyasszony határozottan modern lelőgóságúnak tetszik. No persze, hiszen „amerikai”. De talán túlságosan öreg európai szemmel nemcsak modernnek, hanem írvolnak is mondanám. A körülményekkel való nem közönösés megalkuvásról beszél a póz. A férfi előéletének mozgalmasságát egyszerűen adottként fogja fel, magától értetődőnek tekinti. Igaz, hogy a mai mennyasszonyok legtöbbje ugyanigy tud vagy sejt — ami tulajdonképpen egyre megy — mindent. Csak tud, de nem veszi tudomásul, mert éppen ez által alázza meg magát. Többek között azaz is, hogy elismeri a saját hatalmi inferioritását, a kettőjük valódi benső viszonyát rontó nőmi egyenlőtlenséget. Az ugyanis még amerikaibb volna elképzelni, hogy a férfi terdelpőne egy hasonló, mennyasszonya leánykorából bélelt vánkossa.

Az amerikai mennyasszony tehát modernnek látszik. Félt, hogy éppen ennél fogva hamarosan követőkre is fog találni. De jómagam, férilagygyal mégis csak ugy gondolom, hogy tulajdonképpen naiv egy kicsi mennyasszony az. Mert mégis csak leányos képzelő erő és idealizmus kell ahhoz, hogy valaki egy átlagos leánykori levől gyűjteményben szerelmi diadaljeleivel nézzen, melyeket le kell igaznia, hogy urrá lehessen annak a szivőn, akinek erotikus multját jölölnek . . . Csak leányi naivitás képzelhet azokba a levelekbe olyan viharos szerelmeket, miket le kell igazni. Ha igazán folyán jószatul modern lett volna az amerikai mennyasszony, amintől az európai mennyasszonyokat is ten óvja, akkor abban a gyűjteményben nem láttott volna egyebet, csupán üstei leveleit.

— A nem állami elemi népiskolák jogviszonyai. A Budapesti Közlöny mai száma közli gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásiügyi miniszternek rendeleteit és utasításait a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanító járandóságairól szóló 1907. évi XXVII. t.-c. végrehajtása tárgyában. A körrendeletek, amelyekét már napokkal előbb ismertettünk, szólnak valamennyi vármegyei és városi közigazgatási bizottsághoz, az egyházi főhatóságokhoz, valamennyi tanfelügyelőhöz és tanfelügyelői kirendeltséghez.

Ezenkívül részletés utasítást ad a miniszter a törvény végrehajtására vonatkozólag.

Idézzük a két rendeletből a következő passzusokat, amelyek a törvény célját és a hatóságok feladatát határozzák meg.

„Csupán annak hangalyozására szoritkozom, hogy Cim első és szent feladatának tekintet közzehatni abban, amit a törvény is elérni óhaj, hogy t. i. minden iskolából és minden tanító működési köréből nemcsak kizárassék a hazafiatlanság minden árnyéka, hogy pozitív is biztosítottassék a magyar nemzeti szellem uralkodása összes népoktatási intézményeinkben. A törvény célja az, hogy a magyar állam területén fekvő minden iskolából kiirtassék a nemzet egységének megbolygatására irányuló minden törekvés, sőt hogy a magyar állampolgári tudat és hazafias érület ápolása tekintessék minden iskolában a nevelés egyik legfőbb céljának. Miként a nemzet jövő boldogulására, az egyház felvirágzására is csak ugy számíthatunk, ha a nemzet különböző anyanyelvű minden polgárát a vallásos buzgalom és a nemzeti egység és összetartozás erős érzete hatja át és fűzi együvé.”

— Országos vásár. A kaszt helyi augusztusi marhavásár, melyet Lőrincz után szoktak megtartani, kivételes esetben az idén Lőrincz előtt való csütörtökön lesz megtartva, azaz augusztus 8-án. Azonkívül minden pénteken országos heti marhavásár tartanak.

— Családi dráma. Barát Mihály muraerdahelyi molnár feleségétől különváltan, egy más asszonnyal él; felesége pedig egy gyermekével az édesanyjánál lakott. Ma délután az asszony édesanyjával és kis gyermekével kint dolgozott a mezőn; egyszer csak ott termett a férj s a három éves kis gyermekkel kezd beszégetni. Közben elővesz egy revolvert és rálöti feleségére; az asszony összeesett, de a brutális állapot-ember nem elégedett meg ezzel, még ötször lött rá a földön fekvő és halállal rivodó asszonyra és revolverét újból megtöltve elszaladt. Körülből 18 hónapig élt különváltan a feleségétől, akit, ugy mondják, egy másik nő miatt kergetett el. Az asszony persze nem nézhette, hanem gyermekére való tekintettel követelte férjétől fizessen neki ezer forintot, mint gyermekének örökséget; a férj erre nem volt hajlandó, e helyett agyonlötte a feleségét.

— Megint a cigányok. Csak nem szűnik meg a veszedelem . . . Szegény cigányok akármit csinálnak is, a vége: csendőrség, toloncolás, fogház. Tegnap ismét elfogtak egy tizenöt tagból való karavánt Karcag környékén s mivel kiderítették, hogy zalai Karácsonyfal illetőségűek, hazatoloncolták őket. Ma reggel szállították Nagykanizsán át őket. A szolgabírói hivatal előtt várakoztak délelőtti kocsikon, míg az utlevélüket rendbehozták — persze ott voltak a csendőrök is a kocsik mellett. Különben ezt a karavánt érte legméltatlanabbul a megruccoltatás. Ugyanis, a mint a vallatásukat mondták, éveken át Len-

Magyarországi
Egységpárt
Egységpártoké

Fischel Fülöp Fia

Magyarkezelt.

gyelországban tanyáztak a most amugy is hazatérő törekedtek volna. Még pedig pusztán a honvágy vezette őket. Mégis ilyen csaful járták. Szegény cigányok, — még a hazaszere tette is ráfizetnek a mostani időben.

Főeloslatott munkásegyletet. Kaposvári tudósítók táviratosa, hogy az építőiparosok szövetségének panaszára a belügyminiszter a magyarországi építőiparosok szakegyletének kaposvári fiókját főszlaltta. A belügyminiszter elhatározásának oka az, hogy a szakegyletet alap szabályaitól eltérően működött, a strájkokat és bojkottálásokat rendezte a tagokkal szemben valóságos bíráskodást végzett, az alapszabály szerű díjakon kívül minden egyes tagtól hetenkint harminc fillér meg nem engedett összeget eszedett, a miből rövidesen 1679 koronát gyűjtött egy ismeretlen okú uzynozást haladó-alapra. Hogy valóban ekkora-e a tilos uton gyűjtött pénz összege, még kétséges, amennyiben a szakegyletnek arról a jövőelemről nem vezettek könyvet. A főszlaltott szakegyletet vagyónáról mihamar leltárt készítenek, azonfőlül a belügy miniszter elrendelte a vizsgálatot az építómunkások szakegyletének középpontja ellen is.

Népesedési mozgalom. Nagykanizsán július hóban született összesen 62 gyermek, kik közül törvényes: 25 fiú és 34 leány, házasságon kívüli: 1 fiú és 1 leány; elhunytak száma 41, kik közül 22 a férfi, és 19 a nő nemhez tartozott; házasságkötés céljából 24 pár jelentkezett; házasságot 15 pár kötött; vegyes házasság két esetben jött létre. Természetes szaporodás 21 lélek.

Bucu Nagykanizsán. Ma reggel volt a Farencrendiek nagykanizsai templomában a szokásos évi Porcinu'la bucu. — Az ünnepi misét Görög Ince házfőnök mondta nagy segédlettel. Délben a rendházban ünnepi ebéd volt, amelyre nagyszámu vidéki pap és városunk több előkelő polgára volt hivatalos.

A Zalába fulladt. Tegnap este fűrődni ment társával az olai malom alá Karlovis Ferec negyedik százaabell házára. Az Grvény besodorta a csak őjfőll 12 óra felő találták meg holtan.

A siketnémák budapesti Állami intézetének 1905-7 tanévi érteitőjét Klis Lajos igazgató szerkesztésében az intézet céljának és rendeltetésének meghatározása vezetli be, amelyet sorban követnek az intézet épütleter, fentartására, feletes hatóságára és ügyforgalmára valamint a tanári testület működésére vonatkozó tudnivalók. E részben megtudjuk, hogy az 1891-ben létesített ezen nyelo évfolyamu intézetben a siketnémák megtanulnak hangosan beszélni s hogy annak segélyével megtanulják mindazokat a közhazsnu ismereteket is, amelyeket a elemi és polgári iskola nyujt épezékü tanítványainak. A következő részt a növendékekre vonatkozó statisztikai kimutalások foglalják le. A VI. részben az intézeti ünnepélyek, tanulmányi kirándulások és vizsgálatok leírása foglalatik. A következő részben az intézet javára befolyt adományok és hagyományok nyugtástatnak. Megtudjuk, hogy az intézetben őrténik a gyógyszerpedagógia tanárok képzése is. A VII. rész főképpen a siketnémák gyakorlati irányu továbbképzésére vonatkozó törekvések eredményéről számol el. Megtudjuk e részben, hogy az oktatásban részesült siketnémák legnagyobb része a kézműipari pályákon érvényesül, de közülük a tehetségesebbek az Állami kerékeszeti tanintézetben és az iparművészeti iskolában folytatják tanulmányaikat. A siketnémák részére iparisikolai jellegű foglalkoztató mőhelyek állnak fenn az intézetben, amelyekben fehérmű és bőí rubavarással, gépkötésnel és műhímzésnel őnálló kenyérgépezéshez jutnak ama oktatásban részesült siketnéma nők, akikről hossz-

tarosólik egyébként nem tudnak gondoskodni. Ez a rész közli a felvételi szabályzatot s a felvételi körül kövendő eljárást is, mely szerint az intézetbe nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül minden 7-10 éves koru siketnéma gyermek díjtalanul felvételik és szegényorszok elartani segélyben is részesölnek. A siketnéma gyermekek szőlő számára megirt tanárok és a jövő tanévi beiratkozásokra vonatkozó tájékoztató zárja be a gazdag tartalmu értesítőt, amelyet az érdeklődőknek díjtalanul küld meg intézet Budapest VII ker. Mosonyi-n. 8. szám alatt székelő igazgatósága. It jegyezzük meg, hogy a zalamegyei siketnémák a kaposvári siketnéma intézetbe utaltatnak.

Közgazdaság.

Az országos iparos kongresszus. — Az Ipartestületek Országos Szövetsége által — augusztus 18., 19. és 20-án egybenívott ipartestületi kongresszusra a jelentkezés ideje lejárván, az elnökség megállapította, hogy az eddigi két kongresszus közül ez lesz a legnépesebb, mert eddig is már 500-nál több kiküldött jelentkezett. — Egyuttal az elnökség megállapította a kongresszus programját is.

A budapesti, valamint a vidéki kiküldöttek augusztus 17-én reggel 7 órakor gyülekeznek Budapesten a keleti pályaudvarban. Indulás 7 óra 50 perckor a fiúmei gyorsvonattal, megérkezés Pécsre déliben 12 óra 48 perckor, ünnepi fogadás, elszállásolás, déliben 2 órakor étlap szerint ebéd a kiállítás nagyvendégloben, ebéd után a kiállítás megnyitása, este 7 órakor elnöki értekezlet és este 8 órakor ismerkedő est a Hajó-szállóban. — Augusztus 18-án a kongresszus megnyitása a kiállítási szinkörben, déliben 1 órakor az ipar testület által adandó ebéd, délután a kiállítás folytatólagos megtekintése, este diszelőadás. Augusztus 19-én reggel 9 órakor a kongresszus folytatása, déliben 1 órakor ebéd a régi sörházban étlap szerint, ebéd után a Zsolnaygyár és a bányatelep megtekintése. Augusztus 20-án reggel 9 órakor a kongresszus folytatása, déliben 1 órakor ebéd étlap szerint a Réling-vendégloben, ebéd után kirándulás a Tettyére, este fél 6 órakor a Lítke-pezzsgőgyár megtekintése, este bucsuest Zidaricsnál. A kongresszus napirendjét már közzéteük.

A „Hermes” Magy. Áll. Váltóüzlet R.-T. Bpost,

heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1907. augusztus 1.

A budapesti értéktőzsdén az elműt hét változatlanul teljes üzletiéletiségben folyt le és az általános depressio még mindig az egész vonalon észlelhető volt. Mindazonáltal az ultimo, melyre igen nagy pénzszükséglet mutatkozott, nagyobb nehézségök nélkül mult el és bár az osztrák magyar banknál úgy bécsi, mint budapesti intőzetinél nagyműrvű ultimobenűjtalások voltak, a feszültség alábbhagyásának jelensége mutatkozik. Kapcsolatban a pénzviszonyok eme könnyebbölésével, az egész értéktőzse némileg barátságosabb színerezetet mutatott és a tegnapi napon a két hitel részvényben aránylag élénk forgalom mutatkozott, aminek az osztrák hitel intézet legközelebb hozkambocátandó féleli mérlegéről szóló kedvező hírek voltak közvetlen okosó.

Hasonlóképpen szállód az üzet az osztrák magyar államvasut és délviasit részvényekben, a magyar vasutvonalak kitűnő forgalmi eredményeinek következtében.

Rár a tőzse közönsége dacára a fentemlítek szilárdulásnak vásárlásoktól még mindig tartózkodik remény mutatkozik arra nézve, hogy az ultimo liquidáló után, mikorra a pénzviszonyok újabb könnyebbölésére várható, a spekulálók kiélp tartózkodásából és a tőkepenzések is az erősen visszszament árfolyamokat, melyeknek következtében számos papír kedvező kamatozást nyujt, nagyobb tőkebefektetésre fogják felhasználni.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

	juil. 25. aug. 1.
4% -os magyar koronajáradék	92.90 92.70
Magyar hitel részvény	750. — 752. —
Osztrák hitel részvény	647.25 650.75
Osztrák magyar államvasut részv.	654.05 656.75
Déli vasut részvény	145.25 153. —

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 2.

Jészaru üzet:

Forgalom és kínálat mérsékelt. Arak 15 fillérel magasabbak.

Határidő-üzlet:

buza októberre	11.67
rozs októberre	8.97
tengeri 1908. májusra	6.57
zab októberre	8.26

Helyi piac.

Nagykanizsa, augusztus 2.

Buzában jelentékeny volt a piaci hozatal. A minőség kifogástalan. Arak:

buza 77 K.	10.40—10.60
rozs 72 K.	8.20—8.30
árpa min. szerint	7.—7.80

Táviratok

és telefonjelentések.

Az alkotmánybiztosítékok az őszilülesszakon.

Budapest, aug. 2. Beavatott politikai körökben nagy szenzációt keltett azon hír megerősítése, hogy Wekerle miniszterelnök a legutóbbi ischli audienálián meg egyezett az uralkodóval az alkotmánybiztosítékokról szóló törvényjavaslat előterjesztése tárgyában. Ezzel azután elesik minden kombináció, a mely az alkotmánybiztosítékok elhatalasztásával kapcsolatban kormány válságot emlegetett. Most már bizonyos, hogy az uralkodó előzetes jóváhagyása meg van az alkotmánybiztosítékok tárgyalásához és a kormány ezen törvényjavaslatot még az őszilülesszakon előterjeszti.

Kossuth betegsége.

Herkulesfürdő, aug. 2. Kossuth Ferenc állapota hirtelenül rosszra fordult. Állapota nagy aggodalmat okoz környezetében. — Testvérét Kossuth Lajos Tódort. táviratilag hívták a beteg államférfiúhoz. Az orvosok véleménye szerint Kossuthnak hosszabb pihenésre van szüksége és ezen idő alatt az ágyban való ápolásra szorul.

Károlyi gróf temetése.

Nagykároly. aug. 2. Az egész országban óriási részvét nyilvánul meg az elhunyt főúr iránt. *Josipovics* Géza horvát miniszter, a ki a temetésen a kormányt képviseli, — több országgyűlési képviselő, köztük a képviselőház koszorúját vivő *Szolocy* Tamás kíséretében ideérkezett.

Nagykároly. aug. 2. Az elhunyt leánya *Melinda* grófnő s veje *Károlyi Gyula* gróf ma reggel *Velencéből* ideérkeztek a temetésre.

Nagykároly. aug. 2. *Edórád* angol király igen meleg hangu táviratot küldött, melyben részvétét fejezi ki a nagy csapáson s az együtt érzését fejezi ki a özvegygyel.

Nagykároly. aug. 2. Ma délután 2 óra körül történt meg a tetem beszentelése a várkastélyban s utána a holttestnek *Kaplonyba* szállításához szükséges intézkedéseket tették meg. A gyászszertartást *Beromizza* Tibor megyés püspök végezte.

Várfogságból megszökött őrmester.

Debrecen. aug. 2. *Tóth* János huszár őrmestert, aki az aradi várfogságból megszökött, itt ma letartóztatták. A megszökött katona hosszasan viaskodott az elfogására kiküldött rendőr közegekkel s csak nagy dúlakodás után sikerült elfogni.

Vasuti szerencsétlenség

Polgárdi. aug. 2. Itt óriási vihar dúlt, a mely egy tehervonatot a nyílt pályán ketté szakított. A vonatnak egyik része összetűzött a *Budapestről jövő gyorsvonattal*. Néhány kocsi megsérült, nagyobb szerencsétlenség azonban nem történt.

A dánosi rablógyilkosság.

Debrecen. augusztus 2. A debreceni csendőrség *Hajduhadháza* körül elfogott két cigányasszonyt: *Balog Mária*t és *Lakatos Mária*t tegnap behozta a pestvidéki törvényszék fogházába. Az albertirsai csendőrök a tegnapi wenzbesítés alkalmával határozottan felismerték *Balog Mária*t, aki a gyilkosság idejében az alsódánosi, jobban mondva a

váci cigánykaraván kötelékébe tartozott. A nyomozati adatai szerint ez a *Balog Mária* aktív részt vett a *Szarvas-csárdai-vérfürdő* rendezésében. Őt gyanúsítják azzal, hogy elvágta a szerencsétlen megbecselelteit leány nyakát. A gyilkosság után ez a veszedelmes cigányasszony hirtelen kivált a váci karavánból s elmenekült.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

A nagykanizsai lárházak részvevény lárházánál egy

gyakornok

kezdő fizetéssel letelekik.

5 szobából álló lakás azonnal kiadó Nádor-utca 7 sz. alatt.

Négyszobás udvari lakás

Eötvös-tér II. szám alatt pincével stb.

olcsón kiadó.

Kiadó lakás.

Külön ház, udvari lakás, 3 szoba, 1 nagy veranda és hozzá tartozó melléképítményekkel, parkkal és külön baromfiudvar

november 1-étől!

Klatkó János

Csengeri-utca 56 szám.

Selyt

írógép tisztító kendő

da rabonkint egy koronáért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv és papírkereskedésében Nkanizsán.

KELETI J. Specialista

Sérvben szenvedők!

KELETI-léle

legujabb találmányú cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pelottával, a legtekélyesebb a maga nemében!

A legújabb és legnagyobb sérveket fájdalom nélkül visszatartja!

Számítalan elismerő-levél bel- és külföldi leghebbebb orvosoktól és szaktanároktól!

Arak: egyoldalu 12 kor. kétfoldalu 24 kor.

25 év óta fennálló testgyógyászati múltézetben egy főúrosi gyakorló szakorvos általod lellőgelele mellett a legtekélyesebb technikai kivitelben, a legolcsóbb arak mellett készülnek:

mulábak és műkezek amputáltak részére.

Mellfüzők és egyenesiarlók terdén nöttek részére. Járó- és támgepek csont- és ízületi, tuberkulotikus, angolkóros betegeknek.

Haskötők, gummi-, görccsér-harlanyak, heretartók stb. eredeti gyári arakon.

Béren ingyen és bérmentve — 3000-nél több órával ellátott — nagy képes árjegyzéket.

KELETI J. orvosi műszergyáros, Budapest, IV. ker., Koronahéreg-utca 17. (a szervita-rend zárda-palotájában.)

Gyár: Budapest, IV., Koronahéreg-ú. 14. Hírlaplatell 1878.

Széthúléds dískréció mellett — I megrendelőlevelek megsemmisítelnek vagy visszaküldelnek.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés legjobb gyógyszere a

Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYDOR.

Kapható gyógyszerészeknél, 5 üveget 8 koronáért bérmentve szállít

otékotóbb fűszeresek küsvettésével is a

Felkai konzervgyár Felkai, Szepes m.

Kérjen árjegyzéket!

Csomagkonzervek

Barta-féle erdei gyümölcsbefőttek, izek, szörpök. ízelek-és huskonzervek, nemz borovicskát versenyeen felüli minőségben szállít

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben — 30, — 60, 1. — és 2. — koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Poloskák ellen üvegekben — 40, — 80, 1.20, 2.60 és 5. — koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-Piakatok ki vannak függesztve. — Ügyeljünk a TIRGRAM névre. Gyár: Budapest, IV. kerület, Károly-utca 1.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében
Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 108
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések
Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Helyben házhoz hoztatva:	
Egy hónap	1 — K.
Negyedévre	3 — „
Félévre	6 — „
Égész évre	12 — „

Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9 — „
Égész évre	18 — „

Megjelenik naponta este 6 órakor
ünneppnapok kivételével.

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Nagytakarítás.

Nagykanizsa, augusztus 3.

A városi autonómiák — s ez a tény tagadhatatlan — alkalmasak arra, hogy lanyha ellenőrzés és laza kötelességteljesítés mellett korrupció fészkeivé legyenek. Egy két városi hatalmasságnak árnyékában buján, irihatalan sokaságban tenyésznek a hivatali bűnök; a nagyközönség érdekei elől elzárkózó szövethatóságok számai hatalmas, egy némely város egész szervezetét beárazó érdekhálózatokká nőnek ki magukat, mely hálózatok — mindaddig, míg a rendszerint felülről jövő radikális orvoslás késik — ártalmatlanúnak tesznek minden önzetlen akciót s már jó eleve leserelnek minden könyörtelen, leleplező készséget.

A kis városi társadalmak — a mennyiben ésszerűségről szó lehet — kell, hogy egy benső körösségbe tömörítsék a lakosságot. Garadával vannak érdekek, amik szükségessé teszik az egységbe való olvadást. De viszont vannak mindig magánérdekek, a melyek robbantási szándékkal félkőznek az ilyen tömörülések közelébe. A társadalmi osztályok közötti fokoknak éles, majdnem mindig tendenciózus kiélézésével, vagy felekezeti gyűlölség szításával dolgoznak a magánérdekek emberei. Az egybe-

csomósított s nemes, közérdekű akciók szolgálatába terelt társadalmi erők, azután rendszeren azokon a sekélyes ambíciókon forgácsolódnak szét, minő ambíciók mindenhol akadnak és semmi más nem mozgatja őket, mint a bűnös manipulációkra is kapható, szoroson vett egyéni érdek.

A társadalmi villongások, a közéleti széjjelhuzás, azután átviszik fertőző baktériumait sok esetben a hivatali szervezetekbe, beleeszik magukat ezek a rothasztó bajok a nagyközönség érdekeinek alárendelt intézményekbe, úgy, hogy nagyon sok kis város minden hivatali izében korrupt s valóságos szemétdombja a tisztességtelen nagyotakarásnak. A társas élet meg van mérgezve és ez az inficiálás nagyon könnyen szívódhatik be a hivatali szobákba is. Kórusban jajonganak ilyenkor a tisztánlátók. Állami beavatkozás kell, mely a maga kiméletlen öklével széjjelüthet majd az érdekszövetséggé összeröfönt vidéki hatalmasságokon.

Egy felsőmagyarországi város, hivatali adminisztrációjáról kerültek napfényre ehhez hasonlatos dolgok. A város anyagi érdekeinek önkényes megrövidítéséről, a hivatali kötelességek megszegéséről egy-egy fejezet rajzol meg a pártatlan felülbírállás, — elmondva mindazt a sok visszaélést, mi

annak a kis városnak egészséges, gyors-aulendülő fejlődését okvetetlenül kellett, hogy megakassza. És hány város van még széles Magyarországon, hol el kelne egy ilyen, ehhez hasonló felülvizsgálat, és ahol a visszaélések aligha kisebb sorozatára bukkanna a felsőbb hatóság.

Évekkel ezelőtt, mint valami viharréteg, vészes felhő subant el a városi és megyei adminisztráció feje fölött a Kaffka név. A könyörtelen, de objektív és a dolgok mélyéig ható vizsgálatot jelentette s jelezte egybeu az évek hosszú során át el-tussolt hivatali bűnök napfényre derítését. Azóta jó egy néhány esztendő telt el. A vidéki potentátok könnyen felejtenek és sok mindent felejtenek.

De a korrupció hydrafeje nem oly könnyen pusztítható ki, s dacára a vidéki potentátok struccpolitikájának, a korrupció még mindig és még mindig temérdek helyen virágzik. Egy a fentihez hasonlító esemény megdöbbeneti ugyan az érdekelteket, de kiirtani, gyökerében teljesen kipusztítani a korrupciót csak egy általános nagytakarítással lehet.

A függetlenségi pártalakulás Nagykanizsán. Bathány Pál gróf, megyénk főispánja a f. hó 14-én megalakult függetlenségi párt üdvözlő telegrammjára, melyben díszelődökké való megválasztását tudatták vele, nagyon

A mi világunk.

A mi világunk szűk szobácska,
Szegényes bár, nekünk elég;
Hisz a mi pajzán nevetésünk
Palotába nem illenék.

Képzeld azok a márványszobrok
Hogy fintorgatnák arcukat.
Ha hallgatnák reggeltől estig
Dalomat, kacagásomat.

A palotákban némán járnak,
Szomorú arccal, mereven
Ugró edes, a palotában
A szív se verhet sebesen?

Szentessy Gyula.

A manó.

Iria: Harald Kléde.

Fénylő-fehéren húzódott a fjord erdőik partok árnyában. A világos éjszaka vakítóan lebegett a fjord tükre felett s az erdőik felett melyek, körül-vették, mint fekete rózsák girländjai.

Künn a széles löldnyelv végén magányos fűz, ünnepélyes, mint egy palma, lehajtotta fejét a tenger foszforsárgyos fölé.

Nyugodt és hűvös volt az éjszaka, mint egy ismeretlen lakatlan égitesten, csak a part fekete kövén süttögött a hullámálmában.

Ekkor a fjord felelő sikoltás hallatszott, éles sikoltás, mely heves vágyat jelzett és metázó tájdalomban csökkent és halt el. Beldőlről a partok felelő az erdők alvó vízhangja felelt rá.

S mikor a kiáltás elhangzott, hurok kezdtek pengeni és egy hang szólalt meg. A fesztelen némaságba feszült hurok hangzottak fel és egy hang, zokogva. S az ének szöit, szöit.

Fenn az erdőben ropogás hallatszott, a bozótban zizegett valami. Ágakat tördeltek. Egy kő a sűrűből előtörtött a part felé.

Azután szétváitak a bokrok s egy lérfi jött ki a fehér homokra. Magasan, hosszú papi ruhában állt ott, a vakító ég ellen a kezével véde szemeit.

Künn egy kiálló sziklán ült a manó.

A pap egy nyulánk. magas hátat látott zöldes-fekete sörényű lejet, ragyogó kristálykoronával s ez a fej a hárfára hajolt, melynek ezúttjében sápadt szellemek játszottak.

Hangosan és tisztán szöit a hangszer.
A pap lement a part széléig, ahol a víz zúgott, kezét azáján összekulcsolta és kiabált:
— Manó! Manó!

A játék elhaltatott, künn megfordult egy fej, egy halovány arc nézett a part felé — s a kő a fjordon üres volt.

A hullámok azonban sugni kezdtek a gyors száguldással mentek a partsnak, a pap lábaihoz.

Ex előrehajolt. lábárát egy sziklatömbhöz szoritva, míg lenn a vízben egy arcot nem lát: fölbukott hosszú hajjal és ragyogó koronával. A manó egy hárfán ringatta magát s a mélység sötét szemei élesen szegődtek a partra. A hurokban a hullámok játszottak.

— Manó! — A pap felemelkedett, lélekzete gyors és nehéz volt. — Eljöttem beszélni akarok veled. Éjszakáról éjszakára halom kiáltásodat, mikor üve fenn a szobában és tanulmányozva az írás, halom sirásodat. Manó, tudom miért sírsz.
A manó nem mozdult, mereven nézett.

— Sírsz, mert meg kell halnod, mert nem üdvözülhetesz az emberek örökkévalóságában.

A hurok játéka a hullámokban zokogóvá lett.
A pap kiegyenesítette reszkető kezét, szemel beszívódtak azokba a homályosakba lent a víz alatt.

— Manó, odaadom örökkévalóságomat, add nekem halálotad.

A víz körülfogta a papot, a manó felemelkedett a hárfán, süttögés hallatszott, mint a hullámok könyörgő sirása:
— Ember, meg ne csalj?!
Majd vadul, fenyegetőleg, mint a hatalmas tenger hangzott:
— Ember, meg ne csalj?!
A pap fejét ráta, szemel nem látítottak a manótól.

— Miért csalszálak meg?

- A nagykanizsai tejszernak feloszlása. Az első magyar tejkivitel társaság nagykanizsai fiókja feloszlott.

- Tüdőbajosok halálával emlegethetik egy magyar gyógyszerész nevét, ki legújabb találmányával a »Hársfaméz-szörp« pel eddig már nagy eredményeket ért el. Ezen hársfaméz-szörp készül Halápi Frigyes gyógyszerésznél, Budapesten, József-körút 64. Mindenkinek, aki köhög, rekedt, ajánljuk e kiváló gyógyszer. Mintáulveg 3 korona.

- »Zsorna«-féle pecséttel és gyári árral ellátott férfi nyakkendő kitűnő magyar ipar! Minden városban kapható.

- **Elimert kitűnő gyógyszer** a Requiniféle Romai vértisztító-szörp mindennemű bőrbaj, bujakór és egyéb a vérromlásból származó betegségek ellen. Vérjavító hatása bámulatos. Nagy üveg 3 kor. 3 üveg bérmentve 9 kor. Egyedüli készítő: - Requini Attila gyógyszerész, Budapest, VII. Kerepesi-ut 23. Kérjen kis Házi Kincstárt, ingyen kap mindenké.

Véres szerelmi dráma.

- Saját tudósítónktól.

Pécs, aug. 3.

Rémes szerelmi dráma történt ma hajnalban városunkban, melynek két élet esett áldozatul. Tegnap este 10 órakor a Nemzetiszállóra jöttek *Váradi Plemmer Ferencz* huszárorrmester és keresztes Róza 27 éves leány és szobájukba zárkóztak. Éjjel két óra felé azonban két revolverlövés hallatszott el gyors egymásutánban. Aztán csend lett ismét. - A személyzet izgatottan rohant a szobába és ekkor ott találták halva mind a két vendéget. Egy-egy golyó a fejükben, a mely rögtön végzet, a halál mindkettőjükéül azonnali bekövetkezett.

Az esetről még az éjszaka folyamán értesítették a rendőrséget. A dráma lefolyását könnyű volt megállapítani. Az őrmester nyugodt fekvő helyzetben terült el az ágyon, valószínűleg aludt tehát, mikor a lővés érte. Nem is volt semmi nyoma annak, hogy a revolvert ő használta volna. A leány keze ellenben megpörkölődött a löportól és ujjain látható volt a négyszeri lővés nyoma. Kétség-telen, hogy ő vette kezébe a nehéz revolvert és ezzel három lövést tett alvó kedvesére. De csak egyik talált, ez azonban halálos volt. A negyedik golyót önmaga ellen irányította, jobb halántékába furdott az, - körülbelül ugyanolyan helyen mint a meggyilkolt őrmesternél. Ez a golyó is jól talált, így az ötödik golyó már a fegyverben maradt, mely valószínűleg az őrmesteré volt, nagy, nehéz revolver, melynek minden lövése biztos halál.

A kettős halállal végződött dráma okát eddig nem sikerült felderíteni. Előreláthatólag nem is fog sikerülni. - mivel nem volt tanuja a jelenetnek, levél, vagy más valami ami utba igazíthatna, pedig nem maradt vissza. De találtak egy csomó levelet, amit az őrmester régebben intézett kedveséhez. - Ezek a levelek tele vannak szerelmi vallomásokkal és a féltékenység kitörésével. Biztosítja a leányt sűrű tartó szerelméről, kéri, ne legyen hozzá hűtelen. Egyik levelében menti magát, hogy nem ment el a megbesztelt találkára. Másik levelében tisztázza magát a hűtelenség vádjától, melylyel a leányt illette és erre többször visszatér. Nemrégiben az ezredével együtt eltávozott Pécsről és ekkor *Kiskanizsáról* írt egész sereg ha-

sonió tartalmu levelet. Hívja, látogassa meg és ígéri, hogy még az utiköltségét is megfizeti. A legutóbbi levele tegnapiól szól. A leány valószínűleg féltékenységből követte el tettét. Az őrmester nem élt ugyanis együtt törvényes feleségével, de közös háztartást vitt egy más nővel, valószínűleg az bántotta a harmadik nőt, a szeretőt. De az sem lehetetlen, hogy az őrmester csinált féltékenységi jelenetet és a feletti elkeseredésében, bánatában határozta el magát a leány a gyilkosságra és öngyilkosságra. Erősen szorongatta kezében a revolvert, midőn a rendőrök megérkeztek, akik rögtön intézkedtek, hogy a holttestet szállítsák ki a köztemető halottas házába.

Törvényszék.

§ A szabari fogyasztási szövetkezet bünpöre. - A Szabari és vidéke keresztény fogyasztási szövetkezeti igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjai, - *Husszor János*, - és társai vétkes bukás vétségével vádoltan áltak a kir. törvényszék előtt. A vádirat szerint az 1903. és 1904. években gondatlanul vezették a felügyeletőkre bízott szövetkezet ügyeit, és a kellő felügyelet gyakorlását - elmulasztva előidéztek a szövetkezetnek fizetésképtelenségbe, majd csődbe jutását. A főtárgyalás során kihallgatott budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék könyvszakértői, megállapították azonban, hogy a Szövetkezet ügyei a legnagyobb rendben és gondossággal vezettek, és az üzleti könyvek is mindenben megfelelnek a törvényes kellékeknek. A szakértők e vallomása folytán a kir. ügyesség a vádat elejtette, minek folytán a törvényszék a vádlottak ellen az eljárást nyomban megszüntette.

§ **Tolvaj háziszolga.** *Vancsura Ferencz* háziszolga felett itékezett a nagykanizsai kir. törvényszék. Szolgáltatádójának, *Matán* Odön helybeli kereskedőnek áruraktárát dezsmálta egy teljes negyedéven át a vádlott, rengeteg, mennyiségű apró hoimit lopott el onnét, miket lakásán halmozott össze. A törvényszék bebizonyította taláta a vádlott terhére rótt cselekményt és 2 havi fegházbüntetéssel büntette, és kötelezte az elkövetett kár megtérítésére. Az ítélet jogerős, mert a vádlott nem felebbezett.

§ **A detektiv-pöre.** A télen *Huckstedt Jenő* detektiv a Gerlőczy-kávéházban lefoglalt egy kártyabankot. A házárjtékosokat a bíróság elítélte, de azért *Huckstedt* állandó vendége lett a kávéháznak s állítólag fizetés nélkül szokott távozni. *Huckstedt* eljárását valaki följelentette a rendőrségnek, ahol megindították ellene a fegyelmi vizsgálatot s a kávésnak és a főpincérnek a vallomása alapján *Huckstedt*et elbocsátották. *Huckstedt* rágalmazásért jelentette föl a kávést és a főpincért, de a járásbíróóság mind a kettőt fölmentette.

Közgazdaság.

Az állam és a nagyipar.

Nagykanizsa, augusztus 3.

Az ipari kultúra megeremítése két tényezőn mulik. Nagyipar organikus létesítésén és a kisipar egészséges lábraállításán. Nálunk, Magyarországon a viszonyok alakulása ezt a két tényezőt teszi a gazdasági megerősödés előfeltételeivé annál is inkább, mert nagyiparunk még nincs és kisiparunk meg züllesnek indul. A mostoha gazdasági viszonyok folytán nehezdednek gazdasági életünkre úgy, hogy az iparnak és a kereskedelmnek szorvesen egymáshoz kapcsolt kérdése sohasem volt annyira időszzerű, mint éppen most.

Szóljunk előbbben a nagyiparról. A gyári produktumoknak nagy mennyiségben való előállítás a munkásoknak, nálunk ugyancsak még szokatlan méretekben való foglalkoztatását eredményezi. Eredményezné még továbbá azt hogy külföldi piac keresésével, az idegenbe kiruult pénzek nagy hányadát visszahozhatók. Nemzetgazdasági szempontból ép úgy, mint pénzügyi oldalattal nagy aranyruva bővített gyáriparr a megélhetési forrásoknak olyan tömeget nyitna meg, hogy életes progresszivitás következhetnék be - számtani bizonyossággal - minden valószálon.

Ma magyar gyáriparról - értvén e szó alatt a nyugateurópaiilag akceptált fogalmat - szó sem lehet és a jövőben sem esetlik mindaddig, míg magánosok és idegen vállalkozások számvetésin fordul meg a dolog. Állami beavatkozás, hathatós és következtésiben eredményes állami támogatás nélkül ezt a probémát megoldani nem lehet és addig, amíg az állam új költségvetési előirányzásokkal nem megy el a végső határig, e téren való minden akció csak jambor kíséretezés számba mehet, mi - hogy sok esetben fiaskóval jár - nagyon természetes.

Az állami támogatás - már mai formájában is - felülé mindama módozatokat, mik sikeresen segíthetik elő Magyarországnak ez uton való gazdasági megerősödését. Nem is a módot kifogásoljuk mi, de az intenzitást, mellyel az a mód a realis életbe be lesz illesztve. Az a tény, hogy mindmáig mezőgazdasági állam vagyunk és hogy ezt a körülményt a veünk gazdasági szövetszében élő Ausztria a mi rovasunkra kamatoztatja, sok pénzünkbe kerül. Milliókat emész el a mi agrár mivoltunk és milliókat hagyunk gazdálalanul, csupán azért, mert valami érvetetlen ellenszenvvel támad mindaz ellen, ami merkanul a nemzet zömébe belenövelt agrár irányzat. - Pedig hát parliagon hevertetni az önként kínálkozó erőket, végzetes és veszedelmes gazdasági politika.

Az kétszegtelen, hogy a mi speciális viszonyaink mellett a magyar gyáripar lehetősége az állam támogatásán mulik. Meg kell nyitni az erszényt, Nem szabad szükmarkuaknak lennünk akkor, amidőn a gyöngye, beteg ország jövőjéről van szó. Az állami támogatásnak ép úgy, mint a városok részéről jövő áldozatkészségnek több, egészséges ágazata van Belső berendezéssel s gépházi felszerelésekkel, vagy kamatmentes állami kölcsönnel, harmadik esetben pedig adómentességgel. A városok - s ebben dacderetés példával a székesfőváros már is előjár - még ingyen telekkel és adóminimiummal könnyíthetnek az alapítással járó nehézségeken. Mind e módozatok, ha méreteiket messzemenő áldozatkészséggel elfogadhatóan jelentőssé tágitjuk, alkalmasak arra, hogy a vállalkozói kedvet kifejlesszék és lőkést adjanak olyan ipari akciónak, amely fokozatos előrehaladásában egymás után használ föl minden atomnyi magyar erő.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 3

Készaru üzlet:

Vevők és eladók egyaránt tartózkodók. Árak változatlanok.

Matáridő-üzlet:

buzsa októberre	11.58
rozs októberre	8.92
tengeri 1908. májusra	6.54
szab októberre	8.23

KALOGÉN

BRAZAY SÓBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

Judatom Nagykanizsa és vidékével, hogy mű- és lát-szerészeti szaküzletemet a Szarvas-szálloda épületéből gyárilag berendezve *Fő-ut 3. szám alá* helyeztem át.

Tisztelettel

Strasser Márton
optikus.

A régi berendezés olesón eladó.

A Néptakarékpénztár Részvény-társaság

Nagykanizsán

1907. évi június hó 15-től

állandó jellegű (legalább 4 óra elhelyezeti) betétek után

5% kamatot,

átmenetileg elhelyezett betétek után

4 1/2% kamatot

fizet.

A betétkamatadót az intézet viseli.

Táviratok és telefonjelentések.

A kvóta döntés késedelme.

Budapest aug. 3. Félhivatalosan jelentik, hogy a lapok azon közleménye, hogy a kvóta megállapítására vonatkozó legfelsőbb elhatározás késett és hogy ez által törvényen kívüli állapot keletkezett, nem felel meg a valóságnak. A kvóta-kezes megállapításánál be kellett várni egy részről az ausztriai új választásokat másrészt azt hogy a bizottságok meg nem egyezésére vonatkozó jelentéseket a magyar országgyűlés és a reichsratt tudomásul vegye. Királyi döntés csak ezután következhetett.

Kossuth állapota.

Herkulesfürdő, aug. 3. Bár Kossuth állapota valamivel javult mégis táviratilag beteg ágyához kérték Müller egyetemi orvosprofesszort, Kossuth budapesti-háziorvosát, a ki ma délután Herkulesfürdőre utazott.

A belényesi választás.

Nagyvárad, aug. 3. A belényesi kerületben a nemzetiségi vezetők ülést tartottak, a melyen elhatározták, hogy nagy agitációt fejtenek ki a nemzetiségi jelölt érdekében.

Szerencsétlenül járt katonatiszt.

Nagyszombat, aug. 3. Tolnay Gerő százados lova gyakorlatozás közben megbokrosodván, lovasát ledobta. Tolnay agyrázkódást szenvedett. Esméletlenül szállították lakására.

A máv. műhelyének pusztulása.

Budapest, aug. 3. A magyar állmvasutak budapesti északi főműhelyében tegnap este kiütt óriási tűzet csak ma reggel 6 órakor sikerült eljuttani. A műhely teljesen elpusztult, vele együtt több személyszállító kocsi. Az összes kár félmillió korona, a mely az államvasutaknak őrzi vesztesége, miután sem a műhely, sem a kocsiok biztosítva nem voltak, mert a kereskedelmi kormány két évvel ezelőtt takarékosági szempontból az összes biztosításokat beszüntette.

Egy érsek hirtelen halála.

Abbazia, aug. 3. Mandics Miklós hercegovinai metropolita érsek, a ki itt üdül, sétaközben hirtelen összeesett és meghalt. Az orvosi vizsgálat szívszélhűdést konstatált.

Nyílt-tér.

Bortivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYÚVIZ

A legújabb készítmény
a bor savanyúságát,
hisz kellemesen pezsgő,
nem teszi a bort.

Etvágyhiány és emésztési zavarok ellen legjobb szer a

rohitschi Tempelforrás
időálló bajoknál még előnyösebb hatás

STYRIA-FORRÁS.
Magyarországi főraktár: Hoffmann József Budapest, Balthory-u. 8 sz.

Igen alkalmas szeszszőlő. — Rövid használat után nélkülözhetetlen Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Kalodont

nékiülözhetetlen fogtisztító-szer,

A fogak tisztántartásához csupán szájrészek nem elégsek. A fogszívó mindig ujjal keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csak mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítő és sztiiseptikus hatás fogtisztító-szerrel sikerülhet; minőnek a „Kalodont” már az összes kulturálmokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

HIRDETÉSEK.

Négyszobás udvari lakás
Eötvös-tér II. szám alatt pincével stb.

olcsón kiadó.

Iskolás fiu
jó családból, — gondos felügyelet mellett —
esetleg zongorahasználattal uriházánál teljes eljártást nyerhet. Szives ajánlatok K. B. jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

TARCSA gyógyfürdő — Vasvármegyében. Glanbersótartalma szulfuradus vas-források

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásványvíz valamint uszod (Moor)-fürdők. Ujmanon épült kórház-egységintézet férfi- és női osztályjal. Kellemes, bővös éghajlat, a kényelem minden igényének megfelelő olcsó lakások, vilámvilágítás, jó vendéglő, gyógykert, szopata kétszer zene, szép kirándulások. A női orvosok általános, székér, vértegyógyászat, szülészet, csontritkulások, továbbá a légzési és emésztési szervek baja ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május hó 19-től szeptember hó végéig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember végéig tetemesen olcsóbb árak. Fővilágosítással szolgát és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos: dr. Bartó Kornél v. tanársegéd és dr. Gláck Gyula a vizsgyintézet vezetője. Tarcsai Árványfürdő különösen mint óvászerv járvány esetén kitűnő helyül ajánlíható. Megrendések Tarcsa fürdőigazgatósághoz intézendők. Vidéki városokban és nagyobb helyeken, minden ásványvízkereskedésben és jobb fűszerüzletben kapható. — Fanni állomás, posta és távíró helyben. Budapesttől és Győről naponta Tarcsa-fürdő felé induló kocsikon I. és II. osztályú kocsik közlekednek oda-vissza.

Haszonbéri hirdetmény.

A gróf Széchenyi Kálmán iváni (Sopron megye) hitbizományhoz tartozó iván, cséri, víztaí, gazdaságok zárt ajánlattal egybekötött veraenyár gyalás útján az előbbi kettő 1908., míg a harmadik 1909. október hó 1-ől kezdődő hatálylyal 20-25 évi időtartamra bérbeadatnak

Az iváni belső gazdaság (1200 □-öllel számítva) a következőkből áll.

belsőség	11 h.	1180	□-öl
szántó	1184 h.	124	"
rét	52 h.	620	"
sótelegő	105 h.	460	"
nagyerdő telegő	741 h.	277	"

Összesen 2095 h. 861 □-öl

A cséri gazdaság (1200 □-öllel számítva) a következőkből áll:

belsőség	11 h.	04	□-öl
szántó	1124 h.	774	"
belső legelő	83 h.	157	"
nagyerdő telegő	708 h.	1185	"

Összesen 1927 h. 920 □-öl

A víztaí gazdaság (1200 □-öllel számítva) a következőkből áll:

belsőség	7 h.	36	□-öl
szántó	1073 h.	32	"
rét	12 h.	10	"
legelő	101 h.	53	"

Összesen 1193 n. 131 □ öl

Ezen területekben az utak és árkok nem felelőnek benne.

Mindazok, akik bérelni szándékoznak, tartoznak lepecsételt zárt ajánlatukat legkésőbb 1907. évi október hó 1 ig dr Östör József ügyvédnél Sopronban (Színház utca 23) benyújtani. Az ajánlatok beérkezése és a határidő letele után a tulajdonos részéről azok, akiknek ajánlatai tárgyalásra alkalmasoknak mutatkoznak, meghívást fognak kapni a szóbeli tárgyalások felvételére.

A jelzett bérzadtságra egyenkint, de együttesen is lehet ajánlatot elterjeszteni.

A gazdaságok Haják Gyula iváni uradalmi tisztartónál való előleges jelentkezés mellett bár mikor megtekinthetők. Ugyanott, valamint dr. Östör József soproni irodájában lehet a megköteendő szerződés pontozatait és a közelebbi feltételeket is betekinteni.

Megjegyeztetik még, hogy Ivánban van vasúti-, posta-, táviró és csendőrállomás. Budapest-ről vasúton öt, míg Bécsből négy óra alatt érhető el.

Gróf Széchenyi Kálmán, iváni hitbizománya.

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett (üvege 70 fillér) valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büdlik. (Franco küldéssel külön 95 fillér) Bartilla-Winkler Ede Wien, 1911. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Csakis **Bartilla fogviz** kerendő. Hamisítások bejelentése utalmazzatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért.

Raktár Nagykanizsán: Drogeria a Vörös kereszthez.

Kiadó lakás.

Külön ház, udvari lakás, 3 szoba, 1 nagy veranda és hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, parkkal és külön baromfiudvar

november 1-étől.

Hlatkó János

Csengeri-utca 56 szám

Steckenpferd

Liliom tejszappan

Bergmann & Co. Dresden és Tetschen a/E.

volt és marad a naponkint beérkező elismerőlevelek szerint, a leghatásosabb az összes gyógyszappanok között szereplő ellen, úgy a sima, puha bőr és viruló arcra elérésére és fentartására. — Kapható darabonként 80 fillérért minden gyógyszertárban, drogeriában, illatszert- és szappankereskedésben és fodrászüzletekben.

Minden utánzást és utánnomást üldözünk!

Thierry balzsam

esek akkor valódi, ha az spácát ábrázoló zöld vedjgygyel van ellátva. **Törvényesen védve. Régi hír felülmúlhatatlan szer emésztési zavar, gyomorgöres, köhög, katarrhus, mellbetegség, influenza, különösen pedig kezdődő tüdővész stb. esetekben.** — Ár: tizenket kis üveg, vagy 6 dupla üveg, egy nagy különleges üveg szabadalmazott zárral 3 korona.

Thierry Centifolia kenőse

közismert mint „Non plus ultra” szesz mindenfele bármily régi sebek, gyulladások, sérülések, kelések és dagadtok ellen, meggátolja a vérmérgesést, és az operációt a legtöbb esetben feleslegessé teszi. Ár: 2 tegety 3 kor. 60 fill. bérmentve. Széküldes utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett.

Apotheker A. THIERRY in Pregrada bei Bohitch-Sauerbrunn Raktárak Budapeston **Török József és dr. Egger Leo és J. Gyógyszertárban**, Lugoson: **Vértes L. Gyógyszertárban**.

Óvás. Óvunk mindenkit egyedül valódi, törvényes, védett balzsamunk utánzatainak vásárlásától, megrendelésétől és különösen ismételtesétől. A büntető törvény 23 és 25 §-ának érmeiben kíméletlen büntető ügyi üldözéseknek valamint 400 koronáig terjedhető pénzbírságnak vagy egy évi elrejtéssel fogházbüntetésnek teszi ki magát mindenki, aki más gyógyszertárból eredő, tehát más, mint az eny' egyedül valódi, zöld spácavédjgygyel ellátott törvényesen védett **Thierry balzsam**-ot rendel. Vasárol vagy ismét elárul! Ugyanezt a büntetést vonja maga után a tolokodó vásárló módon felkínált más nevekkel ellátott surrogátumoknak megrendelése és eladása, melyek csak a közönség kizárnányolása céljából hoztának forgalomba.

Iroda áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint — 25 év óta fennálló —

hirdetési irodámot I. évi augusztus hó 1-én **Budapest, VII., Károly-körut 13. I. em.**

helyeztem át. — Kötendő tisztelettel **Eckstein (Elek) Bernát** hirdetési irodája **Budapest, VII., Károly-körut 13. I. emelet.** — Telefon 36-24. —

Czimbalom

legkötőbb gyártmány, részletfizetésre is o'csón kapható. — Nagy képes árjegyzéket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül nálam kapható oly cimbalom isko'a, melyből minde ki meg tud tanulni tanító nélkül művészielen czimbalomozni.

I. rész 4.— kor., II. rész 160 kor. III. rész 4.— kor., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

czimbalomgyártó **MAKÓ** (saját ház).

Párisi világkiállítás „Grand Prix” 1900.

KWIZDA FERENC JÁNOS

cs. és kir. osztrák-magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, **kerületi gyógyszerész, Korneuburg Bécs mellett.**

KWIZDA-féle korneubugi marhatáppor.

Életréndi szer lovak, szarvasmarhák, juhok számára a legtöbb istállóban 50 év óta használtatik falánság hiánytalan, — ros-z emésztés-nél, a tej jobbitasára és a tehénes tejnövekedésének fokozására.

1 doboznak ára: K 1 40, fél doboz 70 f.

Valódi csak azon vedjgygyel ellátott! Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszertára **Budapest, VI., Királyi-utca 12., és Andrásy-ut 20.**

Egyedül csak nálam

kaphat legfinomabban kidolgozott

hegedűket 3 tritól feljebb
c'terákat 5 „ „
fuvolákat 4 „ „
kis bőgőt 6 „ „

Javításokat o'csón és kitűnően végzek. Olasz hurok különösen o'csón kaphatók.

Reichard A. Tábor Csehország.

Hirdetések

felvételnek

a lap kiadóhivatalában

SALVATOR gyógyszertárban Pozsonyban.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés) legjobb gyógyszere a **Barta-féle FEKETE AFONYA**

GYÓGYBOR.

Kapható gyógyszer-zeknél. 5 üveget 8 koronáért bérmentve szállít

előkelőbb fűszerezések kivételével is a

Felkai konzervgyár Felka Szepes m.

Kerjen árjegyzéket!

Csemegekonzervek

Barta-féle erdei gyümölcsbelölttek, izek, szörpök. főzelék- és hushonzervek, nemes borovicskát versenyen felüli minőségben szállít

LEOPOLD GYULA hirdetői iróháza által Budapest, Erzsébet-körút 45. 200 szomszédos hirdetői iróháza által

Régény-féle
RÓMAI VÉR-TISZTÍTÓ-SZÖRP
páratlan szer minden bőrbajnál, bujakórnál, Vérbeségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.
Nagy üveg 3 kor., 3 üveget 9 kor. utánvétel küld:
REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII. Kili-á Károlyi ut 24.
A híres **RAKÓCZI GYOMORKESERŐ** egyetli készítése.
Kértes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI LENVÁSZON
DAMAST.
árúk csak akkor valódiak,
ha ezeken védjeggyel vannak ellátva.

VERSEGENYSÉG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGESSE
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-FÉLE TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 3 20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárkban, Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

TUDÓBAJOSOKNAK
de megdöbbent, azt látva, miként, kezeletlen állapotot tesz.
Balapi-féle hársfamezsa
Miniatűrű 2 koronát küld.
APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 84.

A legjobb órákat
legszelidőbb és legbiztosabb készítmények, egy készítményről, mint
RÉSZLETFIZETÉSRE
származás szabott árban szállítja Magyarország a szombathelyi és legbiztosabb órákat
BRUSWETTER JÁNOS
ÓRÁK ÉS ÓRÉK
Budapest, Árkadjó utca 2008 szomszédos iróháza által.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
SCHULLER FERENCZ
ujjonnan berendezett előszobákkal díszelműben
Budapest, VI., Andrásy-ut 39.
mert ott jó magyar konyha, valódi ízű borok és pontos kiszolgálás van.

A világot bámulatba ejti a
Hammond
írógép.
Kizárólagosan átváltották:
FARAGÓ TESTVÉREK
Budapest, V., Arany János-utca 8.
Kérjen mindenki prospektust!

BALASSA FÉLE UGORKATE
Széplé, majfeli, palinák, mézesek, rágcsók
elkészítés az arany-á valódi
angol
Egy üveg ára 3 koronát.
Hosszú üvegkannappon 1 k., pudor 1-20 k.
Főosztályi
díjai hely:
BALASSA KORNÉL
gyógyszerész
Budapest, Erzsébet-körút 84.

KATZER
Bírórsz. társaság
megővő-intézet
az első és legnagyobb
1/2 millió részvény-
tőke.
Katzér szőrmeáról az egész világon el vannak
terjedve és előírva.

KISS SZERENCSEJE
NAGY
VÁSÁROLJON CSAK
KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS KÁROLY és TÁRSA
BUDAPEST KOSSUTH L. U. 13

BABYMIRA-CRÉM
legjobb szer kilitések, ótvár, ráncok,
földörvölés és kitalált bőr gyógyítására.
Egyedüli készítő:
BRODJOVIN H. GYÓGYÁSZ ZÁGRÁB
5 doboz ára bérn. 8 K 20 f., 10 doboz 8 K 80 f.

A DREZDAI MOTORGYÁR
részvénytársaság
benzin-, gáz-, szivattyú-motorok és
benzin-automobilok alkatrészeinek el-
készítése és összes gyártmányok készítése.
Vezé-
képzés: **GELLÉRT IGNÁC és Társ**
Budapest, VI., Terebe-körút 41.
Kértes prospektus ingyen.

Pacific
TOJÁS
KÉSZÍTMÉNY
tojás-sárgája helyett
használandó a sütés és főzésnél.
NAGY MEGTAKARÍTÁS.
Kapható minden főzésnél
és sültéknél. Készíti:
STROBENTZ TESTVÉREK R. T.
Magyarországi gyára, BUDAPEST.

„Zsornai”-féle
NEPELEBJS védjeggyel
főrt
nyakkendő,
kittantó
magyar Ipari
PARIS SZÁLLODA
Szálloda: Simon Pál
Budapest, VI., Városház-körút 20. sz.
100 szomszédos iróháza által.
Kapható minden főzésnél
és sültéknél. Készíti:
STROBENTZ TESTVÉREK R. T.
Magyarországi gyára, BUDAPEST.

Műtrágyákat u. m.: szuperphosphat, thomassalak, stass-
furti kálisó és kainit és
Összes erőtakarományokat

u. m. szárított répaszeletet
szörplé (folyékony melasse)
Kincsem-Melassit Selypi cukorgyár gyártmánya
(beltartalom és összetétel szavatolása mellett)

Olajpogácsa,
Malátacsira
Szárított tengeri keményítő moslék,
Szárított szeszmoslék, továbbá
kéveköteleket, zsákok, ponyvák, zsiradékot
legjutányosabb feltételek mellett szállít:

Melis és Pinter

műtrágya, erőtakarományok, gazdasági cikkek nagykereskedése
Szombathely.
Mc CORMICK chicagói aratógépgyár vezérképviselője és állandó raktára.

Helyi iparos-alkalmazottak célgát a rovathat
díjmentesen közeljök.

HELYI IPAR.

Helyi iparos-alkalmazottak célgát a rovathat
díjmentesen közeljök.

ABLAK és LAKÁSTISZTÍTÓ:
Csapó István Kintási ut. 48.

ARANYOZÓ:
Folkmeier József Eötvös tér 2.

ASZTALOS és BUTORKÉSZÍTŐ:
Benzekovits Gábor Magyar u. 94.
Daats Kálmán Magyar-utca
Fialovits Lajos Bazár épület
Scherz Lujza utóda Kazinczy-utca
Sonnenschein Mór Csengery-ut. 13.
Periaky Odón Király-utca 45.
Torma Lajos Kintási-utca 8.
Günsler Lipót Erzsébet-tér 2.
Forger Kálmán

ÁCSMESTER:
Persovits József Vörösmartí ut. 44.
Schlegler József Teleki ut. 31.
Szabó Ferenc Rákóczi utca 43.

BÁDOGOS:
Hirschl Ferenc Király utca 40.
Váldi Géza Király-ut. 23.
Székely József Erzsébet-tér 17.
Horváth József Eötvös tér 2.
Török Nándor Eötvös tér 81.

BÉRKOCSI TULAJDONOS:
Dóme János Magyar utca 9.
Balázs János Fő ut. 13.
Ifj. Dóme Ferenc Zrínyi Miklós-ut. 62.
Ifj. Dóme Ferenc Erzsébet-tér 14/15.

BORBÉLY és FODRÁSZ:
Bród Ignác Kazinczy-utca
Csillag Béla Fő ut. 15.
Fuksics Ignác Deák-tér 54.
Gertner Árpád Csengery ut. 54.
Heisler Gyula Magyar utca
Kálócics János Deák-tér 3.
Mankovits József Erzsébet-tér Szeidmanház.
Puscholszky Sándor Csengery-ut
Sugár Adolf Erzsébet-tér
Schweitzer József Fő ut
Tóth Lajos
Zapletál Ignác
Krausz Miksa Kintási- és Rákóczi-utca sarok.

BUTORASZTALOS ÉS KÁRPITOS:
Prekl Antal Erzsébet királyné tér csoportház

CEMENTGYÁROS:
Raffaelli Alajos Csengery ut. 33.
Weisz Soma, Erzsébet-tér 4.

CÍM- és SZOBAFESTŐ:
Perkó Péter Deák tér 6.
Falcsér Jakab, Magyar-utca 23.
Vajda és Wolf from Eötvös tér 32.
Einspinner Lajos Zrínyi M. u. 22.

DIPÉSZEK:
Miltényi Sándor, Fő ut
Marsics Ede,
Rosenfeld Miksa, Csengery-ut
Stauder Fülöp Bátor-ut. 16.
Hed János Kintási utca 10.
Goldberger Samu Magyar utca 4.
Keller Ignác utóda Fő ut Wagner ház
Varga János Kossuth tér 3.
Velez Ede Erzsébet-tér csoportház.
Nemet Károly Petőfi ut. 64.
Rákos József Fő-ut. 17.

OUKRÁSZAT:
Bayer Vince, Fő-ut
Illés Simon, Deák-tér

OSEREPES:
Godinec József Zrínyi Miklós u. 2.

CSEPLŐGÉP és BENZINMOTOROS:
Horváth Lajos Kintási u. 64.

PALA- és CSERÉPFEDŐ:
Horváth György, Erzsébet-tér Szeidmanház.

OSIZMADIA:
Tóth György Király utca.

EOETGYÁROS:
Fehér és Krausz Király-ut. 28.

ELŐNYOMDA:
Weinstein Regina Erzsébet-tér 22.

KÉSZERÉSZ és ARANYMŰVES:
Kugler Antal Kazinczy-utca
Berényi József és Fia Fő ut
Hamburg Miksa
Mihoffer Odón

ÉPÍTŐMESTEREK:
Geisl Viktor, Kazinczy ut
Mitró József Király utca 13
Buknay Lajos József főherceg-ut.
Ménfő János és Lajos Vörösmartí u. 1.
Sió Károly Arany János ut. 2.
Dervallits József Rózsa u. 23.

FAZEKASMESTER:
Králcics György Vörösmartí ut. 55.

FÉNYKÉPÉSZ:
Mathea Károly, Bazár épület
Vértes Antal, Csengery ut

FÉRFISZABÓ:
Szabó Ignác Kintási u. 57.
Tólosy Peter Teleki ut. 9.
Gottreich Antal Zrínyi M. utca 30.
Hlatakó János, Fő ut
Kaufmann Mór, Erzsébet királyné tér
Sörley Zsigmond, Hunyady utca
Németh György, Erzsébet-tér
Schreiber Samu Kőlesei u. 17.
Lidit Miksa Magyar utca 29.
Ehrlich Agoston Zrínyi Miklós-ut. 52.
Komanovics Pál Teleki ut. 36.
Pavekovic János Erzsébet-tér 24. (csoportház)
Hencsics József Hunyady ut. 24.
Rikécz Mihály Rákóczi u. 61.
Schneider Antal Szemere u. 14.

GÉPGYÁROS:
Weiser József, Sugár ut

GÉPÉSZ és MERLEGKÉSZÍTŐ:
Golenszky Ferenc Eötvös-tér 81.

GŐZMALOM:
Franz Lajos fia, Csengery ut

HARISNYAKÓTÓ:
Kohn Regina Zrínyi M. ut

HUSARU:
Özv. Adler Mórné, Kazinczy utca
Reichenfeld Albert, Erzsébet királyné tér
Voukon Antal, Magyar-utca

HENTES:
Buzási József József főherceg-ut.
Waltner József Rákóczy utca 10.
Vokoun Károly Ötvös tér 2.
Merfelez Ferenc Rákóczy-ut. 31.
Marton János Kintási-ut. 37.
Szabó András Teleki-ut. 27

KALYHA:
Tóth József Teleki-ut. 30.
Zsákó Adam Rákóczi-ut. 91.

KÁVÉHAZAK:
Aranyasszony kávéház, Erzsébet királyné tér
Fiume kávéház
Korona kávéház, Fő ut
Kőspont kávéház, Bazárépület

KÁRPITOS és DISZITÓ:
Pilezer Albert, Fő ut
Metz József Teleki ut. 9.

KADAR:
Persovits József Magyar u. 26.

KEFEGYÁROS:
Kardos Sándor és Társa, Kazinczy ut

KÉKFESTŐ:
Pollák Ede és fia, Fő ut
Rosenberg János Erzsébet tér 4.

KOVÁCSMESTER KOCSI GyÁROS:
Tóth József, Teleki ut

Csavinóvár Ferenc Magyar u. 59.

KOCSI GyARTÓ:
Ujhelyi Ferenc Csoportház.

KOROSMAROS:
Berger Ignác Magyar-ut. 9.
Berger Adolf Petőfi-ut. 23.
Bayer Gyula Kossuth-tér 1.
Czár János Király-ut. 26.
Gálvics Andor Sugár-ut. 3.
Kovács Mihály Arany János-ut. 1.
Kovács János Liesingeni sörcsarnoka
özv. Krausz Lipótné Erzsébet-tér 7. Zöldfakert.
Markó András Kazinczy u. 55.
Markovics János Hunyady-ut. 17.
Mihoffer Gyula Erzsébet királyné-tér 13.
Pinter János Eötvös-tér 1.
Schlesinger Mór Ifjú Kazinczy-ut. 29.
Stujtner József Erzsébet-tér 4.
Vida Lajos Fehér galambház Kazinczy-ut. 2.
Faics József Kiskanizsa Óstorony u. 7.
Rubinstein Albert Kiskör-arnok Rongonyi ut.
Hercfeld Dávid Petőfi ut. 81.
Koltzy Ferenc Petőfi ut. 42.
Tirassy Imre Petőfi és Rákóczy utcai sarok.

KÖTSZERÉSZ:
Periaky József Király utca 28.

KÖFARAGÓ:
Hild Ferenc, Király utca
Weissberger Kálmán, Csengery ut

KÖMŰVES:
Somogyi Ferenc Hajcsár u. 23.
Palkó Péter Kiskanizsa Varadi u. 63.
Hege István Atilla ut. 27.
Kodhaum Alajos Atilla ut. 6

KÖMŰVES és CSEREPESMESTER:
Reidinger Gyula Kistaludy Sándor u. 33.
Lencz Boldizsár Petőfi u. 8.
Schubel Lajos Csengery u. 29.
Mankovics Jakab Király utca 13

KÖTÉLGYÁRTÓ:
Szabó Károly Magyar utca

KÉMÉNYSEPRŐ:
Mantuano Ede Zrínyi Miklós u. 34.
Pollák Peter Teleki ut. 63.

MŰKERTÉSZ:
Janda Károly, Sugár ut
Asztalos Béla Csengery-ut. 1.

MŰLAKATOS:
Kohn Samu, Magyar utca
Schavel Lajos Kintási utca 2.
Brüll Sándor Csengery-ut. 13.
Országh Kálmán Huszti Gyógyi tér 3.
Pázs József Árpád u. 9.

MOSÓ INTÉZET:
Székely Lajos Hunyady utca 6.

MŰSZÓVÓ:
Köcs József Árpád u. 16.

NŐI SZABÓ:
Pollák Laura Ötvös tér 26.
Novák Nadorné Csengery ut. 21.

ÓRÁS és VESNÖK:
Schapfingler Adolf Erzsébet tér 23.

RÉZMŰVES:
Pichler József Eötvös tér 1.
Samu József, Fő ut
Mendlovits József Erzsébet királyné-tér 25.

RUHAFESTŐ és FEHERNEMŰTISZTÍTÓ:
Mayer Károly, Kőlesei utca
Wilhelm János, Zrínyi Miklós utca

RUHATISZTÍTÓ és JAVÍTÓ-MŰHELY:
Goldschmid Edéné Eötvös-tér 2.
Prager Mór Király utca 14.

SÖRGYÁR:
Nagykanizsai Malátagyár és Sörgőzde Részv. Társ.

SÜTŐMESTER:
Gärtner Vilmosné Zrínyi Miklós-ut. 37.
Brometsch Vincze Petőfi-ut. 17.
Krauth Samuel Petőfi-ut. 6.
Lodner Ferenc Csengery-ut. 28.
Türk Gyula Magyar utca 73.
M. helyi István Teleki-ut. 15.

SZÁLLODÁK:
Arany Sasvras Szálloda, Erzsébet királyné tér
Korona " Fő ut és Sugár ut
Vaskapu " Király utca
Hungaria " Sugár ut
Mihoffer Gyula Erzsébet tér.
Vida Lajos Kazinczy utca.
Schlesinger Mór Rótház Kazinczy utca.
Berger Ignác Magyar Király Magyar utca.
Máró András Kazinczy ut. 55.

SZESZGYÁR:
Eiső dunántúli szeszfinomító részvénytársaság

SZIKVIZGYÁROS:
Itosenied Alajos, Kazinczy ut
Özv. Szeidmann Samu, Magyar utca

SZÁLLÍTÓ:
Brück Márkus és Társa, Erzsébet királyné tér
Lackenbacher Ede Erzsébet-tér csoportház.
Sommer Ede Sugár ut. 18.

SZOBAFESTŐ:
Wolfram Károly Kőlesei utca 3.
Schlechta Kálmán Petőfi u.
Biczó Aladár Kintási ut. 2.
Szakátesics Károly Király ut.

SZIJGYÁRTÓ és NYERGES:
Horváth Károly Kazinczy utca (Nagy udvar)
Nagy Lajos Csengery ut. 1
Szelig Lajos Atilla ut. 4.

SZAPPAN-GYÁROS:
Pollák Lipót Magyar u. 23.

ÜVEGES:
Meltzer Jakab, Kazinczy utca
Weisz Jakab, Erzsébet királyné tér
Schlesinger Isidor Eötvös tér 2

VARRÓGÉP és KERÉKPÁR JAVÍTÓ MŰHELY:
Weisz Kálmán és Társa,
Zsupér József Erzsébet-tér csoportház.

VIRÁGOK és SIRKOZORUK KÉSZÍTÉSE:
Lőrinczy Irma Kistaludy Sándor u. 33.

ZONGORAKÉSZÍTŐ és HANGOLÓ:
Wogrinesics Ferenc

= Fischel Fülöp Fia Nagykanizsa =

könyvnyomdájában
készül mindennemű könyvnyomdai munka modern kivitelben, gyorsan és jutányos árak mellett.

könyvkereskedésében
a könyvpiacra megjelenő minden könyv, zenemű, folyóirat eredeti bolti áron kapható.

könyvkötészetében
egyszerű- és diszkötések, aranyozások, térképek vázsonruházása, dobozok tisztas, izléses és szilárd kivitelben készülnek.

papirkereskedésében
irozzarraktárban a legjobb minőségű árukból a legnagyobb választék. Teljes berendezés.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésben
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 76.

Előfizetések és hirdetések

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésbe-
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben hához fordítva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A magyar és horvát gazdaság.

Nagykanizsa, augusztus 5.

Károlyváros kereskedői elhatározták, hogy megszakítják Magyarországgal a gazdasági összeköttetést. Nota bene a horvát uraknak nincsen autonómiájuk a gazdasági igazgatásra. A félhivatalos jelentések szerint a kormány fölhívta e tárgyban a kereskedelmi kamarát, vajjon hivatalos határozat légyen-e ez, mert ha hivatalos, úgy meg fogják semmisíteni. Ha azonban nem hivatalos? Ha csak társadalmi akcióról van szó, amint valószínű is? Akkor a magyar gazdasági világnak ölje tett kézzel kell maradnia: hiszen a vámterület közössége folytán sem jogunk, sem módunk nincsen a horvát politika gazdasági és kereskedelmi akciójának irányítására. Sőt nincs komikum nélkül egyik-másik buzgólkodó félhivatalosnak leleplezése sem, hogy a horvátok eddig is Csehországból és nem Magyarországból hozták az iparcikkeket, termékeiket pedig ugyanis Bécsben adták el s így a károlyvárosi határozat és a nyomában meginduló társadalmi akció voltaképpen céltalan, vagyis a magyar gazdasági törekvéseknek eddig sem volt, ezután sem lesz keresni valójuk a horvátoknál. Szép, gyönyörű vallomás. Kösörüt érdemelnek ez állapotokért az előző kormányok, melyek alatt a horvát urak oly szépen el tudták magukat különíteni gazdaságilag is Magyarországtól.

Nézzük azonban egyszer tiszta szemüvegen a kifelé irányuló magyar gazdasági politikát. Kérdezzük, történtek-e intézkedések, hogy a magyar ipar és magyar termékek legalább a közös vámterületen belül ne szorítsassanak ki Horvátország, Bosznia, ha nem is nagy, de elég figyelemreméltó piacok. S emellett kezünkben vannak. Romániába, Bulgáriába, Szerbiába csak vám-sorompókon át juthatunk s azokat akkor zárják el, amikor a Skoda fegyvergyár osztrák részvényeseinek érdeke kívánja és akkor nyitják meg, amikor Bécs élelmezési érdekeire kívánatos a szerbiai és romániai élő állatok behozatala. Bosznia és Hercegovina azonban belül van a vámterületen, jogunk volt volna, hogy a közös kormány a gazdasági forgalomban arányosan részesítse a magyar és az osztrák cikkeket. Ehelyett azonban gazdaságilag Magyarországot versenytársává fejlesztették Boszniát, az

ipari forgalomban pedig gondosan őrködtek, hogy az osztrák gyárak ezt a piacukat megtarthassák. Sőt még Horvátországot is gondosan őrizték s így esik meg, hogy némely magyar politikusok a horvátok kivihetetlen agitációjára nevetve mondják: űsse a kő, hiszen eddig sem vásároltak ők Magyarországon.

Gondoljunk vissza ami sokkalta jogosabb tulipán-mozgalmunkra. Milyen lármát csaptak a bécsiék. Hogy kínálták hitelbe a maguk áruát s mikor sikerült nekik ez uton nagyobb összegeket elhelyezni, milyen gúnyosan közölték a statisztikát, hogy ime Magyarország a tulipán-mozgalom idejében még többet vásárolt Ausztriában, mint azelőtt.

S mi is lett azóta a tulipán-mozgalomból?

Szalmaláng volt a lelkesedés, még annyira sem jutottunk, hogy legalább a boltok reklámjaként mutogatnák a magyar készítményeket. Ma már megint az angol, francia és egyéb hamis címek alatt áruát osztrák portéka járja az egész vonalon. S miért? Mert a magyar társadalomban nincs elég erős érzék a nemzet gazdasági érdekei iránt, az ugymondott magyar kereskedelem pedig egyenesen osztrák kereskedelem, úgy nőtt össze Béccsel, mint a kutya a farkával. A magyar kereskedő még ha olcsóbban kapja, akkor sem veszi a magyar árut, mert üzleti hagyományai őt Bécshez fűzik, s azok alól nem is akarja magát föl-szabadítani. S ha a társadalom sem követeli a magyar árut, mi a manóba törjék akkor magukat a magyar gazdasági célokért. Hiszen családi és üzleti összeköttetések folytán, Bécs, sőt utjabban már Berlin kereskedői is egészen egy bandát alkotnak, a vasuti sinekkel összekovácsolták, a telefonnal összedrótozták Bécs és Budapest kereskedelmét, hogy a külön vámterületet nagyobb szabású operáció nélkül elgondolni sem lehet.

Hanem legalább a kedves Horvátországot kár volt gazdaságilag hozzá nem kötni Budapesthez. Menthetetlen hűné, mulasztása volt az a magyar kormánynak, hogy a Drávánál megszűnt a magyar szemhatár, megszakadt minden politikai kulturális kapcsolat. S talán akik Fiuméba utaztak, még a vasuti kocsik ablakán sem néztek ki. A magyar politikusoktól az egész Horvátországot belevihették az osztrák gaz-

dasági érdekkörökbe. És bele is vitték A károlyvárosi határozat ezért nem hoz veszteséget a magyar és horvát gazdasági élet között. Nevetséges fenyegetőzés, hogy a budapesti pénzüzetek megvonják a hitelt a horvát intézetektől. Ugyan ugy-e? Majd ad nekik Bécs pénzt, amennyi csak kell. Hiszen a múlt évben a magyar intézeteket is megfenyegették a wieni pénzhatalmaságok.

Szomorú helyzet ez, melyen nem változtat az a körülmény sem, hogy az előző kormányok alatt különült el a horvát gazdaság, s a mai kormány, ha akarná, sem tudná ezt a hosszú időközön át kifejlődött állapotot jobbra fordítani. Ée azért tanulság van elegendő. Első sorban arra, hogy mégis jó volna az a külön vámterület, akkor legalább nem eshetnék olyan csufság rajtuk, sem a politikában, sem a gazdasági életben, hogy az ország egyik részében mozgalmat indítsanak a cseh iparcikkek és a bécsi áruk érdekében, a magyar áruknak pedig hadat üzenjenek.

A szabadelvű gazdálkodásnak hagyatéka ez a szomorú állapot. Hanem azért a volt szabadelvűek csufolkodnak legjobban, amiért a koalíció nem tiporta el azt a Horvátországot, melyet ők neveltek, vagyis, melyet ők tettek az otkupált tartományokkal együtt Bécs gazdasági gyarmatává.

Szterényi Herkulesfürdőn. Szterényi ma reggel utazott vissza Herkules fürdő-ől, a hol Kossuthnak jelentést tett a folyó ügyekről. Kossuth tegnap fogadta s betegben is elintézte a sürgősebb természetű ügyeket.

A románok szervezkedése. A »Lupta« vezércikket közzét tegnap a magyarországi románok szervezkedésének szükségességéről. Ha már egyszer az aktivitásba lépünk, írja a nevezett lap, akkor a pártot modern alapon kell szervezni. A szervezést a nemzeti komiténak, és a parlamenti klubnak kell kezébe venni. A szervezést felülről kell irányítani és pedig megyénként és választókerületenként.

Dr. MÁLNAI MIHÁLYNÉ

lelőbb leány tan- és nevelőintézeie

Budapesti, VI., Cserézhírt 39. sz., I. emelet.

12 év óta fennálló iskola és internátus leányok felleg egyenest tanulók növendékek számára. 4 osztály, 4 priors, 3 útváltóosztály tanfolyam. Államérvényes bizonyítványok. Kiváló tanuló növendékek. Gondos családias nevelés. Egészéves, légy helyettes, előtanúg ellátás. Kiváló tanórak. Tanulók francia és angol nyelvű. Bővebb felvilágosítást ad

1090-10

Az igazgatónő.

Társadalomtudomány vidékén.

Nagykanizsa, augusztus 5.

Csodálatos kezünk van nekünk magyaroknak. A mihez hozzányulunk minden politikává változik. A legutóbbi időben a tudományról vitték nálunk végbe ezt a varázslatot. A társadalmi tudományok fejlesztésére és művelésére alakult egy egyesület, a mely azonban csakhamar beleesett ebbe a magyar betegségbe. Politizálni kezdett. Ugy látszik eredményeit elegendőnek tartotta arra, hogy velük megoldja a szociális problémát. A Fejérvári kormány alatt munkába lépett s midőn az általános választói jog jelszavát rosszhiszeműen taktikai célokként beledobták a közvéleménybe, magára vállalta azt a szerepet, hogy első sorban a magyar középosztályt hódítsa meg destruktív eszméinek. Tudományos apparattal akarta belevinni a lelkekbe azt a hitet, hogy nemzeti alapon nincs haladás. Eleinte ment is a dolog, de mikor nyíltan az alkotmány ellen szegődött a társaság, észrevette értelemiségünk, hogy a mit ezek az urak művelnek nem más, mint a tudomány prostitúciója.

Ez a megismerés, továbbá a diadalmasan előre haladó nemzeti érzés újabb alakulást hozott létre. Megalakult a Magyar Társadalomtudományi Egyesület. — Megalakulásakor Apáthy István elnöki megnyitójában megvilágította a célokat, a miért küzdeni akar az egyesület. Nemzeti alapon és nemzeti szempontok szerint kell művelni a társadalmi tudományokat mert másképpen nem is lehet. Az egyének a nemzetnek külön külön kell hatnia és érvényre juttatni a erejét, egyéniségét, csak így lehet szolgálni az emberiség közös céljait és a haladást. Nemzetköziség csak ilyen értelemben lehet. Hiába tagadom meg a harát, csak közvetve tudok hatni mindenkör. A régi és új erők a hazán belül kell hogy megvívják csatájukat, még pedig mindenütt az illető nemzet egyéniségének megfelelő formában. Minden más törekvés csak álom és utópia.

Különösen nekünk magyaroknak kell ügyelnünk, hogy hamis tanítások meg ne tévesszenek bennünket. — A szociális haladás csak nemzeti irányban történhetik nálunk is, mint mindenütt. Ebben az irányban végez különösen káros munkát a társadalmi tudományok művelőinek egy része. S most már a vidéken is kezdenek terjeszkedni.

Egyik helyen egyesületet alakítanak, a másik helyen összejöveteleket tartanak csupán Nemcsak az a kára van azonban ezen működésnek, hogy a fiatal és kritikátlan elméjüket megtévesztik, hanem az is, hogy kompromittálják a társadalmi tudományokat azok előtt, akik különben érdeklődnének irántuk. Pedig éppen nekünk volna szükségünk a velük való foglalkozásra. A modern állam bonyodalmas életében csak az üzhet politikát csak annak lehet önálló ítélte, aki legalább nagyjából tisztában van azokkal a gazdasági, társadalmi és erkölcsi kérdésekkel, a melyek most mozgatják a világot.

Az új Magyar Társadalomtudományi Egyesület ebben az irányban fog működni. Garancia rá azoknak a személye, a kik az ügyet a kezükbe vették. S feladatai közé sorolta — a mint az előző megnyitói mondta — hogy a vidéki városok intelligenciáját is bele vonja működésük körébe. A közjövőkben meg lesz az alkalom erre. A régi egyesület hívei véglegesen lejjárják magukat az alakító rudi-

kális párttal s színt kell vallaniok. Velük szemben azután sorakoztathatja a most alakult egyesület azokat, akik a tudományt nem a nemzet ellen akarják felhasználni, hanem a nemzetért. Azt hisszük, városunk is ki fogja venni részét ebből a kulturális munkából.

Hirek.

— **A vármegyházról.** — Zalavármegye törvényhatósági bizottsága, e hó 13-án rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgyai: Zalaszentó község iskolaépítési ügye; a zorkóházi, gutorföldei, reszneki, nagyfalui, teskándi, bratóczi, felsőrajki, alsódörgicsei és borsfai közigazgatásokról tartozó községek szervezési szabályrendeletileg megalkotása s a közigazgatás személyi és dologi kiadásainak megállapítása tárgyában hozott határozatok jóváhagyása; a ságori közigazgatás lakbiztosítása; Keszthely nagyközségnek a villamvilágításra 330000 K. költségre vonatkozó határozata; a pusztaszeri Árpád emlék költségeihez való hozzájárulás s az új jegyzők fizetésének megállapítása.

— **Sárközy Béla halála.** Sárközy Béla Somogyvármegye ahszánja szombaton reggel meghalt. Hosszabb betegség előzte meg a katasztrófát, mégis váratlanul érte a csapás úgy családját mint hivatalbeli társait. Kaposvár város tanácsa rendkívüli ülésen jegyzőkönyvileg örököltette meg a közszertben állt alispán emléket. Temetése ma délelőtt fél 11 órakor ment vékbe. A délelőtt tartott rendes vármegyei közgyűlésen **Kaposty Jenő** főispán méltatta Sárközy Béla elhunyt főispán érdemeit. Azután a közgyűlést felfüggesztették és a törvényhatósági bizottság testületileg kísérték el az alispán hivatalos helyiségétől az elhunyt alispánt. A vármegye közönsége nevében **Szabó Kálmán** törvényhatósági bizottsági tag a tisztikar nevében pedig **Plachner Sándor** főjegyző bucsuztatta el az elhunytat. A temetésen sok ezer ember vett részt.

Életrajzi adatai a következők: Nádasdi Sárközy Béla ev. ref. vallású szülőktől 1859. március 13-án született a kaposvári járásban tartozó Kisasszony községben, ahol atyja; idősb Sárközy Béla birtokos volt. Iskoláit Győrben, Székesfehérvárott, Csurgón és Pápán végezte. Középsoklati tanulmányainak befejezte után Budapestre ment, ahol a jogot hallgatta az egyetemen. A vármegye szolgálatában 1883-ban lépett, amikor Igálban közigazgatási gyakornok lett az akkori főispán kinevezetése folytán. Rövid ideig gyakornokoskodása után megválasztották a kaposvári járásba szolgabíróvá. 1887-ben megválasztották főszolgabíróvá a csurgói járásba, ahonnan 1893-ban ugyan csak választás folytán a kaposvári járásba került. Maár Gyula elhalálása után 1904. február 1-én megválasztotta a törvényhatósági bizottság alispánná. 1890. szeptemberében megnősült és elvette Lehner Erzsébetet, néhai Lehner Vilmos földbirtokos és szül. Vécsey Irma, férjzett Desseffy Aladárné leányát. Házasából három gyermeke született: Ilona, Irma és Laura.

— **Gombamérgezés Nagykanizsán.** Horváth János kefékötő családjában súlyos gombamérgezés történt. Tegna a család tagjai gombát szedtek a városi erdőben és ebédre megfőzték. Csakhamar mérgezési tünetek mutatkoztak a család tagjain. Azonban csak muló rosszul lettek tulajdonították a bajt s nem hívtak orvost. Csak ma midőn állapotuk nagyon súlyosná vált fordultak a hatóság orvoshoz, aki megállapította a mérgezési s gyomormosást végeztet a betegesken. Állapotuk válságos, de valószínűleg életben maradnak.

— **Művés a pusztán.** Egy Istenről adott tehetséget fedeztek fel a mult hetekben Zalaváron. **Tóth Sándor** tizenkilenc éves juhászlegény, aki talán soha sem látott szobrot s a négy falusi iskolán kívül egyebet nem tanult, a bicskájával művészi értékű dolgokat állít elő. Árvay Lajos alispán érdeklődött a fia iránt s a művész pástör meghallotta, hogy az alispán is tud róla. Bejött tehát Zalaegerszegre és hozott egy botot és egy fából faragott szobrot. Mind a kettőn az első pillanatra szembeötlök a művészi érzék, a rendkívüli fejlett megfigyelő képesség, formaérzék és végtelenül ügyes kéz. Nem másolat egyik sem. A boton domborművek vannak, amilyent a juhász sohasem látott. Legfejebb valami kalendáriumban látta Rákóczy Ferenc képét s azt kifaragta az utolsó részletig, a legapróbb ruharáncig, az aranygyapjas rend szalagjáig. Alább egy Madonna kép s legalul egy juhnyáját őrző pástör van kidomborítva. A bot legalsó részén buzakalászik, a domborművek körül remek magyar motívumokból álló díszítmények vannak. És ogy precíz, annvira összhangzatos, lágy ez a díszítmény, mint a műrekek kőbe faragott ornamentumai. — Még érdekesebb azonban az alapzattal együtt egy darab fából kifaragott szobrocška. Egy juhászbojtár áll a talapzaton, amint a messze-ségbe néz. Botjára támaszkodva egykedvűen kémleli a távolságot. A legapróbb részletekig kidolgozott munka. Az arcnak kifejezése van, az alak él s a megfigyelés mélységére vall minden ruhadarabja, lábának, kezének elhelyezése. A juhász mellett egy aranybirka szoptatja a barányát, amelyre visszahajítja a fejét, a másik oldalon egy kacskaringós szarvu merinko. Az alispán a tárgyakat felküldi a miniszteriumba.

— **Az utóállítás eredménye.** A ma tartott sorozáson Nagykanizsán bevált 11 hadkötéles, alkalmatlannak találtak 22 sorozottat. A felülvizsgálat 10 apa közül 5-öt keresetképtelennek minősítettek.

— **A magánmérnökök és a balatónparti vasut.** Mint egyik esti lap társunk írja, a magánmérnökök küldöttségileg szándékoznak Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek előadni azokat a tervekemet, amelyek őket a balatónparti vasut építésénél érték. Babocsai, a vállalkozó, — ugyanis szakképzett és gyakorlott mérnökök helyett fiatal tapasztalatlan emberekkel végezteti a munkát. Hogy aztán ezeknek a tudatlanságát valamiképpen pótolja, az ellenőrzésre kirendelt államvasuti mérnökök segítségét veszi igénybe. Ez a tulajdaga vitt takarékoság most erőly lépésre készíti a magánmérnököket.

— **Megesurkált napeszmás.** A kiskanizsai országot mellett levő árokban eszméletlen állapotban, összesurkálva találtak a városba jövő falusiak **Tavasz István** városunkbeli napeszmást. Mindjárt jelentést tettek róla a rendőrságnak, a honnan rögtön kiküldtek egy rendőrszervezőt a nyomozás megindítására és telefonáltak a mentőkért. Az eszméletlenül, vértócsában heverő embert beszállították a városi kórházba, kibálgatni azonban nem lehetett. Valószínűleg valami vasárnapi verekedésnek az áldozata. Sérülései súlyosak.

— **Hadgyakorlat.** A 48. gyalogezred Nagykanizsán állomáson 2-ik százióalja f. hó 10-én Sopronba megy, hogy ott az augusztus 19-én megkezdődő ezredgyakorlaton részt vegyen. A dandárgyakorlatokat Estergom vidékén tartják meg, a melyen az ezred szintén részt vesz.

— **Elfogott tolvaj.** A nagykanizsai rendőrség ma délelőtt az Erzsébetvárosban elfogta László Béla csáktornyai illetőségű ügynököt a ki egy láda tehereműt akar ellopni a vonatból. Igazolásra szólították fel a holmi eredete felől felvilágosítást kértek tőle. Egymásnak ellentmondó feleleteiből megállapította a rendőrség, hogy az áruhoz csak tolvajlás útján juthatott s valószínűleg a vonaton lopta el valami utitársától.

— **Agyonnyomta a föld.** — Csiszár Ádám zalaszentlőrinci lakos gazdaember József nevű fiával és Gergely nevű unokájával kiment a mezőre földért. Ugy osztották be a munkát, hogy Csiszár József, mint a három közül a legöregebb, fogja a földet kiaknázni, Csiszár Ádám tovább lapátolja, Gergely pedig a székére rakja, hogy hazaszállíthassák. Ugyis történt. Csiszár József szorgalmasan vágta ki a földet és nem ügyelt arra, hogy az már nagyon alá van ásva. Amint a három ember így dolgozott, az aláaknázott föld nagy robajjal lezuhant s az egyik embert, Csiszár Józsefet maga alá temette. Csiszár Ádámot is félig elfődte, ennek azonban sikerült csakhamar kiszabadulnia s a mezőn dolgozó emberekkel az eltemetett Csiszár József kiszabadítására sietett. Ki is ásták, de már későn, mert az alatt megfult.

— **Cigányok fényképalbuma.** A legutóbbi hetek borzalmas rablóeseményei arra bírták az igazságügyi minisztert, hogy a kóbor cigányok ellenőrzésére és szemmel tartására alkalmas intézkedést tegyen. Az elmúlt napokban utasította az összes törvényhatóságokat első tisztviselőit, a csendőrpáncsnokságokat és határszéli rendőrkapitányságokat, hogy fokozottabb figyelemmel ellenőrizzék a kóbor cigányokat s velük szemben a legnagyobb erővel járjanak el. Az egyes esetekre nézve pedig a nyomozás könnyebbé tétele végett elrendelte, hogy a nyomozó hatóság kezei közé kerüljenek a kóbor cigányok személyazonosságának megállapíthatása végett ujjlenyomatokat készítenek. Az igazságügyi miniszter leiratában a daktíloszkópia alkalmazását, vagy pedig azt tartja helyesebbnek, ha a kóbor cigánybandákat fényképezik. Ezentúl tehát majd fényképalbumot fognak vezetni a nyomozó és vizsgáló hatóságok az egyes cigánykaravánokról.

Egy régi büntett.

— Saját tudósítónktól. —

Balatonberény, aug. 4.

Ezelőtt nyolc esztendővel, az 1899. évben történt az a büntett, melyben a csendőri nyomozás most vezetett látszólagos eredményre. — Egy fiatal legényt ismeretlen tettesek meggyilkoltak és a vonat elé dobták, hogy tetüket eltűnjék és az esetleges nyomozást félrevezessék. Azonban a csendőrség rájött a turpisságra, de a tetteseket nem sikerült megtalálni. — A büntetlenség Balatonberény közelében történt az 1899. év október hónap 4. és 5. közti éjjelén, amikor Tóth Donát balatonberényi legényt, a ki akkor a katonaságnál szolgált, ismeretlen legények meggyilkolták. A holttestet aztán a déli vasút vágányai közé tették, hogy a vonat elfűsse és így a hatóságot tévútra vezesse. A megtartott vizsgálat alkalmával megállapították, hogy Tóth Donát már megvolt halva, mikor a vonat elé került, amelynek kerekai már csak a halotton okoztak súlyos sérüléseket. A csendőrség ennek alapján megindította a nyomozást, de az nem vezetett eredményre. Már rég elfeledték a büntényt, amidőn az egykori nyomozást teljesítő csendőroknak véletlenül valami szál akadott a kezükbe. Hallották, hogy a gyilkosságot *zalai* halászok követték volna el. A gyilkosság oka pedig nő lett volna. A gyanú alapján a csendőrség a

Balaton tulsó partján a zalamegyei Vanyarc községben letartóztatott hat férfit és egy nőt, akiket a kaposvári kir. ügyészséghez kísértek. Az elfogottak közt van Gombás János és Lajna, Angyal István és Gorzó Péter és a nő Kocsis Némot Roza. A férfiak abban az időben még nőtlenek voltak, de most kettő kivételével mind nősök. A nő még most is leány, de gyermekje van. A valószínű adatok szerint Kocsis Róza volt az, akibe Tóth Donát szerelmes volt. De a halászlegények közül is többen nem mindenki társ nélkül szerelmesek voltak a lányba és féltékenykedtek Tóth Donára. Hogy erős vetélytársukat eltegyék láb alól, a legények szövetkeztek a katoná sorban levő legényelete ellen és megölték. Be van bizonyítva, hogy Gombás Lajos egy ízben megkergette a még nem katoná Tóth Donátot, amit többen láttak, de akkor sikerült a legénynek elmenekülnie. Ugyírtatik azonban, hogy a tulnyomó erő később oldalfejeve dacára is legyőzte és vesztét okozta. A gyanúsított egyéneket a kaposvári vizsgálóbíró kihallgatta, de azok mindent tagadtak, bár néha ellentmondásokba keveredtek. Különösen Kocsis Némot Róza vallomása volt érdekes, csak hogy az egész vizsgálat pozitív bizonyítékot mégsem szolgáltatott. A vizsgálóbíró kénytelen volt a hat férfit a nővel együtt szabadlábra helyezni, de azért a nyomozás tovább folyik ellenük.

Füredi élet.

Segédszerkesztő ur,

ha aktív miniszter volna ön és nem passzív újságíró, a személyi hírek között emlékeznék meg tegnapi látogatásáról. Megírnék, hogy nyári szabadságát egy napra megszakítva hazaérkezett, hogy időközben felmerült hivatalos dolgait elintézzék. Így azonban egyszerűen tudomásul vettük váratlan megjelenését s a szíves fogadás után még szívesebben búcsúztunk öntől, mert a hivatalos dolgok iránt egyáltalán nem érdeklődött, csak mulatni jött, még pedig a mi rovásunkra.

Nem is vagyok tisztában azzal, hogy miért ment el szabadságra és ha már elment, mire való ez a kirándulás? Vagy csak azért jött el látogatni, hogy gyönyörködjen a mi izzadásunkban, a mivel nap-nap után verejtékezünk ön helyett? Igen bizony, ön helyett, mert máshol nem a segédszerkesztő megy ám nyaralni, hanem a többiek. De ezt is megbocsátottuk volna, ha legalább egy süfűdölvelet írt volna a Balaton virányai mellől, lapunk számára. Még ezt sem tette meg. Ha így megy ez tovább is, attól félünk, elfelejti a betűvetést. Pedig elkéne ám holmi írás ebben a szenzációmentes nyári világban nálunk is. Maholnap kipusztítják a cigányokat, akiknek legtöbbit köszönhetünk ezen a nyáron; nem sokára eltűnik a szemünk elől az az üstökös, mely éjszakánként szokott feltűnni a keleti égen; rövid idő múlva beszüntetik a léghajógyakorlatokat a bécsújhelyi mezőkön; mit gondol segédszerkesztő ur — az Isten szerelméért — mi lesz velünk, ha kivesznek a cigányok, ha a firmamentum más tájkára száll az üstökös s még csak egy katonai léghajó sem vonul el városunk felett? Akkor már igazán a süfűdölveletre térünk át.

Ne látogasson meg tehát bennünk a jövő vasárnap, hanem írjon. Ne foglalkozzék a balatonmenti szalmaözegegy menyecskekkel, mert higgye el, az nem egészséges és semmiképpen sem nevezhető üdülésnek. Élvezze inkább a falusi élet tiszta gyönyöreit. Találja meg örömet a fák és mezők költészetében s

ha fürödni meg, a vizek zsongó melodióiban kérés-en élvezetet, ne pedig abban, hogy miképpen tapad a fürdőruha a lubickoló asszonyra. Ha megfogadja tanácsomat — s bizony Isten nem az irigység szól belőlem — akkor majd meghajlíti a pásztori költemények hangneme és jobb erkölcsökre tér. Szokratesz ugyan azt mondja, hogy a fák és mezők nem tanítanak semmire, de ne higgyen az öregnek. Ő csak azért nem tette ki lábát Athenből, mert a város falain kívül nem voltak korcsmak, hova betérnetett volna egy kicsit itókázu. Ha tehát inkább én rá hallgat, akkor nem jön haza lumpolni egy éjszakára, nem kívánja meg a mi zajos életünket, porban és melegben való fuldoklásunkat, hanem ott marad. Nekünk nincs szükségünk arra, hogy ejjöjjen haza hódításaival dicsekedni, fölverni városunk csendjét és olyan fürdői tréfákat mesélni a miknek hallatára még a kasziros kasziasszony is eiprul, hanem süfűdölveletre van szükségünk, a mely a falusi élet dicséretét, a hazai fürdők virulását zengje, s a melyeket serdülő leányok is olvashatnak.

Ez minden, a mit kívánunk öntől. A mint láthatja, nem vagyunk követelők. A politikát majd elintézzük mi. Beszámolunk Wekerle közérzéséről, meg majd az orosz cárnak is a körmére koppantunk, ha beleavatkozik a macedoniai viitongásba. Ezek felől tehát legyen nyugodt s érzésben megjavulva folytassa a nyaralását. Külömben üdvözöljük mindnyáján.

Lucius.

Közgazdaság.

Állatforgalmi korlátozás. Az osztrák földművelésügyi miniszter ragadós száj- és körmőfajás fennállása miatt hasított körmű állatoknak az alsóoldvai járásból Ausztriába való bevitelét megtiltotta.

A hazai borok és ásványvizek. A Balatoni Szövetség mozgalmat indít, hogy a Balatonmenti fürdőtelepeken csak balatonvidéki bort hozzanak forgalomba. Célja a szövetségnek az, hogy a nagyszámú partvidéki bortermelő lakosság érdekeit támogassa. A szövetség aronkívül mozgalmat indít, hogy a Balaton fürdőhelyein csak hazai ásványvizet árusítsanak. A szövetség a kettős kérdéssel a Balatonföldváron augusztus 14-ikén tartandó közgyűlésen foglalkozik.

Husdrágaság. Kolozs megye törvényhatósága feliratban fordult a kormányhoz, a melyben intézkedéseket javasol a husdrágaság megszüntetése végett. A javaslat gerince az állattenyésztésnek az eddiginél nagyobb állami támogatása. Kolozs megye feliratát ujabban elfogadta a Veszprém megyei Gazdasági Egyesület is, azzal a hozzáadással, hogy a tenyésztőállatok vásárlásánál a kormány a községek részére adjon az eddiginél nagyobb segítséget. Az átiratot megküldték Zalavármegye törvényhatóságának is hozzájárulás végett.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 6.

Készáru-üzlet:

Mérsékelt forgalom mellett az árak változatlanok.

Katáridó-üzlet:

buzsa októberre	11.50
rózs októberre	8.90
tengeri 1908. májusra	6.57
sab októberre	8.17

Táviratok és telefonjelentések.

Návay beszámolója.

Battonya aug. 5. Návay Lajos a képviselőház alelnöke nagy érdeklődés közt tartotta beszámoló beszédét a mely iránt a politikai világban nagy érdeklődéssel tekintettek. Návayt a beszámolóra több országgyűlési képviselő is elkísérte. Beszédében mindenekelőtt visszautasította azon vádat, mintha a függetlenségi párt elvei földadása árán volna a koalíció tagja. Egyetlen párt sem mondott le elveinek a koalíció keretén belül való érvényesítéséről. Majd ismerteti a lefolyt és politikai munkáját. Az alkotmánybiztosítókra térve kijelenti, hogy nem várják a köteles diszkreció ellen, ha itt a választói előtt nyíltan kijelenti, hogy az alkotmánybiztosító javaslatok elé a legnagyobb reménnyel nézhetünk, mert e tekintetben megvan a nemzet és a korona között a harmonia s az alkotmánybiztosítók a legközelebbi országgyűlésen már tárgyalás alá kerülnek. Majd kijelentette, hogy a kormány azon híresztelésekre melyek szerint a választói reformot nem akarja, rácáfol olyan elaboratummal lépve a nemzet elé, mely a komoly munka a megfontolás gyümölcse lesz. Beszéde óriási lelkesedést keltett, különösen az alkotmánybiztosítókra vonatkozó rész.

Szicsák Ferenc — izgat.

Trencsén. aug. 5. Szicsák Ferenc országgyűlési képviselő nyomtatott felhívást küldött szét az összes tót lakossághoz, hogy küldőtséggel járuljanak a király elé azzal a kéréssel, hogy az új választási törvényben a magyar nyelv ismerete ne legyen kötelező.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Paris aug. 5. Angers közelében levő vasuti hidon a gyorsvonat kisiklott. A hid összeomlott és a folyóba zuhant. Legújabb jelentés szerint a szerencsétlenségnek 50 halottja van.

A marokkói bonyodalom.

Berlin. aug. 5. Casablancában óriási rémület uralkodik az újabb események hallása alatt. Az összes európaiak elhagyták a várost.

A cár ajándéka.

Swinemünde aug. 5. Miklós cár Bülow herceg birodalmi kancelliárt arcképével ajándékozta meg. A kép kerete gyémántokkal van díszítve. Ugy a cár, mint Vilmos császár, tegnap adományoztak magas rendjeleket egymás kísérete tagjainak.

Szerkesztő: Nagy Samu.

Lapkiadó: Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Nyílt-tér.

Hitelbeszűntetés.

Marics Antal ellenér helybeli lakos nevének tartozásaiért semmi felelősséget nem vállal.

Tisztelettel

Marics Antal.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem t. ügyfeleimet és barátaimat, hogy volt lakásomból a városház épületéből kiköltözöttem s új lakásomat a Nagykanizsai Takarékpénztár épületében Csérgy-ut 1. sz. II. emelet helyetnem át (Drogeria felett.)

Kiváó tisztelettel

Xövesdi Kálmán

a Berini Victoria ált. bizt. társaság főnöksége

NESTLÉ

az egészséges **gyermeklisztje**

és a beteg gyermek a gyomorhajosok régióba bevált tápláléka. Magja a hányástól, hasmenéstől, béhuroktól és elhárítja ezeket. A gyermekápolásról ismertető füzetet ingyen küld. **NESTLÉ**

Wien I., Biberstrasse 11.

z Könyvkötészeti munkák készítése z

Cimkártyák

Írjegyzékek

Gyászlapok

Csomag-dobozok készítése

Levelező-lapok

Számlák

Eljegyzési és esketési meghívók

Báli meghívók

Étlapok

Levélpapírok
művészies kivitelben

Táncrendek

ALAPITTATOTT 1850-ben.

Fischel Fülöp

Könyvnyomda, Könyvkötészet, Könyv-, papir- író- és rajzszerkereskedés
Üzleti könyvek gyára és „ZALA” politikai napilap kiadóhivatala

Nagykanizsa, Városház-palota.

Ügyvédi nyomtatványok

Felszólító levelek, Reklám-kártyák

Üzleti körlevelek és kísérő levelek

Csomag-cimkék, gummirosva

Pinczér számló jegyek

Pontos kiszolgálás!

Művek kinyomatása

Feltűnő falragaszok

Névjegyek és Belépti-jegyek

Borítékok címnyomással

Táblázatok és Üzleti könyvek

Gabona mintazaeskők gyára

Olcsó árak!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103
Szerkesztőség: 78

Előfizetések és hirdetések

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Intézkedik.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben hához hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai küldéssel:

Egy hóra	150 K.
Negyedévre	400 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponta este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felolvasó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Reális politika.

Nagykanizsa, augusztus 6.

A politika nem a délibábok kergetésének tudománya. Nem is szabad, mert különben eljársza minden jogos hitelt, hogy kizárólagos párttaktikából olyan álmódosásokat vigyen be a köztudatba, amik csak addig szépek és ragyogásukban csak addig vonzóak, míg mint messziről csillogó szivárványszínek vetik elénk fényességüket. Amint a reális élet lóvonalán innen kerülnek, a hideg józanság lehánt róluk minden külső mázt, megfosztja őket minden ékességeiktől, és ott állnak előttünk, mint valami mezteleire tépett ijjeszítően sovány kiserített. Az ilyen politika csak pillanatnyi sikerekkel dolgozik, hívói hitükben folyton folyvást inognak és legfeljebb csak arra jó, hogy az élet szörnyen siralmas prózai voltát egy kevés költészettel enyhítse. Legtöbb esetben gyönyörűséges visszaélés ez, csak közszájon forgó szólamokba gyurva. Politika és poézis. Két egymásból kizárt, egymásnak ellentmondó valami, két szélsőség, amik karöltötten csak suta tényezővé nőhetik ki magukat.

Van egy másfajta politikai irányzat is. Ez radikális jelszavak mögé buvik, a magaelendületeit rendkívül vérmes kottákra írja.

Ezt az irányzatot a néplélek erőszakos, sokakat akaró és ép ezért sok esetben csak kevéssé ésszerű megnyilatkozásai inspirálják. Csudálatos összetételű valami a néplélek. Történelmi utánérzések könnyen reszketnek végig rajta, nagy fölindulások — olykor mesterségesen életrekelletten — szokatlanul erős intenzitással nyilatkoznak benne. Ezek azonban mind olyan dolgok, amelyek a néplélek zabolátlansága, rapszodikus hevületekre való hajlandóságai mellett tanuskodnak. Kizárólagosan és tisztán csak ezeket szintén nem illesztheti reális politika a keretei közé.

Nagy forradalmi tanulságok, egy új világrendszernek a régivel való szembeállítására siettetek kérdéseket, tehet időszerűvé alapjában még időszerűtlen problémákat, és az egészséges, fokozatos fejlődést, mely nem ugrik, de lépésről lépésre következetesen megy előre, nem tűri, kiveti önönmagából az erőszakolt momentumokat. Az ilyen kérdésekkel való kísérletezés csak amolyan fékevesztett politikaszámbe mehet.

Mindkét irány illusztrálásul egy-egy példát hozunk fel. Holdkörös politika azoké, a kik arról alkudoznak, hogy Magyarország ma az adott viszonyok között lábra állíthatná a jobbságát visszaállítására. Ezek a történelem motoszakái a fejükben. Az

az idő, mikor még állt a rendi Magyarország. Az időszerűség tekintetében ép elvetik ezek a súlyokat, mint azok a radikális mezbe bujt urak, akik az általános, titkos, községenként gyakorlandó és minden államjogi megszorítástól ment választói joggal akarják rászabadítani erre az országra az alkotmány elleni nemzetiségieket és a nemzetellenes internacionálizmust. Mindkét irányzat híján van az aktualitásnak. Gyújthatsz akár mily hatalmas tüzeket kora tavasszal a gyümölcszermő fák alatt, attól a melegtől, mit a tűz támaszt éppen soggal nem érik meg egy-kettőre a gyümölcs. Viszont ha nyárig várunk, még csak tüzeket, sem kell gyujtanunk. Ezen fordul meg a lényege az olyan politikának, melynek nincsenek poétikus ellágyulásai, nem dolgozik anakronizmussal, de nincs túlságba hajtott és ép ezért időszerűtlen radikalizmusa sem. Az ilyen politikának meg reális politika a neve.

Alkotmánybiztosítékok. Félhivatalos jelentés szerint azok a törvényjavaslatok, melyeknek az őszi ülészakon való beterjesztéséhez a király az előzetes szentesítést megadja, a következők:

1. A közigazgatási bíróság hatáskörének kibővítése s a megyék és a kormány közötti döntő bírósággá való fejlesztése.
2. Hatásköri bíróság létesítése a kormány és a közigazgatási bíróság közötti összefüggések eldöntésére.

Nyár.

A pázatról, mely benőtte a keskeny, járattalan barázdát, még nem száradt föl a harmat, a hosszúra nyult árnyékok feje fölött szépen kikerekedett a glória, a hogy a reggeli nap sugarát megtört a nedves fűszálaton.

— Itt már csak egymás mögött mehetünk — mosolygott a lány — mert különben elászik a cipőm ebben a lucsokban és nem tudok mit föllenteni Márta néninek, ha észre vesi.

— No, az én bakancsaimnak nem ártana — nevetett a fiú — de különben sem veszi tőlem számon senki, hol séroztam be a cipőm.

Kis vártatva hozzátette:

— Ugy-e maradhatunk egymás mellett, édes?

A lány nevetett és haladtak egymás mellett tovább, amíg csak a buzaföldek közé nem értek. Jobbról is vetés, balról is vetés közben csak egy-egy pártika az ut.

— Jaj Istenem, most le kell taposnom ezt a szegény buzát — sopánkodott állnok mosolygott a fiú — hát nem sejnálja? Hallja, hogy zizegnek, mintha sirnának.

— Pityergő szájjal mondta a lány:

— Ugyan ne legyen olyan gonosz. Hiszen

elférünk az uton ketten is. Jöjjön közelebb, vagy fél tőlem?

Karon fogva mentek tovább. De még a fejük is olyan közel volt egymáshoz, hogy egy bolond káposzta-pille nekivágódott a leány szeméinek, ahogy el akart köztük röpülni. A fiú elkapta a pillét. Szétmorzsolta volna, de a leány megfogta a kezét:

— Ne bántsa ugyan, hátha a párját keresi . . .

El sem eresztették aztán egymás kezét, úgy mentek szóttanul előre. Szeliden ringott körülötök a buzafölde tengerre, nevetve intettek a pipacsok nagy vérszin csillagjai. A bolondos káposzta-pille csakugyan megtalálta a párját s most már kettesben keringtek körülötök.

Az ut hirtelen kanyarodott egyet és véget ért egy nagy körtefánál, mely büszkén terjesztgette ágait a buzaföldek kellős közepén. Hogy került ide, hogy se? — bizony nem kérdézték. Tündérszágban nem csodálkoznak a csudákon. Leültek ja fa tövébe, a fiú a leány vállára hajtotta a fejét és mindketten lefogták a szemüket. Ugy hallgatták egymás szive dobogását.

A lány szólalt meg hamarabb:

— Nini, hová lettek a mi pilléink?

— Istenem hát elmaradtak csókolódnai.

Langyos szellő támadt a folyóról, lágyan lengette a galyakat, méla harmóniával verődtek össze a körtefa fényes levelei.

Hogy suttognak a levelek! — suttogta a lány.

— Az ám, csókolódnak.

Sárgarigók szálltak a fára nagy csacsogással. Bizonyosan a ligetből jöttek. Vidám tillójuk meg-megszakadt egy pillanatra.

— Miért hallgatnak el a rigók?

— Csókolódnak, édes csókolódnak — felelte a gyerek ragyogó szemekkel és megsimogatta a leány fényes haját.

Emez pirulva vontta el a fejét:

— Nem, nem. Nem szabad. Tudja, hogy nem szabad.

A fiú nem egedett:

— Tudja mit? Bizuk a sorsra. Szakajtszon le három pipacsbimbót, egy vöröset, egy fehérét, meg egy rózsaszínt. Szorítsa a kezecskéjébe mind a három, hogy csak a száruk maradjon ki. Ha a fehérét húszom, meghagyja csókolni a homlokát, ha a rózsaszínt, akkor a szemét . . .

— Hát ha pirosat?

— Akkor a száját. Jó, édes?

3. A kurigi bíráskodás képviselőválasztási ügyekben. Az erről szóló törvényjavaslat már be is van nyújtva az országgyűlésnek.

4. A megyei pénztárak visszaállítás, a melylyel a megye pénzügye függetlenítődne a körponti végrehajtó hatalomtól, s a melyeket Széll Kálmán idején eltörölték.

5. A kormánybiznisi intézmény és a főispáni rendkívüli hatáskör tilalmának nyílt kimondása.

6. A lex Szapárynak, mely a vármegyei igazgatást állami feladatnak minősíti, hatályon kívül helyezése.

A szerb egyházi vagyon szekularizálása. A magyarországi görög-keleti szerb egyház kongresszusa a tavasszal elhatározta, hogy a kolostori birtokok kezelését a papok kezébe kívészi. A görög keleti papok e határozat ellen természetesen a leghevesebben tiltakoztak s a patriarcha támogatásával az uralkodóhoz is fordultak, hogy a kongresszusi határozat jóváhagyását megakadályozzák. Mint Zimonyi ből jelentik, a szerb radikális párt lapja, a Narodne Glasnik értesülése szerint a király a kongresszus határozatát szentesítette s ennek következtében a szerb kolostori javak hamarabb állami kezelésbe jutnak.

A hivatalok egészsége.

— levelet a szerkesztőhöz. —

Budapest, augusztus 6.

A dunaparti korzó egyik kávéháza előtt ülök a hívős reggelen s lapozgatok az újságban. S miközben a világ legszebb panorámájában gyönyörködöm, kezembe akad a Nő és a társadalom, a feminista lapja. Egy cikkében a következőket olvasom:

»A városi emberek gyermekkori emlékei közé tartozik egy orvosi rendelet: Friss, tiszta levegő, sok mozgást a szabadban, rendszeres táplálkozás. De ha a felnőttek között széttekintünk, nagyon sok helyütt észrevehetjük, hogy az orvosi rendeletet nem tartották be, részint a viszonyok mostohasága, részint hanyagság folytán. Mintán ezt a sápkóros, vérszegény, ideges, serdülő fiatalság, sőt a felnőtteknek nagy része, kiket a mostoha viszonyok, a szűlők hanyagsága és tudatlansága megfosztott az ifjuság legértékesebb kincsétől:

— Jó, édes — suttogta szégyenlősen a leány, — de forduljon addig félre.

A rigók éppen háromszor hallgattak el, míg megtalálta a három pipacsot és kicsi markába szorította őket.

— Szabad már! Sör-e, bor-e, pálinka-e?

A fiu sokáig habozott. Hol elsápadt, hol elpirult, hol az egyik, hol a másik felé nyult, végre behunyott szemmel kirántott egyet.

— Piros! — kacagott boldogan.

— Piros! — suttogta szemérmesen a leány.

A rigók aztán elszállottak, másik körtefát kerestek, azt is megunták, csak visszajöttek. A gyerekeket még akkor is ott találták. Rájuk is fűyültek csufolódva:

Tiló, tiló,

Csitt-csatt, millió,

Csitt-csatt, ugye-e jó?

A leány megijedt, sebtiben helyreigazította félreacsusztott kalapját:

— Jaj, siessünk, azóta engem halálra keresnek.

A fiu boldogan vette elő a jegyzőkönyvét és diadalmasan szavalt:

— Várjon csak, megkeresem a piros pipacsot. Elteszem örök ereklyévé. Látja, hogy szeret engem a sors!

A leány idegesen kacagott:

— Ó, maga csacsí! Hiszen piros volt mind a három!

az egészséggel járó kellemes és boldog közérzulettől, mely alapja a további testi és lelki fejlődésnek. A foglalkozások nagy része pedig már magában véve nem előnyös az emberi szervezetre. Így a tisztviselői pálya sem. Kuné a foglalkozásnál feltétlenül szükséges, hogy tiszta levegőjű, világos és tágas helyiségben végezzük? és hogy a folytonos ülést ellensúlyozva, sokat mozogjunk a szabadban.

Ezek után, mondhatni, borzalmas képeket vázol a cikkíró budapesti magánirodájáról. — Elgondolkoztam ezeken. Mintna otthon sem volnának különböző állapotok. Sokat beszélhetnének erről az irodák alkalmazottai. Vannak irodáknak csuolító üvegfülkék, melyekben alig lehet megfordulni, vannak helyek, amelyeket nyáron alig lehet szellőztetni, télen tűrhetőleg fűteni; vannak munkaadók, akik késő novemberig »huzzák« a nyarat, stb. És miként cikkíró Budapesten látta, azonképpen nálunk is sok helyen éveken át nem takarítanak rendszeresen, legfeljebb az íróasztalokat porolják le. A tisztviselők a legnagyobb közömbösséggel tűrik a piszkot, sőt azok is, kik saját otthonukban a legpéldásabb rendet és tisztaságot követelik, itten, hol életüknek ugyszólván felét töltik, természetesnek találják.

A cikk nem emlékezik meg a dohányzó kolégákról. Én azonban azt tartom, hogy dohányozni kíméletlen udvariatlanság hivataiban, különösen ott, ahol nők, vagy nem dohányzók dolgoznak. Az udvariatlanságon felül vétenek a dohányosok — a maguk egészségéről nem is szólva — a többiek egészsége ellen.

Erről jut eszembe, hogy némely közhivatalban még pipázó bácsik is akadnak. Ez a patriarkális szokás, ahol többen dolgoznak egy szobában és ahol közönségnek van ügye-baja, már igazán nincs helyén.

Sajnos azonban, a közhivatalokban is nagyon kevés ügyet vetnek az eg-szségre. Ki hallott például nyilvános hivatalról, amelyben bár naponta bár több száz ember fordul meg benne, hogy szellőztető készüléket szereltek volna fel. Csakhogy ettől messze vagyunk még; ott, ahol egyszer, vagy jó eseti en kétszer surolják fel hideg vízzel a padlót.

Nem folytatom tovább, hisz ugys hiába. A közhivatalnokom nem fogadhatják meg a cikk alább következő tanácsát.

»Sokan nem látnak világos összefüggést saját hanyagságuk és az irodák hátrányos volta között. Ez azonban tévedés, mert mindenki már alkalmaztatása előtt meggyőződhetik munkálkodásának színhelyéről és ha az meg nem felel, nem kell az állást elfogadni. Ha a sötét, piszkos, irodahelyiségeket a tisztviselők visszautasítanak, a munkaadók kényszerűségből ráfanyalodnának tisztességes irodahelyiségek berendezésére.« A magántisztviselők organizációnak feltétlenül arra kellene törekedniök, hogy ez a kérdés törvényesen rendeztesseék. A betegsegyelőz pénztáraknak saját érdekében csatlakozniök kellene egy ilyen irányú mozgalomhoz. Végül törvényesen, az iparfelügyelethez hasonlóan szervezett kereskedelmi felügyeletnek kellene gondoskodni az egészségügyi követelmények szigorú betartásáról.

Selyt

≡ írógép tisztító kendő ≡
darabonkint egy koronáért kapható
Fischel Fülöp Fia
könyv és papírkereskedésében Nkanizsán.

Hirek.

Szépségversenyek.

Abbaziában idén is megtartották a szokásos évi női szépségversenyt és a három első díjaz idén is három magyar szépsége lett. Nem első biao nyitka az annak, hogy a mi magyar földünk csak egy-ontja méhéből a szép testeket és régi dolog, hogy már mi is tudunk fejleszteni, nagyra nevelni a világ hesejra — és erkölcsös női szépségversenyekre győzteseket; ez egész bátran lejegyezhető kultúrtörténeli tény, amit az sem dönt meg, hogy könnyű volt Abbaziában nyerni a magyaroknak mikor a fürdő tele van velük.

Bármennyire kedves, érdekes legyen is egy-egy ilyen szépség-konkurrenciá, lehetetlen hogy nagy szimpatiaival találkozzék azoknál a komolyan gondolkodó emberekkel, akiket bosszant az, hogy a nőkérdés oly lassu fejlődésben oldódik és még mindig uralkodik az a lovagiasan barbár nézet, mely tulbecsüli a női szépséget, melynek hite, hogy a nő boldogságát csak egy izgató testtel hódíthatja meg és kimondja, hogy a közéletbe csak a szép nő juthat be. Amint-hogy a magasabb fejlődési fok nagyvárosokban már bevonultak a köz- és társasélet prondáján a gyönyörű kokottok is.

A művelt középosztály még mindig nem tudja, nem akarja praktikus irányban nevelni leányait. A boldogságot még mindig a szépségtől várják. A nő aszerint boldog, amilyen szép és a csunya nő a leg-szerencsétlenebb teremede a világnak. Ez a mai bölcseesség: a házasságkötésnél csak úgy mint a gépiró leányok szerződésénél ez az örök számárág vezérli az embereket nem is szólva a művészetről, ahol mindenki elhitheti magával, hogy csak a művészről íránt lelkesedik és nem a nagyatilú, seiyemben járó, szerelemmel kereskedő nő érdeklí.

A civilizáció és a vallás emelte ilyen lehetetlen magasra a nőit. A vallás, amelyik kimondta, hogy a szerelem örülete, a vágy felébresztés bün és a civilizáció, amely megteremtette a fátvölt és odaadta a nőnek a bájta. A barlanglakók bezzeg nem emelték piedesztálra az aaszony; akkor a férfi maga is hasonlított az állathoz; az aaszony pedig hasonló volt urához. A mai hiszterikus nő megint egyenlővé akarná tenni magát a férfival, de még mindig azt a hódolatot követelné meg magának, mint ahogy az arany legendákban szöletak róluk.

Veszélyes, nagy károkat okozó játékok ezek a szépségversenyek. Más vezéreszmék hangzanak ma már el, amiket követni kell minél előbb. A nőnevelést a komoly szükség megváltoztatja, a nőnek meg fogja hagyni a szépséget de el fogja venni tőle a hiúságot. Nemcsak az élet gazdasági és élettani alapja követeli ezt, de az egészséges szerelem is. A férfiban a szerelmi lázat nem a párisi fortélyossággal dolgozó, idegrendszerüket tönkretévő, seymes ruhás, bársony testű varázsszépségek hevitik és elégitik ki igazán; a vágy egészséges kielégítése mást követel. És ehöz nem a cukorbaba arcoz enyelgése, hanem a határozott szellemi tulajdonsággal bíró, esztétikail érdeklő, izléssel bíró, egészséges nők, vidám, romantika nélküli művészekre szüksége.

— Városházáról. Ankofer Gyula városi számvevő a mai napon kezdte meg szabadságát. Tavollétében teendőit Hardy Gyula gyámellenőr látja el.

— A dunántúli pénztárnéti tisztviselők szaktanfolyamának ünnepies megnyitása tegnap Keszthelyen megtörtént. — A városháza nagytermében összegyűlt vendégeket Hoffmann Arnold városi tanácsos üdvözölte. A pénztárné-

zetek országos szövetsége nevében *Hantos Elemér* dr. beszélt. A megnyitá után testületileg *Festetich György* szobrához vonult a társaság, a hol *Berényi Pál* dr. nagyhatású beszéd kíséretében megkoszorúzták a szobrot. A tanfolyam augusztus hó 24-ig tart.

— **Életunt munkás.** Murakeresztúrról írják lapunknak: A tegnap este Nagykanizsáról indult személyvonat elé egy munkásember odavetette magát. A vonatot azonban idején sikerült megállítani s így szerencsétlenül nem történt. A halálra készült embert elfogták s bekísérték a fityeházi közvégső bíróságra, ahol *Kállovics György nagykanizsai* munkásnak mondotta magát. Tettének oka a nyomorúság.

— **Az abbaszai szépségverseny.** Mint megemlékeztünk az abbaszai szépségverseny első díját a nagykanizsai származású hölgy *Tuboly Klementin* nyerte el. A vele nyaraló magyarok dicső dala alkalmával egy gyönyörű nemzetiszínű szallaggal ellátott bokréttával lepték meg földünket, a ki már másodszer szerzett dicsőségét a magyar szépségnek.

— **A vonat halottja.** *Köszegi György*, kinek a vonatból való szerencsétlen kieséséről megemlékeztünk, tegnap a kórházban meghalt. — Itt cáfoljuk meg a fővárosi lapoknak azon téves értesülését, hogy *Köszegi* rablásnak lett volna az áldozata s támadói dobták volna ki Balatonszentgyörgy körül a vonatból. A hír ilyen formájában valótlan.

— **Rablótámadás az utcán.** *Marcin Antal* nagykanizsai iparossgéd, aki hosszabb idő óta munkanélkül van, egy leányismerősétől *Zádor Katalintól* pénzt kért. Mikor a leány kérését megtagadta, *Marcin* ott az utcán a leányra támadt és egy társa segítségével leteperzte. Majd mikor pénzt nem találtak nála, bosszúból a leány cipőjét levagdalták a lábáról, s csak az időközben érkezett rendőri segítség akadályozta meg a brutalitás folytatását. A támadó legényt elfogták.

— **A kávéházi és vendéglői zárórák.** Most érkezett vissza a vendéglősök egyesületének kérése a belügyminiszteriumtól, a melyben a zárórának országosan egységes szabályozását és a nagyobb városokban a záróra előírását kérték. A belügyminiszterium a kérés teljesítését megtagadta. Indokolásában azt mondja, hogy a zárórák megállapításánál lehetőleg egységesen intézkednek az egész országban, a helyi viszonyok tekintetbe vételét azonban mellőzni nem lehet. A záróra előírása pedig fontos közszempontokba ütközik. — Tehát Nagykanizsán ezután is csak két óráig lehet mulatni, vagy pedig — s mindennek csak ez a vége — fizetni kell az engedelmért, úgy mint eddig, 4 koronát. Azonban, ha akarja az ember megtakarítja ezt is — a cigányról. Ennyivel kevesebbet fizet a muzsikáért.

— **Elkallódó okiratok.** Ismeretes dolog, hogy a török hódoltság idejében sok dunántúli nemes család Göcsejbe vonult, amelyet nem járt a török, mert nem kellett neki a meglehetősen néptelen erdős rétek. A menekülő családok magukkal hozták leveles ládáikat, irataikat, amelyek nagy részben elkallódtak, de sok még mindig megvan a paraszti sorba került utódoknál, akik nagy kegyelettel őrzik, vagy szalonnát pakkolnak bele. A múlt héten előkerült *Köves György* sárhídi gazda ládájából a *Köves* család eredeti Nemesi levele, amelyet II. Ferdinánd adott ki s amelyet Z. Lavármegyében 1623-ban hirdettek ki. Az érdekes okirat elég szálmalmas állapotban van, de azért nagy részben olvasható s a címer rajz teljesen ép. A függő pecsét egy másik *Kövesnél* van, mert a testvérek a nemesi okmányon is megosztották. A *Köves* család Tüskecsentpéterről származott; tehát eredeti zalai törzs. Az eredeti nemesi levelet az országos levéltárban fogják elhelyezni.

3 régi szó . . . 3 új szó . . .

Altwater

Gessler

Jägerndorf

Altwater

Gessler

Budapest

— **Baleset.** *Filák István* kőműves segéd tegnap este a nagykanizsai Csányi László utcában munkája közben egy létráról leesett s olyan szerencsétlenül kapaszkodott meg esés közben, hogy a létra felső vége keresztül szurta a karját. Súlyos sérülésével a kórházba szállították.

— **A tolvaj ügynök.** *László Béla* ügynök, kinek elfogatásáról tegnap megemlékeztünk, ma bevallotta, hogy a ruhanemű, a mivel kereskedett, lopott holmi. Ugyanis a csáktornyai rendőrség értesítése alapján megállapították, hogy a fehérenemű egy része *Tibant Róza* csáktornyai lákósé, akitől utazás közben lopták el.

— **Kutba fult gyermek.** Benkovecen az udvaron játszadozott *Czirkvencsics Katalin* három éves kis leány. A háznál senki sem volt otthon, csak a leányka szerencsétlen, vak édes anyja. Az asszony a pitvarban üldögélt, a kis leány pedig az udvaron szaladgált, miközben a kutba bukott. Amikor az anya nem hallotta a játszó gyermek hangját, rosszat sejtett és segítséget hívott. Mire a kis leányt a kutból kihúzták, már halva volt.

— **Sherlock Holmes a világ leghíresebb detektívje.** Nincs még ember a világon akinek sikerült volna az utóbbi években oly híre és közkedveltségre szert tenni és kit annyira csodálnának, mint *Sherlock Holmest*; nem csupán hazájában Angliában hanem mindenütt, a hol jog és igazság a gonoszság és bűn ellen küzdelmet folytat. Miért oly bűszke Anglia *Sherlock Holmes*-re? Miért reszketnek az összes országok gonosztevői *Sherlock Holmestól*? Miért vannak oly elragadtatva *Sherlock Holmes* sok ezernyi olvasói? Mert még nem létezett oly detektív a kiben szellem, erő, tudás, bátorság, hidegvér és lélekjelenlét oly mértékben egyesült volna és aki ezen isteni adományokat oly önzetlenül használni volna lelt mint *Sherlock Holmes*. *Sherlock Holmes* kalandjai Londonban, Párizsban, Berlinben, Madridban, San Francisco, Kairó városokban, Indiában és Ausztriában: élelírása, mely által a legelrejtettebb titkokat is felderíti, lel jelenléte, mely őt minden veszedelemből, minden hinárból kirántja, széles és váratlan ötletei, melyek nagy emberismereten alapszauak és gyakran tudományos alap pal is bírnak, — energiája, mely minden akadályt legyőz, ezek képezik a feszítően érdekes, szenzáció „Szemelvények egy világdetektív titkos aktáiból” című regénysorozatnak a tartalmát, amelyeket a díszes kiállítás dacára csupán 25 fillérért árban bocsátunk a t. olvasóközönség rendelkezésére. Aki az egyik füzetet olvasta, az állandó és olvasónk marad és lelkesül *Sherlock Holmes*ért a világ leghíresebb és legkiválóbb detektívjeért. Havonta megjelenik egy teljesen befejezett regényt tartalmazó füzet. Egy füzet ára szines képpel csupán 25 fillér. Kapható lapunk kisdobívatásában és lapkihordóinknál; vidékre 5 fillér portódíjjal együtt az ország előzetes beküldése mellett küldük.

Színház és Művészetek.

(—) **Cabaret-estély.** A »Keszthelyi Kereskedő Ifjak Egyesülete« ma este 9 órakor a Hullám-szálloda nygytermében *Földi Boriska* művésznő, *Kalmár József* a budapesti népszínház vígopera tagja és még néhány jónevű művész közreműködésével nagy cabaretestélyt rendez.

(—) **Jászai Mari a vidéki színházról.** — *Jászai Mari* egyik vidéki színházgató jubileumi albumába érdekesen írt a vidéki színházról. Itt közöljük kivonatossan:

Vihar nem lehetek, hogy megtisztítsam a vidéki színházat. Vízözönj sem, hogy első-pörjem a meglévtőt és nem Isten, hogy helyébe újat alkossak.

Mit tudok hát róla mondani?

Mélységes szájalommal sajnálom azt a — nem tudom hány »hivatottat«, aki siratja ujju-kori bálványát, amit hivatásában látott, mert ma már maga sem bírja magát megkülönböztetni a — környezetétől.

Színművészet a vidéken?

Hány napot ad egy vidéki direktor a színészeinek egy új darab betanulására? Hány próbát? Minden héten új darab, nehogy neveljék a közönséget, hanem hogy feicsiklandozzák az új darab meséjével.

A teli ház a cél, mert oly óriási társulatot »kénytelen« az igazgató tartani a hülye erkölcstelen tárgy operettek miatt, amelynek költségét jó izléssel nem bírja kikeresni, le száll tehát a legalsó rétegek izlésének mélyére, ahelyett, hogy a közönséget tanítaná, emelnie föl. De erre nem ér rá.

És a megoldás oly egyszerű, mint az egyszerű, csak annyi szintársulat legyen, a mennyire szükség van. Tíz jó társulat az, azokon kapkodjanak a megyék, de azok ne üljenek meg egy kis városban addig, míg ki nézik onnan őket, hanem staggionekat csinálganak és ismételjék meg mindenik városban ugyanazokat a tökéletesen betanult darabokat, mint külföldön. Hogy utazni kényelmetlen, kellemetlen, azt elhiszem, de ha egyszer a színészet nem mindennapi kenyér, hogy mindenkinek, mindennap kelljen. Váitakozzának kitűnő dráma, népszínmű és operett társulatok — idegy szerint a városokban — és a kiéhezettett közönség kapva kap a színészek jöttén és 3 hónapra lefogal minden helyet előre, mint Franciaország vidéki városa.

Én is utaztam napokig szekéren, ládák tetején és az Isten úgy segítsen meg, azt hittem, hogy az jól van, annak úgy kell lenni. Kántorné is ért annyit, mint a mai prima-donnák és ők, a nagyok, nem ismerték a kényelmet.

— Hova lett a mai nagy »haladásban« a vidékről ez a művészet? — Hol van a művészet ma a régen kritikus, jóízű városokban?

Megmondom: A sngólyukban.

Közgazdaság.

Kereskedelmi alkalmazottak a végrehajtási eljárásról szóló törvényjavaslat ellen. A végrehajtási eljárás kiegészítéséről szóló törvényjavaslat tudvalevőleg az állami tisztviselők részére 2000 koronát állapít meg, mint le nem foglalható összeget, míg a kereskedelmi alkalmazottak részére csak 1200 koronát. A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete ezt rendkívül sérelmesnek tartja és ezért legutóbbi ülésében kimondotta, hogy mindent el fog követni arra, hogy a képviselőház a javaslat e részét ne fogadja el.

Vasutak bevétele. A déli vasúttársaság bevétele júliusban 11 316 925 kor. (+46 541), a márciusi kimntatás rektifikációja 750 293 korona többlettel zárult. Az osztrák-magyar államvasut társaság bevétele 6 066 129 korona (+ 311 160), a márciusi rektifikáció többlete 288 639 korona.

Országos méhészeti kongresszus Pécsen. Az Országos Magyar Méhészek Egyesülete a Baranyamegyei Méhészeti Egyesülettel karöltve az országos mezőgazdasági és ipari kiállítás keretében augusztus 22. és 23-án országos méhészeti kongresszust és vele kapcsolatban időleges méhészeti kiállítást tart.

Táviratok és telefonjelentések

A vasutas törvény szentesítése.

Budapest, aug. 6. Beavatott forrás szerint a hivatalos lap pénteki számában megjelenik a vasutas törvényjavaslat szentesítése. Ennek megjelenése után rögtön kiutalják az állam vasutak személyzetének főlemelt lakbérilletményét, a mit eddig azért nem tehetek meg, mert a városok besorozása tekintetében e rendeletnek a törvényben erre nézve nyert felhatalmazásra kell hivatkozni.

Uj horvát választások.

Zágráb, aug. 6. A horvát képviselők bizonyosra veszik, hogy a horvát országgyűlést a legközelebbi napokban fölsszlatják és hogy az uj választásokat szeptember elejére kitűzik. Ennek folytán az összes körletekben megindították már a választási agitációt.

Ferdinánd fejedelem a királynál.

Ischl aug. 6. A király a Ferdinánd bolgár fejedelemnek huszéves uralkodói jubileuma alkalmából, a II. császári és kir. huszázred tulajdonosává nevezte ki.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Bécs aug. 1. A triest-bécsi gyorsvonat ma reggel Bécs közelében összeütközött egy tehervonattal, minek következtében több vasuti alkalmazott meghalt és számos utas megsebesült. A forgalmat átszállással bonyolítják le.

Öngyilkos nevelő ő.

Kecskemét, aug. 6. Frank Janka, egy kiskunfélegyházai előkei család nevelője ma reggel városunkban revolverrel magára lőtt. Sebe halálos. Öngyilkosságának okát nem tudják.

Gépkocsi baleset.

Rákoskeresztur, aug. 6. Ma délelőtt Bálint Jenő földbirtokos gépkocsija neki ment egy rakás kőnek. A földbirtokos a gépkocsiból kiesve szőnyegre halt.

A franciaországi vonatkisiklás.

Páris, aug. 6. Az angersi vasuti szerencsétlenségnek megállapították, hogy a kisiklás oka a nagy hőségtől elgörbült sinek voltak. Eddig 24 holttestet találtak meg, de még sok hiányzik.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 6.

Készaru üzlet:

Bőséges kínálat és tartózkodó vételkedv mellett buza ára tíz fillérrel olcsóbb.

Katár dő-üzlet:

buza októberre	11.34
rozsa októberre	8.89
tengeri 1908 májusra	6.59
zab októberre	8.14

Segédszerkeztető: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Kiadó lakás.

Külön ház, udvari lakás, 3 szoba, 1 nagy veranda és hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, parkkal és külön baromfiudvar

november 1-étől!

Hlatkó János

Csengeri-utca 56 szám.

GLORIA! Háztartásban nélkülözhetetlen lakkbronz. Használható mindennemű tárgy azonnali megaranyozásához.

Egy doboz ára 70 fillér.

Kapható egyedül: FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papírkereskedésében
— Nagykanizsán. —

Czimbalom

legkitünőbb gyártmány. részletfizetésre is olcsón kapható. — Nagy képes árjegyzéket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül ná am kapható oly cimbalom iskoja, melyből minde ki meg tud tanulni tanító nélkül művészi cimbalmozni.
I. rész 4.— kor. II. rész 160 kor. III. rész 4.— kor., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

cimbalomgyártó

MAKÓ (saját ház).

Steckenpferd

Liliom tejszappan

Bergmann & Co Dresden és Tetschen s/E.

volt és marad a naponkint beérkező elismerőlevelek szerint, a leghathatósabb az összes gyógyszerzappanok között szeplő ellen, ugy a sima, puha bőr és viruló arczsín elérésére és fentartására. — Kapható darabonként 80 fillért minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszert- és szappankereskedésben és fodrászüzletekben.

Iskolás fiú

jó családból, — gondos felügyelet mellett — **esetleg zongorahasználat**tal urihánánál teljes eljártást nyerhet. Szives ajánlatok **K. B.** jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Négyoszobás udvari lakás

Eötvös-tér II. szám alatt pincével stb.

olcsón kiadó.

Egyedül csak nálam

kaphat legfinomabban kidolgozott

hegedűket 3 főtől haljabb

citerákat 5 >>

fuvolákat 4 >>

kis bőgöt 6 >>

Javitásokat olcsón és kitűnően végzek.

Olasz hurok különösen olcsón kaphatók:

Reichard A. Tábor Csehország.

Nők könyvtára.

A női szépség fentartásának, ápolásának és növelésének titka. Irta egy nagyvilági hölgy. Második javított és bővített kiadás Csinos vászonkötésben. Ára 3 K 60 f.

A jó társaság modora és illemtabályai. Irta egy nagyvilági hölgy. — Csinos vászonkötésben. Ára 4 K 80 f.

A szépségművészele. Irta és idegen források után összegyűjtötte. Számtalan a szépség ápolására és fentartására szükséges tudnivalókkal Diszes vászonkötésben. Ára 4 K.

Mamák könyve. A gyermekápolás dióhéjában. — Irta dr. Torday Ferenc. Ára költve 3 K.

Anyák tanácsadója és utmutatója a gyermekek ápolásánál. Irta Braidwood Murray P. gyermekorházi főorvos. Ára költve 2 K.

A gyermek ápolása egészséges és beteg napokban. Irta Kneip Sebestyén plebános. Ára 2 K.

Gyermekeink érdeklében. Utmutatás anyáinknak, miként kell gyermekeinket helyesen ápolni. Irta dr. Tarnói Valvich Gyula. Ára 2 K.

Kaphatók:

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében

Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103
Szerkesztőség: 78

Előfizetések és hirdetések

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhos fordva:

Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai küldéssel:

Egy óra 1 80 K.
Negyedévre 4 50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Megjelenik naponként este 6 órakor
Gyűlések kivételével.

Felolvasó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A nagy titok.

Nagykanizsa, augusztus 7.

Azon a bizonytalanságon, mely előfordult az avatlan tekintetek elől a kiegyezés kérdését, minduntalan egy-egy rést út a kíváncsiság. A sajtó különös előszeretettel ragad meg kiszivárgott híreket és lehetetlenre tortított találgatásokkal igyekeznek a végsőkig csigázni a közönség és az ország érdeklődését. A kormány azonban a lehető legmerevebben elzárkózik minden magyarázatadás elől.

Mióta a kiegyezési tárgyalások hullámai annyira zavarossá teszik a politikai vizeket, a lehető leglátározottabban érvényesül a magyar részről az a felfogás, hogy a bank és a quóta-kérdés teljesen kikapcsolandó a gazdasági kiegyezés komplexumából. Ez a felfogás szörnyen fáj az osztrák fejeknek és törvényhozási sablonokra való hivatkozással bizonyítják a maguk igazát. A 67-iki kiegyezési törvényekben uincs szabályozva a bankkérdés, azonban az azóta négy ízben lefolytatott kiegyezési tárgyalások során a bankkérdéssel, mint a kiegyezés szerves részével foglalkoztak a kormányok. Ebből a praecedensből folyólag, a szokásra alapítják az osztrák körök minden érvelésüket.

A quótára vonatkozóan szintén homlok-egyenest ellenkező álláspontot tett magáévá az osztrák sajtó. Kétségbe vonja a magyar álláspontnak azt a megállapítását, hogy azért nem tartozik a quóta a kiegyezési kérdések keretébe, mert a quótának eldöntése a szorosán vett quótabizottságok dolga. Teljes erejével és a többé-kevésbé hamis érveknek hadbaküldésével agál ez ellen a felfogás ellen az osztrák sógor. A quóta-kérdést hozzácsapja a többi gazdasági kérdéshez és mondja kenetteljesen, hogy e kérdések fölötti rendelkezés a parlamentek ügykörébe vág, azzal a módosítással, hogy a törvényhozó testületek erre vonatkozó határozatai a quóta-bizottságok tárgyalásainak kell megelőznie. És farizeus módon forgatva szeméit, kiált föl a Neue Freie Presse, hogy a magyarság e kérdésben magáévá tett álláspontjával csak a közvéleményt kívánja megdolgolni és semmi esetre sem alapul ez az állásfoglalás tárgyi meggyőződésen:

Magyar taktikázásról beszélnek a Lajtán túl és ragaszkodva törvényesnek mondott,

de a részükről tudatosan félremagyarázott állásponthoz erősen biztatják legelszántabb küzdelemre az osztrák kormányt. Ez az elszánt küzdelem nagyon kevésbé lehet már elszánt. Amaz egyszerű oknál fogva, hogy a kiegyezés anyagára vonatkozóan már létrejött nagyobb és jelentősebb vonásaiban változva a megegyezés. A szerződéses forma s a határidő kérdése már teljesen praecizirozva van, ugyszintú rendbe hozta a két kormány a vasuti tarifát, a fogyasztási adók új rendezésének, a blokk megváltásának kérdését. Szerződésbe foglaltan ezek a pontok immáron abban a stádiumban vannak, mely jobban teszi a minden vonalon való megegyezésnek valóra. válását lehetővé. A cukor surtaxe kérdése azonban még egyelőre ki van kapcsolva a megegyezés horizontjából. Ugyszintén megállapodásra vár a már előbb említett quóta és bankkérdés. Mindkettőre vonatkozóan jelentős gazdasági és számon kívül aligha hagyható politikai irányelvek adnak határozott utasítást úgy az osztrák, mint a magyar kormányoknak.

Minden elfogult félremagyarázás nélkül és minden erőszakos találgatástól menten ennyiben áll jelenleg a gazdasági megegyezés nagy ügye. Haladóparti portákról hangozzék föl bármily istentelen csaholás is a magyar érdekeknek megrövidítéséről, vagy gazdasági jövendőnk végleges eljársásáról szó sem lehet. Ez már most is megállapítható, jóllehet igazán a titkok titka még a kiegyezés.

Horvát bonyodalom. A volt nemzeti pártnak tagjai Tomascic Miklós dr.-nak birtokán tanácskozást tartottak, köztük volt Chavrak Levin, volt bánhelyettes is. A nemzeti párt alkotmány-párt néven fog újra alakulni s vezére Tomascic lesz. A párt állásponthoz az a hír, hogy Rakodczay bánt mindaddig nem támogatják, amíg Magyarországon a függetlenségi párt lesz többségben.

A horvát bán kormány osztályfőnöki állásának betöltéséről ellentétes hírek keringnek. Azzal a hírről szemben, hogy Spevez egyetemi tanár visszautasította volna a belügyi osztályfőnöki állást, ma azt olvassuk, hogy elvben elfogadta az állást, de csak néhány hét múlva fog megjelenni a kinevezés.

Az Agr. Tagblatt azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy Rakodczay Sándor bán erősen készülődik a választásokra s már lépéseket is tett az ottani hadtestparancsnoknágnál, hogy a választás nyugalmának biztosításához szükséges katonaságot bocsássa rendelkezésére.

A bán egyébként tegnap délelőtt fogadta a zágrábi tisztikar, tábornokok és vezérkari tisztek fődvölő küldöttségét.

Ból nyaraljunk?

Nagykanizsa, augusztus 6.

Est a kérdést minden osztendőben felvetjük, mikor a nyaralás évszaka elkövetkezik. Még is felelünk reá nagy-komolyan, hogy nyaraljunk édes Hazánk festői szép vidékein és ne menjünk idegenbe. Csakhogy ebben a tekintetben többnyire aféle következtelen papok vagyunk, akik vizeit prédikálnak, de bort isznak. Ajánlgatjuk szép szóval, aranyos beszéddel, lelkesedéssel lángoló írással, hogy értékesítjük drága Hazánkban természetli kinosekben gazdag, istentől megáldott gyönyörű vidékeit; virágoztassuk föl a remekszép és áldásos nyaraló- és fürdőhelyeket. Mikor azután lelkünknek minden hazafias szép gondolatát ki-merítettük és szétárasztottuk másoknak lelkébe: akkor magunk szépen csomagolunk és megyünk nyaralni — külföldre.

Ha valaki szemünkbe veti ezt a világos, nyilvánvaló következtelenséget, — rendszeren azzal szokunk meintegetni, hogy a hazai nyaraló- és fürdőhelyeket *ajánlani* minden jóvaló magyar embernek kötelessége; de *használni* csak az a kötelessége, akinek elég pénze is van hozzá.

Hát ennek a nemtegezésnek az alaposágát és igazvoltát eddig senki sem tagadhatta el, mert a mi magyar nyaraló- és fürdőhelyeink nagy része elriasztóan híres volt méregdrágaságáról. És ezt a körülményt mérlegelve, bizony nem is jutott eszébe senkinek, hogy komolyan hazafiasági kérdést csináljon abból: ki hol nyaral. A „Zala” július 30-iki számában azonban dr. Villányi Henrik „Utözben” című tárcza-cikkjével olyan örvendetes fordulatot jelez többek között a *csorbatóli* nyaralóról, mely jogosan azzal a reménnyel tölt el bennünket, hogy nemsokára hazánk nyaraló- és fürdőhelyei olcsóság tekintetében is ki fogják állani a versenyt a külföldiekkel.

„Az iparpártolási mozgalommal — írja dr. Villányi — némi összefüggésben van a magyar fürdők pártolása is, és a kolozsvári vagy alföldi ember nem igen megy osztrák fürdőbe, ha csak nem muszáj. Csak a *danántaliak* és a *pestiek* kedvelik inkább az osztrák fürdőket, melyek szintén nem olcsóbbak ma már a Tátrafürdőknél.

Ezeket olyan íróársunk írja, aki immár következtelen tapasztalat alapján basonlíthatja össze a hazai és külföldi fürdőhelyek árviszonyait; tehát kijelentéseit minden kétség nélkül, föltétlenül el kell fogadnunk.

— Eddig a tátra nyaralóhelyeit tartották körülbeül a legdrágábbaknak. És ha már azoknál is ilyen örvendetes fordulat következett be, — akkor a többi nyaralóhelyeknél is okvetelenül lényegesen meg fognak változni az árviszonyok, amelyek eddig okai voltak annak, hogy Hazánk nyaraló és fürdőhelyeit mi magunk sem látogathattuk. Ha a nyaralóhelyek tulajdonosai megváltoztatják az árviszonyokat, ha végképpen beszüntetik az ugynevezett *kiszákmányolási rendszert*: — akkor többé nem fordul elő olyan mozzanat, mint a múltban, hogy egyes családok

menekülni legyenek kénytelenek a kibíratatlan drágaság elől idegen nyaralóhelyekre. Mert közvetlen tapasztalatokból tudják, hogy egy, a Balatonsomogyi partján fekvő kicsi faluskából, — ahol még minden földi és nyaralási kényelem csak merész álom volt, — egy-két tisztviselő családnak pár év előtt még határozottan, el kellett menekülni a határtalan drágaság elől.

Ha tehát a nyaralók és fürdők tulajdonosai mindenütt követni fogják a maguk helyesen és jól felfogott érdekében is a Tátra-Lomnicot bérülő „Hálóközi Társaságnak” eljárását és a kizsákmányolási rendszert helyett a sokkal eredményesebb édesgetési rendszert léptetik életbe a fürdők kibasznlása terén: akkor azután jogosan csinálhatunk hazafiasági kérdést abból is, hogy hol nyaral; mert ha a hazai nyaraló- és fürdőhelyek nemcsak szépség és kényelmesség, hanem olesóság tekintetében is egy kiállják a versenyt a külföldiekkel, mint dr. Villányi szerint a csorbatói, — akkor már csakugyan élibetlenség lenne minden magyarember részéről mellőzése. Akkor csakugyan jogosan megkövetelhetjük, hogy — ha csak Hazánkban nem létező gyógyító fürdőről nincsen szó — minden magyarember a magunk szentföldjén keressen gyógyulást is, üdülést is.

Adja a mi jó Istenünk, hogy ez hová-bamarabb bekövetkezzék!

A felozlatott szervezet botránya.

Zárórés és sikkasztás.

Nagykanizsa, augusztus 7.

Megirtuk, hogy a belügyminiszterium a magyarországi építőmunkások országos szövetségének nagykanizsai helyi csoportját véglegesen felozlatta a mult hó végén s egyuttal eirendelte a vizsgálati iratoknak az ügyészséghez való áttételét s a csoport vagyonának zár alá vételét. A nagykanizsai rendőrség fogantatosította is ezen rendeletet s a csoportnak mintegy 800 koronára becsült vagyonát zár alá vette.

Szenzációs fordulat történt most ezen ügyben. A napokban névtelen följelentés érkezett a rendőrséghez, a melyben tudomására hozták az eljáró hatóságnak, hogy az egyesület lefoglalt vagyonából könyveket és más ingóságokat hordanak el a volt tagok, továbbá, hogy a csoportnak takaréokban elhelyezett pénzéből több száz koronát kivettek és felhasználta a zár alá vétel óta.

A rendőrség rögtön megindította a vizsgálatot ezen ügyben s tegnap egy rendőrtisztviselőt küldött ki az egyesület lefoglalt vagyonának és a hatósági pecsétek felülvizsgálatára. A vád valóban bizonyult. A pecsétek ugyan nem voltak feltörve, hanem az egyes butordarabok voltak erőszakos módon felfeszítve s nagyobb mennyiségű könyv és apróbb ingóság hiányzott. Azonkívül a csoport takarékkönyvéből, a mely a lefoglalás idején 550 korona betétösszegeztől szólt, időközben 340 koronát kivettek.

A kiküldött rendőrtisztviselő rögtön kérdőre vonta az egyesület jelen volt vezetőit a hiányok dolgában. Felvilágosításul annyit mondtak, hogy a könyveket a volt tagok vitték el olvasás céljából; a hiányzó pénzeszegegre vonatkozólag azonban nem tudtak magyarázatot adni.

A rendőrség a legszélesebb körű nyomozást indította ez ügyben s egyuttal sikkasztásért megvette az ügyészségnél a följelentést az egyesület volt vezetősége ellen.

A rendőrség már most a hiány megtérülése javaslattal sem tehet a vagyon hova fordítása iránt. A sikkasztásról táviratilag tettek jelentést a belügyminiszteriumnak.

Hirek.

Sóhaj

Miért van nekem szárnyam? Nyugtalan.

Magasratörő, szilajróptú szárnyam?

Miért kell, hogy a messzeséget járjam.

Csallta céloknek átada magam?

S miért vannak sóvárgó dalaim:

Halk zokogások, érthetetlen vágyak.

Amik valóra ugye-ugyise válnak.

Csak elrabolják csöndes álmaim!

Ne lenne szárnyam, mi magasba von:

Szűk határok közt hadd élnek itt békén.

Apró tervekkel, mint madár a fészken.

S dal is csak egy fakadna ajkamon:

Valami naiv, egygyű kis nóta.

Egy kis bölcsőre halkán ráhajolva.

Draskóczy Ilona.

— A király és a balatonföldvári bucsu. Ő felsége kabinetirodája ma táviratban értesítette a balatonföldvári bucsu rendezőjét, Széchenyi Emilné grófnét, hogy a király a balatonföldvári kápolna javára rendezendő bucsura egy olajfestményt adományozott. A rendező bizottság az igen értékes műtárgyat a bucsu alkalmával, augusztus 11-én ki fogja sorolni.

— Züllött gyermekek védelme. A belügyminiszter rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz a züllésnek indult gyermekek oltalmáról. A rendelet Zalavármegye törvényhatóságához ma érkezett le és a miniszter sajnálatát fejezi ki benne, hogy a hatóságok eddig a környezetükben erkölcsi romlásnak kitett, vagy züllésnek indult 15 éven aluli gyermekek legnagyobb részével, mint közönséges bűnösökkel bánnak el. A rendelet megszabja, hogy különbséget kell tenni a tizenöt éven aluli, züllésnek indult, de bűncselekményt el nem követett gyermekek között, továbbá a büntett vagy vétség elkövetésekor még tizenkét éven aluli gyermekek és azon 12—15 éves gyermekek között, kik ellen kibégás miatt indult meg az eljárás. Ezen esetek mindegyikében megszabja a rendelet az eljárást. — Meghagyja a rendelet ha a jogi értelemben vett elhagyatottság nem állapítható meg, de a hatóság konstataálja, hogy a gyermekek eddigi környezetükben romlásnak vannak kitéve, akkor az ilyen gyermeket a megállapított módok mellett a legközelebbi gyermekmenhelyre kell szállítani. A miniszter elvárja az összes hatóságoktól, hogy a gyermekek megmentéséhez fűződő nagy társadalmi és állami érdeke való tekintettel, a szociális érzés magaslátán igaz odaadással hajtsák végre rendelkezéseit. A miniszter hangoztatja, hogy a gyermeknek az állami menedékhelybe való felvétele, avagy kisegítő intézményekbe való elhelyezése se a családra, se a gyermekre egyáltalán nem megbélyegző. Az emberszeretett intézményei ezek, — mondja a rendelet — amelyek szülői gondnal és gyöngédséggel veszik oltalomba a züllésnek indult gyermekeket, hogy védve, nevelve megmentsek őt — a börtöntől.

— A földmunkások szervezetének felozlása. A földmunkások országos szervezetének nagykanizsai fiókja a mai napon érkezett rendeletével a belügyminiszterium véglegesen felozlatta s utasította a rendőrséget, hogy a fióknak

23 kor. 70 fillérre becsült ingóságait árvereztesse el. Az árverést vasárnap fogják megtartani s a befolyó összeget a munkásalap céljaira fordítják az 1898 II t. c. alapján. Ezzel aztán véglegesen megszűnt a nagykanizsai fiók mely néhány évvel ezelőtt egyike volt a legnépesebb földműves egyesületeknek és körülbelül 400 tagot számlált.

— A kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyezése. A zalaegerszegi munkásbiztosító pénztár kérdést intézett a m. kir. állami munkásbiztosító hivatalhoz, hogy vajjon az a kereskedelmi alkalmazott, a kinek a munkasó az 1875. évi XXXVII. törvénycikk értelmében betegség esetén fizetését hat héten át kiadni tartozik. igényt tarthat-e az 1907. évi XIX. törvénycikk 50. szakasz 3. pontjában említett táplálék pénzre? A munkásbiztosító hivatal ebben a kérdésben elvi határozatot hozott, a mely így szól: Valamely pénztári tag az idézett törvényszakasz 3. pontja értelmében betegség esetén csak akkor igényelhet táplálék pénzt, ha a betegség korezetképtelenséggel jár és három napnál tovább tart. Következésképpen annak a kereskedelmi alkalmazottnak, a ki a törvény szerint rendes fizetését hat héten át betegség esetén is élvezi, az idő alatt táplálék pénzre igénye nincs. Önként érteődik, hogy abban az esetben, ha betegségé folytán a hat hét letelte után is keresetképtelen lenne, a fizetés megszüntetése után igénye nyílik a törvényszerinti segítségre.

— A balatoni körút. A Balatoni Szövetség sok életravaló terve körül talán legszebb a magyar tenger körül futó körút eszméje. A Balatonkultusz fejlesztésének egyik hatalmas eszköze volna egy kényelmes út, amely majdn minden nagyvárosok, villasorok között egyike lehetne a turisták egyik legjobban látogatott útjának. A Balatoni Szövetség fölirt a kormányhoz a terv keresztülvitele érdekében, egyszerűsített megkereste Zalavármegye alispánját is, hogy tervet támogassa.

— A Zalába fulladt. Zalaszentgrótról írják lapunknak: Gyenge Sándor nyolc esztendő óta, tegnap délután fürdés közben a Zala folyóba fulladt. A szerencsétlenül járt gyermek Gyenge Sándor zalaegerszegi pénzügyi titkár fia volt s a nyarat nagyatjánál Tavasz Istvánnál töltötte Zalaszentgróton, a hol a szerencsétlenség történt. A holttestet a vízből kifogták és Zalaegerszezen fogják temetni.

— Balaton-Füred eladása. Egy francia társaság, mint Balaton-Füredről telegrafálják, két millió frankért megvette Balaton-Füredet. A franciák lényeges befektetéseket akarnak eszközölni és játékbankot létesítenek a Balaton mellett, melyre hir szerint megkapták már előzetesen a kormány engedélyét.

— Pénzhamisítók Siofokon. Zala-Veszprém és Somogy megyében az újabb időben sok hamis pénz került forgalomba. Egy és ötkoronások. A nyomozás azonban eddig nem vezetett eredményre csak most sikerült a budapesti detektíveknek a hamis pénz forgalomba hozásának helyét megállapítani. Siofokon fedezték fel s tudják is a bűnösök nevét, egyelőre azonban a vizsgálat érdekében az eddigi eredményt nem publikálták. Több letartóztatás lesz a közeli napokban.

— Öngyilkos örült a kórházban. Szigetvári levelezőnk írja: Özv. Szabényi Istvánné Tili Ignác szigetvári bognármester gadaasszonya hosszú éveken át folytatott egy örökösödési pórt rokonával. A pörben Szabényi lett a vesztes. Ezt a szerencsétlen asszony annyira a szívére vette, hogy az elméje elborult s valóságos dühöngeni kezdett. Szabényinét pánteken este beszállították a szigetvári kórházba a mert ezáltal is dühöngőt, egy külön cellában helyezték el. A boldogtalan asszony, mikor újszakának idején magára

hagyták, fölakasztotta magát zsebkendőjére, amelyet agyának vasához kötött. Mikor reggel az inspeksió apáca benyitott Szabényiné szobájába, holan találta őt.

— **Meggyilkolt tisztartó.** Sopronból jelentik: A sopronmegyei Edve és Páli községek közt a minap az országúton halva találták Paragh Lajos, Masinczer földbirtokos tisztartóját. A szerencsétlen embert valaki agyonlőtte és kirabolta. A testest még eddig nem sikerült elfogni.

— **Mezősny államtitkár Mária telepen.** — Balatonkeresztúrról írják: Mezősny Béla földmívelésügyi államtitkár Tervey Imre min. tanácsos és Éber Antal ország. képviselő kíséretében Mária telepre érkezett tegnap délelőtt, hogy az ottani szőlőket megtekintse. Az államtitkárt Bariss Gyula telepítési főfelügyelő kaulazolta a telepen. Este Balatonföldvárra utazott Mezősny, ahonnan ma reggel tért vissza Budapestre.

— **Nyári betegség.** Egy jól ismert ügyvéd felesége elhatározta, hogy idegbaja lesz, ami ellen jó például a — tengeri fürdő. — A férj váltig küzdött nem is annyira a betegség, — mint inkább a tengeri fürdő ellen, ónagysága azonban annál szigorubbán határozta el a betegséget. Végre elmentek Budapestre egy orvoshoz, aki ideggyógyász. A hölgy megjíedjt egy kicsit.

— Most baj lesz! — gondolta magában. Ki fog derülni, hogy egészséges vagyok.

Az orvosprofesszor elkezdte vizsgálni a szép asszonyt.

— Szokott fájni a feje? — kérdezte.

A felelet ingadozó volt:

— No! Ugy néha-néha.

Negyedőrai vizsgálat után így szólt az orvos:

— Asszonyom, kellemetlen hirt kell önnek közölnöm.

A nő megijedve gondolta:

— Jaj, ez rájött a turpisságra.

— Nem örömmel mondom, — folytatta az orvos — de kötelességem...

— Mi az? — idegeskedett most már az asszony.

— Az, hogy bármennyire fog is boszankodni, de önnek — *tényleg az a baja, amiről képzelődött*...

— **Munkásbiztosítási Közlöny.** Ilyen címen ma jelent meg a Munkásbiztosító Hivatal hivatalos lapja, amelyet Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter alapított. Feladata lesz az új lapnak, hogy közölje azokat a rendeleteket és elvi határozatokat, amelyeket a minisztérium és az állami munkásbiztosító hivatal a munkásoknak betegség és baleset esetére való biztosítását illetőleg kiad, — ugyszintén közölni fogja a választott bíróságok, illetve az állami munkásbiztosító hivatal bírói osztálya által hozott határozatokat és döntvényeket. Nem hivatalos részében általános érdekű közleményeket fog közölni. Az állami munkásbiztosító hivatal a biztosításra vonatkozó rendeleteit, utasításait és közleményeit kizárólag ezen hivatalos lapja útján fogja közzé tenni.

— **Hetivásár állatfelhajtással.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Sámg* nagyközségben hétfői napokon tartatni szokott hetivásár eszentul szarvasmarha felhajtással tartassák meg.

— **Az alkohol ellen.** Nulla dies sine — átirat. Most már egy nap sem mulik el átirat nélkül. A törvényhatóságok dicséretes munkát végeznek a papiros ipar föllendítése körül. Az átiratokból azután fölirat lesz és illetékes körök már bizonyára tervezik a képviselőház kibővítését, mert nemsokára nem lesz hely a törvényhatósági föliratok számára. Pedig tudhatnák a törvényhatóságok, hogy eddig semmiféle törvényhatósági indítványból nem lett törvény. De azért az átiratok csak jönnek következetesen a városokhoz, vármegyékhez. Biharmegye mára tizedik, amely a korcsmák vasárnap munkaszünetének pártolását kéri. Zalamegye ma kapta meg ezt az átiratot, bizonyosan pártolja, a képviselőház szolgál pedig kifáradva a sok alkoholelleses átirat ad akta helyezésében, felhajtának egy pohár bort. — Az antialkoholista kérdést nem felirattal kell megoldani.

Üggyezes vadászai.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, augusztus 7.

Halálos baleset történt vadászat közben a Batthyány grófok szentmártoni erdejében. — Redl Alajos uradalmi erdőőr tegnap reggel özre vadászott. Mindjárt a vadászat kezdetén két özet látott is ivben futni. Ő az ivet átvágva, előre kuszott és lövésre kész állást foglalt, a tőle néhány lépés távolságban apró fenyves kezdődött.

Innen mintegy hét lépésnyire mozgást vett észre, mire célozva elsütötte fegyverét. Közvetlenül a lövés után emberi jajgatást hallott. Ettől megrémülve helyét elhagyta és a történetet bejelentette uraságának.

A vizsgálat során kiderült, hogy az áldozat Knausz József, egy hatgyermekes földmives, aki öt óra tájban azért ment el a szomszédos erdőbe, hogy ott törpe fenyőgalyakat szedjen, bár erre nem volt engedélye.

Ő volt a fenyvesben s őt érte a lövés, a mely halálos volt.

A vizsgálat továbbá megállapította, hogy Krausz József Redl Alajos erdőőrrel jó viszonyban volt, vele semmiféle viszálya nem volt, meg van győződve róla az özvegy is, hogy férjét Redl nem szándékosan lötte meg.

A szerencsétlen tettes kétségbeesésében meg akarta magát ölni, folyton sir és uraságának, Batthyány grófnak kellett őt vigasztaltania. A jölelkű gróf különben meglátogatta az áldozat özvegyét és temetéséről is gondoskodott. Redl ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt folyik a vizsgálat.

Törvényszék.

§ **Apagyilkos földmives.** 1906. évi október 11-én történt, hogy Hampó István zalamegyei csáki földmives felkereste apjának a hegyen levő préházát, hogy ott a szőlőprést javítsa. Odajövet már ott találta édesapját, a ki későn jövő fiát korholta. Hampó István erre oda kiáltott:

— Megálj vén huncut, ezért meglakolsz!

Az öreg Hampó József erre a srófhajtófával ráütött fiára, a ki viszont lekapta falon függő fegyverét, kiment a házból s az ablakon át elsütötte négy seréttel töltött fegyverét. Egy serét az öreg Hampó vállába furódott s ezen sérülés következtében egy naponpal később meghalt.

Igy mondta el az esetet az egyetlen tanu, Török Gyula, míg Hampó István, a vádlott azt állítja, hogy a fegyver véletlenül sült el, mert megakadt egy szilvafában. Az öreg Hampó meg egyenesen előre megfontolt gyilkossággal vádolta fiát, sőt azt állította, hogy Hampó István egy izben már saját anyjára is lött.

Az öreg Hampó halála után Hampó Istvánt letartóztatták, de 14 napi vizsgálati fogóság után szabadiábra helyezték. A zalamegyei esküdttörzs előtt tartott főtárgyaláshoz a vádlott még lóháton érkezett meg, a melyen igen érdekes jelenet játszódott le. Az esküdttörzs elnöke ugyanis a bizonyítási eljárás befejezte után felhívta Fischer Imre királyi ügyészt, hogy az esküdtekhez intéendő kérdések ügyében tegyen előterjesztést, azonban a királyi ügyész megtagadta azt. Ekkor az elnök kihirdette, hogy maga a törvényszék fogja a kérdéseket megazdóvegezni s e célból másnapig elnapolta a tárgyalást.

A másnap tartott folytatólagos tárgyaláson az ügyésznek védőbeszéd számba menő felszólalása után az esküdtek bűnsnek mondták ki a vádlottat a szándékos emberölés büntetésében, mire az eljáró törvényszék 15 évi fegyházra ítélte a szabadiábon lévő vádlottat s nyomban letartóztatta.

A m. kir. Curia szüneti tanácsa Pongrácz Jenő bíró előadásában ma tárgyalta ezt az ügyet. A védelemnek azon semmiségi panaszát, hogy a bíróságnak nem lett volna joga az esküdtekhez intéendő kérdéseket megazdóvegezni s e célból tárgyalást elnapolni, a kir. Curia elutasította; épp ugy elutasította a az enyhítő szakasz nem alkalmazása miatt bejelentett semmiségi panaszt is.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 7.

Készáru üzlet:

Mérsékelt forgalom mellett árák változatlanok.

Katáridő-üzlet:

buza októberre	11.48
rozsa októberre	8.95
tengeri 1908. májusra	6.86
zab októberre	8.19

Helyi piac.

Nagykanizsa, augusztus 7.

Hozatalok jelentékenyek. Irányzat lanyba.

Árák:

buza urasági 78/78. K.	10.50	10.70
„ piabli 77 K.	10.30	10.40
rozsa 72 K.	8.25	8.40
árpa közönséges	7.—	7.20
„ jobb	7.50	8.—

Táviratok

és telefonjelentések

Barabás Béla főispánsága.

Budapest, aug. 7. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Barabás Bélát legközelebb kinevezik Aradmegye főispánjává és hogy ezzel Nagykőrösi mandátuma megüresedik. Barabás ma délben egy újságíró kérdésére kijelentette, hogy eszeágában sinca mandátumáról lemondani, annálkevésbé az aradmegyei főispánságot elfogadni.

A belényesi választás.

Nagyvárad, aug. 7. A belényesi nemzetiségi választók mai gyűlésükön elhatározták, hogy küldöttségileg fogják felkérni Mangra Vazul ismert agitátort a jelöltség elfogadására.

Kossuth állapota.

Herkulesfürdő, aug. 7. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter állapota annyira javult, hogy most már túl van minden veszélyen s holnap az ágyát is elhagyhatja.

Elfogott váltóhamisító.

Budapest, aug. 7. *Biringer* Tivadar, egy dúsgazdag sopronmegyei földbirtokos fia Haaz Jenő pénzügynökkel szövetkezve 60.000 koronás váltót hamisított atyja nevére. *Biringer* ellen váltóhamisítás büntetőtéért bűnvádi följelentést tettek. — Ugy őt, mint bűntársát Montecarloban sikerült letartóztatni. Mindkettőt ma szállították Budapestre a törvényszék fogházába. *Biringer* utközben szökési kísérletet tett, de az őrk megakadályozták.

Egy volt főszolgabíró öngyilkossága.

Mármarosziget aug. 7. *Keller* Vilmos volt főszolgabíró, a kit két évvel ezelőtt állásától elmozdítottak és utóbb teljesen elzüllött, az országot mellett, egy fára felakasztva találták. A vizsgálat során megállapították, hogy *Keller* öngyilkos lett. Tette nek oka a nagy nyomorúsága volt.

A diakovári püspökség betöltése.

Eszék, aug. 7. *Amon* Pál dr. újvidéki lelkészt diakovári püspökké nevezték ki.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Posen, aug. 7. Az elmúlt éjjel a poseni gyorsvonat nyílt pályán kisiklott. Az összekocsik összezúzódtak. Nyolc utas meghalt és számosan megsebesültek.

Segédszerkesztő: **Nagy Samu.**

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Selyyt

irógép tisztító kendő

darabonként egy koronáért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv és papirkereskedésében Nagykanizsán.

Czimbalom

legkitűnőbb gyártmány, részletfizetésre is olcsón kapható. — Nagy képes árjegyzéket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül ná am kapható oly czimbalom iskola, melyből mindeki meg tud tanulni tanító nélkül művésziessé czimbalmozni.

I. rész 4.— kor. II. rész 1 60 kor. III rész 4.— kor., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

czimbalomgyártó

MAKÓ (saját háza).

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legelőbb esetben saját karára teszi ezt mert nemcsak, hogy szép nem lesz hanem ellenkezőleg sok esetben tönkreteszí arcborát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világos egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Creme**-jével ért el (különösen Francia és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű **ártalmatlan** és az **arc minden tisztáltsága** (szepők, májok, kiütések stb.) ellen paratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a **Margit-Creme** készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen ezért, mert a titkot senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Creme** mindig egyforma, annak kidolgozása a leg gondosabb, tehát hatása is rögtön és biztos. — Övököljünk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használni oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos és ártalmatlan** szert az **arc szépítésére** és a **szépség megőrzésére**. — Ez a világhírű szépség szer a **Földes-féle Margit-Creme** mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a **szepőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtöréseket, miltesszert, arc és kezvörösséget**. Az arc ideális szép, **üde és ifjú** lesz s emellett a **Margit-Creme** teljesen **ártalmatlan**.

Egy téglai ára 1 korona, **Margit-szappan** 70 fill. és **Margit-pouder** (fehér, rózsás és creme színben) 1 K. 30 fill. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle **Margit-Creme** kapható a világ minden nagyobb gyógyszerüzében, ahol pedig raktáron nem volna, lessék egyenesen a készítő kgy. címzeve írni: **Földes Kelemen** gyógyszerész, **Arad**.

Főraktár Nagykanizsa: **Beus Lajos, Frager Béla, Reich Gyula** gyógyszerészeknél, **Gellsch és Graf** drogériájában. A

Legjobb és legfinomabb Szivarkahüvelyek!

Mines	1 doboz = 100 drb.	— 26 fillér.
"	10 " = 1000 "	2 — kor.
Mines parafa szopókával		
	1 doboz = 100 drb.	— 40 fillér.
"	10 " = 1000 "	3.60 kor.
Riz Apart Paris		
	1 doboz = 100 drb.	— 40 fillér.
"	10 " = 1000 "	3.60 kor.
Jedina	1 doboz = 100 drb.	— 36 fillér.
"	10 " = 1000 "	3.— kor.
Rosetta minden dobozban 1 szopókával		
	1 doboz = 100 drb.	— 50 fillér.
"	10 " = 1000 "	4.— kor.

Eke arany szopókával

1 doboz = 100 drb.	— 50 fillér.
10 " = 1000 "	4.50 kor.

Cabinet arany és parafaszopókával

1 doboz = 100 drb.	— 70 fillér.
10 " = 1000 "	6.— kor.

Egyptomy

1 doboz = 100 drb.	— 44 fillér.
10 " = 1000 "	4.— kor.

== Cigarettatöltők darabonként 20 fillér. ==

Kaphatók: **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

Vidékre 20 dobozt == 2000 darabot az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 108
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

Előfizetési árak:

Helyben háshoz hordva:

Egy hóra	1 — K.
Negyedévre	3 — „
Félévre	6 — „
Egész évre	12 — „

Postai küldéssel:

Egy hóra	1 50 K.
Negyedévre	4 50 „
Félévre	9 — „
Egész évre	18 — „

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

M megjelenik naponként este 6 órakor
ünnapnapok kivételével.Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A nagy színjáték.

Nagykanizsa, augusztus 8.

A nyár közepét írjuk. A forró kánikulát, mikor városszerte elpíhen az élet és csöndben, nesztelen véve a lélekzetet, él a társadalom. Künn a mezőkön kérgesre dolgozott munkásoknak csinálják a jövő egyik közelebbi fejezetét, készül a kenyér, ez az igazi nagyhatalom, mely felé olyan sóvárogva, annyi vágyakozással néznek a népek milliói.

Kevésbé csendesek azonban a külpolitikai tájak. Marokkóban a maga vad, zabolátlan fanatizmusával támadt rá a kulturára az ősember. Az éjszakai tenger vizein nagy csöndben, elzártan a kíváncsi világ tekintetei előtt találkozott két hatalmas egyeduralgó Messze Ázsiában az olyan veszedelmesen fegyverkező japáni államhatalom buktatta meg a koreai császárt és eme tény folytán bekövetkezett újabb alakulásokat a maga nagyhatalmi körkörösbe illesztette bele. Elsimult egy véres öldöklő háborúnak egészen a közel jövőben való lehetősége, az elraktározott harci készség azonban egyre egyre erőteljesebb lobogással lángol és pirosuló

fényében lehetetlen rá nem ösmerni a közeledő világesemények előtűzeire.

De lángol, merő tűz a Balkán. A folyton inogó szerb trón már nagyon veszedelmesen félrebillent, könnyen kivetheti magából mostani uralkodóját. A nagy színjátéknak, az életnek kulisszáira egyfelől ezeknek az eseményeknek árnyéka rajzolódik.

Jelentős, súlyos szimptomákat láttat a belső politika is. Az a hőbortos álmódosítás, mely elért s heteken által befészkelte magát a magyar parlament tanácskozási termébe, mesterséges szálással már-már gyujtogat. A kalandor dalmatának sikerült az évtizedeken keresztül fennállott harmoniát megbontania, féktelen igaztásaival minduntalan provokálja a magyar államhatalom beavatkozását, mely ha lesujt, sok ezer elbolondított lelket üthet meg erősen. A haladópartii áskálódásoknak a szeme közé gyönyörű igazságokat olvasott a képviselőház egyik alelnöke, Návay Lajos battonyai beszámolója alkalmával. Az alkotmánybiztosítékok kérdését és a választói jog reformját föltétlenül kell, hogy meghozza a következő ülészak, mert a kormány becsületbeli

kérdésnek tekinti adott szavát és nem térítheti el ettől őket senki és semmi.

A vasutasok táborában is felütötte fejét néhány napra az elégedetlenség. Darabont forrásból hírek keltek szárnyra, mint ha a vasutasok fizetését rendező és törvényhozásilag már megszavazott törvényjavaslatot öfelseje vonakodnék szentesíteni. Következmenyek e kérdésben is igazat adtak azoknak a megnyugtató koalíciós hangoknak, melyek a gazdátlan híreszteléssel szemben óva intették a vasutasokat, hogy valamiképp fel ne üljenek a haladó párti rágalomnak. Annak a bűnös érdekszövetségnek, mely ma is konspirál még és minden vágya, minden áhítata, hogy, ha kell, az ország rombadöntése árán is, de újból hatalomhoz juthasson.

Az élet színpadán másfelől, minket közelebről érdeklő vonatkozásban ezek a momentumok válnak ki a háttérből. Semmi esetre sem olyan sötétes színezéssel, hogy okunk lenne az aggodalomra, avagy joggal eshetnék kétségbe a kesergésre, olyan könnyen kapható magyar.

A mindennapi józansággal, minden nyaktörő cél nélkül vájt mederben folyik

Fekete szárnyak.

A nagy, fekete szélmalom ott állt egy kis dombon s a csatorna sötét vízében tükröződött. Kissé távolabb, csekély magaslapon a falu háttetői sorokoztak. A faluból kiindulva, két sor jegenyefa haladt egyenes vonalban a tengerig. Ott, ahol az utoisó fák koronái a látóhatárt metszették, vörös színű ködök és sulyos felhők borították az eget. A holt vizek felett nagy halászmadarak keringtek, eke-rűve a malmot, mely vitorlás szárnyaival maga is olyan volt, mint egy csapkodó madár.

A pattól hosszú kötélén fáradt emberek-től vontatva időnkint egy nagy dereglye haladt el a malom előtt. Szombaton reggel és hétfőn este rendszerint és pontosan visszatért. Nagy, barnára festett hollandai bárka volt, vörös sávokkal tarkítva s ragyogott a tisztaságtól. A hajónak magas árbocra volt s hófehér kabinja körül egész sor cserép állott nyíló virágokkal. A bárka könnyedén siklott el a csatorna közepén a malom előtt, mint egy vadonatúj kastély, míg a nagy, sötét malom elhagyott lovagvárhoz hasonlított. A szomoru vár és a derült kis palota köszönteni látszottak egymást, s mikor a bárka a malom közelébe ért, a nagy vitorlás szárnyak fekete árnyéka sulyosan ráhullt a hajóra, mintha azt össze akarná löni.

A malom ajtajában egy fiatal, szőke leány állott, aki a bárkára tekintett s a bárka kormánydjánál egy fiatalember állott, a ki a partot kémlelte. Szombaton és hétfőn rendszerint látták egymást, s bizonyára a megszokás volt az oka, hogy a viszonylításnak előre örültek s annak percét türelmetlenül várták.

Kimagasló helyükről jól láthatták egymást s a leány a fiu félénk, de mégis égő tekintetétől mindannyiszor elpirult. Ez éveken át tartott s anélkül, hogy egymással beszéltek vagy egymást csak köszöntötték volna, úgy érezték, hogy régi jó ismerősök.

A leánykából viruló hajdon lett. Egyedül élt apjával, a vén, mogorva molnárral. Az öregnek gyakran volt dolga a szomszéd városban s ilyenkor leányát mindig magára hagyta a cselédekkel. A leány geraniumjait és tulipánjait ápolgatta a malom előtt elterülő kis virágos kertben. A neve Anna volt, de Netjének hívták flamandul. Nem volt sem vidám, sem bus és jóformán semmire sem gondolt. De mikor egy izben a hajós elmaradt a csatornáról s jó ideig nem volt látható, gondolkodóba esett és álmódoszóvá lett.

Dirk egy nagy árbcoson a tenger hullámaint szelte. Már nem járt bárkájával a Hollandiát Belgiummal összekötő csatornán, mert pénzt akart keresni, sok pénzt, hogy megvalósíthassa gondolatait, melyről többé nem tudott lemondani. Am nem sokáig bírta

ki a távolságot és ragyogó bárkája csakhamar láthatóvá lón a csatornán, szombatonként és hétfőnkint elvonulva a malom sötét árnyéka alatt. Ismét árukat szállított s keresményét gondosan összerakta.

Egy izben Dirk és Netje összetaláltak a szomszéd városban. Beszéltek egymással, s ez idő óta, ha a bárka elhaladt a malom előtt, Dirk tiszteletteljesen köszöntötte a leányt, aki mindig jókedvűen fogadta a köszöntést s átkiáltott a hajóra.

— Jó estét, Dirk!

Dirk végre nagy lépésre szánta el magát. Csinosan felöltözött, meglátogatta a leány atyját s megkérte tőle Netje kezét. Az aggastyán durván elutasította. Kereken kijelentette, hogy leányának már választott vőlegényt, egy jó módú molnár, aki vele együtt megfogja kapni a malmot. Dirk szomoruan távozott.

Most már szomorúan köszöntötték egymást, mikor a hajó a malom fekete szárnyai alatt elhaladt.

Egyszer Dirk hiába kereste szemével Netjét a malom kapujában, s mikor utja arra járt, egy idegen férfi állt a küszöbön. Keszut csak nagy ritkán látta Netjét, s halovány arcán, megtört alakján, szomorú tekintetén látta, hogy nagy bánata volt.

Az öreg molnár meghalt s veje, aki csak a malom kedvéért vette nőül a leányt, rosszul bánt Netjével. Egy szombaton reggel Dirk a

tovább a dolgok rendje és első sorban a magyarság a legigazabban alkotmányos mivoltunk sinlené meg, ha ebből a mederből, valami erőszakos beavatkozás kizökkentené.

Horvát bonyodalom. Pejacsevics Tivadar gróf volt bán augusztus második felében képviselői beszámolót fog tartani választókerületében. Pejacsevics nem szándékozik több mandátumot vállalni, hanem mint virillista kívánja helyét elfoglalni az országgyűlésen. Az északi Slavonische Presse értesülése szerint augusztus végéig sem a horvát kormányban, sem a közigazgatásban változások nem lesznek. A horvát hivatalos lap közli Mihalovics Turkovics és Kiepaoh kir. főmentését.

Brankovics patriarcha utóda. A megüresedett karlócai patriarchai szék betöltésére vonatkozólag a következőket írják Karlócáról: A megüresedett karlócai patriarchatus betöltése a közelebbi idők egyik kérdése. Természetes, hogy az állás betöltése érdekében már is nagyarányú mozgalom indult meg a hazai szerbység körében s hol egyik, hol másik püspök nevét hozzák forgalomba. Tudvalevőleg hat szerb püspök van: Nikolics Miron pakráci, Gruics Mihály károlyvárosi, Letics György temesvári, Bogdanovics Lucian budai, Sevics Mitrofan bácsi (ujvidéki) és Zmejjanovics Gábor verseci püspökök. Ezek közül a két elsőnek székhelye Horvátországban van s így megválasztásuk nem valószínű, mert a kongresszus mindig figyelemmel volt arra, — hogy magyarországi püspökökből legyen patriarcha. Letics és Bogdanovics rokonai az elhunyt főpapnak, tehát nem bírják a radikális többség bizalmát. Marad tehát komoly jelölt Sevics és Zmejjanovics. A radikálisok hangulata — úgy látszik — Zmejjanovics mellett nyilatkozik meg.

Háziiparunk.

Az idén több gazdasági egyesület munkaprogramjába több üdvös terv mellett fővette a háziipar lélesítésének a kérdését. Abban a formában, ahogy azt már régebben meg lehetett volna tenni, sőt meg is tették rá a kezdeményező lépéseket, de a dologból nem sok eredmény született. Abban a formában, hogy a téli időt, amely valóban a gazdasági élettel foglalkozók közt a tanyán alig jövedelmez valamit, hasznosabb munkára is lehetne, kellene is fölhasználni. Darányi miniszter néhány év előtt százezer

báráról jól láthatta, amint a durva férfi bánalmazta az asszonyt, aki keservesen zokogott.

Aznap este sűrű viharfelhők tornyosultak az égen s Dirk, aki bárákjával szokása ellenére a közelben maradt, kiment a partra s bement a malomba. A molnár holt részegen ott hevert az előszobában. Dirk izmos öklével fejbevégtá majd átnyalabolta s beledobta a csatornába.

Azután belépett a belső szobába, ahol Netje sírdogált az ablaknál, kibámulva a sötét, viharos éjszakába.

— Netje! — szólt lázasan a fiatal ember. — Láttam a hajóról, hogy mi történt ma reggel... Láttam, hogy megütött téged... Visszajöttem és megöltem... Nem tehettem másképp... És most bocsáss meg!

Netje ajultan őszesett. Mikor szemét urja kinyitotta, a bárka épp akkor sötétben elsiklott az ablak alatt.

A molnár holttestét rövid időre megtalálták, mindenki balesetre gondolt.

Netje nem szólt senkinek.

A malom azóta áll. Nagy szárnyai fekete keresztet képeznek az égbolton. És Dirk mindannyiszor keresztet vet, ha hajója a fekete szárnyak árnyékában elhalad a malom mellett.

Camille Mauchlats.

koronát szánt erre a célra de szándékát megölte az obstrukció.

Annak az ipari munkának, a mely abban a formában akarna visszamenni a gazdasági életbe hogy minden a háznál készíttessék, már nem sok barátja van. Nem is lehet, mert az ipari termelésnek is meg van a maga alapja, és természetes joga az élthez. De az a másik munka, amelyet a gazdasági egyesületek fölélesztési kívánának, nem erre a rovatra tartozik. Hanem tartozna oda, hogy, röviden szólva: munka nélkül ne menjen le a nap.

A kint élő falusi közönség napja pedig télen át gyakorta megy le anélkül. Alig van szükséglet, akár ruhában, akár kézi szerszámban, amelyet otthonról fődöznenek. Elmúlt a házi szövöttes dolgok ipara, már a nyoma is alig maradt. Elmaradása sok mindennel indokolható, csak azzal nem, hogy nem volna kézi munkaerő s ne volna rá idő. Elmaradt jóformán minden olyan eszköznek a házi készítése, amely azelőtt otthon készült, elvette alóluk a talajt a más helyről keletkező termelés. A nyomában pedig, mint már itt-ott látható, elvesz s a mező gazda élhetési tudásából kivesz az a régi közügyesség, amely régebben képessé tette arra, hogy apróbb házi eszközzeit maga formálja meg, maga készítse el s elvesz vele — itt gazdasági kérdésben, mellékesen mondva — az a magyar ornamentika és díszítő stíl is, amelyet házi használati tárgyaiba a magyar nép ezeknek előtte a ruhába beleölt, a vasba belekalapácsolt, a fába belefaragott.

A kintvaló háziiparba új eszközül alig lépett más a sok pusztuló helyébe, mint a varrógép, de ez is a gyáriipari termékből csinál ruhát. A házi szövöttes eltűnt, a pergő rokkák a padláson hevernek, a talpas rokka sem dolgozik. A régi takarékoság, amely az ócska szűrt újból fel tudta fonátnak lónni s ebből a fonából a téli unalmas napokon maguk a gyermekek által csináltatott játék gyanánt maguknak a gyermekeknek számára keztűt, lassankint kivesz: minden kapható a piacon, mindent a piacon vesznek, gyakran sőt igen gyakran idegen országbeli árut. Kicsi dolgok ezek, de sokan vannak s így sokra mennek, s velük ellentétben áll a téli sok napnak s a tavaszi kis télnak a teljes munkátlanlansága, amidőn a falusi család semmi produktív munkát nem végez.

A fából való faragás munkája is alig látszik már. Amit a barkácsolónak neveztek, s ami azt jelentette, hogy a barkácsoló ember a bicskájával, fűrészével, baltájával a csekély értékű nyersfából sok olyan házi eszközt és szerszámot tud csinálni, amiért más ember kénytelen pénz adni. A faragómunka határa egyre szűkebb s alig van már meg máshol, mint a pásztorembereknél, aki unalmából még rányalodik. Pedig hiszen csak ha a garasos fakanál otthon készülne, azért sem kellene pénzt adni. Ha télen át a faragó munka semmi egyebet nem hozna, csak az elfogyasztott étel árát, az is haszon lenne.

Hogy a gazdasági egyletek itt ujítani tudjanak, jobban mondva, hogy régi szokásokat modernizálva, visszaállítani képesek legyenek, sok munkára és kitartásra van szükségük. Kívánjuk, hogy legyen meg hozzá az erő és a jó akaratot ne lőrtje meg az elkedvetlenedés. A közügynek hasznos munkája lenne ez, amely a nagy területnél a nagy területnek nagy közönségénél fogva általánosan érdekű. Sok nemtródomással kell harcot vívniok, bizonyára még kedvüket is fogják szegni itt-ott egyes akadályok, de ebben ne vesztítsék akaratukat, ha a szándékot keresztül vinni és érvényre emelni akarják. Munkálatlan napokat kell munkássá, unalmas órákat gondoskóvá tenni, itt a sikernek még csak a reménye is sügendő arra, hogy a közügy iránt való dologra a burgalmat fölhívja.

Hirek.

Csobánc védelme.

A csobánci emlékoszlop felállításának a terve Csobánc várának hősi védelme felé fordította a figyelmet, a mely egyik legkiemelkedőbb mozzanata volt a kétszáz évvel ezelőtt lezajlott nemzeti küzdelemnek. — A Rákóczi-kor nagynevű történetírója Thaly Kálmán »Dunántúli hadjárat 1707-ben« című tanulmánya foglalkozik legbővebben a védelem ismertetésével.

A védelem 1707-ben folyt le, — a midőn Rabutin Lajos gróf, császári tábornagy és Starhemberg Guidó gróf, a császári hadak magyarországi főparancsnoka 1706. őszén azt a parancsot kapták a bécsi főhaditanácstól, hogy közös erővel hódítsák vissza a császár hűségére a kurucok kezén levő tulajdonai országrészt, és vele Csobánc várát is, a mely 1705. óta kuruc kézen volt.

Mikor Rabutin a Dunán átkelt és Székesfehérváron át Veszprém felé törekedett, hogy Bottyán seregét megsemmisítse, a kurucságot bizony meglehetősen félelem fogta el. Egyedül Bottyán állt rendületlenül. Aprócsatározásokkal, az élelmiszer elvonásával és gyújtogatással teljesen demoralizálta a császáriakat, úgy, hogy a folytonos rajtütés, az élelmészeti nehézségek annyira kimerítették a sereget, hogy szükségét látta seregét kipihentetni, s e célból Zalába igyekezett, Tapolczára. Utközben pedig boszúból az elhagyatott falvakat fölégette, elpusztította.

Tapolca felé haladva, Csobánc vára alatt vitt az útja. A várban harminc gyalogos — hajdu — volt őrség gyanánt s körülbelül ugyanannyian voltak még a környékbeli nemességből — feleségestül. A kis sziklavár felkeltette Rabutin figyelmét, ki értesült arról, hogy a környék vagyonosabb nemessége kinccseivel, arany-ézüst holmijával és minden más értékesebb portékájával oda menekült előle. A kapzsi természetű tábornok így kedvet kapott az ostromhoz.

A várban harminc hajdu volt egy hadnaggyal s egy csomó fegyveres nemes és asszony volt: Volt két kis ágyújuk, de különben nagyon gyatra volt a vár fölszerelése, a lit tégladarabokkal malomkövekkel pótoltak.

Csakhamar megkezdődött a támadás. A mint a császáriak a vár alatt elterülő fensikra érték gyilkos tüzelés fogadta őket. Kreuz tábornok első tette volt, hogy petárdával szétlővette a vár tölgyfakapuját.

A szétlőtt kapun betóduló császáriakat a vitéz hajduk tartóztatták fel, a kik most már karddal viaskodtak, ember-ember ellen. S a létrákra feltódulókkal pedig a nemesek küzdöttek lövöldözve, részint szikladarabokkal, gerendákat gördítve le rájuk.

A kemény tusából a nők csak úgy vették ki részüket, mint a férfiak. Töltötték a kilőt fegyvereket, köveket hajítottak, sziklákat hengergettek le, majd forró vizet és égő szűrtöt öntöttek a kapaszkodók nyaka köré.

Azokban a hősi küzdelem dacára válságosra fordult a várbeliek helyzete, mert fogytán volt a puskaporuk. Szerencsére ekkor egy golyó homlokon találta a katonáit dühös kiabálással buzdító Kreuz tábornokot. Ezen föllelkésedve a várbeliek csakhamar visszaszorították az ostromlókat, a kiket ekkor már páni félelem fogott el s rémülten menekültek. A várbeliek pedig valódiagos sziklásport su-

ditottak a futókra. Összesen négyszáz embere pusztult el Rabutinak, a hatvan férfi és néhány hölislekű nő által védett Csobáné vára ostromául, színe-jáva a császári seregnek, köztük egy tábornok és ötven tiszt. — Az ostrom alatt egyetlen egy vivó jutott csak fel a bástyafőre, de a nők nyomban letaszították a mélységbe. És Rabutin Csobáné alól a remélt kincsek helyett szegénnyel és gyalázattal terhelt menekült el; gyalázatát csak növelte, hogy leginkább a nők ereje által veretett vissza.

— **Uj házfőnökhelyettes.** A szentferenczen-diek nagykanizsai házában *Sztányi Ferenczet* helyettes házfőnökké és a plébánia főkaplán-jává nevezetett ki.

— **A pécsi kiállításról.** Pécsről jelentik: A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége régebben tervezett látogatását a pécsi kiállítás megtekintésére most már végleg szeptember hó 23-ára tűzte ki. A kirándulók mintegy száz magyarországi gyáros, részt fognak venni a szövetség pécsi fiókjának közgyűlésén. A kiállítás megtekintése három napra van tervezve. A pécsi iparos kongresszus alkalmából e hó 17-én az ipartestületi jegyzők értekezletet tartanak Pécsen. A negyedik országos szőlészeti és borászati kongresszust szeptember hó 20. 21. és 22-én rendezik Pécsen. Ugyanekkor az országos mezőgazdasági kiállításon szőlőkiállítás is lesz.

— **Az apa boszúja.** Sopronból jelentik: Alsóközö községben Kovács György jómódu gazda egész vagyonát, házat és telkét a fiára iratta és csak azt kötötte ki, hogy holta napjáig tartva el. Az apa és a fia azonban nem indott békességben élni a örökös volt a pör patvar az öreg Kovács, a fia és a menyje között. Az öreg gazda megvakult s azóta valóságos pokol volt az élete, mert a fia éreztette vele, hogy terhére van. Nemrég Kovács György megtudta, hogy a fia ki akar vándorolni Amerikába, ami az őretet annyira fölzgatta, hogy fiának két tehénét leszurta és házat fölgyújtotta. Azután szomszédjának fészerébe menekült, a hol átvágott nyakkal találta meg. Még él, de fölépülésében nem biznak.

— **Baleset.** Brüll Mór nagykanizsai lakos tegnap délután 5 óra körül a városháza előtt elesett s egy arra hajtó berkocsi kerekei alá került. A kocsi keresztül ment rajta és súlyos sérüléseket szenvedett. Lakásán ápolják.

— **Harcserűi cölölvészlet.** A nagykanizsai 20. honvédegyezredet f. hó 16-17-én a Kiskanizsa, Bajcsa és Szeptenek között sűrű tőrségben harcserűi cölölvészletet tart.

— **Vasuti szerencsétlenség.** A Delli Vasut nagykanizsai pályaudvarán tegnap este a vasuti kocsi tolatása közben összeütközés történt. Négy kocsi kisiklott és egy ugynevezett kamara kocsi teljesen összeroncsolódott. Emberéletben szerencsére kár nem történt. — Mindenesetre figyelmeztetés ezen baleset arra, hogy a pályaudvaron és környékén nagyobb gondot kell fordítani a világitásra, mint eddig. Nem életszerű, hogy csak a vonatok érkezése idején éjzenek a pályaudvaron az ivlámpák, hanem gondoskodni kell a pályaudvar mindkét oldalán a világitásról. Valóban csak az isteni gondviselésen mult, hogy idáig is több szerencsétlenség nem történt a hiányosan világitott pályárszekeken, a hol a tolatásokat végezni szokták.

— **Boirátások a színművészeti akadémián.** A színművészeti akadémia igazgatósága, szeptember hó 5-8. napján tartja a boirátásokat, a mire a jelentkezni óhajtok figyelmét a városi tanácsosok intézeti átirata útján hívja fel.

— **Fölholtra vert csendőr.** Zalaegerszegről írják lapunknak: A gasztony-rátóti országoton *Pálffy Ignác* gasztonyi gazdálkodó hasonló nevű fia és két társa, megtámadott egy cirkáló csendőrőrszemet. A három legény közvetlen közelből tűzött össze a magányos csendőrrel s mintán lefegyverezték, neki estek és ütlelni kezdtek. Legbrutálisabb bánásmódot mégis *Pálffy Ignác* tanusított, aki a csendőr elkapott oldalfegyverével annak fején a koponyacsontig ható éles kardvágást ejtett, azonkívül kétszer a hátába szurt. A csendőrt életveszélyes sebével a körmendi kórházba szállították, a bestiális támadók ellen pedig megindították a bűnügyi eljárást.

— **Tarcsa fürdőn a női bajok e híres specifikus gyógyhelyen a szezon elérte tetőpontját.** Eddig több, — mint 1600 a fürdővendégek száma, ezek közt számos ismerős városunk és megyénkbeli. Dacára annak, hogy az idén az új Batthyány szálló felépítésével 44 szobával több állott rendelkezésre, mégis a fürdőigazgatóságra nagyon kemény feladat volt a számosan oda érkező be nem jelentett fürdővendégek elhelyezése. Néhány nap óta újból tömegesen érkeznek oda új fürdővendégek, — miért is helyesen cselekednek mindazok, kik a beállott forró napok folytán e jeles és országos érdekes női fürdőt és kies vidékét fekeresni óhajtják, hogy oda jövetelüket néhány nappal előbb a fürdőigazgatósággal tudatják, Nagy vonzeróval bir ez évadban az újonnan épített és mintá szerűen berendezett hidegvizgyógyintézet, melyet eddig 400-nál többen keresték fel, mivel e gyógyintézetben külön orvosi vezetés alatt az összes vizgyógyoprocedurák különös gondnal vitetnek keresztül.

— **Kereszt és kard, vagy a vallásos katon.** Fialat katonák, különösen altisztek részére tanulságos és lelkesítő könyvecske jelent meg. A világtörténelemből és a katonai életből vett épületes példákkal serkenti a hadfiakat Istenfélelemre, királyhűsége és hazaszeretetre, mint a magyar katoná legszebb érdemeire. Kapható Fischel Fülöp. Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán. Ára 16 fillér.

Törvényszék.

§ **Korcsmái verekedés.** *Szernecz Imre* ugy találta a fagyos földhöz vágni kenyeres pajtasát *Kis Ferencet*, ez év február hó 11-én a Dráva-vásárhelyi korcsmában, hogy egy álló hónapig tartott míg a nagy barátság következtében megrepedt koponyacsontja összefort. A nagykanizsai kir. törvényszék mai főtárgyalásán Bród Tiivadar dr. ügyvéd védőbeszéde után *Szernecz Imrét*, enyhítő körülményül véve ittas állapotát, 3 heti fogházra ítélte.

§ **A kutyaper.** *Perkó István* és *Hilcz Adám* obornaki lakosok régi ellenségei egymásnak és mindegyik örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy borsot törjön a másik orra alá. 1906. február hó 27-én megdögölve találták *Perkó István* Sajó nevű házörző ebét. *Perkó* gyanújával *Hilcz* ellen fordult és a Btk 418. §-ba ütköző idegen ingó dolog jogtalan rongálása miatt feljelentést tett *Hilcz Adám* ellen, a ki mellesleg mondvá, a község bírāja. A nagykanizsai kir. járásbírósg *Hilczet* ifj. *Perkó István* vallomása alapján 50 korona pénzbüntetésre ítélte. *Hilcz* felebbezett és a kir. törvényszék előtt egy szakértői boncjegyzőkönyvvel igazolta, hogy ifj. *Perkó István* amax eskü alatt tett vallomása, hogy *Hilcz* 1906. február 27-én löfégyverrel pusztította el a peres ebet, hamis, mert az eben a boncoló állatorvosok csak szurt sebet találtak. *Hilcz* azonkívül beismerte, hogy vasvillával szurta le az ebet és erre a tényre tanukat is állított. A kir. törvényszék erre *Hilczet* felmentette, míg ifj. *Perkó István* ellen hamis tanuzás büntette miatt tett folyamatra büntető eljárást. Ifj. *Perkó István* ügyében ma volt a főtárgyalás, amelyen *Véber Károly* kir. ítélőtáblai bíró elnökölt. A vádat *Molnár dr.* alügyész képviselte, míg a vádlottat *Bartha József dr.* védelmezte. — A kir. törvényszék *Hilcz Adám* *István*, *Bognár János* tanukat hallgatta ki, kik azt vallották, hogy *Hilcz Adám* a vasvillával szurta le az ebet. Ugyanezt igazolta *Fürst Sándor* járásállatorvos. — Kihallgatták még *Erdélyi József* és *Ferenc* tanukat, kik megdögölve látták az ebet már jóval azon időpont előtt, a mely időpontban való lelővést ifj. *Perkó István* állította. A kir. törvényszék hosszú tanácskozás után ifj. *Perkó István* a hamis tanuzás büntettének vádja alól felmentette. A kir. ügyész és a sértett képviselője az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

Táviratok és telefonjelentések

A vicinális törvény.

Budapest, aug. 8. Ma délelőtt a kereskedelmi miniszteriumban *Szterényi* államtitkár elnöklésével szaktanácskozás volt, a melyen a vicinális vasutakról szóló törvényjavaslat dolgában tartott tárgyalásokat fejezték be. A javaslatot *Szterényi* szombaton *Herkules* fürdőre viszi *Kossuthnak* aláírás végett.

A nagykarolyi választás.

Budapest, aug. 8. A nagykarolyi választókerületből ma egy nagy küldöttség jelent meg *Andrássy* belügyminiszternél. A küldöttség azért jött, hogy *Andrássytól* bizalmasan megkérdezze, hogy nem volna e kifogása, ha *Falussy Árpád* szatmári főispánt jelölnék a *Károlyi István* gróf halála által megüresedett mandátumra, a mely esetben a választás egyhangu volna. A belügyminiszter hír szerint kijelentette, hogy a restauráció küszöbén nem venné szivesen a főispán változást. Ennek következtében a választók lemondtak *Falussy* jelöléséről.

Szerelmi dráma a szállóban.

Budapest, aug. 8. A Hungária körúti szállóban kettős öngyilkosság történt tegnap este. *Latzko Gyula* vasuti altiszt egy uriasan öltözött leánnyal szobát bérelt, amelybe bezárkóztak. Éjjel egymásután két revolverlövés riasztotta fel a szállószemélyzetet. Belelőttek az ajtót s mindkettőt vértől elborítva eszméletlenül találták. A vizsgálat megállapította, hogy a férfi előbb a leányt szután önmagát lötte agyon. Az öngyilkosok semmi föle írást nem hagytak hátra. A leány kilétét eddig nem sikerült megállapítani.

Lövöldöző ügyvédjelölt.

Érsekújvár, aug. 8. Ma délelőtt Gál Sándor és Bozóky Ernő dr. ügyvédjelöltek összehozalkozásból kifolyólag az utcán összeverekedtek, miközben Bozóky revolvert rántott és kétszer rálőtt Gálra, aki a karján megsebesült. Bozóky önként jelentkezett a rendőrségnél.

Elütötte a vonat.

Budapest, aug. 8. A bécsi személyvonat ma délelőtt Söd állomás vasúti sorompójánál elütötte Keszler János gazdatiszt kocsiját. Keszler és kocsisa életveszélyesen megsebesült.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 8.

Készaru üzlet:

Vétel és eladási kedv hiányában árák változatlanok.

Határidő-üzlet:

buzs októberre	11.40
rozs októberre	8.90
tengeri 1908 május-a	6.69
zab októberre	8.21

Segédsterkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

1011/1007. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102-§-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróságnak 1905. évi V. 390/3 számú végzése következtében Dr. Székely Ed. pécsi ügyvéd által képviselt Klein Bernát m. Klein testvérek jogutódai javára Zalaváry Józsefné sz. Bónis Klementin nagykanizsai lakos ellen 40 kor. 20 fill. s jár. erejéig 1905. évi szeptember hó 26 napján fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 911 koronára becsült szobabútorok, zongora stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1905. évi V. 1322/7 számú végzése folytán 40 kor. 20 fill. tőkésötletés ennek 1905. évi augusztus hó 7. napjától járó 5% kamatai 1/2% váltódíj és eddig összesen 82 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagykanizsán a helyszínen leendő eszközlésére

1907. évi augusztus hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a fenti követelések az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, becsáron alul is el fogják adatni.

Kelt Nagykanizsán, 1907. évi július hó 29. napján.

MAXIMOVITS GY.

kir. bírósági végrehajtó

Selyvt

irógép tisztító kendő
darabonként egy koronáért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv és papirkereskedésében Nagykanizsán.

Czimbalom

legkifejezettebb gyártmány, részletfizetésre is o'csón kapható. — Nagy képes árjegyzéket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül rá am kapható oly czimbalom isko a. me vből minde ki meg tud tanulni tanító nélkül művésziesen czimbalmozni.

I. rész 4.— kor. II. rész 160 kor. III. rész 4.— kor., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

czimbalomgyártó
MAKÓ (saját ház).

Egyedül csak nálam

Kaphat legfinomabban kidolgozott

hegedűket 3 frettől felfelebb

citerákat 5 >>

fuvolákat 4 >>

kis bőgőt 6 >>

Javitások o'csón és kitűnően végzek.

Olasz hurok kü önösen o'csón kaphatók

Reichard A. Tábor Csehorsz.**Legjobb és legfinomabb Szivarokahüvelyek!**

Kines 1 doboz = 100 drb. - 26 fillér.
10 „ = 1000 „ 2 — kor.

Kines parafa szopókával
1 doboz = 100 drb. - 40 fillér.
10 „ = 1000 „ 3.60 kor.

Riz Apart Paris
1 doboz = 100 drb. - 40 fillér.
10 „ = 1000 „ 3.60 kor.

Jedina 1 doboz = 100 drb. - 36 fillér.
10 „ = 1000 „ 3.— kor.

Rosetta minden dobozban 1 szopókával
1 doboz = 100 drb. - 50 fillér.
10 „ = 1000 „ 4.— kor.

Eke arany szopókával
1 doboz = 100 drb. - 50 fillér.
10 „ = 1000 „ 4.50 kor.

Cabinet arany és parafaszopókával
1 doboz = 100 drb. - 70 fillér.
10 „ = 1000 „ 6.— kor.

Egyptomy
1 doboz = 100 drb. - 44 fillér.
10 „ = 1000 „ 4.— kor.

== Cigarettatöltők darabonként 20 fillér. ==

Kaphatók: **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Vidékre 20 dobozt == 2000 darabot az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésben:
Városház-palota.Telefon : Kiadóhivatal: 1001
Szerkesztőség: 7h

Előfizetések és hirdetések

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésbe
intézendők.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egy hónap	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai küldéssel:

Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Erőmérkőzések.

Nagykanizsa, augusztus 9.

Itt szemünk előtt, városunkban is meg-megújuló sztrájkokból láthatjuk, hogy a munkás és munkaadó között nap-nap után hosszantartó és elkeseredett erőmérkőzés van és ennek oka főként az, hogy a szervezkedésben erkölcsi és anyagi szolidaritással erősítő megszokozó munkásság többnyire szervezeten és egymással is versenyharcban levő munkaadókkal áll szemben. Az erőviszonyoknak a munkáskéret kedvezőbb ezen aránytalansága, fokozva még azzal, hogy a munkásszervezetek ma ugyan jogilag bizonytalan, de egyuttal igen felelősségmentes helyzetben vannak, okozza azt az eredményt, hogy munkásrésztől gyakran a jogos és méltányos kívánalmakhoz oly egyoldalúan túlzott, vagy merőben hatalmi jellegű követelmények kapcsolódnak és föllépésük azokért gyakran oly formában és eszközökkel történik, a melyek az elfogulatlan szemlélő részéről is, sőt egyenesen a józanul felfogott munkásérdekek szempontjából is csak helytelenül hatók.

Viszont a másik fél részéről, egyrészt a munkásfél túlzásainak visszahatásaként, azonban igen gyakran már alapjában véve is merőség mutatkozik, mely hasonlóképen csak túlzásnak minősíthető és a helyesen felfogott munkaadói érdekekből is csak rosszalható.

A munkásság túlzása és a munkaadó merősége, mindkét félnek a másikkal szemben teljes bizalmatlanságát és elkeseredett gyűlölködését vonja következtésül. Ez okból azok a munkásmozgalmak is, a melyek nagyobb bonyodalom nélkül a munkásviszonyok az adott körülmények szerint lehető és jelentős javítását valósíthatták volna meg, gyakran fajulnak meddő hatalmi kérdések felett tusakodássá. Végük többnyire, hogy mindkét fél nagy károsodásai után kimerülve, mindkét oldalról kikapcsolják a meddő kérdéseket és visszatérnek a gyakorlati viszonyok rendezésére, a hova már a mozgalmakat eljuthattak volna.

Meggyőződésünk az, hogy a munkásviszony alakulásának mikéntje fölött a két fél közt keletkező tömegsuriódások a mai rendezetlen, zűrzavaros viszonyok szerint napról-napra jelentősebb közérdek-károsodással járnak; az iparnak léteérdekeit veszélyeztetik,

a munkások helyzetük elérhető javításához képest rendkívül nagy és magukra is káros erőfeszítéseket kénytelenek tenni; tehát a munkásviszony körül folyó erőmérkőzés mai módja mindkét félre, így a közérdekre is szerfölött hátrányos.

Ezért a két fél között az erőmérkőzés tekiütésében mutatkozó egyenlőtlenségek mindkét irányban megszüntetendők. A hasonló erőfaktorokként küzdő felek mérkőzéséből inkább várható, hogy egyik félre sem eredményez súlyos méltánytalanságot, hanem mindkét félre lehetőség szerint kielégítést nyújtó megegyezéshez vezet.

Azért, míg egyrészt a munkások szervezkedését elismerendőknek, másrészt az iparosoknak munkaadó szövetségeiben szervezkedését szükségesnek találjuk. A keletkező munkaadó-szövetségek azonban ne legyenek merev harci intézmények, hanem — bár a közösség erejével védekezzenek minden túlzásba hajtott és egyoldalúan hatalmi jellegű követelmények ellen — mindenkor ismerjék el a munkásság méltányos kívánalmait és igyekezzenek odahatni, hogy a két fél között a munkaviszony közösen és kölcsönösen, általánosan való szabályozására kollektív munkaegyezmények létesülhessenek.

Legjobb hitünk szerint ez uton közelíthető meg leginkább a cél; a ma szerfölött elvadult ipari harcnak békésebb, rendezettebb, a mai pusztulásoktól ment erőmérkőzésekbe átvétele, a munkaadó és munkásérdekek lehető méltányos kielégítése.

A két szakszervezkedést, a munkaadók szövetségeit és a munkások érdekképviselőit feltétlenül jogilag elismerendőknek, de egyuttal mint a közérdekkel kapcsolatos intézményeknek, törvényes szabályozását hálaltást nem tűrő feladatnak jelezzük.

Ugyancsak itt nem hallgathatjuk el egy lényeges óhajunkat. Arra kellene törekedni, hogy a munkásügyek intézésében egységes szellem és felfogás legyen irányadó és ezt csak egységes fórum biztosítja. Ma a munkáskérdések eloszlanak a kereskedelmi, földmívelési és belügyi minisztériumok között. Hovatovább tarthatatlanná válik ez az állapot s a tömegek lelki forradalma hihetetlenül megnöveli számban is, súlyban is ennek a kérdésnek munkaanyagát. Javára szolgálna a fejlődésnek, a tisztánlátásnak; az elintézés mederbetérésének, ha a munkásügyeket a kormányzat egyesítendő,

önállósítaná, s ha más megoldás nincs számukra: külön munkásügyi minisztériumot szervezve.

A bolgár fejedelem — ezredtulajdonos. A hivatalos lap mai száma a következő legfelső parancsokat közli:

»Kinevezem Ferdinand Bulgária fejedelem 6 királyi fenségét 11. sz. huszárezredem ezredtulajdonosává.

Kelt Ischlben, 1907. augusztus hó 4-én

Ferencz József s. k.

Függetlenségi pártértekezlet. A zalaegerszegi vidéki függetlenségi párt 18-án vasárnap értekezletet tart Zalaegerszegen dr. Thassy Gábor elnökletével.

A horvát bán nyugdíja. Pejacsevics Tivadar gróf dr. horvát bán részére évi 8000 korona nyugdíjat állapított meg az állampénztár. Pejacsevics gróf ezen nyugdíjat nem kívánja saját céljaira fölhasználni, bár arra huzamos fölkapni, majd bán működésével teljesen rászolgált, hanem ezt a maga teljesességében mint alapítványokat kívánja fölhasználni. Eisd sorban is olyan szlavoniai ifjak fogják ezen alapítványt élvezni, akik mint zenészek, szobrászok vagy festők akarják magukat tovább képeztetni és erre való rátermettségüket beigazolták. Ha ilyenek nem jelentkeznek, akkor ezen alapítványi összegeket horvát-szlavon illetőségű technikusok vagy orvosok kapják meg.

A városok hivatása.

A városok hivatásáról írja az alább következő sorokat egy neves városi tisztviselő. Nagyon sok megzavarni valót találhatunk ezen fejtegetésben, mert éppen a mi városunk az, a hol igazi gazdasági poliikáról alig beszélhetünk.

Városaink túl vannak terhelve. Ezt tudjuk mindnyájan. Ezt halljuk, ezt olvassuk napról-napra. A legszükségesebb kiadásra sem kerül már fedezet.

Kell iskola, nincs pénz, kell színház, kell ezer más dolog, nincs pénz, nincs fedezet.

A pótdadó emelése lehetetlen — a polgárok az eddigi tehek alatt is roskadoznak már.

Az állam segélyezését várjuk — mint megváltó anyagot. Helyes. Az államnak kötelessége a városokat segélyezni, őket az állami teendők ellátásáért kárpótozni.

Csakhogy az állam a városokéval közös bajban szenved kevés a pénze. A városokkal szemben fennálló kötelezettségének tehát, legalább egyelőre, megfelelni nem tud.

Az államsegélyre tetlenül várni, a városok további fejlődését ettől a kétséges segélytől függővé tenni tehát nem lehet, nem szabad.

A városoknak önjerejükből kell jelenlegi tarthatatlan helyzetükből kibontakozniok.

Keresni kell olyan módokat, olyan eszközöket, melyek segélyével a városok jövőde-

lemhez juthatnak anélkül, hogy a polgárok terheit növeljék.

Sokan a községi takarékpénztárakban látják a közjövödelmek fokozására alkalmas intézményt. Ezzel azonban — nézetem szerint — már elkéstünk. A jelenlegi viszonyok között, annyi jó hírnevű és nagy vagyonnal rendelkező pénztárat mellett, pusztán pénzügyletekből a községi takarékpénztárak valami nagy jövedelmezőségére számítani nem lehet.

Kutassunk tehát másfelé.

Csak nemrégiben országos mozgalom indult meg a magyar ipar támogatása, fejlesztése érdekében. Lelkesen tűztük ki a tulipánt valamennyien. És ennek a lelkesedésnek eredménye? Ugyannyi, vagy talán még több külföldi áru jött be hozzánk most, mint azelőtt. Őa pedig ennek az, hogy még töméntelen sok azon iparcikkek száma, melyek idehaza egyáltalában nem készülnek, vagy ha készülnek is, tökéletlenek.

Első feladatunk tehát az, hogy mindazt, a mire szükség van, idehaza magunk készítsük. Mielőtt a külföldi iparcikkeket bojkott alá helyezzük, létesítsünk iparvállalatokat, melyek az eddig külföldről behozott cikkeket éppen oly jól és éppen olyan olcsón itthon készíthetik el.

Külföldön a nagy urak, a magánosok fektették vagyonukat iparvállalatokba és óriási jövedelemre tettek szert. Nálunk erre hiába várunk — ezt az eddigi tapasztalatok eléggé mutatják.

Álljanak tehát elő a városok. Álljanak az élére a magyar ipar megteremtésére irányuló akciónak nem szavakkal, — ebből már elég volt — hanem tettekkel. — Alapítsanak gyárakat saját maguk. Ne várjanak, míg külföldiek jönnek be hozzánk gyárakat alapítani óriási állami és városi szubvenció mellett. — Tartsuk meg ezt a szubvenciót magunknak. — És azt a hasznot, amit a külföldi gyáros zsebrerak és a külföldön elkölt, azt szintén tartsuk meg magunknak.

Ha a városoknak nincs pénzük a gyáralapításhoz, van hitelük, feltétlenül hitelük, nagy hitelük. Ez egyik óriási előnye a városoknak, nagyobb iparvállalatok létesítésénél magánosokkal vagy társulatokkal szemben.

Fogvasztó közönség pedig maga az egész ország. Ne keljenek egymással versenyre egymás kárára az egyes városok, hanem szövetkezzenek az előállítandó iparcikkek tekintetében. Egymásnak pedig feltétlenül biztosítsák a piacot.

Közgazdasági életünknek minő óriási átalakulása várható ettől. A sok millió, amely most évről-évre külföldre vándorol, itthon marad. Az ezer és ezer munkás, ki munka hiányában Amerikában kénytelen új hazát keresni, itthon talál munkát. A közjólét emelkedik és a városok jövedelemhez jutnak, olyan jövedelemhez, mely nem az adózó polgárok filléreiből kerül ki. Lesz pénz iskolára, színházra és mindarra, amire kell. Módjukban lesz a városoknak, hogy valóban városokká, a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem gócpontjaivá váljanak.

Ne jéjüünk meg az iparvállalatok létesítésének nehézségeitől, azok mind leküzdhetők.

Magyarországot gyarmatiságából kiragadni ez a városok hivatása.

Hírek.

Kanizsai házak.

A megszokás a részletek ismeretének kedvez, míg az újság hatása általános, egyetemes jellegű. Így például, midőn először lépek olyan városba, melynek házai, utcáinak elhelyezése, talán társas élete is valami történelmi zománcot, emlékezetes mult karakterét kölcsönzik, ez a hatás egyetemesen és intenzíven fog bennem élni. Ha már tovább tartózkodom a városban, megfogom ismerni minden jelentősebb kódarab, nevesebb családok történetét, a tájszólások históriai vonatkozásait, a részletek tömege azonban el fogja homályosítani az általános kép első benyomását. Az első nap, midőn a városba léptem, talán hangulatos történelmi elbeszélést tudtam volna írni. Egy év után lehet, hogy alapos, de hangulataban szegényebb monografiát. Sággy János, vagy Csák Árpád bizonyára jobban ismerik nálam a Balaton táját és kimerítőbb kalauzt tudnak arról írni. De kétkem, hogy azokra is állandóan olyan felemelő hatással lenne a gyönyörű nagy víz, mint reám, ki azt évente csak egyszer, vagy kétszer látom.

Ez a bevezetés pedig azért szükséges, hogy a benszülött kanizsaiaknak tudtára adjam, hogy van az ő városuknak egyetemes, nagy hatása arra, ki azt először látogatja meg. Én ugyan már évek óta szívom a poros levegőjét, de még visszatudok emlékezni arra a hatásra, melyet bennem első látásra keltett. Ez a reminiscencia állt aztán tótágast bennem, midőn azt az utazást a banalitás felé megláttam, mely egy magánház átalakításával most folyik.

Nem nagy jelentőségű dologról van szó, sőt olyasmiről, amihez tulajdonképpen abszolúte semmi közöm.

Egy magánházát, melynek én a meglátás első percében impozánsan eredeti jellegét fedeztem fel, most befestik sárgára, pirosra, zöldre hupikékre s tudja ördög még miféle színvegyülekkel és ezzel sikerült unalmasan banalissá, kifejezéstelenül tenni, mint amilyen a kanizsai házaknak kilenczede. Ez a ház egyetemes. Akik idevalók, láthatják ezt a házat, mióta csak az fennáll, vagy születésük óta, lehet, hogy ezen a házon semmi különösöt nem vettek észre. Én, mikor ideértem, igen. Mert ennek a háznak valóban volt egyetemes művészi jellege. A hatása tömör, tartalmas volt, aki azt építette, abban a pallérban is volt ihlet, volt művészi készség. Egyszer volt ebben a művészen; ehhez a római stílushoz az a szín kellett. És most mert kissé lekopott a szín, a ház ura a római stílust elvegyítette a legsemmitmondóbb, riktó, kiáltó színekkel.

Ismételten belátom, hogy nekem ehhez a dologhoz nincs közöm, de hát azért írok újságot, hogy ne csak a magam dolgaiért fájjon a fejem. Ennek a háznak bepungálását, elékeltetését nagyon jellemzőnek találom Kanizsán. Mert ez a forszírozott utazás a banalitás felé, irtózás minden eredetiségtől, amiben valami zsecedális nyilvánulhat a megszokott és hozzá nem is értékes sablontól, ez az általános hatás, melyet az ember első pillanatban nyerhet, midőn Nagykanizsára teszi a lábát. Ez az a híres smobizmus, mely a magyar vidéki városokat jellemzi. Csupa utánzás, kopirozása olyan dolgoknak, melyek más helyen pontosan beválhatnak, nálunk azonban kiáltnak a milieuból.

Azt írtam a cikk címűl: Kanizsai házak. Igaz, a banalitás leginkább a házakról sir le, azaz hogy a helyi viszonyokkal nem ismerős ember ezekről ismerheti meg a város jellegét. De mi, kik ezt a jelleget a megszokás folytán már kevésbé érezzük, megtaláljuk azt a részletekben is Társaságokban, a közügyek intézésében, mártortólásban, amatorködsében, korzón, színházban, sétatérben. Így vagyunk mi utszéliek, kik sok nagyvárosi, sőt sok tekintetben világvárosi ambíciókkal vagyunk tele. Vannak római stíliú házaink, ha nem is házak azok és befestjük azokat ordító pirosra. Vannak komoly terveink, — melyeket puccinellikosztiembe bujtatunk. Színházba járunk a Jónásokhoz, irodalmi estélyeket rendezünk és ott lábujjakkal zongoráznak, ötvenhárom képet vásárolunk a tárlaton és az értékes képek mégis visszakerülnek Budapestre.

Szegény római ház, ennek is jobb lett volna, ha véletlenül a régi Pompeiben épült volna, Ma nem szégyenkezne a hupikék munder alatt.

— Személyi hír. Szalay Sándor, lapunk felelős szerkesztője, nyaralásáról a mai napon Nagykanizsára visszaérkezett.

— Előmunkálati engedély. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Weszely Tibor dr. budapesti ügyvédnek a cs. és kir. szab. déli vaspálya Nagykanizsa állomásától Sormás, Szepetnek, Tótszentmárton, Letenye, Rátka, Doori, Kerkaaszentmiklós, Lovászi, Kufesj, Kerkaotóttalu és Mähörfa községek határán át a dunántúli h. é. vasut Lenti állomásáig vezetendő vasut vonaira az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— A lépfene ellen való védekezés városunkban. Bár a szomszédos Szentmiklós községben hivatalosan megállapították a lépfene föléptét a megállapította a hatóság, hogy hozzánk is hoznak be vizsgálat nélkül húst, mindez ideig semmiféle intézkedés nem történt ezen veszedelem elhárítására. Kertész Lipót városi állatorvos most egy beadvánnyal fordul a tanácshoz, melyben sürgős intézkedést kér ezen ügyben. A beadvány azt kívánja, hogy a vidékről származó husnak közfogyasztás céljából való behozatalát tiltsa meg a városi tanács. A behozatal csupán abban az esetben volna engedélyezhető, ha hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolják az élő állat megvizsgált voltát. A behozatal alkalmával új vizsgálatot kell tartani. — A darabokba hozott husnál pedig csak akkor adható meg az engedély, ha az összes bőrérsek vizsgálatáról gondoskodik az eladó. Kényszerűgággal elhullt állatnál igazolandó a levágás oka. Végül a becsempesztett hus eladójának büntetésére tesz javaslatot. — Reméljük, hogy ezen nagy fontosságú kérdésben azonnal intézkedik tanácsunk.

— Késedelmi kamat a községi pótdadó után. Sok vitára adott okot az egyes vármegyei törvényhatóságokban az a kérdés, hogy a községi pótdadók után van-e helye késedelmi kamat szedésének és hogy ez az adó milyen kulca szerint állapíttassék meg. A kérdésben több ízben állást foglalt a belügyminiszterium és pedig mindig következetesen akként döntve, hogy a községi pótdadó után a késedelmi kamat fizetésének megkövetelése jogosultság törvényszerű. A közigazgatási bíróság egy konkrét esetben a belügyminiszterium döntésével ellentétes álláspontra helyezkedett. A belügyminiszterium azonban korábbi álláspontját egyik nem rég kelt határozatában továbbra is föntartja és pedig azzal a megerősítéssel, hogy a közdadók kez-téséről szóló 1883 évi XLIV. törvényeik a községi pótdadókra és így a törvény az adózóknak a községi pótdadókra nézve fennálló kötelezettségét ugyanofyan elbírási alá kívánja

Könyvtár
Könyvtárat
Könyvtárat

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsán.

vanni, mint az állami adókra vonatkozó fizetési kötelezettséget. Ebből folyik, hogy a közszolgálati adó befizetésének elmulasztása esetén a későbbi kamat éppen úgy fizetendő, tehát hat százalékos, mint a késedelmesen befizetett állami adók után.

— **Népgyűlések.** F. hó 11. ére két népgyűlést jelentettek be munkáink. Az egyiket az építőmunkások délelőtt 9 órakor tartják a következő tárgysorozattal: A csoport felosztása; a volt tisztviselők felmentése; az új csoport megalkotása. — A másikat a cipész és csizmadia munkások tartják délután fél három órakor. A tárgysorozat: az általános titkos választói jog; a cipész munkások helyzete és a szervezkedés szükségessége szerepel. A rendőrkapitányság mindkét bejelentést tudomásul vette, csupán a cipész munkások tárgysorozatának megváltoztatását kívánta meg azzal az indoklással, hogy „az általános titkos választói jog kérdésének letárgyalása nem tartozik a cipész szakmába.” — A gyűléseket a gőzfürdő kertjében tartják meg.

— **Visbefutó gyermek.** Zalaszántótról írják: Hunz Ferenc zalaszántói lakosnak hét éves Lajos nevű fiúcskaja sűrűdés közben a Zalába fut.

— **Magántisztviselők kirándulása a Balatonra.** A Nagykiszéki Magántisztviselők Egyesületeinek vasárnapi kirándulására, mint veünk közlik, huszan jelentkeztek. A kirándulók vasárnap reggel az 5 óra 56 perckor induló vonatmal utaznak el Nagykanizsára.

— **A vigyázatlanság áldozata.** Gelséről írják lapunknak: Godor István kilímáni lakos hét esztendő fia tegnap délután a kút mellett játszadozott és beleesett. Mire jajatására a kúthoz érkeztek, a gyermek megfulladt.

— **Elfogott cigány.** Egy veszedelmes cigányrablót fogott el a bánokszentgyörgyi csendőrség tegnap este a várföldi határban. Kolompár Lakatos Marci személyében. A csurgói takarékpénztári betörés óta hajszolta a csendőrség s csak most sikerült elfognia. Ugyanis Lakatos Marci azon három cigány egyike, — a kik a betört cigánykaravánból annak idején megszöktek. Azonkívül őt gyanúsítják, hogy egyik legutóbbi zalai vásáron 270 koronát ellopott egy vásáros gazdától.

— **Ipartelep létesítése.** Kaposvár rövidesen ismét gazdagabb lesz egy nagyobb arányú ipartelepvel. 600.000 korona alaptőkével olajgyár és finomító részvénytársaságot létesítenek, mely a Somogyvármegyében termelt répét, len és egyéb alkalmas anyagot fogja feldolgozni.

— **Tűzvész.** Mlinarics József bajcsai lakosnál tegnap délelőtt nagy tűzvész pusztított. Az összes gazdasági épületek és szerek leégtek. A nagy szélben csak nehezen tudták megakadályozni a tűz tovább terjedését.

— **Vadászati engedélyek.** Városunkban ez ideig 68 db. vadászati engedélyt váltottak.

Közgazdaság.

Az új közszállítási szabályzat. A múlt héten jelent meg az új szabályzat közszállítókról, amely ezentúl kötelező lesz nemcsak az államra, hanem a törvényhatóságokra és valamennyi köztisztviselőre.

Magas erkölcsi alapon van felépítve az új közszállítási rendszerünk. Mindent inkább foghatna rája, csak azt nem, hogy pillanatnyi hasznáért csak a jelenért készült. Előrenézve az érdekekben vette gazdasági életünk állandó erősödését és nem hagyta figyelmen kívül azt az örök igazságot sem, hogy a közszállítók a nagy magyar nemzeti állam kiépítésének is alkalmas segédesszkelei, hogy a szociális feladatok megoldásának is egyik erőszögét jelentik, hogy a tisztességes versenyre nevelő hatással bírnak és végül, hogy az iparfejlesztő rendelkezésekben nagy erő lakozik.

A nagy nemzeti állam kiépítésében az állami rész a közszállítóknak, hogy a magyar

munkások és a gazdasági erők foglalkoztatását teszi kötelezővé a közszállítókra. Magyar anyagunk hazai gépekkel való feldolgozásának előírása által az összes hazai gazdasági erőket egy táborba gyűjti, mely tábor a jövő igazi nemzeti iparának lesz előharcosa.

A szociális feladatok megoldását azzal is elő segíti, hogy a szállítók adóteljesítésénél előírja, hogy azok a cégek, melyek a munkásbiztosító pénztárak irányában fenálló kötelezettségeiket nem szokták teljesíteni kik munkásaikat az illető iparágban szokásos vagy éppen szakmabeli munkaadók és munkások többsége által létesített és kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályval működő szervezetek által egyetértőleg megállapított munkaidőnél és bérnél rendszeresen hosszabb idő és állányabb bér mellett foglalkoztatják ajánlataikat a közszállítóknak figyelembe nem vehetők. A tisztességes versenyre nevelő hatása az új közszállítási szabályzatnak abban áll, hogy kötelezővé teszi annak kutatását, vajjon a legolcsóbb szolidás a kelleivel bír-e és nem-e csak azért olcsó, hogy a munkára jogosult aspiránsokat érdekeiben veszélyeztesse és e célból az olcsó ajánlat csak ajs céra szánt áldozati jellegével bír-e.

Az új közszállítási szerződési formula egyenlő jogu szerződő feleket ismer, hol az állam egy olyan üzleti fél mint a vele szerződő magános. Jogok és kötelezettségek kétoldalú megállapítása jellemzi a jövő közszállítási szerződéseket, autokratikus önszény a multakét.

Míg a multban az állammal szerződő fél még a szállítandó mennyiség tekintetében is teljes bizonytalanságban volt, a reális kalkulációhoz nélkülözötte a pozitív biztonságot, addig az új rendszer állandóan oda törekszik, hogy minél biztosabb számszerű alapon nyugodjék a közszállító ajánlata. A szállítandó mennyiségek 25 százalékos fel és lefelé menő ingása helyébe 10 százalékos ingás lép, a számlák kifizetése 30, illetve 60 napra biztosított, az ajánlatok feletti döntés fix időre jelentetik, szóval a szállítók érdekeit sok-sok újítás védi.

A „Normes” Magy. Áll. Váltóüzlet H.-T. Üst, heti jelentése a tőzsdeforgalomról és a pénzücsről.

Budapest, 1917. augusztus 8.

A budapesti tőzsdén a lefolyt héten csendes mederben folyt az üzlet, és az árfolyamok nagyotbára csak lényegtelen változásokat szenvedtek. Kivittelt képeztek a magyar jelzáloghitelbank részvényei, melyek nagyobb realitások folytán a mult héttel szemben kb. 16 koronányi csökkenést szenvedtek. Ezen eladásokat részben a jelzálog üzlet kedvezőlen helyzetével, részben pedig azon körülménnyel hozzák összefüggésbe, hogy a legutóbbi rendkívüli közgyűlés alkalmából nagymennyiségű részvények vásároltattak az egyes érdekkörök által, melyek most forciózva eladásra kerülnek.

Az egyretartó pénzdrágaság kedvezőtlenül befolyásolja a befektetési értékek piacát, ahol különösen a 4¹/₂-os magyar koronajáradék 3¹/₂-os árfolyamcsökkenése öltik szembe, és ezzel párhuzamosan a 4¹/₂-os magyar földtermentesítési kötvények is voltak áresésnek álvetteve.

A sorsjegypiac ugyancsak a pénzviszonyok nyomásos hatása alatt továbbra is el van hanyagolva, csak a kisebb sorsjegyek egyes nemci iránt mutatkozott bécsi oldalról érdeklődés.

A hét nevezetesebb árfolyamváltásai a következők:

	aug. 1.	aug. 9.
4 ¹ / ₂ -os magyar koronajáradék	92.80	92.—
Magyar hitel részvény	752.—	750.—
Magyar jelzálog hitelbank részv.	476.—	460.—
Saigótarjáni közszabvány részv.	578.—	578.—
Adriai tengerhajózási részvény	416.—	408.—

Táviratok és telefonjelentések

A horvát népgyűlések felosztása.

Zágráb, aug. 9. A politikai világban az a hír van elterjedve, hogy miután a horvát pártok mostanában izgató népgyűléseket tartanak, melyeken a leghevesebb agitáció folyik a magyar állam eszméje ellen, a magyar kormánytól utasítás érkezett a bánhoz, hogy a gyűléseket a legnagyobb figyelemmel kísérsje s ha továbbra is államellenes igazságok történnek, a gyűlések karhatalommal is feloszlatandók.

A sajtó-reform ügye.

Budapest, aug. 3. A képviselők között elterjedt hírek szerint Csizmadia Endre országgyűlési képviselő, akit Günther igazságügyminiszter a sajtó-reform tervének elkészítésével megbízott, — a sajtóban ellene felhangzott támadások következtében megbízását vissza akarja adni az igazságügyminiszternek.

Turista szerencsétlenség.

Tátrafüred, aug. 9. Wachter Jenő pécsi születésű, budapesti bölcsészettan hallgató két társával vezető nélkül megmászta a tengerszem csucst és a szomszédos Simon-tornya csucst. A főlzállás jól sikerült, de a leereszkedésnél Wachter a kötél elszakadása folytán a rettenő magasságból lezuhant és szörnyet halt. A mentő expedíció darabokra zúzódva találta meg a szerencsétlen ifjú holttestét, melyet a poprádtól menedékházba szállítottak.

Nők könyvtára.

A női szépség fenntartásának, ápolásának és növelésének titka. Irta egy nagyvilági hölgy. Második javított és bővített kiadás. Csisos vászonkötésben. Ára 3 K 60 f.

A jó társaság modora és illemszabályai. Irta egy nagyvilági hölgy. — Csisos vászonkötésben. Ára 4 K 80 f.

A szépségművelés. Irta és idegen források után összegyűjtötte Szántalan a szépség ápolására és fenntartására szükséges tudm. valókkal Diszes vászonkötésben. Ára 4 K.

Mamák könyve. A gyermekápolás dióhéjban. — Irta dr. Torday Ferenc. Ára köve 3 K.

Anyák tanácsadója és utmutatója a gyermekek ápolásánál. Irta Braidwood Murray P. gyermekorhuzi főorvos. Ára köve 2 K.

A gyermek ápolása egészséges és meleg napokban. Irta Kneip Sebástyan plebános. Ára 2 K.

Gyermekeink érdekében. Utmutatás anyáinknak, miként kell gyermekeinket helyesen ápolni. Irta dr. Tarnói Valvich Gyula. Ára 2 K.

Árphatók:

Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Óriási tűzvész.

Prága, aug. 9. A Neubrunn grófok világhírű kastélya, a mely milliókat érő műkincsekkel volt tele, az éjjel porrá égett. A grófi család közül többen megsebesültek és csak nagy nehezen tudják életüket megmenteni. A tűzvész okát nem tudják. A kár óriási.

A néppárt sajtóirodája Bécsben.

Budapest, aug. 9. Hír szerint a néppárt politikai súlyának erősítése céljából Bécsben sajtóirodát akar létesíteni. A sajtóiroda kezdeményezése állítólag Zichy Aladártól ered. A sajtóiroda céljaul azt említik, hogy az udvari körök és az osztrák kormány működéséről a magyar közvéleményt tájékoztassa. Vezetőjeül egy néppárti publicista van kiszemelve.

A casablancai harc részletei.

Berlin, aug. 9. E hónap 6 án kifosztották a casablancai állami bankot és 3000 font sterlinget raboltak. Francia tengerész-katonák védik az angol konzul átutát, amelyben Ausztria-Magyarország, Németország, az Egyesült-Államok és Svédország diplomáciai képviselői tartózkodnak.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 9.

Készáru üzlet:

Eladók magasabb árköveteléseik dacára vevők kedvező vételkedvet tanúsítottak, minek következtében árak 15 fillérrel emelkedtek.

Katardó-üzlet:

buza októberre	11 67
rozs októberre	9 07
tengeri 1908. májusra	6 74
zab októberre	8 14

Vendéglő megnyitás.

Nagykanizsán Petőfi-ut 39. sz. alatt
folyó hó 11-én megnyitom

polgári vendéglőmet,

hol ugy az összes legjobb italok, mint tiszta ételek állanak a t. közönség rendelkezésére.

Előzékeny és pontos kiszolgálásról gondoskodtam.

Midőn a n. é. közönség szives pártfogását kérem, maradok kiváló tisztelettel

Kovács Sándorné
vendéglő tulajdonos.

Legújabb törvények és rendeletek külön kiadása:

Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról a végrehajási rendeletekkel 1907. XIX. é. előszóval, jegyzékkel, utalásokkal és magyarázatokkal ellátva. Ár K. 5.—

A keresk. m. niszter 1907. 87.334 sz. rendelete az 1907. XIX. tc. végrehajtása iránt 80 fill.

A hazai ipar fejlesztéséről 1907. III. tc. 80 fill.

Az ai ami elemi népiszkolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiszkolák helyi felügyeletéről 1907. XXVI. tc. — a

nem állami elemi népiszkolák jogviszonyairól és a központi hitfelekezeti néptanítók járandóságairól 1907. XXVII. tc. zez. zezekkel, utalásokkal és magyarázatokkal ellátta *Vida Aladár* K. 1.50

Kapható állandóan: **FISCHEL FÜLÖP FIA** könyv- és papirkereskedésében Nagykanizsán.

Legjobb és legfinomabb Szivarkahüvelyek!

Kincs 1 doboz = 100 drb. 26 fillér.
10 " = 1000 " 2 — kor.

Kincs parafa szópókával
1 doboz = 100 drb. 40 fillér.
10 " = 1000 " 3.60 kor.

Riz Apart Paris
1 doboz = 100 drb. 40 fillér.
10 " = 1000 " 3.60 kor.

Jedina 1 doboz = 100 drb. 36 fillér.
10 " = 1000 " 3. — kor.

Rosetta minden dobozban 1 szópókával
1 doboz = 100 drb. 50 fillér.
10 " = 1000 " 4. — kor.

Eke arany szópókával
1 doboz = 100 drb. 50 fillér.
10 " = 1000 " 4.50 kor.

Cabinet arany és parafaszópókával
1 doboz = 100 drb. 70 fillér.
10 " = 1000 " 6. — kor.

Egyptony
1 doboz = 100 drb. 44 fillér.
10 " = 1000 " 4 — kor.

== Cigarettafelrakók darabonként 20 fillér. ==

Kaphatók: **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Vidékre 20 dobozt == 2000 darabot az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe

Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103
Szerkesztőség: 78

Előfizetések és hirdetések

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

Előfizetési árak:

Helyben házhos fordva:

Egy hóra	1 — K.
Negyedévre	3 — „
Félévre	6 — „
Egész évre	12 — „

Postai küldéssel:

Egy hóra	1 50 K.
Negyedévre	4 50 „
Félévre	9 — „
Egész évre	18 — „

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felolvas szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

A béke felé.

Nagykanizsa, augusztus 10.

Bizonyára sokan fognak csodálkozni az első pillanatban, ha azt mondjuk, ebben a sűrűzavaros, harci riadóktól harsogó világban, hogy rohamos léptekkel közeledünk a béke felé. Pedig fejtegetésünk nyomán ezt könnyű lesz megérteni.

Magyarországon most kétféle ember van: magyar és magyarérzelmű, aki honának vallja azt a hazát és nemzetiségi, aki fel akarja darabolni, és szétosztani létező, vagy ezután alakítandó államok között. A magyarok két nagy politikai pártra oszlanak; vannak függetlenségi párti függetlenségiék és nem függetlenségi párti függetlenségiék.

A két párt tagjai kölcsönösen meg vannak győződve, hogy a másik párt eladja a hazát. Élet-halál harc folyik közöttük, egymásra kigyót-békát kiáltanak és ráfogják egymásra — hol önvédelem, hol támadás céljából — hogy a másik fél nem hazafias.

A végeredmény szomorú. Az ország fele az államegység ellen törő nemzetiség-nyegede bebizonyítja, hogy a másik negyed eladja a hazát, a másik negyed kimutatja, hogy az egyik negyed már el is adta, szóval az egész Magyarországon nem marad egyetlen egy hazafi sem. Így fest hazánk, mikor Horvátországban körülhordozzák a véres kardot, minden tartózkodás nélkül háborúra szólítva fel a népet. Hogy a kaosz teljes legyen, Bécs mindenható vezére, a magyarfaló Lueger véd- és dacsövetséget köt a horvátokkal és fennen hangoztatja a jelszót, hogy Magyarországra be kell masírozni.

A lángok mindenfelől csapkodnak és a honalapító Árpád fejedelem halálának ezredik évfordulója emlékére úgy feosztották in effigie Magyarországot, hogy még a nagy magyar alföldet sem hagyják meg egészen nekünk. Ha a keblünkön melegített kigyók méregfogait nem sikerül kirántanunk, akkor maholnap mérges sziszegésük hangjai mellett mehetünk új honfoglalásra a kiküldött egy millió előőrés után — Amerikába.

Most már hiába kutatjuk a baj okát. Hiába mutatunk rá, hogy a nemzetiségiekkel mi magunk rontottuk dolgunkat, mert mindig túl erőszakosak, exkluzívek, sőt durvák voltunk velük szemben a társadalomban; míg erőtlenekek, lágyak, tehetetlenek,

ostobául engedékenyek a politikában, aminek éppen megfordítva kellett volna történnie. Hiába mutatunk ki, hogy a magyar mindig falta a magyart, mint a két mesebeli oroszán egymást, hogy még a holt is okosabb nálunknál, mert nem vájja ki a másik holló szemét. Hiába szórunk hamut fejünkre, belekerülünk már az örvény közepébe s az forgat szédítően forgat bennünket.

Örvény, láng, vér, árulás. Közeledő ágyuk kerekének dübörgése reszketteti meg a levegőt, tehát közelg a béke.

Ez csak látszólagos ellentét, a mi sejtőnk, a közel jövőben majdnem minden valószínűség szerint ki fog tűnni. Mert ha azok, kik a hadat megüzették nekünk, — tényleg ránk találnak törni (szervezetbenben, mint 48-ban) — akkor közöttünk egyszerre szent lesz a béke, minden magyar ember és minden magyar érzelmű hazánkfia fegyvert fog s csak egy akol lesz és egy pásztor.

Az örvény összesodorja a széthúzó magyarokat, a sértő lelohasztja dühét, a sértett elfelejti bántódását, az egymás ellen küzdők vállat vetnek egymásnak és úgy védekeznek a körülölgő ellenség ellen.

Kifelé tör az elégedetlenség, a düh, az ellentállás és befelé, egymás irányába meg születik a béke, ami nélkül szegény magyar hazánk a népek harcában nyomtalanul elpusztulna, ezeréves dicsőség és szenvedés után.

Már szól a harci riadó, tehát már közel a béke.

Láncszemek.

(A mohácsi vérmezőn. — Itthon.)

— augusztus 10.

Utam éppen ott kanyarodott be a mohácsi vérmezőre, ahol az ugynevezett »Lajos szobor« áll. A mohácsi vidéki emberek t. i. így nevezik azt a hatalmas emlékoszlopot, amely II. Lajos királynak iszapstírját jelöli meg. Ugy mondják: azon a helyen találták meg a mohácsi ütközetben elesett fejedelem hulláját az iszapban, melyet a Csele-patak sodort oda a vérszapon volt nagy felhősakadás következtében.

Néhány héttel előbb olvastam az újságokból, hogy Bánffy Dezső báró lejött oda Budapestről egész családjával. Ez a körülmény engem is megállított. Már pedig négyezeröttször elkocsiztam az emlékoszlop mellett a nélkül, hogy leszállítottam volna. Most leszállítottam.

Most sem azért, hogy az emlékoszlopot megbámuljam, hanem, hogy kutassam: mit keresett voltaképpen ott Bánffy Dezső báró, a hidegen mérlegelő diplomata. Emlékezni akart-e ott vagy előrelátni? Vagy talán arról akart megbizonyosodni, hogy csakugyan ott, azon a helyen pusztulhatott-e el szegény II. Lajos király.

Hát ha ez az utóbbi gondolat vezette oda az államférfiut, akkor a helyszíni szemle erős kétséget vehetett az ő lelkébe is.

Hogy ott találták meg a király hulláját; az elhihető. De hogy ott vesztette volna el életét: az valószínűtlen.

A király — a föltevés szerint — a harc színteréről való menekülése közben juthatott oda. A lova alá való temetkezés pedig csak úgy történhetett, hogy a megáradt Csele-patakon át akart ugratni s a ló az áradás mosta partról ugrás közben visszasiklott és maga alá temette a királyt.

Ha ez a föltevés igaz volna, akkor a király hulláját nem a mohácsi mezőn, hanem a tulsó parton, a Dunaszekeső felé fekvő oldalon kellett volna megtalálni: mert arra felé kellett és lehetett csak menekülnie, nem pedig megfordítva, mint ahogy tényleg jelzik.

Azután meg, ha a magyar király csakugyan a jelzett föltevés szerint és ott vesztette volna életét — fulladás következtében: mit kelleme mondanunk testőrhadára, hogy egyszerűen ott hagyták elpusztulni? Az a legnyomorultabb gyávaság volt volna. A hagyományos magyar királybűség mellett annak a helynek — ha csakugyan a föltevés szerint való baleset éri vala a királyt — tele kellett volna lenni a királymentő testőrkatonák hulláival, akik okvetetlenül teljes elzántsággal azon lettek volna, hogy akár élve, akár halva magukkal vihessék a királyt.

Mennél tovább tűnődtem az emlékoszlop mellett, — annál mélyebben ásódott lelkembe a kétség, hogy II. Lajos azon a helyen nem vesztette el életét. Valahol másutt kellett elpusztulnia, Isten tudja: mi módon. Csak azután hozhatták ide hulláját, hogy a látszat az legyen: mintha a vész közben ott hullott volna el. De — szerény véleményem szerint — már a hely megválasztását is elharmarkodták és lelkiismeretüktől zaklatottan minden számítás nélkül iszapolták el a király és lova hulláját.

Ez azonban most már mindegy. A király halálának szomorú tényére a bizonyosság világosságát vetni immár nem lehet. Csak az bizonyos, hogy elpusztult ott a magyar nemzet ezreivel, legjobbjával együtt.

Az én idegeim megborzonganak attól a gondolattól, hogy az a hatalmas mohácsi mező mennyi embervért ivott meg, mikor egymásra rontottak az egymás ellen tüszelt embertestvérek. Elgondolom, hogy mennyivel magasztosabb, szentebb, istenibb volna, ha a

pataiban omlott testvér-vér lélekbusító emléke helyett nemzetek ölekezésének emléke szentelné meg ezt a hatalmas, szép, istenál-dotta mezőt.

Már itthon vagyok, és még mindig rezegnek lelkemben utazásom emlékei.

Előttem van az a békés, szent munka, ami most a mohácsi vérmészón, mint a néma istenimádás legmagasztosabb megnyilatkozása, — szinte szakadatlan verejtékezéssel iparkodik a feledés nyomtetető barázdáit vonni a vérontás, pusztítás emlék-földrétegei fölé.

Előttem vannak azok a becsületes, napégetett arcu földmives-testvéreim, akiket a szakadatlan verejtékezés a hazaszeretet munkáshőseivé avat; akik milyen nagy hűséggel tudják szeretni ezt az egyetlenegy édes Hazát a rögimádás szent hevületével!

Előttem lebegnek. Taulok fölük. Lelkesedem érettök.

Az a szellem, amely az ő lelküket, munkáskézköket megszenteli, az új idők szelleme. Istenhez vezető szellem!

Ragyogó példa: miként kell a békés munka, a közös boldogítás útján lassan-lassan nyomtalanú elhantolni a mult idők ádáz gyűlölködésének borzalmaikat.

Lelkesedve, főiemelő ábitattal lépek itthon újra a munka szent oltárához, hogy egy-két porszemmel járuljak én is a mohácsi vérmészón verejtékező földmives-testvéreim nemzeteket, népeket egyesítő, isteni munkájához.

-y.

A pacsai járásbírótság.

Még nincs döntés.

— Saját tudósítónktól. —

A pacsai járásbírótság ügye annak idején kellemetlen feltűnést keltett városunkban. Azaz, hogy Pacsán járásbírótságot és a dóhivatalt állítanak föl, sokat veszít városunk, mert elveszti egy nagy és gazdag vidék hozzátartozását. E veszteséget még súlyosbitaná az, ha az új járásbírótságot nem a nagykanizsai, hanem a zalaegerszegi kir. törvényszék alá rendelnék.

Egyik városi közgyűlésen mértékadó kijelentést hallottunk ez ügyre vonatkozólag. E kijelentés szerint lefejezett dolog, hogy a pacsai járásbírótság meglesz és mi már csak nyelét kaphatjuk a fejzésnek. Arra kell törekednünk, hogy az új járásbírótság a mi Törvényünkhöz tartozzon.

Megbízásunk folytán fővárosi tudósítónk eljár az igazságügyminiszteriumban és a pacsai járásbírótság ügyéről a következőket írja:

Az illető ügyosztály egyik tisztviselője a legkimerítőbben informált a Pacsán tervezett járásbírótság ügyének mai stadiumáról. Felvilágosításának lényege ez: Arról, hogy a járásbírótságot Pacsán most, soron kívül föllátsák szó sem lehet. Nem Pacsa az egyedüli község, mely ezzel az intézménnyel gyarapodni akar. Hogy egyebet ne említsek, a közeli Barsnak már tíz év óta ez a kérése, azonban soron kívül egyik sem valósítható meg. Az új bünvádi perrendtartás életbeléptetésével tudvalevőleg lényegesen bővülni fog a járásbírótságot hatásköre, ami elkerülhetetlenné teszi, hogy a járásbírótságot számát szaporítsák. Ugy a pacsaiak, mint a barcsiak legjobb esetben

erre az időpontra remélhetik kérésük teljesülését. Arról mit sem tudok, hogy a pacsaiak illetékes helyről határozott ígéretet bírnának, mert hisz ez az ígéret eddig nem lett volna időszerű.

Hirek.

Ima.

— Sully Prudhomme. —

*Ah, ha látnád sűrű könnyezősemet,
Mert oly árván, elhagyottan lakom;
Magsujnálád néma szenvedősemet
Betekintvén hozzám az ablakon.*

*Bár sejtened, lelkem mint repős, száll
Ha perzseli bűvös szemed fénye,
Szerény lakomba ha bepillantnál
Nem halna el szívemnek reménye.*

*Szíved lenne a jótékony balzsam
Szegény barátod vérző szívének;
Ha mint testvér közelédnél halkan
S ajtóm küszöbén én meglépnélök.*

*Bár sejtened, mint szeretlek téged! . . .
Avagy ha tudnád mily hős is igazán . . .
Szenvedőseimnek vetnél véget;
Mit' se gondolva bejónál hozzám.*

— Ehen Margit.

— **Kitüntetés.** A király mint a hivatalos lap mai száma közli, bessenyei Széll Farkasnak, a debreceni itélőtábla tanácselnökének saját kérelmére történt nyugdíjazása alkalmazásából sok évi buzgó szolgálatában szerzett érdemei elismerésül a Ferec József rend középkeresztjé adományozta.

— **A lépfene ellen való védekezés.** A városi tanács tegnap tartott ülésében határozott Kertész Lipót állatorvos beadványa tárgyában, a mely a lépfene ellen való védekezés módjára kér intézkedést. A városi tanács a közeli községekben szövénnyos jelleggel lelépott lépfenéből kifolyólag a további intézkedésig a *hushozontalt még a magánosok részére is megtiltja*. A tilalom ellenére behozott hús eldoboznak s a behozott a kihágási törvény alapján szigorúan megbüntetik.

— **A vasutasok gyűlése.** A vasuti munkások országos szövetségének nagykanizsai csoportja, holnap délután 3 órára gyűlést jelentett be. A rendőrség a bejelentést tudomásul vette. Tárgyszorlat: 1. Vasutasok helyzete. 2. A további teendők megbeszélése.

— **Zavarok a vasutállomáson.** Több oldalról érkezett kérésnek tesszük eleget, midőn a Déli vasut igazgatóságának egy nem rendén való körülményre figyelmét felhívjuk. Aki vasárnap délután Nagykanizsáról a budapesti vonattal elutazni akar, kellemetlenül tapasztalhatja, hogy a jegyváltás mily óriási és kínos akadályokba ütközik. Vasárnap délután ugyanis városunkból százával rándulnak át az emberek a Balaton közeli fürdőhelyeire és mert mindenki attól tart, hogy a vonatot lekési, az egyetlen személypénztár előtt mindenkor életveszélyes tolongás támad. Az oda rendelt hivatalnok a legnagyobb emberi gyorsasággal sem tehet eleget a pénztárt ostromló tömegnek, mely nagy sietségében gyakran az udvariasság legelembb szabályairól is megfeledkezik és egymást ütve, taszigálva akar előbb jegyhez jutni. Aki ismeri a tömeget, tudja, hogy ezzel szemben sem kérés, sem okos szó nem használ. Ajánlatos lenne, ha a vasutigazgatóság oly módon segítene ezen az állapoton, hogy vasárnap délután, legalább a fürdő szezon alatt, két személypénztárt nyitna. A közönség a Dv. igazgatósága részéről mindenkor a legmesszebbmenő előzékenységet tapasztalta. Remélhető, hogy a közönség itt kifejezett kérését az igazgatóság szintén figyelembe fogja venni.

— **Fényes esküvő.** Előkelő esküvő folyt le ma városunkban. Délután 5 órakor vezette oltárhoz a nagykanizsai Szent-Ferencrendiek templomában dr. Dvorszky József pécsváradai ügyvéd Nyuli Marika kisasszonyt, néhai Nyuli György és neje, szül. Tuboly Szidónia leányát. A menyasszony igen kedvelt és bájos tagja volt a kanizsai társaságoknak. — melyeknek nem egyszer igazán művelészet szerzett névös műkedvelői talentumával. A polgári esketést délelőtt Ihási Horváth anyakönyvezető végezte, mely aktusnál tanuként Fábrián Zsigmond dr. ügyvéd és Dvorszky Béla szerepeltek. A délután lefolyt egyházi esketésen megjelent városunk előkelő társadalma, hogy egyik legkedvesebb tagjától bucsúzzék. A szertartást Görög Ince gvardian végezte a pazarul felidézett templomban.

— **Életmentés a Balatonból.** Keszthelyről jelentik: Kurtzer Ármán budapesti főmérnök Margit nevű leányával Balatonon való csónakázás közben felborult a leány mar-már fuldoklott, midőn a parton állók közül Révai János budapesti hatalomban a fuldokló leány segítségére sietett és kimentette.

— **Kävéházi záróra.** A városi tanács tegnapi ülésében tárgyalás alá került egy körvény alapján a kävéházi zárórának Nagykanizsán való megszüntetése. A tanács a körvényt a rendőrfőkapitányságnak adta ki véleményezésre végett.

— **Munkásbiztosítás.** Az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegsége és baleset esetére való biztosításra szóló 1907. évi XIX. t. c. életbeléptetése, illetve végrehajtásra vonatkozó kereskedelemügyi miniszteri rendelet szerint az első bejelentés határnapja *augusztus hó 10-én* lejárt. Ezen első bejelentés kötelezettségének értesülésként szerint a munkaadók jelentékeny része bizonyára meg nem ismerte a végrehajtási utasítás ama rendelkezését, hogy a bejelentés *felvő hó 10-ig* minden körülmény között eszközendő, vagy egyáltalán nem, vagy nem a megfelelő módon tett eleget. A nagykanizsai *Kerületi munkásbiztosító pénztár*, hogy a munkaadókat a bejelentés elmulasztásáról származható károk-tól és kellemetlenségektől megóvja, a pénztár kerületében székelő összes elsőfokú iparhatóságok ösztönzésére „*Sürgős felhívás és tájékoztató*” című alást röpiratot bocsátott ki. Az öt oldalra terjedő füzet, nyomtatvány terjedelménél fogva nem nyújthat ugyan minden irányban és részletekben tájékoztatást de teljesen megfelel ama céljának, hogy a munkaadók és alkalmazottak kötelességeiket, illetve jogaikat megismerjék és elejét vegyék a törvény büntető határozatainak. Ez alkalommal megemlítjük még, hogy a *munkaadók* hivatalos ügyben portomentesen levelezhetnek a Kerületi Munkásbiztosító Pénztárral. A boricék azonban a következő zaradékkal látandó el: »Az 1907. évi XIX. t.-c alapján portomentes,« továbbá ki kell fejezni, hogy a feladó »munkaadó« és pedig következőképen: »N. N. től, mint munkaadótól.«

— **Piaci miszeriák.** Sokszor szóaltunk fel a piacokon divó csunya azokas ellen. A falusi asszony behoz egy fazék tejfelt delelt egy fa, vagy bádogkanalat s kiráítja a piacra. A fazékát ellepik a piaci legyek, amelyeket az áruló asszony időnkint elhesegeti a kanállal, miközben felkeveri a fazék tartalmát, hogy a liszt le ne üljön a fenékre. A szakácsnők, nagyságát és asszonyosságok pedig szépen végigkóstolják a tejfelt. Megérintik nyelvükkel a kanál véget, mert ez hozzá tartozik a gazdaasszonyi alaposághoz és erőnyekhez. Ki gondol arra, hogy a rózsaszínű nyelvcsékk néuány tuberkulózis bacillust szedhetnek össze, amelyek megfertőzéstetnek egy családot. Bizony jó lenne a közönséget erről a szerfőlyt eszelelen s izéletelen kósteolgatásról végre is leszoztatni.

— Az új trafikrendelet. Régióta vajdó kérdés nyert most megoldást. Már régebben volt szó arról, hogy a vasárnapi munkaszünetet ki fogják terjeszteni a dohányföldesekre is, de az erre vonatkozó pénzügyminiszeri rendeletet csak most bocsátották ki. A legutóbbi vasárnapon érte ez a nagy meglepetés a dohányzó emberiségét. Dél előtt 10 óra után már nem lehetett kapni sem a korcsmában, sem a kereskedésben dohányt, szivart és cigarettát. A trafik-szünet váratlanul, meglepetésszerűen jött. A közönség nem tudott a dolgról semmit és az elárúgókkal sem közölték, hogy milyen módosítást vannak a trafikárlási szünetnek. — A trafikszünetnek a pénzügyminiszter 64727-ik számú rendelete adja magyarázatát. A rendelet szerint a trafikeladásra vonatkozó munkaszünet augusztus elején életbe lépett. A rendelet erre vonatkozólag a következőket mondja: A nem kizárólagos dohányárusok vasárnapokon és Szent István napján a főzűzetük nyitvatartására megszabott időn túl a dohánygyártmányok eladásával is szünetelni tartoznak.

— A kizárólagos dohányárusok vasárnapokon és Szent István napján délután 3 óráig kötelesek üzletüket nyitva tartani, azontul bezárni a dohányeladást beszüntetni tartoznak. A fürdő, üdülő és kiránduló helyeken és a vasúti pályaudvarokon önálló rendezés, valamint valamennyi korlátolt dohányárudásra nézve az eladás jelenlegi módozatai továbbra is érvényben maradnak. A szünetelés tekintetében ezt mondja a rendelet. E szerint a kereskedők déli 10 óráig adhatnak el dohányt a szivarokat, — a kizárólagos dohányárusok délután 3-ig kötelesek árulni, akkor becsukni tartoznak. A korlátolt dohányárusok — vagyis korcsmárosok — ezentul is épűgy adhatnak szivart és cigarettát, mint eddig. Ez az értelmezése a rendeletnek. Az a korcsmáros, akinek boltja is van — de vendéglőjére külön trafikengedélyt nem kapott, — ezentul természetesen nem adhat el vendégeinek sem szivart, sem cigarettát.

— A szent kut. Kaposvárról jeleik: A nagybajomi határban az elmúlt héten Pataki Vince nagybajomi birtokos Kun-majorjában Baán János majorgazda és Présel Ádám kocsis a major kutja mellett foglaltoskodva, abból nagy forrást és bugást hallottak. Mikor bejénéztek a kutba, amelynek habzó, siserdő vizére a nap fényesen ráütött, abban a Szűz Máriát vélték látni, amint karján a kis Jézust tartja. A látománynak csakhamar híre terjedt és az egész majorból összesereglettek a cseléddek. A kut csodájának a híre eljutott Nagybajomba és a közeli községekbe is és mindenfelől tömegesen lerándult a nép, különösen az asszonyok a kuthoz, ahol Présel Ádám magyarázta a hallgatóságának, hogy mit látott. Elmondta, hogy az első látománny után még két ízben látott a kut fenékén fényes nappal csillagokat és a csillagok mellett égő gyertyákat, amelyek között Szűz Mária sétált a gyermek Jézussal. A messze községekből odazarándokolt ógott nép egész nap a kut mellett tórdepeit és imádkozott. A szentkut és a tömeges zarándoklás híre eljutott a csandórágéhoz is, amely kiment a helyszínre és a vizsgálatot megtartotta. A vizsgálat eredménye hogy a kutat hatóságilag betemetették.

— Balatonfüred eladása. Néhány pesti lap Balatonfürednek tervbe vett átadásáról azt írta, hogy a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság vegye meg a fürdőt és ott játékbankot létesít. — Mint bennünket értesítenek ez a hír alaptalan.

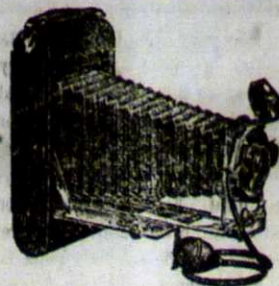
— Gyomorbeteg, gyengélkedők, lábadozók és aggyasztások táplálkozására dr. Dufour a Nestlé féle gyermektápszert ajánlja, mely nemcsak kizárólagosan gyermekeknek va ő, hanem felnőttek is, ha a fent említett kategóriák egyikébe sorolhatók. Gyomor- és béldaganatok esetében ez képezi az átmenetet a leveles táplálékotól a szilárd táplálékhoz és különösen az öregebbeket óvja meg az étvágytalanság vagy a gyomor nehezebb emésztése következtében elmaradhatatlan előírás nélküli Mindenkinél ízlik és a legkönnyebben emészthető.

Női keresk. tanfolyamot

végzett irodai alkalmazott

felvétetik

a Magyarizsai Tárházak Részvény-Társaságnál.

Judatom Nagykarizsa és vidékével, hogy mű- és létszerészeti szaküzletemet a Szarvas-szálloda épületéből gyárilag berendezve **Fő-ut 3. szám alá** helyeztem át.

Jisztelettel

Strasser Márton

optikus.

A régi berendezés olcsón eladó.

A Néptakarékpénztár Részvény-társaság

Nagykanizsán

1907. évi június hó 15-től

állandó jellegű (legalább 4 óra elhelyezett) betétek után

5 % kamatot,

átmenetileg elhelyezett betétek után

4 1/2 % kamatot

fizet.

A betétkamatadót az intézet viseli.

— A soproni elnökválasztás. A soproni kereskedelmi és iparkamara elnökválasztása. — mint értesülünk — t. hó 28 án lesz.

— Jégverés. Sümegről írják: Tegnapelőtt délután óriási vihar dühöngött, a mely hátsókat söpört le és fákat döntött ki. Az eső jéggel vegyesen esett s a mihályta-rendekl szőlőket teljesen tönkre tette.

— Az utóállítás elhalasztása. A jövő hó-beli utóállítást Nagykanizsán szeptember hó 2 án tartják meg.

— Bihariék Balatonberényben. A liosangi sörgyár tulajdonát képező balatonberényi Armuth teleppn ma, szombaton este rendezt cabaretjét Bihari Akos színtársulata. A cabar tben a következő tagok vesznek részt: Kormos Ilonka, Konráth Ilona, Bolesnay Bargit, Kondor Krnő, Heltai Jenő, Szabó Pál, Neubauer karmester.

— Külföldi minta szerint berendezett előkelő leány-internátus nyílik meg Budapestén augusztus hó folyamán különösen oly vidéki ur leányok részére, akik a főváros valamely leányiskoláját látogatják. Az internátus mely dr. Förstner Gyuláné vezetése alatt áll, a főváros legszebb részében az ugynevezett villanegyedben, Délibáb-utca 25. sz. alatt fekszik; a növendékek állandóan tanárnők felügyelete alatt vannak, az iskolák látogatása női kíséret mellett történik. Német francia — angol nyelv társalgás, külön órák zene, ének; festészet számára; szongora használát, Dr. Förstner Gyuláné kívánatra szívesen küld prospektust.

Füzdői élet.

Magyar tenger, augusztus hó.

Kedves Luci,

ha ön segédszerkesztő lenne és nem exjogász...

De én nem folytatom az ön rekriminaló modorában, hanem minden további nélkül át-térek jelenleg ismeretlen helyen tartózkodó, jeles földinkre: Zrinyi Béla Zoltánra. Zrinyi tudvalevőleg roppantul értett az utazáshoz és kevésbé a betűvetéshez. Kanizsai felolvasása ugy eshetett meg, hogy ő bejárta a Balkánt, Kisázsiaát, Perzsiát és Afganisztánt, én pedig egy éjj alatt megirtam az utleirást anélkül, hogy Zrinyitől csak azt is megkérdeztem volna, hogy volt e Szepteteken. Mint Cyrano esztét adta a Christian szépségéhez, ugy adtam én földrajzi ismereteimet, Gáspár Ferenc utleirásait és a magam ismert jó izű humorát a Zrinyi Béla Zoltán viharezett hoszsu lábaihoz. Mikor jeles munkámat felolvastam neki, nyakamba borult és megcsókolt; ellenben a száz korona kikötött honoráriummal máig is adósom.

Hát én a felolvasásban Zrinyivel Kinát is megutaztattam. Ez az ötlet roppantul tetszett neki és a felolvasásnak idevonatkozó részét kívülről megtanulta. Négy nap mulva ismét találkoztam vele és ekkor a világ legkomolyabb ábrázatával így kezdett el nekem mesélni:

— Tudja kérem, mikor én Kinát jártam... Ránéxtem.

— Kedves Zrinyi ur, — mondtam kellő jóakarattal — hogy maga Kinában volt, azt ne mondja nekem, mert ezt én mondtam magának.

Pont. Kedves Lucius, meghitt sétáinkon, melyek az alkonyi órákban szoktak megessni, beszélgetésünknek gyakran az volt a tárgya, hogy egy napilap segédszerkesztőjének állását a társadalmi ranglétra fokozatain megállapítsuk. Én rendszerint két fokkal följebb helyeztem, ön pedig négyvel alább a kelle-tlenül. Most, hogy én nyaralni eljöttem, és segédszerkesztői széketem ön bitorolja, ez állás teendőinek fontosságából, mint látom, any-

nyira át van hatva, és minden más halandó fölött oly olimpusi magasságban képzelem magát, hogy tizenhétzetszer megívott pertunk dacára engem is lemagáz. Hát, kérem, nekem ne akarjon maga imponálni, mert hogy egy segédszerkesztő micsoda, azt én magyaráztam meg magának. Irodalmi levél ide, vagy oda, az csak Guzmics idejében volt divatban, hogy ez az ember a nyilvánosság előtt lemagázta azt is, kivel egy év óta a legbonyolultabb financiai elszámolásban, mondhatnám folyó számlai viszonyban áll és kihez a ruhatár legértékesebb egyede, a közös frakknak nevezett intézmény még elég erős szálat fűzik. És még azt is szememre hányja, hogy hazamentem és jól mulattunk. B. levele szerint az önök rovására. Lehet. De az én költségemem. Az bizonyos.

Ami a fürdőző asszonyokat illeti, hát ez az én dolgom. Ehez maga nem ért, mert maga azt sem tudja, hogy Diana hogy száll ki a kagylójából. (Vagy Vénusz volt az?) A ruralis boldogság különben nem az én elemem. — Becsület szavamra mondom, hogy a Kállay Kornélia leghamisabb hangja nekem jobban tetszik, mint a legszebb tehén legsoványabb bővülése. Én már ilyen vagyok. Tani tottak engem is arra, hogy »beatus ille, qui procul negotiis« — de hát én nem vagyok üzörös.

B. befogása szerint a *Zalának* fürdőle-
vélre van szükség, meg 1.) a falusi élet di-
cséretét, 2.) a hazai fürdők virulását zengje s
a melyet 3.) serdülő leányok is olvashatnak
Kérem rendelkezésükre állok. — Irom és
ajánlom a következőket:

Ad 1. Itt 8 krajozár egy barack. A pa-
raszok a világ legraftináltabb emberei.

Ad 2. Pillitz dr. ur megérkezett már Ti-
rolból?

Ad 3. *Bekker Stone* asszony: Tamás bátya
gunyhója,

Briefe, die ihn nicht erreichen,

Nagy Samu: Emléklapok a Dunántúli
dalosszövetség nagykanizsai versenyére (1906.
Kiadta Fischel Fülöp Fia, leszállított bolti
ára 40 fillér.)

Hogy azonban hivatalos dolgaimról sem
feledeztem meg, utasítom, hogy a casablan-
cai meszárlás dolgában helyezkedjenek a leg-
szigorúbb tárgyilagosság álláspontjára. Az ör-
dőg akar Raisulival elkezdni. Az orosz cárt
lehetőleg kimélik, ellenben a portugál viszo-
nyok engem roppantul aggasztanak. Ha gon-
dolkák, leplezzék le az odaváló királyt.

Mulassanak jól. Én napjában kétszer für-
döm. Fürödjének néha önök is.

A segédszerkesztő

U. i. Kedves kiadó ur a melléklet egy
nyugta. Ha a benne említett szék koronát
elküldi, e nyugtával dicsérem önt s a napot.

Szerkesztői üzenetek.

S. J. Arad. A gőzfűrészgárr felépítésének ide-
jére semmi határozottat nem tudunk, mert az a
városi tanácstól függ. Ha sokáig buzzák az ügyet
valószínűleg máshova fogják vinni a fűrészgárat.
A vállalkozó Ehrenwald Béla. Egyébként ha meg-
léz minden nemű fa termelésre belesz rendezve
az üzem.

S. R. Nagykanizsa. A tárcza közölhetetlen.

Közgazdaság.

A pénz.

Nagykanizsa, augusztus 10.

A mindeneget megváltó egyedüli földi hatalom:
a pénz újból szomorú dolgokat beszélget magáról.
A mindig aktuális és az oly nagyon imádozt
arany csemege mindig mámoros muzsika volt az
emberi füleknek. Ma is az, vagy talán sohása
volt annyira az, mint éppen ma. Egyre kompli-
káltabb lesz az élet. Minden nap újabb s újabb
meglepetésekkel szolgál, napról napra bővül a
sora azoknak a nehézségeknek, mik eléje meredve
az előre törtetőknék, annyira görnyögőssé teszik
az élet utját. És ezzel a nagy szomorúsággal
szemben szinte hivalkodón, valami rengeteg ön-
bizalommal veti föl a fejét a pénz istensége és
mondja: mindenbajnak én vagyok kuforrása de
forrása vagyok minden gyönyörűségnek is.

A krónikás fájó resignációval állapítja ezzel
szemben meg azt, hogy egyre több a baj, egyre
szélesebb körben lesz inficiáló a nyomorúság és
egyre kevesebb a gyönyörűség. A pénz szerepe
kezd tehát kétségtelen lenni: milliók véres verej-
téke, kétségbeesett sóhaja és álg néhány ezer
kiválasztottnak megelégedése tapad hozzá.

E sorok apropójául szolgál az a tény, hogy a
pénz napról-napra drágább lesz. A kamatlábak
szédületes sebességgel nőnek és ebben az arány-
talan emelkedésben ezerek tiportatnak el. Exis-
tenciák dölnék meg, oszlopzatok pusztulnak el és
vállalkozások könyve zárul le siralmas ered-
ménnyel s mindezt csak azért, mert néhány
pénzfejedelem a maga szédítő tőkéjét olyan spe-
kulációkba verte, amik milliókat szivnak magukba.
A pénz ma már nagyon drága jószág és vajmi
kevés a reménység arra, hogy a továbbiak során
nem drágul-e majd újból. A sárga arany nagyon
is sötét színekben láttat mindent. Minálunk
Magyarországon, bel és közközben megforduló pénz
nyugateurópai aranyokhoz viszonyítottom nem
volna olyan rengeteg, hogy meg ne érezze minden
társadalmi osztály egyaránt ezt a nemzetközi
veszedelmet. A hitelviszonyok rohamosan rom-
lanak, a pénzpiac folyton emelkedő ártózával nap-
nap után út agyon nagyobb vállalkozásokat,
amik azután megdőltükben sok ezer kis ember
pozícióját ingatják meg.

Legeklatansabb példa erre és legjellemzőbben
beszélő tanúság ítélet mellette, hogy a kisebb
budapesti pénzintézetek újabb kölcsönöket nagyon
vékonyan folyósítsanak, aminek következtében ter-
mészetesen az ezekre a pénzintézetekre rászorult
kis emberek vállalkozásai akadnak el ijesztő
számban. Annyi fizetésképtelenség, annyi csőd és
annyi hamis bukás, mint manapság talán soha-
sem volt. És mindennek egyedüli oka, hogy
ijesztő vigyorgással néz le ránk, az Őszi bizony-
talanságok sötétjéből egy inciferi arcu nagy krach.
Őszre a börzén keringő és hitelesnek látszó
hírek szerint újabb pénzügyi alakulások várhatók,
ezek az alakulások meg erősebben megrágitják
a pénzt. Ezek gyűjtik nagy garmadába az ara-
nyat s ezért nem bonyolítanak le jelentékenyebb
ügyleteket. A pénzzel nem a szűk, de a rideg
üzletszámítás spekulál. És ez a spekuláció meg
azt diktálja, hogy nem célszerű kisebb (de már
most sem kicsiny) kamatra adni ki pénzt, mikor
az ószel sokkal jobban lesz kamatoztatható.
Bánjunk hát már most csinján a pénzzel.

Táviratok

és telefonjelentések

Horváth zavargás.

Zágráb, aug. 10. Drnje község képviselő
testülete elhatározta hogy táviratilag fordul
a királyhoz, kérve, hogy a horvátokra nézve
sérelemes vasuti szabályzásról szóló törvénytől
tagadja meg a szentesítést. Talja község ta-
nácsa pedig elhatározta, hogy sürgős petíciót
intéz a magyar kormányhoz, melyben tiltá-
kozik, hogy a községben eddig fennállt ma-
gyar vasutas iskola tovább is fenntartassék,
mert községükben szerintük csak horvát is-
kolának van létjogosultsága.

A nagykarolyi mandátum.

Nagykaroly, aug. 10. *Károlyi Mihály* fől
táviratilag értesítette a nagykarolyi független-
ségi pártot, hogy a felajánlott mandátumot haj-
landó elfogadni. Ezen távirat következtében a
nagyváradi alkotmánypártiak elhatározták, hogy
csatlakoznak *Károlyi Mihály* jelöléséhez kinek
megválasztása ilye módon egyhangú lesz.

A spiritizmus áldozata.

Budapest aug. 10. A spiritizmus által ha-
lálba kergetett *Eranosz István* ügyvéd bűn-
gyében ma délután jelentős fordulat történt.
Eranosz özvegye ugyanis család címén megtette
a följelentést. Ennek kapcsán a rendőrfőkapitány-
ság *Gemari József* fővárosi vívómestert hétfőn
délelőtre kihallgatásra beidézte.

Lapelkobzás.

Budapest, aug. 10. A budapesti ügyészség és
a vizsgálóbíró rendeletére ma a "Társadalmi For-
radalom" című politikai lapot osztálygyűlésre
szóló izgatás miatt elkobozta.

Nagy tűzvész.

Igló, aug. 10. Szepesmegye *Guezda* nevű
községében ma tűz ütött ki, mely a község
felét elhamvasztotta. Százhusz család koldu-
sbotra jutott. A kár több millió korona,

Táviróhivatalnokok sztrájkja.

Berlin aug. 10. Chicagóban az összes táviró
hivatalnokok ma éjjel óta sztrájkolnak. Nyolc
órai munkaidőt és fizetés emelést követelnek.
Több amerikai város táviróhivatalnokai csatla-
koznak a sztrájkhoz, a mely nagy veszedelem-
mel fenyeget.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 10.

Készáru-üzlet:

Élénkelen. Árak változatlanok.

Játáró-üzlet:

buza októberre	11.64
rozs októberre	9.05
tengeri 1908. májusra	6.89
zab októberre	8.31

Segédszerkesztő: *Nagy Samu*.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

MIT-IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert
csak a természetes szénanion-
savanyúságokra a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldi fűsöl-
mől hozunk termé-
szetes szénanion-
vizek királya.

a mohai **ÁGNES**-forrás.

égetés rögtön megszünteti. páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorhajosoknak.

Kedvelt borvíz!

Olcsóbb a szódavíznél!

Mindenütt kapható!

LEOPOLD GYULA Hírdetési Irodája által Budapest, Királyhatár út 65.

<p>Requiny-féle RÓMAI VÉRTELISZÍTÓ-SZŐRP Páratlan szer minden bőrbajnál, bujnakornál, Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, várjavitó és vértisztító. Nagy üveg 3 kor, 3 üveget 9 kor. utánváltal küld: REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII. Köli-ő Kerepai ut 24. A híres RÁKÓCZI GYOMORKESERŐ egykori készítője. Kérdes-prospektus ingyen!</p>	<p>KÉSMÁRKI LENVÁSZON DAMÁST. árak csak akkor valódiak, ha azon védjeggyel vannak ellátva.</p> 	<p>YERSEGENYIÉ, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG Gyógyítására a leghatásosabb készítmény a WIEGNER-FÉLE TOKAJI CHINA-VASBOR. Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért. Kis üveg ára 2 20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvária-ter.</p>	<p>TUDÓBAJOSOKNAK A tudósoknak és orvosoknak ajánlott. Balápi-féle hársfamézszőrp Nemcsak a köhögés, hanem a tüdőgyulladás, az asztma, az allergia, a vérkeringés javítására is kiválóan hatásos. APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 24.</p>
<p>PLATSCHKEK VILMOS elismert legoicsóbb, legszolidabb FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).</p>	<p>A világot bámulatba ejti a Hammond írógép. Kiszáradt íróeszközök: FARAGÓ TESTVÉREK Budapest, V., Arany János-s. E. Kérjen mindenki prospektust!</p>	<p>BALASSA FÉLE UGORKATE Erősítő, hajfolt, pattanás, székély, valamint utóháza az arcpal és a vándor angol. Egy üveg ára 2 korona. Munka egykorosáppan 1 K. püder 1 00 K. Főosztály: BALASSA KORNÉL gyógyszerész, Budapest, Andrássy-ut 47.</p>	
<p>Melyik vendéglőben étkezik Budapesten? SCHULLER FERENCZ ujjonnan berendezett előrangú éttermében Budapest, VI., Andrássy-ut 39. Azt ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van.</p>	<p>KATZER Bőrszív-társa- és megővő-intérete az első és legnagyobb 1/2 millió részvényes- társ. Budapest, Ó-utca 42, 44 (száj ház), 45, 46, és Új-utca 43. Katzér szőrmeáról az egész világon el vannak terjedve és előrangúak.</p>		
<p>KISS SZERENCSEJE NAGY VÁSÁROLJON KISS FÉLE KISS SZERENCSEJE NAGY KISS SZERENCSEJE NAGY</p>	<p>BABYMIRA-CRÉM legjobb szer kislányok, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipálított bőr gyógyítására. Egyedüli készítő: BRODJOVIN H. gyógyszer, ZÁGRÁB 3 doboz ára bérn 8 K 20 F., 10 doboz 8 K 80 F.</p>	<p>Pacific TOJÁS KÉSZÍTMÉNY teljeskörűen helyett szendvics és szós és főzésnél. NAGY MEGTAKARÍTÁS. Kapható minden élelmiszerárúban és drogeriában. Készítő: STROBENTZ TESTVÉREK, R. T. vegyészeti gyár, BUDAPEST.</p>	
<p>A PREZDAI MOTORGYÁR részvénytársaság benzin, gáz-, széndioxid-motorok és benzol motorok, új és régi motorok javítására legelőször a világban. Készítő: CELLONYIGNAC és Tan Budapest, VI., Városház-utca 41. Telefon: 1111</p>	<p>„Zsarna”-féle NEPELEJTS védjegyű férfi-nyakkendő, kék színű magyar Ipari PARIS SZÁLODA Készítők: Simon Pál Budapest, VI., Városház-utca 41, 42. 100 ezer Ft. 100 Ft. feletti mennyiségű rendelés esetén különleges áron. Fűzők, öngyújtók, szarvak, villamos vezetékek, magántulajdonok és más tárgyak is készíthetők.</p>		

Műtrágyákat u. m.: szuperphosphat, thomassalak, stassfurti kálisó és kainit és

Összes erőtakarmányokat

u. m. szárított répaszeletet
szörplé (folyékony melasse)

Kinossem-Melassit Selypi cukorgyár gyártmánya (beltartalom és összetétel szavatolása mellett)

Olajpogácsa,
Malátaesira
Szárított tengeri keményítő moslák,
Szárított szeszmoslák, továbbá

kéveköteleket, zsákok, ponyvák, zsiradékotokat
legjutányosabb feltételek mellett szállít:

Melis és Pinter
műtrágya, erőtakarmányok, gazdasági cikkek nagykereskedése
Szombathely.

Mc CORMICK chicagói aratógépgyár vezérképviselője és allandó raktára.

Képviselőség: Heisler József urnál Nagykanizsán.

Nyílt-tér.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

a legutak
megbetegedése,
a garat és hörgők
hurutjánál, tífus- és
mellártya-gyulladásnál.

Igen alkalmas szisztemák. — Nével kezeléskor után nélkülözhetetlen
egészségi hatások által megvizsgálva.

Kalodont

mélikülözhetetlen

fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán enyvének nem elég-
sége. A foghason mindig újlag keletkező ártal-
mas anyagok eltávolítása csak mechanikus tisztítá-
stással kapcsolatban egy frissítő és antiszeptikusan
ható fogtisztító-szerrel sikerülhet; minőnek a „**Kalodon-**
dent“ már az összes kulturált emberekben a legkiseb-
b használatra bizonyult.

Egy teljesen új

Kühne-féle 5. sz. rosta

szákolóval együtt

* első áron eladó *

Megtekinthető a nagykanizsai tárlházakban.

Bővebbet FEHÉR GYULÁNnál Nagykanizsán Fő-ut (Bazár.)

Jó házból való fiu

tanoncúl felvétetik

Bettlheim & Guth

vaskereskedésében

Nagykanizsán.

Kiadó lakás.

Külön ház, udvari lakás, 3 szoba, 1 nagy
veranda és hozzá tartozó melléképületek-
kel, parkkal és külön baromfiudvar

november 1-étől.

Hlatkó János

Csengeri-utca 56 szám.

Iskolás fiu

jó családból, — gondos felügyelet mellett —
esetleg zongorahasználattal uriháznál
teljes eljártást nyerhet. Szives ajánlatok
K. B. jelige alatt e lap kiadóhivatalába
küldendők.

Steckenpferd

Liliom tejszappan

Bergmann & Co Dresden és Tetschen a/E.

volt és marad a naponként beérkező elismerő-
levelek szerint, a leghatásosabb az összes
gyógyszappanok között szepő ellen, ugy a
sima, puha bőr és viruló arcra is elérésére
és fentartására. — Kapható darabonként 80
filleret minden gyógyszerárban, drogeriában,
illat- és szappankereskedésben és fodrász-
üzletekben.

Valódi francia és amerikai óvó
különlegességek.

Orvosilag ajánlva!
Szöktetlen biztos!

Gummi- és hálhőlyag eredeti
esomagolásban!

Ára tucatonként: 2, 4, 6, 8,
10, 12 korona.

Eddig felülmulhatatlan
eredeti ujdonság!

„Silk Finish Nevertear“

eredeti amerikai selyem gummi.

(Utánzatoktól óvakodjunk!)

Rendkívül finomsága és nyújthatósága folytán teljes
biztonságot nyújt. — Ára tucatonként K 8—12.

Bouts-americains (rövid), tucatonként 6, 8, 10,
101 öszer „Pessarum oeluisium“ Mensinga tanár szer-
int, bevezető készülék hozzá ára K 3—5. Valódi francia
óvó biztonsági szivacsok ára tucatonként K 6—12.

U! **Auto vaginal spray** a legbizto-
sabb és legkényelmesebb higiénikus női
védő különlegesség. Sok ezer elismerő nyilatkozat!
Ára 15 korona.

Gummi-görcsérhányók, heretartók, hoshótökstb.
Irrigatorok, bidek és mindennemű a betegápoláshoz
és betegkényelemhez szükséges higiénikus eszközök
eredeti gyári áron

Kérje ingyen és bérmentve a legújabb kiadott árjegyzéket.

Releti J. orvos-sebész mű- és kőbász-
gyárától. Filapitva 1878.
Budapest, IV., Koronahercz-ú. 17.

Ⓢ Szétküldés legnagyobb titoktartás mellett.
A megrendelőlevelek megsemmisíttetnek.
E hirdetésre hivatkozó gummi-árú rendeléseknél
20% árkedvezményben részesülnek.

Haszonbéri hirdetmény.

A gróf Széchenyi Kálmán iváni (Sopronmegye)
bírhizományhoz tartozó iváni, cséri, visztai, gaz-
daságok zárt ajánlattal egybekötött versenyár-
nyalás útján az előbbi kottó 1908. márc. a har-
madik 1909. október hó 1-vel kezdődő hatályjal
20—25 évi időtartamra bérbeadatnak.

Az iváni belső gazdaság (1200 □-llettel szá-
mítva) a következőkből áll.

belsőség	11 h.	1180 □-llet
szántó	1184 h.	124 □-llet
rét	52 h.	620 □-llet
sőslegelő	105 h.	460 □-llet
nagyerdő legelő	741 h.	277 □-llet
Összesen 2095 h.		861 □-llet

A cséri gazdaság (1200 □-llettel számítva) a
következőkből áll:

belsőség	11 h.	04 □-llet
szántó	1124 h.	774 □-llet
belső legelő	83 h.	167 □-llet
nagyerdő legelő	708 h.	1185 □-llet
Összesen 1927 h.		920 □-llet

A visztai gazdaság (1200 □-llettel számítva)
a következőkből áll:

belsőség	7 h.	30 □-llet
szántó	1073 h.	32 □-llet
rét	12 h.	10 □-llet
legelő	101 h.	53 □-llet
Összesen 1193 h.		131 □-llet

Ezen területekben az utak és árkok nem foglal-
tatnak benne.

Mindazok, akik bővebbi mándékoknak tartoz-
nak lepecsételt zárt ajánlatukat legkésőbb 1907.
évi október hó 1-ig dr. Östör József ügyvédnél
Sopronban (Szinház-utca 23.) benyújtani. Az
ajánlatok beérkezése és a határidő letele után a
tulajdonos részéről azok, akiknek ajánlatai tárgya-
lásra alkalmasoknak mutatkoznak, meghívást
fognak kapni a szóbeli tárgyalások felvételére.

A jelzett bérzadatokra egyenkint, de együt-
tesen is lehet ajánlatot elterjesztani.

A gazdaságok Haják Gyula iváni uradalmi
tisztartónál való előleges jelentkezése melletti bár-
mikor megtekinthetők. Ugyanott, valamint dr.
Östör József soproni irodájában lehet a megkö-
tendő szerződés pontozatait és a közelebbi felté-
teleket is betekinteni.

Megjegyzetjük még, hogy ivánban van vas-
út-, posta-, távirtda és csendőrállomás, Hladkó-
ról vasuton öt, míg Bécából négy óra alatt érhető el.

Gróf Széchenyi Kálmán,
iváni bírhizománya.

Grand-Prix. Párisi vilákiállítás 1900.

és vizda Ferenéz János
cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár
feladalmi udvari szőlő-
kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs melle t
Kwinda-féle Restitutionsfluid
cs. és kir. szobadma-ot mo.óvíz lovak sz. mára.

1 üveg ára korona 2.80.

Negyven év óta van használatban
az udvari istállóban s a legtha-
gyobb katonai és polgári istálló-
ban is lovak izmai erősítésére,
farszító menetek előtt és után,
hozamodásoknál és az izmok
megerősítésénél stb. lovak a
trsi ingben bemutatás
eredmények felmutatására
képesít.

Főraktár Magyarország részére:

Tiró. József gyógyszerész
Budapest, Király-utca 21.
sz és Andrássy-ut 26. sz

A
sós kúti
(Uasmege.)

VITA

forrás természetes alkalikus carbon-natron hazai gyógyósvány-
víz. Leghírnevesebb orvos-professoraink szenciációgyógyeredményen yehet
érnek el vele mindennemű hurutos gége, epe-, vese-,
hólyag- és májbetegségeknel és a legahatabb gyo-
mor betegségeknel is biztos hatása van.

Főlséges és különleges gyógyszer gyomorégés ellen.

Kapható minden jobb fűszer- és ásványvízkereskedésben.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Városház palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intezendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben hához hordva:

Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai küldéssel:

Egy óra 1.50 K
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Megjelenik naponta este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

Felolvasó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Aratás után.

Nagykanizsa, augusztus 12.

A politika nem szünetel egészen a nyári szünet alatt sem. Hol egy nyilatkozat, hol egy beszámoló hangzik el, olyan dolgok, amelyek alkalmat adnak arra, hogy feléledjenek és rövid ideig felszínre maradjanak öröklött viták. De a tikkasztó nyárban csakhamar elcsendesednek az incidensek által felkavart, felületesen felkavart szenvedélyek is, ha akkor megfigyeljük az egész magyar közéletet, a megfigyelés eredménye az, hogy egyetlen dolog-nem, a mely iránt nem szünek meg az érdeklődés, akár felszínen tartják az újságok, akár nem, a mely szálaival átfonja az egész magyar glóbuszt, a melynek hatása alól nem vonhatja ki magát a látszólag legtávolabb álló sem, ez az aratás, az aratási eredmény.

A magyar nép tömegeinek nyugodt elégedettsége, vagy veszedelmes izgatottsága, a kivándorlás emelkedése, vagy csökkenése, a munkabérek, a hitel, az üzletmenet, mindent, mindent az aratási eredmény igazgat, változtat, módosít.

Az eredmény számoszlopai még nincsenek lezárva. De már ismeretes, hogy bizonyos egyenetlenség jellemzi. Vannak kitűnően ellátott vidékek, vannak helyek, a melyek valósággal a nyomor elé néznek. A bótémással megáldott övek bőségét emeli a gabona rendkívülien magas ára. Ugyanez a körülmény azonban a legnagyobb mértékben sújtja az inségeseket, és nem marad hatás nélkül az ország ama lakosságára sem, melyet nem érint közvetlenül a termés mennyisége, de annál inkább az élelmiszerek ára.

Valóban, ha van kérdés ma, mely feszült és általános figyelmet érdemel, mely megköveteli, kihívja, a politikai mérlegelést is, hát az aratási eredmény az ország gazdasági helyzetének kérdése ez.

A koalíció akár hány jószemű vezére megmondotta, hogy a politikusnak rajta kell tartani kezét, a nép gazdasági szervezetének útjára. Az ilyen kijelentésben benne foglaltatik a legfontosabb gazdasági kérdés, az aratási eredmény méltánylása. Innen már csak egy lépés van odáig, hogy az eredmények konzekvenciáit tudatosan alkalmazzák.

Egyelőre az a fontos, hogy megtudja minden illetékes ember az új aratás által

teremtett új helyzetet, hogy a hol intézkedés kell, az ne késsék, hogy gondja legyen reá minden politikusnak is, hogy a kiáltó egyenetlenségek enyhíthessenek.

Parcellázás állami támogatással. A földmivélsügyi miniszter rendeletet küldött szét a hatóságokhoz, amellyel az üzletszerű parcellázások körül előforduló visszaéléseket kívánja megakadályozni. Érdekes rendeletében ezeket mondja a miniszter:

Az üzletszerű birtokfeldarabolások (parcellázások) több helyt az utóbbi időben oly mértékben töltöttek meg szükségesnek látom a gazdaközönség figyelmét a helytelen birtokfeldarabolások káros következményeire felhívni. Arra hívom fel tehát a hatóságot, hogy sziveskedjék a járása területén meginduló üzletszerű birtokfeldarabolásokat figyelemmel kísérni, s oly esetben, midőn nyilvánvaló, hogy a közvetítés a lakosságot rendkívül módon kizsákmányolja, vagy általában a parcellázás feltételei olyanok, hogy azok mellett a vevők boldogulása legalább is kétséges, sziveskedjék a szükséges intézkedéseket megtenni oly irányban, hogy a kiszáradt az anyagi romlásukat előidéző vételektől tartózkodjanak.

Megjegyzi, hogy kétség esetén, ha hozzá fordulnak, hajlandó kieszaközölni, hogy a feldarabolandó birtokokat állami szakközvegek megbecsülik s ezáltal segédkezet vel nyújtani ahhoz, hogy a parcellázás feltételei s a parcellázandó föld várható hozama közti helyes arány felderíthessék.

A közérdekű parcellázásokat kölcsonoknak kieszaközléseivel is támogatni kívánván, a kormány útján jelzálogkölcsonok kieszaközlése iránti közbenjárását is kiállításba helyezi, azonban tekintettel a mai nehéz pénzvizonyokra, csak ott, ahol a vevők a vételár 25 százalékát készpénzben lefizetni képesek, az eladók pedig lehetőleg záloglevelekben fogadnak el a vételárát.

Ott, ahol a birtokfeldarabolást a kiszáradt közönség érdekében állónak látja, a feldarabolás műszaki és jogi munkálatainak ingyen elvégzését is megadja.

Arra törekszik tehát, hogy a közérdekű parcellázásoknál a vevők a költségek jelentékeny részétől megkímélhessenek, költségeknek a földmivélségi tárca által leendő viselése által támogatásnak, másrésztől a kiszáradt felvilágítása által elejét kívánja venni minden olyan parcellázásnak, mely túleszárított árakat szab és ezáltal a parcellavevő boldogulását kétséges, vagy lehetetlenné teszi.

Selyt

≡ irógép tisztító kendő ≡
darabonként egy koronáért kapható

Fischel Fülöp Fia

könyv és papírkereskedésében Nkanizsán.

Megbélyegzett gyermekek.

— augusztus 12.

A minap vázoltuk a magyar egyke rendszer káros, mondhatnók végzetes hatását. Bőséges anyag a kutató szemnek egymagában is és nyilvánvaló, hogy itt segítség kell és pedig mihamarabb. Nem szabad addig várunk, míg nálunk is statisztikai alapon bebizonyítható lesz, hogy bizonyos számú esztendőök elmulásával elmúlik a magyar nemzet, úgy, hogy hirmondó sem marad belőle.

De a magzatelhajtások nagy kontingense is hozzájárul a népesség csökkenéséhez. Bebizonyított tény, hogy a magzatelhajtók 90 százaléka a törvénytelen anyákból kerülnek ki; illetve ezek jutnak a külvilág értékre, mert sajnos, a hámasdielen belül történő gyermekgyilkosságok a családasság sűrű látólya alatt vígan burjánzanak tovább.

Az anyává lett leány első érzése: a szegény. Kitaszítva látja magát abból a társadalmi légrétegből, melyben eddig élt; tudatában van annak, hogy gyermeke a bűn bajtása lesz s az első letörölhetően bélyegyet akkor nyomja a társadalom a szegény, ártatlan, kicsi áldozatra, mikor születési bizonyítványába kiméletlenül beírják, hogy törvénytelen születésű, ezt a bélyegyet hordhatja azután holta napjáig.

Nehéz a kérdés megoldása, nehéz a határvonalat — mai társadalmi felfogások szerint — megvonni a bukott nő és az anyává lett leány között, de mindenesetre meg kell menteni úgy az anyát, mint a gyermeket. Meg kell szüntetni az anyává lett lányokkal szemben a társadalmi bojkottot, nem szabad szemétkre vetni bukásukat a gyermek kedvéért s a mi fő, nem szabad nyilvánvaló különbséget tenni a törvényes és törvénytelen gyermekek születése között. Természetesen csak társadalmilag nem, jogilag úgy is elég éles a különbség s egyelőre a jogi állapot megváltoztatására gondolni sem lehet.

Ha az anyává lett leány tudatában lesz annak, hogy tette nem tekintetik helyrehozhatatlan bűnnek, ha látni fogja, hogy a társadalom nem veti ki magából, mint valami méltályt, ha tudja, hogy születendő gyermeke nem lesz megbélyegve egész életén keresztül, ha beleoltják azt a tudatot, hogy az anyaság nem szegény, hanem szent dolog, akkor egészen másképp fog gondolkodni. Nem lévén ok, megszűnik az okozat is, ha az, hogy anyává lett nem lesz szegény és bűn, nem fogja magzatát meggyilkolni, hogy a szegény elől meneküljön.

Nem elég elhagyott gyermekek gondozására, nevelésére, nemes emberbaráti intézményeket alkotni, terjesszük ki a védelmet a születendő gyermekekre is, mert a törvénytelen gyermek legtöbb esetben elhagyott rossz légtérben nevelődik, a születése első percétől fogva a társadalom páriája.

Ha fog akadni egy néhány nemeslelkű ember, kik kiterjesztik jószágukat és gondviselésüket az elbukott és anyaság elől néző szerencsétlen

leányokra, megküzdenek az előítéletekkel, a jelenleg divó társadalmi formákkal, minden esetben két hasznos emberéletet mentenek meg, a gyermekét s az anyát. Mert csak az elhagyott, társadalomból kizsájtott anyák súlyosnak egyre lejjebb a lejőn.

Hirek.

A közös konyha.

A közös konyháról ma már mindenki hallott valamit, mindenki tud valamit. — Nálunk csak hire szállong még, maga a megvalósulás még nem is remélhető. Pedig a mindennapi élet összeszoruló hurokképen erősödik, hatalmaskodik a középosztály kenyérkereső tagjai köré; újabb nehezségek gördülnek a megélhetés elé: minden drágul, az élelmiszerek ára feltartóztatlanul növekszik, a munkabérek emelkednek, a cselédmizériák veszedelmesebb és ijesztőbb arányokat öltöttek; a gazdaszony élete csupa gond és aggodalom.

Most, a mikor a nagybecskereki közös konyha hire bejárta a világot, rövidesen nagygyá fog növekedni azoknak a tábora, a kik szembe szállnak az indokolatlan konok előítéletekkel, a családi otthon szétrombolásának rémlátásaival s testet adnak ezen modern s az élet szükségleteitől követelt intézménynek.

A közös konyha előnyeit néhány rövid szó is ékesen bizonyítja. A hol ma negyven gazdaszony negyven háztartásban legalább negyven cseléddel majdnem egész idejét a háztartás szükségleteinek elkészítésére fordítja, ott egyesülés esetén ugyanazt a munkát kevesebb erővel, sokkal rövidebb idő alatt, mérhetetlenül olcsóbban és könnyebben lehet elvégezni. A családok egyesülése erre a közös tevékenységre nem jelenti a bizalmas benső otthon megbontását, a mitől a tájékozatlanok félnék, hanem jelenti csupán a háztartás eddig követelt módszerének údvös megváltoztatását. Hiszen csak nem lehet olyat mondani, hogy az otthonnak melegséget, bensőséget, a konyhával való szüntelen vesződé és fáradozás nyújt? Nagybecskereken megállapították a közös konyhát s egyetlen tagja sem panaszkodik, hogy a házi élet a főzés kiküszöbölésével sivárta, unottá, fagyossá vált volna. Ellenkezőleg, mindenki boldogan, elragadtatással és megelégedéssel nyilatkozik a kollektív háztartásról, mely valóságos megváltás volt a cselédmizériák, a drágaság és a tűzhely egyéb gyötrelmei ellen.

A közös konyha szervezete igen egyszerű volna. Mintának lehet venni a nagybecskereki közös konyhát. Összeálltak eleinte tizen, huszan, kibéreltek egy szép tágas helyiséget, a melyet a konyhához szükséges eszközökkel felszereltek, megfogadták a személyzetet és megkezdték a főzést. — A tagok választmányt alakítanak s elnököt választanak s ennek kezébe teszik le az intézkedés jogát. A ki a közös konyha tagja akar lenni, felvételei jelentkezik. Lefizet egyszer s mindenkorra husz korona felszerelési díjat. Másnap már megkapja az ételket. Az élelmiszerek áll ebédből és vacsorából vagy csupán ebédből.

Egy teljes porció ételnek: ebédnek és vacsorának egy hónapra 70 korona az ára. A csak ebédből álló teljes porció 45. koronába kerül. A porciók oly bőszegesek, hogy egy óttagu családnak, három felnőttnek és két gyermeknek teljesen elég a másfél porció ebéd és vacsora. Nem is hoznának többet az ilyen családok. Óttagu család ebédesik és vacsorázik tehát egy hónapig nagyon jól ötven forintért. Az otthoni főzésnél ez még az élelmi cikkekre is kevés, hol

van még e mellett a fa, a szakácsné fizetése, a bosszankodás és fáradozás. A megtakarítás tehát igazán nagy és imponáló.

Ime, ez az első magyar közös konyha rövid leírása. Világos ebből is, hogy ez az intézmény mennyire modern, praktikus s mennyire megkönnyíti a háztartás gondjait, spasztja a háztartás költségeit. Minden olyan városban, a hol sok a középosztály intelligenciája, rövid időn belül meg kell valósulniok.

— A balatonföldvári bucsu. »Nem zsarolunk« »borralvaló nincs,« ezen biztató jelszavak alatt tartották meg vasárnap Balatonföldváron az ott építendő kápolna javára rendezet bucsut. Valóságos bucsujáró hely volt ezen napon Balatonföldvár, a hol sátor sátor mellé sorakozott és a sátrak mindegyikében »jó szívek« buzgólkodtak, hogy a bucsu mielő nagyobb anyagi sikerrel járjon. A »felső tizezer« képviselői ez alkalommal elsőrendű merkantilistáknak bizonyultak a tisztességtelen verseny teljes kizárásával. A segéd személyzet, mely az ifjabb generációból került ki, sok kedvességgel közvetítette a forgalmat, mely óriási arányokat öltött. A forgalomba hozott hűsítő, gyümölcs, kézimunkák, diszmutárgyak, cukrászati cikkek, képeslevelezőlapok, konfetti, sorsjegyek és sok minden egyéb az élénk kínálat dacára is jó árak mellett találtak vevőkre, kik szívesen és kedvvel mozdították elő a vásárszámba menő bucsu kegyeletes célját. Ó felsége adományát, egy szép olajfestményt, az 1155. számú sorsjegy nyerte meg. A nyereségy tiz napig a nyerő rendelkezésére áll.

— Kirándulás a Balatonra. A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete tegnap jól sikerült kirándulást rendezett Balatonfüredre. A kiránduláson harmincan vettek részt. Utközben megállapodtak Siófokon és Balatonföldváron s ez utóbbi helyen a bucsut is megnézték. Vissza az éjféli gyorsvonattal tért a társaság.

— A vasárnapi népgyűlések. Az építőmunkások nagykanizsai csoportja délelőtt 9 órakor tartotta meg gyűlését mintegy 100 ember jelenlétében a Gőzfürdő-kert helyiségében. A gyűlésen Sádó István budapesti kiküldött beszélt, hosszasan bírálva az egyesületek feloszlása körül folytatott hivatalos eljárást. Majd indítványozta, hogy adják meg az egyesület volt vezetőségének a fölmentést s válasszának új tisztikart. A gyűlés a fölmentést megadta s azután — újra megalakulva — elnöké Vugrinec Gyulát választotta. — A nagykanizsai cipészek és csizmadia szakgyűlése d. u. 3 órakor folyt le. Itt Porció István beszélt a minimális munkabér megállapításának szükségességéről. Ez értelemben egy határozati javaslatot is elfogadtak. A gyűlésen mintegy 80-an voltak jelen. — A vasutasok országos szövetségének tervezett gyűlését pedig a részvétel hiánya miatt elhalasztották.

— A kitett gyermek. Tegnap este egy halott gyermeket találtak a nagykanizsai temető hullaháza előtt. A reudórség mihelyt tudomására jutott, megindította a nyomozást a gyermek kilétének megállapítása végett. A nyomozás eredménytel is járt, mert sikerült kideríteni, hogy a gyermek anyja özv. Mátyás Jánosné Hunyadi-utca 5. sz. alatt lakó magánzónó. A gyermek kitételét be is vallotta, most csupán csak azt kell az orvosi vizsgálattal megállapítani, hogy a gyermek holtan született-e vagy gyermekgyilkosság esete forog fenn.

— Ekvő. Rosenberg Károly folyó hó 15-én veszi oltárhoz Kálmánfalván (Nyitra megye) özv. Wathelmer Miksáné leányát, Rozikát.

— Az elült fegyver. Zalaegerszegről írják lapunknak: Malek Ferencz noval jegyzőségű Molnár János utbiztosnál vadászni volt a vadászat után betértek a kaszinóba borozni. A kaszinóban találta Klein Ernő jegyző gyakornokot s a három emberből álló társaság vidáman beszélgetett. Klein Ernő a ki a francia idegen legiónál is szolgált — a legió szolgálatai szabályzatáról kezdett beszélni. Felkeit az asztaltól, kezébe vette a fogason függő töltött puskát s fegyverfogásokat mutatott. Később újra leült. Malek Ferencz meg akarta kísérelni, hogy utánozni tudja e a legiónáriust. Kezébe vette a fegyvert s Klein elé állott, hogy az bírálja meg; jól csinálja e a fegyverfogást.

Ebből lett aztán a szerencsétlenség. A puská, amint azt Malek készenlőbe kapta, elült s az egész töltés Klein Ernő fölé mögött a fejébe furdott. Klein azonnal összeesett s mire a zalaegerszegi kórházba hozták, már önkívüli állapotban volt. Életbe maradásához semmi remény nincs.

— Árverés a földmunkások egyesületénél. A földmunkások országos szövetségének nagykanizsai csoportjánál tegnap árverezték el a felosztás alkalmával hatósági zár alá vett ingóságokat. A befolyt 18 koronát az 1898. évi II. t.-cikkben megjelölt munkásegítési céllra fordítják.

— Katholikus nagygyűlés Pécsen. Az országos katolikus szövetség ez évi nagygyűlést f. hó 25–27. napján tartja meg. Nagyban készülődnek a gyűlés megtartására s védőül felkérték egyházmegyénk püspökét Hornig Károly bárót is, aki ezen tisztéget el is fogadta s a nagygyűlés költségeire ötszáz koronát adományozott.

— Házasságok. Nagykanizsán a múlt héten házasságot kötöttek: Takács Sándor nyomdász, Buday Juliskával. Lőrér József asztalos — Lang Annával. Stágár Iván kovács — Pór Annával. Horváth Ferencz költő — Németh Annával. Németh István kovács — Horváth Julannával. Pavelkovits János szabó — Rechnitzer Etelkával. Vindisch János vasuti fűtő — Lemmer Emilával és Dr. Duorczy József ügyvéd (Pécsvárad) Nyuli Mariuskával.

— Az Udvardy-bank házai. A »Vas-zala-megyei első takarékpénztár« felett is megkondukt a harang a megszökött Udvardy Ferenc országgyűlési képviselő lelkiismeretlen üzenelmei következtében. Tegnap árverezték el a takarékpénztárnak Körmenten levő házait 204,500 koronáért. A kisebb értékű ingatlanok delután kerülnek árverés alá.

— A Murába fulladt. Murakeresztúrról írják: Grabant József 18 éves kollázsegi lakos fürdés közben a Mura vizében alámerült és nyomtalanul eltűnt. A hulla felkutatására a szükséges intézkedést megtették.

— A Dunántúli Pénzügyi Tisztviselők Egyesülete f. évi szeptember 8-án d. e. 10 órakor Pécsen a kiállítási ünnepélyek csarnokában közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Pénzügyi politika Magyarországon; előadja Berényi Pál dr. 3. A pénzügyi tisztviselők jogi helyzete; előadja Hantos Elemér dr. 4. Indítványok.

— A pécsi kiállítás látogatói. Pécsről jelentik: A pécsi országos kiállítás látogatóinak száma eddig meghaladta a 400,000-at. Napról-napra az idegenek egész sora keresi fel a kiállítást. A külföldi is szép számmal érkeznek a látogatók. Tegnap este ideérkezett a Magyar Kereskedelmi Utazók Egyesülete és az érkezők szép fogadtatásban részesítették.

— Lépfene ellen való védekezés. A nagykanizsai rendőrkapitányság ma adta ki a lépfene ellen való védekezést célzó rendeletét, a mely Kertész városi állatorvos beadványa alapján készült. A rendelet alapját tevő tervezetet már ismertettük. A rendelet megtiltja a vendéglősök számára való husbehozatalt is, továbbá az eddig megengedett 3 kilogrammnál kisebb súlyú husmennyiségnek [vidékről való behozatalát is a további rendelkezésig.

— **Országos vásár.** Ma tartották meg Nagykanizsán az augusztus havi vásárt. A vásár, a falusi népnek mezei munkával való nagy elfoglaltsága mellett is elég élénk volt. Csúpan az állat felbajtás volt gyengébb a szokottnál.

— **Gyászrovát.** A héten Nagykanizsán 9 hunytak: — Rozs János napszamos 42 éves. Gudlin Lászlóné Szokol Anna földmives 62 éves. özv. Gerencsér Ferenczné — Szántó Rozália magánzó 56 éves. Faics József városi szegény 68 éves. Vellák Ferencz 3 hónapos. Takács Irma 5 hónapos. Szűcs Rózsa 24 napos és Németh Ferencz 5 napos.

Törvénytörvények.

§ **Országos rabsegélyző kongresszus Pécsett.** A rabsegélyző egyesületek f. évi szeptember hó 6. és 7. napján tartják Pécsett az első országos rabsegélyző kongresszust. A megnyitó ülés szeptember 6-án délelőtti tíz órakor lesz a városház disztermében bellyei Rickl Gyula igazságügyminiszteri tanácsos elnöklétével. Előadók lesznek Varga Nagy István ítélőtáblai bíró és Szilágyi Arthur dr. ügyvéd. A második ülés 7-én lesz. Előadók Ruffy Pál min. tanácsos, Nagy Dezső dr. orsz. képviselő, Angyal Pál, Csiky Lajos és Buday Dezső egyetemi és akadémiai tanárok lesznek. A kongresszusi végrehajtó bizottság elnöksége minden lehető elkövet, hogy a kongresszus minél látogatottabb és nagyobb szabásu legyen.

§ **Izgató munkásvészér.** Megirtuk annak idején, hogy a nagykanizsai kir. ügyészség Jócsák Kálmánt a földmunkások szövetségének titkárárt osztály eleni izgatással vádolta meg amiatt a beszéde miatt, melyet mult év augusztus hó 26-án Gyenes-Diáson lefolyt munkágyűlésen tartott. Jócsák beszédében a gyárosok és gazdák szipolyzásáról és a munkások tönkretételéről beszélt olyan hangon, hogy a munkágyűlést, melynek tulajdonképeni célja és tárgya a magyar országos földmunkások szövetség gyenesdiási csoportjának megalakítása volt, a hatóság részéről kiküldött közéleti jegyző feloszlatta. A megindított eljárás folytán tegnapelőtt megtartott törvényeségi tárgyaláson, melyen a terhellet Rozvári Jenő budapesti ügyvéd képviselte, a kihallgatott tanuk egybehangozón azt vallották, hogy a gyűlés hallgatóságában a beszéd hatása alatt izgatott hangulat keletkezett és többen kijelentették, hogy csak csendőrök ne lennének jelen, majd elbánnának a gyűlésen résztvevő gazdákkal. — A törvénytörvények tanácsa azonban, Véber Károly törvényeségi bíró elnöklété alatt Csesznák az inkriminált kifejezéseket nem találta alkalmasoknak arra, hogy azok alapján terhellet — bűnösnek mondja ki és a vádlottat a terhére rótt esemény következményei alól felmentette. Az ítélet ellen az ügyész felebbezett.

§ **A rendőrfogalmazó ügye.** Pongrác Jenő földmunk. veszprémi rendőrfogalmazó ügyében a törvénytörvények vádtanácsa a minap határozott. Pongrác Jenő, mint annak idején megirtuk, f. évi május hó 20-án egyik a veszprémi Otthon kávéházából karhatalommal akarta eltávo-

litani Kelemen imre veszprémi kereskedőt valami mulatságbeli nézeteltérésekből kifolyólag. Kelemen Imre hivatalos hatalommal való visszaélés miatt följelentette Pongrácot s az ügyészség e vádiratot ez alapon el is készítette. A váditanács most foglalkozott az ügyvel s a vádiratot elutasította ugyan, de elrendelte a vizsgálati iratoknak a fegyelmi hatósághoz való áttételét.

Színház és Művészetek.

(—) **Művészet Nagykanizsán.** Testa M. W. Amerikából visszatért hazánkba tartott szombaton este művészetét a Szarvas szálló kerti helyiségében. Az estén nagyon kevesen jelentek meg, pedig a művész megérdemelte volna a nagyobb pártolást. Műsorát néhány hazai és idegen költőnek a műveiből állította össze. Mint szavaló művész elsőrangú tehetség, a ki a hang aránykölésével és tökéletes arcjátékával teljes illuziót tud kelteni. Mint énekes pedig — mert néhány énekszámot is adott elő — bariton szerepekben bármely szintársulatnak díszére válna. Nagy sikerei voltak Amerikában is, a hol Rosevelt elnök is meghallgatta és ki is tüntette művészetéért.

3 régi szó . . .	3 új szó . . .
Altvater	Altvater
Gessler	Gessler
Jägerndorf	Budapest

Szemelvények egy világetektiv titkosaktáiból

Sherlok Holmes kalandjai

I. füzet

A hétnejű férj.

Ára 25 fillér.

Minden füzet, egy teljesen befejezett regényt tartalmaz.

Kapható csak a

„Zala” lapkihordónál és

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Nagykanizsán.

Havonként egy füzet jelenik meg.

Táviratok és telefonjelentések

Az általános választói jog.

Budapest, aug. 12. Beavatott forrás szerint a belügyminiszteriumban befejezték és feldolgozták az ország összes választó kerületében összeirt adatokat úgy, hogy az általános választó jogról szóló törvényjavaslat kidolgozása már rövid idő alatt megtörténik.

Egy művésznő halála.

Velence aug. 12. *Vizdory* Gyuláné szül. Szigetay Jolán a budapesti Nemzeti Színház művésznője Velencében, a hol Mariška leányával nyaralt hirtelen meghalt.

Egy volt miniszter öngyilkossága.

Nagymaros, aug. 12. *Szendrea* István bukeresti egyetemi tanár, volt miniszter a Zsolnáról Budapest felé robogó gyorsvonatról Nagymaros állomás előtt leugrott és halálosan megsebesült. A volt román miniszter elmebajban szenvedett és családja egy bécsi elmeógyógyító intézetbe akarta szállítani, azonban utközben egy őrizetlen pillanatban leugrott a vonatról. A budapesti Herzl Szanatóriumba szállították, a hol ápolás alá vették, de megmentésére nincs remény.

Vasuti szerencsétlenség.

Körmöcbánya, aug. 12. Tegnap este a Körmöcbányán áthaladó személyvonat a zólyomvölgyi alagutban egy tehervonatba ütközött. Több kocsis összezúzódott és néhány utas jelentéktelenül megsebesült. A forgalmat átszállással tartják fenn.

A spiritizmus halottja.

Budapest, augusztus 12. A budapesti rendőrség ma délelőtt kihallgatta *Genmari* vivómestert, a ki tagadja az ellene felhozott vádakot s azt mondja, hogy a spiritusztá összejöveleteket nem zsarolás céljából rendezte. Kihallgatása még tart.

Egy jogtudós halála.

Budapest, augusztus 12. Gruber Lajos budapesti ügyész, a kiváló jogtudós, ma Budapesten meghalt.

Casablanca kifosztása.

Berlin aug. 12. Megerősítik hogy Casablanca kifosztásánál rendes marokkói katonaság is részt vett. A német postahivatal terjedten le van rombolva. A pénztárakban levő készpénz és értékjegyek eltűntek. Összesen háromszázezer pezetát raboltak. Az összes európai kereskedők áruraktáiraiba nagy fosztogatásokat vittek véghez. A német konzulátust teljesen kirabolták.

Segédszerkesztő: Nagy Samu.

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Nyílt-tér.

NESTLÉ
az egészséges **gyermeklisztje**
és a beteg gyermek, a gyomortajások régóta kivált tápláléka.
Míg a hányástól, hasmenéstől, bélfurattól és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról ismeretét fűzést ingyen küldi. **NESTLÉ**
Wien I., Biberstrasse 11.

Figyelem! Csak a „Tempel-
orrás” és „Styria-forrás” van mint Rohitschi savanyu
viz törvényileg védve. Minden más
terméket, — mely „Tempel-forrás” és
„Styria-forrásul” van jelölve és hamisítva
„Rohitschi” név alatt hozták for-
galomba, vissza kell utasítani.
Forrás-kutatók: ROHITSCH-SAUERBRUNN

Egy teljesen új

Kühne-féle 5. sz. rosta

szákolóval együtt

* olcsó áron eladó. *

Megtekinthető a nagykanizsai tárházakban.

Rövidebb FÉHÉR GYŰLŐ nrnál Nagykanizsán Fő-ut. (Bazár.)

Iskolás fiu

jó családból, — gondos felügyelet mellett —
esetleg zongorahasználattal uriháznál
teljes eljártást nyerhet. — Szives ajánlatok
K. B. jelige alatt e lap kiadóhivatalába
küldendők.

Dr. MÁLNAI MIHÁLYNÉ

lelőbb leány tan- és nevelőintézte

Budapest, Új., Teréz-körút 39. sz., I. emelet.

12 év óta fennálló iskola és internátus bejáró feigg
és egészen bennlakó növendékek számára. 4 elemi,
4 polgari, 3 továbbképző tanfolyam. Államérvényes
bizonyítványok. Korlátolt számú növendékek. Gondos
családias nevelés. Egészséges, tágas helyiségek, első-
rangú ellátás. Kiváló tanerők. Belső- és francia és
angol nevelők. Bővebb felvilágosítást ad
1006—10 *As Igazgatóság.*

Czimbalom

legkötőbb gyártmány, részletfizetésre is
olcsón kapható. — Nagy képes árjegyzéket
bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül nálam kapható oly
iskola, melyből mindenki meg tud tanulni
tanító nélkül művészi czimbalmozni.
I. rész 4.— kor. II. rész 1.80 kor. III.
rész 4.— kor., a pénz előleges beklődése
mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

czimbalomgyártó

MAKÓ (saját ház).

Hirdetések

felvételnek

a lap kiadóhivatalában.

Könyvnyomda
Könyvtárolás
Könyvtársulós
Fischel Fülöp Fia
Nagykanizsán.

Csemegeszőlő,

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaraként
2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemege
alma és körte postakosaraként 2.40 kor., 100
kg. 24 koronától feljebb. Görög és sárga
dinnye 100 kg. 10 kor., turkesatán és ananász
32 kor., postakosaraként 2.40 kor. Paradicsom,
lölhető zöld paprika és fejes káposzta posta-
kosár 2 kor. Vasuti rendelést csakis előleg
beküldéssel szállít.

Szabó 235. gyümölcskiváló Csongrád.

Írógép papírok
Írógép szallagok
Írógép másoló papírok
Kaphatók:
Fischel Fülöp Fia
Könyv- és papírtárolás
NAGYKANIZSÁN.

Hirdetmény.

Lovászi községben a jóváhagyott épí-
tési terv szerint építendő községi iskola építése

f. é. augusztus 19-én d. e. 10 órakor

Lovászában a bíróságnál fog nyilvános árlejtés útján vállal-
kozónak kiadatni.

Vállalkozó csak építőmester lehet, akik 1000 korona
bánatpénzt tartoznak letenni az árlejtés megkezdése előtt.

Az árlejtés egyéb feltételei Kerkaszentmiklóson a
jegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Kerkaszentmiklós 1907. augusztus hó 9-én,

Wendl Ede
könyvező.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan
és alaposan kipusztítja; üvegekben —.30. —.60.
1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Poloshák ellen üvegekben —.40. —.80.
1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden
jobb drogériában, fűszer- és festék kereskedés-
ben, ahol Tirgram-Piakátok ki vannak íg-
gesztve. — Ügyeljünk a „TIRGRAM”
névre. Gyár: Budapest, IV. kerület, Károly-utca 1.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros has-
menés legjobb gyógyszere a

Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYBOR.

Kapható gyógyszerészeknél.
5 üveget 8 koronáért bér-
mentve szállít.

előkelőbb fűszerek közvetítésével is a

Felkai konzervgyár Felka, Szepes m.

Kérjen árjegyzéket!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

Előfizetési árak:

Helyben háshoz bordva:

Egy hóra	1 — K.
Negyedévre	3 — „
Félévre	6 — „
Égész évre	12 — „

Postai köldéssel:

Egy hóra	1 50 K.
Negyedévre	4 50 „
Félévre	9 — „
Égész évre	18 — „

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

M megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Heverő földterületek.

Nagykanizsa, augusztus 13.

Folyton halljuk, hogy a magyar ember földéhes. A kivándorlók legnagyobb részéről azt mondják és írják, hogy a földéhség űzi ki őket idegenbe.

Merülnek fel itt is, ott is tervek: hogyan lehetne ezt a földéhséget kielégíteni és a kielégítéssel a kivándorlók számát a lehető legcsekélyebb összegre redukálni.

Igen sokan gondoltak a nagyobb terjedelmű földbirtokok fosztására. sőt ezt több helyen meg is kísérelték. Kétségtelen, hogy ez a mód, ha elég ilyen felosztásra, alkalmas, kultura alatt levő földterülettel rendelkezünk vala, nagyon is bevált volna. De tudjuk azt is, hogy ez elé nálunk még nagy akadályokat gördít az a körülmény, mely szerint a nagybirtokok tulajdonosai szintén nagyon erős a földszeretet, az ősi, vagy szerzett földterülethez való ragaszkodás. Éppen azért végtelenül csudálkozunk, hogy azok a tényezők, — ki a kivándorlás és ezzel kapcsolatosan a telepítés kérdésével, részint hivatalból, részint pedig tisztán haza-

szeretettel foglalkoznak, figyelmen kívül hagyták Hazánknak heverő földterületeit.

Különösen Dunántulon, ha valaki csak vasuton menve figyel is meg, nagyon sok haszontalanul heverő földet talál. Ezek a földterületek a földnyilvántartásban legtöbbnyire mint legelők szerepelnek; voltaképpen azonban teljes kopárságuk miatt erre sem használhatók. Az a különös, hogy ilyen használatlanul heverő földterületekkel még olyan helyeken is találkozhatunk, a hol a földet kellő munkaerővel nagyon is értékesíthetnék.

Ha valaki utazott már a magyar állami vasutak Pécs és Észék között fekvő vonalán, láthatta, hogy a világhírű bortermő, de a filloxera által már egyszer kipusztított villányi szőlőhegyen a rekonstruált szőlőterületek mellett nagyon sok a teljesen elhagyatott, talán gazdátlannal álló földterület.

Nagy szolgálatot tenné az ugy nemzetmentési, mint közgazdasági szempontból, a ki Hazánknak ezeket a heverő földterületeit értékesíteni vállalkoznék, ha másként nem lehet, hát részvénytársasági uton.

Talán esetleg valamelyik megyei gazdasági egyesületünk felhivatná az Országos

Gazdasági Egyesület figyelmét ezekre a heverő földterületekre. Az Országos Gazdasági Egyesület azután a maga kebeléből megtehetné az intézkedéseket arra nézve, hogy azok megkapnák a művelésükhöz szükséges munkaerőt a kormány által teljesítendő betelepítés útján.

Igaz, hogy ez a betelepítés, a heverő területeknek ily módon való értékesítése nem történhetné meg olyan könnyű szerrel és minden költség nélkül, mint ahogy talán valaki első pillanatra gondolja; de az elkerülhetetlen költségek, a telepítéssel járó kiadások, — ha hosszabb idő folyamán is — a betelepítettek részéről megtérülnének; s e mellett az állam az értékesített földterületekben bőségesen jövedelmező adó-alaphoz is jutna.

Erre a célra, mivel nemcsak a kivándorlást csökkentené, hanem közgazdasági fellendülést is eredményezne: a kormány részéről nem volna szabad sokalni bármilyen nagy befektetési összeget sem.

A betelepítés ugyanis, a mi szerény véleményünk szerint, az eddig tapasztalt módon gyakorolva, nem igen vezethet kellő

Sir O'Pack.

(fr. ballada.)

I.

Még sohasem láttam olyan kitűnő vadászt, mint Sir O'Pack. Szent Patrickra mondom, hogy az egész Ulster grófságban nem volt hozzá hasonló vadász. A tuzokok, fűrjek és szalonkák egyaránt jól ismerték s arra tanították a kicsi nyelket, hogy ne bizzanak Sir O'Packban, mert ő még soha nem hibázott el egy lövést se.

Sir O'Pack hat láb magas volt. Hosszu vörös szakállja leért a mellére s a szemei úgy ragyogtak, mint a kardnak az éle. Ez aztán erős, derék és bátor volt. S az egész vidéken az ő felesége volt a legszebb asszony.

A szép lady Aphane így szokott beszélni a férjéhez:

— Sir O'Pack, mi vagyok én önbőz képest? Semmi, semmi! — Csak az ön lépteinek az árnyéka, csak toll az ön vadászkalapján. Ön az a szelíd, mely az én hajómat bajtja az élet tengerén s esküszöm, hogy az én hajómnak soha sem lesz más kapitánya, mint ön.

Igy szokott beszélni a szép lady Aphane s nyugodtan vitorlázott az élet tengerén.

De egyszer csak az ő hajójának a vitorlájába is belekapott a vihar. Találkozott a szerelem kálózásával, Strumph-fal, a hajójuk összeütközött s lady Aphane hajóúrást szenvedett.

II.

Mikor Sir O'Pack hazatért a hogyak körül, ahol gondolatlanul vadászgatott — már nem találta otthon a feleségét.

— Esküszöm, — kiáltott dühösen, hogy ha rájuk találok, leövöm őket mint a kóza kutyákat!

Nem nyugtatott addig, míg meg nem tudta, hogy melyik városba menekültek a szerelmesek.

Éj volt. Sir O'Pack oda állt az ajtó elé. S mivel neki nem volt semmi mondani valója, — beszélt helyette a pisztolya.

— Pan! kiáltott kétzer egymásután a pisztoly az alvó szerelmesek fölébe.

A szerelmesek nem válaszoltak semmi.

III.

A pisztoly még füstölt, mikor a durranásra a szomszéd szobából kijött valaki. — Ez a valaki éppen egy rendőr volt.

Sir O'Pack elé állott és Sir O'Packhoz moolyogva így szólt:

— Miért lőt be ide ebbe a szobába?

— Mert nekem úgy tetszett, — válaszolt Sir O'Pack. — És most, ha úgy tetszik, kísérjen oda, a bová akar.

— Nem, Sir O'Pack, én nem kísérem önt sehová Sir O'Pack. Nincs miért mert ebben a szobában nem alszik senki! — Akik benn vannak, azok már rég meghaltak, — már ki is bűlt a holttestük.

Sir O'Pack bement a szobába. Megfogta a feleségének a kezét. Jéghideg volt. — A rendőr még mindig mosolygott . . .

— Csak azért jöttem ide, — szólta a rendőr, hogy megállapítsam, hogy mi történt. — Íme, ezt a levelet, egy látázik, nekünk hagyták.

„A méreg poharat a szekrényben megtalálják. — Együtt temessenek bennünket. Strumph-fal együtt önként haltunk meg.”

IV.

Sir O'Pack, mikor elolvasta ezt a levelet, lehajlotta a fejét.

És hosszú vörös szakállja már nem ért le a mellére, mert a szakállja a borzasztó fájdalom hatása alatt egyszerre megfeszült. S szemei nem ragyogtak már úgy, mint az acél, — a kétségbeesés elhomályosította őket.

És Sir O'Pack sirt, életében most legelőször! — Mert ebben a percben nemcsak férj becsületét siratta, hanem vadász becsületének az elvesztését is.

Rátette a kezét a szent bibliára s így szólt:

— Szent Patrickra esküszöm, hogy megbocsájtok a feleségemnek, aki megcsalt engem! — Megbocsájtok annak is, aki elrabolta tőlem a feleségemet! — De magamnak soha, — soha, nem bocsájtok meg magamnak, hogy két golyót egész hiába elveztettem!

George Auriol.

eredményre. Nem elég az, ha a telepeseknek bizonyos törlesztési időre átadja a pusztai földterületet a kormány, a beruházási, felszerelési és egyéb kiadásokat pedig egyszerűen a nyakukon hagyja. Ennek rendesen az a következménye, hogy az építési, beruházási kiadásokat a telepeseknek drágább kölcsönből kell fedezniük; s a végső következmény az lesz, hogy a birtokvélteli és beruházási kölcsönök törlesztését el nem bírván, a telepes a helyet elhagyja. Így szoktak a betelepítések rendszerint eredménytelenekké lenni.

Éppen azért hangsúlyozzuk erősen és ismételtel, hogy a heverő földeknek ajánlott betelepítése is csak abban az esetben jár elvárható sikerrel és eredménnyel, ha a szegény de becsületes munkás telepesek részére a kormány a birtokvélteli és beruházási összeget olyan hosszú időtartamu, törlesztéses kölcsönül előlegezi, amelyet azok minden körülmény között elbírnak.

Tudjuk határozottan, hogy haszontalanul heverő földterületek Zalavármegye egyes községeinek határaitban is vannak. Olyan területeket értünk, a melyeken — habár legelőkül szerepelnek is — soha semmiféle legelő állat nem jár; a melyeket azonban egy-egy szegény de jóra való munkás-család — ha kellő befektetési összeggel rendelkeznek — értékes földterületté (pl. szőlőterületté) varázsolhatna.

Felhívjuk tehát a Zalavármegyei Gazdasági Egyesületnek nagybecsű figyelmét a földterületekre; és hisszük, hogy — ha kellő meggyőződés után azoknak értékesítését eredményesnek reméli — magáévá teszi szerény eszménket és annak a jelzett irányban való foganatosítása iránt megteszi a szükséges lépéseket.

Az alkotmánybiztosítók. Az alkotmánybiztosítók újból zavarják a pihenő politikusok csendes álmait. Egyszerre mindjárt két helyen is felidéztek a szellemüket. Návay egy bécsi lapban kibővíti a battonyai beszédét. Návay még mindig erősen bízik, sőt lehetetlennek tartja az alkotmánybiztosítók elmaradását. A tartalmukra vonatkozólag pedig annyit elárul, hogy a főispáni jogkör szűkebb körre lesz szorítva.

Igy Návay az optimista. — Másképp beszél Kristóffy, ki mióta megbukott, bizonyára pesszimista lett. Kristóffy egyenesen kijelenti, hogy a király nem fogja megadni az az alkotmánybiztosítókot. Viszont a koalíciói alkotmánybiztosítók nélkül nem akar hallani a választójog reformjáról. Kristóffy azonban könnyen oldja meg a gordiusi csomót. Azt mondja, hogy a legjobb alkotmánybiztosítók maga az általános, titkos választójog. S tessék tudni, miért? Azért mert a népparlamentből száműzve lesz a sérelmi politika s a népparlament a királynak meg fogja adni, ami a királyé, a hadseregnek pedig azt, amire a hadseregnek szüksége van. — Csak hogy az ilyen alkotmánybiztosítók nem lenne szándékosan nemzeti küzdelem alatt tapasztalt alkotmányjogi bajoknak — már pedig a trónbészéd hangja az alkotmánybiztosítókot, mint ilyeneket helyesbe állítja.

Forronganak a déli vasutasok. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter tudvalóval még a vasutas-törvény szentesítése előtt kiutalványozta az államasutasok alkalmazottainak a fizetési többletet. A vasutasok érdekeinek ez a lelkes gondozása, amely nagy örömet keltett a Mávnál, annyira elkésztette a Déli vasut alkalmazottait, akik között a régi fizetésjavítási mozgalom most ismét lángra lobbant. A déli vasutasok ismert követeléseiknek teljesítését ismét megsürgetik s amennyiben az igazgatóság ez elől kitérne — mint hiteles helyről értesülünk — kimondják a sztráikat. Azt hisszük azonban, az igazgatóság nem fogja megengedni, hogy odáig fajljanak a dolgok, hanem egyszerűen teljesíti a jogos kívánságokat.

Tollózás.

A legteljesebb szélcsond — események és jelentősebb emóciókat sejtető minden tünet nélkül — végre bekövetkezett. A politika berkei némák, a nagy csatározásoknak visszhangja egészen elismult, úgy, hogy kezdjük elfeledni azt a nehéz tudományt, mit a paraszti ész uri huncutságnak mond. A politikát. A nagy kérdések feszegetése lekerült egyelőre a napi-rendről és az szürkén, siváran ásit reánk. Minden kitérés, minden jelentősebben lendülő mozzanat hijján, egyhanguan pereg le a nyár és pislá szemekkel tekintgetnek le az események krónikáisi az Adriai tenger felé. Nem veti-e fel fejét a tarajos hullámok közül a fiumri cápa?

Egy jelentéktelen napihir néhány órán által ismét sokat beszéltetett a sajtószabadságról. Mindig kétségbeesett és sötéten látásra oltó pénzért kapható tekintetek már ott látták a közel jövő párázatában a béklyót, mely lyel majd megkötö, — nyomorékká láncolja a kormány a sajtót. És súlyosnak, nehéz vasból vertnek a szóban forgó szemek ezt a béklyót. Ez az egész fölszisszenés csak nyári s mindjárt hozzá is tehetjük, csak darabont manőverszámba mehet. A kormány nagyon jól tudja, hogy a nemzeti erőnek, az egyetemes energiának milyen tömege fakad a sajtószabadságból, s teljes tudatában van annak is, hogy minden kicsavart, becsületes íróttól egy-egy rés az alkotmányosság bástyáján. Szó sem lehet tehát a sajtószabadság önkényes megnyirbálásáról. A visszaéléseket meg kell gátolni, a sajtó cégére alatt üzött bűnököt meg kell torolni; s mindez ép úgy nemzeti érdek, mint hogy a sajtószabadságot gonosz, rosszindulatú kezdek meg ne bolygassák. Azt tan főlösleges is hangsúlyoznunk, hogy e kérdésben a kormánynak is ez az álláspontja.

Supiló férfias és elszánt küzdelemről beszél a hozzátesszi nyomban ez a kalandor dal-mata, hogy a hátuk mögött áll, fedezi minden sakkhúzásukat a horvát nép. Ugyanakkor egy másik, obstrukciós hadakozásban nagygyá fujt, horvát politikus nagy ravasszon kijelenti, hogy bizalommal néznek a közeledő választások elé, mert pénz annyi van, emennyit csak akarnak. És e két kijelentés még jobban megvilágítottá teszi azt a sokat meghányt tényt, hogy a horvát képviselők mindenféle maszlaggal, csengő arannyal s ennek teljébe otromba hazudozásokkal kergettek bele a jámbor népet egy veszedelmes delirumba. S megállapítva ezt, lehetetlen le nem szegednünk, — hogy mégis nagy adag szemérmelenség kell hozzá,

hogy Supiló férfias küzdelemről és a maguk önzetlen igazáról merjen beszélni.

A nagyságos pártvezér ur — történetesen a nemzetközi Grosssmann Miksa — beül egy tizenkétezer koronával javadalmazott állami állásba. Munkásbiztosító és betegsegélyező igazgató lesz. Ezért a stallumért tizenkétezer korona nagyon szép pénz, sőt tovább meggyünk, zsiros pénz. Valóban szép lesz, mikor majd erősen megdagadt pocokkal, aranyláncosan s a drága, finom ebédek ízével a szájában, odaáll a nép elé s lázító beszédet mond a veszejtő nyomorról, a nagy inségről a vezér ur. A tizenkétezer koronával fizetett nagyságos pártvezér ur.

Bizony Isten, önkénytelenül is rátéved az ember tolla a szatirairásra.

Kereskedünk a határidő-üzlet ellen.

Nagykanizsa, augusztus 13.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület a múlt hó folyamán kérdést intézett Nagykanizsa gabonakereskedőire a fedezetlen határidő-üzlet dolgában. A nagykanizsai kereskedők közös értekezletre gyűltek össze, hogy ezen elsőrendű és nagyfontosságú gazdasági kérdésben véleményüket nyilvánítsák. Az értekezlet egyhangúlag *határozott állást foglalt a fedezetlen határidő-üzlet fenntartása ellen.* Az átirat a bevezető szavak után, melyben a Zalamegyei Gazdasági Egyesület lojális eljárásáért mond köszönetet a követhetőképpen hangzik:

»Reánk zalamegyei és nézetünk szerint a Dunántul tulnyomó részének gabonakereskedőire nézve a fedezetlen határidő-üzlet fenntartása nem kívánatos s mai formájában egyenesen káros és veszedelmes. Budapest nem lévén a Dunántul gabonájának tópiaca, a tözsdén kötött határidőügyletek nem képezik bázisát a mi árainknak, mert a mi vidékünk az osztrák déli és nyugati tartományok fogyasztását látja el s árainknak az itt szóba jövő vidékek természetes keresletének és kínálatának viszonyából kellene kialakulniok.

Igaz ugyan, hogy a határidő-üzlet árjegyzései is a kereslet és kínálat eredményeképpen keletkeznek. De ezen kereslet és kínálat tulnyomó részben mesterséges, tehát látszólagos, mert olyan elemeknek van benne részök, a mely elemek távol állanak a legitim gabonakereskedéstől s valóban nincsenek arra hivatva, hogy az egész ország gabonárainak meghatározásában döntő szereppel bíjjanak.

Azt is elismerjük, hogy a határidő-üzlet sok tekintetben kényelmes és hasznosított azon vidékek gabonakereskedőire nézve, a mely vidékek földrajzi fekvésüknek fogva Budapest felé gravitálnak s ennél fogva árak szorosan alkalmazkodnak a budapesti jegyzésekhez. De ez a körülmény mit sem változtat azon tényen, hogy a határidő-üzlet jegyzések lehetnek a határidő-üzlet keresletének és kínálatának kifejezői, de nem azonosak az effectív termelés és effectív fogyasztás viszony által kialakult kifejezésével.

Azt is koncedáljuk, hogy a határidő-árak és effektív-árak közötti különbség rendszerint a határidő bekövetkeztével kiegyenlítést nyer, de ez gyakran hónapokig eltart s addig önállóan, az effektív-árak viszonyaira való tekintet nélkül alakulnak a határidő-árak. Hogy ezen alakulás a folyó évben kivételesen emelkedő irányzatot követett, mit sem ront le

azon tényből, hogy éveken át indokolatlan árcsökkenések erőszakoltattak a határidőüzlet által az országra, a mennyiben nem létező mennyiségeket dobtak formailag a piacra s mi kereskedők természetesen a termelők is kénytelenek voltak gabonánkat minden fogható ok és magyarázat nélkül nagy veszteségek árán eladni, csak azért, mert a tőzsdéi játékosoknak a lefelé való játék konveniólt.

A határidőüzlet fenntartásáért küzdök ama állítással, hogy az effektív gal onakereskedelemnek van leginkább szüksége a határidőüzlet fenntartására, mert módot nyújt effektív vételével és eladásával szemben az ugynevezett fedezésre, sem állja meg a gyakorlat tapasztalatának kritikáját. Lássunk egy példát: Valamely malom elad nagy mennyiségű lisztet előre, azaz olyképp, hogy nem rendelkezik a megfelelő búzával. A malom, hogy minden eshetőséggel szemben fedezve legyen, a megfelelő búzát megveszi papiroson. Már most mi történne, ha nem volna papiroson buza? Az illető malom, a búzát effektíve keresné s ezzel az effektív kereslet következtében az effektív buza jobban volna értékesíthető, holott a határidő történt vétel az effektív búzát nem érinti s a malom addig vár az effektív beszerzéssel, míg az effektív kínálat azt ultiébe hozza. Nem juthatott tehát a természetes kereslet kifejezésre.

Felmerül itt a kérdés, szükséges-e egyáltalán a hosszú határidőre szóló üzlet a gabonakereskedelemben? Szerintünk éppenséggel nem, mert féktelen spekulációra ingerel s nemzetgazdaságilag meg nem indokolható, annálkevésbé, mert a gabonauzletet kiszolgáltatja egyes hatalmas és egyes mindent kockázató cégnek, megnehezítve a szolid kereskedők existenciáját.

Hogy az ugynevezett fedezeti üzletek sem nyújtanak biztonságot, bizonyítja azon sajnálatos körülmény, hogy az utóbbi tíz évben gabonakereskedők egész sorozata ment tönkre a határidőüzlet által, dacára annak, hogy az összes elővigyázati szabályok szemmel tartásával végezték fedezeti köteleiket effektív üzletnek biztosítására a határidőüzletben.

Ekként körvonalazva felfogásunkat, mi effektív üzletekkel foglalkozó gabonakereskedők eliteljük a fedezetlen határidőüzletet minden formában, eliteljük munkanélküli könnyű keresetre ingerlő volta miatt is s örömmel üdvözlöljük az annak megszüntetésére irányuló mozgalmat! Érezzük ugyan, hogy állásfoglalásunk ilyen eminenter fontoságú nemzetgazdasági kérdésben, melynek melyreható tanai közül a legnagyobb nemzetgazdák eredménytelenül vitatkoznak, nem tarthat igényt tökéletességre, de az tapasztaljuk, hogy a mai forma fenn nem tartható s olyan megoldás keresendő, mely a kereskedelem szabadságának megtartása mellett, a termelés és fogyasztás érdekeit igazságos összhangba fogja hozni.

Hirek.

-- Isteni tisztelőt a király születése napján. Augusztus 6 18-án, 6 felsőge születése napján kilenc órákor a városi kórház mellett levő katonai gyakorló téren tábori mise lesz a helyben állomásozó m. kir. 20. számú honvéd gyalogezred, a cs. és kir. 48. gyalogezred és a Palibani állomásozó legénység számára. A misét *Sándori Ferenc* katonai a. lakos végzi. — Délután 10 órákor pedig *Görög* Ince helybéli plébános helyettes ünnepi háladó isteni

tisztelőt fog tartani, a lerenciek plébánia templomában, a melyre a városi hatóságok is hivatalosak.

— A kitett gyermek. Lapunk tegnapi számában megirtuk, hogy *ösv. Mátyás* Jánosné *nagykanizsai* lakos f. hó 12-én újszülött gyermekét a temető hullaháza elé kitette. — A rendőrség az esetről azonnal jelentést tett az ügyészségnek. Ma délelőtt *Szigethy Károly* és *Schwarz Károly* törvényszéki orvosok a gyermekhullát a vizsgálóbíró jelenlétében felboncolták. Az anya ellen a vizsgálat gyermekölés büntetése miatt folyik.

— Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Pacs* községben a folyó évi augusztus 18-ára eső országos vásár ez évben kivételesen *augusztus hó 19-én* tartassék meg.

— Leestek a kéményről. Pécsről táviratozzák, hogy *Briszt* Ferencnek, a pécsi villámstelep főszereplőjének két fia, a tizenégyéves *Ferenc* és a tizenötéves *Béla* a villámstelep új gyári kéményére másztak. Harminc méter magasságban elsédültek s leestek. A fiúk behaltak sérülésekbe.

— Allatforgalmi korlátozás megszüntetése. A főszolgabíró hivatal Korpavár. *Palin* és *Nagyrése* községekre fennállt sertészárlatot megszüntette.

— Várady Károly főigazgató szerencsétlensége. Fiuméből írják: Sulyos szerencsétlenség érte Fiumében *Várady Károly* tankerületi főigazgatót ki jelenleg nyári szabadságidejét ott tölti. Tegnap délután egy ottani kávéházban ozsonnázás közben szélhűdés érte, minek következtében eszméletlenül esett le székéről. A szerencsétlenül járt főigazgatót, kórházba szállították és az esetről hoztátartozót értesítették. A szerencsétlenül járt főigazgató iránt nagy a részvét.

— Életmentő tüzoltók. Veszprémből jelentik: *Filó Lajos* és *Szapper György* veszprémi tüzoltók tavaly saját életük kockázatásával mentettek ki egy munkást mustorrás idején egy pincéből. Mentés közben maga *Szapper* annyira rosszul lett, hogy hetekig ápolták a kórházban. A bátor életmentőket a király most ezüst érdemkereszttel tüntette ki és a kitüntetést a vármegyei tüzoltószövetség választmányának tegnap tartott ülésén adta át *Hunkár Dénes* főispán a két tüzoltónak. A főispán elismerő szavak kíséretében az ünnepi aktusra megjelent tüzoltókat bajtársaik nemes példájának követésére buzdította.

— Jegyzőválasztás. Siófokról írják: Siófok község jegyzőjévé a nyugalomba vonult *Sallay György* helyett ennek fiát, *Sallay Jenőt* választotta meg a község képviselőtestülete.

— Gyilkos merénylet. Veszprémből jelentik: *Turg István* gazdasági cseléd, a ki egy *zalamegyei* faluban szolgált, a múlt héten a veszprémmegyei *Oroszi* községben járt az anyja temetésén. A mikor hazafelé indult, a nyírádi erdő közelében valaki orozva rálőtt. A szerencsétlen ember a golyótol találva nagynehezen egy közeli tanya felé vándorolt és ott meghalt. Hogy ki volt a merénylő, még nem tudják.

— Baleset a vásáron. A tegnapi vásárra jövet *Kertész* Ferenc barátusztai lakos jóva elgázolta *Mátyás* Istvánné nagykanizsai lakost, a ki több sulyos zúzódást szenvedett és bal karja kificamodott.

— Befizetések. A Néptakarékpenztári *önség*, 15 szövetkezet f. hó 15-én esedékes beti befizetést, az ünnep miatt f. hó 16-án péntök délután teljesítendők.

— A takaréktüzhelyek tisztítása. Egy felebbezési kapcsán a városi tanács kimondotta, hogy a kéményseprőknek azon értesítése, — hogy a tüzhelyeket a takaréktüzhelyeket a kéményseprővel tartoznak tisztíttatni *úves*, mert Nagykanizsa rendezett tanácsa városban a megyei szabályrendeletnek erre vonatkozó része nem érvényes. Tehát ezután is csak az tisztíttatja takaréktüzhelyét a kéményseprővel, a ki maga nem akarja elvégeztetni.

— Betörés fényes nappal. *Macci* Jánosné *nagykanizsai* Rákócy-utcai lakos drágán fizetett azért a holmiért a mit a tegnapi vásáron beszerzett. Délután ugyanis míg a vásáron időzött, ismeretlen tettesek betörték lakására, szekrényeit felfeszítették s a benne levő ékszereket és készpénzt ellopták. A rendőrség a nyomozást megindította.

Törvényték.

§ A hamis váltó. Megirtuk, hogy *Biringer* Mátyás gazdag földbirtokosnak *Tivadar* nevű fia 80.000 koronás váltót hamisított az apja nevére s aztán megszökött. Montekarlóban fogták el, a honnan különböző diplomáciai jegyzékváltás után a minap hozták Budapestre, az alkotmányutcai fogházba. Védője nagyobb összegű kauciót ajánlott fel arra az esetre ha szabadlábra helyezik. A törvényték váditanácsa azonban ennek a kérelemnek nem adott helyt s így *Biringer Tivadar* továbbra is fogva maran.

Táviratok

és telefonjelentések

Apponyi a kiegyezésről.

Eberhard, aug. 13. Apponyi kultusz-miniszter kastélyában fogadott egy bécsi újságíró, akinek politikai körökben feltűnést keltő nyilatkozatát tett a politikai kérdések mai állásáról. A miniszter kijelentette, hogy a kiegyezés még korántsem kész, hanem még mindig a készülés stádiumában van. A mi a függetlenségi pártnak a kiegyezési kérdésben való állásfoglalását illeti, az elméletileg teljesen tisztázott, hogy azonban érdemben milyen lesz a függetlenségi párt vélekedése a tárgyalás alatt levő kiegyezéshez, olyan kérdés, a melynek nem ólaját prejudikálni. Majd kijelentette, hogy a koalíciós pártok közti viszony teljesen kifogástalan, továbbá, hogy a választási reform előmunkálatai már előrehaladott stádiumban vannak. Összel nem, de a jövő ülészakra a képviselőház elé terjeszthetők. Végül a horvát kérdésre vonatkozólag kijelentette, hogy bizonyosra veszi azt, hogy a dolgok rendes kerékvágásba jutnak, mielőlt a horvát idea a délszláv propaganda fölé kerekedik.

Egy kanonok öngyilkossága.

Szikszo, aug. 13. Városszerte nagy megdöbbenést kelt *Chrizmar* Napoleon romkath. kanonok öngyilkossága, aki az elmúlt éjjel gyógyíthatatlan betegsége miatt halántékon lötte magát és szörnyet halt.

Ujházi Ede válópóra.

Budapest aug 13. A budapesti törvényszék ma mondott ítéletet azon válópórbán, a melyet Ujházy Ede, a Nemzeti Színház művésze indított neje Székely Kornélia ellen. A törvényszék Ujházy kérelmére a Székely Kornéliával kötött házasságot hűtlen elhagyás címén ítéletileg felbontotta.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 13

Készáru üzlet:

Bőséges kínálat és tartózkodó vételkedv mellett árak 10 fillérrel bonyatlottak.

Katáridó-üzlet:

buza októberre	11.36
rozsa októberre	9.11
tengeri 1908. májusra	6.78
szab októberre	823

Szemelvények egy világdetektív titkosaktáiból**Sherlok Holmes kalandjai**

I. füzet

A hétnejű férj.

Ára 25 fillér.

Minden füzet egy teljesen befejezett regényt tartalmaz.

Kapható csak a

Zala-lapkihordóinál és

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Nagykanizsán.

Havonként egy füzet jelenik meg.

A Somogy-szentmiklósi urodalomban legjobb minőségű őszi bükköny eladó 36 korona méter.

Iskolás fiu

jó családból, — gondos felügyelet mellett — **esetleg zongorahasználattal** uriháznál teljes eljártást nyerhet. Szíves ajánlatok **K. B.** jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Egy teljesen új

Kühne-féle 5. sz. rosta

— szakolóval együtt —

*** olcsó áron eladó. ***

Megtekinthető a nagykanizsai tárházakban.

Bővebbet FEHÉR GYULÁN nál Nagykanizsán fő-ut (Bazár.)

2749. tk. 1907.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Bedenek Jánosné szül. Tollár Juli végrehajthatónak Strober Lajosné szül. Dávid Erzsébe végrehajthatást szenvedett elleni 46 korona büntügyi költségtörke, 14 kor. végrehajthatás kérelmi 17 kor. 30 fill. árverés kérelmi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajthatási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 4.79. sztkvben + 464 hrsz. alatt felvett ház, udvar és kert 6470 kor.; a nagyrecsei 371 sztkvben + (2974 — 2979) hrsz. alatt felvett gesztenyési szőlő, présház és rétnek Strober Lajosné szül. Dávid Erzsébe illető 7/8 része 730 korona becsértékben még pedig a nagykanizsai ingatlan

1907. évi szept. hó 2-ik napján d. e 10 órakor

ezen telekkönyvi hatóságnál, a nagyrecsei ingatlan ugyanazon napon délután 3 órakor Nagyrecse községbáznál Dr. Plosszer István fejezeti ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kilétálatási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiadót kezébe letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság. Nagykanizsán, 1907. évi ápril, hó 12. napján.

GÓZONY,

kir. törvénzi bíró

Czimbalom

legkitűnőbb gyártmány, részletfizetésre is olcsón kapható — Nagy képes árjegyzéket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül rá am kapható oly cimbalom iska a. melyből minde ki meg tud tanulni tanító nélkül művészi cimbalmozni.

I. rész 4 — kor. II. rész 160 kor. III. rész 4 — kor., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

czimbalomgyártó

MAKÓ (saját ház).

Vadászat

jól gondozott, Kanizsa közvetlen közelében, körülbelül 1150 kat. hold, önköltségen

azonnal átadandó.

Cím a kiadóhivatalban.

Meghívás.

A „Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság“ t. c. részvényesei az 1907. évi augusztus hó 29-én d. e. 11 órakor a Nagykanizsai Takarékpénztár Részv. Társaság helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleget és ennek, úgy az igazgatóság-nak jelentését a társasági irodában és a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt augusztus hó 19-től kezdve megtekinthetik.

A részvények az alapszabályok 15. §-a értelmében a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaságnál elismervény ellenében három nappal a közgyűlés előtt leteendők.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A lefolyt évtelév zárszámadásának előterjesztése, a zárméreg megállapítása és a mutatózó nyereség felosztása feletti határozatal, az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság felmentése.
3. A hivatalos lap kijelölése.
4. Az alapszabályok 18. §. illetőleg 26. §-a értelmében.
 - a) a kilepő Schwarz Gusztáv és Trippanner Gyula igazgatósági tagok helyett újak, esetleg azoknak három evre leendő újbóli megválasztása.
 - b) három felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása egy evre.

Nagykanizsa, 1907. aug. hó 12-én.

NAGYKANIZSAI TÁRHÁZAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 109.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben háshoz fordítva:

Egy hóra 1.- K
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-

Postai küldéssel:

Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Egész évre 18.-Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Osztrák fenyegetések.

Nagykanizsa, augusztus 14.

Az osztrák agyvelő ugylátszik első sorban arra van berendezkedve, hogy minél több ravaszsgal s minél nagyobb igazságtalansággal zsarolja Magyarországot. Ijesztő numerus jönne ki abból, amivel Ausztria eddig is rászedte ez országot. De Ausztriának nem elég az »eddig is,« ő a jelenben is, a jövőben is, a mi szegény földünket és még szegényebb népünket zsarolására alkalmas anyagnak tekint.

Nem is említve mást, mint hogy a fogyasztási adók révén a legnagyobb igazságtalansággal mily tekintélyes összeggel károsították meg ez országot. E vonalon oly szembeötölő volt az igazságtalanság, hogy még osztrák részről is kénytelenek voltak ezt beismereni, hanem azért arról szó se esék, hogy a multban igaztalanul kicsalt milliókért kárpótoljanak.

Ne fesszessük a multat. Ha minden igaztalanságot, mit osztrák részről elszenvetünk, fel akaránk sorolni, ez nem férne el egy vesércikk keretébe; ez egy egész könyvtárt töltené meg. Vegyük elő tehát azt a hagyományos magyar fátyolt, amivel a multban kapott méltánytalanságot, arcultást, szenvedést, kizsákmányolást leszoktuk borítani. A mi elmúlt, azou reparálni már nem tudunk. De annál éberebb szemmel órködünk most, hogy legalább a jövőre nézve vessünk gátat az osztrák zsarolási törekvéseknek.

Több mint egy évtizede folynak a kiegyezési tárgyalások, de az osztrák kapzsiság folytán még mindig nem tudtunk dűlőre jutni. Ha egy szegény ország érdekeinek tulajton megkárosítása nem volna annyira szomorú dolog: ugy valóságos komédia számba menne, hogy osztrák részről mily furfanggal és szemérmetlen igazságtalansággal kezelik a kiegyezési kérdést.

Nagy munka és küzdelem között, a magyar türelem nagyfokú igénybevételével már kétszer »egyeztünk ki.« Kiegyestünk Bánffy alatt, Széll Kálmán alatt. Az illető kormányok bukásával kétszer dőltek már össze a felépített munka és az osztrák falánk szája mindig tagabba nyílt, mindig többet és többet követelt.

Ha országot úgy is kizsákmányolják anyagi kár sújtja, hogy a mult hibái miatt beállt

helyzetnél fogva, a kiegyezést 1917-ig még egyszer, hisszük utóljára — megkötjük természetesen csak úgy, ha méltányos feltételek mellett tehetjük azt meg. — de a kiegyezésnek e meghosszabbításával le kell mondanunk 1917-ig a külön várméretű előnyeiről is. — Ez elveszett előnyök pedig nagyon is súlyosan nehezülnek rá anyagi érdekeinkre.

Ismételjük, nem elég az így ért súlyos veszteség, hanem az osztrák szemérmetlen kapzsiság még azt is követelni meri, hogy hosszabbítsuk meg a bankprivilegiumot és emeljük még jobban a már is túlzottan fel emelt kvótát, mert máskülömben ő nem köt semmiféle kiegyezést.

Nincs Magyarországon oly naiv lélek, ki az osztrákok illetén fenyegetésétől megijedne. És fenyegethetnek és ágalhatnak a meddig nekik jól esik, azért olyan parlamenti többséget ez országban összehozni nem lehet, mely akár a kvóta emelésébe, akár a bankprivilegium meghosszabbításába belemeane.

Végre is nekik van szükségük a gazdasági kiegyezésre, nem pedig nekünk. Ők ölelnek görcsösen magukhoz, hogy mindig a zsebünk körül jár a kezük és mindig busásan akad a kezükbe, mit a mi zsebünk-ből szednek ki. Ha nekik nem kell kiegyezés, mi még kevésbé sirunk utána. Szémmennék mi gazdaságilag nagyon szívesen, csak eresztenének. A baj ott van, hogy mindig csak a levegőbe fenyegetőznek, hanem azért annál görcsösebben kapaszkodnak belénk.

A radikális párt. Kristóffyék mégis csak dolgoznak az országos radikális párt szervezésén. A kisebb vidéki frakciók, amelyek eddig mindenféle nevek alatt működtek, most egységes vezérlet alatt tömörülnek. A mult héten ebben az ügyben a pozsonyi reformpárt vezetősége gyűlést tartott, melyen Zalkai Lajos szerkesztő, dr. Müller Rudolf ügyvéd és törvényhatósági bizottsági tag, Pfhal József mérnök, Hebauer István mechanikus, Popper Ferenc és Kajetan Márton iparosok pártoló felszólalása után egyhangulag kimondották:

A Pozsonyi Reformpárt az Országos Polgári Radikális Párt programját magáévá teszi. Csatlakosik a párthoz és annak pozsonyi megyei és mosonmegyei kerületi csoportjává alakul át. A csatlakozásról és alakulásról a párt központi vezetőségét értesíti és lekesedéssel üdvözlő Zalkai Lajos elnök, Pranner Károly jegyző.

A vasutas javaslatok szentesítése. Politikai körökben egyre fokosódó igalommal tárgyalják azt az érthetetlen körülményt, hogy a király még ma sem szentesítette a vasutas

javaslatokat, jóllehet köztudomású, hogy a horvát koalíció odalenn Horvátországban mily tendenciós módon használja ezt ki Magyarországgal szemben. A legkülömbözőbb hírek vannak forgalomban és határozottan állítják, hogy tényleg bizonyos intrikák vannak működésben és ennek kell a szentesítés késlekedését betudni. Az izgatottság egyébként lehetetlenül lehetetlenebb híreket szűl és ma, mint jó helyről értesülünk, az államvasuti igazgatósági tisztviselők között az a hír volt forgalomban, hogy a királyi kabinetiroda a fizetésrendezésről szóló javaslatot szentesítve visszaküldte, ellenben a pragmatikáról szóló javaslat nem érkezett le.

Kossuth Lajos jelöltsége. Javában folyik a harc a nagykárolyi kerületben, a pártok szerkeskedése. Néhány szenzációkban utazó lap világá bocsátotta ma azt a képtelen hírt, hogy a kerület egyhangulag Kossuth Lajos Tódort fogja megválasztani. Ez a hír azonban semmi komoly alappal sem bír. A választás valószínűleg szeptember 5-én vagy 6-án lesz. A függetlenségi párt hivatalos jelöltje Papp Béla királyi ügyész.

A kamarai elnökválasztás.

— augusztus 14.

A soproni kereskedelmi és iparkamara, — mint megirtuk — f. hó 28-án tartandó ülésén választ elnököt. Az elnöki székért való küzdelem egyre nagyobb arányokat ölt. Ullain József műépítész mindenáron megakárhoz szeretni az elnökséget s már most mindent elkövet, hogy a könnyebben befolyásolható tagokat a maga számára meghódítsa. A személyes rábíráson kívül most már a sajtóban is hangulatot akar maga mellett kelteni. Első sorban tehát védekezik — saját multja ellen. Mi ugyanis egyik mult számunkban megirtuk, hogy másfél évvel ezelőtt azért bukott ki a kamara elnöki székéből, mert vezetése alatt a kamara nem tudta hivatását betölteni. Megemlítettük azt is, hogy Ullainok politikai multja — a drabantokkal való összekötése, a főispáni installáción való megjelenése, majd hirtelen csatlakozása a függetlenségi párthoz közvetlenül a választás előtt — nem mutatnak olyan egyéniségre, hogy remélhetnők tőle azt, hogy a fontos bizalmi állást elnyerve, most másodsor jobban megfeleljék a kívánásoknak, mint előbb. — Ezzel szemben furcsán hangzik az a védekezés, hogy Ullain nem tartozik egyik politikai párthoz sem. Lehet, de csak — átmeneti időben, mikor még nem lehet tudni, hogy melyik párt fog felszínre kerülni. De különben is mi csak azért említettük meg ezeket a dolgokat, mert nagyon fontos dolognak tartjuk a kamarai elnöki tisztet s olyan férfit óhajtott ott látni, a kinek személye már eleve garancia arra, hogy méltóképen és az egész kerület érdekeinek személtartásával tölti be állását.

Első szempontunk a dolog természetéből fogva a választás gazdasági jelentősége. Mi éppen Ullain első elnökségének idejéből merít-

jük azon impressziókat, hogy nem Ullein az az ember, a kire a kamarának a Zomborkorszak után szüksége van. Vezetése alatt egészen lehanyaglott a kamara s nem tudta kellőképen megvédelmezni ipari és kereskedelmi érdekeinket. S hogy ezen véleményünkön nagyon sokan vannak, azt bizonyítja az akkori csufos bukásnál kivül a f. évi március havában megtartott soproni törvényszéki kereskedelmi ülnöki állás betöltése. Ha jól emlékszünk, a népes gyűlésen mindössze öt szavazatot tudott magának biztosítani ekkor Ullein nagy korteskedés után. Ha még ezen állás betöltésére sem tartották alkalmasnak a tagok, nyilván nem óhajtkák elnöké választását sem.

Nem is csodálkozhatunk tehát azon, hogy mostani küzdelme is hiábavalónak ígérkezik. A kamarai tagokat is ilyen mesterséges eszközrel nem lehet lábukról levenni. Minden szóbeli korteskedésnél és írásnál fontosabb itt a jelölt egyénisége. Ha a másik jelölt *Spiegel Szigfrid* nem használna is fel minden módot a hangulatkeltésre — értesülésünk szerint — sokkal nagyobb kilátása van az elnökségre. Ő viszont a csendes munka embere, a kinek alelnöksége idején való tevékenysége minden szóbeli magasztalásnál jobb ajánlólevél.

Mindenesetre azonban bárkit választanak meg, ébren leszünk s ügyelni fogunk, hogy a kamara elnöki székből megvédelmezzék ipari és kereskedelmi érdekeinket.

Hirek.

Elegia.

— Andréé Chenier. —

Hazátlan állok pusztá partokon,
Rég elhagyott testvér, barát, rokon,
Borus fényében bolygok, ó, hazám,
Neved sasogja százszor is a szám.
Egy néma ház előtt szokog szavam,
S várom halálom busán, egymagam,
Nincs egy barát, ki bátoritana,
Aki ledűne bús ágyamra ma
És szánva kérdené, míg könnyezem:
„Mi a bajod?“ S megfogná a kezem!

Balatonfüred-Monte Carló.

Mióta hírt adtunk arról, hogy Balatonfüredet a bencés rend eladta egy francia részvénytársaságnak, a mely játékbankot akar létesíteni a fürdőn: — nap nap után látunk a lapok hasábjain cikkeket, a melyek az erkölcs szent nevében megbotránkoznak a terven s annak megakadályozását kívánják.

Tudja a jó Isten: én ebben a játékbankban nem tudok olyan borzasztóan nagy dolgot látni. Meglát, hogy ezzel a nézetemmel magam maradok, és mégis kimondom, hogy az ilyen játékbank csak előnyös lehet valamely vidéki idegen forgalmának emelésére akár Budapesten a Margit szigeten, akár Balatonfüreden állítják is fel.

Nagyon sok olyan ember van a világon, a kik igazán nem tudják, hogy hogyan költözzék el a pénzüket, — hát felkeresik azt a helyet, amelyen játékvágyukat kielégíthetik — a lóversenyeket, a börtöt, a játéktermeket — itt aztán megkockáztatják azt amit megkockázthatnak.

A lóversenyéni korlátlanul fogadhatnak el tőteket az állam asszisztenciája mellett Hisz két rem szerettel, mindazokat, akik velem ellentétes véleményen vannak, mennyivel észszerűbb hét ló közül az egyiket megrakni — mint a vörös vagy a fekete színt. Már akkor mégis csak észszerűbb két szín közül az egyikre lenni a

pénzüket, — amely színek közül az egyik mégis csak bejön, míg a hét ló közül csak egy jöhet be, aztán az én színeim közül a megrakott színt a zokó nem tarthatja vissza, le nem lökheti, meg nem sántulhat, egyszóval realisabb dolog!

És mégis, amíg hazánkban a lóverseny sportnak mind nagyobb és nagyobb teret igyekszünk hódítani az idegen forgalom emelése érdekében, addig azt a sokkal realisabb játékbankot kínai fállal tartjuk távol országunktól.

Vagy vegyük a börtöt! Budapesten a szabadságtérén, olyan palotát emelünk neki, hogy egy sokkal nagyobb kereskedő-állam Anglia Franciaország vagy Németország is megirigyelhetné — pedig micsoda nemzetrontó munka folyik ott! Buzánk, zabunk, árpánk, tengerink stb. árát akár jó termés van, akár rossz, itt határozzák meg azok, akiknek egy verejték-gyöngyöt a mezei munka nem sajtolt ki még homokukra s akik termést a lábán csak akkor látnak, amikor előre megveszik a gazdáktól!

Aztán az értéköttség. Micsoda szerencsésjáték folyik itt az értékpapirokkal!? Hiszen ehhez képest a rouletbank valóságos malmozás!

Veszek értékpapirt abban a reményben, hogy az értékük leszál vagy felszál és hogyha a természetes konjunkturák a várt változást nem idézik elő, akkor belenyulok a gépezetbe és alkalmas időben irtózatossá menyiségű értékpapirt lökök piacra, hogy lenyomjam például egyes bányaművek papírjainak értékét.

Hát ez nem korrigálása a szerencsének?

Mennyivel ártatlanabb ennél a páros vagy páratlan játéknál. Itt milliókkal rendelkező játékos állhat velem szemben, nem korrigálhatja meg szerencsésjátékát az én esélyeimmel szemben!

Az a perdülő golyó, az a forgó kerék érzéketlen, az ott áll meg a harminchat rubrikás keréknek azon a pontján, ahol elfárad, nem viszi aulról sem felülről jövő nyomás, sem a nagy kékével rendelkező játékosok machinációja — és igazán kevesebb émbert juttat a revolver csöve elé, kevesebb családot juttat a dusbotra, mint a börze.

Ugy-e most azt hiszik, én a roulet behozatala mellett vagyok, mert azon csak gazdag emberek mehetnek tönkre, mert a roulet-játékban való részvételt szabályozni lehet, mert a Kaszinóba való belépést feltételekhez lehet kötni, mert meglehet határozni azt a minimális és maximális tételt, amellyel játszani lehet — s mert s a többi s a többi . . .

Dehogy! Én most csak arra akartam rámutatni, hogy a közérkölciség nevében kínai fállal zárkóznak el egy erkölcsösnek abszolúte nem mondható intézmény elől, amely az idegen forgalmat pedig óriási mértékben emelné s közvetve annyi hasznot hozna, amennyi kárt nem okoz, addig egy cseppet sem sérti rettenetes erkölcsös voltunkat az, hogy egy sokkal kevésbé erkölcsös intézmény, akár totalizátornek, akár börzének nevezzék azt szabadon üzhesse nemzetrontó garázdálkodásait.

Helyesen van, ne engedjük be a piszkot, de sópörjünk és a már itt levő nagy szeméti tákarituk el tisztára-erkölcsöségünk udvaráról!

— **A ZALA legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt, pénteken este jelenik meg.**

— Bizottsági ülés. Nagykanizsa város építészeti bizottsága ma délután fél 6 órakor — Szommer Nátán elnöklete alatt — ülést tart. Az ülés lefolyását legközelebb tudósítunk.

— **Személyi hír.** *Doák Péter* városunk rendőrfőkapitánya szabadságáról visszatérve a mai napon nyugdíjkérvényének elintézéséig elfoglalta hivatalát.

— **Istentisztelet.** A király születése napján folyó hó 18-án délelőtt 11 órakor a helybeli izr. templomban ünnepes hálaadó Istentisztelet lesz. Meghívót az istentiszteletre nem bocsát ki a hitközség. — Az izr. templomban a péntek esti Istentisztelet f. hó 16-tól kezdve fél 7 órakor kezdődik.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Zalavármegye törvényhatósága tegnap rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés zalaszentől község iskolaépítési ügyét, a zorkóházi, gutorföldi, reszneki, nagyfalui, teskándi, bratóci, Felsőcsajki, a sódörgicsei és borsfai körjegyzőségekhez tartozó községek szervezési szabályrendeletének megalkotását kedvezően elintézte. E körjegyzőségek személyi és dologi kiadásainak megállapítása tárgyában hozott határozatokat valamint Kezthely nagyközségnek a villamvillágítására 330 000 korona kölcsön erejéig hozott határozatot jóvá hagyták. Az Árpád-emlék költészeihez jelentékeny összeggel járult a közgyűlés.

— **Öngyilkos gazda.** Borosgödör községben feltűnést keltő öngyilkosság történt. A község egyik legvagyonosabb gazdája, Ardinger György, szombaton agyonlőtte magát. Ardinger egészséges és igen rendezett vagyoni viszonyok között élő ember volt, akinek az öngyilkosságra látszólag ugyancsak nem volt oka. Általában azt hiszik hogy tettét pillanatnyi elmezavarban követte el. Irát nem hagyott maga után.

— **A drótostótok.** Két drótostót viaskodásában gyönyörködött tegnap estefél a Petőfi-ut járó-kelő népe. Ütötte-verte egymást a két legény kegyetlenül. Hogy mi volt a harc oka, azt tudni nem lehet, legkisebb gyanítani. Egy kis gyűlölködés, a mely még a zabtermő Árvában keletkezett, üzleti féltékenység a jelenben, vagy talán egy lenhaju tót ledny bírása a jövőben. A harc nagyon rosszul végződött szegény *Mihalecz* Györgyre, — így hívják az egyiket — mert *Habuda Pál*, ez meg a másik neve, annyira összeverte szegény Mihaleczet görcsös vándorbotjával, hogy ezt lezuzott fejét és kifacsarodott karral szállították a mentők a kórházba. Habuda ellen pedig feljelentést tettek.

— **Az elszűlt feyyer.** *Klein* Erőf jegyszgyakornok kinek tragikus szerencsétlenségéről megemlékeztünk — mint Zalaegezszegegről jelentik — tegnap a kórházban meghalt *Malek* Ferenc ellen akinek vigyázatlansága miatt szűlt el a feyyer, gondolatlanságból okozott emberölés miatt folyik a vizsgálát.

— **Vakmerő tolvajok.** Veszedelmes tolvaj járt éjjel után Elek Lipót nagykanizsai lakos udvarán. Az ott levő száradó bört akarta elcemeini *Schwarz* Béla foglalkozás nélküli kereskedőség. Az udvaron működő tolvajt egy kocsis vette észre. Midőn azonban elakarta fogni, futásnak eredt a tolvaj a revolvert fogott üldözőjére. Csak a rendőrség segítségével sikerült hosszabb hajszá után letartóztatni.

— Tegnap estefél pedig *Heine* Keresztély nagykanizsai lakos pincéjéből hordták el az összes-ott levő holmit ismeretlen tettesek. A lopás ideje alatt az egész ház népe otthon volt.

— **Tűzvész.** Csáktornayról táviratozzák: Nagyfalú községben déli 1 órakor tűz ütött ki, melynek egy lakóház, két pajta és két sertésöl esett áldozatul. Az egyik pajta roncsai között a gazda 6 éves fiucskája teljesen elszenesedett holttetére bukkantak. Megállapították, hogy a tűzet valószínűleg az elégett gyermek okozta.

— Hamis tanúk. A büntető bíróság előszobájában nagy tömege várakozik a feleknek. Eyszerre megjelenik egy izsakdépű atyafi. Lihog a melle, az inge meg van tépve. Egyenesen a szolgának tart:

— Erőszem be a járásbírószobához.

— Várjon sorára.

— Nem lehet. Sürgős dolgom van.

— Mutassa az idejét.

— Nincs. Hanem erőszem be mert baj lesz.

A szolga megrázkódik az erőszes fellépésre s feltárja a sürgős ember előtt a bírószoza ajtaját.

— No menjen kend. — mondja az embernek, aki igazit egyet a keshedt gonyán, aztán bekocog a bíró elé.

— Mit akar? — rival rá a bíró.

— Mondok, hogy jól tesszi a bíró ur, hogy hangosan beszél, mert hogy süket vagyok egy kicsit.

— Mit akar? türelmetlenkedik a bíró.

— Az ügyben jöttem.

— Miféle ügyben?

— A Varga István ügyében.

— Nem tudok róla.

— Mert hogy nem is tudhat, mert éppen most történt az eset.

— No?

— Pofon vágtam a komát.

— Mégis maga panaszkodik?

— Mondok, hogy igen. Hamis tanu szerzésért feljelentem a komát.

— Hogy-hogy?

— Há! ugy kérem, hogy mikor pofon vágtam senki sem volt ott. Osz, hogy az ügyvédje behivatott egyezsre, négy tanut mondott, akik látták. — mikor én pofon vágtam. Pedig egy se látta.

A bíró kizavarta az atyafit, aki az igazság fölött aszörnyen lázongva távozott.

— Vis helyett ecetsavat ivott. Könnyen végzetessé válható baleset érte Horváth János liszti parasztembert. Ma délelőtt Nagykanizsára jött, hogy bevásároljon. A sok járás közben nagyon megkomjajzott a bement a legközelebbi üzlet udvarára viset inni. Itt azonban tévedésből olyan üveget hajtott fel, amely meg egy kisebb mennyiségű ecetsavat tartalmazott. A hamar odaérkezett hatósági orvos ellenmérget adott be. Allapota súlyos de nem életveszélyes.

— Allatforgalmi korlátomás. Andrásbida zalamegyei községben — a városi tanácshoz érkezett értesítés szeriut — a ragályos száj és körömfájás lépett fel, amiért is a községet zár alá helyezték.

— Petőfi ház. A Fehérmegyei Irodalmi és Közművelődési Egyesület e hó 17-én tartja Martonvásáron a Petőfi-ház javára rendezett, hangversennyel egybekötött gyűlést, mely a martonvásári fiókegyesületet lesz hivatva megalapítani. Az estélyen a Petőfi-Társaság két tagja: Zempléni Árpád és Lampérth Géza, valamint Zempléni Révész Anikó zongoraművész is közre fog működni.

Törvényszék.

§ A város pöre a Franz cég ellen. Emlékezetes föltűnést keltett pár hónap előtt városunkban az az eset, hogy a Franz-Lajos és fiai cég a város megbizottait és szakértőjét nem engedte be villamos telepére, melyet ezek megtekinteni akartak. Emiatt a város keresettel fordult a kir. törvényszékhez, melyben ama jogának megállapítását kéri, hogy a céggel kötött szerződésből kifolyólag

megbizottai által a telepet megtekinthesse. Ebben az érdekes ügyben a kir. törvényszéknél tegnap volt a pörfeltétel.

§ Elítélt nagykanizsai kereskedők. Annak idején megemlékeztünk már ama vád részleteiről, melyet a kir. ügyész Eichner és Mattersdorfer volt nagykanizsai kereskedők ellen emelt. Ebben az ügyben a kir. törvényszék előtt ma volt a fő tárgyalás. A törvényszék mindkét kereskedőt család bukás büntetésében találta bűnösnek és az enyhítő 92 § alkalmazásával Eichner 8 hónapi, Mattersdorfer pedig 7 hónapi börtönrre ítélte. Az ítéletet mindkét vádlott megfőlebbesze.

§ A Déli vasut sikkasztója. Ma tárgyalta a soproni törvényszék Jánosa Ferenc báki állomásfőnök bűnügyét. Az eset előzményei a következők: Jánosa ez év február 12-én reggel minden bejelentés nélkül eltávozott állomás helyéről és estére alkonyodva sem tért vissza. Távozása napján éppen rovacsoló bizottság szállt ki Bükre, amiről Jánosának előzetesen tudomása volt s így mindjárt sejtették az állomás hivatalnokai, hogy a pénztárban hiány lehet. A rovacsolás aztán 12,700 korona kárt állapított meg. Ennek következtében a déli vasut feljelentést tett a sikkasztó állomásfőnök ellen, kinek bűnügyi üldözése megkezdődött.

Elűnése után jó ideig hiába kutatták, csak két hónap mulva bukkantak rá véletlenül. Három földijével találkozott Monte Carlóban, a kik az érdekes vizontlátást egy képes levelezőlapon megírták haza. — Április 25-én azután le is tartóztatták Jánosát s a hosszadalmas kiadatási eljárás után végre megtartották az ügy fő tárgyalását.

A tárgyaláson a vádlott észinte vallomást tett, Kártya szenvedélyéből folyó szükségletei kényszerítették sikkasztásra, a mit hat év óta folytat. Időnként pótolta rovacsolás idejére a hiányzó összeget, legutóbb azonban már nem sikerült. Ekkor határozta el, hogy megszökik Amerikába. Utlevele azonban nem volt s így Európában maradt. Volt Nizzában, a hol a sikkasztott pénzt egészen elvesztette, majd Monte Carlóban, a hol már nyerni kezdett. Mikor elfogták 2064 korona volt nála. — A törvényszék a vád és védelem meghallgatása után Jánosa Ferencet a sikkasztás büntetésében mondotta ki bűnösnek s egy évi börtönrre ítélte és a lefoglalt pénzt kiadni rendelte a déli vasutnak. Az enyhítő körülmények között szerepel a déli vasut rovacsolási rendszerének felelőssége, a mely szinte csábította a vádlottat, hogy kártya szenvedélyének saját anyagi helyzetét túllépően áldozzon.

§ Érthetetlen ítéletek. A magyar bünvádi perrendtartásnak újabb nagy hiányára mutatott rá most a m. kir. Kuria, amikor nyitvánvaló bírá kiigazítása céljából több ítéletet megsemmisített és újabb költségés eljárását rendelt el, ahelyett, hogy az alsóbb bíróságot az észlelt bírá kiigazítására utasítaná. A Kuria ugyanis hivatalból köteles megsemmisíteni az olyan alsó-bírósági ítéletet, amely érthetetlen.

A Büntetőjog Tára legújabb számában Péter érdekes összeállítás közöl olyan legújabb ítéletekről, amelyeket a Kuria érthetlenségük miatt hivatalból megsemmisített.

Az egyik esetben gyilkosság miatt vádoltak két embert és az esküdtekhez írtezett kérdésekben az egyik vádlottra nézve február 2-ika, a másira nézve pedig február 3-ika volt megjelölve, mint az elkövetés napja. Ezt az ítéletet a Kuria érthetlenség miatt most hivatalból megsemmisítette.

Egy másik ügyben az alsó-bíróságok kimondták, hogy a pénbüntetés be nem fizethető

esetén a törvényben körülírt célokra fordítandó. A Kuria itt is hivatalból megsemmisítette meg az ítéletet, érthetlenség címén, miután a be nem fizetett pénbüntetést semmire sem lehet fordítani.

Egy harmadik esetben a tábla kihagyta ítéletéből azt, milyen tartamú szabadságvesztés büntetésre vázolatandó át a pénzbüntetés be nem hajthatás esetén. A megsemmisítés a Kuria részéről itt is érthetlenség címén történt.

Ez a három eset is élénken illusztrálja a bünvádi perrendtartás hiányos voltát. Bizony ideje volna, ha az igazságügyminisztériumban is észrevennék ezeket a fogyatékoságokat, amelyek a jogszolgáltatás gyorsaságát és egyszerűségét valóssággal kigunyolják.

Táviratok és telefonjelentések

Miniszterek tanácskozása.

Budapest, aug. 14. Kossuth miniszter ma délelőtt elintézte a kereskedelmi minisztérium sürgősebb aktáit, később meglátogatta Wekerle miniszterelnök, ki Sztérynyi államtitkárral együtt hosszasan időzött Kossuthnál. A miniszterelnök ezután Andrassy minisztert látogatta meg — a ki ma reggel érkezett vissza Bécsből. Wekerle és Andrassy tanácskozása délután két óráig tartott. Kossuth ma este utazik Karlsbadba.

Joachim József meghalt.

Berlin, aug. 14. Joachim József világ-hírű magyar hegedűművész meghalt.

A spiritizmus halottja.

Budapest, aug. 14. A budapesti rendőrség az Eranosz ügyben folytatott nyomozás iratait ma délen fölterjesztette a királyi ügyészséghez. Rendőri körökben nagy érdeklődéssel tárgyalják az ügyészség határozatát: vajjon elrendeli-e Gennari letartóztatását.

Egy százados hirtelen halála.

Reichenhall, aug. 14. Mészáros Imre budapesti 32. gyalogezred századosa, a ki itt üdül, a sétatéren hirtelen össze esett és meghalt. Holttestét Budapestre szállítják.

Halálos kardpárbaj.

Marosvásárhely, aug. 14. Lejos Dénes, a Szabadság szerkesztője, a ki tegnap Turnovszky Sándor hírlapíróval kardpárbajt vívott, az éjjel sebeibe belehalt.

Vasuti szerencsétlenség.

Brest, aug. 14. Ma reggel a Brestből elindult gyorsvonat egy alagut előtt kiklott. A mozdony husz méter magasságból a mélységbe zuhant. Több vasuti alkalmazott és utas életveszélyesen megsebesült.

Az asszonygyilkos vallomása.

Marseille, aug. 14. A szenzációs asszonygyilkossággal vádolt Gould és neje ma a vizsgálóbíró előtt bevallották tettüket. A szörnyű gyilkosságot Gould követte el, neje csupán a gyilkosság nyomainak eltüntetésében segítkezett.

Casablanca pusztulása.

Berlin, aug. 14. A csapatok a város körül egy kilométernyi távolságban foglaltak állást. Az ellenséges lovasok folyton lövöldöznek a csapatokra, még pedig igen jól lőnek lóvaikról. A Casablanca közvetlen környezetében levő törzsek készeknek nyilatkoztak a megadásra. Drude francia tábornok a európaiaknak azt a tanácsot adta, hogy ne távozzanak a városból. — Energikusan lépett fel a tábornok a francia csapatok féktelenkedésével szemben is és kilenc katonát a haditörvényszék elé állított. Az őrségen levő francia katonák az európai hölgyeket sokat molesztálják. Az angol konzul egy rabló katonát talált a házában és fegyvert fogott rá. Figge német kereskedő az áruraktárának őrzetére kirendelt katonát rablásra kapta rajta s a midőn a tiszthez fordult segítségért, ez azt válaszolta, hogy ő most szolgálatilag el van foglalva. A katonák azután a rabolt holmival odébb állottak. Ezentul az utcákon kiképzik a fosztogatást szigorúan büntetik. A fegyverviselést szigorúan eltiltották.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 14.

Készárú üzlet:

Eladók magasabb árkövetelései szemben vevők tartózkodók, arak ött fillérral magasabbak.

Katáridő-üzlet:

buza októberre	11.41
roza októberre	9.16
tengeri 1908. májusra	6.83
zab októberre	8.28

Helyi piac.

Nagykanizsa, augusztus 14.

Hozatalok rendkívül jelentősenyek; — főleg buza kerül nagy mennyiségben a piacra.

Áraink:

buza urasági 78/79. K.	10.75	10.85
" piacti 77 K.	10.40	10.50
roza 72 K.	8.25	8.40
árpa közönséges	7.—	7.50
" jobb	7.80	8.20
zab	7.60	7.80

Bérgazdasági: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

A Somogy-szentmiklósi urodalomban legjobb minőségű őszi bükköny eladó 36 korona méter.

Lakáshirdetések, Háztulajdonosok, Teljes ellátást adók és keresők.

A kinek

kiadó

lakása, hónapos szobája, raktára, üzlethelyisége

van, teljes ellátást ad, vagy a ki

lakást

butorzott szobát, teljes ellátást, üzlethelyiséget, műhelyt vagy raktárt

keres

tegye közé
hirdetését a

„Zala”

hirdető rovatában.

Egy lakáshirdetés közlésenkint

korona.

Fischel Fülöp Fia könyvnyomdája Nagykanizsán.

Iskolás fiu

jó családból, — gondos felügyelet mellett — **esetleg zongorahasználattal** uribáznál teljes eljártást nyerhet. — Szives ajánlatok **K. B.** jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

802. tk. 1907.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közbírója teszi, hogy Tóth Vendel (karakai) végrehajtónak Ország József és neje Beke Rozit végrehajtást szenvedett elleni bíról letétre helyesendő 497 kor. 24 f. tőke, ennek 1906. évi december hó 1. napjától járó 6 és fél % kamatai, 6 és fél % késedelmi kamatai (a kamatok és késed. kamatok azonban a tőke 8%, át meg nem haladhatják) továbbá végrehajtás kezére kifizetendő 37 kor. per. 19 kor. 20 fillér végrehajtás kérelmi, 22 kor. 75 fillér árverés kérelmi és a még folmerendő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó a bakónaki 1358 sztkvben foglalt + 310 hrsz. ház, udvar és kert 381 kor.

és 343 hrsz. asztófürdő a beltelekben 3 kor. egy a bakónaki 876 sztkvben + 770 hrsz. asztó, kaszáló a Dávori hegyen 594 kor.

és a bakónaki 1021 sztkvben + 1848 hrsz. nagypalota dűlői közös birtokból B 95, 96 soroz. alatt Ország József és neje Beke Rozit illető 2/157 rész 108 korona becsártható.

1907. évi szept. hó 18-ik napján d. e. 11 órakor

Bakónak községhezánál Remete Géza felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bíról árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitélt becsár.

Árverésni kívánók tartoznak a becsár 10%,-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a ki köldöttü kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság. Nagykanizsa, 1907. évi február hó 22. napján.

GÖZONY,
kir. törvénzáki bíról.

Kereset bárki részére!

Házimunkások kerestetnek gyors költőgépeinkben való kötésre. Távoiság nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát.

Thos. H. Whittick és Társa

— Prága, Franzens-hal. No. 6—771. —

Vadászat

jól gondozott, Kanizsa közvetlen közelében, körülbelül 1150 kat. hold, önköltségen

azonnal átadandó.

Cim a kiadóhivatalban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz bordsza:

Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai küldéssel:

Egy óra 1 50 K.
Negyedévre 4 50 —
Félévre 9.—
Egész évre 18.—Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Uj irány felé.

Nagykanizsa, augusztus 16.

Ilyenkor, az iskolaév kezdete előtt, hagyományos szokás lendületes cikkeket írni a pályaválasztásról. Épen úgy, a hogy év végén elírják az öngyilkos deákokat és polkolba küldik az érettségit, épen olyan meddő munka volt eddig az újságírók rézméről az ifjak vagy a szülők lelkére beszélni a pályaválasztást illetőleg. Haladt a szép szó dacára mindenki a maga útján. A tanácsadó cikkeket elolvasták, de nem követték. Hogyisne, mikor talán a tanácsadók maguk is ellekeződen cselekedtek, mint a hogy írtak.

Konstatálnunk kell azonban, hogy mintegy két év óta már nem teljesen eredménytelen a jó szándékunk. — Örvendező lélekkel látjuk, hogy a nagy társadalmi átalakulás, a mely most folyik, mindenképen megihlette az embereket és immár fogékonyabbak a helyes, célirányos és a jövő kifejtésére jelentősebb eszmék befogadására, mint azelőtt.

Azt látjuk, hogy a pályaválasztásnál nemcsak a szülők, de az ifjak is a reálisabb alapra lépnek, abbahagyják a fölületes gondolkozást és most már nem épen az uri pályákat keresik, melyeken munka nélkül, gondtalanul, de magasabb jólétet el nem érve, élhetnek, hanem lassanként odafordulnak a gazdasági és gazdaságos pályák felé, nem vetik meg többé a kereskedelmi és iparos foglalkozást és belátják, hogy csupán ezen a téren lehet igazán boldogulni.

Kétségtelen, hogy Magyarországon a kereskedelem a jövő. — Elvégre lehetünk jogásznemzet, de azért örökké csak nem fogunk paragrafusokból élni, a politikai pálya is tulzsufolt, mandátum sem jnt minden jogásznak, de sőt a bankok sem képesek az összes ügyvédeknek ügyvédséget biztosítani; nyilvánvaló tehát, hogy csupán jogászok nem élhetnek meg az ország testén. Mert ha a szaporodásuk ilyen arányban nő, akkor már nem is élnek, hanem élőködnek rajtuk, a mint azt számtalan példa bizonyítja.

Ellenben az is világos, hogy az a gyökeres átalakulás, mely politikai, társadalmi, gazdasági téren hazánkban folyik, új alapot teremt a megélhetésre, a mely alapon

egy újabb generáció föllelheti a boldogságát. Ezen az alapon fog meggazdagodni, jóléthez jutni nemcsak az egyes emberek tömege, hanem az egész ország. És ez az alap a kereskedelem.

Az önálló vámterület csak idők kérdése. Még pedig rövid idők kérdése. Amint megvalósul, nyomban hatalmasan fölleundül kereskedelmünk és iparunk. Uj vállalatok keletkeznek, a meglévők megerősödnek. Uj iparágak fejlődnek, a régiék nagyobb munkát fejthetnek ki. Persze mindennek következtében új emberekre, még pedig nagy, értelmes emberanyagra lesz szükség. És pedig művelt emberanyagra.

Mert ez nálunk a legnagyobb baj. Kereskedőink képzetlenek óriási szávalékuk csupán gyakorlatilag képzett és hosszú idők tapasztalatán tanult, de elméletileg mit sem tud és az általános ismeretekben tájékozatlan.

Azért nincs nálunk a kereskedőnek becsülete és ezért nem keresik a kereskedelmi pályát. Mert az urhatárság a vérükben van, a kereskedő pedig nálunk nem ur, legalább annak nem tartják. És ha választani lehet két pálya között, a melyek közül az egyiket ur az ember és nem kell dolgoznia, másik erős munkát kíván, uri létet biztosít, de uri mivoltot nem, hát akkor már inkább azt választják nálunk, a hol munka nélkül ur lehet valaki.

Ezen a felfogáson kell változtatnunk. Ha belátják a társadalom széles rétegeiben, hogy a kereskedelmi pálya jobb, biztosabb és eredményesebb, mint a lateinereké, ha telve lesz a kereskedő és iparos osztály képzett, művelt emberekkel, akkor nem fogják elkerülni ezt a pályát sem ifjaik, akik közül sokat most az tart vissza onnan, hogy nem becsülik eléggé meg a kereskedőt.

Ezen új irány felé kell haladnunk. Meg kell értetnünk a szülőkkel, hogy: ha gyermekük javát akarják, neveljék őket művelt kereskedőkké, az ifjakat pedig föl kell világosítani, hogy a szellemi proletáriátus évente jó csomó sikkasztót, szélhámost, csalót nevel a társadalomnak, míg a művelt kereskedő évről-évre jobban, biztosabban él és hasznos tényezője lesz a társadalomnak, állannak egyaránt.

Láncszemek.

(Magyar virtus. — Kóródy Péter. —
Novák Niska.)

— augusztus 16.

Magyar virtus!

Héj beh sokszor el-gondolkozom én e fölött! És ha úgy hamarosan vállon ragadna valaki és azt kívánná, hogy határozzam meg, determináljam, de rögtön: föltétlenül csütörtököt mondana az eszem mégis.

Mi is az a magyar virtus?

Hősködés?

Nem.

Hivalkodás?

Az sem.

Hencegés?

Szó sincs róla.

Ez egyik sem. De mégis mintha mindegyikből volna benne egy-két vonás. Valami rendkívül finom árnyalattal való elvegyülése mindannak, ami ezekben tetszetősebb, lágyabb vonás. A magasabb fokú értelmiség önéretes, elegáns erőbiztonsága, fensőbbeségi tudata, meg az ősi nyers tehetség fesszítő ereje vegyülnek össze és ölelkezőnek megkapó, nemes, nemzeties megnyilatkozásában a magyar virtus egyes mozzanatainál. A írt kell a magyar virtus minden megnyilatkozásának határozottan lennie. Drága, de mindig jól áll el.

Ha példának okáért valami képiárlaton a virtuosus magyar földbirtokosnak valami jót-ment német azt volna a szemére, hogy a magyar nem érti, nem pártolja a művészetet és ez végigmérvén az idegent, kijelentend, hogy ő maga megvesz 30 köpet a azt meg is tenné, hogy megmenesse a nemzeti becsületet: ez magyar virtus volna.

Száz és egy példát hozhatnék föl, hogy milyen áldozattételre ragadott már egyeseket és egész társaságokat, ha valaminek következtében föllángolt bennök az ősi magyar virtus.

Hamarjában csak egyet mondok el,

Talán még vannak Nagykanizsán is olyanok, akik emlékeznek Csobánczi Kóródy Péterre, aki a Magyar Tudományos Akadémia részéről népszünmüre kitűzött 100 arany pályadíjat „A legény bolondja” című művével elnyerte a 19. század 70-es éveinek végén. A 80-as évek elején Tóth Ede színésztársulatával néhány hónapig a a 80-as évek végén megint egy vagy két hónapig Polgár Károly színésztársulatával Nagykanizsán is volt.

Mikor azt a Kóródy Péter barátomat az Akadémia megkoszorúzták, az újságok magaslatló cikkeket közöltek fölé. A „Borszem Jankó” azt írta, hogy Tóth Ede, „A falu roszna” halhatatlan írója, megdöbözten mosolyog le Kóródy Péterre, az ő föltűnt utódjára.

Különösen nagyvöltek a somogyországiak, mert a koszorús író somogyi termés. A Boglár melletti Látrány helységben született.

Egyssér valaki úgy fölvállról odavetette valamelyik előkelő somogyi urnak:

— Mondhatom gyönyörű emberek vagytok! Végre akadt egy koszorus szülőltje vármegyének s azt is úgy becsülték meg, hogy — amint halom — a szántódi áomásról számárkordén vonult be azülfalujába, Látrányba.

Ez persze nem volt igaz; de arra éppen elég volt, hogy a somogyországi atyánkiában fölgyújtsa a magyar virtust.

Kigyúlt az arca és haragosan vágta ota:

— Majd megmutatjuk mi, hogy hogyan vonult be mihozánk egy koszorus író! Meglátjátod te is, Meghívlat.

És mikor Csobánci Kóródy Péter a 100 aranyédes terhével Budapestről a látrányi szülői házába hazatért, — a vasuti állomáson olyan lovasbandériummal, olyan főpántlikázott, fölkoszoruzott négyesfogatokkal várták és fogadták, hogy talán ettől a nagy fényességtől szédült bele azegény a természetlenség homályába.

Hát ez is magyar virtus volt!

Sokért nem adnám én, ha az én kedves vármegyéim közönségének valami olyant tudnék mondani, írni, amitől mindenkiben föllángolva az aféle magyar virtus.

Majd előbb megmondom, hogy miről akarok beszélni.

Hát kérom!

Van a mi vármegyénk székhelyén, Zalaegerszegen egy író. Neve: Novák Mihály. Ismeretesebb formában: *Novák Miska*. Istentől megáldott tehetőség, aki írónak született de gróf lett belőle. Ha megfordítva történik vala, ma hiába kérnék tőle egy példányt a „Zalavármegye az 1848—49. évi szabadságharcban“ című művéből, nem tudna adni; — mind el kelt volna az ugynevezett előkelő körben.

Pedig ez a könyv 400 oldalas! És ilyen vastok könyvből táplálkozni nem ősi magyar virtus. Az ára 4 korona! Ezért már nagyon csinos vizslaidomító korbácsot is lehet venni. Csak a tanítók és körjegyzők kapják 3 korona 34 fillérért. Nem a vizslaidomító korbácót, hanem Novák Miska könyvét.

Nos hát: ennek a tehetőség, íradhatatlannal és igazán kegyeletes lelkiismeretességgel kutató írónak a munkájával szemben szeretném felgyújtani édes vármegyéim közönségeinek magyar virtusát.

A magam fejből nem jönnek hozzá gondolatok.

Előttem az írás. Abból másolok be néhány gondolatot. Talán lesz foganatjuk.

Hogy Zalavármegye minden közönségében meglegyen a „Zalavármegye az 1848—49 évi szabadságharcban“ című könyv legalább egy példányban: ez talán hazafias kötelessége a vezető férfiaknak. Mert fura dolog az, ha mellünkét föltéglával verve, 48-asan szájhazafiaskodunk, és a 48—49-ben meghalt, vértett, fogságot és vértanúságot szenvedettekért még annyit sem teszünk, hogy a nevök fennmaradjon. — Minden község nem állíthat emléket a saját honvédeknek; de vegyének legalább egy könyvet amelyben községenként megvannak a zalai 48-as elődeink és honvédeink. Az író kiásta őket a feledésből; megtette kötelességét. Mások meg tartták fenn, fejlesszék emlékeket a könyv megvételével.

Hej! Istenem! milyen pompás, virtuosus dolog lenne az, ha *Novák Miska* barátom egy hűmulva szeretettel arra kérne engem, hogy küldjem vissza neki megörzés végett a recenziora beküldött könyvét, mert munkája az utolsó kötettség elfogyott! . . .

Milyen szépeket tudok én még most is álmodni halálomra szeretett fejem ősi virtusáról!

A kiegyezés és a függetlenségi párt.
A tegnapi miniszteri tanácskozásról cikkezvén a függetlenségi párt hivatalos organuma, a *Budapest*, a többi között a következőket írja: Az ugynevezett folyó ügyeken kívül a kiegyezés is szóba került. Amint már jelentettük, szeptember közepé táján folytatják újabb a tárgyalásokat s előreláthatólag eredményesen fogják befejezni, úgy, hogy a képviselőház megnyitása után hamarosan benyújtják a kiegyezésről szóló törvényjavaslatot. — Itt emlíjük meg, hogy báró Beck Vladimir osztrák miniszterelnök augusztus 18-ikára, amikor a császár születésnapja alkalmából nagy ünnepeket rendeznek Bécsben, amelyeken a kormány minden tagja részt vesz, tanácskozára hívta össze a kabinetet. A tanácskozás anyagába felveszik a kiegyezés dolgát is.

Kendőzés.

Nagykanizsa, augusztus 16.

Ott állnak az utcaszéleken és vigyorgón a hangos röhejbe belegörbült szájjal kiáltanak kigyót-békát a mai rendre. A látásuk sötét skepszis, jövőmondásuk kárörvendő rosszakarat. Minden modulatukból kiír az erő, a hatalom utáni mohó vágyakozás. És mert a sárban henteregnék, mi mással dobálnak meg mindenkit, mint sárral. És vérvöröstre kendőzik az arcukat. Azt mondják, hogy a legigazabb demokráciából fakadt, a legteljesebb radikálizmus hajnali fényessége az. — Pedig aligha más, mint komisz festék, melylyel előfők a maguk mindenféle aulikus szolgálatra kapható lakájkészségeiket.

Ott állnak az utcaszélien és sokatsejtően felké-dőjelezett problémákkal izgatják a közvéleményt. Nagy nyomoruságainkat, évezre-des szenvedésünket sajátították ki üzleti tőkélül és minden érvek, — a mai rend elleni minden ellenvetésük az országos bajok fölhányortgatásában merül ki. Azért vándorolnak ki seregestől ebből a hazából, mert koalíciós a kormány, azér pusztit a tüdővész, mert Kossuth Ferencz miniszteri székből üls azért érezetik folyton nagy nyomoruságainkat, mert Apponyi a kultuszminiszter. Legalább is így szól most a darabont frazeológia. És mikor rikitóan egy irányban éiezt szinezéssel odaállítják ennek az ezer sebtől vérző országnak népét a szemek elé, hogy a kontraszt annál teljesebb legyen, odapingáltak egy kanaánt, egy utópiákon fölépült ködképet. Az izgatásnak ez természetesen nagyon hatásos módja. Annak, aki elfelejt józanul gondolkozni, az alkotmányos jólé: utáni mohóságában bizony kicsordul a nyála és az, aki nagykönnyen általengedi magát a botor ámodozásoknak, egy-kettőre kidül a reális politika hívőinek sorából.

Mert mihez kötik darabonték ennek az országnak fölvirágozását? Általános, titkos s községenként gyakorlandó választói joghoz. A választói jognak a legszeleesebb alapokon keresztül vitt, minden megkötés nélküli reformjához. Jelent ez azt, hogy rászabadulnak az országra a nemzetiségiek. Már — mondjuk nemzetközi veszedelemtől — nem kell tartanunk. Ez a reform megnyitná a nemzetiségi velleitások zslipjeit és vezedelmes mennyiségben ömle nének államegységünk ellen a zavaros, örvénylées vizek. Nunk: ab ovo más a helyzet, mint Ausztriában. Nyelvi egység, speciálisan csztrák kuitura nincs s ha elnyeli is őket a nagy Németország, csak a császár személyében esik változás. Naink azonban bármely vonalon is gyűrük le nemzetségi eők az államhatalmat, ezredéves létünk gyökerei szakadtak ketté. — A választói jog — a haladók által kívánt formában — ezt ered-

mányezi. Az tagadhatatlan, hogy százezrek rekedtek kívül az alkotmányosság sáncain, de ezen a tényen viszont változtat majd a választói jog olyan reformja, melyhez a kormány politikai becsületét köötte és amely reform a magyar hegemonia érdekeivel föltétlen számot vet.

Ez a színvalóság. Hogy a haladók feid telenek, meg hazudoznak, az nagyon természetes. Hozzá tartozik ez a kendőzés politikájához.

Hirek.

Joachim Nagykanizsán.

Idegen országban virágokat szednek egy koporsóra, a melyben magyar művész nyugszik, Joachim, a hegedű királya. Egy azok közül a lángelmék közül, a kiknek bölcösje a mi földünkön ringott, de hirt és megélhetést szerezni idegenbe kellett menniök. De most, a szomorúság idején nem erről akarunk beszélni, hanem visszaemlékezni és gyászunkban is büszkén gondolni arra, hogy a legnagyobb hegedűst mi adtuk a világnak s hogy az benne is mindig élt, a mi hazánk emléke. Szive csak visszavonta időnként, hogy eljőjön hozzánk s hogy művészetének varázslatos szépségével itthon is gyönyörködtesse bennünket.

Évenként el szokott látogatni még az utóbbi időben is kamarazenatársaságával Budapestre, addig, míg ereje teljében volt néhány vidéki városban is adott hangverseny.

Nálunk Nagykanizsán 1891-ben tartott hangversenyt a városháza nagytermében. A kiknek részük volt ebben az életben, soha sem felejtik el Joachim játékának igéző szépségét. Előadta Beethoven első hegedűversenyét, a melyet nála jobban senki sem interpretált még, azonkívül egyik saját szerzeményű hegedűkoncertjét, a melyben legjobban megnyilatkozik magyarsága, azonkívül Schumann és Brahms néhány dalát s több magyar nótá parafrázisát.

Művészetéről véleményt mondani nem a mi hivatásunk, de abban is csodálattal végeyes büszkeséggel látjuk, hogy a magyar karakter érvényesül. Játékának egyszerűsége, komolysága és férfiasága, az előadásában legjobban dicéért plaszticitás, magyar vonások. Mint alkotó művésznél pedig abban konzervativizmusban, a mely a maga eszményi klasszicizmusát szembehelyezi az újabb idők csapongó szárnyalásu irányával — szintén a mi levegőnk hatása látszik.

Mint ember a legnagyobb szeretettel volt honfitársai iránt. Csak a kis Vecsey Ferencre kell gondolnunk, a kinek atyai barátja volt és ő, az agg hegedűs — a kinek híre a világot bejárta — együtt játszott a kezdő magyar fiúval a császár előtt.

Most pedig mikor idegenek állják körül a koporsót, gyászoljunk velük együtt mi is, a kiknek legnagyobb okunk van erre. Sirassuk meg a nagy művészt és kérjük a magyarok istenét, engedje meg már egyszer, hogy a mi nagy fiainknak a koporsójára ne idegenek hintsenek idegen virágot.

Joachim 1831. július 15-ikén született a mosonmegyei Köpönyben. Első zenei képzésben Ellinger Gusztáv részesítette Budapestben. Ellingernek feltűnt Joachim rendkívüli tehetsége és figyelmeztette a szülőket, hogy taníttassák. Miután több hangversenyen bemutatották, mint csodagyermeket Bécsbe ad-

ták Böhm mellé. Ott olyan gyorsan fejlődött, hogy 1843-ban mint bevégzett művész lépett fel Lipcsében. Ugyanott Dávid Nándor és Hauptmann Mór voltak a mesterei. Mendelssohn Bartholdi 1845-ben a fiatal művészt magával vitte Londonba. Első fellépése alkalmával egyik filharmóniai hangversenyben játszott legelőször Beethoven hegedűversenyét. Ez évben Lipcsében zeneszerzőként is nagy sikerrel lépett föl egy Adagio és Rondoval hegedűre írt zene kísérettel. E téren ő írta a legnagyobb zenei művet, Magyar stílusban tartott hegedűverseny-darabja még ma is egyedül álló alkotás a zeneirodalomban. Liszt Ferenc 1850-ben W. úrba hívta, a hol az udvari színházi zenekarnak lett az első hegedűse. Négy évvel később a hannoverai királyi udvari hangverseny-igazgatónak, s egyúttal a színházi zenekar versenymesterének nevezte ki. E működésében érte el művészetének csúcspontját, s innen járta be nagy diáddal évenként hangverseny-utjait is. A hatvanas évek elején Magyarországra, hazájába is elutazott. Hannoverában vette feleségül 1863-ban Weiss Amália opera primadonnát. Hat évvel később Berlinbe költözött, ahol porosz királyi tanári címmel tüntették ki, s őt bízták meg a zeneakadémia igazgatásával. Joachim a legutóbbi időkig személyesen vezette a hegedű legmagasabb kiképzési osztályát. Tanítványai a világ minden részéből sereglettek össze; a fiatal magyar művészeket mindig baráti szeretettel fogadta. Kiváló hegedűseink közül Hubay Jenő, Kemény Rezső, Arányi Frigyes, Vecsey Ferenc, Szigeti József tanultak rövid-hosszabb ideig Joachim mesternél.

— **Kinevezés.** A király Baross Géza miniszteri osztálytanácsost a m. kir. postatakarékpénztár aligazgatójává és Csuray Jenő dr. miniszteri titkár a postatakarékpénztárhoz miniszteri osztálytanácsossá nevezte ki.

— **A megyei főmérnök felügyelése.** A közigazgatási bizottság Árvay Lajos alispán elnökségével ülésen tartott, amelyen Buchberger dr. főmérnök ellen tett feljelentéssel foglalkozott. Az ülés megnyitása után Bosnyák Géza biz. tag mint Buchberger főmérnök ellen feljelentés megvizsgálására kiküldött bizottság tagja felolvasta a vizsgálat eredményét, mely után Barcza bizottsági tag indítványára Buchberger főmérnök ellen a fegyelmi eljárás a közig. bizottság elrendelte. Koller István indítványára pedig a közszolgálat érdekeiből felügyelést állásától addig, míg a fegyelmi eljárás tart.

— **Új hid Galambokon.** A Nagykanizsai körúton Galambok községben a Nagyfolyás patakán épült új vasbeton hidat a szerdán délelőtt megkezdett helyszíni szemle után a forgalomnak átadták.

— **Házasság.** Jaáki Herics Tóth Lajos dr. kir. alügyész, f. hó 11-én tartotta esküvőjét tedvári gyömrői Gyömrői Katával, Ukrou.

— **Nagy lopás a vasúton.** Debrecenből jelentik: Hokka Sándor nagykanizsai juhkereskedő Debrecenbe akart jönni, hogy itt üzleti dolgait rendezze. A mikor Püspökladányon egy vasúti kocsira felszállott, egy ismeretlen ember üt melléje, aki valamelyik közbeeső állomáson leszállott. Hokka tovább utazott s a mint Debrecenben leszállott, rémülten vette észre, hogy pénztárcája a benne levő 47 darab százszalal együtt eltűnt. Azonnal jelentette az esetet Botos András csendőrsz. parancsnoknak, kijelentve, hogy a tolvaj kézrekerítőjének két százszalal ad jutalmul. A nyomozás a legszelesebb körben megindult.

— **Az áruló Margit.** Balatonföldváról írják a következő furdélyt esete: Tudvalevő dolog, hogy ez a kedves furdélyi felekezeti jellegében különbözik Siófoktól, a mely az Erzsébetváros és a Lipótváros nyári főközsége.

Mindaz azonban nem akadályozta meg egy fővárosi bankár feleségét, hogy hat éves leánykájával Balatonföldváron ne töltsse a nyári hónapokat. Azt ellenben gondosan eltitkolta, hogy milyen vallású. Lassanként megbarátkozott a szállóbeli társasággal, a mely előtti buzgó keresztyénnek mutatta magát.

Egy délután az egész társaság együtt volt a tennis pályán. Egy fiatal szolgabíró megcsófolta a bankárné leánykáját.

— Margitka, ugye jó volt ma délelőtt a fürdő? Margitka hangosan felkacagott, majd csöngő hangon kiáltotta:

— Mama! Mama! es a néni épp úgy bosszú, mint a héber tanítónőm!

— **Gazdák gyűlése.** A *Tapolcavidéki gazdák* folyó hó 18-án délután Tapolcán a városbáza tanácstermében nagygyűlést tart. A gyűlésen a szőlőjég kár ellen való biztosítás kedvezőbbé tétele érdekében indítanak országos akciót.

— **Életmentő csendőr.** Balatonfüred fürdőn a Mongold-féle villában folyó hó 12-én esti 1/2 9 órákor a szállódás szobája kigyuladt. A szobában Ágnes (2 1/2 éves), Gusztáv (5 hónapos) gyermekei, valamint Kaufmann Mari nevű cselédje aludtak. Mikorra a tüzet észrevették, már a fojtó füsttől bemenni értük senki sem mert. A lármára Kuzmits István csendőr őrsvezető is odament, ki aztán beharagant a szobába és mindhármat kimentette.

— **Megnyit a rendőrkapitánysági sajtóiroda.** A rendőrkapitányságon mindeddig nem volt sajtóiroda és így a laptudósítók ügyességétől vagy az egyes tisztviselők ellátottságától — öst némi túlzással szólva — hangulatától függött a rendőrségi hírek beszerzése. Esután másképp lesz. Felállították a rendőrségi sajtóirodát, a mely már tegnapelőtt életbe is lépett — a Baranyavármegyében levő Pécsen.

— **Ünnepség a Balatonon.** A Dunántúli Pénzügyi Tisztviselők Egyesülete f. hó 18-án Keszthelyen a Balaton partján a keszthelyi kórház alap javára ünnepet rendez. Az ünnep nagyon sikeresnek ígérkezik. Lesz hangverseny, cabaretelőadás, a parton sátorokban jótékonyosul vásár és este kivilágítás és szarvánál a vizen.

— **Napidíjasok gyűlése.** Az Állami Díjnokok országos szövetsége f. hó 18-án délután Budapesten az új városháza üléstermében országos nagygyűlést tart.

— **Választások a soproni betegsegélyző pénztárnál.** Sopronból jelentik lapunknak: Szerdán folyt le itt a kerületi betegsegélyző-pénztár választmányi tagjainak választása. A választás rendkívül nagy érdekű és szorosan ment végbe. A Zsombor Géza volt kereskedelmi kamarai elnök vezetése alatt álló radikális párt külön jelöltet állított, de az iparogyesület jelöltjei arattak győzelmet, a kik óriási többséggel kerültek a betegsegélyző-pénztár választmányába.

— **A gyermekhalandóság a nyári hónapokban** éri el a tetőpontját, mivel ilyenkor szokott a friss tehéntej leggyakrabban megártani a gyermekeknek, s idejele az n. a. nyári hasmenéseket, melyeknek évenként 60000 gyermek esik áldozatul Magyarországon. E veszélyt elkerülendő, legajánlatosabb a friss tejet teljesen megvonni a gyermekektől és azt, az ez esetekben legmegbízhatóbban bizonyult Nestlé-féle gyermektejjel pótlani. — Ez a régbelvit szerűtiszta alpesi tejet tartalmaz és vízzel felhőve, egy jóízű — és minden gyermek által kedvelt tőkéletes gyermektejszert nyújt, elhárítja és megszünteti a hasmenést és elősegíti az izmok és csontok fejlődését.

Közgazdaság.

Röndelet a borharmisítás ellen. A földművelésügyi miniszter is rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz és felhívja őket, hogy a mesterséges borok készítését és forgalombá hozatalát tiltó 1898. évi XXIII. törvényzökkel rendelkezéseinek szigorú megtartásáról gondoskodjanak. E célból szükséges, hogy az említett törvény és végrehajtási rendeleteinek intézkedéseiről, amelyek a borkelés korlátozásáról és tilalmáról szólnak, a közönséget a legkiterjedtebb módon tájékoztassák.

A **Zala vármegye** törvényhatóságához tegnap érkezett miniszteri leirat elrendeli továbbá annak a széleskörű közértesítését, hogy a mustba vagy borba, ugyancsak a már kiterjedt törkölyborba vizet keverni bármely csakoly mértékben is tiltótilos. Ezenkívül tilos a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral keverni, összehasonlítani. A vizet csak a törkölybor készítésénél szabad használni, de ott is csak az ideértett rendeletben körülírt korlátozással. Aki pedig a tiltott módon készített és kezelt bort forgalomba hozza vagy eladja, az a törvény értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható. Aki a bort maga viszi vagy más tiltott anyaggal, törkölyborral vagy gyümölcsborral keverve, két hónapig terjedhető elzárással, azonfelül 600 koronáig terjedhető pénzbírással büntethető és a tiltott módon kezelt bort el is kobozzák tőle.

Táviratok

és telefonjelentések

Szabadelvűek szervekedése Balatonfüreden.

Balatonfüred, aug. 16. **Daniel Ernő** báró és **Kants Gyula** volt szabadelvű pártiak részvételével bizalmas tanácskozás volt, a melyen jó részt volt szabadelvű képviselők vettek részt. Az értekezlet tagjai szükségesnek mondták, hogy **Deákpart** néven újra szervezkejenek. Szeptemberben az új párt országos szervezését megindítják.

Az angol király távozása.

Zachl, aug. 16. Az angol király ma délelőtt tíz órákor innen elutazott. Királyunk ki kísérte a pályaudvarra. Az utvonalon mentén a szakadó eső dacára nagy számú közönség volt, a mely lelkes ovációban üdvözölte az uralkodókat.

Sikkasztó katonatiszt.

Vukovár, aug. 16. **Kramzer Lajos** kezelő százados nagyobb összegű katonai pénzt sikkasztott el. A pályaudvaron letartóztatták.

Vasúti szerencsétlenség.

Csiksztered, aug. 16. Az itt történt vasúti szerencsétlenség sokkal nagyobb, mint az első pillanatban látták. Összesen 54 utas sebesült meg, köztük 10 életveszélyesen s ezek közül 5 haladoklik. A vonalon utazott **Gölei Antal** jegyző pedig rúntületében megőrült.

Öngyilkos bankhivatalnok.

Budapest, aug. 16. A szomszédos Gőd nyaraló helyen **Szalárdi Imre** bankhivatalnok gyogyíthatatlan betegsége miatt halálra tért magát és meghalt. — Ma délelőtt akarták eltemetni, de a hatóság nem engedte meg, mert az öngyilkosságot nem jelentették be. A hatóság elrendelte a holttestnek Budapestre szállítását, a hol csak boncolás után temethetik el.

Szégedszerkesztő: Nagy Samu.

Lapnyájados és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

**Lakáshirdetések,
Háztulajdonosok,
Teljes ellátást adók
és keresők.**

A kinek

kiadó

lakása, hónapos szobája,
raktára, üzlethelyisége
van, teljes ellátást ad, vagy a ki

lakást

butorzott szobát, teljes
ellátást, üzlethelyiséget,
műhelyt vagy raktárt

keres

tegye közé
hirdetését a

„Zala“

hirdető rovatában.

Egy lakáshirdetés közlésenkint

korona.

**Szemelvények
egy világdetektív
titkos aktáiból
Sherlok Holmes kalandjai**

I. füzet

A hétnejű férj.

Ára 25 fillér.

Minden füzet egy teljesen
befejezett regényt tartalmaz.

Kapható csak a

„Zala“ lapkinördőinél és
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Nagykanizsán.

Havonként egy füzet jelenik meg.

Minden utánzást és utánnomást üldözünk!

Thierry balzsam

csak akkor valódi, ha az apácát ábrázoló zöld védjegygel van ellátva. **Törvényesen védve. Régi hírdő felülmulhatalan szer** emésztési zavar, gyomorgörcs, köliha, katarrhus, mellbetegség, influenza, különösen pedig kezdődő tüdővész stb. esetekben. — Ára: tizenkét kis üveg, vagy vagy 6 dupla üveg, egy nagy külföldes üveg szabadalmazott zárral 5 korona.

Thierry Centifolia kenőse

közismert mint „Non plus ultra“ szesz mindenféle bármily régi sebek, gyulladások, sérülések, kelések és dagasztók ellen, meggátolja a vérmérgezést, és az operációt a legtöbb esetben feleslegessé teszi. Ára: 2 tegyei 3 kor. 60 fill. bermentve. Szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése mellett.

Apotheker **A. THIEKRY** in Prograda bei **Bohitch-Szerbvezs** Raktárak Budapestben **Török József** és **dr. Egger Leo** és **J. gyógyszerárban**, Lugoson: **Vertes L. gyógyszerárban**.

Óvás. Óvunk mindenkit egyedül valódi törvényesen védett balzsamunk utánzása által vásárlásától, megrendelésétől és különösen ismételdásától. A büntető-törvény 23. és 25. §-ának értelmében kiméletlen büntetőügyi üldözésnek van, mint 400 koronáig terjedhető pénzbírságnak vagy egy évig terjedhető fogházbüntetésnek teszi ki magát mindenki, aki más gyógyszerárból eredő, tehát más, mint az én egyedül valódi, zöld apácavédjegygel ellátott törvényesen védett „Thierry balzsam“-ot rendel, vásárol vagy ismét elárul. Ugyanezt a büntetést vonja maga után a tolokodó vásároló módon fekinált más nevekkel ellátott surrogatumoknak megrendelése és eladása, melyek csak a közönség fizakmányolasa céljából hozhatnak forgalomba.

Hirdetések

felvételnek

a lap kiadóhivatalában

SALVATOR gyógyszerárban
Pozsonyban.

Bélhurut

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés legjobb gyógyszere a
Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYBÖR.

Kapható gyógyszerészeknél,
5 üveget 8 koronáért bermentve szállít

előkelőbb fűszerekkel készítésével is

Felkai konzervgyár Felka, Szepes m.

Kérjen árjegyzéket!

Csomogekonzervok

Barta-féle
erdei gyümölcsbefőttek,
izek, szörpök, főzelék-
és huskonzervek, ne-
mes boroviczkát verse-
nyen felüli minőségben
szállít

Egy teljesen

Kühne-féle 5.

szákolóval együtt

* első áron elad

Megtekinthető a nagykanizsai

Büvöböl **FENÉK GYULA** urán Nagykanizsán

Iskolás fiu

jó családból, — gondos felügyelet
esetleg zongorahasználat
teljes eljártást nyerhet. Szives
K. B. jelige alatt e lap kiadóhivatal
küldendők.

Csemegeszőlő

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosarak
2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Cseme-
alma és körte postakosaraként 2.40 kor.,
kg. 24 koronától feljebb. Gödög és szár-
dinyve 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananás
32 kor., postakosaraként 2.40 kor. Paradicsom
tölthető zöld paprika és fejes káposzta posta-
kosár 2 kor. Vasuti rendelést csak előleg
beküldéssel szállít.

Szabó 235. gyümölcskiváló Csongrád.

4584/P. 1907

Hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék köz-
hírré teszi, hogy dr. Oramling Elemér
mint dr. Plihal Viktor nagykanizsai kir.
közjegyzőnek a pécsi kir. közjegyzői ka-
mara 402/907. sz. rendelvényével kiren-
delt állandó helyettese működését 1907.
évi augusztus 23-ik napjától megkezdli, s
ezen időtől fogva nevezett kir. közjegy-
zót akadályoztatása esetén hivatalos mű-
ködésében helyettesíti.

A kir. törvényszék.

Nagykanizsa, 1907. aug. hó 14.

Knorr, előadó

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetési és hirdetések

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

Előfizetési árak:

Helyben hához bordva:

Egy hónap 1.- K.
Negyedévre 3.- "
Félévre 6.- "
Egész évre 12.- "

Postai küldéssel:

Egy hónap 1.50 K.
Negyedévre 4.50 "
Félévre 9.- "
Egész évre 18.- "

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponként este 6 órakor
Unnapnapok kivételével.Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Magyarország vasutai.

Nagykanizsa, augusztus 17.

Az elmúlt héten megkapták a vasutasok labkérpótlékaikat és ebből az alkalomból üdvözlő táviratok mentek az ország minden részéből Kossuth Ferenchez. Ezeknek a táviratoknak nem akarunk túlságos jelentőséget tulajdonítani. Végre is, ha a miniszter kötelességét teljesíti és az állam munkásai is teljesítik kötelességüket, akkor közöttük a legjobb, leghumánusabb, a közre a legkedvezőbb lehet a viszony anélkül, hogy a harmonia táviratokban is kifejeződne. Fontos azonban a köz szempontjából az, ami most már minden kétségen felül megállapítható: hogy a magyar államvasutak vonalain teljes immár a munkaképv, az egyetértés, a személyzet teljesítő képessége.

Akár matematikailag meg lehetne mérni, százalékokban kifejezni, hogy az államvasutak viszonyainak mekkora változását jelenti az új helyzet.

Évekre visszanyulnak a kedélyek hullámlása, a mely megelőzte a mostani tökéletes lecsendesülést. Hol alig észrevehető volt, hol nagyon is fenyegető. Mindenképen állandóan nyugtalanította a magyar közgazdasági helyzetet, a mely úgy van összekapcsolva az államvasutakkal, mint egy nagy

modern áruház a maga acélrácso szerkezetében.

Nincs tehát semmi túlzás abban, ha korszakos jelentőségűnek vesszük a vasutak most folyó megizmosodását. Nem szabad figyelmen kívül hagyni a nagy beruházási törvényt, mely a vasutak technikai berendezésének hiányait pótolja, az új vonalakat, a vagon-rendelést. Minden tekintetbe véve, úgy látszik, hogy a berendezési üzem, országos jelentőségű dolgában az európai sorból is ki fog emelkedni modern gazdasági életünk e szépmultu tényezője: a vasut.

Aki tudja, hogy — például, az őszi gabonaforgalom sima lebonyolításának micsoda mérhetetlen jelentősége van, az nem fogja kicsinyelni ezeket a körülményeket.

Mi általános politikai jelentőséget is tulajdonítunk neki. Nem értjük itt a párt-politikát. Hanem értjük azt a politikát, a mely lehetővé teszi, hogy az egész ország egységesnek, erőteljesnek, műveltnek, modernnek jelenjen meg a világ előtt.

Ennek a politikának régi, érdemes munkása a vasut. A külföld, ha nem tudja, milyen a nyelvünk, milyen a népünk, sőt a közjogi állásunk, tudja jó, milyen a vasutunk. Üzleti érdeke, hogy tudja. És a mi vasutaink a külföld előtt mindig úgy je-

lentek meg, mint védelmezői külön gazdasági érdekeinknek, képviselői önállóságunknak, egységünknek.

A magyar vasutaknak világfontosságú értekezleteken, kongresszusokon mindig előkelő hely, vezető szerep jutott. És a külföldi, a józan gondolkodó ember, ha látta vasutunk hatalmas szervezetét, nem bízhat el ellenségéink, hogy ilyen elsőrangú gazdasági hadsereg felett rendelkező ország »Ausztria gyarmata« lehet.

A midőn ez az erősségünk újabb erőseket nyer, akkor valóban a magyar államiság erősödik új katonákkal, derék, hasznos harcosokkal.

Az adóreform és a kereskedelmi kamarák.
A napokban több kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez, melyben Wekerle pénzügyminiszternek a képviselőházban tett azon kijelentésére hívják fel a kereskedelmi miniszter figyelmét, mely szerint a progresszív adóztatási mód a leáladóknál mellőzötteti fog és azt csakis a személyes kereseti ágakra kívánja alkalmazni. A kereskedelmi és iparkamarák beadványukban már eleve figyelmeztetik a kereskedelmi minisztert, hogy az adóreformnak illetően való tervezése feltétlenül veszélyes a hazai ipar és kereskedelemre nézve.

Öngyilkosság.

Rajky Gabi esküvőjén én voltam az egyik vőfély.

Petényi Lilla, a menyasszony testvére volt a nyoszolyóleányom. Az idősebbik Petényi lány.

A barátói incselkedtek is vele sokat, hogy miért engedte át az elsőséget a fiatalabbnak.

A dolog úgy is volt, mintha Rajky Gabi voltaképen neki udvarolt volna. Mindenki azt hitte, hogy őt veszi el.

Mikor szután a Rajky-fiu Petényi Gizit kezét kérte meg, mindenki csalódottan vonogatta a vállát. Senki sem értette a vártlan fordulatot.

Az ezerszemű közönségben ilyen esetek alkalmával mindig akad egy-egy pályatűvész tett novella-író, aki megcsinálja a szép mesét, és mindig akad néhány száz néni és bácsika, akik tovább mesélik, hogy miképpen is történt a dolog.

Hát Petényiékénél úgy történt, hogy Rajky Gabi csakugyan Lillának udvarolt s azt is akarta feleségül venni; de közben Lilla észrevette, hogy Rajky Gabiba Gizit szerelmes. A nagylelkű leány ettől fogva nagyon kimértan,

hidegen kezdett viselkedni Rajky Gabival szemben és minden alkalommal testvérét hagyta előtérben. Így szöködött a viszony és így lett Petényi Giziből menyasszony.

Olyan megható szép mese volt ez, hogy akármelyik közfoglalomban levő, dívatos novella-író megirigyelhette volna.

Petényi Lilla, az én szépséges szép nyoszolyóleányom azonban az esküvő napján az egész város szeme láttára rácafoltt erre a megható mesére.

Szinte röpködött jókedvében. Olyan volt, mint a virágillatú megittasult pillangó. Ő játszott a főszerepet. Ha csak kissé kezdett lohadni a jókedv, köbeszölt; és sikrázó szellemével megint fölhangolta a társaságot.

Mindenkit elragadott az aranyos kedvével, s azt mondták, hogy a szilajkedvű leány ugyanis az ördögökkel incselkedik.

Nekem kellett volna őt mulattatnom, és folyton ő ügykezett engem mulattatni. Hamar észrevettem, hogy a lelkét rejtegeti előlem.

Valahányszor mélyebben bele akartam tekinteni, szinte megragadta lelkemet, hogy be ne hatolhasson leplezett gondolatai kösbe.

Mikor megkezdődött a tánc, ő burdította,

ő hívott a táncba. Járt szakadatlanul, szinte örületesen.

Egyszer úgy éjjel felé eltűnt a táncteremből.

Akkor végeztük a legtűzesebben járt csárdást.

Mintha valaki sugta volna, hogy menjek utána, keressem föl.

Kisiettem a teremből.

A büffébe léptem.

Nem volt ott egy lélek sem más, csak ő. Még kezében volt a jeges italtól harmatos pohár.

Odafutottam, megragadtam kezét.

— Az Istenre kérem: mit csinált?

Mosolyogva nézett rám és csendesen letette a poharat; azután megragadta keszemet és vitt magával vissza a terembe.

Azt akartam, hogy rögtön folytassuk a táncot. Nem engedte.

— Ne okoskodjék! Ennek így kell történni. Magát igazi férfilunak ismerem, aki tud hallgatni, ha arra egy nő megkéri! — szóló határozott, erőlyes hangon.

— De Lilla, kérem, ez egyenes öngyilkosság, amit kötelességem megakadályozni.

Politikai széljegyzetek.

— augusztus 17.

Hire jár, hogy Deák-párt elnevezéssel akciót kezdenek a régi szabadelvűek és a politikai porondról végleg kiszűrt darabontok. Ez az új pártalakulás, melynek dicsőségét már jóelőre kezdik zengen a fölpénzelt harsonák, szörnyen gyanus kézbe van bújtatva. A céget azt sejteti, hogy a hatvanhetes irány hívőinek egy egységes táborba tömörítéséről van szó. A Deák Ferenc nevével való takarodás ez uttal nagyon frivol valami, mert mit is akarnak a volt szabadelvűek? Új életre ébredést, az olyan mélyre ásott sírok-ból való feltámadást. Egyebet aligha. Hiszen hatvanhetes alapon megkonstruált párt az alkotmánypárt s ugyancsak a hatvanhét híve a koalíció egyik jelentéktelen szárnyát tevő néppárt. Ha tehát a hatvanhetes hagyományok iránti merő rajongásból a Deák Ferenc nagy műve iránti fanatikus lelkesedésből akarnak egy táborba sereglenni, akkor ez a konstelláció nagyon felesleges valami. Ujabb hatvanhetes pártra a meg-lévő két hatvanhetes párttal szemben semmi szükség. És ezt a régi szabadelvűek nagyon is jól tudják.

Azonban, amikor egy újabb hatvanhetes alakulás szükségességét hangoztatják ők a politika kimultjai, nem felejtene el szépséges tirádákat mondani a liberális előrehaladásról, a fölvilágosodott és minden ultramontán béklyótól ment társadalmi egyenjogúságról és az egészséges továbbfejlődésnek többi nagyszerű alkateleméről. És itt a porhintés! Mert amikor szájukra veszik ezeket a nagyszerű ígéseket, minden szavukból kiérzik a vád, hogy azért van szükségünk erre, mert hián van ezeknek a koalíció. Ez a vád pedig rég letárgyalat darabontóta. A legobjektívebben vizsgálódó szem is láthatja tehát, hogy a szóban forgó új pártalakulás aligha egyéb, mint az országházból kikopott régi szabadelvűeknek és haladóknak egy összefogott manővere.

A koalíció eddigi munkájával már erősen rá-szolgált arra, hogy célpontul használják fel Krisztóffy legényei. Az alkotmányosság megrendüléséről, az országos érdekeknek önkényes megsér-téséről minden nap kikerekít egy néhány hasá-bot a darabontó sajtó, Alkotmányos jogi életéről

— Még akkor is, ha a megakadályozással gyilkosságot követne el? — kérdezte és mély-tűz szemeit rám szegezte.

Abban a pillanatban úgy éreztem, mintha megnyílt volna előttem a szíve a visszafojtott érzések emésztő tűzével.

Kezét nyújtotta felém és halkán mondta: — Adja kezét, hogy amit látott, amíg én élek, nem mondja meg senkinek.

Kezet adtam rá. Hamar feloldta szegény hallgatásom köte-lékét — halálával.

Olyan gyorsan elhervadt az a gyönyörű teremtés, mint a déli nap hevében leforrázott virág.

Orvosok kutatták, a közönség százai ta-lálgatták, hogy mi okozta ennek az egészséges, erős szervezetű teremtésnek korai elhervadását.

Megint csak akadtak pályátvesztett re-gényírók, akik könyfakasztó mesét költöttek Lilla szívének szomorú sorsától. De a valóti nem álmolta meg senki.

A szép, a csodás-lelkű, jó Lilla magával vitte a sírba. Én pedig hallgattam akkor, mint a sír.

Ma már elmondhattam, mert akiknek talán lájja az igaz-valság, — nyugosznak künn a temetőben.

beszélnek ők, akik nem is olyan régen még néhány rongyos forintért a császári önkény sze-kerének kerekéivé görbültek. Jogról prédikálnak, ők, kiknek nem volt szent a tulajdon, unos-un-talan önzéssel vádolják meg a koalíciós nagysá-gokat. Ők, akik telepszájjal habzsolnak a politikai becsületükön vett jólétből. S ezek az urak áll-nak most elő és a közélet romlottságáról legen-dákat mesélve, mint megannyi Kátó elérkezett-nek látják az időt, hogy a mai rend ellen öz-szefogjanak. Ok, a puritánok!!

Azzal az eredményes munkával szemben, — melyen a koalíció a lehetőségig belevitte min-den munkabírását, neveléséges kicsinyre törpül-nek ezek a vádak. A kétségbeesett existenciák természetrajzához tartozik már ez. Komolyan nem is igen érdemes venni ezeket a czélszöve-keket, kik befurják fejüket a homokba és ottan konspirálnak, ott szövik nemzetrontó álmaikat. Az elfogultalan közvélemény már jó eleve pá-lcát tört felettük. Mi csak azt a tanácsot adhat-juk a halottaknak, hogy ne igen kívánczosanak ki a napfényre. Megragott tönkre őrölti cson-tokkal csak a kisértetek járnak, már pedig ré-gen tudva vagyok, hogy a józan magyar ember radikálisan szokott elbánni a kisértetekkel. Bot-tal veri ki őket a határból. És nem félnek-e et-től a végtől a Deák Ferenc makulátlan neve mögött olyan szemérmetlenül összefogott elége-detlenkedők?

Nagyrécsce—nagyközség.

A község gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 17.

A közeli Nagyrécsce zalamegyei kisközség nagyszámú és jómódu lakosságának régi és jogos óhaja, hogy Nagyrécsce nagyközséggé alakuljon át. Ezt a községet 1500 lélek lakja, ami már tekintélyes szám, a község mégis a 150 lakóval bíró Sárszeg köljegyzőségéhez tartozik. Míg Sárszeg tehát falunak is kicsiny, jelentéktelen, addig Récsce már számottevő helysége a környéknek; nagy anomália tehát az, hogy közigazgatásilag Sárszegé az elsőség.

Ma már a falvakba is behatolt a fejlődés helyes érteke és ez hatja át a récsceieket is, midőn a közigazgatási fejlődés egy lépcsőjén fejjebb jutni akarnak. A község lakosságában ez a kívánság osztatlanul él és semmi sem tántorítja el attól, hogy ennek teljesülése ér-dekében mindent elkövessen. A récsceieknek e tekintetben erős segítő társa maga a sár-szegi jegyző is, ki szintén belátja a két köz-ség viszonyában rejlő jogtalanságot és szintén a körzet legnagyobb községét tartja protegá-lásra érdemesnek. Nagyrécsce e fejlődését csu-pán két kistrécscei földbirtokos ellenzi.

Nagyrécsce lakossága, mint jelentik, tegnap rendkívül népes és lelkes hangulatban lefolyt gyűlést tartott, melyen egyhangulag elhatá-rozták azt is, hogy a köljegyzőségnek Nagy-récsce-re való áthelyezését, vagy nagyközséggé való átalakítását illetékes helyen kérni fog-ják. A gyűlés kimondta, hogy e kérésük tel-jesülésében a község fejlődését látják, ezért ennek érdekében minden tőlük telhetőt elkö-vetnek.

Hirek.

— A király születésnapja. Ófelsége hol-napi születésnapját lojalisan, méltóképen ün-neplik meg városunkban. Közintézetainkre és bizonyára a magánépületekre is kitzük a nem-zeti lobogót. A Szent-Ferencrendi templom-mában, — mint közöltük — ünnepi mise lesz, melyen az összes hatóságok testületileg meg-jelennek; ezenkívül a katonák részére tábori misét tartanak. — Királyunk holnap tölti be 77-ik életévét. — Ezt a szép kort oly tartós egészséges és szilárd erőben ért: meg, mely még számos esztendőnek örvedetes ígérte.

— Kinevezések a veszprémi székes káp-talanban. A király a közoktatási miniszter előterjesztésére a veszprémi székeskáptalanban Kauzli Dezső segédsi főesperesnek a pápai főesperességre és Péller Pál mesterkanonok-nak a segédsi főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüre-sedett utolsó mesterkanonokságot dr. Simon György pápai kamarás, püspöki titkárnak adományozta.

— A herceggímás elutazása Balatonfüred-ről. Balatonfüredről írják lapunknak, hogy Vaszary Kolos bitoros herceggímás, kinek egészsége a balatonparti nyaralás alatt tel-jesen helyreállott, ma délután nyaralását meg-szakítva a fővárosba utazott, hogy a vasárnapi és a Szent István napi ünnepeken részt vegyen.

— Tanári kinevezés. Iváncsics János nagy-kanizsai illetőségű okl. tornatanár a közok-tatási miniszter a községi állami főgimnáziumhoz tornatanárnak kinevezte.

— Kinevezés a póstatakarékpenztárnál. A király a postatakarékpenztárnach dr. Haidsz Sándor miniszter osztálytanácsost miniszteri tanácsossá és igazgatóvá kinevezte.

— Szerencsétlenség a Magyar-utcon. Saj-nálatos szerencsétlenség történt tegnap délután a Magyar-utcon. A Rákóczyhoz címzett vendéglő bázisizsgálója az udvart söpörte, midőn a kapu előtt elhaladt Tuboly Jánosné szentiliszlói asz-szony. Ebben a pillanatban a seprő kirepült a szolgál kezéből és a nyele Tubolyné halántékán talált. Az asszony egy jajszó nélkül eszmélet-lentül összeesett és a kórházban, hová be szállí-tották, még délben sem tért magához. Állapota nagyon súlyos.

— Vasutasok gyűlése. Az országos vasutas szövetség nagykanizsai fióka a mult vasár-nap elhalasztott gyűlést holnap délután tartja meg a következő programmal: a vasutasok helyzete és a szervezkedés szükségessége.

— Szerkesztőségünkben. Nagy Samu, la-punk segédszerkesztője szabadságáról ma viss-zatért.

— Házasságok. Kállóvics József földmives Tislér Katalinnal. Kaidi György erdőőr (Liszó — Ság p.) — Simon Annával és Stigler Péter laka-tos (Kaposvár) — Purger Bonával.

— Magasabb lakbérosztályok. A pénzügy-miniszter hat vidéki várost: Pozsony, Kassát, Debreczent, Kolozsvárt, Szegedet és Temes-várt magasabb lakbérosztályba sorolt, olyké-pen, hogy az e városokban államoszó állami tisztviselők a második lakbérosztály és az első lakbérosztály (budapesti) közti különbözetet fel-lét kapják lakbérpótlékképp.

— Elhalasztott befizetések. A Nagykanizsai Takarékpénztár Öngyógyító Szövetkezete az ünnep miatt elmaradó keddi befizetést csüt-törtökön tartja meg. — A Nagykanizsai Seg-elyegylet keddi befizetését ugyancsak a kö-zönség ünnepmiatti a jövő keddre halasztotta.

Könyvnyomda
Könyvkötészet
Könyvkereskedés

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsán.

— **Eljegyzés.** *Gumilár Mihály* eljegyezte *Zalay Lujza* kishasszonyt Nagykanizsán.

— **Bihari igazgató arénát épített** Ma értesülünk annak a kérvénynek részleteiről, melyet *Bihari Akos* szingaszgató városunk tanácsához intézett E július 26-án kelt beadványban 'az igazgató a következő 1908-1909 és 1910 évekre a nálunk való játszásra engedélyt kér és kötelezi magát, amennyiben ezt az engedélyt megkapja, városunkban a közönség igényeinek megfelelő modern nyári szinkört építtet a saját költségén, Bejelenti, hogy a tervezett aréna kétszer akkora lenne, mint a mostani *Kölcsey-utcai* nyári szinkör, építtet bele 30-36 páholyt, 450 ülőhelyet, ellátja zsinórpadlással, ami a jelenlegi szinkörnek erősen érezhető hiánya, súlyos tövel, szóval a színházi technika minden szükségességei mellett. Amennyiben lehet az említett 3 évre a játszásai engedélyt megkapja, az építési terveket 30 napon belül bemutatja. E kérvény tegnapi ülésén tárgyalta a városi tanács és azt kiadta a színházépítő bizottságnak véleményezés végett. Bihari kérvényével mi legközelebb részletesen foglalkozni fogunk. Ebben az ügyben igazán csak a közvélemény lehet a döntő faktor, bár arról, hogy a kérvény beérkezését az újságokkal nem közölték, arra kell következtetnünk, hogy ez is a nyilvánosság kizárásával akarják kezelni és a képviselőtestületet megint kellően nem ismert ügyben akarják leszavaztatni.

— **Molnárok gyűlése.** A zalamegyei vármórral foglalkozó molnárok tegnapi délután Koller István elnöklésével Nagykanizsán gyűlést tartottak, melynek az volt a célja, hogy egyetemes vámszállékot állapítsanak meg. Többen ajánlották, hogy a vámot 12 százalékra emeljék föl, beható eszmecsere után azt határozták, hogy továbbra is megtartják az eddigi állapotokat, mindenki tetszése szerint szedi a vámot, ez azonban 8-10 százaléknál sohasem legyen nagyobb.

— **Lopás Siófokon.** A siófoki csendőrség köröző táviratot bocsátott ki egy magát Nagy Mihálynak nevező egyén ellen, a ki egy ottani gőzmalomban *Farkas Lajos* gépszerelőt meglopta. A dolog úgy történt, hogy Nagy munkát keresve, szállást kért. Munkát nem adhattak neki, de megengedték, hogy a malomban háljon, mert nem volt hova lehajtatnia fejét. Reggelre aztán eltűnt a legény s vele együtt a gépész értékes órája, láncá és ott hon volt készpénze is. A rendőrség széleskörű nyomozást indított.

— **A néphes.** A szociáldemokrata párt egynegyed millió példányban adott ki ezen a címen egy röpiratot, a melyet legközelebb német, szerb, tót és román nyelven is kiadnak. A röpirat ismerteti a szociáldemokrata párt programját s főleg a pártunk az általános választói jog kérdésében foglalt álláspontját.

— **A közös konyha sikere.** Temesvárról táviratozza tudósítónk, hogy alig alakult meg ott a közös konyha, már is mozgalom keletkezett a második közös konyha felállítására érdekében. A háztartás gondjainak illetően megkönnyítése oly népszerűvé vált Temesvárott, hogy előreláthatólag a város minden részében szervezni fognak egy-egy közös konyhát.

— **Székhámos papi ruhában.** A budapesti államrendőrség köröz országosan egy fiatal szédelőt, aki mint egyik párisi papirend tagja az ország különböző pontjain székhámoskodik. A körözésnek — a mely tegnap érkezett Nagykanizsa rendőrkapitányságához, — közelebbi adatai ezek:

Magyarország egyes városaiban néhány hét óta megjelenik, egy bosszu szőke haját viselő fiatal ember. A párisi Szentlélek-rend egyenruhájában jár-keel, nyakéki egy közép nagyságú drágakövekkel kirakott keresztet visel. Magát *Glujnot Ernőnek* mondja Főleg uri házakat keres fel s ott különféle meséket ad elő. Elbeszéli, hogy francia szerzetes s mint a Szentlélek-rend tagja most világtanulmány uton van. E címen segítyeket kér, hiszékenyebb vallásos embereket a hatalmába kerít és velük szédületes dolgokat hitet el. Amikor aztán kipumpolta áldozatát, kámforra válik. A zsolnai határrendőrségnek azonban feltűnt a különös viselkedésű fiatal pap és sikerült keresztkérdésekkel zavarba hozni. Ekkor derült ki, hogy latinul egyáltalán nem tud s a theologiai tudományokról halvány sejtelmé sincs. A határrendőrség ekkor kizsuppoltta az országából, de a merész fellépését kalandornak sikerült magát ismét becsempészni az ország belsejébe. A budapesti rendőrség körözvényében közli a székhámos pap fotográfiáját is. Egyik papi egyenruhában cvikkerrel az orrán, arccal szemben mutatja be, a másik pedig elegáns *Ferenc József* kabátban cvikker nélkül profilban ismerteti meg.

— **Sápkoros fiatal leányok** használják feljőlései korban a *Kriegner-tele* tokaji china vassort, mely erősíti, az étvágyat növeli, a vért szaporítja és tisztítja. Üvege 3 korona 20 fillér, a gyógyszerárban. Főraktár: *Korona-gyógyszerár*, Budapest, VIII Kálvin tér.

Judatom Nagykanizsa és vidékére, hogy mű- és lát-szerészeti szaküzletemet a Szarvas-szálloda épületéből gyárilag berendezve Fő-ut 3. szám alá helyeztem át.

Tisztelettel

Strasser Márton

optikus.

A régi berendezés olesón eladó.

— **Elfogták a szentbalázsi betőröket.** A szentbalázsi állomás betőrői tegnap három kőbor cigány személyében a mosdódi csendőrszereparancsnokság emberei elfogták. A betőrőket a múlt év Cserén követették el *Stojka Gyula* és *Stojka János* kőborcigányok. Az állomás épületébe éjnek idején hatoltak be, feltörve szekrényeket, fiókokat és a pénzzel együtt 3-4000 korona értékű raboltak el. A gyanu már akkor kőborcigányokra irányult, akik aznap az állomás körül ólálkodtak. Ezen az alapon is indult meg a nyomozás, melyet *Takács János* mosdódi csendőrszerevezető vezetett nagy kitartással, és a kinek fáradságos munkája után végre sikerült a sok gyanúsított kőbor cigány közül elfognia a valódi bűnösöket. Tegnapi délután három gyanús cigány kőborcigányok Szentbalázsa határában *Takács Szerevezető*, aki észrevette őket, azonnal utánuk ment. A cigányok futásnak eredtek, de a csendőrök üldözték őket, míg hosszas hajaza utau sikerült lefűlelnie őket, *Stojka Gyula*, *Stojka János* és *Petrovics Erzi* volt a három cigány. A vallatás után rájöttek, hogy ők a szentbalázsi állomás betőrői. *Stojka Gyula* a főbűnös a mint a vonatra ültették őket, ki akart ugrani, de *Takács Szerevezető* megragasta ingét és visszarántotta a veszedelmes betőrőt. Erre mind a három bűnöst egymáshoz láncolva, folytatták utjukat, s bezsárolták mind a három tolvaj cigányt *Kaposvárra*, a mosdódi szereparancsnokság illetékes ügyészéhez.

— **Gyászrovat.** Nagykanizsán a bétan elhunytak: *Parti Ferenc*, 6 napos. *Péter Anna* 6 hónapos. *Godinek Károlyné* — *Pländer Katalin* földmives 57 éves. *Horváth Ferencné* — *Szabó Teréz* 32 éves. *Öv. Steaklin Józsefné* — *Liptin Katalin* földmives 89 éves. *Öv. Csérták Józsefné Kobán Rozália* magánzó 88 éves. *Herzog Istvánné Lukács Mária* 26 éves. *Mátés Juliánna* 3 hónapos. *Németh György* 3 hónapos. *Budai József* munkás 44 éves. *Pländer Katalin* 16 napos.

— **Gyilkosság véletlenségéből.** *Kaposvári* tudósítónk táviratozza, hogy özevgy *Juriscsné* nek *János* nevű nyolcz esztendőse kis fiát *Dessewffy Antal* szolgabíró inasa, *Szöke István* ma délben véletlenül vadászfegyverrel agyonlőtte. A golyó a szerencsétlen kis fiának a fejét teljesen széjjel roncsolta. A városban nagy a részvét a szörnyű megpróbáltatáson keresztül ment uri bölgy iránt.

— **Külföldi minta szerint berendezett előkei leány-internátus** nyílik meg Budapestben augusztus hó folyamán különösen oly vidéki ur leányok részére, akik a főváros valamely leányiskoláját látogatják. Az internátus mely dr. *Förstner Gyuláné* vezetése alatt áll, a főváros legszebb részében az úgynevezett villanegyedben, *Délibáb-utca* 25. sz. alatt fekszik; a növendékek állandóan tanárnők felügyelete alatt vannak, az iskolák látogatása nő kíséret mellett történik. Német francia — angol nyelv társalgás, külön órák zene, ének, festészet számára; zongora használat dr. *Förstner Gyuláné* kívánatra szivesen küld prospektust.

— **A gyermekkor rettegött halálángyala:** a hasmenés, hasfolyás, bélhurut csak ott vonhat be, ahol még nem használják „*Kufeko*” gyermeklisztjét, „*Kufeko*” az egyetlen helyes táplálék egészséges és gyomorébajoz gyermek részére, melynél emésztési zavarok nem fordulhatnak elő. „*A csecsemő*” című tanulságos füzet ingyen kapható az árusító helyeken, vagy R. *Kufeko-nél*, Bécs I.

ASOKUTI

(Ussmgye.)

VITA

forrás természetes alkalis carbon-natron hazai gyógyvívóvíz. Leghíresebb orvos-professoraink szenzációba gyógyeredményeket érnek el vele mindennemű hurutos gége, epe, vesé, hólyag- és májbetegségeknél és a legakutabb gyomor betegségeknél is biztos hatása van.

Főisleges és különleges gyógyszer gyomorégés ellen.

Kapható minden jobb fűszer- és ésványvízkereskedésben.

A szimfónia visszaérkezése.

Milyen lesz a társulat?

A cabaret.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 17.

Bihari Ákos szimfóniája Szent István napján, kedden visszatér hozzánk. A társulat kielégítő erkölcsi és anyagi eredménnyel egy hónapot töltött Siófokon, nonnan kiszállt a többi balatoni fürdőhelyekre és ott cabaret-előadásokat rendezett.

A társulat ez alatt az egy hónap alatt némi változáson ment át. Tagja lett Kondor Ernő, a fővárosi Bonbonnière volt tulajdonosa, ki a cabaret előadásoknak igen ügyes rendezője. Neki tulajdonítható, hogy Bihari társulata hetenként egyszer nálunk is fog cabaretet rendezni. Neubauser karmester megvált a társulattól, amit sajnálunk, mert vele a társulat egyik legfőbb erősségét veszítette el. Eltávoztak még Bihari László és Sebestyén. Mint látni való, a társulat némileg megfogott. Tekintve, hogy itt létekor sem volt teljes, nem csak reméljük, de határozottan elvárjuk, hogy az igazgató még ideérkezése előtt pótolni fogja a hiányokat. Hozzáuk érkezett jelentése szerint neki is ez a számdéka. Közli, hogy vele jön másfél heti vendégszerelésre Kormos Ilonka, a neves szobrett, kinek tavaly óriási sikerei voltak nálunk. Bizonyára az idén is hálás közönsége lesz. Kormos Ilonka tavaly óta sokat fejlődött és ma már primadonnája a társulatnak, melynél működik.

Igéri a direktor, hogy rövidesen hősöt is szerződött és magával hozza Hubai Anna naivát. Neubauser karmester helyét Ackermann Zsigmond jónévű dirigens fogja elfoglalni.

Igy hát meglennék a társulattal, melynél csupán Pozsonyi Lenke helyét nem látjuk betöltve. — Reméljük hogy az igazgató még e hó folyamán tesz szert kóloratur énekesnőre, mert az még gondolatnak is nagyon bizarr, hogy a Lisistratában Csajághy né szepeltesse. Itt említjük hogy szeptember elején Haller Irma valószínűleg visszajön a társulathoz.

Minden jóindulatunk dacára ki kell jelen-tünk, hogy az előszekozon reportója rendkívül vérszegény volt. A következő másfél hónap: szezonra értékebb és változatosabb műsort kérünk. Különösen pedig örvendetes dolog lenne, ha a műsor megállapításában több rendszeret és határozottságot tanusi tanának, mert a július elején követett rendszertelenség és következetlenség a társulat működését a színművészet nitója alá süllyesztette. Bihariék érkezését szívesen kívánjuk üdvözölni, hogy a következő másfél hónap a belső zavaroktól ment termékeny munka ideje legyen.

Felhívjuk közönségünk figyelmét a Kondor Ernő által rendezendő cabaret előadásokra, melyeknek gazdag és minden ízében modern programja dícséretre válik a rendezőnek.

Láttuk a társulat néhány ilyen cabaretjét és mondhatjuk, hogy e genreből elsőrendű előadásokat produkálnak.

Az első hét műsora a következő lesz:

Aug. 20. **kedd:** d. u. Aranyember, este Vig özvegy, Kormos Ilonkával,

szerda: Cabaret,

csütörtök: *Tapolczay* Dezső, a Vig színház tagjának vendégszerelésével »Mozgó fényképek.«

péntek: *Tapolczay* Dezső vendégszerelésével Durand és Durand,

szombat: Byss özvegy,

vasárnap: Bus özvegy.

E szomban előadásra kerülnek még a következő ujdonságok: Az ördög (Molnár Ferenc nagyszerű vígjátéka), Bernát, Manó, Táncoz regiment, Nap és Hold, A királyné csipkekendője, Tiszurak a zárdában, Mikádó.

Szerkesztői üzenetek.

Perlak. A tudósítás későn érkezett. A mulatságról már megemlékeztünk. Köszönjük.

S. A költemény ügyes dolog, azonban hosszabb, mint a minőre terünk van.

Közgazdaság.

A heti főzdeforgalom és pénzpiac.

(A „Hermes” Magyar általános váltóútlelet részvénytársaság jelentése)

A pénzpiac feszültségének állandó növekedése folytán az értéktőzsdék mind kedvezőlenebb helyzetben vannak és a külföldről érkező kedvezőtlen hírek csak nagy mérvben fokozzák a tőzsde lanyhaságát. — Az említett körülményeknél fogva támogatva azáltal, hogy a vételkezdő egyáltalán nem mutatkozott, s hogy a folytonosan hanyatló árfolyamok következtében számos kényszereladás történt, a hétfői nap témét az összes árfolyamoknak lényeges csökkenését hozta magával. — Bár a tőzsde bangulata tegnap és ma nagyobb pénzintézetek közbejárása folytán — némileg megszilárdult, az árfolyamok a szennyvedt vezetéseget még nem bírták behozni.

A pénzpiac — mint már említettük — folytonosan szűkül, ugyanarra, hogy az argol bírodalmi bank csütörtöki ülésére a kamatláb újabb felemelését tartanak.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

aug. 8. aug. 14.

4 ¹ / ₂ -os magyar koronajáradék	92.—	91.80
Magyar hitel részvény	750 —	737.50
Magyar jelzálog hitelbank részv.	466 —	434.—
Salgótarjani kőszénbánya részv.	573.—	559.50

A székesfehérvári lóvásár. Székesfehérvárról jelentik: A lótenyésztő bizottság Cziráky Antal gróf elnöklésével ülést tartott, melyen az elnök bejelentette, hogy a kormány 2000 koronát bocsátott a bizottság rendelkezésére a Székesfehérvárott és Sárbogárdon tartandó lódíjazás céljaira. A lótenyésztés egyre fokozódó drágulására való tekintettel a bizottság illetékes helyen az iránt leg előterjesztést tenni, hogy a katonaság számára vásárolandó lovak árát emeljék fel, még pedig a hátsó árát 800 koronára, a tüzelő árát pedig 700 koronára.

Táviratok és telefonjelentések

A belényesi választás.

Nagyvárad, aug. 17. *Lukaciu* László a belényesi kerület nemzetiségi jelöltje ma reggel innen *Vlád* Aurél, *Vajda* Sándor, *Pop* Csicsó István és *Pap* György nemzetiségi képviselők kíséretében Belényesre utazott, a hol több ezernyi oláh választó előtt mondta el programbeszédét. Mint-hogy a hatóság a felzigatott kerületben zavargásoktól tartott, háromszáz csendőr ügyel a rend fentartására. *Lukaciu* programbeszédében többek közt kijelentette, hogy a nemzetiségi az ősszel megüjtandó parlamentben obstruálni fognak mindaddig, míg a választói jog reformja a parlament elé nem kerül. Hasonló értelemben beszélt a többi nemzetiségi képviselő is, miközben a nemzetiségi és a függetlenségi között többször verekedés támadt, de a csendőrség a verekedőket szétkergette. A program beszéd után *Lukaciu* kíséretével elindult körutjára a kerületbe.

Az egri dalosünnep.

Eger, augusztus 17. Ma nagy ünnepek között ünnepelték meg az egri dalárda 25 éves jubileumát. A székesegyházban ünnepi mise volt, mialatt megáldották az egri daloskör zászlaját. Ezután a város házára vonultak, a hol *Zichy Géza* gróf elnöklésével ünnepi gyűlés volt a melyen felolvasták királyunknak a hozzáintézett üdvözlő táviratra küldött választ. Az ország minden részéből összesereglett dalegyesületek értékes ajándékokkal halmozták el az egri daloskört, a mire több alkalmi beszéddel az ünnepi ülés véget ért.

Kettős gyilkosság.

Répcelak, aug. 17. *Bulyovszky* Lajos földbirtokos hirtelen támadt elmezavarában előbb 14 éves leányát lelőtte, azután önmaga ellen fordította a fegyvert. Nejének halála óta buskomor volt és üldözési mániába esett. Ez volt tettének oka.

A marokkói bonyodalom.

Berlin, aug. 17. Tangeri jelentések szerint az ország belsejében izgatók járnak a kik a népet szent háborúra biztatják. Tangerből az összes európaiak elmenekültek.

Ségédzszerkesztő: Nagy Samu.

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL F. U. S. P. F. I. A.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert ez az a természetes szénásvány, melyet minden embernek a természet adta.

Minden külföldi ismétlő hazánk természetesen szénásványok királya:

éget főlőn megszünteti páratlan étvágygerjesztő, használata csökkenti a táplálék gyomorhajtását.

Kedvelt borviz!

a mohai **ÁGNES**-forrás.

Milyenlumi nagy természetesen szénásvány, melyet minden embernek a természet adta.

Olcsóbb a szódaviznél!

Mindenütt kapható!

LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-körút 41.

Reguly-féle
RÓMAI VÉRTELISZÍTŐ-SZÖRŐP
páratlan szer minden bőrbajnál, bujakórnál. Vérbőségekben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.
Nagy üveg 3 kor. 3 üveg 8 kor. utánvétel köld:
REGUY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII., Kál-S Kereszt ut 24.
A híres **RÁKÓZI GYOMORKESERŐ** egyedül készíti.
Érdekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI
LENVÁSZON
és
DAMAST.
Aruk csak akkor valódiak.

ha ezen védjeggyel vannak ellátva.

VERSEGENYSÉG, ETTÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **WIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 80 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerházaiban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvisejt.

TUDÓBAJOSOKNAK
A szellemiség, az ideg, az érzék, az értelem alapjaival.

Halapi-féle hárfamézőszörőp
Mintafüzet 3 koronát kéri a
APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 91.

A legjobb órákat
készítik és javítanak a Károlyi utca, egy lépcsőszáron, mind **RÉSZLETFIZETÉSRE**
szép és szelíd árban milliók Magyarországon a mindenki által ismert és legismertebb helyen.
BRAWSWETTER JÁNOS órák
BUDAPEST, ARJASZÉK 2000 szélű legyűző és javító.

PLATSCHÉK VILMOS
elismert legelőcsébb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).
Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
SCHULLER FERENCZ
ujjonnan berendezett elődrangu éttermelben
Budapest, VI., Andrássy-ut 30.
mert ott jó magyar konyha, valódi úszta borok és pontos kiszolgálás van.

A világot bámulatba ejti a
Hammond
írógép.
Kiadárányos előrelvitel.
FARAGÓ TESTVÉREK
Budapest, V., Arany lánc-utca 8.
Kérjen mindenki prospektust!

BALASSA FELE UGORKATE
Szőlő, májfelt, petesejt, májsejt, rákosok ellenében az arcot a valódi szőlő.
szőlőszarvval való készítésű ital.
Egy üveg ára 3 koronát.
Korona ugorkatecsappon 1 lit. pudor 1-00 K.
Füvedtől-441 hely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész, Budapest, Andrássy-ut 45.
KATZER -Bírdv. társaság megóvó-intézet az első és legnagyobb 1/2 millió részvényes.
Budapest, Ó-utca 42, 44 (szőlő ház), 45, 46, és Uj-utca 43.
Kater szőlőszarv az egész világon elvannak terjedve és elődranguk.

KISS SZERENCSEJE
NAGY
VÁSÁROLJON CSAK **KISS FELE**
SZERENCSE-SORSJEGYE
KISS KÁROLY-TÁRSASÁG
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 41.

BABYMIRA-CRÉM
legjobb szer kistestek, óvta, rákosok, feldrúszolt és kipállott bőr gyógyítására.
Egyedül készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
3 doboz ára 8 kor. 8 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.
A BREZDAI MOTORGYÁR
résztvénytársaság
benzin-, gáz-, szivós-motorok és benzín lokomobiljai csakárkében elismert legelőcsébb az ősezer gyártmányok között.
Vezető-igazgató: **GELLÉRT IGMÁC és Tsa**
Budapest, VI., Teréz-körút 41.

Pacific
TOJÁS KÉSZÍTMÉNY
tejszín-szárgája helyett használható a szőlő és a fűszerek.
NAGY MEGTAKARÍTÁS.
Egyszerű minden háztartásban és drágább helyeken.
Készítő:
STROBENTZ TESTVÉREK. K.-T.
Magyarországi gyára, BUDAPEST.

„Zsarna”-féle
NEPELBJTS védjeggyel fertő-nyakkendő, kímélő magyar Ipari
PARIS SZÁLLÓ
Készítő: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 3-30 K-ig hűvös, szellőztetett és villanyvilágítású szobák. Fűtési költség 3 havi, szilárd. Villamos vezetékek és szőlőszarv az egész világon terjedve és elődranguk.

Mütrágyákat u. m.: szuperphosphat, thomassalak, stassfurti kálisó és kainit és
Összes erőtakarmányokat
u. m. szárított répaszeletet
szörplé (folyékony melasse)
Kinosem-Melassit Selypi cukorgyár gyártmánya (beltartalom és összetétel szavatolása mellett.)
Olajpogácsa,
Malátacsira
Szárított tengeri keményítő moslék,
Szárított szeszmoslék, továbbá
kéveköteleket, zsákok, ponyvák, zsiradékokat
legjutányosabb feltételek mellett szállít:
Melis és Pinter
mütrágya, erőtakarmányok, gazdasági cikkek nagykereskedése
Szombathely.
Mc CORMICK chicagói aratógépgyár vezérképviselője és állandó raktára.
Képviselőség: Heimler József urnál Nagykannizsán.

A legújabb

Önműködő ablakrolettok

minden nagyságban készítenek és kaphatók
Scherz Lujza utóda cégnél
Nagykanizsa, Városház-utca.

Társ kerestetik.

10—20 ezer korona tőkével egy már rég
fennálló és jól berendezett üzlethez. Ajánlatokat K. 100. jelte alatt Nagykanizsa
poste-restante kérek.

500 koronát

fizetek annak, ki a Bartilla fogviszónak használat mellett (üvege 70 fillér) valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzik (Fräbco küldéssel külön 95 fillér) Bartilla-Winkler Ede Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Csakis „Bartilla fogvisz” kerendő. Hamisítások bejelentése utalmazzatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fillérért.

**Raktár Nagykanizsán: Drogeria a
»Vörös kereszt».**

Állandó állást

kaphat ügyes férfi vegyi gyártmányok
eladására gazdáknak és viszonteladók-
nak. Mellékkeresetnek is igen alkalmas.

Dr. Hardung & Co,

vegyészeti gyár

Ruszig-Schönpriesen.

TRIUMPH-TAKARÉKTŰZHATÓ

RENDELJÉSEK KÁVÉJÁRA
SZÁLLÓ
DARAJÉZÉSEK
STB.

RÉSZÉRE.
TELJES
KONYHA-
BERENDE-
ZÉSEK

FRANJERY ZEK BÉRMENTVE.

GOLDSCHMIDT S. & FIA
WEL'S FAUSIL

Egy teljesen új

Kühne-féle 5. sz. rosta

— zsákolóval együtt —

* olcsó áron eladó. *

Megtéríthető a nagykanizsai tárházakban.

Bővebbet FENÉR GYULÁN nálán Nagykanizsán fő-ut. (Bazár.)

Kereset bárki részére!

Házimunkások kereset-
nek gyors kötőgépeinken
való kötésre. Távoltság
nem határoz, mi eladjuk
a kötött munkát.

Thos. H. Whittick és Társa

— Prága, Franzens-hal. No. 6—771. —

**+KELETI+
Specialista****Sérvben
szenvedők!**

KELETI-féle

legújabb találmányu
cs. és kir. szab. sérv-
kötő pneumatikus
gummi-pelottával, a
legtökéletesebb
a maga nemében!

A legrégibb és legnagyobb
sérveket fájdalom nélkül
visszatartja!

Számtalan elismerő-levél
bel- és külföldi leghire-
sebb orvosoktól és szak-
tanároktól;

Áraka: egyoldalu 12 kor.
kétoldalu 24 kor.

25 év óta fennálló testgyógyászati műintézetemben
egy főorvosi gyakorlati szakorvos állandó felügyelete mel-
letti a legelőkeltebb technikai kivitelben, a legolcsóbb
árak mellett készülnek:

műlábak és műkezek

amputáltak részére.

Mellfűzők és egyenesítőkterdén nőttek
részére.**Járó- és támgépek**csont- és ízületi,
tuberkulotikus-,
angolkóros betegeknek.**Hasakötők, gummi-, görseér-harigonyak,**

heretartók stb. eredeti gyári áron.

Részen ingyen és bérmentve — 3000-nél több
órával ellátott — nagy képes árjegyzék.

KELETI J.

orvosi műszergyáros,
Budapest, IV. ker.,
Károlyherceg-utca 17.
(a szervita-rend zárdá-palotájában.)

Hírá: Budapest, IV., Károlyherceg-utca 14. Megnyitott 1878.

Székföldés díszkredít mellett. — A megrendelésevek
megemmelitettnek vagy visszküldetnek.

Csemegeszőlő,

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaránként
2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemege
alma és körte postakosaránként 2.40 kor., 100
kg. 24 koronától feljebb. Gödög és sárga
dinnye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász
32 kor., postakosaránként 2.40 kor. Paradicsom,
tölthető zöld paprika és fejes káposzta posta-
kosár 2 kor. Vasuti rendelést csakis előleg
beküldéssel szállít!

Szabó 235. gyümölcskivitelő Csongrád.**Czibalom**

legkitünőbb gyártmány, részeltízítésre is
olcsón kapható. — Nagy képes árjegyzéket
bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül ná' am kap-
ható oly czibalom
iskola, melyből minde ki meg tud tanulni
tanító nélkül művésziesen czibalmozni.

I. rész 4.— kor. II. rész 1.60 kor. III.
rész 4.— kor., a pénz előleges beküldése
mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

czibalomgyártó

MAKÓ (saját ház).

Steckenpferd**Liliom tejszappan**

Bergmann & Co. Dresden és Tetschen s/E.

volt és marad a naponként beérkező elismerő-
levelek szerint, a leghatásosabb az összes
gyógyszappanok között szeplő ellen, úgy a
sima, puha bőr és viruló arczsíva elérésére
és fenntartására. — Kapható darabonként 80
fillérért minden gyógyszerárban, drogueriában,
illat- és szappankereskedésben és fodrász-
üzletekben.

Párisi világkiállítás „Grand Prix” 1900.

KWIZDA FERENC JÁNOS

és. és kir. osztrák-magyar, román királyi és bolgár
fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész,
Korneuburg Bécs mellett.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor.

Életrendi szer lo-
vak, szarvasmarhák,
juhok számára. A leg-
több istállóban 50 év
óta használtatik fa-
lánság hiányánál, —
rossz emésztésnél, a
legjobbításra és a
kiseb tejtermelésnek
fokozására.

1 doboznak ára:
K 1.40, fél doboz 70 f.

Valódi csak azon védjeggyel állított.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerár:

Budapest, VI., Király-utca 12., és Andrássy-ut 28.

KLYTHIA a bőr ápolására**az arcbőr szépítésére
és fehérsítésére PUDER**

Legelőkeltebb, töltött, bál és salon puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl a. kir. tanár által Bécsben
Elsőmő levelek a legjobb körökből minde dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. töltött-szappan és illatszergyára

Főraktár: BECS, I. Wellnelté 2.

Székföldés utánvétel vagy az összeg előleges beküldés mellett.
Kapható a legelőkeltebb illatszer- és szappan-kereskedésben és
gyógyszertárakban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mő, Kreiner Gyul.
Gelléh és Graef cégnél.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Városház palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések

Fischel Fülöp Fia. könyvkereskedésébe
intézendők.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai küldéssel:

Egy óra	150 K
Negyedévre	450 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

— augusztus 19.

Szent István király Holnap fényes pompától övezetű egy kilencszáz esztendősi jobb kezét, Szent István jobbát fogják körülhordozni az ország fővárosában. A dicsőséges jobb kéz dacolt az elmulással, kilenc század pusztító enyészetével, ép úgy, mint az a bámulatosan hatalmas mű, melyet ez a jobb kéz alkotott. Megvan a nagy király alkotó jobbjára és épségben fennáll a keresztény Magyarország. Az velünk maradt a nagy munka első pillanataitól máig és mi kegyelettel őrzük, mint az érett férfi első nevelésének boldog emlékeit.

Két nagy, minden viharral dacoló és örök életűnek ígérkező kincsrel ajándékozta meg István király nemzetét. A monarchikus államformával és a kereszténységgel, korának legmodernebb és legtökéletesebb államjogi alakzataival. A királyság összetartó eszmét és kifelé imponáló, egységes szimbólumot adott a nemzetnek, a kereszténység pedig megállapította európaiságát. Hatalmas két intézmény, a gyakorlati államraison bámulatosan egyszerű két alkotása ez. — Ezekhez hasonló nagy koncepciójú dolgokkal azóta nem gyarapodott Magyarország. Országunk ma is a jobb kéz által kijelölt ez uton halad.

Szent István király jobb keze örökdió felettünk Őriző szilárdan bennünk alkotásaid tiszteletét és míg bennünket lelkesít a királyság eszméje, csepegtess uralkodóink szívébe bölcs tanításodat, melyet szent fiadnak adtál.

Vászonyi Vilmos ellenzéket akar. Vászonyi Vilmos feltűnést keltő cikket közölt a N. Fr. Presse tegnapi, vasárnapi számában. Azt írja, hogy a koalíció jó volt háborús szövetségnek, de kormányzati többségnek nem állhat meg, annál kevésbé, mert ellenzéke nincs. Azt állítja, hogy a mai alakulat nem jelent egyebet, minthogy a klerikálisok és feudálisok felveték 1848 cégerét, pedig valójában 1848-at elikkasztották. Ma is a 67-iki politika uralkodik az egykori szabadelvűség nélkül. 1848 ma halott eszme, melyet csak hangulateltetés végett mutogatnak, mint tették Szigetvár ostrománál a törökök Mohamed szultánnak a táborban körülhordott holttestével. Kívánja, hogy új pártalakulások következzenek be, lehetőleg társadalmi és gazdasági alapon, legsürgősebb szükség pedig életerős ellenzék alakulásáig.

Zalamegye statisztikája.

Fiz alispán jelenése.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 19.

A megyei közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén előterjesztett alispáni jelentésből közöljük a következő adatokat:

A személy és vagyonbiztonságot július hónapban súlyosabb beszámítás alá eső bűntettek nem zavarták.

Júliusban 14 tüzesetet jelentettek, amelyeknél az összes kár 45 099 koronára rugott; ebből biztosítás folytán megtértül 42 580 K, biztosítatlanul maradt 12 519 K.

Az aratás minden zavar nélkül befejezést nyert; az eredmény úgy számában mint szemben az átlagon alul maradt.

A takarmányhiány általános panasz tárgyát képezi, aminek következménye a marhaárak tetemes csökkenése.

A jogszerű a nagykanizsai járásban tetemes károkat okozott.

A köztartozások csekély mérvben folynak be. Munkásmozgalom nem fordult elő.

A t. főorvos jelentette, hogy július hónapban a felnőttek közegészsége, úgy mint az előző hónapban, igen jó volt; kórjelleg nem uralkodott. Gyermek közegészsége szintén igen kedvezőnek mutatkozott.

Fertőző bántalmak közül előfordult: roncsló toroklób 9, hasihagymáz 6, kanyaró 22, vörheny 60, bókhorut 51, bárányhimlő 1.

Rendőri boncolás teljesített egyszer, melynél a halál okát hashártyalob képezte.

Hulla szemle volt 17 esetben, súlyos sérítés bejelentett 5. Öngyilkosságot 6 egyén követelt el.

Klímekórnak 5 esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát.

Dacára egyes vidékek nagyobb csapadék mennyiségének, nem mondhatjuk, hogy az a mezőgazdaságra általában hasznos hatást lett volna.

E hó folyamán a gabonaneműek is betakarításra kerültek. Sajnos, a gabonaneműeknél sem találták meg a gazdákat az évben számításukat. Némcsak az aratás, hanem a cséplés is sok helyen családokat okozott.

Általánosságban az őszi termények közül a buza termését mondhatjuk a többiből viszonyítva a legjobbnak, azonban midőn ennek átlagát alig lehetjük többre 6 q nál, világos, hogy a termés magasabb árak mellett sem elégheti ki a gazdát.

A takarmány terméssel hasonlóképp rosszul állnak a viszonyok. Azon gazdaságok, melyek nagyobb mennyiségű és viszonyos rétekekkel rendelkeznek, még kaptak némely széná termést, azonban a szárazabb fekvésű rétek termése első kaszálásra sem volt kielégítő, míg második kaszálásra alig használható.

A tengeri és burgonya állása a megye déli és délnyugoti részében kielégítőnek mondható, úgy, hogy kedvező időjárás esetén tengeriből jó közepes termésre számíthatunk.

A szőlők állása megfelelő s ha nem is a legbővebb, de jó minőségű terméssé számíthatunk.

Az állattartomány tartása már most gondot okoz a gazdáknak. Az állatok töltetartása pedig sok helyen majdnem leküzdhetetlen akadályokba ütközik.

E hó folyamán az aratási munkálatok csaknem tökéletes befejeztével azon tapasztalatról számolhatunk be, hogy a mezőgazdasági munkások azt mondhatni minden mozdalom és zavar nélkül végezték a mezőgazdasági és aratási munkálatokat.

Pénzügy. Júliusban egyenes adóban 251 655 K. 88 f. folyt be, míg tavaly ugyanezen hónapban 648 658 K. 37 f. A bevétel tehát 395 002 K. 41 fillérrel csökkent. Hadmentességi díjban befolyt 2244 K. 02 f. Bélyeg és jogilletékben a bevétel 84 484 K. 89 f.

Öngyilkossági kísérlet a Szarvasban.

Élelmi tiszthelyettes.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai 2. honvédegyezred egy tiszthelyettes öngyilkosságot kísérelt meg a Szarvas szálló egyik szobájában, az ilyen nagy horderejű cselekvéssel vele járó lelki izgalmakon kívül azonban súlyosabb baja nem történt. Egy 7 milliméteres forgópisztolyval lötte magát löbe. Ez a fegyver még akkor sem alkalmas az ember életének a kioltására, ha új és jól működik, annál kevésbé lehetett ártalmas a tiszthelyettes kis pisztolya, mely régi, rozsdás volt és csak negyedszeri kísérletre sült el. Az öngyilkosjelölt a körülményekhez képest elég jó kedélyben hagyta el később a szállót. Részletes tudósításunk a következő.

L.— L.— 20-ik honvéd gyalogezredbeli tiszthelyettes tegnap este a Polgári Egyetben megvacorázott és 10 óra tájban a Szarvas szállóban szobát vett. Itt a 8. számú szobába szállásolták, hová a tiszthelyettes vacsorát hozott föl fél liter borral. Már egy órája tartózkodott a szobában, midőn a lövés eldőrdült. Midőn a szállodaszemélyzet a lövés zajára a szobába rohant, a tiszthelyettes az ágyon ülve, eszméletlenül találták. Az esetről azonnal értesítették a rendőrséget és az ezredügyeletet, továbbá a vendéglő kávéházában Solvay Károly drt, ki az öngyilkosjelöltet első segélybeszerezésére. Mire a rendőrségtől Hajós rendőrséget, majd a tiszthelyettes szárazosa megérkeztek, L.— már nyugodt volt. Két belépő hadnagyot így fogadott:

— Szervusz, fiúk! Bolondság az egész, rosszul találtam.

Majd cigarettát kért és így várta a történeteket. Elmondta, hogy négyeszer lött ma-

gára, de csak a negyedik lövés talált, mert az első három esetben a kis pisztoly csütörtököt mondott.

Öngyilkosságának okáról nem adott fölvilágosítást, kijelentette, hogy ezt századosával csak négyesem közt fogja közölni.

Csakhamar bérkocsit hoztak és a tisztelylettest ezen a kórházba vitték, hol a golyót akarták fejből eltávolítani, ezt azonban haszas keresés dacára sem találták meg.

Dinamit föltények a sineken.

Merénylét egy vonat ellen.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 19.

Zalaegerszegi tudósítónk közli a következő megdöbbentő esetet:

A zalaszentiváni vasúti állomáson a sinek között három dinamit patronot talált az egyik váltódór. A lelet nagy aggodalmat okozott, mert nem lehetett megállapítani, vajjon csak megdöglötlenül csinyról vagy merényléről van-e szó. A gyanus patronokat beszállították a zalaegerszegi járás főszolgabírói hivatalába, ahonnan a kir. ügyészséghez tétettek át. Az ügyészség azonnal megindította az eljárást és Skóday Aurél vizsgálóbíró, dr. Rézier Kornél alügyész és Puskás Kálmán kir. mérnök a lelet színhelyén szemlét tartottak. Megállapították, hogy a három darab, sodronnyal összekötött töltény a fősín mellett feküdt. Késégtelennek látszik, hogy a patronokat a tettes azért kapcsolta össze, hogy a sínről le ne guruljanak. Az egyik töltény a sínhez szorosan feküdhettek, míg a másik kettő jobbról és balról lógott. Az ismeretlen tettes a megerősítésnél szurkot is használt, a mely a nagy melegben megolvadt s így eshetett le az egész a sín mellé; vagy esetleg a vonat által okozott rázkódás folytán csuszott le a töltény a sínről. A patronokat legközelebb szakértőkkel vizsgáltatják meg. Alapos a gyanu hogy a dinamitot az ajkai köfajtából lopták, mert az egyik töltényre írónal »Ajka« van fejjegyezve.

Tilos a röpirat-osztogatás.

Csak rendőri engedéllyel szabad.

A belügyminiszter rendelete.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 19.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a napokban fölülte érdekes rendeletet adott ki, amely elsősorban a szociáldemokratákat érinti kellemetlenül. A miniszter ugyanis betiltotta a röpiratoknak ingyen való osztogatását s ezzel beszüntette a szocialista pártnak a taktikáját, amely a nyomtatott betűvel való kiméletlen támadásban és rágalmaszásban különösen az utóbbi időben nyilvánult meg.

A szocialistáknak egyik erős fegyverük tudvaleg a röpirat. Ezzel harcoltak a polgári osztály ellen. Amíg a küzdelem általános keretekben mozgott, addig a belügyminiszter beleavatkozására nem volt ok. Az utóbbi időben azonban a szocialisták, testületek és magánosok ellen olyan kiméletlen hangú támadásokat intéztek, hogy több rendbeli panasz érkezett a belügyminiszterhez a röpiratokkal ügött piszkolódások ellen.

A belügyminiszter most már elérkezettnek látta az időt a tartihatalan állapotoknak gyors és radikális megszüntetésére. Egy fölmerült

esetből kifolyólag rendeletet adott ki, amelyben megtiltja, hogy sajtótermékeket a hatóság engedélye nélkül ingyen osztogassanak.

A belügyminiszter elvi jelentőségű határozata, amely szerint a sajtótermékek, hírlapok és könyvek ingyenes osztogatása csak hatósági engedély mellett gyakorolható, megérkezett Nagykanizsa városához is. A belügyminiszteri elvi döntés tiltó rendelkezése a sajtótermékek elárulásáról szóló amaz-intenció alapul, amely szerint a hírlapoknak és egyéb nyomtatványoknak a rendes megszerzési helyeken kívül való terjesztéséhez hatósági engedély kell. Ha a fősorolt sajtótermékeket hatósági engedély mellőzésevel hoznak forgalomba, a rendőrhatalósági engedélyezés alkalmával gyakorolt megelőző rendőri ellenőrzés könnyen kijátszhatóvá válnék.

Az utcákban és nyilvános helyeken osztogatott meghívók és kereskedői reklámcédulák a jövőben is engedély nélkül osztogathatók. A belügyminiszter rendeletének megszegése sajtórendészeti kihágás és mint ilyen, pénzbéli büntetést von maga után.

Hirek.

A hoinapi ünnep miatt a Zala legközelebbi száma szerdán este jelen meg.

— A király születésnapja. Tegnap nálunk is zászlószobban állottak az utcák és minden egyéb külső jellel ünnepeltük uralkodó királyunk 77-ik születésnapját. Ünnepi Istentiszteletet a Szent-Ferenciek plébánia templomában és az izraelita templomban tartottak. — Az előbbi helyen Götög Ince házfőnök, misézett, az izr. templomban pedig dr. Neumann Ede főrabbi mondott aktuális imát és beszédt. A városban tartózkodó katonai és polgári hatóságok mindkét helyen testületileg megjelentek és számos egyesület is képviselve volt. Dél előtt 9 órakor a katonai gyakorló téren Sztitányi Ferenc Szent-Ferencrendi helyettes házfőnök tábort misét tartott.

— Kövezik a Kazinczy-utcát. A Kazinczy utcaiak bizonyára örömmel veszik azt a jó forrásból származó hírvetést, hogy ennek az utcának a Szemere-utca sarkától a vasúti sorompóig terjedő része kövezését még ebben az évben megkezdik. — Meglepetést ugyan nem tartalmaz e hír, mert a kövezés költségei már az ideai költségvetésbe föl vannak véve, a Kazinczy-utcaiak azonban ezt a tényt magát nem tartották megbízható garanciának és mint annak idején megirtuk, egyenesen az alispánnál sürgették meg az utca kövezését, ami most meg fog történni. A vonatkozó pályázatot a legközelebbi közgyűlés után ki fogják írni.

— Személyi hír. Csáky Károly gróf váci püspök hosszabb tartózkodásra Keszthelyre érkezett, hol a hévízi fürdőt használja.

— Szent István napja. Holnap, Szent István napján a Szent-Ferencrendiek plébánia templomában reggel 9 órakor ünnepi istentisztelet tartanak, melyen a hatóságok és egyesület is megjelennék.

— Eltűnt gyermek. A rendőrség jelenti, hogy Schweinakerl János 9 éves fia, egyik nagykanizsai elemi iskola növendéke már napok előtti szülei lakásáról eltűnt és azóta nyoma vesztett. — A rendőrség országos körözését rendelte el.

— Dr. Csury Jenő — osztálytanácsos. Réviden már megemlítettük, hogy a király dr. Csury Jenő kereskedelemügyi miniszteri titkár, a m. kir. postatakarékpénztárhoz miniszteri osztálytanácsosként nevezte ki. Ezen kinevezés közelebről érdekel bennünket, mert az új osztálytanácsos, aki nagy tudásának köszönhető gyors előmenetelét, Csáktornyan született, a nagykanizsai gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait, így tehát a mi emberünk Nagykanizsán hivatalos minőségben 1904-ben fordult meg, mikor is a kereskedelmi alkalmazottak országos kongresszusán a kereskedelemügyi kormányt képviselte. Országos gyűlésekre gyakran nyert hason megbízatást és ezen megbízatásoknak mindenkor teljes mértékben meg is felelt. Egyszerű, keresetlen modorával, leereszkedő nyájaságával, rendkívüli előzékenységével pedig, ahol csak megfordult nagy népszerűsége tett szert és így a kinevezés országosra igaz örömet keltett.

— A honvédség köréből. A király Tájna Győző és Kutich Sándor honvéd-akadémikusokat a 20. honvédség gyalogezredben tényleges állományu hadnagyokká nevezte ki. — A honvédelmi miniszter kinevezte a 20-ik honvédség gyalogezredben hadapród-tiszteltesekké a honvéd hadapród iskola IV. évfolyamát végzett következő növendékeket: Nagy Lajos, Sonogger Otto, Szigriszt László és Világi Lászlót; hadapróddá: Schuth Cézárt.

— Halálos szerencsétlenség a vasútállomáson. Borzalmas szerencsétlenség történt ma délután 1 és 2 óra közt a nagykanizsai vasútállomáson. Tolatás közben Halász János kocsielő, Rákóczi utcai lakos, két kocsit közé került és ott halálát lelte.

Ma délután, mint a rendőri jegyzőkönyv jelenti, a vasútállomásnál a 2. és 4. számú fővágányok keresztezésénél a 758. számú mozdollyal teherkocsikat tolattak. Ekkor a munkánál volt elfoglalva Halász is. Nem tudni, hogy történt, Halász két kocsit közé került és midőn onnan kiszabadították, pár perc múlva meghalt. A tragikus esetről azonnali értesíteték a rendőrséget, mely kiszállt az állomásra. A rendőrorvosi vizsgálat a holtesten egyéb sérülést nem talált, csak egy kicsiny kék foltot a test baloldalán. Valószínű, hogy a halál belső elvérzés okozta. A szerencsétlenség lefolyását homály fűdi és ebbe világot deríteni a megindult vizsgálat hivatott. A kir. ügyészség a holtest felboncolását rendelte el, amit holnap délelőtt fognak teljesíteni. A szerencsétlen véget ért munkás halálát felesége és három gyermeke gyászolja.

— Légrád küldöttsége az alispánnál. Légrád nagyközségből a Dráva kompjához vezető út oly rossz karban van, hogy a közlekedés nagy nehézséggel jár. Régióta sürgeti már a község az út kiépítését, a mely a műszaki költségvetés szerint 47 ezer koronába kerül. A kormány az út kiépítésére 30 ezer koronát adományozott, 17 ezer korona pedig az érdekeltség terhére esnék. A község most az íránt folyamodik a vármegyéhez, hogy ezt az összeget az utalpból fedezze. Kovács Gyula jegyző, Fábián Gyula r. kath. plébános, Bors Gyula ev. ref. lelkész és Friedfeld Henrik képviselőtestületi tagokból álló küldöttség a múlt héten az alispánnál járt, hogy a kérelem támogatására kérje Arvay Lajos alispán azívesen fogadja a küldöttséget, amely a fenti kérelemhez hozzászóltja a Horvátország felől határozott feloldása iránti kérelmét. Az alispán kijelentette, hogy a kérdést méltányolja s bár határozott ígéretet nem tehet, de a lehetőséghez képest rajtalesz, hogy a község óhaja teljesüljön.

— **Gyászrovat.** *Budis* Ernő nyugalmazott tisztartó 70 éves korában meghalt Keszthelyen. Temetése nagy részvételt ment végbe. Az elhunytak Nagykiszán is sok ismerőse és jóbarátja volt. — *Zechmeister* Viktorné szül. Grész Paula 62 éves korában Guttorföldön meghalt. Holtestét Csáktornyára szállították, hol tegnap délután helyezték örök nyugalomra a családi sírba.

— **Kitüntetett gyümölcsfa-kezelők.** A Magyar Földmívelészet alapítványt tett, hogy annak kamataiból olyan gyümölcsfa-kezelőket, akik községi főiskolát kezelnek és ezzel közsegélyben a gyümölcsfa-kezelésnek nagyobb lendületre befolyással vannak, jutalmazza és ennek az alapítványnak a kezelését a földmívelésiügyi minisztérium kezelésére biza. Ezekért a jutalmakért ez idén ötvéshárman folyamodtak, a zsúri Molnár István gyümölcsészeti kormánybiztos, minisiteri tanácsos elnökével a következő *szalmegyei* tanítókat is érdemesnek találta a kitüntetésre: *Ország* Kálmán alsórendű tanító kapta a 409 koronás második díjat, 200—300 koronás díjat kaptak *Monda* Ferencz csesztregi és *Mikler* Győző légrádi tanítók.

— **Eljegyzés** Rákosfalvi *Mérő* Géza p. ö. földalmozó, rákosfalvi *Mérő* János kir. tanácsos, budapesti ügyvéd fia eljegyezte *Tosch* Miklót, *Tosch* Károly szállodás, megyei és törvényhatósági biz. tag leányát Zalaegerszegen.

— **Pébánia betöltése.** A püspöki szabad adományozású kigörbői pébánia javadalmat Tamási István ottani ideiglenes lelkész helyettes, volt sümegi káplán nyerte el.

— **Bocsa gazdát cserélt.** A közeli bocskai földbírókat eddigi tulajdonosától, *Dénes* Lajostól parcellázás céljából megvette *Mocsári* Lajos, ki nemrég Csapit is megvásárolta.

— **Vasutasok gyűlése.** A vasuti munkások országos szövetségének nagykanizsai főköja a múlt vasárnap elmaradt gyűlését tegnap tartotta meg a gőzfürdő vendéglőjében. — A gyűlésre, melyen mintegy 150 munkás jelent meg, Budapestről ide érkezett *Cservenka* Lajos központi küldött, ki a szervezkedés szükségességéről tartott hosszabb és tetszésre fogadott beszédet.

— **Alsórendű és a katonaság.** Katonák állomáshelyeit tudvalegleg szaporítják. Mibelyt hird. vette e szándékot Alórendű, nyomban készen volt a tervvel, hogy folyamodik ő is egy zászlóalj gyalogságért. A zászlóalj 300 emberből állana, a kaszárnya pedig a várban lenne, amelyet tán megnyerhetnének e célra a hercegtől. Csapán a gyakorló-tér körüli nehézség. Sem melegnyaköröl, sem lövőtérre alkalmas hely nincs se Lendván, se a környéken.

— **Nagykanizsaiak a pécsi iparkongresszuson.** A háromnapos pécsi iparkongresszuson a nagykanizsai és a zalaegerszegi ipartestületek is képviseltették magukat. A nagykanizsai ipartestületet *Dants* Kálmán elnök, Mura-közi *Lajos* jegyző és *Halvas* Frigyes városi tanácsos képviselik hivatalosan, kívülük azonban még több kanizsai iparos is részt vesz a kongresszuson.

— **A zalaegerszegi díjnokleány.** Az Állami díjnokok tegnap tartották Budapesten nagygyűlést, melyen azt a nagy kérdést vitatták meg, hogy emberinek is állg nevezhető sorsukon mint javíthatnak. A nagygyűlésen sok zalaegerszegi díjnok megjelent, köztük *Molnár* Ilonka zalaegerszegi díjnokleány, ki a gyűlésen a díjnokok helyzetét ismertette nagy hatással.

— **Toloncok.** Tegnap 29 kerti munkást toloncoltak haza Salzburgból Nagykanizsán át Csáktornyára. A munkásoknak ugyan szeptembertől volt Salzburgban szerződésük, de közrendelleni viselkedésük miatt eltoloncolták őket.

— **A Szeptenki utca lángokban.** Tegnap, vasárnap délelőtt 11 óra tájban a kiskanizsai Szeptenki utcában tűz támadt. Bár teljes szél csend volt, a tűz mégis gyorsan terjedt, mert a házhoz behordott takarmányban bőszes táplálékot nyert. A tűz *Sohn*-ff Péter József telkén gyult ki és csakhamar elhamvasztotta ennek a gazdának, továbbá *Mancsek* Istvánnak és *Liplin* Sándornak pajtáját és szalmakazlát és *Liplin* sertésőlját. A tűzoltóság gyorsan megjelent a veszedelem színhelyén és csupán ennek köszönhető, hogy a tűz tovább nem terjedt. A tüzet ezuttal is gyűfával játszó gyermekek okozták. A kár egy része biztosítás révén megtérül.

— **A népfelkelők jelentkezése elmarad.** A honvédelmi miniszter Nagykanizsa városához ma érkezett rendeletében közli, hogy a népfelkelők időszaki jelentkezése a folyó évben ismét elmarad.

— **Rend van a mezőn.** Megyénk alispánja a belügyminiszter utasítására leirt Nagykanizsa városához és annak kimutatásait kéri, hogy az aratók hogy folytak le és milyen munkaszorgalmak voltak észlelhetők. A városi tanács válaszában tudatta, hogy az arató munkások teljes nyugalommal viselkedtek és köztük semmi mozgalom nem volt észlelhető.

— **Terrorizáló munkások.** A bojkottált építőmunkások még mindig azt hiszik, hogy erőszakkal segíthetnek magukon, pedig sok szomorú tapasztalatok ennek az ellenkezőjét bizonyítja. Ma ismét három építőmunkás ellen tette bűnvádi feljelentést. *Ujlaki* István, *Kepe* Lajos és *Horváth* Lajos azok közé a munkások közé tartoznak, — kik a mesterekkel való egyezséget nem irták alá. Ez a három munkás megizente *Muzikár* Vince asztalosmester dolgozó munkásainak, hogy ha a munkát nem hagyják abba, a nyílt utcán megfogják őket támadni. E vakmerő izenet miatt a büntető bíróság fogja kérdőre vonni a terrorizáló munkásokat.

— **Szőlők biztosítása.** Életrevaló mozgalmat indított meg a *tapolcavidéki* gazdákör, a szőlők kötelező biztosítása érdekében. A szőlőknek jégelleni biztosítása a mai 12%, os díjjal mellett alig lehetséges. A gazdákör tehát úgy vélte a biztosítást keresztülvihetőnek, ha a biztosítás kötelezővé tétetnék s a biztosítást az állam venné kezébe. A megjelölt számítások szerint ez esetben a díjtétel 2%, ra apadna. A gazdákör tegnap tartott e tárgyban közgyűlést, amelyből részletes memorandumot intéz a kormányhoz. A kérdés annyira fontos, hogy megérdemli a figyelmét és beható tárgyalást.

— **Állatjárvány Somogyban.** Kaposvári tudósítónk írja: Somogy megye állategészségügye, habár nagyjában kielégítő is, — mégis egy pusztító járvány kezd felütni fejét, megfizetve a gazdák jószágait. Ez a járvány a *baromfi kolera*, mely különösen a falvakban pusztít és ahol felüti a fejét, ott amennyi baromfi csak van, az mind elpusztul. Már Kaposvárott is számos helyen pusztul a baromfi kolera, de remélhetőleg nem fog nagyon elterjedni a kellő elővigyázatok megtételével.

— **Torma Tóni idegenben.** A cigányzenének internacionális nyelve van; ha jó a banda, megbecsülik az egész világon. E nyáron *Torma* Tóni nagykanizsai zenekara járja a külföldet és az újja azorvezett banda szép sikereket ér el. Mint egy haza küldött levélből látjuk, *Torma*ék 2 hónapig Badenben játszottak, most pedig a gráci Continental kávéházzal szerződött október 1-ig. Innen Prágába utaznak, hol december elejéig hangversenyeknek mikor színi visszatarének Nagykanizsára.

Táviratok és telefonjelentések

A horvát besyodalmak rendezése.

Engedmény a horvátoknak.

A király hozzájárulásával

Budapest, augusztus 19. A félhivatalos Magyar Távirati Irodának ma délelben kiadott száma szenzációs közleményt tartalmaz, mely politikai körökben igen nagy feltűnést keltett. E közlemény szerint a magyar kormány a horvát bánnal már megállapította a módokat, amelyeket a vasutgyűből kifolyólag Horvát-Szlavonországban követni fog. E megállapodásokat a könyomatos közlése szerint a király is jóváhagyta és így azokat legközelebb életbe léptetik. Ezek szerint az államvasutak horvát vonalain, amennyire lehet, horvát illetőségű tiszteket alkalmazsának, továbbá az 1908-ik évi költségvetésben már gondoskodnak arról, hogy Horvát-Szlavonországban külön vasuti tisztképbő tanfolyamot állítsanak föl, a szolgálati szabályzatban pedig kimondják, hogy a Horvát-Szlavonországi vonalakon első sorban horvát illetőségű személyzet alkalmazandó, ezeken kívül pedig a vasutgyűtől teljesen függetlenül a földművelésiügyi minisztériumban egy külön horvát szakosztályt állítanak föl.

Budapest, augusztus 9. A félhivatalos M. P. J. közlése politikai körökben nagy feltűnést keltett, sőt mondhatni, izgatott hangulatot keltett. Több itt tartózkodó képviselő el akart utazni a fővárosból, azonban elutazását elhalasztotta, hogy ez ügyről hitteles információt nyerjen.

A pécsi iparkongresszus.

Pécs, augusztus 18. (Vasárnap). Az ipartestületek kongresszusa mai első napján a reggel 8 órakor tartott hálaadó istentisztelet után *Thék* Endre elnöklete alatt megalkult. Az elnök megnyitó szavai után, a Karlsbadban időző *Kossuth*ot táviratilag üdvözölték, majd *Szterényi* József államtitkár mondott 2 és fél óráig tartó beszédet. *Szterényi* a kormány és *Kossuth* üdvözlését átadva, hangsúlyozta, hogy a hol a magyar ipar kérdése forog szóban, ott nincs pártkérdés, majd az iparpolitika azon intézkedéseinek és elveinek megvalósításáról beszélt, a melyek a kisipart érdeklik. A mi kisiparunknak is a tőke-szegénység, a kereskedelmi szervezet hiánya és a technikai fejletlenség a legfőbb baja, csak úgy, mint a nyugoti államokban. — De mi későn ébredtünk ennek tudatára, hogy a gyáripari verseny ellen megvédelmezn. nemzeti földad. Az iparoktatás reformjáról szólt azután, ahol első rendű feladatok a képesítés és inaskérdés megoldása, továbbá az ipartörvény reviziójával kapcsolatban a munkaadók szervezetének, a vásár-

ügynek, a munkaközvetítésnek és a sztrájk-nak a szabályozás, a iparbírósgok felállításával. Míg az öndülő vámtérület 1917-ben meg lesz, fel kell használni az időt a kisiparosoknak.

Ittek végül megköszönte az államtitkár szavait. Két órákor bankett volt.

A horvát bánt inzultálták.

Zágráb, augusztus 19. Vasárnap midőn Rakodczny bán a templomot elhagyta, melyben a király születésnapja alkalmából ünnepi mise volt, néhány fiatalember a bán kecslijához toladott és azt hangos füttyöléssel, lármával, — abcugolással kísérte a bán palotáig. A tüntetést itt folytatni akarták, ekkor azonban a rendőrség közbelépett és a tüntetést szétkergette.

A nemzetközi szocialista kongresszus.

Stuttgart, augusztus 18. A nemzetközi szocialistakongresszust melyen mintegy ezer delegátus jelent meg, ma *Bebel* elnök megnyitotta. Délután szabad-ég miatt nagygyűlést tartottak, melyen 18 szóonok üdvözlő beszédet tartott.

A Szent István napi forgalom.

Budapest, augusztus 19. Az államvasutak igazgatóága ma jelentést adott ki, melyben közli, hogy a Szent István ünnep alkalmából tegnap és ma 60 ezer utas érkezett a fővárosba.

Képviselő és hírlapíró párba.

Marosvásárhely, augusztus 19. Országosan ismert az az affér, mely *Fenyvesi Soma* orsz. képviselő-és *Szebenyei Ernő* hírlapíró közt támadt. Ebből kifolyólag *Fenyvesi* és *Szebenyei* ma pisztolypárbajt vívtak. Bár háromszor lőttek egymásra, sebesülés nem történt.

Botrány egy bírósági tárgyaláson.

Budapest, augusztus 19. Egy beteg nő nagy botrányt idézett elő a budapesti büntető törvényszék mai tárgyalásán. A törvényszék ma tárgyalta *Friedmann Karolin* nevelőnő lopási bűnügyét. A vád az, hogy a nevelőnő a vásárcaernokban egy urinó pénztárcáját ellopta. A védőügyvéd kérte, hogy a vádlottnak elmebeli állapotát vizsgálják meg, amit a törvényszék el is rendelt. Midőn a vádlottnő megtudta, hogy megfigyelő intézetbe állítják, nagy botrányt rogtározott. Gyilkosok, rablók! — kiáltotta a bírák felé, majd a földre vetette magát, rugott, harapott és csak nagy nehezen lehetett megfékezni és elszállítani.

Megölte egy orvost

Bialystok, augusztus 19. A bialystoki állomány parancsnokát, *Schrötter* orvost ma ismeretlen tettesek meggyilkolták.

E'rabolt milliók.

Varsó, augusztus 19. Radomban három rabló az állami hitelintézet pénztárába hatolt és onnan másfél millió forint értéket e'rabolt. A katonák közül, kik a rablókat üldözőbe vették, többet agyonlőttek.

Gabona-üzlet.

(Távirat)

Budapest, augusztus 19

Készáru üzlet:

Sürgősebb kínálat folytán árak 5 fillérrrel olcsóbbak.

Matáridő-üzlet:

buzs októberre	11.30
rozs októberre	9.32
tengeri 1908. májusra	6.78
zab októberre	8.13

Segédzerkesztő: Nagy Samu.

Laptalajdosos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

A legújabb

Önműködő ablakrolettok

minden nagyságban készíttetnek és kaphatók

Scherz Lujza, utóda cégnél
Nagykanizsa, Városház-utca.

Csemegeszőlő,

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosáranként 2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemegé alma és körte postakosáranként 2.40 kor., 100 kg. 24 koronától feljebb. Göbög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász 32 kor., postakosáranként 2.40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta posta kosár 2 kor. Vasúti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít.

Szabó Z35. gyümölcskivitelő Csongrád.

Nyílt-tér.

NESTLÉ
az egészséges gyermekéjszje
és a beteg gyermek, a gyomorbetegségek reggeli táplálékja
Még a hányástól, hasmenéstől, belhurutól és elkerülte ezeket
A gyermekápolásról ismerhes fizetel ingyen küld. NESTLÉ
Wien I, Biberstrasse 11.

Dr. MÁLNAI MIHÁLYNÉ

lelcsőbb leány tan- és nevelőintézele

Budapest, Ul., Teréz-körút 39. sz., I. emelet.

12 év óta fennálló iskola és Internátus bejáró félig és egészen bennlakó növendékek számára. 4 elemi, 4 polg. ri. 3 továbbképző tanfolyam. Államtervezés bizonyítványok. Korlátolt számú növendékek. Gondos családias nevelés. Egészséges, tiszta helyiségek, elsőrangú ellátás. Kiváló tanterv. Benlakó francia és angol nevelőnők. Bővebb felvilágosítást ad

1096-10

Az igazgatóság.

Új szabóüzlet!

Nagykanizsa, Csongorí-út 2. szám a takarékszövetkezeti épületben.

Értesitem a n. érd. közönséget, hogy a mai kor igényeinek megfelelően fővárosi mintára egy új férfinaszabóüzletet nyitottam, hol a legújabb divatu díszingők, felöltők és tölthető k...
olcsón és pontosan készíttetnek.

A mélyen tisztelt közönség szíves vagy pártfogását kérem.

Teljes házzellett

Tanczenberger József
fővárosi szabó.

Hirdetmény.

Kutfejf községben a jóváhagyott építési terv szerint építendő községi iskola építése

folyó évi augusztus 24-én d. n. 2 órákor

Kutfejen a bíróságánál fog nyilvános árlejtés útján vállalkozónak kijadatul. A vállalkozóknak 500 korona bánatpénzt tartoznak letenni. Az árlejtés egyéb feltételei a jegyzői íródában bármikor megtekinthetők.

Kutfejf, 1907. augusztus 15-én

Nagy Sándor
Községi író.

Egy teljesen új
Kühne-fele 5. sz. rosta
szákolóval együtt
* első áron eladó. *
Megtekinthető a nagykanizsai társaságban.
Küldés ellenében 10-11. (Küldés)

Postakiszorító és hírdelvények:
Nagykanizsa,
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Vásárolás polgári.
Telefon: Hírdelvények: 108
Postakiszorító: 38
Hírdelvények és hírdelvények
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Vásárolás polgári.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
Helyben háshoz hordva:
Egy hóra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—
Postai küldéssel:
Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Megjelenik naponta este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.
Feloldó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÁVÉSZ LAJOS.
Egyes szám ára 6 fillér.

A birtokrendszer reformja.

Nagykanizsa, augusztus 21.

Szemelláthatóan és vaskövetkezteséggel töri immár keresztül a történelmi előítélet burkát és szivódik fel a közvélemény termő talajába egy gondolat: a birtokrendszer reformjának gondolata. Közgazdasági institúciók már határozottan érzik és tudják, hogy munkáshányuak, kivándorlásnak, — ipari hátramaradottságnak és egyáltalán összesen gazdasági betegségeinknek és ezeken át a közjogiaknak is gyógyulása csak a birtokrendszernek és az őstermelésnek a jelenlegieknél helyesebb alapokra fektetése től várható.

A nép földéhsége, az a lázas mohóság, mellyel a paraszt a — jó az Isten, majd megsegít — hagyományos utógondolattal kapva-kap egy-egy darab föld birtokba vételén, tekintet nélkül arra, vajjon a vélejáró teher elviselhető-e, vagy sem, világos jele annak, hogy a földkérdés megoldása már nem sokáig várhat magára.

Koránsem állítjuk magunkat azzal az immár közkeletűvé válni kezdő hittel, hogy a földéhség csillapítása az a csodaszor, — melytől összes bajunk egy csúszra elmúlnak és hogy a földkérdés megoldása minden: sőt jól tudjuk, hogy ez a kérdés is csak a részecske és része a megoldható nagy komplexumnak.

E megélhetés alatt itt nem a pusztán önfentartást kell értenünk, hanem a társadalmi felemelkedés lehetőségét is. Ezt gyakran halljuk gazdagodási, vagyonszerzési vágyunk nevezni szemrehányásképp és maliciával.

Mi ezzel szemben igenis elismerjük leg-sajátabb jogát minden napszámosnak és munkásnak arra, hogy egy kis ház, kert, föld megszerzésére törekedjék és ez az ő megélhetése fölöttül tudjuk, ép úgy, mint ama magyar [okleveles mérnök] törekvés nagy fízetésért német vállalat szolgáltatába jutni, amit ő egyéni érvényesülésének nevez.

A birtok is csak mint a megélhetés eszköze tehet számot, mint akár az emberi munka s valamely teljesen eladósodott birtokosság ugyancsak fokú elégedetlenséget lejt ki, mint akár valamely eladósodott tisztviselő kar vagy az életfeltételeit meg nem lelő munkásnép.

S midőn látjuk, hogy hazánkban már nemcsak a birtoktalanok vándorolnak ki,

hanem napról-napra nő azoknak száma, kik birtokukat eladják, hogy kivándorolhassanak, akkor önkéntelenül arra a következtetésre kell jutnunk, hogy ime ma már Magyarországon a birtok sem biztosítja a megélhetést, a szerény és megérdemelt gyarapodást, a társadalmi emelkedés lehetőségét s iudittatva érezzük magunkat a baj okait mélyebben kutatni.

E kutatásainkban aztán reá bukkanunk az uszora történelmi fajtáira, mely országunkban pusztít továbbá adórendszerünk fordítottan progresszív voltára és még sok egyébre, de mindennekfelett oly jelekre, melyek arra vallanak, hogy minden bajok és visszasságok gyökérszála mélyen benyulnak a magyar birtokrendszer kérdésébe és világosan áll előttünk a földéhség és a kisbirtokosok kivándorlásának ellentmondó tényeinek magyarázata.

A földéhség lázas tünetét leghamarabb megérezte a spekuláció s leghamarabb vállalkozott azt haszonra váltítani; a parcellázó üzlet hihetetlen méreteket ölt. Orvosságunk szeretik hirdetni a kivándorlás ellen. Komoly aggodalmuk azonban, hogy ez az orvosság veszedelmesebb, mint a baj maga s ha majd évek múlva az oksezültlenül vállalt terhek révén előállott képzelte értékek szertefoszlanak, oly válságban lehet részünk, mely egy háborúval felér.

Ezért, csupán az események és fejlemények tárgyiilagosság megítélése alapján a birtokrendszer kérdésének mint elsőrangú fontosságnak kérdésnek tanulmányozását a kormány figyelmébe ajánljuk.

A Balatonvidék fejlesztéséért.

A körjegyzők támogatását kéri.

Állítal az alispánhoz.

— Saját tudósítónktól. —

Néhány nap előtt a balatoni körút kiépítése érdekében írt át a balatoni szövetség vármegyénk alispáni hivatalához, ma pedig a következő érdekes átiratos küldte:

Negyságos alispán ur!

A balatoni szövetség tudatja, hogy a Balatonvidék fejlesztésénél jelentékeny szerepet játszik annak a nyilvántartásnak, hogy pl. mely községekben vannak kiadó lakások, eladásra szánt telkek, mely a földéhségeknek a Balatonvidékhez való hozakötésénél alkalmasan volna felhasználtatott.

As itt jelzett értelemben még a tavaszaal megkerestük a Balaton mellett fekvő községek elöljáróságait. A kért jegyzékek azonban a leg-több helyről máig sem érkeztek be, jóllehet az a községek lakosságának jól illgott érdeke, hogy a földéhségek a balatoni szövetség útján értesüljenek a fejlődés szolgáltatásban álló eszközökről és az azok körében előforduló változásokról.

Ígazgató választmányunk folyó hó 7-én tartott ülésében foglalkozott a kérdéssel és az itt hozott határozati folytán tisztelettel vagyunk bátrak felkérni Nagyságotat, kegyeskedjék a balatonparti körjegyzőséget utasítani, hogy a balatoni szövetségnek a kiadó lakások és eladásra szánt telkek jegyzékét a lehető legjobb elkészítésként megküldjék. A beálló változásokról szövetségünket értesítsék, továbbá akik a község területén alkalmas lakást, vagy telket szerezni nem tudnak, azok figyelmét a balatoni szövetségre hívják föl Szövetségünk mindenkinek díjtalanul áll szolgáltatára.

Tisztelettel kérjük még Nagyságotat, hogy a községi szepítő egyesületek szervezésének előszerűségére a körjegyzők figyelmét felhívni sziveskedjék, — mire névbe szövetségünk ingyen kiadó alapszabály mintákat, továbbá ha a községek anyagi viszonyaik megengedik, hasznának oda a jegyzők, hogy a balatonparti községek a balatoni szövetség lapjai sorába belépjenek.

Közérdekű kérelmünk mielőbbi elintézését remélve, fogadja Nagyságotat kiváló tiszteletünk őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1906. augusztus hó 10.

A balatoni szövetség:

Csápló Ernő
titkár.

Óvári Terenz
alelnök.

A perlaki kaszinó Rakovszky ellen.

Becsületsértési pör.

Landauer Béla hagyatéka.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 21. —

Érdekes becsületsértési pör eldöntésére delegálták a kecskeshelyi járásbírósgát. A pört a perlaki kaszinó indította Rakovszky István, a képviselőház alelnöke ellen, ki a legutóbbi képviselőválasztások harci izgalmaiban azt a merész kijelentést kockáztatta meg, hogy a perlaki kaszinónak *nyilvánított, nem kellene a becsületes emberek*. Ennek a kijelentésnek az előzményei a következők:

A legutóbbi képviselőválasztásokon tudvalevőleg két pártnak volt jelöltje a csak törvényi járásban: a néppártnak Landauer Béla és a függetlenségi pártnak Fenyőcséki Pál gróf, majd Fülöp Lajos, ki képviselőnek meg is választottak. Közben a választási küzdelemben nagyon antipátiikus szerep jutott Hadasi Mihály perlaki plebánosnak, ki adott szava ellenére a

Hirek.

— A megyei állandó választmány. ülésai.

Zalamegye állandó választmánya folyó hó 24-én és szeptember 2-án Zalaegerszegen ülést tart, melyen a szeptember 9-én tartandó megyei közgyűlés tárgysorozatát készítik elő.

— Váradi főigazgató állapota javul. Néhány nap előtt hírt adtunk róla, hogy Váradi Károly székesszékhelyi tankerületi főigazgató Piumóban agyszékhűzés érte s hogy állapota aggasztó. Mint egy mai fiumai távirat jelenti, Váradi főigazgató állapotában jelentős javulást állott be és folyógyógyulását biztosra vesszük. Az orvosok szerint nem agyszékhűzés érte Váradi Károlyt, hanem *napszúrását kapott.*

— A szinigazgató a rendőrség ellen. Bihari Ákos szinigazgató a nagykanizsai rendőrfőkapitányságot följelentette a megye alispánjánál, mert a rendőrség egy cirkusznak itt való játszására engedélyt adott. A rendőrség ugyanis köteles minden szinész, cirkusz, látványossági stb. társulatnak az ittjátszására engedélyt adni, egy miniszteri rendelet azonban elrendeli, hogy ha a kérelmezők között szintársulat is van, akkor az előzőleg ennek nyújtandó és a szintársulat itt tartózkodása alatt más engedély ki nem adható. A rendőrség a jelen esetben korrekten járt el. Ugyanis Bihari igazgató csupán a helyi lapokkal közölte, hogy 20-ikán városunkba visszatermi hajlandó, a rendőrségtől azonban játszási engedélyt nem kért. Így tehát a rendőrfőkapitány a jelentkező cirkuszigazgatóknak kötelese volt megadni az engedélyt. Mikor ezen engedély kiadásáról a szinigazgató értesült, azonnal ő is leíromodott, ekkor már persze a cirkusz engedélyt nem lehetett visszavonni. Kötelességtelen tehát, hogy az igazgató följelentése teljesen tartatlan alapon áll és vádjá a rendőrség ellen, melynek előzetekénységét tudomásunk szerint gyakran élvezte, igaztalan. Különben is föliszögös a lárma, mert hiszen augusztus 20-ikára sem a cirkusz, sem a szintársulat nem érkezett ide. Az alispán a rendőrségtől bekérte a vonatkozó iratokat és értesülésünk szerint a rendőrség eljárását helyesnek találta.

— Gyilkos gép. Tóth Imrével szaporodott legutóbb azok száma, kik a cséplőgép mellett lettek kötelességük áldozata. Tóth Imre ma a nagykanizsai kózkórházban meghalt. Egy somogyberzencei uradalomban dolgozott a cséplésnél, mint gépetető. Nagy éberséget igénylő munka ez, mert ha az etető nem vigyáz eléggé, életével fizetheti meg szórakoztatóságát. Így járt Tóth Imre is. Egy vigyázatlan pillanatában a gép elkapta egyik karját, melyet teljesen összezúzott. A szerencsétlen embert halálos sérülésével behozták a nagykanizsai kózkórházba, hol karját amputálni kellett. Rajta azonban ez sem segített, mert ma hajnalban meghalt. A kir. ügyész felboncolását rendelte el.

— Polgármesterek értekezlete Pécsen. A vidéki városok polgármesterei szeptember 16-án kongresszusra ülnek össze Pécsen. A kongresszus tárgysorozata a következő: 1. Elnöki jelentések. 2. Kolozsvár szab. kir. város polgármesterének indítványa a magyarországi városok közös érdekeinek hathatós oltalmazása és előbbreviálás céljából, megfelelő szervezkedés tárgyában. 3. Kolozsvár szab. kir. város polgármesterének indítványa a városok közigazgatási reformja és ezzel kapcsolatban pénzügyi helyzetük orvoslása kérdésében háromtagú végrehajtó bizottság kiküldése iránt. 4. Nagyvárad törvényhatósági város polgármesterének indítványa a virilissus kérdésében. 5. A Nagyvárad törvényhatósági város

polgármesterének indítványa a városi munkásokkal illetőleg kis lakások építése tárgyában. 6. A jövő éven tartandó értekezlet helyének és idejének megállapítása. 7. A jövő évi értekezlet elnököknek és alelnököknek megválasztása.

— Házasság. Sudescher Tivadar Máv. mérnök nőül vette Saarmann Julia tanárnőt, Csánalóson. — Kapolyi Manó szeptember 11-én tartja esküvőjét Zádor Janka kassaszonnyal Budapestén.

— Halász János temetése. Halász János nagykanizsai vasuti munkás, mint megirtuk, hétfőn két kocsi közé került és ott halált lelte. Holttétét tegnap délután felboncolták és megállapították, hogy halálát belelő elvérzés okozta, melyet a mellkas szűzódása idézett elő. A szerencsétlen embert ma délután 5 órakor temették igen nagy részvéttel. Koporsóját özvegye és három apátlan árva követte.

— Hónvédek nagygyakorlaton. A nagykanizsai 20-ik honvédegyezred legénysége ma délelőtt utazott el a városból Hatvanba, hol gyakorlatozni fognak. A hónvédek Marcalig vonaton mennek és ott csatlakoznak a kaposvári, pécsi, körmendi és fiumei honvédegyezredhez, melyekkel együtt gyalog folytatják az utat Hatvanig.

— A katonai behívók késbesítése. Közj. ledik október elseje, midőn sok legény fogja polgári ruháját a katonai uniformissal fölcserélni. Mint értesülünk, a város katonai ügyosztálya a nagykanizsai illetőségű önkénteseknek a behívókat hoinap fogja kézbesíttetni, az önkéntesi joggal nem bírók pedig a jövő héten kapják meg.

— Tilos képeslapot utcán árulni. A belügyminiszter nemcsak a röpiratok engedély nélküli ingyenes osztogatását tiltotta el, hanem a képeslevelezőlapoknak az utcán és nyilvános helyeken való árulását is. A belügyminiszter egy konkrét esetben kifolyólag hozta azt az elvi jelentőségű döntést, hogy a képeslevelezőlapok utcai elárulása tilos. A tiltó elvi határozat alól csak a nagyünnepok: újév, husvét, pünkösd és karácsony előtti héten van kivételnek helye, amikor a képeslevelezőlapokat szabad utcán árulhatni. De akkor is csak azoknak, akiknek az elárulásra hatósági engedélyük van. A belügyminiszter rendelete megérkezett Nagykanizsa városához is a szükséges intézkedések fogantatásáig véget. Ezzel a rendelettel a belügyminiszter a pornografikus levelezőlapoknak a kávéházakban, utcán és egyéb nyilvános helyeken való elárulását és forgalombahozatalát akarja megakadályozni.

— Sipisták között. Könnyen hívő ember lehet Csédi István kemencesmagasi gazdaember, hogy Nagykanizsának legnotóriusabb sipistáival ült le kártyánni. Az eredmény persze az lett, hogy minden pénzéből kifosztották. — Csédi tegnap reggel bejött a városba és beidőgátott Gyurics féle pálinkamérésbe, hol Bárdos Karoly, Ecker József és Tóth József, a rendőrség előtt jól ismert kártyások a „Hol a piros? Itt a piros” című épületes kártyajátékot játszották. Csédi egy darabig távolról figyelte a játékot, majd a játékosok meghívására ő is közéjük telepedett. Amint ez már szokás, eleinte óriási szerencséje akadt, mert alig fél óra lefolyása alatt 30 forintot nyert. Am ekkor megtordult a szerencse és a nála levő ötven forintot elvesztette. Buzán távozott a városból és most már világos volt előtte, hogy sipisták keméi kőse kerültek. Ahogy a Cségyery-úton ballagott — találkoztunk Neumark Jakab gépígyőnkkel és ennek elpanaszolta nagy baját. Ebben a pillanatban ment el mellettük Bárdos, a három kártya egyike és azt Neumark minijárti nyakon is fogta és beritte

függelenségi pártot cserben hagyta és a néppárti jelölést támogatta. Ebből kifolyólag összeütközésbe jött a perlaki kaszinó tagjával, kik a plebánost a kaszinóból kizárták.

Még a választási harc alatt Rakovszky István a képviselőház alelnöke Perlakon kortekedett és ekkor szóvá tette a plebános kizárását a plebánosnak elégtételt akart adni. A néppályásan kijelentette, hogy a kizárás reá nézve nem megszegyenítő. Rakovszky állítólag azt mondta, hogy a perlaki kaszinónak ügylátszik, nem kelledek a becsületes emberek. A kaszinó ezért becsületsértési pórt indított Rakovszky István ellen. Mivel a perlaki járásbírósg bírál mind tagjai a kaszinónak, a kutia az eljárásra a *kezshelyi járásbírósgot* delegálta. Ennek részéről *Romsay Lajos dr.* járásbíró azonban Perlakon kihallgatta a tanukat. Ezeknek vallomása a képviselőház meutelmi bizottsága elé kerül annak megbirálására, hogy kiadja-e Rakovszkyt a képviselőház.

Hős fiu.

Küzdtem a vihar ellen.

— Saját tudósítómától. —

A Balatonmenti Máriatelepről expressz levélben mondják el nekünk egy 12 esztendő kővágóédesi parasztfiu hősi tettét. Maga az eset oly ritka és érdekes, hogy a róla szóló egész tudósítást közöljük.

Tegnap délután négy kővágóédesi gyermek lement a Balaton partjára, ott eldótt egy csónakot és abba beleültek. A gyermekek közül a legidősebb 12 éves, a másik három 6—8 esztendő. A csónakban nem volt evező és a szél a csónakot csakhamar a mély vízbe sodorta. Ekkor kitört a vihar és a kis vízi kalandorokat nagy rémület szállta meg. Ott kaporodtak a csónak fenekén és szívszorogva várták, hogy mi lesz velük. Az ég elsötétült, dörögni, villámlani kezdett, az eső patakokban zuhogott alá. Az ilyen égi koncert akkor is réme a gyermekeknek, ha biztos helyről nézik végig, képzelhetjük, milyen halálos aggodalmakat álltak ki az ingó, kormányátólo fosztott csónakon. A hatalmasan tornyosuló hullámok át-át csaptak rajtuk és a gyermekek hiába sikoltottak segítségért, a vihar elnyelte a kiáltást. Közben a csónakot egyre vitte a szél a közepe felé.

Bizonyára ott veszték volna, ha a 12 éves fiuban nincs meg az a bámulatos lélekjelenlét és ügyesség, melynek jelét adta.

A tomboló viharban egymás után nyalobolta át a remegő gyermekeket és a csónak orrára vitte őket. Aztán a csónak aljáról föl emelte a mozdítható padlót és azzal kormányozni kezdte a csónakot. Óriási munka ez és nagy ügyességet igényel. Arra kell vigyázni, hogy minden hullám a hajó orrán, vagy hátulsó részén törjön meg, mert ha egy is oldalba kapja, menthetetlenül elvesznek. Három óra hosszat kormányozta a hősi fiu az elemek haragjának kitett csónakot, melyet evezők hiányában csak a szél vitt előre. Nagy munkát végzett, de mire elélt a vihar és lesszállt az est, már ők is átérték a somogyi partra.

Mikor Máriatelepen és Ponyódon híre terjedt a kalandos utnak, jó dolguk lett a gyermekeknek. Uri körökben kaptak vacsát és pénzt a hazautazásához, a kis kormányost pedig valószággal ünnepezték. Ez azonban nem sok örömet léte a mulatságban, mert az óriási munka nagyon kimerítette. A gyermekek még tegnap éjjel visszautaztak Kővágóédesre, hol talán már elveszetteként siratják őket.

a rendőrségre, hol az öten, torintot megtaláltak nála és visszavitték Csáddinak. — Igy Csáddinek nagyobb volt a szerencséje mint az enné, de fogadtosok is, hogy ismeretlen emberekkel többé nem járjak. A három pipistát feljelentették.

— **Halálos gombamergés.** Csurgói leveleszék írja: Időse Gál György és fia: Ifju Gál György Jómódu Mihályi Jakosok pénteken gyanus körülmények között megbetegedtek és rövid néhány órai kínos szenvedés után meghaltak. Az apa és fia aznap gombát szedett az erdőn és azt ebédre megették. Megállapították, hogy halálukat a mérges gombák okozták.

— **Esred gyakorlatok.** A varasdi V. u'ánus esred folyó hó 16-ika óta Csáktornya környékén gyakorlatozott miközben a legénység a környékbeli falvakban volt beszállásolva. Folyó hó 16-án harcászati céllovászata volt az esrednek s 16-ára Korda vezérőrnagy kerületi dandárparancsnok is Csáktornyára érkezett a gyakorlatok megazmálására. Az esredgyakorlatok Csáktornya környékén folyó hó 21-éig tartottak, amikor az egész V. u'ánus esred lovassági dandár összpontosítás céljából Verőcére ment.

— **Jár-e díjazás az első orvosi segélyért?** Hogy halálesetek, sebesülések és szerencsétlenségek esetén jár-e az orvosoknak külön díjazás és mikor, arra vonatkozólag a belügyminiszter érdekes elvi jelentőségű határozatot hozott. A belügyminiszter döntése így szól: Hivatalos felszólítás folytán teljesített orvosi első segélynyújtásért a hatósági orvosok külön díjazást nem számíthatnak. A nem hatósági orvosok részére pedig díjazásnak van helye. A belügyminiszter döntése megérkezett Nagykanizsa városához is mihezartás végett.

— **Betörő cigányok.** Hétfőn éjszaka a bolahidai éjjeli órák néhány lappangó cigányt vettek észre a többen u'ánuk eredtek. A cigányok visszaföldöztek üldözőikre és elmenekültek. — Amint kiderült, a cigányok már munka után voltak Betörtek Kelese Vendelhez, ahonnet elvitték két éjszát órát és 100 koronát s megpróbáltak betörni Gombos Gáborhoz, Vaskoalics Lajoshoz, Császár Mihályhoz, Ku'csár Györgyhoz, Novák Istvánhoz, de itt nem sikerült a vállalat. A csandórság a tettések nyomában van.

— **A bucsu vége.** A szomszédos Eszteregnyén is a szokásos sablonnal végződött a bucsu: vérengzéssel. A községi kocsmában táncolt Neuhold István a kedvesével, midőn miért, miért sem, kényeres pajtása, Horváth István egy késsel hátulról fejbe szúrta. — Neuhold sérülése oly komoly jellegű, hogy a nagykanizsai kórházba kellett beszállítani.

Regény az életből.

Riz a nagy szerelem.

Rusziállába szakadt zalai fiu.

— augusztus 21.

Az élet tarka össze-visszaságában egymásra gyártja az olyan regényeket, melyeket, ha könyvben írta meg valami fantasztikus író, senki sem hinné el valóságának. A legregényesebb fajtájához tartozik annak a Kájzer Mártonnak a története, aki most messze tengereken túlról ad magáról hírt.

Kájzer Márton jóra való gépész volt. Iskólát végzett, tanult ember létére boldogult is. Itthon s egy nagyobb malomban talált alkalmazást. Mintegy tíz évvel ezelőtt Kájzer Gyulára ment és akkor sornában beleavatkozott egy leány is. A véletlen ismertette meg őket egymással s megismerkedtek egymással. A gazdag

szülők azonban mitse akartak hallani a munkásról.

Kájzer erre eltűnt. Hogy hová? senkinek sem árulta el. A leány pedig várt egy évig, két évig, aztán elfeledte a szerelmet. Hosszu, szép levél mondja mindent. Nagyon messziről hozta a posta: Sidneyből, Ausztráliából. A levelet Kájzer írta Csáktornyan lakó bátyjához. A levél egyrésze így szól:

„Legelőször Hollandiába vándorojtam. Onnan elszereződtem a manchesteri gyárba. Egy évvel később azonban még tovább vettem a sors. Fűtöttem a pittsburgi acélgárban. — Eztergályoztam a vasat Kanadában és ettem a konzervhust az Ocean hajóin, mint gépész. Ezelőtt hat évvel betegem vittek ki hajómról Sidneybe. Sok szenvedés várt ekkor reám. Pénzem elfogyott s mikor kibocsátottak a Sailors Sanitary Board kórházból, úgy állottam itt, mint hajótörött a sziklán. Fél évig hasztalan kerestem állást. Egy nap mosogató legény, másnap asztalos inas, majd zsákhordó voltam a kikötőben. Sok vergődés után bejutottam a Clark & Sons cég cérnagyarába. Három hónappal később már első gépész lettem, heti 4 font sterling fizetéssel.”

Itt kezdődik Kájzer csodás pályafutása. Viszonyai egyre javultak. Négy évvel ezelőtt egy új rendszerű kazántisztítót szervert. Erre szabadalmat kapott. Ma saját gyára van s boldog, mert vagyonát csak magának köszönheti. Kájzer kérte bátyját, hogy menjen el a gyulai leányhoz s mondja meg, hogy ő még mindig hű hozzá és várja. Kájzer bátyja el is ment, de a leány már férjnél van.

Színház és Művészetek.

(—) **Színészek érkezése.** Bihari Ákos színtársulat jelentése alapján azt írjuk, hogy a színtársulat a nagykanizsai utószerezont e hó 20-ikán Szent István napján kezdi meg. A közönség élénk érdeklődéssel várta a színészek érkezését, ez azonban nem következett be, mert a társulat érkezését közbejött akadályok miatt el kellett halasztani. A színtársulat, az igazgató távirati értesítése szerint, csak holnap, csütörtökön érkezhet. Holnap este a Vig ösvégyet adják, a czímszerepet Kormós Ilonka fogja játszani.

(—) **Feledi Boriska Siófokon.** Feledi Boriska, a volt nagykanizsai primadonna a napokban Bihari színtársulatnál vendégszerepelt Siófokon. A Lili előadása, melyben Feledi Boriska fellépett, szufolt ház előtt zajlott le és a művésznek jelentékeny sikert aratott. Feledi a miskolci társulat primadonnája.

Törvényték.

§ **Az asszonyért.** Rózsa Nándor nagykanizsai csavargó a társával mulatott múlt év december hó 27-én a Vaskapu vendéglőjében. Már jól el voltak ázva, mikor betért oda körutján Bazsó János 17 éves csavargó. Pénze ennek a mulatozáshoz nem volt ugyan, de képességei ez alkalommal is pótolták a hiányt. Felzólította ugyanis a mulatók egyike, hogy szerezzen neki „nőt”, amire ő készséggel vállalkozott, és a fáradsága díja fejében kikötött 1 liter bort nyomban meg is itta. Mind a négyen kivonultak az utcára, hol Bazsó utasításai szerint a legelső sétáló párt, egy férfit és egy nőt megtámadták azzal a szándékkal, hogy a nő ókori szokás szerint elrabolják. A férfit sikerült alaposan elverniök, a nőt azonban a közbejött rendőri segítség megmentette támadóinak brutalitásától. — Személyes szabadság megsértésének büntetésével

vádolva álltak Bazsó és társai a büntető törvényssék előtt. Bazsót akiről a vádirat elmondja, hogy jelenleg súlyos testi sérülés vétsége miatt már börtönben van, a havi, társait pedig 2, 1 1/2, és 1 havi börtönbüntetésre ítélte a törvényssék.

§ **Megrognott bűnös.** Életének egyharmad részét különböző börtönökben és fegyházakban töltötte el Herczeg Mihály 60 éves csavargó. Legújában július 7-én a zalamegyei Köszvényesen Hirsch Ignác boltjába tört be álknicsok segítségével. Csak alig pár korona értékű holmit tudott elvinni, mégis 3 évi súlyos fegyházat rótt ki büntetésül a törvényssék a 7-szeres fegyházat viselt vén gonosztevőre.

Irodalom.

A „Költők Világa” című anthologia harmadik kötete megjelenvén, azon reményben, hogy Uraságod e hézagpótló, olcsó, pedagógiai is fontos, s a családban nélkülözhetetlen munkát megrendeli, teljes tisztelettel felkérem, miszerint ebéli megrendelését posta fordultával velem közölni méltóztatásék. Kötve 3 korona, füzve 2 korona. Tanulók fele áron szerezhetik meg. Teljes tisztelettel Baboss László ügyvéd Nagykanizsa, Báthory-utca 13

Pulykatenyésztés cím alatt most hagyta el a sajtót Hreblay Emil, állattenyésztési m. kir. felügyelő második és teljesen átdolgozott munkája. Ezen újabb mű ismételt jele annak, hogy nálunk a baromfitenyésztés iránti érdeklődés országszerte fokozódik s a tenyésztő közönség tanulni és tájékozódni óhajt. Hreblay munkái egymásután jelennek meg s fő előnyük az, hogy Darányi miniszter által tíz évvel ezelőtt meghatározott baromfi köztenyésztési irányzatnak hű tolmácsolói s így azt lehet mondani, hogy Hreblay munkái által tanít és neveli a tenyésztőket azon hasznos és jövődelmező baromfitenyésztési irányzat követésére, amelyből nemcsak egyeseknek, de az egész nemzetnek egyetemlegesen van haszna, mert azon irányzat követése által, a vámkülföldre kerülő baromfi termékeink hovatovább jobb minőségűvé és értékesebbekké válnak. A Hreblay-féle könyvek nagy kelendőségének is ez a titka. Az új munka igen sikerült és kapható a szerzőnél (Budapest, — Városliget, M. kir. Mezőgazdasági Múzeumban) 3 kor. 20 fillérért. Ajánljuk e munkát az érdeklődőknek megszerzésére.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 21.

Készáru-üzlet:

Üzlet csendes. Arak változatlanok.

Mátáridő-üzlet:

rúza októberre	11.43
roza októberre	9.45
tengeri 1908. májusra	6.70
sab októberre	8.10

Táviratok és telefonjelentések

A vasutas törvények szentesítése.

Hogy vélekednek a horvátok?

Budapest, augusztus 21. A mai nap politikai szenzációja, hogy a király a vasutas törvényjavaslatokat szentesítette. Mint-hogy a hivatalos lap ma a tegnap esti nap miatt nem jelent meg, a királyi szentesítéssel ellátott vasuti törvényeket holnap fogja közölni — A szentesítés némi késése különböző kombinációkra adott okot, pedig ennek egyszerű magyarázata van. A vasutasok megkapják lényegesen megjavított illetményeiket, Horvátországban a vasutasok nyelvén a magyar nyelv tétetik, ami eddig csak gyakorlatban volt meg, de törvényben nem volt kimondva. A szentesítéssel egyidejűleg a Kormány bizonyos engedményeket tett a horvátoknak és valószínű, hogy ezen engedmények formulázása késleltette a királyi szentesítést.

Zágráb, augusztus 21. Míg a magyar sajtó tulságosnak találja a horvátoknak tett engedményeket, addig a horvát koalíció organumai keveslik azokat. Politikai körökben mégis azt hiszik, hogy az engedmények kétségkívül befolyással lesznek a horvátok jövő magatartására.

A marokkói bonyodalom.

Páris, augusztus 21. Hivatalos jelentés szerint a francia katonák ismét megütköz-

tek a bennszülöttakkal. A harc igen heves volt. A franciák közül egy tiszt megszebesült, két közember meghalt. A bennszülöttek vesztesége sokkal nagyobb.

Házkutatás egy szerkesztőségben.

Marosvásárhely, augusztus 21. Tudvalevőleg Gaal Gaszton orsz. képviselő rágalmazási pört indított a Marosvásárhelyen megjelenő Székely Lapok szerkesztője ellen. Ebből kifolyólag a vizsgálóbíró ma a lap szerkesztőségében és nyomdájában házkutatást tartott, hogy a sérelmes cikk kéziratát megszeresse, a kéziratot azonban nem találták meg. A vizsgálat folyik.

Rablógyilkosság az utcán.

Budapest, augusztus 21. A budapesti rendőrfőkapitányság ma táviratot kapott, mely jelenti, hogy a pest megyei Bia község nyílt utcáján ma hajnalban megtámadták és meggyilkolták Weinpacht József ottani dúsgazdag földbirtokost, aztán a nála talált pénzt elrabolták. A rablógyilkosok elmenekültek, de a csendőrség nyomukban van.

Orosz forrongás.

Varsó, augusztus 21. Tegnap este 15 forradalmár szocialista megtámadott három rendőrt, akik közül kettőt agyonlőttek. A forradalmárok automobilon robogtak el.

Szerkesztő: Nagy Samu.

Lapkiadó és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

Nyílt-tér.

És mindenki számára — Ezzel kezdődik a szentesítés
igényelőkkel közösen által megújított.

Kalodont

széleskörűen

megismertető.

A legkorszerűbb és legújabb szentesítő gépek. A legújabb mindig a legkorszerűbb. A legújabb szentesítő gépek a legújabb szentesítő gépek. A legújabb szentesítő gépek a legújabb szentesítő gépek. A legújabb szentesítő gépek a legújabb szentesítő gépek.

Szemelvények
egy világdetektív
titkosaktáiból

Sherlok Holmes kalandjai

I. füzet

A hétnejű férj.

Ára 25 fillér.

Minden füzet egy teljesen
befejezett regényt tartalmaz.

Kapható csak a

„Zala” lapkihordóinál és

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Nagykanizsán.

Havonként egy füzet jelenik meg.

A legjobb padlófénymáz!

FRITZELACK

A legkínálóbb! A legtartóbb!

Használatban a legolcsóbb!

Nagykanizsán: Neu és Klein és Fiálovits Lajosnál.

Bélhurut

(Idült, ideges, gümökóros hasmenés legjobb gyógyszere a

Barta-féle FEKETE AFONYA

GYÓGYBOR.

Kapható gyógyszerészeknél, 5 üveget 8 koronáért bérmentve szállít.

Előzetes fizetések kivételével is.

Felkai konzervgyár Felka, Szepes m.

Kerjen arjegyzeket!

Csmegekonzervek

Barta-féle erde gyümölcsbefőttök, izek, szörpök. Iózelék- és huskonzervek, nem mes boroviczkái versenyen felüli minőségben szállít.

Hirdetések

szervezetnek
a lap kiadóhivatalában

Szőlő-sajtók, Gyümölcs-sajtók

„Berhules” kétfős nyomószerkezettel hézi hajtóóra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkahépeség számára

Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok,
bogyó-gépek

Teljesen felszerelt süretilő készülékek állandóan és kocsira szerelve. Lő-sajtók, bogó őrök.

Aszaló készülékek, gyümölcs és fozélek számára, gyümölcs-hámzó és vágó gépek. — Szabad önműködő, hordozható és szállítható „SYPHONIA”-permetező szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegács permetezésére. Szőlő-ek elő gyártatnak és szállíthatnak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint.

Mayfarth Ph. és Társa

gondnoki gégyarnai, vállalkozói és gézhőmérő által

MEG, 11/1, Többszörösen 11. — Előzetes 100 szék, ahol 1000 szék

Nézettség ábrázolhat legyen és bérmentve. Képviselet és vizuálisvizuális bérmentve.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egy hónap	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Égész évre	12.— „

Postai küldéssel:

Egy hónap	1 50 K
Negyedévre	4 50 „
Félévre	9.— „
Égész évre	18.— „

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felolvasó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Két dudás.

Nagykanizsa, augusztus 22.

Két dudás van nem a csárdában, hanem a koalícióban. Már t. i. olyan két dudás, amelyik sehogysem akar megférni egymással. A függetlenségi párt, meg a néppárt.

Igazán különös, majdnem értelmetlen dolog!

Mindenki tudja, hogy voltaképpen hárman vannak dudások, tehát hárman dudálnak a koalícióban. A harmadik dudás az alkotmánypárt.

És amíg az alkotmánypárt dudálása sohasem bántja sem a függetlenségi-, sem a néppárt fülét, valamiképpen ennek a két dudásnak dudálása ellen sem emel kifogást az alkotmánypárt, a harmadik dudás: — addig fentisztelt két dudás egymással se-hogy sem fér meg, s az egyik mindig kifogásolja a másik dudálását.

A latin közmondás szerint (Inter duos litigantes tertius gaudet: Két veszekedő között a harmadik örül) a két veszekedő dudás mellett a harmadik, az örvendő dudás az alkotmánypárt lehetne. De mi nem hiszük, hogy ez a szakadatlan zsörtölődés, egymásra agyarkodás valami nagy örömet szerezne most a harmadik dudásnak. Mert valószínűleg ő is úgy vélekedik, mint a magyar nemzet közvéleményének nagy része, hogy az efféle dudásveszekedésnek a felforgó viszonyok és körülmények között a magyar nemzet vállalhatja legnagyobb kárát.

Nem keressük, nem firtatjuk mi most azt, hogy ki kezdte, ki folytatta, ki hagyta félben, ki kezdte megint elülről a veszekedést: csak konstatálni kívánjuk, hogy majd a függetlenségi, majd a néppárt országos sajtó organumaiban jelennek meg olyan tartalmú és olyan hangú cikkek, amelyek világgá kürtölik a koalíció fentisztelt két dudásának veszekedését; ami azután bizony-bizony mélyen elszomorítja a harmadik dudást, az alkotmánypártot is, meg az erőteljes nemzeti kibontakozást reménylő és váró hazafiakat is.

Igazán nem értjük, hogy a felforgó viszonyok között mire való ez az állandó lesbenállás? Mire való az a szakadatlanul való vadászás olyan mozzanatokra, amelyek kiellenítésével egyenesen egymás ellen lehet ígérni azt a két pártot, mely eszidött meg-

találhatja a maga közös munkaanyagát a koalíció keretében a nemzeti alap, a magyar alkotmány megszilárdítására? Mire való a kölcsönös féltékenykedés most, amikor a koalíció olyan föladattal fog hova-líamarabb szemben állani, amely valószínűleg nagy változást idéz elő majd a pártkeretek elhelyeződése tekintetében is? Értjük e feladat alatt a választói joguk újabb törvénnyel való szabályozását!

A hazája és nemzet érdekén komoly aggodással, lelkiismeretes kötelességtudással csüngő hazafi ma köteles távoltartani a koalíciótól minden ellentétet, minden párttaktikát; mert tudja, hogy a koalíció olyan fontos közös munkára vállalkozott, olyan nagyfontosságú nemzeti munka előtt áll, amelynek elvégzése az ő részéről a politikai becsület kérdése, a magyar nemzet részére pedig a belső nyugalom, a nemzeti megszilárdulás kérdése.

Hogyan lehet ilyen körülmények között akár a függetlenségi párt, akár a néppárt sajtóorganumainak olyan neveléses kanapé-és tyukkérdésekkel foglalkozni, hogy ebben vagy abban a kerületben ki lépett föl képviselőnek? — hol állított a néppárttal szemben ellenjelöltet a függetlenségi párt? — a néppártnak vagy a függetlenségi párt-nak melyik szervező gyűlésén volt jelen egyik-másik főispán vagy miniszter? — hol van az iga i 67 vagy a hamisítatlan 48?

Valami egészen más egyebet vár most az aggodalmasan várakozó magyar nemzet közvéleménye a koalíciótól; nem ilyen kicsinyes dolgok firtatását, amiket majd elintéznek künn a periferiákon, az éppen érdekelt választókerületek. Nagy dolgoknak nagy összetartással való keresztülvitelét várja most mindenki. Ha az meg fog történni, azután megint szabad lesz a vásár. A különböző nőiát fuvó dudások veszekedhetnek kedvük, guasztusuk szerint.

De azzal a kicsinyeskedő ingerkedéssel, amivel eszidött akarják egymást bosszantani, — a komoly aggodalommal várakozó magyar nemzetet legfőlebb mélységesen elszomorítják, — és örömet csak azoknak szereznek, akik még mindig erős reménységgel várják a koalíció flakkját.

II. Ferenc József.

Levele a trónörökösről.

A Szeged és Vidéke című lapársunk igen érdekes levél birtokába jutott, melyet ma hoz-zánk érkezett számában közöl. — A levelet Ferenc Ferdinánd trónörökös közvetlen környezetéből írták és többek között a következőket tartalmazza:

— A király nagyon sokszor és nagyon szívesen értekezik kormányzati ügyekben Ferenc Ferdinánd trónörökösrel. Teljesen alaptalan a trónörökösről elterjedt az a vélemény, hogy nem szereti a magyarokat és hogy klerikális érzelmű. Ferenc Ferdinánd nemcsak tanulta a nyelvünket és nemcsak tökéletesen beszél is magyarul, sőt mindig megrendeleti a magyar könyveket s rendelő leveleit állandóan saját-kezüleg és magyar nyelven írja. Neje szintén tanult magyarul és férjével minden nap több órán keresztül magyarul beszélget. — Ami a főherceg klerikális érzelmeit illeti, az abból nézetek eloszlatására teljesen elegendő az, — hogy környezetéből több egyházi férfit elbocsátott. A király iránt való hódolatát azzal fogja kifejezni, — hogy trónralépése után II. Ferenc József néven fogja a két országot kormányozni.

A városok hivatása.

Alapítsanak gyárat.

Maradjon a szubvenció ilthon.

Ha pénz nincs, van hitel.

Városaink túl vannak terhelve. Ezt tudjuk mindnyájan. Ezt halljuk, ezt olvassuk napról-napra. A legzűrségebb kiadásra sem kerül már fedezet.

Kell iskola, nincs pénz; kell színház, kell ezer más dolog, nincs pénz, nincs fedezet.

A pótdó emelése lehetetlen, — a polgárok az eddigi terhek alatt roskadoznak már.

Az állam segélyezését várjuk, mint megváltó anyagot. Holvan. Az államnak kötelessége a városokat segélyezni, őket az állami teendők ellátásáért kárpótolni.

Csak hogy az állam a városokkal közös bajban szenved: kevés a — pénz. A városokkal szemben fennálló kötelességének tehát — legalább egyelőre — megfelelni nem tud.

Az államségiére tártlenül várni, a városok további fejlődését ettől a kötséges segélytől függővé tenni tehát nem lehet, nem szabad.

A városoknak önezerjükből kell jelenlegi tart-hatatlan helyzetükből kibontakozniok.

Csak nemrégiben országos mozgalom indult meg a magyar ipar támogatása, fejlesztése érdekében. Lelkesen vették ki a tulipánt valamennyien. És ennek a lelkesedésnek eredménye?

Ugyanannyi, vagy talán még több külföldi áru jött be hozzánk most, mint aszalt.

Mielőtt a külföldi iparcikkeket bejötték alá helyezzük, léteztünk iparvállalatokat, melyek az eddig külföldről behozott cikkeket éppen oly jól és éppen olyan olcsón itthon készítették el.

Külföldön a nagy urak, a magánosok fektették vagyonukat iparvállalatokba és őrjási jövedelmre tettek szert. Nálunk erre hiába várunk — ezt az eddigi tapasztalatok eléggé mutatják.

Álljanak tehát elő a városok. Álljanak az élére a magyar ipar megteremtésére irányuló akcióknak nem szavakkal, — ebből már elég volt — hanem tettekkel. Alapítsanak gyárakat saját maguk. Ne várjanak, míg külföldiek jönnek be hozzánk gyárakat alapítani őrjási állami és városi szubvenció mellett! Tartasuk meg ezt a szubvenciót magunknak.

Ha a városoknak nincs pénzük a gyáralapításhoz, van hitelük, feltétlen hitelük, vagy hitelük.

Fogyasztó község pedig maga az egész ország. Ne keljenek egymással versenyre egymás kárára az egyes városok, hanem szövetkezzenek az előállítandó iparcikkek tekintetében. Egymásnak pedig feltétlenül biztosítsák a piacot.

Közgazdasági életünknek minő őrjási átalakulása várható ettől. A sok millió, amely most évről-évre külföldre vándorol, itthon marad. Az ezer és ezer munkás, ki munkahiányban Amerikában kénytelen új hazát keresni, itthon talál munkát. Lessz pénz iskolára, színházra és mindarra, amire kell. Módjukban lesz a városoknak, hogy valóban városokká, a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem gócpontjaivá váljanak.

Magyarországot gyarmatiságából kiragadni, ez a városok hivatása.

A király leánya.

Elmebeteg urinó.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 22

Egy szerencsétlen beteg urinót szállítottak el ma Nagykanizsáról egy fővárosi elmegyógyintézetbe. Tragédiája annál megrendítőbb, mert a gyönyörű megjelenésű 27 esztendő fiatal asszonyt korábban mindenki nemes gondolkodású, művelt nőnek ismerte. Szomorú sorsa őszinte részvételt tölti el minden ismerőjét.

Özv. N. L.-né egy pécsi kereskedőhöz ment nőül. Férje később anyagi zavarok közé jutott és ezért önkézzel véget vetett életének. E családi tragédia megrendítette ifju nejeének lelki egyensúlyát és bár itthon, szülei házában, hová férje halála után három kicsiny gyermekével költözött, a legfigyelmesebb ápolásban részesült, gyógyulást nem talált. Még leánykorából ábrándos természetű, exaltált lelki életű nőnek ismerték. Férje halála után ez az exaltált állapot még fokozódott és egész gondolatvilágát az olvasott regények hősei és hősnőinek sorsával való foglalkozás töltötte be. A szerencsétlen szép asszony így végre kívül jutott a való élet körén és az álom, az ábránd lett az ő valósága.

Féltéve lehet, hogy először beköszöntött szerkesztőségünkbe és kérte, írjuk meg, hogy ő Henriette főhercegnő, a király leánya. Bámulatos éles ésszel kereste és adta elő igazolást és a beteg fantázia szélsőségeivel színezte ki az ő elrablásának kalandos módjait. Ettől kezdve naponta vendégünk lett, mindig a bizonyítékaikat hozta, de jött ügyvédekhez, a rendőrséghez, ügyészséghez, polgármesteri hi-

vatalba és mindenütt összekötéseket keresett az udvarhoz. Rögözméje dacára is társalgása élvezetes volt, mert minden egyébről normálisan, sőt válogatottan tudott beszélni.

Pár hét óta súlyosbodott baja és fűdőzési mániába esett, úgy hogy elszállítása vált szükségessé, ami ma reggel meg is történt. Ő, szegény, persze azt hitte, hogy végre elismerték igazát és az udvarhoz viszik. Tegnap este még bucsuzni is eljött a szerkesztőségbe és biztosított bennünket további jóindulattal.

Meg kellett írunk a szerencsétlen nő szomorú esetét, mert utóbb már az egész városban portálta rögösznéjét és igaz eléggé nyílt dolog.

3 régi szó . . .	3 új szó . . .
Altwater	Altwater
Gessler	Gessler
Jägerndorf	Budapest

Hirek.

— **Zichy Aladár** gróf miniszter, orsz. képviselőnk, miut nekünk táviratilag jelentik, ma Pécsre utazott, hogy a holnapi méhészeti kongresszuson, mint az orsz. Méhészeti Egyesület elnöke részt vegyen.

— **Szabadságon.** Dr. Mayer Ferenc járásorvos ma 4 heti szabadságra távozott.

— **Az első pacsai ügyvéd.** Dr. Kaszás Ádám Ödön ügyvéd a zalamegyei Pácán ügyvédi irodáját megnyitotta.

— **Gazdaköri gyűlés.** A Nagykanizsa város- és járási Gazdakör f. hó 28-án délelőtt 10 órakor a városház tanácstermében rendes közgyűlést tart, melyen öt pontból álló tárgysorozatot fognak megvitatni.

— **A városi tisztviselők érdekében.** Ismertettük több városi közgyűlésnek feliratát, a melyben az állami funkciókért a városi tisztviselők fizetésének rend zéséhez állami kárpótlást, hozzájárulást kér, olyan arányban, mint azt a megyék is élvezik. A felirat pártolást végett ma érkezett meg Nagykanizsa városához.

— **Szerencsétlenség a Balatonon.** Siófok-ról táviratozzák: A Balatonon ma reggel óta őrjási orkán dühöng. Badacsony és Révfülöp között egy csónak, a melyben hatan ültek, felborult. Két személy a vízbe fullt, a többi sikerült kimenteni.

— **Fedák Sári Nagykanizsán.** Fedák Sári, az ünnepelt primadonna, tótzerdahelyi birtokáról ma belátogatott Nagykanizsára és itt a boltokban különböző tárgyakat bevásárolt. A nagy nő meg lehet elégedve a kanizsaiakkal, mert itt léte meg lehetőséget fűtőnést keltett.

— **Nagy tüz egy uradalomban.** Tudósítónk táviratossá, hogy gróf Széchenyi Manó balatonmagyaródi uradalomban tegnap tüz támadt, mely óriási pusztítást vitt végbe. A legveszélyesebb mentési és o tási munkálatok dacára csak-hamar 17 cselékház lett a tüz martaléka. A kár tetemes. A tüz keletkezésének okát eddig nem sikerült megállapítani.

— **Megszűnt állatbetegség.** Hivatalosan közlik, hogy a lépfenejárvány, mely a szomszéd Somogyassentmiklóson uralkodott és pusztított, megszűnt, a községet tehát az elrendelt sziálat alól feloldották.

— **Öngyilkosság.** Cserepes József keszili lakos jómódú földmives e hó 17-én kiment szőlőjébe és ott fűbelötte magát. Hozzáértározói, akik keresésére indultak, másnap reggel találták meg holtan. Cserepes, aki 32 éves volt, hátrahagyott levelében azt írta, hogy gyógyíthatlan betegsége miatt lelt öngyilkossá.

— **A vezérkar újjászervezése.** Bécsből jelentik: A N. Wr. Tabl. értesítése szerint a király már jóváhagyta a vezérkar újjászervezésére vonatkozó előterjesztéseket. Ennek következtében a hadiskola hallgatóinak számát körülözni fogják s már most kevesebb tisztet bocsátottak a hadiskolai vizsgálatra.

— **Aranyat mosnak a Murából.** Ifjabb Sporzon Pál, a debreceni gazdasági akadémia tanára, kérvényt intézett a budapesti bányafőkápitánysághoz, amelyben engedélyt kért arra, hogy a Mura folyó homokjából aranyat mosathasson. A bányakapitányság Sporzon beadánya folytán megkereste a Mura mentén lévő járások főbíráit, hogy tüzzenek ki e tárgyban az érdekeltség meghallgatása végett helyszíni tárgyalásokat. Miután az engedelem kiadása ellen senki nek se lehet kifogása, az aranymosás kísérleteit már nemsokára megkezdik.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Szegény Turi József, nyirádi (Zala m.) lakos se gondolta volna a mult vasárnap reggel, midőn édes apja temetésére indult el a Lőrinc melletti Csöta pusztáról, hogy utközben ő is halál fia lesz. A végzet utjai azonban kiszámíthatatlanok s szegény Turi József egy golyó által találva halálra sebeztetett és fél napi kínos szenvedés után meghalt Nyirádon. Az eset előzményei a következők: Turi József nyirádi lakos, nő, családos földmives Csöta pusztán aratógazda volt. A mult vasárnap a kora hajnali időben gyalogszorrel utra indult Nyirádra. Családjához igyekezett, hogy onnét édesapja temetésére menjen Orosziba, mely vasárnap délután volt kitérve. Amint Turi a kolonitári erdőhöz ért, egy lövés dördült el s a kilőtt golyó Turi mellébe faródott. — Turinak még volt annyi ereje, hogy nagynehezen elvándorogott a miakéi határba, egyik majorba s ott összesett. A majorban rögtön kocsihoz tették s haza vitték Nyirádra, hol még aznap este meghalt. A csendőrség erőlyes nyomozást indított meg az ügyben.

— **Egy mozdony szikrájától meggyújtott erdő.** A 48. sz. órház közelében, Szempc község határában az arra haladó vasuti vonat szikrájától tüzet fogott a gróf Eszterházy-féle fiatal fenyveserdő. Az oltást a fűlőtte nagy szárazság s az erős déli szél nagyon megnehezítette s körülbelül 17 katastrális holdat kitévő erdőrészt teljesen leégett.

— **Az öngyilkosok és a belügyminiszter.** Érdekes körrendelet érkezett tegnap Zalavármegyéből. A belügyminiszter küldte, aki kérdést intéz a törvényhatóságokhoz az iránt, hogy ki adja meg az öngyilkosok temetésére az engedélyt. — Nagykanizsán és a megyében tudvalevőleg a kir. ügyesség adja az engedélyeket. Ugy látszik: a miniszteriumban rendezni készülnek ezt a kérdést.

— **Hatezer korona.** Kaposváról írják a következő tudósítást, melynek nálunk is megvannak a maga tanulságai: Városunkban napok óta beszélnék egy kereskedő nagy kártyavesztéséről. A kereskedő az elmúlt héten egyik kávéházban kereszthatezer koronát veszített el kártyán három nap alatt. A kereskedő feleséges ember, előkefő és gazdag — bár nem kaposi. A kereskedő családja már egész vagyont fizetett ki a kártyás emberért, de mivel alapos a gyanu, hogy az esetben hivatalos kártyások tiltott használatán nyerték el az összeget, jelentést tettek az eset miatt. Csak a véletlen akadályozta meg, hogy tegnap szensációs lejárótizálás nem történt. De ezzel az esettel kapcsolatban valószínű nagy botrány lesz, mert a kereskedő felesége az ügyet nem hagyja annyiban. Az eset hőstét, a veszítő kártyajátékosok közülében, a családja fürdőre küldte. Ha a többi asszonyok is ilyen eszközökben folytatnának, akkor a kaposi férfiak kilencven százaléka egész esztendőben fürdőben üdülné...

— **A tejjgazdasági kongresszus.** A Pécselt szeptember 1-én és 2-án tartandó első országos tejjgazdasági kongresszus iránt széles körben nyilatkozik meg az érdeklődés. A kongresszusra 300 tag jelentkezett. A kongresszussal kapcsolatos vajversenyre 107-an jelentkeztek, a sajtversenyre 20-an. A kongresszus alkalmából tervbe vették egy nagyobb uradalom és egy szövetségi tejjgazdaság megtekintését.

— **Népvital.** A "Zala" nem egyszer tette már szavát a népvitalok szervezésének szükségességét. — Lassan-lassan meg is valósul az eszme. Legújabbban Verseó város társadalmi mozgalmainak vezető egyénéi népvital elnevezés alatt egy társadalmi szervezetet alakítottak, melynek célja lesz, hogy a vagyontalan néposztályt a hatóságokkal való érintkezésben és minden ügyes bajos dolgában ingyen jogsegélyben és egyéb más támogatásban részesítse. A népvital elnöke dr. Haag Aladárt — útkarává Horváth Edét választották a városnak 65 intelligens uriember vállalkozott arra, hogy önként, felváltva díjtalanul végzi a népvital hivatalos teendőinek az ellátását. A város ingyen bocsátotta a hivatal rendelkezésére helyiséget.

— **A gézgépközlelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Sopronban szeptember hó 1. napján d. e. 9 órakor ta Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati körvénnyek a magyar kir. ker. iparfelügyelőséghez (Hosszasor 2.) küldendők.

— **Nestlé Henri, svájci vegyész** ismert gyermektápszere a Nestlé-féle gvermeaktápliszit, imár 42 éves multra tekint vissza, már a harmadik nemzedék neveltetik fel vele. Nagyanyák, kik maguk is ezzel lettek felnevelve, most tanítják leánvaikat, hogy mikép főzzék az unoka számára! Kiknek azonban nem adatott meg ez az idillikus szerencse, azoknak egyszerű felkérésre, ingyen és bérmentve, szívesen megküldi a Nestlé-cé, Bécs, Biberstrasse 11. dr. Vidal, gyermekorvos, minden nyelven megjelent könyvecskéjét: »A gyermek ápolása, táplálása és nevelése. Orvosi tanácsok fiatal anyák számára.« Tessék csak írni érte.

Dinnye-gondok.

Most megint a dinnyékkal van ezer gondom. Imádom ezt az isteni gyümölcsöt. Tegnap reggel a dinnyepiacon boljongva, utamat állta egy suhanc.
— **Akar az ur jó dinnyét?**
— **Tíz csontedje keresem ennek a módját.**
— **Én segítenék vásárolni. Én tudom, ki a jó, ki a rossz.**

— **Ez pompás! És miről? Sulya után itéled vagy a szára letöréséből következtetsz?**

— **Az az én titkom. Abból élek.**

— **Hogy hogy?**

— **Segítek az uraknak jó dinnyét kiválasztani. Minden dinnye után kijár nekem három pénz.**

— **Amerikai élelmesség** — mondtam és azonnal kiválasztattam vele egy hatalmas görög, egy kisebb turkeztán és egy még kisebb ananász dinnyét. Mesteri biztossággal nyulált a golyók között és csak ránézett, tudta, ki kicsodás.

Mikor az üzlet létrejött, egy kicsit gyanakodni kezdtem.

— **Aztán bizfos-e, hogy jókat vetettél meg velem?**

— **A' már biztos.**

— **És soknak segítesz így bevásárolni?**

— **Nagyon soknak.**

— **Csodálom, hogy ezt a kofák megtürik. Minden jó dinnyéjüket elveszed, a rosszat meg mind a nyakukon hagyatod.**

Ravaszul mosolygott a piszkos.

— **Mit röhögysz?**

— **Az ur nem olyan marha, mint a többi, az ur gondolkodik. Az urnak megvallom, miért tűrnek meg engem itten.**

— **No?**

— **Én a kofáktól is kapok minden darab után három vasat.**

— **Te számár! — azért mert minden jó dinnyéjüket elszeded?**

— **Nem a jóért, hanem a rosszért. Velük úgy szól az egyezés, hogy csak a rosszakat szabad kiválogatnom.**

— **Ételmes vagy fiam, de szemtelen is ám. Az ördög vigyen el, most megvetettél velem három tökört.**

— **Élni csak kell. Meg aztán az atyaisten se tudja addig, amíg föl nem vágja, melyik a jó dinnye, melyik a rossz.**

No, én megtudtam odahaza, melyik a rossz: mind a három gyalázatos volt. Este elmentem a Szarvas vendéglőbe vacsorázni. Gyönyörű, illatozó, zamatos sárga dinnyét tettem elem. Öröm volt beucukrozni, felfalni.

Irigykedve kérдем a vendéglőst:

— **Szilágyi ur, honnan veszi ezeket a pompás dinnyéket?**

Titokzatosan mosolygott.

— **Jó, mi? A piacon veszem. — Van egy suhancom, pár krajcárért kiválogatja nekem a legjobbakat.**

Közgazdaság.

Az Első Állóid Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszlinomológgyár Kecskemén,
budapesti központi irodájának U. Mária u. 11. sz.

Beli Üzleti Jelentése.

Mai zárlatárak Budapeston:

Finomított szesz adóva	161 66
Finomított szesz adózatlan	62 66
Élesztőszesz adóva	— —
Élesztőszesz adózatlan	— —
Nyera szesz adóva	159 162
Donaturált szesz	49 51

A kontingens szesz szonnali szállítása igen szállard.

Táviratok és telefonjelentések

A nagykarolyi választás.

A függetlenségi jelölt győzelme.

Nagykaroly, augusztus 22. Nagykarolyban ma van a képviselőválasztás, melyet az egész ország érdeklődve várt, mert a függetlenségi párt és a néppárt erős küzdelmet folytattak ezért a kerületért. Hetek óta tartanak a korteskedések és a hangulatot a végletekig felizzgatták.

Ma a városban rendkívüli az élénkség. — Ugy a függetlenségi, mint a néppárti választók nagy számban vonultak föl a közeli falvakból. Bár a kedélyek nagyon izgatottak, rendezavarás eddig nem történt. Megtörtént ugyan, hogy néhány suhanc megtámadott egy csoport függetlenségi választót, de komolyabb összeütközésre nem került a sor. A pártok fölvonulása, mely a reggeli órákban kezdődött, rendben ment végbe.

A választási elnök a választást reggel 8 órakor nyitotta meg. A mandatumért két jelölt küzd: **Papp Béla függetlenségi és Szabó Albert néppárti** programmal. A szavazás 9 órakor rindben kezdődött. Elsőnek a sors-huzás folytán függetlenségi választók szavaztak. A szavazatok aránya délután 1 órakor a következő volt:

Papp Béla 526

Szabó Albert 126

A függetlenségi párt győzelme bizonyos. — A kerület román választóinak egy része a függetlenségi jelöltre szavazott, dacára annak, hogy **Vlád Aurél** nemzetiségi képviselő tegnap közöttük járt és arra igyekezett őket rábírnai, hogy a néppártra szavazzanak.

A kicsapott katonanövendék ügye.

Budapest, augusztus 22. Országszerte nagy feltűnést keltett az az eset, hogy **Thury Lajost**, a Ludovica végzett növendékét a katonaságtól eltávolították, mert akkor, midőn két társa egy csónakról a fekete-sárga lobogót eltávolította, azt a megjegyzést tette, hogy mindnyájau a fekete-sárga zászló alatt élnek. **Thury atyja, Thury Gábor** honvédszázados ma Budapestre érkezett és felségfolyamodást fog küldeni a királynak, melyben kegyelmet kér fia részére.

Lurger haldoklik.

Bécs, augusztus 22. Brixenből Bécsbe érkezett táviratok jelentik, hogy **Lurger**, Bécs város polgármestere súlyosan beteg. Állapota az éjszaka oly súlyossá vált, hogy eszméletét elvesztette. *Az orvosok lemondottak életéről. Halála minden órában bekövetkenhet.*

Oláh izgatások.

Belényes, aug. 22. A belényesi kerületben az oláhok izgatása egyre növekszik. Ma 500 csendőőr és 300 katona érkezett ide a rend fentartása végett. Gélel Károly segédjegyzőt az oláhok ma az utcán elfogták és véreire verték. A verekedő oláhokat a csendőőrség szétkergette.

Nyílt-tér.

Etvágyhiány
és emésztési zavarok ellen
legjobb szer a

rohitschi Tempelforrás

idültbb hajónál még előnyösebb hatás

STYRIA-FORRÁS.

Magyarországi ártár: Hoffmann
József Budapest, Balthary-u. 8 sz.

Évszázadok óta ismert

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
Savanyúvíz

A legi legítima

segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
kuráknál; mindig
főnyesen bevált.

Elveszett

Augusztus 20-án Nagykanizsa állomás és Belezna pusztai közti úton (közel az állomáshoz) egy kézi börtáska, mely különböző tárgyakat, — közte orrcsípítő, Optiker Kohn Bielitz cégjeggyel — tartalmazott. Megtalálójára megfelelő jutalmat kap, ha azt Marton és Huber üzletében Nagykanizsán, vagy Zichy Julia grófnőnél, a beleznai kastélyban visszaadja.

A legujabb

önműködő ablakrolettok

minden nagyságban készíttetnek és kaphatók

Scherz Lujza utóda cégnél

Nagykanizsa, Városház-utca.

Kereset bárki részére!

Házimunkások keresetnek gyors kötőgépeinknek való kötése. Távoltság nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát.

Thos. H. Whittick és Társa

— Prága, Franzens-ház. No. 6—771. —

Csemegeszőlő,

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaraként 2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemege alma és körte postakosaraként 2.40 kor., 100 kg. 24 koronától feljebb. Görög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász 32 kor., postakosaraként 2.40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vasuti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít:

Szabó 235. gyümölcskivitelező Csongrád.

Új szabóüzlet!

Nagykanizsa, Csengeri-út 2. szám a lakarék-
XXXX pénztárral szemben. XXXX

Értesítem a n. érd. közönséget, hogy a mai kor igényeinek megfelelően fővárosi mintára egy új férfiszabóüzletet nyitottam, hol a legujabb divatu öltönyök, felöltés-
XXXX és téli kabátok XXXX olcsón és pontosan készíttetnek.

A mélyen tisztelt közönség szíves velem pártfogását kérem. XX

Celjen tisztelttel!

Tanczenberger József

lérfi-szabó.

Legjobb
és legfinomabb

Szivarkahüvelyek!

Mines 1 doboz = 100 drb. 26 fillér.

10 " = 1000 " 2.— kor.

Mines parafa szopókával

1 doboz = 100 drb. 40 fillér.

10 " = 1000 " 3.60 kor.

Miz Apart Paris

1 doboz = 100 drb. 40 fillér.

10 " = 1000 " 3.60 kor.

Jedina

1 doboz = 100 drb. 36 fillér.

10 " = 1000 " 3.— kor.

Kosetta

1 doboz = 100 drb. 50 fillér.

10 " = 1000 " 4.— kor.

Eke arany szopókával

1 doboz = 100 drb. 50 fillér.

10 " = 1000 " 4.50 kor.

Cablut arany és parafaszopókával

1 doboz = 100 drb. 70 fillér.

10 " = 1000 " 6.— kor.

Egyptomy

1 doboz = 100 drb. 44 fillér.

10 " = 1000 " 4.— kor.

== Cigaretatöltők darabonként 20 fillér. ==

Kaphatók: **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papirkereskedésben
Nagykanizsán.

Vidékre 20 dobozt = 2000 darabot az összeg előzetes beküldése ellenében börtmentve küldök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Városház palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 7P.

Előfizetések és hirdetések

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésébe
intésendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben háshoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Égész évre	12.— „

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Égész évre	18.— „

Megjelenik naponta este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Főelölts szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Ujult erővel.

A városi urak itthon.

Nagykanizsa, augusztus 23.

Nem vagyunk vasból; a pihenésre mindnyájunknak szüksége van. Egyaránt annak, aki a két dolgos karja erejével keresi meg a mindennapiját és annak, aki az agysejtek munkájával tartja fenn uri életét. Sőt a szellemi tevékenység fárasztóbb, a munkaképességet erősebben pusztítja, mint a fizikai munka, mert az agy elköltött erejét csak abszolút pihenés pótolhatja, míg az izmok ruganyosságát a célszerű táplálék úgy, ahogy helyre állítja. Persze, a szellemi munka terén is vannak kategóriák. Isten igit, hogy például a városi írók anynyi szabadságra reflektáljon, mint a fejebbalválója, vagy pláne mint a város ama kitűnő urai, kiknek vállán közügyeink súlyos terhe nyugszik. Ez természetes, ez magától értetődik. De hát nincs olyan agyatygilkoló munka melyet kipihenni ne lehessen, reméljük, hogy a nyár a városi uraknak is meghozta a maguk üdülését a lázas és eredményes téli munka után. Megtértek friss egészséggel, munkakedvvel és bizonyára új ötletekkel gazdagon, mert az csak természetes, hogy kikre egy város vezetésének előkelő kötelessége hárul, azokat a nyájas Balaton és fenséges Északi tenger költészete is eredeti közigazgatási eszmékkel tölti el. A tátrai fenyvesek holdas estéin kedveséről ábrándoz a lírai költő, jövőendő sikereiről a drámaíró, parlamenti győzelmekről a politikus és Nagykanizsa város újjászületéséről a polgármester, főjegyző, aljegyző, tanácsos és mindenekelőtt a bizottságok elnökei és tagjai. Uti podgyással megrakódva immár ők is haza jöttek és ama podgyások a városfejlesztés értékes ötleteitől súlyosak — Vajjon mennyire értékelték ezeket a határszéli vámbivatalok?

Szóval itthon vagyunk és két hónapi halálos pangás után élet költözik a város háza impozáns palotájába. Nem táplálékunk a talzó remények csalfa köde, ezért nem kívánunk nagyot, nem remélünk túlzottan sokat. Egyet óhajtunk csupán. Kétségtelen, hogy a város háza közgyűlési termében a tavasz óta frissebb, az őszi hagyományok közt üdítő szellők kezdtek fújdogni. A közgyűléseket eléggé látogatták és ott nem egy helyes eszme fölvetésével és megvitatá-

sával a város ügyei iránt való élénk érdeklődés jelét adták. Volt eset, hogy szinte túltengett az indítványozás láza, de ezt is ődiómmal kellett üdvözölnünk; elsimult a mosoly, az első felbuzdulás nem mindig legkomolyabb megnyilatkozása fölött, mert a lelkes érdeklődés mindig dicséretes dolog. Azt óhajtanók tehát, hogy ezen a szépen indult nekibuzdulásnak legyen állandósága, tartalma és intenzivitása. A jóakarattól mindig lehet eredményeket remélni. És nagy eredmény lenne az, ha a közgyűlési terem élénk hangulata a kisebb tanácssterembe is behatolna és különösen, ha a bizottságok értekezleteire is valahogy beférkőzhetne. A legfokozottabb érdeklődésnek és eszmébőségnek elsősorban itt a helye

A városi bizottságok tagjainak vannak nagy és derék kötelességeik. Ezek teljesítésében meg kell lenni a munka teljességének. Nem szabad megelégedni azzal, hogy a hozzájuk intézett kérdésekre választ adjanak. Legyenek a bizottságok kezdeményezői új terveknek, életrevaló javaslatoknak, kell, hogy a bizottságok legyenek a városi politika élesztő kovásza. A bizottságok szak szerint oszolnak meg, tehát módjuk van az alapos munkára és eredményes kontemplálásra.

Rengeteg az az anyag, mely keresztülmert már a közgyűlések rostáján és megvalósulás előtt áll. Ezek örökségképpen maradtak az észre, mely az ajtókon kopog. Ez az ész, ha mi is úgy akarjuk, a mi városunk életfakasztó tavasza lehet.

A horvát bonyodalom.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 23.

A horvát koalíciónak legnagyobb pártja, a jogpárt, mint Zábrákból jelentik, tegnap nagy gyűlést tartott, a melyen osztrák (eslovén) képviselők is voltak jelen. Az egyik osztrák, Hribar, különösen vakmerő beszédében támadt a magyarság ellen, vagy mint ő mondogta: az assziniak brutálisán ellen, a melyet le kell törni. És ezt elmondhatta a magyar állam területén, a nélkül, hogy nyomban lefűlétek volna érte. A gyűlés különben lelkes lefolyású volt, — szörnyen abugolták a magyarokat, a szónokok egymással versenyre kelve kínálkoztak a maguk és nemzetük nevében az egyes monarchiának és a feldolgozó dinastiának a nagy toszással fogadtak egy határozati javaslatot, a melyben tiltakosnak az idegen (azaz magyar) uralom ellen a kifejezik azt az óhajtaukat, hogy Horvátország füg-

getlen állam legyen a Habsburg családbeli uralkodó alatt.

Ezenkívül természetesen egyéb apróságokat is kívánnak: Dalmácia bekebelezését Horvátországba, a teljes gazdasági és pénzügyi önállóságot, a horvát vezényszólt, stb. S e cél elérésére óhajtják a szerbek barátságát és szövetségét, a kiknek most feltűnően bízolag a jogpárt; egyik szónokuk barbárnak nyilvánított mindenkit, a ki egy szerbet nemzeti kovárdja miatt megtámad. Ezzel a hízkelkedéssel azonban aligha lehet újra összeropaszítani a rövid ideig tartott s már is széteső horvát szerb horvát barátságot.

A szerb radikálisok ma manifestumot tesznek közzé, a melyben megokolják a koalícióból való kilépésüket.

Láncszemek.

(A lobogó. — A katonai fogyelem.)

— augusztus 23.

Thury Lajos, a Ludovica Akadémia növendéke, kész hadnagy volt már. Csak néhány nap választotta el a hadnaggyá való avatástól. Ez alatt a néhány nap alatt történt, hogy terepianulmányozására vitték Ausztriába. Itt valamit — de nem sértőt — mondott az osztrák lobogóról. Ezért a honvédelmi miniszter kiballgatás nélkül kizárta az Akadémiából s így aug. 18-án nem lehetett belőle valóságos hadnagy.

Ez a rövid prózája annak a tragikumnak, ami Thury Lajos hadnagyjelölt életében az imént játszódott le. Mert kétségtelen, hogy ebben a kurta históriában erős tragikai vonások vannak. Különösen nagy erővel domborodik, emelkedik ki belőle a magyar fiatalember érzés- és gondolatvilágának küzdelme, öszeűtközése a katonaintézetben tanult lobogó elmélettel.

A lobogó a katonai felfogás szerint szent jelvény, melyhez minden katona hűséget esküszik. Egyik lobogó olyan szent és sérthetetlen, mint a másik.

Minden becsületes katona utolsó csepp vére kihullásáig, vérszó lehetetlenségig védi a lobogót, amelyhez esküdt. S ha olyan lobogó jut kezébe, amely a küzdő ellenfél kezéből hullott ki: azt is tisztelőben tartja.

Es a lobogó-tisztelőt kölcsönösége.

Nagyon szép, eszményi felfogás ez ebben a korban, amikor még szent lobogó jelvények alatt embertestvéreik vérében gázolva keresik a nemzetek a maguk igazát, boldogságát.

Voltaképpen ugy kellene annak lennie, hogy a lobogó-tisztelőt terén a katonai szigorú felfogás érvényesülne mindenütt a fegyvertelen polgároknál is.

Legyen mindenki előtt szent és sérthetetlen a maga nemzeti lobogója; de legyen az a más nemzeté is!

Ugy gondolom, hogy a lobogó-tisztelőnek ez az általános elmélete olyan, amit mindenki könnyen elfogad; s nem is gondol arra, hogy a gyakorlatban való alkalmazásnál valóságos erőny,

Táviratok és telefonjelentések

Királyi jóváhagyás az alkotmány-
biztosítékokhoz.

A kiegyezési javaslatok beterjesztése.

A jövő év költségvetése.

Budapest, augusztus 23. Beavatott forrásból közlik a következő nagyfontosságú jelentést: Elhatározott dolog, hogy *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter a képviselőház első ülésének egyikén okvetlenül beterjeszti az alkotmánybiztosítékokról szóló törvényjavaslatokat. Illetékes helyről jelentik, hogy a javaslatokhoz a király megadta előzetes hozzájárulását. Ugyanezen az ülésen terjeszti be a kormány a kiegyezési javaslatokat is, továbbá az 1908. évi költségvetést. A kormány elsőnek a kiegyezést akarja letárgyalni, aztán négy hónapi indemnitás szándékozik kérni, mert a költségvetés tárgyalására csak a delegációk ülései után kerülhet sor.

A nagykarolyi választás epilógusa.

Nagykaroly, augusztus 23. A városban nagy lelkesedés támadt akkor, midőn a választási elnök kihirdette, hogy *Papp Béla*

függetlenségi jelölt lett a győztes. A függetlenségi választók késő éjszakáig nagyban ünnepelték *Papp Bélát* — Midőn a függetlenségiiek egy része hazafelé tartott, az országuton egy csoport néppárti inzultálta őket. Ebből véres verekedés támadt, aminek a csendőrség beavatkozása vetett véget. A csendőrök több néppártit letartóztattak.

A belényesi zavargások

Nagyvárad, augusztus 23. Belényesre ma reggel csendőrség és katonaság érkezett és valósággal megszállták a kerületet. Az elmúlt éjjel egy-két községben zavargások voltak, melyeket sikerült elnyomni. Két olah parasztot éppen abban a pillanatban tartóztattak le, midőn egy függetlenségi választó házázt fölgyújtani akarták.

A minoriták főnöke

Szeged, auguszt. 23. A minoritarend ma tartotta Szegeden rendfőnökválasztó nagygyűlését. Gyűlésen ismét *Csak Czirjék* drt. választották meg a rend főnökévé.

A dánosi rablógyilkosság.

Budapest, augusztus 23. *Aczél dr.*, a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája ma délelőtt hirdette ki a dánosi négyzseres rablógyilkosság s a gyóni rablás miatt le tartóztatott cigányok bűnügyében határoza-

tát az ügyési indítványról. A vádindítvány értelmében a vizsgálatot gyilkosság, rablás, lopás, organdáság és erőszakos nemű közsülés bűntettei miatt és a vizsgálati fogadgot elrendelte: *Lakatos János*, *Kolompár Balog Tutta*, *Surányi Ignác*, *Surányi Márton*, *Rostás Sándor* és 14 társuk ellen, négy szökésben levő cigány ellen pedig köröző levelet bocsátott ki.

Eltűnt honvédfőhadnagy.

Ujvidek, augusztus 23. Városszerte igen nagy fejtűnést kelt az az eset, hogy *Horthy László* honvédfőhadnagy eltűnt lakásáról és azóta nyoma veszett. A főhadnagyon egy idő óta a buskomorság jelei mutatkoztak. Attól tartanak, hogy öngyilkosságot követett el.

Vasuti katasztrófa.

Trieszt, augusztus 23. Trieszt közelében ma reggel egy személyvonat kisiklott, minek következtében több utas súlyosan megsebesült. A kocsik összeroncsolódtak. A szerencsétlenséget hibás váltóállítás okozta. A kár jelentékeny.

Gyakornok kerestetik.

egy helybéli nagyobb pénzintézethez, ki jó értelemmel és bizonyítvánnyal bír, katonai kötelezettségeknek eleget tett, anyanyelvén kívül a német nyelvet is jól bírja. Caim Kladóhivatalban.

Legjobb és legfinomabb Szivarkahüvelyek!

Kínés 1 doboz = 100 drb. -26 fillér.
10 " = 1000 " 2 - kor.

Kínés parafa szopókával
1 doboz = 100 drb. -40 fillér.
10 " = 1000 " 3,60 kor.

Mix Apart Paris
1 doboz = 100 drb. -40 fillér.
10 " = 1000 " 3,60 kor.

Jedina 1 doboz = 100 drb. -36 fillér.
10 " = 1000 " 3 - kor.

Rosetta minden dobozban 1 szopókával
1 doboz = 100 drb. -50 fillér.
10 " = 1000 " 4 - kor.

Eke arany szopókával

1 doboz = 100 drb. -50 fillér
10 " = 1000 " 4,50 kor.

Cabinet arany és parafaszopókával

1 doboz = 100 drb. -70 fillér
10 " = 1000 " 6 - kor.

Egyptomy

1 doboz = 100 drb. -44 fillér
10 " = 1000 " 4 - kor.

== Cigarettatöltők darabonként 20 fillér. ==

Kaphatók: **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papírkereskedésben
== Nagykanizsán. ==

Vidékre 20 dobozt == 2000 darabot az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldök.

Szerkesztőség és kiadóhivatala
Nagykanizsa,
Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésben
Városház-palota,
Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.
Előfizetők és hirdetések
Fischer Fülöp Fia Könyvkereskedésnél
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
Helyben hához hordva:
Egy hónap 1.- K.
Negyedévre 3.- "
Félévre 6.- "
Egész évre 12.- "
Postai küldéssel:
Egy hónap 1.50 K.
Negyedévre 4.50 "
Félévre 9.- "
Egész évre 18.- "

Megjelenik napenkint este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.
Felolvasó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.
Egyes szám ára 6 fillér.

Betegápolási cikkek!

Ingyen szállítom
az itt ábrázolt
beszélőgépet, ha egy,
50 darab, egyenként 50 fillér értékű szelvényt tartalmazó füzetet vásároltál.
Minden szelvény feljogosítja annak birtokosát, hogy lemezuásárlás esetén egy 6 koronás vagy 2 db 3 koronás lemez árából 50 fillért leonásba hozhasson.
Riválóg listeztetel

Strasser
Márton
mű- és lószerezés
Nagykanizsán, (Fő-ut., Városházzal szemben.)
Műszerezési Ipari telep Razinczy-u. 8.
Övszerezés!

M. Sz.-ek alkonya.
— augusztus 23.
A fővárosi publikum már jóelőre megcsinálta az „emez” szócikkeket, m. sz.-meg szabadlábban vagy mint szédelgés, így hívta már jó ideje a hallatlan percentekkel, leírásokkal, késedelmi kamatokkal, irásdíjakkal és tudja az Isten micsoda illetékekkel dolgozó szövetkezeteket. Az a kávéházi élfaragó, ki a fenti szóficamokat gyártotta talán — sőt biztosan — maga sem tudta, hogy ez a szójáték a közeljövőben valóra válik!
A szövetkezet alkonya ott kezdődött, mikor a nagyobb bankok kezdték a hitelt megvonni tőlük és nem kaptak sehol re-eskomptot. A nagyobb és tisztességes kamatlábbal dolgozó takarékpénztárak kissé későn nyultak már ezen rendszabályhoz, tudniillik addig, míg a szövetkezeteknél a pénzkereső publikumuk csak vilányabb — ezen kifejezést a pénzügyi viszonyaira alkalmazzuk az illetőknek keresett és kapott kölcsönt, a nagy bankok szemet hunytak üzelmek fölött, mert az ő köreiket nem bántották. Ennek köszönhető azután az, hogy most aránytalanul sok nemcsak Budapesten, de a vidéken is szövetkezett, miután azonban az m. sz.-nál sokkal hamarabb és könnyebb volt a pénz megszerzése, mint egy nagyobb bár reális alapon álló intézetnél, a pénzkereső publikumuk az a része is, mely anyagilag jobb és megbízhatóbb és mely ezelőtt kizárólag a nagyobb takarékpénztárak klientéláját képezte, a szövetkezetekhez öszülött, csak akkor ébredtek öntudatra a bankok, mikor látták hogy az apró cseprő számba sem vehető alaptőkével alakult s többnyire egy pénz vagy érdekcsoport tulajdonát képező szövetkezet észrevehető módon konkurál velük.
A pénzviszonyok már most is a lehető legrosszabbak, de őszre még rosszabbak lesznek. A meddig a trösztök Amerikában európai pénzei kénytelenek dolgozni, míg az a nagy harc melyet a trösztök ellen az újvilágban indítottak békés mton kiegyenlített nem nyer addig a pénzszükség sem fog nálunk megszűnni, de a trösztök bírják a sztrájkot — mert jóformán annak nevezhetjük ezt — az m. sz.-ek azonban nem és így ha meg is lesz a béke, addig már nagyon sok szövetkezet és újonnan általa-

kult részvénytársaság leli majd gyászos végét legjobb esetben olyan módon, hogy felszámol. De ez a legjobb eset. Sokkalta valószínűbb ennél az, hogy a közeljövőben tömeges csődökre és fizetéképtelenségekre van kilátás a szövetkezetek körében.
A központi előlegező bank ügye is magával ránt a bajba legalább is másik két apróbb szövetkezetet s nem kell sok, hogy a lavina utjában egyre nagyobbodva mire földet ér egy csomó létjogosultság nélküli, tisztán egyéni önzés vagy egyéni érdekek és ambíciók kielégítése végett alakult bankocskaát söpörjön magával a csuf megsemmisülésbe: csödbe.
A vidéken is megvan a hajlandóság a pénzintézetek gombamódra való szaporítása iránt. Ennek a hajlandóságnak már nem egy fölösleges példáját láttuk. Olyan városokban, hol a meglevő nagy, tekintélyes és biztos alapon álló intézetek teljesen kielégítenek minden igényt, alakulnak olyan aprócseprő pénzintézetek, melyeknek a léte is csak vergődés és létjoga abszolote nincs. Az ilyen kísérletezés csak egéségtelen állapotot teremt.
A pénzintézetek szaporodása mindig örvedetes közgazdasági haladást jelent. de csak egy bizonyos határig, azontul a beállott szaporodás beteges állapotra mutat, mely orvoslásra szorul, olyan az a baj, mint a kelevény, orvosi kéz mérgezés előtt is eltávolíthatja késsel, de ha várnak vele megéri s kifakad, sajnos nálunk ez utóbbi a rendes lefolyási módja mindenfajta társadalmi vagy közgazdasági bajnak.
A néppárt kiválik a koalícióból. Négy heti újságháboruban előrevetette árnyékát az a bekövetkezendő tény, hogy a néppárt kiválik a koalícióból. Erről, miut befejezett dologról ugyan még beszélni korai, de minden jel arra mutat, hogy be fog következni. Erre az utolsó lökést a heves nagy-károlyi választás adta meg. Zboray Miklós tegnap már pozitívumként közölte, hogy a kiválás meg fog történni és kijelentette, hogy eddig már a párt őt tagja, köztük Rakovszky is azonosították magukat es eszmével. Ez a jelentés bár nem váratlan fordulat, politikai körökben érthető szeszációt kelt.

rom kisebb intézetnek nyújtainak. Az egyesülési akcióban eddig csupán annyi szerepe volt a banknak.

Csáktornáról közlik velünk, hogy a három intézet egyesülésének szervezői általában nagy szimpátiával találkozik, ami a mai kedvesülten viszonyok közt természetesen is. Helyesnek tartják elsősorban a részvényese, kik remélik, hogy az új intézet részvényeinek árfolyama már közelében is teljes körpórálat nyújt nekik.

A megsértett tanítónő.

Kiutasították a templomból.

Fejelenés a plébános ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Szavkocsy Gusztávné a zalamegyei Szelenec község kántortanítójának neje és év április hó 16-án egy ismerősének újszülött gyermekét vitte megkeresztelés végett a szelecei plébániára. A plébános, *Králóc Bálint* egy rágalmarási perből kifolyólag, melyben a tanítónő megsértése miatt elítélték, régóta haragosa volt az urúnak és most megakart ragadni a kínálkozó alkalmat, hogy bosszút a vallási kötelességet teljesíteni akaró urinón kitölthesse. Midőn bejelentették neki, hogy ki várakozik reá a templom melléhelviségében, hol a keresztelések tartatni szoktak, kiízent, hogy vele nem áll szóba. — Majd midőn meghallotta, hogy Szavkocsy né ragaszkodik ahhoz, hogy a plébános teljesítse papi kötelességét, lékezhetetlen dühében a templomba rohant, hol a széken ülő égő arcú tanítónőt a keresztelőhelyiségből a legdurvább kifejezésekkel kikergette.

A tanítónő eleinte némán tűrte a meggyalázást, de lassankint a faluban a annak egész környékén beszélni kezdtek a dologról a mindenki a legnagyobb botránynak nevezte a pap eljárását.

Az emberi és női méltóságában mélyen megsértett urinó most már kénvtelen volt az igazságszolgáltatás törvényes formáinak fordulni elégtételért és a papot a csáktornyai büntető bíróságával fejelenítette. A járásbíróság azonban nem találta a pap eljárásáért a törvény és a jog szerint büntethetőnek, és — azt csak az illetel ellenkező udvariasságnak és durvaságnak nevezte. Fényes elégtételt sikerült azonban a becsületében oly nagyon megsértett urinónak a *nagykanizsai* kir. törvényszék mai felebbelési tárgyalásán nyernie. A törvényszék a csáktornyai járásbíróság ítéletét megváltoztatta, kimondotta, hogy a plébános eljárása becsületésért képez és őt emiatt 40 korona pénzbüntetéssel sújtotta.

Mihók András bácsi nagyot nevetett erre.

— Hej Jakab ur, jól értem én: mi lappang a maga szavai alatt! Az idén jár le a korombérlés, így akarja lavarni az árendát.

Azután a körje csoportosult pótrétei atyafikon végighordozva szuró szemeit, Sugar Istók komájához intési a szót:

— Azt mi jobban tudjuk, ugyé Istók komám, hogyan lesz! Hát ugy lesz hogy majd a jegyző ur, meg a tisztelendő ur, oszték a mester ur is csak hoznak mihozánk választócédelvát. Elgyűnnek ide szépen ide közibénk a község kocsájába, oszték simonygák, hogy millen jóraló, derék böcsületes nagy hazafi az, aki a mi köztünk akar lenni. Hát oszték nem megy ám a szép szó csakugy száruzon, meg éhes gyomorral, teljesen üres bugyellárral. No hát poraz! Abba a választócédelvába takarni is lehet valamit, amiből oszték éri, akinek egy csópp szava van. Hát i lesz én, ha majd általánosan és titkosan választunk. Ugy mongyák az urak, hogy az lesz az igazi tisztá választás. Én el is hiszem nekik! Hát kend Istók komám?

Sugar Istók, meg a többiek nagyon nevetnek rá.

Rapronci Klára közénbánya részvénytársulat

ajánl elsőrendű minőségű közszel

gyári üzemre

waggonoként.

Érdeklődők szívesen adjanak Braun Lajos urhoz Gyurgyevőre (Horvátország) fordulni, ki bővebb felvilágosítással szívesen szolgál.

Vigyázzunk

szemünkre,
mert könnyen elveszti látó-
képességét, ha szemüveget nem
szakképzett
látszerésznel szerzi be.

Szakképzett látszerész Nagykanizsán

Strasser Márton

(előbb Szarvas-szálloda)

most gyárilag berendezve
a városházzal szemben.

Szülők figyelmébe!

N ki köz iskolai öltönyt
N ki köz férfi öltönyt
N ki férfi és gyermek cipőt
N ki kalapot és sapkát

akar vásárolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaáruházát megtekiuteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árárt.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Hirek.

— Gróf Batthyány Pál, megyénk főispánja csütörtökön visszatért külföldi utjáról.

— Zala tanítók gyűlése. A Zalamegyei Általános Tanítótestület — amint már jelentük is — augusztus 27-én tartja közgyűlését Balatonfüreden. Ugy értesültünk, hogy a zala tanítók közgyűlésén ott lesz Batthyány Pál, gróf, vármegyénk lelkes főispánja is. A közgyűlésnek rendkívül érdekes pontja lesz dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos, tanfelügyelő felolvasása. Ezen kívül *Dienes Károly* csáktornyai képző-tanár az új rajzoktatásról tart előadást. A tárgysorozat egy ponttal — amint halljuk — bővülni is fog, amennyiben *Bíró Sándor*, karánsebesi állami tanító, a kézügyességi oktatásról fog értekezni. — A közgyűlés iránt általában nagyon élénk az érdeklődés.

— Munkásbiztosítás. A helyi viszonyok ismertetése, valamint több vitás ügy tisztázása végett *Révész Lajos* szerkesztő, mint a nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár ügyvezető igazgatója, folyó hó 22-én tüzetes értekezést tartott Budapesten az állami munkásbiztosító hivatal főnökeivel dr. *Mentlik* miniszteri tanácsossal, majd *Harkányi József* miniszteri titkárral. Az értekezés mely a napirenden levő kérdések majd mindegyikére kiterjedt, közel két órát vett igénybe. Dr. *Mentlik* miniszteri tanácsos, az állami munkásbiztosító hivatal másodfőnöke, (az előző állás még betöltetlen) ki maga is zala ember rendkívül melegen érdeklődött a zalamegyei viszonyok iránt. Dacára hogy elfoglaltságának több mint egy órán át tárgyalt a nagykanizsai pénztár igazgatójával, ki nek előterjesztését rendkívül szívesen fogadta és a legnagyobb készséggel adta meg a kívánt felvilágosításokat és utbaigazításokat.

— Szabadságon. *Németh Elek*, Zalaegerszeg város h. polgármestere 4 heti szabadságát megkezdte.

— Előléptetés. *Rotter József* előbb zalaegerszegi, most tapolcai főerdészt a miniszter erdőmesterré léptette elő.

— Egy Festetich uradalom parcellázása. Annak idején részletesen megemlékeztünk az ollári Festetich uradalom parcellázásáról. Mint értesülünk, a parcellázásnál a miniszter szakértőnek *Apáti László* zalaegerszegi erdőmestert bízta meg.

— Eljegyzés. *Báder József*, *Weiser J. C.* vaskereskedés üzletvezetője eljegyezte *Kohn* Zsófia kisasszonyt Kunfalváról.

— Házaságok. Nagykanizsán a héten házaságot kötöttek: *Poti János* molnár — *Csanádi Teréz* és *Schwarz Jenő* könyvelő — *Baron Irmával*.

— Birkósi tanítják rendőreinket. Köstüdomásu dolog, hogy ha valami zavar, vagy egyéb hasonló dolog adja elő magát, rendőreink az ellenesüglőket kardlapozás után megkötözik és beviszik a dutyiba. Hogy az elkerülhető legyen, sok minden gondoltak már, de a legbonyolultabb eszmét *Vladimir* birkósi mester vetette föl. O több városban, Kolozsvárt, Nagyváradon, Debrecenben, Kecskeméten kísérletezett, a dzsui-dzsitu fogások tanításával és mindenütt bevált a rendőrség szolgálatába. A fogások egyszerűek, de olyanok, hogy akit dzsui-dzsitu módszerrel megfognak, vagy engedni kell, vagy törni valamije. De mindig engednek, mert (á). A birkósi mester, kit csak *Vladimir* néven ismernek, a hó végén Nagykanizsára érkezik és ajánlatot tesz a város tanácsának, hogy rendőreinket betanítja a dzsui-dzsitu birkózásra. A tanács pedig bizonyosan

megfogja engedni a tanítást, mert nem olyan magas a tanítási díj, mint amilyen üdvös a be-tanított dzsai-dzsaiu.

— **Nincsenek katonák.** A kivándorlás pusztításának szomorú képét nyújtja az a hivatalos átirat, mely ma érkezett városunk katonai ügyosztályához. Eszerint a csáktornyai járásból az idén 140 állításköteles legény nem jelent meg a sorozáson, mert Amerikába vándorolt. Előrelátható volt, hogy a kivándorlás átkát a hadsereg is súlyosan meg fogja érezni.

— **Gyászrovat.** Reinitz Gyuláné tegnap este 51 éves korában meghalt Nagykanizsán. Temetése vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz.

— **A hét halottjai.** Nagykanizsán a héten elhunytak: Benkő Lina, 3 éves, Kozsédnár Katalin, 3 hónapos, Kocsis Juliánna napazamosnő, 36 éves, Válinger Gyula, 4 éves, Harangozó József, 19 napos, öz. Weiss Lipótné — Weissenstern Fáni magánzó, 65 éves, Tóth Imre napaz., 17 éves, Halász János vasuti kocsi kapcsoló, 31 éves, Pápay Magdolna, (Letenye) 8 hónapos, öz. Domján Jánosné — Knauz Katalin napaz., 58 éves, Klein József, 9 hónapos, Reinitz Gyuláné — Práger Berta, 51 éves, Magyar Julianna, 10 napos, Domján Ferenc földm. 63 éves és Szabó György napaz. 78 éves.

— **Súlyos balesetek a Frans malomban.** Egyszerre két súlyos kimeneteli szerencsétlenségről kapunk hírt, melyek mindegyike a Frans-féle gőzmalomban történt meg. Az egyiknek Karácsonyi István, a másiknak Polay Ignác az áldozata. Mindkettő a malom munkáira Karácsony nyílnak két lábát a felvonógép zúzza össze, Polaynak pedig balköze került a fogaskerekek köze és összeszuszódott. Karácsonyi sérülése nagyon súlyos, Polayé kevésbé.

— **Öngyilkos öregasszony.** Szerdára virradó éjjelen Felsővázsák községben egy szegény elmebáborodott öregasszony vetett véget életének. Németh János jómódú gazda felesége már régebbi idő óta buskomorra vált és később időről-időre az örültség tünetei mutatkoztak rajta. Szerdán éjjelkor, midőn mindenki aludt már a házban, az öreg asszony felkelt, kilopódzott a szobából és állt az éj bomályában. Reggel aztán megtalálták a holttestét a faluvégi csordakutban. — Temetése tegnap délután volt az egész falu részvétel mellett.

— **A dinnyeérés idején.** ... Az utcák nem akarnak nevezetesség nélkül szűkölködni. — A gyalogjáró dinnyehéjjal van befödve, — hirdetve minden rosszakaratú rágalmmal szemben, hogy a dinnye még ma sem vesztett népszerűségéből. A járdán megápoluló zöld és sárga dinnyehéjjak némilow emelik is az utcák artisztikus színezetét s így az utcaszöprők, kikben erősen ki van fejlődve az esztétikai érzék, nem is bántják azokat csapdú a kocsiuton levő port söprik fel dicsérendő buzgalommal olykor-olykor. — A dinnye héjja azonban utcaburkolatnak, ha szép is, csöppet sem praktikus, mert könnyen megcsuszlik rajta az ember. Ilyenkor dinnyeérés idején nem egy baleset okozott már az inpraktikus volta dacára aszfalttal felhasználást dinnyehéj. — Ma is egy balesetet okozott a dinnyehéj B. né ma délelőtti a vasutról igyekezett hazafelé. Az utcán megcsuszott a dinnyehéjén, s kilicamította a lábát.

Az eladott letenyei leány.

Leányvásár a szomszédban.

— Saját tudósítónktól. —

Soproni tudósítók jelenti: A határrendőrség tegnapelőtt este letartóztatta Reichart Gyulát, a szombathelyi Székely féle nyilvános ház zongoristáját, mivel az egy Boha Katalin nevű 21 esztendő letenyei leányt akart a prágai Goldschmidt-féle ház számára kicsempészni. A vallatás során kiderült, hogy Székely 500 koronáért adta el a leányt Goldschmiednek. Az útra egyetlen fillér nélkül, a rajta levő ruhában, a zongoramester kíséretével indították, nehogy megszökhesék. A leány vallomásából kiderült az is, hogy már a délutáni gyorsvonattal is expedáltak egy leányt és pedig Sopronba, a Bruckner-féle rendőri felügyelet alatt levő házba. Ez a leány Stark Gizella 21 esztendő, aknazslatinai születésű s 550 korona volt a vételára. Ugyanolyan körülmények között, Magyar Józsefné, a szombathelyi ház vezetője, kíséretében érkezett Sopronba.

A határrendőrségi kapitányság Reichart Gyulát 200 korona pénzbüntetésre ítélte, Magyar Józsefné, valamint a leánykereskedő nyilvánosház tulajdonosok ellen megindította az eljárást.

Boha Katalint távirati válaszra Letenyére (Zala) szülőihöz szállították. Stark Gizella kiszabadítása a napokban várható.

Szomorú világot vetnek amugy is szomorú erkölcsöinkre a fenti adatok. Ha egy leány, valamely szerencsétlen véletlen, szerelmi csatlódás, vagy anyagi gondok következtében belékerül abba a hálóba, melyet a modern kor ezen rabszolgatartói tartanak kezükben, báminnt megutálja is a bűnök fenn vidám, ragyogó, de mélységeiben annál undorítóbb, visszataszítóbb életét, — nincs menekülés, nincs szabadulás többé; ha lekötötte magát csak egy pillanatra is a muló mámor és kétes gyönyörök orgiáin, megtette már az első lépést azon az úton, melyről nemhogy visszafordulni sem lehet. — soha! Valóban itt az ideje a legerélyesebb közbelépésnek.

Színház és Művészetek.

(—) **Sajó Géza szerződése.** Sajó Gézát, a kitünő komikust, kiről a lapok tévesen írták, hogy Krecsányi Ignác temesvári színiigazgató szerződtette, Faludi Sándor hódította el a fővárosi cabarethez, mely e hó 31-én nyílik meg. Sajó nemcsak színésze, hanem *rendezője* is lesz a cabaretnek.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 24.

Készáru üzlet:

Vörök és eladók egyaránt tartózkodók; forgalom mérsékelte, árak változatlanok.

Katáridő-üzlet:

buzsa októberre	11.45
ross októberre	9.65
tengeri 1908. májusra	6.70
szab októberre	8.18

Helyi piac.

Nagykanizsa, augusztus 24.

Piacra került áru könnyen talál vevőre a követhető árak mellett:

Áraink:

buzsa urasági 78/79. K.	10.60	10.80
„ piactói 77 K.	10.40	10.50
ross 72 K.	8.40	8.50
árpa közönséges	7.50	8.—
„ jobb	8.20	8.50
szab	7.80	8.—

Táviratok

és telefonjelentések

A néppárt kiválása.

Néppártiak értekezlete.

Csak részleges kiválás lesz.

Budapest, augusztus 24. A néppárt kiválási ügye (melyről mai entrefiletjeink közt írunk. *A szerk.*) nem idézett elő akkora hullámokat, mint remélni lehetett, aminek nagyrészt az az oka, hogy a politikusok közül csak kevesen tartózkodnak Budapesten. A mutatkozó jelek szerint a koalícióból való kiválás nem véglegesen elhatározott dolog és különösen nem áll Zboray Miklósnak az a nyilatkozata, hogy az az egész néppártnak osztatlan kiválasága lenne. Legnagyobb súlyt Rakovszky ama nyilatkozatának tulajdonítanak, hogy Zboray kijelentéseivel azonosítja magát.

Budapest, augusztus 24. Zboray Miklós ma reggel Reichenhallba utazott, hol Rakovszky Istvánnal fog tanácskozni, *Ssmre-csányi* György pedig gróf Zichy Aladár birtokára utazott. Mindkét helyen pártügyi tanácskozások lesznek.

Budapest, augusztus 24. Abból a körülményből, hogy a néppárti tanácskozások két helyen folynak, arra következtetnek, hogy a néppártban két áramlat küzd egymással. A Zboray csoport szeretné, ha a néppárt teljesen kilépne a koalícióból, a

A
sós kúti
(Vasmelegye.)

VITA

forrás természetes alkalikus carbon-natron hazai gyógyásványvíz. Leghíresebb orvos-professoraink szennyezés gyógyeredményeket érnek el vele mindennemű hurutos gége-, epe-, vese-, hólyag- és májbetegségeknél és a legutóbbi gyomor betegségeknél is biztos hatása van.

Főlséges és különleges gyógyszer gyomorégés ellen.

Kapható minden jobb fűszer- és ásványvizetkereskedésben.

Zichy csoport azonban nyugodtabban viselkedik és nem föltétlen híve a kiválásnak. Ennek az lesz a következménye — mint beavatott forrásból jelentik — hogy nem az egész néppárt fog kilepni, hanem csupán az idegedetlenek, kiknek száma ilyen részleges szecesszió esetén legföljebb hat, vagy hét tag lenne.

Petició a nagyváradit mandátum ellen.

Nagykároly augusztus 24. Szabó Albert néppárti jelölt párthívei ma petíciót nyújtottak be a kuriához Papp Béla mandátuma ellen.

Agyonlőtt végrehajtó.

Dunavarsány augusztus 24. Kürmendi Jenő varsányi fődbirtokos Teilmann Antal bírósági végrehajtót, midőn ma reggel hozzá végrehajtani ment, a falról hirtelen lekapott feögőverével agyonlőtte, azután önmaga ellen fordította a fegyvert.

Letartóztatott rablóbanda.

Arad, augusztus 24. Arad határában ma a csendőrség négy férfi és négy nőből álló rablóbandát fogott el. Az egyik férfi oldala össze van törve, a másiknak háta sárlóval összevagdosta. Ruhájuk és ágyneműjük véres. A hatóság szigorú vizsgálatot indított.

Sikkasztó nagy ereskedő.

Budapest, augusztus 24. Fried Lajos fővárosi nagykereskedőt mintegy százezer koronás sikkasztásért a budapesti rendőrség letartóztatta.

Segédzerkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA

NESTLÉ
 gyermeklisztje
 az egészséges
 és a beteg gyermek, a gyomorbetegségektől, a regóta bevált táplálék. Megóvja a hányástól, hasmenéstől, behurcolt és elhárítja ezeket. A gyermekápolásról ismeretlenül ismereteket nyújt. **NESTLÉ**
 Wien I, Biberstrasse 11.

Szólót

szállít 5 kilónként 2 kor. 50 filléért Guttmann Lajos Lendvaufalu u, p. Kerkaszentmiklós.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünk megőrzésére, mert csak a természetesen szárazsavas ásványvíz érre a legbiztosabb övöszer.

A mohai Agnes-forrás, mint természetes szén-savos ásványvíz, föltétlenül tisztá, kellemes és olcsó savanyvíz, a legkülönbözőbb gyomor-, légszervi és húgyvezetési betegségeknek. Az évek óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, mepkittetnek azok, a kik főszárazsavos ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Agnes-vízrel élnek. Legfőbb orvosi szakkörök által ajánlva, számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertetés füstében olvasható. Hastájiak számára, másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szárazsavval telített víznél, sőt a sodárvíznel is előbb; hogy az Agnes-forrás víze az a legcsodásabb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerrelteltek, ugyanúgy a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kaphat. Kedvelt borviz!

lyunk mohai
lyunk mohai
lyunk mohai
lyunk mohai

Nyilt-tér.

Figyelem! Csak a „Tempel-forrás” van mint Rohitachi savanyú víz törvényileg védve. Minden más terméket, — mely „Tempel-forrás” és „Styria-forrásul” van jelezve és hamisítva „Rohitschif” név alatt hozták forgalomba, vissza kell utasítani.

Forrás-közvetítéség **ROHITSCH-SAUERBRUNN**

Igen alkalmas utazásoknál. — Némi kezelést után nélkülözhetetlen
 Egyszemélyi kabinok által megvizsgálva.

Kalodont
 nélkülözhetetlen
 fogtiszítókészlet.

A fogak tisztántartásához csupán szájrészek nem elégnek. A foghúson mindig mindig keletkező Artalmaz anyagok eltávolítása csak mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítés és antiszeptikus ható fogtiszítókészlettel sikerülhet; mindezek a „Kalodont” már az összes kulturált emberek a legkisebb használatra bizonyult.

Kereset bárki részére!

Házimunkások kerestetnek gyors kötőgépeinken való kötésre. Távolsg nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát.

Thos. H. Whittick és Társa
 — Prága, Franzens-hal. No. 6—771. —

Czimbalom

legkülönböző gyártmány, részletfizetésre is ocsón kapható. — Nagy képes árjegyzéket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül nálam kapható oly cimbalom iskola, melyből mindeki meg tud tanulni tanító nélkül művészi cimbalmozni.

I. rész 4.— kor. II. rész 1.60 kor. III. rész 4.— kor., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál
 czimbalomgyártó
MAKÓ (saját ház).

ÁGNES

forrás, ha gyomor- és légszervi betegségekkel szabadulni akarunk
 forrás, ha a veséjű gyógyítani akarjuk.
 forrás, ha étvágyhiány és emésztési zavarok élnek bennünk.
 forrás, ha májbetegségek és sárgaságoktól szabadulni akarunk.

dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos övöszer forrás, hanem a veséjű gyógyítani akarunk.
 forrás, ha étvágyhiány és emésztési zavarok élnek bennünk.
 forrás, ha májbetegségek és sárgaságoktól szabadulni akarunk.

A forráskezelés. — Kapható minden fűszerüzletben és előszárazsavos vízben.

TRIUMPH TAKAREKTÜZŐ

GOLDSCHMIDT S. FIA
 WELSH

A legújabb
önműködő ablakrolettok
 minden nagyságban készíttetnek és kaphatók
Scherz Lujza utóda cégnél
 Nagykanizsa, Városház-utca.

Elveszett
 Augustus 20-án Nagykanizsa állomás és Belezna pusztá közti úton (közel az állomáshoz) egy kézi bőrtáska, mely különböző tárgyakat, — közte orrcsüptető, Optiker Kohn Bielitz cégjeggyel — tartalmazott. Megtalálójá megfelelő jutalmat kap, ha azt Marton és Huber üzletében Nagykanizsán, vagy Zichy Julia grófnőnél, a belezna kastélyban visszaadja.

A szépség
 elérésére, lehetőtlésítésére és fenntartására
 legkifőbb és legbiztosabb vegyíztár, sem higanyl, sem ólomot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan zairmentes készítmény

Földes Margit-krém

ezzen világhírű arckenőcs el-távolító szepítő, máj-foltot, pattanást, miteszert és más minden bőrbaj, ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot simává és üdév teszi. Ár: kis félegy 1 kor., nagy 2 kor. Margit félegy (3-4-és színt) 1.20 k., Margit szappan 70 fill., Margit félegy 1 kor., Margit arcvíz 1 kor.

Pozitív előírással vagy a pénz előtértes beküldése után küldi a készítményt: **FÖLDÉS KELEMEN** gyógyszerész, ÁRÁD. Főhadé Dagbuzsánál: Bécs Imjes, Prager Bék. Kéző Gyula, Gellner és övös drogeriájában.

Csodás, gyors és biztos hatása.
 Törv. védve.
 Övökadjunk utánzatoktól!

Kedvelt borviz!

Muiracithin

Férfiaknak
legjobb!

Erősítőszér időeldeti idegyönéség, a gyomor káspont!
nyomás stb. ellen. **Muiracithin** idegyönés, szellemi megerőltetés, erkölcs!
a jelenkor egyedüli idegerősítője. — Kapható minden gyógyszerárban. — Leírások ingyen és bérmentve.

Nearia Kaha Olo. keresked. társaság Berlin O. 23.

Főraktár Magyarország - Ausztria részére:

Hirachen-Apotheke Wien VIII. Westbahnstrasse 19.

Hirdetések

felvételnek
a lap kiadóműhelyében

Gyakornok kerestetik.

egy helybéli nagyobb pénzintézetbe, ki jó érvényesítési bizonyítvánnyal bír, katonai kötelezettségének elterelt, anyanyelvén kívül a német nyelvet is jól bírja. Célm. Kladóhivatalban.

Szőlő-sajtók, Gyümölcs-sajtók

• Berhules • hűtő nyomószerszettel léghűtésre

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok,
levegő-gépek

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve. Ló-sajtók, bogoy őrlők.

Aszaló készülékek, gyümölcs és főzelék számára. gyümölcshámozó és vágó gépek. — Szabad önműködő, hordozható és szállítható **SYPHONIA** -permetező szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegves pernetezésére. **Szőlő-ekék** gyártatnak és szállítanak jótállás mellett különlegességgént legújabb szerkesztés szerint.

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyár, vasöntője és gépházával által
BEC, 11/1. Taborstrasse 71. — Kétféle 500 mark, azelőtt 600 mark

Nyitólás árjegyzékot ingyen és bérmentve. Képviselet és vizualizációk keresked.

Bélhurut

(idült, ideges, gümökóros hasmenés legjobb gyógyszere a

Barta-főle FEKETE AFONYA

GYÓGYDOR.

Kapható gyógyszerészeknél, 5 üveget 8 koronáért bérmentve szállít

előkelőbb fűszerek kőszívítésével is a

Felkai konzervgyár Felka, Szepes m.

Kérjen árjegyzéket!

Csomogekonzervok

Barta-főle
erdei gyümölcsbefőttek,
izek, szörpök, főzelék-
és huskonzervek, ne-
mes boroviczkát verse-
nyen felüli minőségben
szállít

Mütrágyákat u. m.: szuperphosphat, thomassalak, stassfurti kálisó és kainit és

Összes erőtakarmányokat

u. m. szárított répaszeletet

szörplé (folyékony melasse)

Kinosem-Melassit Selypi cukorgyár gyártmánya
(beltartalom és összetétel szavatolása mellett.)

Olajpogácsa,
Malátacsira

Szárított tengeri keményítő moslák,
Szárított szeszmoslák, továbbá

kéveköteleket, zsákok, ponyvák, zsiradékot

egjutanysabb feltételek mellett szállít:

Melis és Pinter

mütrágya, erőtakarmányok, gazdasági cikkek nagykereskedése

Szombathely.

MC CORMICK chicagói aratógépgyár vezérképviselője és állandó raktára.

Képviselet: Helmler József ura Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Városház-palota.Telefon: Kiadóhivatal: 1.3
Szerkesztőség: 16

Előfizetések és hirdetések

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai köldéssel:

Egy óra	1.50 K
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Megjelenik naponta este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Pillantás a jövőbe.

— A városi tisztújítás kérdése. —

Nagykanizsa, augusztus 26.

Meggyökeresedett rendszerek és szokások, felfogások és nézetek nagyon nehezen halnak meg. Ha ezt be akarnók bizonyítani, az előítéletek és butaság történetét kellene megírunk. Mindenki tudja, mennyire igaz ezen állítás, tehát bizonyítás nélkül is igaznak lehet elfogadni.

De azért nem hiábavaló a harc a maradiság ellen és ha széimalom harcnak látszik is jó sokáig, a maradiság letörése még mindig sikerült, amíg a józan elemek ki nem veszték.

Ezeknek kellene első sorban összefogni. Akiiket hasonló törekvések kapcsolnak össze, azok közt természetes barátság áll fenn.

Az összeütközés a tavaszi tisztújításnál elkerülhetetlen lesz és pedig azok közt, a kik vezetnek és azok közt, a kik a mostani helyzeten változtatni óhajtának. Hogy milyen eszközöket fognak a pártok egymás ellen használni, azt még mély titok fedi. De bármilyenek legyenek is az eszközök, mindegyik párt a várost véli szolgálni és a nézetek összeütközéséből fog a helyzet kibontakozni. Végül becsülnünk kell minden nézetet, mely honfiai aggodalomból származik és minden őszinte törekvést, mely a város javát célozza.

Bárki fog helyet foglalni a városi tanácssterem emelvényén, vagy a városatyáknak szánt székeken, nem üzérkedő törekvés vezet oda. De aki mint képviselő bejár, hallgasson, figyeljen, okuljon és keresse képviselő társai közt a rokon lelkeket. Alkosson mindenki magának felfogást a város ügyeiről és akkor nem éri őt csalódás a közgyűléseken, melyeken jó értesültség híján a legtöbb képviselő kénytelen némán fogadni a tanácsai javaslatokat.

A jó ór messze vidékre vigyáz, a képviselő pedig ór legyen. Az alkotás a város első hivatalnokait illeti meg.

Mert, hogy olyan hírek keringenek, hogy épen a város vezetősége félreemulni készül, az a kérdés áll elő: »Ki áll elő helyette, ki lesz a vezér? Ki lesz az, a ki mindent bölcsen meggondol, mindent önzetlenül végez, a ki nem osztokodik senkivel és a kinek mindenki szívesen engedelmeskedik?»

Mert, hogy gondviselőre szüksége lesz a városnak, az nyilvánvaló. Az is szüzigazság, hogy a jó adminisztráció az ennek élén álló gondviselőktől függ. Ki lesz tehát a mi tömeggondnokunk, ha a városzervezet tavasszal megújulni készül? Nem látjuk sötétnek a helyzetet mikor e kérdést felvejük, de nem látunk egyáltalán semmit.

Mióta Nagykanizsa rendezett tanácsú város, egészben négyszer változott polgármestert. Valahányszor változás állt be, mindannyiszor előtérbe lépett e kérdés: ki lehetre vezérünk? Mindeddig nincs senki, akin szemünk megakadhatna. Tájékozott emberre van szükségünk, aki utaztatott és figyelt és akinek lelkéhez önző törekvések nem férnek és — aki embereket is tud vezetni.

Mínél tovább késelteljük e kérdés feltárását, annál kellemetlenebb meglepetésben lehet részünk. Pedig a közvélemény tele van feszültséggel. Mintha várna valamire, mintha óhajtana e kérdés tárgyalását. Mi felvetetük a kérdést. Értelje és bírálja a nagyközönség.

Egy városi képviselő.

Nagykanizsa törvényhatóság.

— augusztus 26.

Bár a város híres nagy kérvénye még elküldetlenül hever a polgármester valamelyik fiókjában, időközben mégis növekedtek kilátásaink arra, hogy városunkat az önálló törvényhatóságok közé fogják sorozni. Ma már aig is lehet valakinek ez iránt kétsége.

Emeltettük, hogy Szombathely és Miskolc városok a miénkhez hasonló kérréssel járultak a törvényhozáshoz. Mint értesülünk, kormánykörökben mindkét városnak megígérték, hogy kivásásuk teljesülni fog, annál is inkább, mert az ily irányú törekvés egyezik a város-

rendezésről készülő törvényjavaslattal. Ezek után Nagykanizsa kérése elől sem lehet elzárkózni. De erre nincs is hajlandóság, mert mint jelentik, még több városnak törvényhatósági joggal való felruházása van tervbe véve.

Itt még egyszer megemlékezünk a város kérvényéről, mely még ma, a kitűzött terminus után 3 hónappal sincs elküldve. A következőkben valóban fényesen igazolták azokat a városi képviselőket, kik sem a kiküldendő bizottságban, sem a tanácsban nem bíztak és a napot is meg akarták határozni, melyen a kérvény a képviselőtestületnek előterjesztendő legyen.

Elismerjük, a bizottság 3 hónap alatt elvégezte a pár nap alatt elvégezhető munkát, a főjegyző is megírta a kérvényt. Ám kőbejöttek a nyári szabadságok, melyekből egy igazi tisztviselő sem áldozhat egyetlen napot sem a város érdekében. Mint látjuk, annak a néhány képviselőnek nagy oka volt azt kívánni, hogy a kérvényt a nyári szünetek előtt expedirjuk el. Ők tudták, hogy a nyári szabadság mit jelent a városházán.

A néppárt kiválása.

Nagykanizsa a politikában.

Rmit Dobrovics Milánól zokon vesznek.

Függetlenségi kiléssékelés.

Zichy Aladár gróf nyilatkozata.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 26.

A néppárt kiválási szándéka, a napi politika és szenzációja, bennünket egyéb politikai eseményeknél, — ama ferde helyzet miatt, melybe e párttal szemben jutottunk, közelebből érdekel. Sőt most kiderül, hogy a néppárt szecessziójához Nagykanizsa is hozzájárult, bár ez nem történeteltet másképpen, mintha a mi szándékainkat és tetteinket félremagyarázták. A nagy politikai újság újabb hírei a következők:

Nagykanizsa és a néppárt.

Egy hírlapíró tegnap — meginterjúvolta Zboray Miklós néppárti képviselőt, ki egyebek közt a következő bennünket is érintő kijelentést tette:

Sirolin

Kiváló és hatékony és a legújabb, megújult és tökéletes, vérségek, újul lemezek.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindhogy értéketlen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenben „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche”

Kapható orvos rendelésre és gyógyszerészeknél. — Árs Svájcban 1.- koronás.

A mi bennünket bánt, ez: Kanizsán, Zichy Aladár gróf kerületében a függetlenségi párt szervekedett és Dobrovics Múln a függetlenségi párt kiküldöttjeként szerepelt. Ezen senki sem ütközött meg a néppárton kívül. A zalamegyei főispán Csáktornyaán részt vett a függetlenségi párt szervező gyűlésén. Ilyen körülmények között nincs értelme, hogy a koalícióban továbbra is maradjunk.

Zboray e kijelentésére vissza fogunk térni. Itt még megemlítjük, hogy a nagykanizsai függetlenségi párt alakuló gyűlése után egyik néppárti orsz. képviselő táviratilag hatszáz példányt rendelt lapunkból, mivel azonban ekkor lapuk szedése már szét volt osztva, a kérést nem teljesíthettük.

A néppárti hírességek.

Bécs, augusztus 25. A N. Fr. Presse tudósítója ma fölkereste Barabás Bélát, a függetlenségi párt alelnökét, ki a néppárt kiválásáról egy lehet döntő kijelentéseket tett.

Elmondja Barabás, hogy már a koalíció alakulásakor hallatszottak hangok a néppárttal való szövetkezés ellen. A függetlenségi és néppárti viszonya már kezdettől fogva nem volt egészséges és békés. Ezt egyre fájdalmasabban tapasztaltuk és türelmetlenül vártuk miszióink teljesülésével a néppárttól való szabadulást.

Hogy ez előbb bekövetkezett, ennek csak örülni lehet. Ez a viszony úgy sem állhat meg tovább. A néppárt kiválása a függetlenségi párt feloszlását van hivatva megakadályozni, mert ha ez a viszony tovább fennáll, a függetlenségi párt egy része távozik. — A néppárt kiválásával valóban nagy szolgálatot tette a függetlenségi eszméknek, mert eddig is ez volt a liberális eszmék érvényesülésének akadály.

Szerinte nálunk felekezeti pártnak nincs alapja.

Azt hiszi, hogy a néppárt kiválási szándékának hangoztatásával csupán ijesztgetni akar. Mi azonban felvesszük a kesztyűt és most már mi követeljük, hogy vagy a néppárt távozik, vagy pedig a függetlenségi párt liberális elemei fognak külön egyesülni.

Kijelenti, hogy e tárgyban döntő lépése szeptember hó végén várható.

Zichy Aladár gróf nyilatkozata.

Bécs, augusztus 25. Zichy Aladár gróf miniszter, a néppárt elnöke, ma a következő nyilatkozatot táviratozta egyik bécsi lapnak:

»Vajta, augusztus 25. Őszintén sajnálom, hogy a koalíciónak az ország békéje és alkotmány biztosítására oly szükséges békéjét megzavarták. A sérelmekről, melyeket pártom tapasztalt, csupán az újságokból értesültem. Nem adom föl a reményt, hogy nekem sikerülni fog a dolgot teljes megelégedésre és a jelenlegi egyetértésben békésen megoldani.«

Az udvar hangulata.

Budapest, augusztus 25. Ischlből érkezett hírek szerint a néppárt kiválásáról szóló hírek az itteni udvari körökben mély és komoly benyomást keltettek.

Kínai herceg Csáktornyaán.

Érdekes látogatója volt rövid időre Csáktornyaának folyó hó 24-én, szombaton.

Liu Weh Kwai kínai herceg volt a különös vendég, ki katonai tanulmány-úton van s jelenleg a magyar-osztrák katonaságot tanulmányozza. A kínai herceg Bécsben a 4 ik tüzérezredhez van beosztva s legutóbb a Veszprém környékén folyó katonai tüzérségi gyakorlatokon volt, honnan a mellé rendelt Hiller Rudolf főhadnagy és Chalpanka Alfréd kíséretében a varasdi tüzérezred meglekintésére utazott s innen látott Muraközbe, Gyuranez Márton a bécsi Augustineum tagjának, jelenleg miksavári helyettes plébánosnak a látogatására. Kivel Bécsben ismerkedett meg. — Miksavárról Csáktornyára is bejöttek, hol közönséges nyárspolgáriasan a Hencsey-féle kerthelyiségben Filipics Lajos orsz. gyűlési képviselővel együtt leült sörözni, majd pedig Strausz Sándor könyvkereskedésében képes levelező lapokat vásárolt. Ugyanitt többek kérésére, saját kezűleg írta föl nevét németül és kínai nyelven, kínai betűkkel.

Csáktornyáról Drávavásárhelyre ment a keleti herceg, hol kíséretével együtt Filipics Lajos orsz. gyűlési képviselőnek volt a vendége ebédre. Ez nap délutánján pedig drávai halászatot vett részt. A hercegnek mint kísérő és maga is mondogta, az ősei közül már négy volt kínai császár, ő pedig most a kínai hadseregben ezredes.

Annai bizonyos hogy uralkodó családból származó hercegi voltát nem igen árulja el a külseje, bár igen szerény és európai műveltségű embernek látszik.

Hirek.

— **Személyi hír.** Viosz Ferenc, a kanizsai járás főszolgabírája, 5 heti szabadságra távozott.

— **Választás.** A csáktornyai izr. hitközségnél rendszeresített hitoktatói és titkári állásra a folyó hó 22-én tartott gyűlésen az 51 pályázó közül dr. Vidor Jenő középiskolai tanár, bölcsészettudor. választott meg.

— **Nem engedélyezett népgyűlés.** Megirtuk annak idején, hogy a belügyminiszter a nagykanizsai közműves munkások szakegyletét feloszlatta. Ugy látszik, hogy a közművesmunkások egybetartozásának tudatát ez a feloszlítás nem semmisíthette meg, mert ismét egyesülni próbálnak. — Tegnap délelőtt mintegy száz közműves összegyűlt a gőzfürdő korcsmájában és ott gyűlést akart tartani, melyet természetesen a rendőrségnek nem hozott tudomására. A rendőrség azonban mégis értesült a dologról, a gyűlés megtartását megakadályozta és kihágás miatt a vizsgálatot megindította.

— **A közös konyha.** A közös konyha eszméje egyre nagyobb hullámokat ver ország-szerte. Nagybecskerekén alakították az első közös konyhát és ma már Pozsonyban, Temesváron, Nagyváradon, Debrecenben, Aradon, Kassán, Miskolcon, Győrben, Szombathelyen is vannak közös konyhák. Az eszme mindenütt — bevált. Temesváron alig alakult meg az első közös konyha, máris mozgalom keletkezett a másik közös konyha érdekében. A háztartás gondjainak illetően megkönnyítése oly népszerűvé vált Temesváron, hogy előreláthatóan a város minden részében szervezni fognak egy-egy közös konyhát. Városunkban mi v tettük föl a közös konyha eszméjét, eddig azonban nem sok hajlandóság nyilvánult az eszme iránt. Mint nekünk írják, Kaposvá-

rot is megindult ez irányban a mozgalom és pedig kelő eredménnyel. — Eddig már 30 adagra van jelentkező. Ha a jelentkezők száma hatvanra emelkedik, a közös konyha Kaposvárott is megnyílik.

— **Polgár Béla elítélés.** Polgár Béla dabos pusztai lakos a Szálló Levelekben Karácsony Kálmán szolgabíró meggrágalmazta, amiért a pécsi törvényt mint esküdt bíróság 6 hónapi fogságra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte. Ezen ítélet ellen Polgár Béla számtalan okból semmiségi panasszal élt a Kuriához. Ez azonban a semmiségi panaszokat elvetette s így a törvényt ítélete jogerős.

— **Felolvasás.** Felinski Artur, ki nálunk mint menekülő orosz hírlapíró mutatkozott be, holnap este 8 órakor a nagykanizsai kereskedő ifjak önképző körében felolvasást tart.

— **Megszegett vasárnapi munkaszünet.** A rendőrséghez két nagykanizsai kereskedő ellen följelentés érkezett, mert ezek a vasárnapi munkaszünetet megszegték azzal, hogy üzleteiket 10 órán túl is nyitva tartották. A rendőrség ezuttal szigorúan fog büntetni, mert a kereskedők többszöri figyelmeztetés dacára követték el a kihágást.

— **Zalamegyei ember amerikai börtönben.** Kapeller Ferencz 9 évvel ezelőtt vándorolt ki Csabrendről Amerikába, a hol erős munkával és takarékosággal körülbelül 400 dollárt szerzett. Kapeller folytonos összeköttetésben állott magyarországi rokonával s két elárult öcsét addig csalogatta az újvilágba, míg azok is átvitorláztak az Óceánra. A három ember azután együtt dolgozott Peoriában. A két fiu azonban hamarosan rossz utra tévedt. Iszákos munkások és rossz asszonyok társaságába keveredtek s bátyjuktól megszöktek, magukkal vivén 25 dollár készpénzt. Kapeller Ferencz felkereste öcseit, hogy legalább a kisebbik fiut megmentse. Ezt magához vette s elindult vele Chikagó felé munkát keresni. Később az idősebbik is megmondolta a dolgot s csatlakozott bátyjához. Az éjszakákat szabadban töltötték s egy ilyen alkalommal Kapeller arra ébredt, hogy 280 dollárról szóló bankkönyvét s 75 dollár készpénzt ellopták, öcsei pedig megszöktek. — Kapeller azt állítja, hogy ezen idő óta nem hallott a fiukról semmit. Amint néhány hét múlva Peoriába ment, hogy a bankban levő pénzt felvegye, elfogták s közölték vele, hogy egyik öcsét megölték és őt vádolják a gyilkossággal. Kapeller most fogságban van s egyre ártatlanságát hangoztatja. Az amerikai magyarok védőt állítanak a részére s megkísérik kiszabadítani.

— **Éjjeli látogatók.** Kellemetlen vendégei voltak az éjjel Szokol István kiskanizsai gazdának, ki a Homokkomáromi utca végén lakik. Két forgópisztollyal fölfegyverzett idegen tört be hozzá és pénzt követeltek. Az öreg Szokol azonban nagyon szegény ember és mit sem adhatott. A betörők, miután meggyőződtek róla, hogy az öregnek valóban semmije sincs, eltávoztak. Kiskanizsán nagy fölháborodást kelt az eset, mert már napok óta több gyanus egyént látnak a határban kószálni.

— **Végzetes szerencsétlenség.** Fodor György vonycari 74 éves gazda kórtefájának száraz ágait akarta lenyesni. A létrát a lenyesendő ág tövének támasztotta. Mikor az ág leesett, a létra elcsuszott s az agg földműves lezuhant. Halántékát annyira megütötte, hogy szörnyet halt. A járó-kelők akadtak reája.

Szülők figyelmébe!

N ki kész iskolai öltönyt
N ki kész férfi öltönyt
N ki kész férfi és gyermek cipőt
N ki kész kalapot és sapkát

Rkar
vásá-
rolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaáruházat megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árárt.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

A braziliána.

A szerencés Gerencsér Mari.

— Saját tudósítmónktól. —

Zalaegerszegről írják: Körülbelül husz évvél ezelőtt bejött Zalaegerszegré szolgálni egy hottói szegény leányka, Gerencsér Mari. Meztelős kis szolgáló volt, aki néhány forint bért kapott, amelyből alig telt egy kis ruhára való. De a leányka nagyon szép volt. Az Isten ritkán ad valakinek annyi testi szépséget, mint ennek a kis paraszt leánynak. Gyönyörű arányos termete, a sok erős munka dacára kis keze, lába, feltűnő szép arca, mosolygó kék szeme s olyan remek arcbőre volt, hogy nem kellett annak szépítő szer soha. Nem csoda, hogy a városi uraknak feltűnt a kis Mari, a kihez naponként járt a kísértő ördög valami vénasszony képében. Azután elérte a szegény leányok sorsa. Telt már cifra ruhára, szép cipellőre, amelyek még feltűnőbbé tették ritka szépségét.

A szép leány azonban rövid idő múlva eltűnt Zalaegerszegről. Senki sem tudta: hol s merre jár. Évek múlva tudták meg, hogy Braziliába került és rengeteg gazdag. Egyszer azután haza hozta a honvágy. Amikor először haza jött, akkor állott szépségének tetőpontján. Királynői toalettekben pompázott s vagyont érő gyémántok ragyogtak rajta. Ékszerjeinek egy kis láda kellett. A foglalás nélküli drága kövek százazretket értek a ruhátára is felért egy kis göcseji falu értékével. Egy néger asszonyt hozott magával, a ki a komorna teendőit látta el s braziliai szokás szerint séta közben urnóje felett tartotta a hosszunyelű napernyőt.

Zalaegerszegen »Braziliának« hívták a szép hölgyet, aki idehaza ugyancsak vig életet élt.

Naponként pezsgőzött, mulatott, felkereste és maga köré gyűjtötte rokonait s nem volt fark az ajándékokban. Valósággal szórta a pénzt. Két házat is vett s az egyiket maga lakta.

Ugy hírlík, hogy a kalandos élet tragikus véget ért, Gerencsér Mari ismét haza akart látogatni s állítólag végleg meg is akart telepedni rokonai körében. Egész vagyonát magával hozta. Utközben azonban megbetegedett s a hajón meghalt. Az Óceán lett a temetője; az örökké nyugtalan tenger fogadta mélyébe a kalandos szép asszonyt, aki egy hottói kis viskóból indult el a nagyvilágba.

* Cabaret-világ.

Dal a moziról és egyebek.

Csapongó volt a jókedv cabaret előadásunkon és a zongora vidáman kísért valami pajkos kis nótát, mikor néhány fiatal hölgy, — a forgószélhöz tudom csak őket hasonlítani — a nézőtérrel eltávozott. Hirtelenül és véglegesen. Költői nagytűs volna, ha azt írnám, hogy távozásuk feltűnést kelet, viszont tagadhatatlan, hogy sokan észrevették és érdeklődtek a mögöttes lapangó titok iránt. Voltak, akik azt hitték, hogy ta'an azért mentek el a kisasszonyok, mert az előadást nem találták elég — sikamlósnak, én azonban mindjárt arra gondoltam — csókról szólt az ének — hogy nyilván valami veszedelmű tartanak a csók után, a nyílt színpadon.

Nem volt alkalom felvilágosítani a távozókat, de mondhatom nagyon méltatlanul érte ez a gondolat a szóban forgó költeményt. Mert a moziról szóló dal — hisz teszik ismerni a kis Berta esetét — egyike a legártatlanabb irodalmi alkotásoknak. A mű alapeszméje ugyanis, — bocsássanak meg kérem, de én még úgy tanultam, hogy mindenben van alapeszme — nem más mint intelem fiatal lányok számára. Költői kifejezése annak, hogy nem jó kis lányoknak fiatal emberekkel egyedül járni a mozi mozi moziba, de ha mégis elmennek s nem akarják hogy baj legyen belőle, vigyenek magukkal gardedámot vagy esetleg más óvszert. Nem olvastam ugyan sem aquinói szent Tamás, sem a többi egyházi írók műveit, de meggyőződésem, hogy az ő öszszgyűjtött munkáikban sem nyilvánulhat meg ennél praktikusabb és erkölcsösebb tendencia.

Én sok mindent láttam és hallottam már, de istenemre mondom nyájas olvasó, hogy Olfília a Hamlet című szomorujátékban sokkal ledérebb nótákat énekel, pedig — hogy többet ne mondjak — egy német tudós párbaft vívott az ő érintetlenségeért, s általában a gyöngyvirághoz szokták hasonlítani e nót, A mint látjuk tehát, ha alapos okuk nem is volt a távozóknak, megindulásuk nemes volt, s ezért csak hódolat illeti meg őket. Hoch János — a modern erkölcs ostorozója — bizonyosan örömkönyvet hullatna, ha megtudná a történetet.

Most pedig megcsillagoltatva a szépműtant és az erkölcsöt, szeretnék még néhány szót szólni a cabaretról. Nem éppen a mieinkről, amelyek éppen olyan gazdagok és elevenek, mint a pestiek, hanem úgy általánosságban. Mikor az első ilyen előadásra mentem nálunk, azt hittem, hogy egy darab lesz ez a sokszor megénekelte bobém Montmartreből. Azt tudtam ugyan, hogy nem lesz a levegőben abszint gőz, sőt a tűzrendészet a hanglejtő adó cigarettá füstöt is kitiltja, arra sem számítottam, hogy az énekesnők számuk után az ember ölébe ülnek, — mégis mást vártam. Több feasztelenséget és főképen több asszonyt, a kiket nem zavar, ha valahonnan a páholyból gukkeron élvezik, hogyan mulatnak valami kis duhaj nótán. A cabaret műsorán levő darabokat

nem ismerhetik előre s ha volna is közben valami csiklandósabb rész, készen a mentés számukra, hogy nem tudták előre. A legerkölcösebb pesti asszonyok is nyugodt lélekkel mennek el a Vigszínház első előadásaira, hisz nem sejtetik előre, ha erkölcsstelen az új darab. De megkülönböztet is — higgyék el kérem — nincs csunynyább női erény, mint a szenteség. Én legalább határozott ellenszenvvel vagyok iránta s azt hiszem még sokan vagyunk így. Egy kiesit elpirulni, az nagyon bájos dolog s főképen jól illik a világos színházi ruhához, de megbotránkozni, az már sok. A szellemes tréfának csak az lehet ellensége, a ki nem érti meg, legfeljebb csak arra kell vigyázni, hogy ne gondoljon az ember többet, mint a szöveg mond, mert akkor esetleg könnyen zavarba lehet jönni, de ennek már igazán nem a cabareténekes az oka.

Lucius.

Színház és Művészetek.

(—) Bus özvegy. A nyári Muzsának eléggé sikerült alkotása a Bus özvegy. Ha nem családunk, nálunk is sok előadást fog megérni, mert ami a földolog, a közönség jól érzi magát az előadásán. Tegnap este barsogott a kacaj az arénában és a nevetésnek alig volt szünete. A közönség egy igen kedélyesen eltöltött est emlékével távozott. A szereplő színészek kivétel nélkül kedélyesek és ötletesek voltak, nem egyszer ötletesebbek, mint maga a szerző. Bajos ott részletezni ahol mindenki egyképpen jó. Ezért csak egy nagyjában emlékezünk meg Kormos Ilonkáról, ki végtelenül bájos, kecses és temperamentumos volt, *Heltairól* és *Kondorról*. — A Kormos Ilonkának jutott tapsorkántól csak egy rengett az aréna teteje. Bemutakozó számba ment *Magasné* táncja, melyet hibetetlen könnyedséggel és igazán artisztikusan lejtett.

(—) Egyenlőség. A modern angol dráma-irodalomnak alig van értékesebb alkotása az *Egyenlőség*nél, mely páratlan sikerekkel járta meg Európa minden nagyobb színpadát. Ezt az értékes darabot e hét folyamán hozza nálunk színre Bihari társulata. Az igazgató sok áldozatot hozott, hogy ez az előadás, melyen maga is részt vesz, méltó keretben folyjon le.

(—) Cabaret. Konstatáljuk, hogy közönségünk már az első cabareteste nagyon megbarátkozott e genrevel. — A szives fogadtatás még fokozódni fog, ha a rendező néhány komoly szavallattal és zeneszámmal szolidabb stílust ad az előadásnak és — ami szükséges rossz, — némi engedelményt tesz a kisvárosi viszonyoknak. Az előadott számok egyaránt értékűknél és az előadó művészek ügyességénél fogva nagyon tetszettek. A közönség csak nagyon nehezen melegedett föl a cabaret fesztelen tónusáig, de majd csak megszokja ezt is.

Bereczky Viktor járásbíró házánál szombat délután tartották meg a gyermekcabaret-t, melynek műsorát előzőleg közöltük. Magától értetődik, hogy a cabaret, melynek igen nagy közönsége volt, fényesen sikerült, a kis műkedvelők erősen megállták helyüket. Az előadás 28 koronát jövedelmezett, amiből 14—14 koronát juttattak a József fbg. szanatoriumegylet és a népkönyha részére.

Raproncai Riára közszénbánya részvénytársulat

ajánl elsőrendű minőségű közszén

gyári üzemre

waggononként.

Érdeklődők szíveskedjenek Braun Bajos urhoz Gyurgyevác (Horvátország) fordulni, ki bővebb felvilágosítással szívesen szolgál.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 26

Készaru üzlet:

Gyenge kínálat és jobb kereslet folytán árak
— 10 fillérrel magasabbak.

Kutatridő-üzlet:

buza októberre	11.54
rozsa októberre	9.82
tengeri 1908. májusra	6.86
zab októberre	8.94

Táviratok

és telefonjelentések

A belényesi választás.

Óriási terrorizmus.

Farkasházi képviselőt véresre verték.

Belényes, augusztus 26. A hosszú izgatás után, a mely hetek óta részint a nemzetiségi újságokban, részint az oláh falvakban folyt, ma van a képviselő választás. A fegyverrel és botokkal ellátott nemzetiségiek már kora hajnalban ellepték a választásra kijelölt helyet. A kirendelt tömördek zánuu katonaság és csendőrség csak nagynehezen tudta a pártok elhelyezését eszközölni. Wallner Ödön választási elnök reggel kilenc órakor már óriási izgalom között nyitja meg a választást s intézi el a szükséges formasságokat. Már a bizalmi férfiak választásánál is hangos szóváltás volt. Képviselőjelöltek Kardos Árpád függetlenségi és Lukács László nemzetiségi. A választás apróbb zavargásoktól eltekintve rendben folyt egész addig, míg a Lonka községből érkezett választók hírül hozták, hogy az ottani oláh pópá felberelt egy suhancot, a ki a faluban tartózkodó és a választási előkészületekben segédkező Farkasházy Zsigmond országgyűlési képviselőt az uton orvul megtámadta és véresre verte. Ugyancsak ezen községben óriási terrorizmust fejtettek ki a függetlenségi párti szavazókkal szemben. A felbujtott oláh asszonyok támadtak a falubeli és a falun áthaladó szavazókra és megakadályozták a tovább menetelüket. A verekezésben több függetlenségi szavazó súlyosan megsebesült s néhány oláh asszony kisebb sérülést szenvedett. Csak a választási elnök rendeletére kivonult csendőrség állította helyre a rendet s mentette ki veszedelmes helyzetükből a megszorult polgárokat. — Az esetről táviratilag jelentést tettek Andrássy gróf belügyminiszterhez s Farkasházy képviselő támadója és több oláh asszony ellen bűnvádi feljelentést tettek. Az oláhok szombaton tett feljelentésére, a mit Zilahy Tibor állami rendőrségi felügyelő ellen tettek, még nem érkezett válasz, amit újabb anyagi használnak fel az izgatásnál. Az oláhok óriási erőfeszítése dacára déli egy óra-

kor már megszakadt a turnusok egyenletessége. A függetlenségi jelöltnek 83, Lukácsnak pedig 46 szavazata volt. Az oláh-ság újabb zavarokat akar előidézni s az a céljuk ha jelöltjük nem győzhet, a választás felfüggesztését idézzék elő. A csendőség eddig öt zavargót tartóztatott le.

Tittoni miniszter a királynál.

Ischl, augusztus 26. Délelőtt háromnegyed 12 órakor Tittoni olasz belügyminiszter Aehrenthal báróval Gagern és Bollati nagykövetek kíséretében a király vil-lájához hajtaik, hol kihallgatáson jelentek meg. Az olasz belügyminiszter kihallgatása csaknem háromnegyed óráig tartott. A király rendkívül kegyesen fogadta a minisztert és legnagyobb megelégedését fejezte ki afölött, hogy láthatja. Tittoni után az ural-
kodó Aehrenthal bárót fogadta.

Ischl, augusztus 26. Kihallgatás után udvari ebéd volt, melyen Tittoni részt vett.

Óriási vasuti szerencsétlenség.

11 halott, 20 sebesült.

Bordeaux augusztus 26. A Bordeaux-ból Páris felé teljes gyorsasággal haladó express vonat összeütközött egy tehervonattal. A katasztrófa leírhatatlan. Mindkét vonat kocsjai porrá zúzódtak és a holtstetek halomszámra hevernek szerte szét. — Párisból külön vonaton utaztak ki a mentők a szerencsétlenség színhelyére. Eddig tizenegy halottat találtak és husz életveszélyesen sebesült utast vettek ápolás alá. A szerencsétlenség óriási izgalom keletett mindenfelé. Több előkelő párisi polgár esett a szerencsétlenség áldozatául s a halottak között van egyik vonalmenti város polgármestere is. A közlekedés a vonalon teljesen megakadt.

Gyilkos hivatalnok.

Lelőtte gyermekét és anyósát.

Arad, augusztus 26. Vadasi László budapesti magánhivatalnok anyósának Baicsó Antalné építész özvegyének lakásán lelőtte négy éves kis leányát, anyósát és Horváth Gyula detektivet. A gyermek azonnal meghalt, Balcsóné és Horváth detektív halálukon vannak. Vadasi különváltan élt feleségétől s ez Aradon lakó anyjánál tartózkodott. Őt akarta most hazavinni s anyósával, a ki ezt megakarta akadályozni, összeveszett. Horváth detektív pedig állítólag az ő megfigyelésére lett kiküldve. Az áldozatok közül az életben maradtakat kórházba szállították, Vadasi pedig a rendőrség letartóztatta. Kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy ittas állapotban követte el borzalmas tettet.

Segédasszerkesztő: Nagy Samu.

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Iskolai tanuló

jó családnál, zongora használattal, ahol egyszerűsége a német nyelv tanításban is elő lesz segítve, teljes ellátást nyerhet. Cím a kiadóhivatalban.

A legújabb

Önműködő ablakrolettok

minden nagyságban készítettnek és kaphatók Scherz Lujza utóda cégnél Nagykanizsa, Városház-utca.

Csememeszőlő,

csakis elsőrendű nemes fajok, postakosaraként 2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csememe alma és körte postakosaraként 2.40 kor., 100 kg. 24 koronától feljebb. Görög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor., turkisztán és ananász 32 kor., postakosaraként 2.40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vasúti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít.

Szabó 235. gyümölcskivitele Csongrád.

GLORIA!

Hátartásban nélkülözhetetlen lakkbronz. Használható mindennemű tárgy azonnali megárayozásához.

Egy doboz ára 70 fillér.

Kapható egyedül: FISCHEL FÜLÖP FIA könyv- és papirkereskedésben

Nagykanizsán.

Dr. MÁLNAI MIHÁLYNÉ

lelőbb leány tan- és nevelőintéze

Budapest, Ul., Teréz-körút 39. sz., I. emelet.

12 év óta fennálló iskola és internátus bejáró felleg egészen bennlakó növendékek számára. 4 elemi, 4 polgári, 3 lovábbéptő tanfolyam. Államérvényes bizonyítványok. Korlátolt számú növendékek. Gondos családi nevelés. Egyszerű, tágas helyiségek, előrangú ellátás. Kiváló tanerők. Benukó francia és angol nevelőnők. Bővebb felvilágosítást ad 1086-10 Az igazgatóság.

Czimbalom

legkiválóbb gyártmány. részlettel is ingyen kapható. — Nagy képes árjegyzéket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül ná am kapható oly czimbalom iskola, melyből minden ki meg tud tanulni tanító nélkül művésziessé czimbalmozni.

I. rész 4. — kor. II. rész 160 kor. III. rész 4. — kor., s pársz előleges beküldése mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

czimbalomgyártó
MAKÓ (szját há).

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa,

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103
Szerkesztőség: 78

Előfizetések és hirdetések

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
intézendők.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz borbá:

Egy óra	1.—
Negyedévre	3.—
Félévre	6.—
Égész évre	12.—

Postai küldéssel:

Egy óra	1.50
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Égész évre	18.—

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

Egy idegen naplójából.

Nagykanizsa, augusztus 27.

Szép ország a magyarok országa. Festői rendezettségében egy igazi Kánaán, de csak a kívülről. Koldus szegény egyébként ez az ország és éhbetlen. Ami pompa virit benne, az mind mesterkéltségek és ami fényűzés ragyog, az mind oktalan és egyáltalán nem kiadós hivalkodás. Pedig a természet két kézzel szórta a magyar szépségeit s tele aggatta ennek a hegyes-völgyes országnak földjét drága értékekkel. A föld mélye csak úgy ontja az erőt, mi azután parlagon megy tönkre, bányák kohója, hegye méhe mind dúsan termő forrása a pénznek, ami pedig okos célra mégis olyan vékonyan akad elben az országban.

A robogó vonatról láttam, ahogy ezernyi szorgos kéz kötötte kékbebe a lábáról ledöntött buzakalászt. Az aranyos fejű, napégestől sárga élet úgy feküdt ott a messzi földéken, mint valami viritó eleven csoda. Az életnek — ennek a sűrű próvának van hát romantikája is. De csak a vonaton az ablakon keresztül. Természetesen egészen más a kép, mint például a melyet Németország vagy Anglia mutat, kevesebb a falu és a város, elenyészően csekély a kiemelkedő füstöt okádó gyárművek száma, de az összbemérés szép és teljes joggal arra lehet következtetni, hogy ez az ország a fejlődésre képes és alkalmas.

Kevés lehet a tőkésék száma, ebben kereshető az oka annak, hogy az ország javarésze a földműveléssel foglalkozik és nem az ipar és kereskedelemmel. Ezt a véleményemet azonban megcáfolta egy előkelő magyar ur, mivel véletlenül a vasuton kerültem egyűvé. Nem a tőkés kevés, hanem tőkés vállalkozási kedve csappant meg, inkább kamatoztatja pénzét 3 és fél—4 százalékra bankban, hol pénze biztos, mintsem, hogy teljesen reális vállalkozásokba fektesse, hol alig van kockázat és hol pénze jó üzletén esetén esetleg 10—12 százalékot is hozhat. Szempontomból ez rendkívül kicsinyes gazdasági érzékre mutat. A munkáviszonyok is rendezetlenek, napirendben vannak a sztrájkok, és mostan már ott tart az ország, hogy nincs munkaerő s valóságos csodaszámba vehető, hogy az aratás minden fennakadás nélkül folyhatott le eddig.

Mi mindent lehetne ennek az országnak uyers terményeiből előállítani, milyen exportot lehetne teremteni, hogy egyebet ne mondjak csak a hegyaljai bornak, ha ezt állami kezelésbe venné az ország? A szálló-gazdák ugyanis folyton panaszkodnak, hogy nincsen a boruk ára, megfertőzték a magyar borkereskedelmet a sok forgalomba hozott hamisított vagy megjavított kiadásban eladásra kerülő palackborok. Ebből az egy üzletágból világcikket lehetne csinálni és annyi tiszta jövedelmet biztosítani, hogy a termelő, vevő és az állam is nagyon jó üzletet kötné!

Állandóan hangzik a panasz, hogy nincsen már munkás, a munkaadó nem képes megfizetni a munkást, annyira túlkövetelő. Fiuméba érkezve látjuk, hogy a Cunard Line Karpátia nevű hajója tömve volt jóképű ködmönös magyar emberekkel, kik mind kíváncsiok ebből a Kánaánból Amerikába, az idegölő, sorvasztó, erős munkát követelő Amerikába dolgozni! Ha ezt a sok munkáskezet itthon tudnák tartani a munkaadó is olcsóbban kapna munkást, a munkás sem vándorolna ki munkahiány miatt, csodálatos dolog, hogy ezt a magyarok nem látják.

Üzleti nyelven szólva, az egész ország kitűnő vállalkozás, jó kezekben busásan meghozhatná a kamatait, de Isten tudja miért nem prosperál most? Én azt hiszem, nevelni kellene ezt a népet, önértékes, intelligens munkássá s akkor nem a Cunard Line csinálna kitűnő üzleteket, de a szép Magyarország! (ml.)

Kossuth Terenc a helyzetéről.

— augusztus 27.

Bécsből jelentik: Egy bécsi lap munkatársa Karlsbadban beszélgetett Kossuth Terenc kereskedelemügyi miniszterrel, a néppárt és a függetlenségi párt között fölmerült konfliktusról. Kossuth a hozzá intézett kérdésre így felelt:

Az én véleményem szerint az eset jelentőségét erősen túlozták. Bizom abban, hogy a koalíció együtt marad egész addig a pillanatig, a míg megoldotta mindazokat a földadatok, a melyekre akkor vállalkozott, a mikor a kormányt átvette. A koalícióhoz tartozó három párt akkor, a midőn a kormány átvételére szövetkeztek, bizonyos föntartással élt magatartását és elveinek föntartását illetőleg. Éppen ezért körülünk senki sem tesz szemrehányást a néppártnak azért, hogy igyekezett

a nagykirályi választókerületet meghódítani, holott ez a kerület azelőtt is a miénk volt. Egyébként döntő körülmény abban a tekintetben, hogy a koalícióhoz tartozó pártok viszonya nem fog megváltozni, az, hogy Zichy Aladár gróf, miniszter, a ki pedig a néppárt vezére, nem mondott le állásáról. Azt hiszem, hogy neki is az a főfogása, hogy a koalíció által vállalt földadatok még távolról sincsenek megoldva de abban a pillanatban, a mikor ez megtörténik, mind a három párt visszanyeri teljes akciözabadságát.

Az újságíróknak arra a kérdésre, hogy igaz-e, hogy a függetlenségi párt kebelében ellentétek vannak, Kossuth így felelt:

Azt hiszem, hogy itt Ausztriában erősen túlozzák ezeket az ellentéteket. Hiszen mindig a szavazás a döntő és a függetlenségi párt mindenkor szolidárisan szavazott.

Az újságíró megkérdezte, hogy a függetlenségi pártot homogén liberális pártusok lehet-e tekinteni.

Az én nevem, felelte Kossuth, elég biztosíték lehet abban a tekintetben, hogy a függetlenségi párt liberális fog maradni. A meddig én vagyok a párt vezére, addig az igazi liberális és a demokráta haladás útján fog maradni.

A kiegyezés kérdéséről Kossuth a következőket mondotta:

Szeptember 10-én ismét megkezdjük a kiegyezési tárgyalásokat Ausztriával. Természetes dolog, hogy nem tennők meg, ha nem volna reményünk arra, hogy a kiegyezés létre fog jönni.

Meggyilkolta az apósát.

Gyilkosság a kormában.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy szenzációja van Halogy községnek. Bencsik Imre gazdálkodó özvegytől este a kormában annyira összeverte az apósát, Vargha Józsefet, hogy a szerencsétlen ember, a szenvedett sérülések következtében, pénteken reggel ki-szenvedett.

Bencsik Imrének a boszúállás ördöge adta kezébe a gyilkos eszközt.

Három éve mult a nyáron, hogy Bencsik nőül vette Vargha leányát. Időközben Vargha felesége meghalt. Alig hunyta le az asszony a szemét, Bencsik követelte, hogy após adja ki feleségének az anyai rézét. Mikor ezt Vargha megtagadta, — Bencsik peres utra terelte az ügyet.

Közel két éven keresztül folyt a perlekedés az após és a nő között. A két éven keresztül tartó perlekedésnek a vége az lett, hogy a bíróság Bencsiket elutasította keresetével és az a megiehető drága mulatság jócskán fölcselezte Bencsik vagyonát.

A vagyonilag fölig tönkrement ember azonban nem tudott belenyugodni a bíróság határozatába.

Boszni esküdött vélt törekvéje ellen. Folyton kereate az alkalmat, — hogy leszámolhasson az apósával. Erre kitűnő alkalomnak kínálkozott a csütörtöki körmeneti országos vásár.

Vargha balvégzete azonban úgy akarta, hogy az nap összetalálkozzék vejével. Amikor visszatértek a vásárról Halogy községbe, kíséreléssel be-térték a vásárról Halogy községbe, kíséreléssel be-térték Kónya István korcsmájába. Alig időztek itt néhány percig, amikor kinyit az ajtó és belép-pett Bencsik Imre. Ez, mielőtt még megakadályozhatták volna, úgy fejbe sújtotta, hogy az eszméletlenül bukott le a szoba padlójára. A dübölt elvakult ember azonban ezzel még nem elégedett meg. Oda ugrott a földön fekvő ember mellé és addig rugdalta agyba-löbe, míg az oda aiető korcsmáros ebben meg nem akadályozta.

Hirek.

— **Az ipartestületi betegsegélyző felszámolása.** A nagykanizsai ipartestületi betegsegélyző pénztár f. é. július 1-ével megszűnt, illetve az országos munkásbiztosító intézetbe olvadt be. Ennélfogva a betegsegélyző pénztár felszámol. Felszámoló gyűlését szeptember 1-én tartja.

— **A balatonmelléki szőlősgazdák és a jégkárbiztosítás.** Tapolcáról jelentik: A Tapolcavideki Gazdakör kezdeményezésére a Balatonvidék szőlősgazdái népes értekezletet tartottak Tapolcán, amelyen mintegy kétszáz szőlőbirtokos vett részt. Az ülésen Forster Elek nagybirtokos elnökölt és ott volt a Balatonvidék csaknem minden nagyobb szőlősgazdája. Az egyesült gazdák egyhangúan kimondták, hogy okoiva az ideai súlyos jégkárokon, a jégkár ellen való biztosítási különösen a szőlőkultúra továbbfejlesztése érdekében most már a legsürgősebb törvényhozói intézkedéssel is rendezésre várónak tartják, főleg a díjak csökkentése és az ügynöki díjak mellőzése érdekében, hogy a szőlők jégkár elleni biztosítását bizonyos mértékig általánossá tegyék. Ennek érdekében a balatonmelléki birtokosság főirattal fordul a kormányhoz, egyuttal kéri, hogy a kérdést vegyék föl a pécsi országos szőlőlétesítési kongresszus tárgysorozatába, az ügy előadásával megbízván Forster Eleket.

— **Fapipagár Stridón.** A zalamegyei Stridón már régidőtől fogva űzik a fapipa és facsap készítését házi iparszerűleg s ez a házipar több családnak nyújtott biztos megélhetést eddig is. A stridói fapipa és facsap lassan-lassan nagyon keresett cikké vált úgy, hogy ma már a megrendelésnek az ottani kereskedők nem tudnak eleget tenni. Ez okból Stridón hatan összeálltak és a fapipa és facsap előállítására rendszeres gyárat fognak létesíteni. A gyár létesítéséhez 40,000 korona tökélet adnak össze a konzorcium tagjai s az üzemet már ez ősz folyamán megkezdik 25–30 munkással.

— **Utcarendezés és kövezés.** A következő sorokat kaptuk: Évek és hónapok óta hirdetik, hogy megkésztik a Kazinczy utat, kövezik a Csengeri utcát stb. stb. Végfelé hajlik a nyár. Összel pedig az efféle munkát rendszerint el kell napolni. Az elnapolás mellett minő indokokat érvényesítenek? Erről a nagyközönség, sőt a képviselők jó része informálva nincs. Addig pedig, míg kitudódik az akadály, mely az utcarendezés elé gördült, járjunk a Kazinczy, Köcsény és egyéb utcákat. A mi utcáink az igazság útjai, mert miként ezek göröngyösek, göröngyösek a város útjai is. Vajjon mikor áll elő a göröngyök hengere és egyenesíti számunkra az utcát is és az igazság útját is?

— **Építik a hercegi házat.** Végre komolyan hinni lehet, hogy a Főtéren a városházával szemben éktelenkedő hercegi vískót lebontják és helyére odaillő diszes épületet emelnek. A ház lebontását már megkezdtek és nemsokára az új épület emelése következik.

— **Tanító választás.** A muracsányi üresedésben levő római kath tanítói állásra 100 pályázó közül Sáfrán István okleveles tanítót választotta meg az iskolaszék, ki a csáktornyai áll. tanítóképzőt mult iskolai évben végezte.

— **Tolvaj kocsis.** A rendőrök a Teleki uton elfogták Cserti József kocsist, ki egy zsák lopott kukoricát kínál eladásra. Kiderült hogy Cserti már régóta lopja Breuer sánczi bérlet. kinek előbb szolgálatában állott. A tolvaj kocsist fog-ságba helyezték.

— **Iskolai hírek.** A helybeli felső kereskedelmi iskolában a javító vizsgálatok augusztus 30-án délelőtt 8–12 óráig tartanak meg. A tanulók felvétele szeptember 1-én d. e. 9–12 óráig, 2-án és 3-án d. e. 9–12 óráig, d. u. 3–5 óráig történik. Írásbeli érettségi vizsgálatok 4. 5. 6. 11 és 12-én.

Az israelita elemi iskolában a javító vizsgálatokat augusztus 30-án d. e. 9–12 óráig tartják meg. A tanulók felvétele szeptember 1-én d. e. 9–12, 2-án és 3-án d. e. 9–12, d. u. 3–5 óráig történik. (Az első osztályba felvétetnek azon tanulók, kik legalább 5 1/2 évesek, mi anyakönyvi kivonattal igazolandó.)

A kereskedő tanonciskolában a javító vizsgálatokat szeptember 1-én d. u. 3–5 óráig tartják meg. A tanulók felvétele 2-ától 6-áig 7–8 óráig történik. A beiratkozásnál minden tanuló köteles mult évi igazolási naplóját felmutatni és a 8 korona tandíjat befizetni. A tandíj lefizetése nélkül senki sem fog felvételt. A mely főnök a tanoncot, a próba-szolgálatban levőket is a kitűzött időben be nem iratja, vagy azt pontosan nem küldi iskolába, az 1884. évi XII. t.-c. 62. §-ába ütköző kibágást követ el s vele szemben ugyanezen törvény 157. §-ban megállapított 400–400 korona pénz-bírság fog alkalmaztatni. A később felfogadott tanoncok a felfogadás napján azonnal beiratandók. Az előadások 9-én este 7 óráig kezdődnek.

A női kereskedelmi tanfolyamban a tanulók felvétele szeptember 1-én d. e. 9–12, 2-án és 3-án d. e. 9–12, d. u. 3–5 óráig eszközöltetik. Felvétetnek olyan növendékek, kik a polgári vagy felsőbb leányiskola 4, vagy a felsőbb leányiskola 2 osztályát sikeresen végezték, továbbá azon legalább 15 életévüket betöltött tanulók, kik megfelelő előképzettségüket a magyar nyelvből, számtanból és földrajzból felvételi vizsgálatnál igazolják.

— **A hus drágaság nálunk és — a bécsi bevétel.** Nagykanizsán át a Déli vasuton Bécsbe folyó hó 1-től 25-éig elszállítottak 6257 drb. hízott ökröt 350 drb. borjut. 3563 drb. részben sovány, részben kövér sertést, 1777 métermássa tojást és 610 baromfit. Ebbe a számba a Nagykanizsán tul fekvő állomások szállítmányai nincsenek beleszámítva. Üzletnek jó a kivitel, de mi bizony, szegény fogyasztók, nagyon ráfizetünk.

— **Utcabiztosok a difteritisz járvány megakadályozására.** Tapolcáról írják: Tudvalevő, hogy Tapolcán a difteritisz ismét járványosan fellépett. A betegség továbbburocoltatásának megakadályozása céljából a járási főszolgabíró ugyanevett utcabiztosok kirendelését határozta el, kiknek hivatása folyton ellenőrizni, hogy a beteget ne látogassák, továbbá, hogy azon házból, ahol beteg van, sem járhasanak ki a gyermekek mindaddig, míg a fertőtlenítést nem eszközölték.

— **Revízió . . .** A minap egy memorandum érkezett Zalavármegye köztörvényhatóságához, amely szocialis bajainknak egyik főokát a téves alapokra fektetett kataszteri becsülésben látja. A memorandum a kataszter gyökeres revízióját sürgeti. Ettől várja a viszonyok javulását.

— **Mint hogy a terület megadóztatása nem felel meg a termő, illetve földművelő képességnek . . .**

Ez a meglehetősen óvatos és diplomatikus körüírás magyarul azt akarja kifejezni, hogy imárott hazánkban, Kárpátoktól az Adriáig, a nagybirtok kevesebb adót fizet a területességében, mint a kisbirtok . . . — Ezt a szomorú tényt, sajnos mindanki tudja a négy folyó mentén. Egyébként pedig jöjjön hát az a revízió . . .

Ünnepi imakönyvek

— az izraelita ünnepekre —

héber, magyar és német szöveggel
mindenféle kiadásban, közönséges és finomabb kiállításban.

Imakönyvek (Thalesok)

közönséges, gyapot és selyemből kaphatók
legnagyobb választékban és legolcsóbban

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

— Nagykanizsán. —

Szülők figyelmébe!

N ki kész iskolai öltönyt

N ki kész férfi öltönyt

N ki férfi és gyermek cipőt

N ki kalapot és sapkát

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

Rkar
vásá-
rolni,

— **Működnek az ügynökök.** Sopronból írják: Augusztus 20-án, reggeli 4 órakor 16 — részint uszlevél nélkül, részint fiatal gyermekleányokból álló — kivándorlóval terheit szekeret fogott el a határrendőrség. A társaság vezetője Merkli István orialusi harangozó és Follán Imre Amerikából hazatért munkás voltak. Merkli bevallotta, hogy már 5 esztendeje szállítja a pasasokat, — jó „borraalóért” a „General-Companie-Transatlan-tik”-nak. Follán tagadta, hogy része volna a toborzásban, de ellene vallottak saját hívei, kiderítve még azt is, hogy némelyiknek ő maga fedeste kölcsönképen az utazás költségeit. Többek között egy levelet is találtak náluk, mely teljesen igazolja Follán bűnösségét. A levélben Merkli kéri a társaság egy Fischer nevű pénzügynökét, hogy: „A borraalóól Follánnak is juttasson, mert ő is nagyon jól korteskedett és a nagy szállítmány önéki is érdeme”. A Jszentgotthardi szolgabírótság marasztaló ítéletében Merkit és Follánt 1—1 hónapi elzárásra és 600—600 korona pénzbüntetésre. A fuvarost, Kürnye Feren- csi, pedig, kinek szintén tudomása volt a dolog- ról, 10 napi elzárásra és 100 korona pénzbünté- tésére ítélte. Merkli megnyugodott, a másik kettő felebezett.

— **Gőzeke bemutató.** Az Első Magyar Gaz- dasági Gépgyár Részvénytársaság f. é. augusztus hó 29 én Szűcs Dezsi úr nagyfaludi gazdaságá- ban szabadalmazott egy géprendszerű gőzekéjét az érdeklődő gazdaközönségnek üzemben fogja bemutatni. A gőzeke 29 én egész délelőtt üzem- ben lesz tartva úgy, hogy a zalaszentiváni vagy kistfaludszentiváni állomásra bármely vonattal érkező gazdaközönség azt üzemben láthatja. A vasúti állomásokról a bemutatás helyéhez gyalog- szerrel könnyen el lehet jutni, azonban gondos- kodva lesz arról is, hogy egy-két fogat rendelkezésre álljon. Felkérjük a gazdaközönséget, hogy a gőzeke bemutatón minnél nagyobb számban megjelenni szíveskedjék. *Zalavármegyei Gazda- sági Egyesület.*

Színház és Művészetek.

Színészek szociális szervezkedése.

— augusztus 27.

Ki hitte volna, hogy a legbohémebb nép- ség, még a bohémek táborában is az igazi cigányok valamikor arra gondoljanak, hogy komolyan törődjenek a megélhetés kérdésé- vel, a Bohémiában annyira csak távolról is- mert anyagiakkal. Pedig ez is elkövetkezett. A színészek szervezkednek, még pedig szociá- lis alapon.

Az országos színészegyesületről már régen tudja mindenki, hogy az rosszul van megal- kotva. Inkább csak arra való, hogy a színé- szek kezét megkösse sok sokféle irányban, de mindig az igazgatók érdekében, a tagok ér- dekét biz ugyan még sohasem mozdította elő. Ezért volt szükség a szociális szervezkedésre, amely tömörítse a társulati tagokat és e tö- mörülés által színt, nyomatékokat adjon szavuk- nak a saját ügyekben.

A szervezkedés gond latával már rég fog- látkoztak a színészek, de a gondolat csak most kezd tetet ölteni. Az ősszel már a 32 színigazgatósági székhelyen megalakulnak a szervezeti fiókok is s az első ténykedésük az lesz, hogy szervezeti képviselőket fognak kül- deni a színéi egyesület közgyűlésére.

Az idők jele biz az, hogy már a bohém színészek is gazdasági alapon szervezkednek, de ennek a szervezkedésnek nem csak a szí- nések anyagi helyzetére, hanem magára a

színművészetre is áldásos kihatásai lesznek. Rövid idő alatt meg fogja változtatni azokat az egészségtelen viszonyokat, amelyek ogy nagy mértékben harapódtak el az utóbbi években a magyar színészetnél. Ma csuda sok a színész és kevés a tehetség. Ha akadna is, csak ritkán érvényesülhet, mert az olcsó erők elnyomják. De ha a színészek szociális szer- vezkedése mellett a tagokat jobban kell fi- zetni, majd az igazgatók is keresik a jó erőket és így leszorulnak a tehetségtelen színészek, akik ma is csak annyiban színészek, mert tagjai az egyesületnek, de a közönség kény- telen bevenni az ő „művészetüket”, mert a direktorok tolják előre az olcsó erőket,

(—) **Gyermekobabarét.** A nádor-utcában le- folyt gyermekelőadásról szóló tudósításunk kie- gészítéseképen közlik: Az előadott vígjáték és monológok Fleiner János, a 14 esztendőes kapos- vári fiu művei. A szereplők közül igen ügyes közreműködésükért igen sok tapsot kaptak; Pol- lák Irmus, Kövesi Iduska (Veszprém). Bereczky Annuska, Köves Mariska, Bereczky Mariska, Pol- lák Margit, Sándor Ernő, Fleiner János. — A derék kis műkedvelők a nagyszámu közönség- nek igazán kellemes órát szereztek.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 27

Készaru üzlet:

Jó kereslet mellett árák 5 fillérrel magasab- bak.

Határld-üzlet:

buza októberre	11.62
rozs októberre	9.89
tengeri 1908 májusra	6.94
zab októberre	8.27

Táviratok

és telefonjelentések

Fl belényesi választás.

Lukácsiu László győzelme.

Óriási izgalmak közepette ma reggel 5 órakor ért véget a választás. A tegnapi botrányokhoz hasonló dolgok óráról-órara ismétlődtek. Az éjjelutáni órákban több apró csete-paté történt. A katonai kordont egyre öszszébb vonták s a csendőrök állan- dóan ügyeltek a választás környékén a rendre s ahol csak lehetett megakadályozta az öszszetördüléseket. Csupán a tárkányi választóknek sikerült nagyobb zavart okoz- niok, akik belekötöttek a függetlenségi párt szavazóiba s közülök többet megsebesítettek. A csendőrök több zavargót letartóztattak s csak nagy nehézséggel sikerült a rendet helyreállítaniok. A függetlenségi szavazók között letartóztattak néhány román papnö- vendéket, akik Lukácsiu pártjára csalogatták a választókat. A tüzet, amit a románok gyújtogatása idézett elő félhárom óra körül sikerült eloltani. Három órakor a második szavazatszedő bizottságnál is kitérték a zárórárt. Az utolsó órában már csak nagyon

gyéren szállingóztak a választók. A magya- rok között nagy volt a lehangoltság mert ekkor már reményük sem lehetett a győ- zelemre. Az oláhok fáklyafény mellett éne- kelve várták az eredmény kihirdetését, a mi 5 órakor történt meg. A szavazatok így oszlottak meg:

Lukácsiu László 1718

Kardos Arpád 914

Az eredmény kihirdetését csendben fogad- ták. Lukácsiu László 804 szótöbbséggel lett a kerület képviselője.

Belényes, augusztus 26 A magyarság körében nagy az elkeseredés. Hibáztatják a vezetőséget, hogy nem más nevesebb politikust jelölt a függetlenségi párt. — Kardos hívei *felekezeti és nemzetiségi izga- lás miatt petíciót nyújtanak be Lukácsiu mandátuma ellen.*

Általános sztrájk Fehérvárott.

Székesfehérvár, augusztus 27. Az ösz- szes székesfehérvári munkások ma reggel kimondták az általános sztrájkot és ma nem dolgoztak. Az általános sztrájk oka az, hogy a rendőrkapitány az egy szakszer- vezet titkárárt ízgatáért 15 napi elzárásra ítélte és a város területéről kitiltotta. Ezt az ítéletet a munkások igazságtalannak tartják és kijelentették, hogy mindaddig nem állanak munkába, míg a rendőrkapitány ítéletét vissza nem vonja. A sztrájk városszerte nagy konsternációt keltett.

Izgató horvát papok.

Válni akarnak Magyarországtól.

Zágráb, augusztus 27. A Horvát-Szla- von tartományi esperesség ma délelőtt gyű- lést tartott. A gyűlésen politikai tárgyak- kal is foglalkozott és végül feltűnést keltő határozatot hozott. Kimondta ugyanis, hogy *követelméi fégja a Horvát Szlavonországnak Magyarországtól való különválását* és a sa- ját körében oda fog hatni, hogy e követel- les érvényesüljön. E határozat politikai kö- rökben nagy feltűnést keltett.

Egy város pusztulása.

800 halott, sok ezer sebesült.

Tokió, augusztus 27. Japán viruló vá- rosa. Hakodate az éjjel borzasztó tüzvész áldozata lett. Ma az egész város romhalma- z, mely alá milliókat érő vagyon és több ezer elpusztult és megsebesült ember van elte- metve. A tűz a kikötőben támadt és irtózá- tos gyorsasággal terjedt. A fából épült há- zak egymásután gyultak ki és hamvadtak el. Leégtek többek közt az öszszes amerikai és európai konzulátusok és elpusztult a nagy város *háromnegyed része.* Ilyen óriási pusztitást tüzvész talán még egyetlen városban sem okozott. A pusztulás borzalmas volt. Az utcákat siráukozó, jajgató és menekülő tömeg lepte el, mely a mentési munkákat is lehetetlenné tette. — A tűz híhetetlenül

gyors terjedésének tulajdonítható, hogy oly sok ember lett a veszedelem áldozata. A halottak számát hozzávetőleg nyolcszázra teszik, több ezer ember megsebesült. A kár megbecsülhetetlenül nagy.

Őrült a templomban.

Budapest, augusztus 27. Nagy riadalmat keltett a terézvárosi róm. kath. templom mai miséjén egy őrült leány dühöngése. Hiller János nagybirtokos leánya, ki rokonai látogatására jött fel a fővárosba, a mise alatt megőrült, kiabálva az oltárhoz rohant és annak díszítéseit lerombolta. A dühöngő beteget csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült ártalmatlanná tenni, aztán a tébolydába szállították.

Kizárt egyetemi hallgató.

Budapest, augusztus 27. A közoktatásügyi miniszter Farkas Ferenc joghallgatót, kit sikkasztásért a törvényszék elítélt. Magyarország összes főiskoláiból kitiltotta.

Házmester kerestetik

lakás, fűtés, világítás ingyen.

Irni olvasni tudás okvetlen megkívántatik; az illető külön fizetés mellett pincei munkára lesz alkalmazva, a ki dolgozott már mint ilyen — előnyben részesül.

Esetleg felesége is kereshet 20—30 koronát havonta.

Blau M. Fiai

cognacgyár Nagykanizsa.

Nyílt-tér.

NESTLÉ

az egészséges **gyermeklisztje**

és a beteg gyermek, a gyomorbetegségek régióba bevált tápláléka. Megóvja a hányástól, hasmenéstől, belhurutól és elhárítja ezeket. **NESTLÉ** megkezeléséről ismeretből füzetet ingyen küld. **NESTLÉ** Wien I., Biberstrasse 11.

Iskolai tanuló

jó családnál, zongora használatát, ahol egyszerűsége a német nyelv tanításában is elő lesz segítve, teljes ellátást nyerhet. Cim a kiadóhivatalban.

Dr. MÁLNAI MIHÁLYNÉ

elsőbb leány tan- és nevelőintéze

Budapest, VI., Teréz-körút 39. sz., I. emelet.

12 év óta fennálló iskola és internátus bejáró félév és egészen bennlakó növendékek számára. 4 elemi, 4 polgari, 3 továbbképző tanfolyam. Államérvényes bizonyítványok. Korlátolt számú növendékek. Gondos családi nevelés. Egészséges, tágas helyiségek, elsőrangú ellátás. Kiváló tanerők. Belső francia és angol nevelőnők. Bővebb felvilágosítást ad

1096—10

Az igazgatóság.

Elveszett

egy női táská vörös bőrből, sárgaréz díszítéssel, fülbevalóhoz való gyémánt köves lógók, kulcsok stb. tartalommal. Becsületes megtaláló jelentkezzen a lap kiadóhivatalánál, hol kelő jutalomban részesül.

Kereset bárki részére!

Házimunkások kerestetnek gyors kötőgépeinken való kötésre. Távoltság nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát.

Thos. H. Whittick és Társa

Prága, Tranzens-kai. No. 6—771.

Czimbalom

legkölönösebb gyártmány, rész elfizetésre is ocsón kapható. — Nagy képes árjegyzéket bérmentve küldök.

Öntanulásra egyedül ná am kapható oly cimbalom iskolák. melyből minde ki meg tud tanu ni tanító nélkül művészi czimbalmozni. I. rész 4—kor. II. rész 160 kor. III. rész 4—kor., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldöm.

Varga Pál

czimbalomgyártó
MAKÓ (saját ház).

Legjobb
és legfinomabb

Szivarkahüvelyek!

Kincs 1 doboz = 100 drb. — 26 fillér.
" 10 " = 1000 " 2 — kor.

Kincs parafa szopókával
1 doboz = 100 drb. — 40 fillér.
10 " = 1000 " 3.60 kor.

Riz Apart Paris
1 doboz = 100 drb. — 40 fillér.
10 " = 1000 " 3.60 kor.

Jedina 1 doboz = 100 drb. — 36 fillér.
" 10 " = 1000 " 3 — kor.

Rosetta minden dobozban 1 szopókával
1 doboz = 100 drb. — 50 fillér.
10 " = 1000 " 4 — kor.

Eke arany szopókával

1 doboz = 100 drb. — 50 fillér
10 " = 1000 " 4.50 kor.

Cabinet arany és parafaszopókával

1 doboz = 100 drb. — 70 fillér
10 " = 1000 " 6 — kor.

Egyptomy

1 doboz = 100 drb. — 44 fillér
10 " = 1000 " 4 — kor.

== Cigaretatöltők darabonként 20 fillér. ==

Kaphatók: **Fischel Fülöp Fia** könyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Videkre 20 dobozt == 2000 darabot az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében, Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103. Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1— K.
Negyedévre	3— „
Félévre	6— „
Égész évre	12— „

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9— „
Égész évre	18— „

Megjelenik naponta este 6 órakor

Ünneppozs. kivételével

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Szerkesztő: REVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára

Az ország érdeke.

Nagykanizsa, augusztus 28.

A nagykirályi választás a végsőkig élteste ki a koalíció ellenét. Nemcsak a közjogi alap, az, mi mint valami áthidalhatatlan szakadék tátong a függetlenségi párt és a néppárt között, de egyéb szempontok is akadnak bőven, melyek élesen tagolják két szélső álláspontra az elvi tekintetek összességét. A néppárt klerikalizmussal fölhigitott maradiságból vezeti le minden politikai akciója eredőjét, míg a függetlenségi pártnak hagyományai vannak, kultusszá bővült pártprogramja, a mi a néppárttal való szervi egybeforrást már eleve kizárja. Ha tehát ez a két párt koalizálható volt, föltétlenül kellett lennie valamely magasabb érdeknek, melynek alárendelt az ország minden egyéb szempontot. Ez a magasabb érdek a törvényes rend helyreállítása volt és minden súlyával odanehezdedt, hogy az alkotmányosságon ne üssön újabb csorbát a császári önkény.

A koalíció tehát egy hosszabb időtartamra szóló ad hoc szövetség volt, mely

félretett minden párttaktikát, minden kicsinyes momentumot és vállalta az ország alkotmányosan való kormányzásának lehetőségét. Vállalta azonban csak átmeneti alapon és vállalta államiságunk újjákonstruálásának árán. Az alkotmánybiztosítékok egyfelől a megyei autonómiákat erősítik, másfelől meg a közigazgatási bíróság hatáskörét szélesítik; a tautit és a vasutasok fizetésrendezése két hatalmas nagy tábornak nyújt segédkezet, hogy könnyebben gyűrhessek le az életet; a szolgálati pragmatika utját állja, hogy anarchikus utvesztőkbe tévedhessen a lázongásba esetleg belelovalt indulat; a mezőgazdasági cseléd törvény és a készülő új ipartörvény az ország gazdasági reorganizációját segíti elő és mindennek teljébe — jóllehet egész sorát hagytuk el a már megvalósult és még csak tervbe vett törvényhozási intézkedéseknek — a választói jog reformja százezereket hoz be az alkotmányosság sáncába. Olyan munkaprogram ez, olyan anyaga az eredményes munkabírásnak, minő évtizedek folyamán is csak nagy ritkán kerül törvényhozási szőnyegre.

Ez az anyag azonban csak úgy volt és a következő ülészak munkarendjébe beállított részleteiben csak úgy lesz ledolgozható, ha nem folynak közre zavaros momentumok és a békés együttműködésnek hasztalan vetnek gátat a megriadt turbulens elemek. Mindezt vállalta a koalíció és annak kebelén belül a néppárt is és mert ennek a vállalkozásnak kötelező ereje van, a néppártnak a koalícióból való kiválása minden lenne, csak politikailag tisztességes dolog nem. Bármennyire buzódozva ül is a liberális függetlenségi párt a reakcionárius néppárttal egy sátorban s bármiképp fájjalja is a néppárt a Kossuth kultusz és az öntudatos előrehaladás érdekében való könyörtelen harcot, országos érdek, hogy tultegye magát mindezen mind a két szóbanforgó párt.

Tisztázzuk a dolgot, nem az az országos érdek, még az árnyéka sem fér annak hozzá, hogy a néppárt bent maradjon a koalícióban. Politikailag nincsen olyan fajsulya, programját illetőleg számvetései nem lehetnek annyira kecsesítők, hogy országos kérdéssé fujhatnók föl a néppárt koalíció.

Király és szerelem.

Szapoly gróf és Habóthy báró együtt mentek el a körből, ahol mindketten sokat vesztek. Lassan és arótlanul lépkedtek a nagy körön. A báró hirtelen lölsóhajtott:

— Már megint veszti item!

A gróf mosolygott:

— Azt hiszem, est már megazokhatta . . .

A vesztegetést sohasem azokja meg az ember. Ha meg nem fordul szerencsém, télév mulva tönkrejutok.

— Én az ön helyében tudnám, hogy mit csináljak.

— Nos, mit csinálna?

— Egyszerűen — az lennék!

— Micsoda?

— Megcsalt férj! Már régóta az volték és ez önnek könnyű is, mert nő ember és a báróné igen bájos, gyermekük sincsen. Én csak agglegény vagyok. Nincs feleségem, mert ha volna . . .

A báró vállalt vont.

— Ön is hisz ebben a baborában?

A gróf nagyon komolyan válaszolt: — Az ember csak így fordíthatja meg a szerencsáját. Emlékezzék csak . . . Damossy . . . 300.000 koronát nyert azon az estén, mikor neje őt megcsalta. S aztán Godr, Vashidy, Hollósy, meg a kis Becsey báró.

— Igaz! . . . Határozottan igazsa van!

A báró néhány percig gondolkodott. A gróf ezalatt egész sereg megcsalt férjet sorolt föl, akiknek szerencsájuk volt a kártyában.

— Brr! Ez mégis aljasság volna! — szólt végül a báró.

— Igazán? S ha például kártyaadósságot kellene kifizetni?

— Az más, — akkor nem baboroznék! Mert az embernek mégis a becsülete a legelső.

A két barát elvált egymástól.

A báró nem sietett haza. Az éj kellemes volt és ő lassu léptekkel sétált az utcán. A gróf beszéde járt a lejében. A báró tönprengeni kezdett. Sohasem szerette valami különösen a feleségét. Szerette, mert cinos, jó nő volt, elég azellemes arra, hogy néha, egy-egy órára a nához bilincselje férjét. De azért, amikor ezekre az órákra gondolt, éreinte, hogy szereli est az asszonyt és fölháborodik arra a gondolatra is, hogy a felesége őt megcsalhatná. De csakhamar eszébe jutott a kis Becsey, meg Damossy és a többi, aki felesége hűtlenségének köszönheti jólétét és a nyereségeket, amely kárpótolja őket családi boldogtalanságukért. S minél többet gondolkozott erről, a kártyások baborája, annál jobban gyökeret vert lelkében. Most már nem kételkedett benne, hogyha a báróné hajlandó volna őt megcsalni, háromszáz ezer koronát nyerne azon az estén mint Damossy.

S hátha a felesége is kárpótlásnak tartaná a férje nyereségét azért, amiért földozza magát.

A báró azok közé tartozott, akik mibelyt valamire határozták magukat, azonnal lekecsesednek tervükért és elhatárosta, hogy olyan fölszarvazott lesz, mint a többi, aki a körben összarvazedi a játékosok pénzét. Csak azt nem tudta, hogy a báróné hogyan nyerhetné meg tervének?

Ez nem lesz könnyű! A feleségével még csak beszélni sem lehet arról. Ha valami plátói udvarlásról volna szó, de így! Bár, ha jól meggondoljuk, amit a férje kíván, nagyobb érdeke neki, mint a férjének . . .

A báró órájára nézett. Még csak éjfél volt! Nevetéses . . . A báróné már rég nem leptem meg azzal, hogy ilyen korán menjek haza! Biztosan otthon lesz. Megiszunk egy csésze teát az ő szalonjában és aztán hozzálátok ahhoz, hogy elhódítsam önmagamtól.

Benyitott lakásába. Az inas ott aludt az előszobában egy karosszékekben. Mikor a báró fölébresztette, ijedten ugrott föl.

— A báró ur már hazajött?

Igen. A báróné tubon van?

Az inason nagyon meglátszott a rémület.

— A báróné nem is meni el . . . de beteg . . . nem jól érzi magát . . . kérem báró ur, ne baborgassa . . .

— Mit jelent ez a . . .

Erősen kopogott az ajtón:

— Kedvesem, nyissa ki, én vagyok!

ből való kiválását, vagy esetleges bentmaradását. — Csak azt követeli az országnak érdeke, csak azon mulik minden, hogy békésen és eredményesen dolgozhasson továbbra is a parlament. Ezt akasztaná meg a koalíciónak egymással farkasszemet néző pártokra való szakadása. Az átmeneti idő nem olyan hosszú, hogy ne szerelhetnének le minden berzenkedést és ne tehetnének el, ma oktan és hiábavaló harci készséget. Korszakos kérdések várnak megoldásra, ennek a sokat szenvedett országnak oly nagyon áhitott jobb jövőjéről van szó, csitítunk hát el minden kicsinyes virtuskodást.

Zichy Aladár gróf nyilatkozata. Zichy Aladár gróf miniszter, az országgyűlési néppárt elnöke ma este vajtai birtokáról nyilatkozatot küldött az Alkotmány szerkesztőségének. A miniszter kéri annak kijelentését, hogy közte és Rakovszky István közt nincs nézetkülönbség a koalíció fontartásának szükségét illetően. Együttal megcáfolja egy függetlenségi esztalagnak azt az állítását, hogy Rakovszky vissza akarta őt tartani attól, hogy miniszteri tárcát vállaljon.

Tanítók gyűlése Balatonfüreden.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 29.

A Zalamegyei Általános Tanítótestület augusztus 27-én tartotta közgyűlését Balatonfüreden, melyen résztvett Zalavármegye főispánja *Batthyány Pál* gróf is.

A tanítók nagy része már augusztus 26-án gőzhajón érkezett meg. A főispán a Siófokról este 7 órakerkező hajóval jött. A balatonfüredi előkelőség és a már itt levő kir. tanfelügyelő, dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos, a hajóhídon fogadta és néhány lelkes szóval üdvözölte a főispánt.

Augusztus 27-én a fűrdőigazgatóság az összes fűrdőépületeket föllobogóztatta.

Reggel félkilenkor a tanítók misét hallgattak, melyet *Lingl Valerián* Szent-Benedek-

Semmi választ nem kapott, csak süttögést hallott odabent. A báró már sejtett valamit és a dühtől remegve kiáltott:

— Nyissa ki! Parancsolom!

Az ajtó kinyílt. Egy ur ugrott ki rajta. A báró a nagy meglepetésben meg sem állította. Csak ennyit tudott kiáltani:

— Nyomorult!

Az idegen hirtelen eltűnt, de a báró mégis ráösmert. Damossy volt, a megcsalt férj és nagy nyérő.

A báróné csak ennyit mondott:

— Bűnös vagyok... Tegyen velem, amit akar.

Mikor az igatottsága kissé lecsillapodott, a báró gondolkodni kezdett. Eszébe jutott a terve, melyre feleségét rá akarta bírni és az megvizsgálta őt. Ha a felesége és Damossy most először találkoztak? Ebben az esetben máris megfordult a szerencséje és máttól fogva annyit nyer, hogy nem is tud a pénzrel mit csinálni.

— Lujza, mondd meg az igazat, a tisztá igazat mert csak így remélhetek, hogy megbocsát-hatok. Mióta van ilyen jóban Damossyval?

A báróné néhány pillanatig gondolkodott, aztán halkán így szólt:

— Hat év óta.

A báró lehanyatlott egy karosszékbe és meg-
törve bámult maga alá.

rendű szerzetes, apát, mondott. *Batthyány Pál* gróf főispán és dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanfelügyelő szintén megjelentek a templomban is.

A fűrdőtelep kápolnájából a tanítók a gyógyterembe vonultak, hol a közgyűlést *Szalay Sándor* megyei tanítótestületi elnök megnyitotta s *Batthyány Pál* gróf, főispánt, mint a hazaszeretet példásan lelkes vezéropistolát, továbbá dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanfelügyelőt, mint a nemzeti kultúra főkentjét, valamint a megjelent vendégeket üdvözölte. Az elnöki üdvözlés után a kir. tanfelügyelő külön is lelkes szavakkal üdvözölte a főispánt, a ki az üdvözlésekre válaszulva a mély és meggyőző hangján domborította ki a tanítók, különösen a magyar tanítók nagy hivatását és a zalamegyei tanítók működésére Isten áldását kérte.

A nagy lelkesedéssel fogadott főispáni beszéd után dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanfelügyelő megragadó, igazán magas színvonalon álló felolvasás keretében világította meg az iskolai és iskolán kívüli népművelés gyönyörű munkatérét és kimagasló mozzanatait. A minden sorában és egészében remek felolvasásért az elnök hálás köszönetséget fejezte ki a zalai tanítószög nevében s indítványára ez jegyzőkönyvben is kifejezésre jut.

Dienes Károly csáktornyai tanítóképző tanár teljes egy óráig tartó felolvasás keretében nagy szaktudással és erős tapasztalati biztonsággal hatolt be az új rajzoktatásban érvényesülő szellem lélektani mélységeibe. — *Biró Sándor* karánsebesi állami tanító a közügyességi oktatásról tartott igen nagy érdekességű, tartalmas előadást. A közgyűlés mindkét előadónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Az indítványok során elhatározták, hogy az általános fizetésrendezés emlékére a Zalamegyei Alt. Tanítótestület minden tagja 1—1 koronát ad az Eötvös-alap javára, s ezt mindaddig szaporítják gyűjtéssel, kamatoztatással, míg a 4 ezer korona összeget megüti. Ekkor szobaalaptványul az Eötvös alapnál leteszik és a Tanító Ferenc József Házában az alapítványi helyet hálából az általános fizetésrendezést fogantató miniszternek, *Apponyi Albert* emlékének szentelik.

Bánfi Alajos, *Csathó* Alajos, *Hajgató* Sándor és *Udvardy* Ignác volt megyei tanítótestületi elnököket, akik az egyesületi élet terén halhatatlan érdemeket szereztek, s működésükkel még most is példás apostolai az erős tanítói közszellemnek, örökös tiszteltetbéli elnökökül választották meg nagy lelkesedéssel. Köszönetüket *Bánfi* Alajos tolmácsolta.

Az elnök bemutatva *Novák* Mihály zalaegegerszegi tanító-írónak »Zalavármegye az 1848—49-iki szabadságharcban« című nagy munkáját és melegen ajánlotta a tanítóknak, hogy azt könyvtárak számára szereztessek meg, mert minden tekintetben becses és példára kiválóan érdemes munka.

A *Baltoni Múzeum Egyesület* a zalai tanítókat egy átírásban a régi, nagybecsű emlékek megmentésére és beküldésére kérte.

A nagykanizsai *Fischer Fülöp* Fia cég irásbéli ajánlatot terjesztett be a Zalamegyei Alt. Tanítótestülethez, hogy a könyv-, papir- és írószerkereskedésében vagy nyomdájában vásároló vagy dolgoztató tanítókkal való üzleti összeköttetése útján befolyó összegeknek három százalékát a zalamegyei tanítók árvalapja javára adja. A közgyűlés az ajánlatot köszönettel elfogadta, tagjait fölkeri, hogy a

befizetett összegek három százalékát fölütetendő cédlulésukat annak idején mindig az elnökségnek kézbesítsék az árvalap részére való beváltás végett.

Még néhány adminisztratív jellegű, kisebb ügy elintézése után a fűrdőigazgatóságnak jegyzőkönyvileg köszönetüket fejezték ki a gyógyterem átengedéseért.

A tisztújítás során *Bánfi* Alajos tiszt. elnök indítványára a testület középpontját újabb 4 évre Nagykanizsán hagyták, a volt elnököt és tisztikart újból megválasztották s eddig való működésükért hálás köszöneteket fejezték ki.

A 9 órakerkező gyűlés délután fél-egykor végződött.

Megemlítjük még, hogy a közgyűlésen a fűrdő Erzsébet-szeretetház igazgatótanácsának tagjai *Szegedy* Ferenc (kir. járásbíró) elnök vezetése mellett testületileg vettek részt. Ott volt *Lingl* Valerián apát is.

Gyűlés után a Grand Hotel nagytermében társasbéd volt. — Itt az első felköszöntőt dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanfelügyelő mondta *Apponyi* Albert kultuszminiszterre s minnek kapcsán azt a következő táviratban üdvözölték:

Nagyméltóságu

Gróf Apponyi Albert

vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak

Budapest.

Zalavármegye általános tanítótestülete mai napon Balatonfüreden megtartott közgyűlése alkalmából mély hódolattal üdvözli Excellenciádat s hő imával kéri Istent, hogy a magyar nemzet lánglelkű nevelőjét, kulturánk korszakos dicsőségére s minden magyar tanító örömeire soká és boldogságban éltesse.

Gróf Batthyány Pál főispán.

Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő.

Szalay Sándor tantestületi elnök.

Ezre még a társasbéd alatt a következő válasz érkezett:

Gróf Batthyány Pál főispán

Balatonfüred.

Zalavármegyei tanító-egyesületi közgyűlésből kelt üdvözlésüket köszönöm és szív-
ből viszonzom. Hazafias munkásságukra az ég áldását kérem.

Apponyi.

A felolvasott táviratot óriási éljenzéssel és tapssal fogadták.

A második felköszöntőt a testületi elnök mondta *Batthyány Pál* grófra, Zalavármegye főispánjára, aki ezt nyomban megköszönve, a zalai tanítószög emelte poharát.

Pordus Antal, tantestületi főjegyző, dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanfelügyelőt, *Szabó* István tantestületi jegyző, a megválasztott örökös tiszteltetbéli tagokat köszöntötte föl, kiknek nevében itt is *Bánfi* Alajos tolmácsolt köszönetét. — Dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanfelügyelő a balatonfüredi szeretetház igazgatótanács elnökére, *Szegedy* Ferencre emelt poharat.

A társasbéd 3 óra után végződött.

A délután és este induló hajókkal a tanítók nagy része már elutazott, új erőt, lelkesedést vive otthoni új munkájához.

A gazdakör gyűlése.

— Saját tudósít nktól. —

— augusztus 28.

A nagykanizsai városi és járási gazdakör Gallobich Lajos elnöklésével ma délelőtt tartotta gyűlését a városbaza tanácstermében. A gyűlésen az egyeletnek mintegy 30 tagja jelent meg, részt vettek továbbá Sárközy Aurél, a megyei gazdasági egylet titkára és Paizl Ödön, a gazdakör biztosító szövetkezetének felügyelője.

Elnök jelenté, hogy a folyó hó 31-én Pécsre tervezett kirándulásra négy tag jelentkezett.

Borsos Péternek a kéményseprés ügyében tett indítványát a törvényhatósági bizottsághoz fogják fölterjeszteni.

Sommer Ignác az elsőfelfogadás ügyében a múlt élel indítványt terjesztett, ennek tárgyalása azonban feleslegessé vált, mert az új elsőfelfogás intézkedik e tárgyban.

Jelentik, hogy a megyei gazdasági egylet az idén tényezőállatdíjazásra nem adott segítyt, azért az állatdíjazás elmarad.

A gyűlés tudomásul veszi, hogy a gazdakör újabbán 14 taggal gyarapodott.

Az Áruaktár első félévi forgalmáról szóló jelentést tudomásul vették.

A gazdakör biztosító szövetkezte azt az ajánlatot tette, hogy maga a gazdakör vállalja el a szövetkezet képviselőjét. A gyűlés határozata értelmében a kör a képviselőt elvállalja és az ügyvitellel Tóth István titkárt bízza meg.

Kherold Imre indítványozza, hogy a kör a gyógyművelények természetét és kikészítését minél szélesebb körben mozdítsa elő. Évgeitt ajánlatos ha a kör idevaló szakmuakát irat és azt kiosztattja. A gyűlés az indítványt fölterjeszti a megyei gazdasági egylethez.

Németh István szövevények és vadvesztek beszerzését indítványozza. A kör az indítványt elfogadja, kimondja, hogy az e olványokat és veszteket beszerzi és felbírja tagjait, hogy akik ebből ré zesülni akarnak, előre jelentkezzenek.

Végül Kéri Jenő azon indítványát tárgyalta, mely szerint hasson oda a kör, hogy a Murakeresztúron marharakodó állomás létesüljön. Ezt az indítványt pártólólag fölterjesztik a gazdasági egylethez.

Hirek.

— A nagykanizsai ügyvédek gyűlése. Élelk érdeklődés mellett jelentek meg ma a nagykanizsai ügyvédek a törvényesék pertárába egybehivott gyűlésen. A gyűlés tárgya annak a három ügyvédi kamarának megválasztása volt, kiknek neve az ügyvédi rendtartás reformjáról szóló új törvény szerint a kamarához, majd innét az igazságügyminiszterhez fog feltérjeszteni és a miniszter az egész országban ekként megválasztottak közül ki fogja jelölni a 12 tagot, kik az új országos ügyvédi tanácsnak tagjai lesznek. Eddig a m. kir. Kurjának egy e célra kirendelt tanácsa képezte az ügyvédi kamarák felelősségi hatóságát. A reform ezt akként változtatta meg, hogy az új ügyvédi tanács 72 tagjának csak fele része áll kurial bírókból, másik fele része pedig ügyvédekből, még pedig 24 budapesti és 12 vidéki ügyvédből. A nagykanizsai gyűlésen, melyen Hertelendy Béla elnökölt, feltérjesztés végzett megválasztattak dr. Bentik Ferenc, Hertelendy Béla és Sebástény Lajos ügyvédek.

— Az újoncok bevonulása. A közös hadügyminiszter rendelete értelmében a tényleges katonai szolgálatra bevonuló újoncnak az idén, az eddigi szokástól eltérőleg, nem októ-

ber 1-én, hanem október 16-án kell bevonulniok. Az egyéves önkéntesek azonban, valamint az önkéntes szolgálatra jelentkező póttartalékosok az idén is október hó 1-én kezdik meg szolgálataikat. Viszont a közös hadsereg póttartalékosai október hó 3-án, a honvédségiek pedig október hó 6-án vonulnak be csapat-testeikhez.

— Hirtelen halál. Kalamár János napszámos ma reggel munka közben, melyet a Magyar utcai Seidemann házban végzett, összesett és meghalt. Holttestét kiszállították a temető halottas házába, hol holnap felboncolják.

— Katonai utóállitás. Szeptember 20-ikán katonai utóállitás lesz a városházán, melyen reklamáló apákat és sorköteles fiatalembereket vizsgálnak meg.

Ünnepi imakönyvek

— az izraelita ünnepekre —

héber, magyar és német szöveggel
mindenféle kiadásban, közönséges és finomabb
kiállításban.

Imakönyvek (Thalesek)

közönséges, gyapot és selyemből kaphatók
legnagyobb változatokban és legolcsóbban

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

== Nagykanizsán. ==

Szülők figyelmébe!

ki kész iskolai öltönyt
ki kész férfi öltönyt
ki kész férfi és gyermek cipőt
ki kész kalapot és sapkát

Arkar
vásá-
rolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekiuteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szövetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így mérték után is a legjobb és legizlésebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

— Megszűnt a krimicsau. Akik csak keveset is érdeklődnek városunk gazdasági élete iránt, örvendetesnek és nagyfontosságúnak fogják találni azt a hírt, hogy az építőmunkások és iparosok között több hónap óta fennálló viszályok és harcok szűnőfélben vannak és a rend pár nap alatt ismét helyreáll. Említettük, hogy a kőműves munkások a napokban rendőri engedély nélkül gyűlést tartottak. Mivel ez kihágást képez, a rendőrség ma megidézte Wugrinecz Károlyt, a gyűlés egyik rendezőjét. Wugrinecz a rendőrségen előadta, hogy a gyűlés összehívóit a legbékésebb szándék vezette és a gyűlés célja sem volt egyéb, mint hogy a mesterekkel való békés megegyezésről tárgyaljanak. A gyűlésen kimondták, hogy a mesterek békés ajánlatát elfogadják. Ezzel a krimicsau megszűnt és a kőművesmunkások nagy része a mesterek által előterjesztett nyilatkozatot alá is írta.

— Merénylet egy ezredes ellen. Székesfehérvárról jelentik, hogy a hajmáskéri lövőterem, a hol most a 69-ik gyalogezred katonái gyakorlatoznak, tegnap reggel ráöltök Weber Viktor lovag ezredesre, a 69-ik gyalogezred parancsnokára, a ki ellen tulságos szigorúsága miatt el vannak keseredve a katonák. A hajmáskéri lövőterem egy katona csóiba vette az ezredest. Szerencsére a lövés nem talált a a golyó az ezredes füle mellett süvített el. Weber lovag leugrott lováról és nyomban tanácskozássra gyűjtötte össze a tiszteket. A tanácskozás eredménye az lett, hogy a lövőgyakorlatokat megszüntették, a legénységtől elszedték az elosztóeseket s az egész ezredet visszarendelték állomáshelyére. — Székesfehérvárra. A vizsgálat eredményét titokban tartják.

— A közönség köréből. A mai postával a következő panaszos levelet vettük: Tekintetes Szerkesztőség! Julius hó elseje óta lakom a Szemere utcában s azóta napi postámat mindig olyan időben kapom meg, hogy az nap már nem intézhetem el a levelekben foglalt dolgaimat. Délelőtt egy negyed vagy fél tizenkettőkor, délután pedig fél hat körül kapok postát. Eleinte azt hittem, hogy a levélhordó az oka ezen késedelmes kézbesítésnek, később azonban meggyőződtem, hogy állandóan ilyenkor kapják meg a Szemere — és Csányi-utca lakói postájukat, még pedig azért, mert ez a két utca van a mi kézbesítési kerületünk végén. Miuthogy ezen állapot tartóhatatlan, ezen az uton akarom felkérni a postai főnökséget, hogy valami módon segítsen ezen a helyzeten. Vagy tegyen át néhány utcát egy másik körzetbe, vagy szaporítsa legalább egygyel a levélhordók számát. Már sok tekintetben tapasztaltunk előzékenységet a posta részéről, reméljük, hogy most is hasonlóképpen jár el. — Soraim szives közlését kérve, vagyok a tekintetes Szerkesztőségnek alázatos szolgálója: Egy Szemere-utcai kereskedő.

— Az Amerikában való készülődés közben. Tegnap fél négy óra tájban Nádasdon tűz ütött ki. Egy lakóház és több melléképület leégett. Érdekes hogy a leégett lakóház tulajdonosa éppen tegnap akart Amerikába menni s így a nem ramatt vasszedelem, legalább egyelőre megakadályozta tervének a kivitelében. A hatóság nyomozást indított, hogy kiderítse a tűz keletkezésének az okát.

— A szombathelyi tisztviselők mozgalmá. Szombathelyen — mint lapunknak írják — nagy lehangoltságot keltett a tisztviselők között az a körülmény, hogy a pénzügyminiszter a nagyobb vidéki városokra vonatkozó lakásbérek fölemelésénél. Szombathelyt sok más nagy és drága várossal mellőzte, — holott éppen a szombathelyi tisztviselők voltak az első között, akik több mint egy éve akciókat indítottak a vidéki lakások méltányos emelése ügyében s föltérjesztésükre illetékes helyről biztató választ kaptak, most megújítják az akciókat és hiszik, hogy a jövő évi költségvetésben gondoskodás történik a most kihagyott városokról is. Különben a szombathelyi tisztviselők körében a községi konyha intézményének a megvalósítása és ház-építő otthon létesítése iránt is megindult az akció.

— Nincsenek cselédek. A cseléd-kérdésnek mindig sok a misériaja nálunk, annyi nehézséget azonban soha nem okozott ez a baj, mint most tanában. Ma szakácsnőt, szobaleányt, de bejárónőt sem lehet kapni Nagykanizsán. Igen sok háziasszony van cseléd nélkül, mert ezeknek a házába a meseli munkák óta nagyon megfogott. Emellett a cselédekben is fölébredt a maguk állítólagos értékének tudata és jobban stájerolnak, mint egy pesti háziúr. Amelyik leány a télen boldog volt, ha 4 forintért szolgálhatott, ma a 7—8 forint bérhez még külön feltételeket is köt. A háziasszonyok emiatt tele vannak panasszal s csak az vigasztalja őket, hogy a tél már nincs messze, mikor a szobaleányi ágja is alaposan csökken.

— Új nevelőintézet vakok részére. A negyedik év előtt elhunyt lovag Wechseltmann Ignác egy millió négyszáz ezer koronát hagyományozott egy vakok tanintézete létesítésére. Az intézet, mely az alapító és neje nevét viseli, őszel nyílik meg. Az új intézetbe felvesszük az ország bármely vidékére való 8—10 éves vak gyermeket, még pedig valláskülönbség nélkül. A növendékek az intézetben teljesen díjtalanul ellátást és oktatást, sőt ruházatot is és borszártartozóknak csak fehérműről kell gondoskodni. A kinek tehát vak gyermeke van és azt az intézetbe fel akarja vétetni, folyamodjon a „lovag Wechseltmann Ignác és neje Neuschloss Zsófia vakok tanintézete” bizottságához (Budapest VII., Sip utca 12 sz.). A folyamodványhoz születési, orvosi- és himi-földítési bizonyítványt kell mellékelni és szeptember 20-ig beküldeni.

— Borászati kongresszus Pécsen. A f. évi szeptember hó 20—22-ig Pécsre tervezett IV. orsz. szőlészeti és borászati kongresszus előkészítő bizottsága folyó hó 22-én tartott ülésén végleg megállapította a kongresszus programját. E szerint a következő előadások lesznek megtartva: 1. „A borfogyasztás népszerűsítése” előadja dr. Drucker Jenő, a M. Sz. O. E. igazgatója. 2. „A zöldre fásoltás szövetleni ismertetése” előadja dr. Istvánffy Gyula egyetemi r. tanár, az ampelológiai intézet igazgatója. 3. „A munkáskérdés szőlészeti szempontból” előadja dr. Molnár István, ny. főgymnáziumi tanár. 4. „A waranskérdés, külön tekintettel a bortermelőket illetőleg” előadja dr. Pósch Gyula. 5. „A különböző vidéki borok jellege és az azoknál felhasználandó szőlőfajták” előadja Rácz Sándor

szőlészeti főfelügyelő, a budafoki m. kir. pincemestéri tanfolyam igazgatója. 6. „Az amerikai hibridekkel szerzett hazai tapasztalatok” előadja Szilágyi János, a pécsi vincellériakola igazgatója. A kongresszussal kapcsolatban minden nap délután lesz valami szőlészeti kirándulás, gépbeállítás, posztógyári látogatás, stb. melyek a kongresszus érdekességét tetemesen növelik. — Kongresszusi tagsági díj a „Magyar Szőlőgazdák Orsz. Egyesülete” tagjainak 6 K, nem tagjainak 10 K, mely összegben a kiállítás tetrazészerinti számú látogatásának belépti díja is bennfoglalatik. A kongresszusra szeptember 15-ig kívánatos jelentkezni, hogy a belépő-jegyek, jelvények, lakásbejelentésre szolgáló lapok és az előadások kivonata mindeh tagnak idejében megküldhető legyen. Jelentkezéseket elfogad és minden tudakozódásra készségesen felel a kongresszus előkészítő bizottsága (Budapest, IX, Üllői ut. 25. II. em 11.)

Színház és Művészetek.

(—) A színházszervezés kiegészítése. Bihari igazgató azzal az ambícióval tért vissza hozzáink, hogy még ittléte alatt szervezi téli társulatát és már ezzel a kiegészített társulattal játssza végig a kanizsai szezonot. A szervezkedés nagyban folyik. Az igazgató szerződtette Haller Irma operettékesnőt, ki már a napokban megérkezik Nagykanizsára. Szerződött továbbá három-három kardiálist és kardiálosnőt, egy naívával és egy drámai hősnővel pedig most folynak a tárgyalások, melyek a napokban szintén befejeződnek. Ezt a szervezkedést szívesen látjuk, véleményünk szerint azonban legsürgősebb teendő az lenne, hogy az igazgató kolaraturénekesnőre tegyen szert, mert ez a szerepkör a társulatnál egyáltalában nincs betöltve.

Közgazdaság.

Fiz. Első Földi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfőzőipari Részvénytársaság, budapesti központi irodájának U., Mérleg u. 11. sz.

Beli üzleti jelentése.

Mai zárulások Budapeston:

Finomított szesz adózva	163 167
Finomított szesz adózatlan	64 68
Élesztőszesz adózva	— —
Élesztőszesz adózatlan	— —
Nyers szesz adózva	161 164
Denaturált szesz	50 52

A szeszárak újabban megszilárdultak és tartós árakra van kilátás.

A helybeli m. kir. dohánygyárudában
egy pénztárosnő
azonnal felvételik.

Táviratok és telefonjelentések

A néppárt marad.

Zboray Reichenhallba.

Budapest, augusztus 28. Zboray Miklós országgyűlési képviselő Reichenhallba érkezett és hosszabb ideig tanácskozott az ott üdülő Rakovszky Istvánnal. A tanácskozás sorára sikerült az ellentéteket elsimítani olyanképen, hogy a néppárt egyellen tagja sem lép ki a koalícióból. Ezzel Rakovszky Zichy Aladár gróf minisztert táviratilag értesítette. Zboray délután elutazott Reichenhallból. Budapestre holnap érkezik és itt közli a néppárt tagjaival a Rakovszkyval való tanácskozás megállapodásait. A hirt politikai körökben megnyugvással fogadták.

A bajai bank főnyereménye

Letartóztatták a főkönyvelőt.

Baja, augusztus 28. A bajai Kereskedelmi és Iparbank főnyereménye ügyében, a mely hónapok óta foglalkoztatja a bíróságot, szenzációs fordulat állt be. Rácz Károly vizsgálóbíró tegnap késő este magához idézte Wágner Sándort, — a bajai bank főkönyvelőjét és kihirdette előtte a bíróság határozatát, — melynek alapján Wágner tegnap Budapesten volt és késő éjjel érkezett haza, mit sem tudva arról, hogy távollétében a bíróság házkutatást tartott lakásán, a mely reá nézve rendkívül terhelő eredménnyel járt. Wágner folyton ártatlanságát hangoztatja. Ma délelőtti Bajáról a csendőrök átkísítették a szabadkai ügyészség fogházába.

A marokkói veszedelem.

Megölték a szultánt.

London, augusztus 28. A Tribune ma reggel megjelent számában egy tangeri magántávirat alapján azon szenzációs hírt közli, hogy Abdul Aziz szultánt palotájában megölték. A lap a hírt fentartással közli.

Szegedserkesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP VIA

Irodai gyakornoki állás

megfelelő kezdő fizetéssel férfi vagy nő által szeptember 15-én esetleg október 1-én betölthető.

Jelentkezni: Weisz és Ledetsky céghez, Nkanizsán

intézendők.

széküti
(Usamegye.)

VITA

forrás természetesen alkalikus carbon-natron hazai gyógyásványviz. Leghíresebb orvos-professoraink szenzációs gyógyeredményeket érnek el vele mindenféle húrosos, vérszegység, vesekő, hólyag- és májbetegségeknek és a legalkalmasabb gyógyszerbetegségeknek is biztos hatása van.

Főlséges és külföldleges gyógyszer gyomorégés ellen.

Kapható minden jobb fűszer- és ásványvízkorszkodásban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischel Fülöp fia könyv- és papirkereskedésében, Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp fia könyv- és papirkereskedésében intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik napokint este 6 órakor
ünnapnapok kivételévelFeltetős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

A szocialista lelkiismeret.

Nagykanizsa, augusztus 29.

Egy dunántúli kisváros, Székesfehérvár állott néhány napig egy országos szenzáció középpontjában. A mi olyan ritkán esik meg nálunk, az általános sztrájk rájafeküdt ipari és kereskedelmi életére s megakasztva Székesfehérvár egyébként erősen fejlődő gazdasági kerekét, adatot nyújt a szocialista lelkiismeret isméréhez. A féktelen igazság, a megvadult és kíméletlen agitáció napokon keresztül utját állta, hogy tizezrek érdekei minden hiány nélkül nyerjenek kielégülést, semmi egyébért, csak azért, hogy egy abszolút szürke legény, egy minden érték nélküli egyede a szocialista vezérkarnak nem volt hajlandó alája vetni magát a hatósági rendelkezésnek. Véres beszéddel s a tömeg szünetedélyek célzatos lázításával sikerült elérnie annak az apró-cseprő vezérnek, hogy napokon keresztül vakmerően szemébe nézhetett a felsőbb hatóságnak, a nélkül, hogy a paragrafusoknak elég erejük lett volna ahhoz, hogy üssenek rajta egyet.

Lehetetlen e tény mellett hallgatagon elsilklani. Erős színezéssel, riktóan kiált ki belőle egy veszedelmessé fajult tünet. Ezreknek békés nyugalma, egy város ipari és kereskedelmi érdekei és a törvény jogereje

mind semmi, ha egy szocialista apostol hajaszalának a meggömbülésétől van szó. A kik a kulturát mindig a szájukon hordják, azok ma odajuttatták ezt az országot, hogy az eredményes lefolytatása a közmunkáknak egy némely fiatal embernek a személyes biztonságán mulik. A kis kátéjuk ugyan ezt közszabadságnak, alkotmányos jogi életnek keresztelte el. De ez csak amolyan nagyképű kertelés, mely mögül sokatmondón lóg ki a lóláb.

Ez már nem szabadság, de tulságba hajtott, anarkizmusba reudult szabadoosság. A könnyen hívó néplelékekkel való folytonos visszaélés, soha be nem váltható ígéretek elhintése, a nép elégedetlensége ezek azok a látható nyomok, melyeket egy szocialista igazító utjának látható és maradandó jelei gyanánt hátrahagy. Ezek a látható nyomok, de várható eredmény államiságunknak a mai medréből való kilendítése lesz. Ezt akarják megakadályozni a hatóságok, mint a székesfehérvári eset mutatja, nem hiába, mert nem lehet ezrek és ezrek napi szükségjeleinek előállítását, megélhetésének lehetőségét egy szocialista vezér kitiltásától, vagy megbüntetésétől függővé tenni. Egy általános, elkeseredett sztrájk sokkal nagyobb csapás egy város közönségére nézve, mint annak a kis, csak most láthatóvá lett em-

berkének ott maradása és így megint a szocialista »eszmék« győzelmének kikürtölésével lesznek telve a szocialista újságok, mert a székesfehérvári hatóság kényszerhelyzetbe jutva, kénytelen lesz a kitiltási határozatot visszavonni, ha csak nem akarja a mai amugy is nehéz viszonyokat egy általános sztrájkjal tetőzni.

A határkőnél vagyunk, eddig engedékenységkel és szemhunyhással csak egy-egy országos botránnyá szélesedett szocialista agitátor eseténél szólaltak fel a józanabb elemek, de legfőbb ideje annak, hogy a józan, munkás, intelligens magyar népet felvilágosítsuk. Gátat kell vetni további térhódításuknak, mert ha így folytatják, nemsokára akármelyik iparos legény megbüntetése esetén kiseríteni fog az általános sztrájk, már pedig ebből eredő veszedelmeket mérlegelni az önös célokat követő szocialista vezérek megítélni nem tudják.

(M. L.)

A parlament őszi munkája. Függetlenségi oldalról jelentik, hogy a költségvetés már elkészült, azonban megelőzőleg még a minisztertanács lojta revidéálni. A költségvetés lesz a parlament őszi munkaprogramjának egyik legelső pontja. Arra az esetre, ha a költségvetés törvényre emelkedése az év végéig nem lenne lehetséges, Wakerle miniszterelnök indemnitási törvényjavaslatot tart készen, amely az 1908. év első negyedére szólna.

A titok.

Augusztusban rettentő forróság uralkodott különösen a szobákban nagyon fojtó volt a levegő s a lusta legyek az asztalon levő cukorkeverék és naráneszives palack körül zümmögtek. A szoba levegőjén is érezni lehetett, hogy nagy beteg van a szobában. A legyek minduntalan rászállottak a lázban fekvő beteg fölé nyitott ajkaira, — hiába ütötte el őket a beteg asszony a fia. Pietro esténként is ott állt a beteg ágya mellett s hallgatta a legyek zümmögését s a beteg haldokló tüdejének tompa hörgését, amelyet néha éles, macacs köhögés szakított félbe.

Pietro, a ki a kimerültségtől szendergett, egyszerre csak fölrezennt s az anyja arcára nézett. Emlékezetébe akarta vésni anyjának a betegségtől lesaványodott arcát, amelynek egyes vonásai már megmerevedtek; tudta, hogy az anyja meg fog halni. Köny nem szokott száraz szemébe, zokogás nem tört elő kabaléből; el volt kábulva. Mint valami tetaszalott, úgy járt-célt a szobában; orvoságot adott a betegnek, megitta s megigaxította a vánkósat. Nem rezennt össze, nem remegett s azon erőlködött, hogy az arca lehetőleg közönyösnek lássék; mikor köhögés

hallott, csak akkor sápadt el egy kissé s elfordította a fejét. Mikor azonban az anyja eszméletlenül feküdt az ágyán, csak akkor gondolkozott. Milyen jó anyja volt neki! A legjobb anyja, aki csak volt a világon. És a születéstől fogva ez utolsó napokig soha, soha nem vált el az anyjától egy napra sem. Kicsi korában mindig az anyjával aludt, aztán az ő szobájában lakott, később pedig a szomszéd szobában, amelynek az ajtaja mindig nyitva volt, hogy éjjel is beszélhessenek egymással, ha fölébrednek. Az anyja mentette meg életét gondos ápolásával, mikor a gyermek betegségek egész sora fenyegette az életét. — Egyszer meg is kapta tőle a himlőt, máskor meg a tifuszt. Mindig elkísérte az iskolába, s az iskolából haza. Otthon együtt aludtak. Ha Pietro könnyelmű és szórakozott volt, az anyja elkezdett sírni, mire azután Pietro is szokott. Együtt mentek sétálni, Pietro szép ruhában, amelyet az anyja varrt, az anyja pedig szerény ruhában, de boldogan. Nyári estéken sokáig elbeszélgettek egymással, egymást átölelve s arcaikat egymáshoz érintve. S az anyja elmouduzt neki mindent, ami szép és rit csak van az életben. A fiu csak hallgatta, anélkül, hogy válaszolt volna; megelrógatta az arcát, amely gyakran könnyben

ázott. Az anyja sohasem beszélt magáról, soha a múltjáról, hanem többnyire csak a fiáról s a fia jövőjéről. Később, mikor már nagyobb lett, néha így szól az anyjához:

— Beszélj már magadról is valamit!

— Nem én; minék? — szól ilyenkor az asszony s egy kissé mindig elhalaványodott.

A fiu egészen olyan volt, mint az anyja; egészen ugy gondolkozott és érzett.

Most már tizenkilenc éves, nagy, erős fiu volt s nyugodtan gondolkozott a világról és az emberekről. Az anyja, mintha érezte volna, hogy most már nem szükséges tovább élnie, megbetegedett; s bizonyos volt benne, hogy meghal.

Mikor a halál közeledett, az anyja és fiu szeretete még csak erősödött.

— Anyám! Anyám! — mindig csak ezt hajtogatta a fiu s valahányszor a saját szavát hallotta, mindig azt gondolta, hogy meg kell örülnie.

Tíz napig éltette még a beteget az anyai szeretet.

Az asszony már haldoklott, s a fiu lábaira borulva szokogott, hogy éljen addig, amíg el

A zalamegyei tűzoltó szövetség közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Zalamegye tűzoltószövetségének imponáns ünnepe volt a hó 25-ikén Zalaszentgróton. Itt tartotta a szövetség idei közgyűlését és ugyanakkor ünnepelték a szentgróti tűzoltótestület fennállásának 25 éves jubileumát, mely alkalommal az egyet új zászlóját is felszentelték. A hármass nagy eseményre Szentgrótra sereglett a megye minden tűzoltóegységének küldöttsége, Nagykanizsáról a tűzoltóegylet 34 tagja jelent meg *Knortzer* György főparancsnok, a megyei szövetség elnöke, vezetésével, zenekarral és zászlóval.

A nap első részét az új zászló felszentelése foglalta el. Nagymise után a 400 tagu menet a tőzre vonult, hol a zászlót a szentgróti plébános beszentelte, ami után a szegek beverése következett. Most már az új zászló alatt történt meg a díszes felvonulás, melyen zászlókkal az összes megjelent tűzoltóegységek részt vettek.

A zászlószentelés után a zalamegyei tűzoltó szövetség tartotta meg közgyűlését *Knortzer* György főparancsnok elnöklésével. A közgyűlés tárgyalta: elnöki jelentés, számszámadások, jövő évi költségvetés, a megyei székhely és a legközelebbi közgyűlés helyének megjelölése, tisztikar és választmány választása.

A szövetség székhelyéről ismét *Nagykanizsát* jelölték meg a jövő évi közgyűlést pedig *Tapolcán* tartják.

A tisztikar így alakult meg: elnök *Knortzer* György nagykanizsai, alelnök *Szigeti* Ödön tapolcai parancsnok, titkár *Fenyvesi* Sándor, pénztárnok *Brück* Sándor, ügyész dr. *Olopp* Mór és 12 tagu választmány. A közgyűlés befejeztével dr. *Miessner* egyesületi orvos az egylet történetét ismertette igen alapos és szép munkával, amiért neki köszönetet szavaztak.

Délben nagyon népes társaság volt, melyen különösen a helyi intelligencia volt szép számmal képviselve. Megjelentek többek közt *Eitner* Zsigmond orsz. képviselő és *Malatinszky* zalaszentgróti főtisztviselő is.

Leikes és szép felköszöntőkben persze nem volt hiány. — Az első *Knortzer* György elnök mondta József kir. hercegre, a szövetség védnökére. A beszéd hatása alatt a kir. herceget táviratilag üdvözölték, mire a fenséges ur szintén táviratilag küldte köszönetét és üdvözlését.

Ebéd után a zalaszentgróti egylet régibb tagjait tüntették ki díszermekkel, ami után a tűz-

nem tűnik közülök az a nagy titok, amelyet a fiu eddig sohasem mert kérdésével eloszlatni.

A betegszobában viaszgyertya égett s az utcáról behallatszott egy kintorna hangja.

— Miért oltottad el a gyertyát? — kérdi a beteg.

— Istenem, már nem látja a világoasságot, — mindjárt meghal!

S a haldokló fölé hajolva kimondotta, amit eddig sohasem mert kimondani!

— Anyam mond meg! Mond meg! Szeretni foglak azután is! És egyedül csak téged foglak szeretni! Ha jó vagy mond meg! Mond meg az atyámnak a nevét!

A betegnek csak ez a szó szállott el ajkairól: — Nem.

Aztán elfordította a fejét, egy percig nem lélezett s majd egyet vonaglott a teste és meghalt.

Mattilda Szerno.

oltók legnagyobb precizitással végrehajtott gyakorlati következtetések.

A minden részben sikerült ünnepnapot kedélyes táncmulatság zárta be, honnan a vendégek egy napnak a köztügek szolgálatában végzett eredményes munka kellemes emlékeivel távoztak.

Polgármesteri jelentések.

— augusztus 29.

Nap-nap után kapunk a póstával 60—80 oldalas kis füzeteket, melyek a vidéki városok polgármestereinek jelentéseit tartalmazzák a lefolyt esztendőről. Ma Sopron város polgármestere számol be a város múlt évi, eseményekben és eredményekben gazdag életéről.

Maholnap kis könyvtárra ruának ezek a jelentések, — ez a könyvtár azonban nekünk hiányos lesz, mert a nagykanizsai polgármester jelentését nem fogjuk benne megtalálni. A mi polgármesterünk nem jelent, mert nincs mit jelentenie. Ha mégis eszébe jutna, hogy — miut hivatalbalépésének első évében tette, — beszámoljon a város egy évi történetéről, a kiadott könyv erősen emlékeztetne a Lili naplójára, melyben vannak üres lapok is. — Kérdés, — hogy a polgármester naplójában akadna-e sok teleirt oldal.

Körülföttünk foly a fejlődés árja. A városok konkurenciája sohasem volt oly éles, mint ma. Ez azonban még nem jelenti azt, hogy néhány város a többi rovására gyarapodna; mint látjuk, halad, fejlődik mindegyik. Szomszédunk Szombathely és Kaposvár fejlődése kinöli a hazai keretektől. Mindkettőnek fejlődése sokat ígérő, biztos alapokra van helyezve. Igen szépen indul a kis Veszprém, gyarapodik Székesfehérvár, Pécsről, mely országos kiállítás rendezéséért Győről ne is szóljunk; ezeknek előkelő szívuonalát mi csak utólrhetetlen magasságban csodálhatjuk.

A mi polgármesterünk nem műveli a közigazgatási irodalmat, nem fogja szaporítani egyet az idevágó művek számát. Ugy van, mint a fantázia nélkül való író: nincsen tárgya.

Amit megírhatna: hányszor és hogyan itélkezett mezőrendőri ügyekben, ez nem érdekel bennünket. Ami pedig érdekelne: hogy fejlődött, mivel gyarapodott a város egy, kettő, három, — tíz év alatt, erről nincsen írni valója.

Nincsen téma.

Hirek.

— A honvédség köréből. A király *Czech* József, a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezrednél létszám felett vezetett, és a 74. honvéd gyalogdandár parancsnokság ideiglenes vezetésével megbízott ezredes ezen dandár parancsnokává kinevezte.

— Személyi hír. *Bay* György rendőrkapitány szabadsága leteltével ma elfoglalta hivatalát.

— A cigánykérdés és a gazdák. A Pécsotti szeptember 3-án és 4-én tartandó országos gazdaságszövetség tárgyszorozata némileg kibővült, a mennyiben a nagygyűlés második napján *Hertelendy* Ferenc, a zalamegyei gazdasági egylet elnöke határozati javaslatot terjesztett elő a cigánykérdés rendezéséről. A gazdaságszövetség évek óta sürgeti a kérdés rendezését és újabb állásfoglalása bizonyosan elősegíti az évek óta sürgetett reformok megvalósulását.

— Kimutatás az aratómozgalmakról. A földművelésügyi miniszter leiratot intézett Zalavármegye alispáni hivatalához, hogy a vármegyében július és augusztus hó folyamán előfordult arató- és földmunkás mozgalmakról legyen jelentés és tapasztalatokat közölje vele. A jelentésben föl kell tüntetni, hogy hány munkás tagadta meg a munkát, hány ellen indították meg az eljárást, hányat vezettek vissza a munkához, hányat és hány napi elzárásra ítéltek el, hányon hajtották végre az ítéletet és hányval szemben mellőzték a munkába való visszatérést miatt. A jelentéseket szeptember hónap 15-ig kell fölterjeszteni a földművelésügyi miniszternek.

— Kaposvárott nem nyílik új kereskedelmi iskola. Kaposvárról írják, hogy mivel a kaposvári felső kereskedelmi iskola engedélyezésére vonatkozólag többszöri sürgetésre a vállalkozás közoktatásügyi minisztertől e mai napig semmi válasz nem érkezett, ennél fogva az iskola létesítése ez évben teljesen ki van zárva. Meglepi is lett volna, ha a miniszterium a nagykanizsai, zalaezerségi és pécsi kereskedelmi iskolák arányosságába egy negyedik kereskedelmi iskolát engedélyezett volna. A kereskedelmi iskolák számát redukálni akarják és ezért a kaposváriak ennek megtörténtéig nem is kapnak engedélyt új felső kereskedelmi iskola felállítására.

— Munkásbaleset a Franz gyárból. A napokban két súlyos szerencsétlenség történt, melyek mindegyike a Franz-féle gőzmalomban történt. Ma ismét munkásbalesetet jelentenek onnan, ez azonban már három hét előtt történt és a cég súlyos mulasztása miatt került csak ma nyilvánosságra. A hó elején történt, hogy a malomban Polgár János munkás liaszes zsákokat rakott, miközben egy nagy halom zsák rázabant és a szerencsétlen ember derekát összeszezta. Ezt a balesetet a cég a rendőrségnek máig nem jelentette be. A munkást lakásán ápoiták, azonban nem sok eredménnyel, mert ma feleségre elment a rendőrségre és ott segítséget kért, mert ura haldoklik. Az eset így jutott a rendőrség tudomására, mely a cég ellen az eljárást megfogja ndítani.

— A kis szökevény. Egy szerelmi regény egyik fejezetét oldotta meg ma a nagykanizsai rendőrség, azzal, hogy egy szökevény leányt visszaküldött szüleihez. A rendőrség tegnap táviratot kapott Győről, melyben K. A. kisasszony körözését rendelik el, mert a kisasszony, egy győri hitközségi tisztviselő leánya, megszökött Gugig Armin úgnővel. A szerelmes pár Nagykanizsa felé vette útját. A rendőrség egy tisztje el is indult a szökevények megkeresésére és a Szarvas szállóban rájuk is akadt, éppen mikor ezek már tovább akartak utazni. A szerelmes kis leányt besétáltatták a rendőrséghez, hol most a legnagyobb aggodalommal várja apjának megérkezését, kit táviratilag értesítettek. A kisasszony ama kellemetlen reményének adott kifejezést, hogy a kedves papja nagyon szigorúan fog vele elbánni és az imádoit Arminnak nincs módjában, hogy ezt megakadályozza.

— Csaló pénzbeszedő. A napokban egy Kugler Artur nevű ember járt Nagykanizsán és több kereskedőt meglátogatva, ezeknél a gráci Blume cég megbízottjaként mutatkozott be. Elfogadott megrendeléseket is, de főképpen lejárt követeléseket hajtott be. Így többek között a Köhler testvérek cégtől 100 koronát vett föl. Grácból ma távirat érkezett a rendőrséghez, mely közli, hogy Kugler közönséges csaló, ki valamikor ugyan volt a Blume cég alkalmazottja, de ebből a szolgálatából már korábban elbocsájtották. A távirat folytán a rendőrség keresztette Kuglert, de ekkorra már eltűnt a városból.

— **Szerencsétlenség az utcán** Sulyos bal-
eset érte tegnap Mihalecz György kiskantársai
nap számost Mihalecznek az volt a dolga, —
hogy a Kazinczy utcában a lák koronáját
megnyesse. Hogy ezt tehesse, létrára kellett
mászni. Munka közben tehéncsordát hajtot-
ták agra, és az egyik tehén a létrát eldöntötte,
Mihalecz a földre esett, egyik karját kitörte
és a tehén szarvával sérülést ejtett rajta. A
súlyosan sebesült embert lakására szállították.

— **Iskolai hírek** A nagykanizsai m. kir.
III. elemi népiskolájánál az 1907—1908. iskolai
évre a beiratások 1907. szeptember 1-től szept.
8-ig lesznek; még pedig délelőtti 8 órától 11
óráig, délután 2 órától 4-ig. Ünnepen csak dél-
előtti lesz beírás. Az I. és II. kerületi tanulók az
I. kerületi Zrínyi Miklós-utcai iskola, a III. kerü-
leti tanulók a kiskantársai templomi iskola
beírásában irathatók be. Az I. II. kerületi róm.
kath. vallású tanulók szeptember 8-án a Szent
Peregrinendők templomában mise-bálgatással
kezdik meg az iskolai évet. Az előadások általá-
ban szept. 9-én kezdődnek. A beiratási díj min-
den tanulóra nézve kivétel nélkül: 1 (egy) korona.
Mindes tanuló annak a kerületnek megfelelő
iskolájába köteles beiratkozni, ahol a beiratko-
zásokor lakik.

— **Hallatlan drágaság.** Ki hallotta valaha,
hogy télen főlmegy a jég ára, nyáron a fa ára?
S a mostani drágasági epidémiában mindenki
csudálkozására föl ment a tűzelőfa ára. S azzal
vizagyalják a fakereskedők vevőiket, hogy a tél
beálltával még emelkedni is fog ez az ár. —
Amennyire mi ismerjük a közép és középosz-
tály életmódját és anyagi viszonyait, lehetetlen-
nek tartjuk, hogy az örületes drágaságot kibírja.
A tömegek szerző képessége Magyarországon jó-
formán kimerült, tovább fokozni és olyan roha-
mosan fokozni, amint a mindennapi életszük-
sézetek árai emelkednek, teljes lehetetlenség.
Ezelőtt 24—25 évvel egy öl gyertyánfát 9 fo-
rintért is adtak és ma már ugyanazt negyven
korona. Minden tereu emelkednek az árak, ami
aztán béremeléseket idéz elő s nincs, nem lesz
ember aki az igényeket kielégíthesse. Aki csak
mehet, megy Amerikába s aki kénytelen itt ma-
radni, főlemészti régi tőkét és tönkre megy.
Rossz időköt élünk, rossz csillagok járnak...

— **Gyilkosság a szilvágombóc miatt.**
Gerba kisközségben szilvágombóc miatt gyil-
kosság történt. Nyes Péter gerbai földműves
ittas állapotban ment haza. Otthon felesége szil-
vágombóccal kínálta meg, a férj azonban nem
volt megelégedve a gombóccal s ütlegelni kezdte
élete párját. Az asszony jajgatására odament
szomszédja is akit szintén Nyes Péternek hív-
nak. A szomszédjé védelmébe vette az asszonyt.
Erre a részeg Nyes Péter a szomszédját egy kő-
vel haeba szurta, aki azurás következtében a
helyszínen meghalt. A gyilkost a csendőrok letar-
toztatták.

— **A közlegelők érdekében.** Darányi föld-
mivélségi miniszter fölhívta a gazdasági
tudósítókat, hogy fokozottabb éberséggel ki-
sérjék figyelemmel, hogy a közlegelők eredeti
rendeltetésüknek föntartassanak. A legsúlyo-
sabb bajok ott mutatkoznak, mondja fölhívá-
sában a miniszter, a hol a közlegelőket föl-
osztás és fölbontás folytán teljesen elvonták
eredeti rendeltetésüktől. A közlegelők ilyen
megszüntetése rövid ideig biztosít ugyan né-
míleg fokozott anyagi hasznot, de rendszerint
bekövetkezik az állattenyésztés visszaesése és
ezzel karöltve legfőképen a kiszagadk anyagi
romlása, mert különösen a szegényebb birto-
kon osztály alig képes közlegelő hiányában
az állattenyésztés terén valamit produkálni.

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek,
▲ füzetek, könyvtartók, táskák ▲
minden iskola részére.

◆◆◆◆◆ Legnagyobb raktár: ◆◆◆◆◆

Fischel Fülöp Fia

— könyvkereskedésében Nagykanizsán. —

Tankönyv bekötések azonnal megkészenlnek.

Szülők figyelmébe!

N ki kész iskolai öltönyt

N ki kész férfi öltönyt

N ki férfi és gyermek cipőt

N ki kalapot és sapkát

Arkar
vásá-
rolni,

ne mulassza el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaáruházát megtekiuteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szö-
vetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így
mérték után is a legjobb és legizlése-
sebb öltönyöket készíti a legolcsóbb ártért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

— **Elégett gyermek.** Kozjak András nagy-
falusi lakos már hosszabb idő óta állandóan
Finnében dolgozik egy gyárban, családja,
felesége, öt gyermekkel pedig Nagyfaluban
lakik. Az asszony a mult heten Biaztrixra
ment bacsura, mely időre gyermekei gondo-
zását ugyanazon házban lakó másik nőre bista.
Ez az asszony azonban kedden délután a me-
zőre ment és a gyerekek maguk maradtak
otthon. A háznál fél két óraker tűz ütött ki.
Legelőször a gyermekeket kereste az össze-
futott lakosság és négyet össze is szedtek
csakhamar, de az 5 éves János nevű gyerme-
ket nem találták sehol. Mikor a tűzet eloltot-
ták s a pajtát szétszedték, — a pajtában volt
szalma hamu között ráakadtak a gyermekek
teljesen elszeszsedett hullájára. Ez alkalom-
mal Kozjak Andrásnak elégett az egész cse-
peletlen zab termése, két szouisszédnak, Toma-
sics Jánosnak pajtája zabbal és 5 öl tűzi fája,
Dettoni Lukácsnak kicsépeit gabonája és egy
felhizott sertése. A kár körülbelül 5000 kor.
Az épületek biztosítva voltak.

— **Az israeliták nagyünnepei** folyó évi
szeptember hó 8-án, vasárnap este fognak meg-
kezdődni. Közegészségügyi és közbiztonsági szem-
pontból a nagy ünnepek alkalmával a temp-
lomba belépti-jegy nélkül senki sem fog bebocsa-
tatni. A templomi ülések tulajdonosai már meg-
kapták jegyeiket. A hitközség saját templomi
üléseit most adja bérbe. A hitközségi előjáróság
figyelmezteti az eddigi bérítőket, hogy jegyeiket
legkésőbb folyó évi szeptember 4-éig a hitkö-
zségi irodában annyival is inkább váltassák ki, mert
azon túl a fennmaradt templomi ülések mások-
nak adatnak bérbe.

— **Vége a nyárnak.** Meteor írja: Augusz-
tusban jellegzetesebb változást a 20—21-iki cso-
mópont hozott széllal, de még mindig elég me-
leg idővel. Nagyobb lehűlést, esetleg viharos jel-
legű változást a 25-iki csomópont van hivatva
bevezetni, mely a nagyobb nyári melegnek is
véget vet, amelyből az idén ugyan nem jutott
sok, amit leginkább az bizonyít, hogy az elien a
világ legérzékenyebb hőmérői, melyek minden
fokot a nulla alatt, mint 6 felett legalább öszö-
rösen szokták mutatni, a riporterek sem pávasz-
kódtak, sőt júliusban inkább bundát emlegettek,
semmint a Tátra hűs barlangjait. Augusztus hó
hátralevő csomópontjai 30-ra esik. Szeptember
hava bár elég kedvezőnek ígérkezik a bolygók
részéről, de a nyári meleget még sem lesz ké-
pes pótolni. A 7-ik csomópontkor igen ellentétes
hatások érvényesülnek, de meleg jelleggel, amit
követelőleg állandóbb idő érvényesül, egészen
majdnem a 18-ik csomópont hatásköréig s ez is
lesz a hónapnak legkellemesebb része. A 18-iki
csomópont már csapadékos jellegű, a 21-iki pedig
lehűlést, esetleg éleńkebb szeleket, sőt vihar is
hozhat, melyet követelőleg ismét túrhetőbb idő
kapunk kisebb változásokkal. Egészben véve
szeptember hava elég kedvezőnek ígérkezik a
terményekre nézve, eltekintve attól, hogy egy-
két vihar nincs kizárva.

— **Véletlenségből gyilkosság.** Berzeten —
mint lapunknak írják — halálos szerencsétlen-
ség történt. Bacsó Lajos odaváló lakos fegyverét
tisztogatta, miközben a puská elűlt és szemben
álló gyermekeit agyonlőtte.

— **Automobilbaleset.** Zalalövői tudósítók
jelentik: Hétfőn egy automobili robogott keresztül
Zalalövőn, melyen egy bécsi automobilyár Milch
nevű utazója, felesége és a sófférült. Alig értek
ki a határból, az első kerék eltörtött, az auto-
mobil felborult, a bennfűlők husz harminc mé-
ternyire repültek, de csodálatosképpen egy kis
bőbhorzsoláson kívül egyéb bajuk nem történt.
Az automobil annyira megrongálódott, hogy va-
auton kellett hazaszállítani.

— Nyári Rudi októberje. Mai naptól kezdve Festetics Vilma grófnő az egyház rendelkezése szerint is hitese lelesége Nyári Rudinak. A még tavasszal kötött polgári frigyüket ma délelőtt fél 12 órakor áldatták meg Nyári Rudi és Festetics Vilma grófnő. Az egyházi szertartást, melyen a szülők és rokonságon kívül nagy számú érdekelt is jelent meg, Páder Endre káptalani prépost végezte, azép bezzédet intézte a fiatal párhoz. Nyári Rudi az ózr beállítával újra külföldi körútra, híhetőleg Németországba, indul.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 20

Készáru-üzlet:

Gyenge kínálat és tartózkodó vételkedv mellett árak változatlanok.

Katáridő-üzlet:

buzs októberre	11.59
rozs októberre	9.78
tengeri 1908. májusra	6.95
szab októberre	8.25

Táviratok

és telefonjelentések

A néppárt értekezlete.

Benmarad a koalícióban.

Budapest, augusztus 29. A néppárt Budapesten időző tagjai ma délután értekezletre gyűltek össze, melyen Zboray Miklós reichenhalli utja eredményéről számolt be. Az értekezletről, mely bizalmas jellegű volt, annyi kiszivárgott, hogy a párt a kilépés ügyében végleges határozatot hozott. Eszerint az utóbbi időben történt állítólagos sérelmeket pártkonferencia elé viszik, — a koalícióból azonban a párt egy tagja sem válik ki, tehát Zboray sem. Zboray azt is kijelentette, hogy a választó kerületekből határozott hangú felszólításokat kapott, hogy maradjon a koalíció tagja, mert kilépését helytelennek találják.

Egy költő halála.

Budapest, augusztus 29. Taksonyi József budapesti középiskolai tanár, ismert

nevű költő, ma reggel a Rókus kórházban meghalt. Taksonyi néhány nap előtt a vidéken vakbélgyulladását kapott. Felhozták a fővárosba, hogy megoperálják, a műtétrel azonban már elkéstek. Halálát neje, Hodriks Anna, ismert vidéki színésznő gyászolja.

Leégett a festékgár.

Budapest, augusztus 29. Budapest egyik legnagyobb ipartelepe, a magyar általános festékgár ma délelőtt kigyult és földig legett. A veszedémet növelte az, hogy az épületben több benzineshordó volt, melyek felrobbantak. Az oltásnál többen megsérültek. A kár óriási nagy. Emberfeletti erővel sikerült a szomszéd házakat megmenteni, de azoknak összes lakóit a roppant hőség és a közeli veszedelem miatt ki kellett lakoltatni.

• Lázadás Fezben

Páris, augusztus 29. Fezbi Marokkóból jelentik, hogy Fezben lázadás tört ki. A lázadók a szultánt és a minisztereket a palotában fogva tartják. A lakosság a várat megostromolta.

Segédterjesztő: Nagy Samu.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP FIA.

Ünnepi imakönyvek

— az izraelita ünnepekre —

héber, magyar és német szöveggel
mindenféle kiadásban, hőzönéses és finomabb
kiállításban.

Imakönyvek (Thalesek)

hözönéses, gyapot és selyemből kaphatók
legnagyobb válozattékban és legolcsóbban

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

== Nagykanizsán. ==

Raproncai Róza hőszénbánya részvénytársulat
ajánl elsőrendű minőségű hőszén
gyári üzemre
vagononként.

Érdeklődők szíveskedjenek Braun Lajos urhoz Gyurgyevé (Horvátország) fordulni, ki bővebb felvilágosítással szívesen szolgál.

A helybeli m. kir. dohánynagyáruháiban

egy pénztárosnő

azonnal felvétetik.

Házmester kerestetik

lakás, fűtés, utllágítás ingyen.

Irni-olvasni tudás okvetlen megkívántatik; az illető külön fizetés mellett pincai munkára lesz alkalmazva, a ki dolgozott már mint ilyen — előnyben részesül.

Esetleg felesége is kereshet 20—30 koronát havonta

Blau M. Fiai

— cognacvár Nagykanizsa. —

Keresek

egy csaplárost

kinek az összes korcsmai
felszerelések azonnal átad-
hatók lennének.

Bővebb felvilágosítás kapható Lógrádon,
a 13. sz. korcsmai helyiségben.

Alsó Lendva Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

alapítottatott 1898. évben

Hirdetmény.

A tudvalevő rendkívüli pénzdrágaság miatt igazgatóságunk elhatározta, hogy f. év szeptember hó 1-től takarékbetétek után és pedig:

14 napi felmondásra 4 $\frac{1}{2}$ %

3 havi „ 5 %

6 „ „ 5 $\frac{1}{2}$ %

kamatot fizet, azon hozzáadással, hogy a 10 % betétkamatot az intészet fizeti.

Alsó Lendva Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Előfizetések és hirdetések:

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésbe intézendők.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételévelFelelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Egyes szám ára 6 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Égész évre	12.— „

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Égész évre	18.— „

TELJES INTÉZETI
kelengyék, fehérneműek,szabandék, lahola kötények minden kivételben,
valódi szántaró hőtől harlanják, kefe és lésu
— árak stb. legelőnyösebben szereshetők be —

Alt és Böhm

áruházban

Nagykanizsa. Városház-épület. Telefon 101. sz.
Szólló, szabott árak.

Tiszta és pontos kiszolgálás.

A jövő generációja.

Nagykanizsa, augusztus 30.

Minden szeptember eszéje elsomorított jelenségeket tár elénk, minden szeptember havában emelkedik a tudományos pályákra tóduló fiatalság és egyre kevesebb a száma azoknak, akik a kereskedelmi vagy ipari pályán akarnak boldogulni.

Az ugynevezett diplomás proletáriátus az utóbbi években ijeszto módon növekedett, és ha nem szűnik meg a fiatalságnek tudományos pályákra való tódulása, rövid időn belül tarthatatlanok lesznek az állapotok.

Tulajdonképen a szülőknek kellene jól meggondolni a pályaválasztást, mert a gyermek, vagy mondjuk ifjunak, ki 17—18 éves korában maturál, még le sem rázta magáról a középiskolai port, — az életről fogalma sincsen.

Érthetetlen módon hanyagolják el nálunk a még mindig kiváló ipari és kereskedelmi pályákat. Iparosnak csak a tanuló — illetve a tanulni nem akaró fiatalság salakja megy. Már apró gyermek korában azzal fenyegetik a rossz tanulót: ha nem leszel szorgalmas, mehetsz suszternek! Nem lehet beleültetni a magyar középosztályba azt a külföldön már régen elismert elvet, hogy az államnak intelligens és műveltségben kimagasló iparososztályra van szüksége. A gyakorlati kiképzés, a melyre egy iparosnak szüksége van, sokkal könnyebben vihető keresztül egy maturált, intelligens és komolyabb fiatal embernél, mint egy, az első vagy második középosztályból mesterinasnak adott rossz tanulóval, az előbbiből intelligens, öntudatos és hasznos mun-

kása válhatik az államnak, ki tudásával esetleg díszére válhatik családjának, hazájának. Ezt tartásuk szem előtt a most érettségizett fiatal emberek és a mi fő: a szülők. A matura nem akadály a ipari pályának, sőt előnye annak és a 17 vagy 18-ik életév sem olyan, hogy a gyakorlati kiképzésnek gátat vessen.

Ha a most pályát választó ifjuság fele, ipari vagy kereskedelmi pályára lépne, csak saját maga jövődjének vetne biztosabb alapot. A maga jóendőjében szilárd alapokra fektetné egyben az ország jövődjét, amennyiben lehetővé tenné, hogy ipari kultúránk lendületet vegyen és olyan útvóra emelkedhessék, ami előfeltétele gazdasági erőforrások megtermékenyülésének. Ez létérdeünk s ezt szem előtt kell tartania a magyar ifjuságnak, ha életerős törzsszé akar kifejlődni.

(ml.)

Az új cselédtörvény.

Rendelei az alispánhoz.

— Saját tudósítónktól. —

Törvénytárunkba a minap iktatták be az új cselédtörvényi, amelynek életbeléptetéséről szóló rendeletet most küldte meg a földmivelségi miniszter Zalavármegye alispánjának.

Eszerint az új törvény november 1-én lép életbe. Azért e napon, mert tudvalevőleg a Mindenszentek napja a leggyakoribb cselédváltozás ideje. Addig tehát az eljáró hatóságoknak módjuk lesz egy a gazdákat, mint a cselédeket az új rendre fölhívni.

A miniszter különösen kötelességévé teszi a hatóságoknak, hogy hirdetésben hívják föl a cselédeket, hogy idejében váltsák ki cselédkönyvüket. November 1-én tul egy garda se fogadhat föl cselédet, akinek cselédkönyve vagy az azt pótló igazoló írása nincs. De a miniszter a leg egyszerűbb módon lehetővé óhajta tenni, hogy minden jelentkező cseléd azon eljárásságnál megkapja a cselédkönyvét, ahol egy évig lakott. Ha az eljárásság nem ismerné, két azonossági tanuval küll jelentkeznia. A cselédkönyvet ingyen állítják ki részére, csak a cselédkönyv bélyegét, 30 fillért, fizet a cseléd. Minden cselédkönyvben helyet foglal a törvény és ezzel a legalkalmasabb módja meg van adva annak, hogy a cseléd az ő törvényeit megismerje.

Gazdák figyelmébe!

Cséplési mázsakönyvecske

és minden egyéb gazdasági nyomatvány kapható
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedésben Nkanizsán

Láncszemek.

(A Balatonon. — Apostol-gyűlés. — Álmatk.)
— augusztus 30.

Délután 6 órakor szálltam föl Siófokra a „Helka” fűdélzetére.

Balatonfűdredre vitt bennünket.

Nagyon sokan voltunk nők és férfiak ve-gyesen.

Élénk, szajos volt kissé a fűdélzeti élet; mert akik ott voltak, azok legtöbbször csak utaztak. Szinte jól esett látnom azokat, akiket talpon magával ragadott a gyönyörűség fölémelő érzése; akiknek lelkében bizonyára imádsággá magasztosult minden érzés, minden gondolat ott a Balaton csendesen ringó hullámai fölött.

Milyen leírhatatlan, kimondhatatlan, egyszóval: kifejezhetetlen érzések és gondolatok azok, amik ott a lélek hangulatában ölelkeznek!

Szeretnék én olyan hatalmas, nagy művészt látni, aki a természet szépségének ihletéséből elragadott emberi léleknek ezt a hangulatát a maga művészetének eszközeivel ki tudná fejleszteni!

Olyan nagy művész nincsen!

Az a hangulat a teremő Isten lelkének megérzése; hangtalan, szent ölelkezés Isten lelkével. Azért kifejezhetetlen.

Hízen maga, az a szépséges tó és vidék, — amelyből a teremő Isten lelkének gondolatát, melegsét érezzük felénk, reánk sugárzni, — a maga megragadó bájjával vagy csodás főnségével reprodukálhatatlan isteni alkotás.

Láttam én már nagyon szép képeket; olvastam gyönyörű költeményeket, leírásokat; hallgattam zenedarabokat, amiknek mindegyike a Balaton szépségét ügyeskezett egdszenben vagy részleteiben reprodukálni. Gyönyörködtem valamenyiben. De azután mikor megláttam a maga eredeti szépségében ezt a kifejezhetetlenül szép isteni alkotást; amikor a maga közvetlen hatásával ragadta meg lelkemet és emelte föl az imádsággá magasztosuló érzések és gondolatok világába: akkor mindig erősebbé érett lelkemben az a meggyőződés, hogy ez a szépséges természeti alkotás, — melyet a jósgócs Isten a mi édes Hazánkat ajándékozta meg — a művészet leghatalmasabb erejével sem reprodukálható hiszen, sem egészében, sem részleteiben.

Azt a hangulatot pedig, ami ott a ringó hullámok fölött ragadta meg lelkünket, ne is próbáljuk meg kifejezteni! Fogadjuk el azt hangtalan, szent imának, amelyet, mint a természet szépségéből felénk áradó Isten-lélek visszacsugárnak, — ugyis csak maga, a jósgócs Isten érthet meg igazán.

Nagyon helyes gondolat volt a zalai tanítók részéről, hogy körgyűléseket Balatonfűdredre, a gyönyörű Balaton partján tartassák meg.

Nyolc évvel ezelőtt előbb és később is a nemzeti apostolainak, a magyar politikai élet nagy vezetőinek volt az a gyűlés, melynek el-
alakjainak volt az a gyűlés, melynek el-

Tehát történelmi nyomokon jártak a népapostolok, amikor ide jötték gyűléseink, hogy új erőt, új lelkesedést szívjának lelkükbe.

Apostolok tűzhelye volt a multban; legyen az a jelenben is!

Annak teremtette a jó Isten is. Annak rendesték be az emberek is

Olyan hely az, ahol nektárlángot terem a föld és lelkesedéslángot az ember szív.

A Föld tűze és víze ölelkeve versenyeznek ott, hogy melyik adjon több erőt az emberek idegrendszerének a munkához, a küzdelemhez.

Mondom: valószínűségi tűzhely az, apostolok számára.

Nagyon jó helyet választottak tehát a zalai tanítók apostol-gyűlés tartására. A lelkők megteremtették ott a lelkesedési tűzvel.

Két fő-apostol is árasztotta gyűlésükön az apostoli munkára, szent buzgalomra gyújtó lángokat.

Batthyány Pál, gróf, főispán is, meg dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő is.

As a hazafias munkára hevítő, gyújtó tűzeső, mely a két fő-apostol ajkairól hullott a zalai tanítóság lelkébe, bizonyára erősen meg fogja termékenyíteni a nagy és szent érzések örök tűshelyét és a vármegye tanítási-ügyéért, kulturális haladásáért lángoló lelkesedéssel.

Mikor bucsuznom kellett Balatonfüredtől, — szinte úgy éreztem, hogy lelkemnek egy része odatapadt elszakíthatatlanul ahhoz az isten-áldotta, szépséges helyhez; s most mintha egy anakadalmánál édes-fájdalmasan rezgő érzésről kapcsolná össze lelkemet az otmaradt részével. Úgy érzem: mintha oda volna kötve a szívem ahhoz az isten-áldotta szent földhöz; mintha annak a szíve verését is érezném a magamban. Mintha annak a szent földnek is volna én érzései, vágyai, álmjai, amelyek valami csodás telepátiikus erővel átáramlanak az én lelkembe.

Érzem, megértem a megszeretett, — lelkeskedő nőit, szépséges földdarab szent rögeinek sóhaját, vágyát egy nagy, földzerető, természetis szépségéért rajongó ember szív után, aki főgyűlése lelkesedésével Balatonfüredet tűn derek kertjévé, a paradicsomi álmak világává varázsolná.

Mert annak a tündérföldnek nem szabad hanyatlani. Bájjainak, vonzóerejének legcsekélyebb mértékű pusztulása reá nézve már halált jelent. Annak örök ifjuságot, — a szépségben, bájjában halhatatlanságot kell biztosítani.

Ésért sóhaj az a szent-föld. Ezek azok az álmak, amik az én lelkembe is átözögnek. Hogy majd mégis csak ad ennek a gyönyörű helynek olyan melegen verő, földzerető nagyszívet a jó Isten, aki szépségének örök tündéretét, halhatatlanságot biztosít.

Mert egy hideg holt-kéz fekszik rajta.

— y.

A keresk. és iparkamara elnökválasztás.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 30.

A soproni kereskedelmi és iparkamara tegnap délután 4 órákor tartotta Sopronban elnökválasztó közgyűlését.

A közgyűlés rendkívül népes volt. Már előzőleg a legszélesebb körű agitációt fejtették ki, két jelölt: Spiegel Szigfrid kamarai alelnök és Ullein József érdekében. Nagy mértékben felkeltették a vidék érdeklődését is, honnan a szavazók szintén igen számszerűen érkeztek a választásra.

A tegnap délután képviselőválasztásra emlékeztetett Sopronban. Mindenfelé folyt a kapacitálás és nem eredménytelenül, mert sokan változtatták meg véleményüket az utolsó percben.

Nagykanizsáról is többen részt vettek a gyűlésen és a szavazáson.

A szavazás eredményét, melvél feszült érdeklődéssel várták, délután 4 órákor hirdették ki.

Eszerint leadtak összesen 49 szavazatot, ebből

Ullein József 29,
Spiegel Szigfrid 19 szavazatot
1 üres.

A szavazás eredményeképp Ullein Józsefet 10 szótöbbséggel a kamara elnökévé választották.

Hirek.

— Csongery-ut rendezése. Egrik városi közgyűlés tudvalevőleg a Csongery-ut utpadkájának és folyókájának megépítését határozta el. Az építésre a pályázatot ki is írták és arra több vállalkozó jelentkezett. Ezekkel a beérkezett ajánlatokkal mai ülésén foglalkozott a város tanácsa, mely az ajánlatokat a legközelebbi városi közgyűlés elé terjeszti.

— Új teherszállítási tarifa a déli vasúton. A déli vasút igazgatósága, mint a Pol. Ért. jelenti, hosszabb idő óta tárgyalást folytatott az osztrák vasutügyi miniszteriummal. Most a tárgyalás körülbelül a befejezés stádiumába jutott és azzal végződött, hogy a déli vasút új teherszállítási tarifát fog életbe léptetni, a mely érvényes lesz a társaság magyar vonalán is. Az új tarifa összhangban lesz az osztrák államvasutak teherszállítási tételével.

— Bevonat bankók. A régi 5 és 50 frtos bankókat az állam teljesen bevonja. Ugyasú máris igen kevés van forgalomban, annál több lehet azonban a ládafiában. A beváltást az Osztrák-Magyar Bank csak augusztus 31-ig teljesíti, ezen időn túl már azután a zöldhasú bankók nem lesznek egyebek, mint értéktelen papirdarabok, akiknek tehát ily bankók vannak birtokukban, mielőbb váltsák be az Osztrák-Magyar Bank bármelyik fiókjánál, mely a beváltást díjtalanul eszközli.

— Halál egy házbotánál. Kéthelyről írják lapunknak: Halálos szerencsétlenség történt tegnap egy itteni ház lebontásánál. A Kapitány-féle vendéglő udvarán az ácsok tegnap kezdtek bele az istálló lebontásába. — A tetőgerendák leszedése közben egy gerenda ráesett Német Lajos naprázamos háttára s az abból kiálló hatalmas vasszeg átfurta annak tüdejét. Német most élet s halál közt fekszik a kéthelyi kórházban. — Egy másik gerenda Petri Gázi muzikus-cigány lába fejére esett s azt összetörte. A járásbírósg a vizsgálatot megindította. A járásbírósnál járt Német Lajos haldoklik.

— Megakadályozott gyilkosság. Barcsi levelezőnk írja: Kalányos Mihály barcsi cigány tegnapi délután összevessett feleségével s mert az asszony néhányszor pofonverte emberét Kalányos iszonyatos haragjában revolvert rántott elő és kétszer egymásután rálőtt a feleségére. A cigány harmadszor is löni akart, de ebben veje megakadályozta őt és kicsavarta kezéből a fegyvert. Kalányos Mihályban a golyók nem tettek kárt, mert egyik sem talált. — A gyilkos szándéku Kalányos Mihályt a csendőrség letartóztatta és ma bezárolták a királyi ügyészség fogházába.

— A nagykanizsai női kereskedelmi iskola megnyitása. A nagykanizsai női kereskedelmi tanfolyam vezetősége közli, hogy az ideai tanfolyamra annyi növendék jelentkezett, hogy az ezennel jelentkezőket már csak korlátozott számban vehetik föl. Ezért ajánlatos, hogy a kik az ideai tanfolyamot látogatni akarják, a jelentkezéssel sisszenek, nehogy éppen a nagykanizsai leányokat kelljen visszaszűntetni. — Itt említjük azt az elterjedt, alaptalan híresztelést, hogy a női kereskedelmi tanfolyam az idén jelentkező növendékek hiányában nem nyílik meg. Mint látni való, ez a kósza hír teljesen koholt és minden alap nélkül való, mert a tanfolyam vezetőségének lentebb közölt figyelmeztetése éppen a jelentkezők nagy száma miatt vált szükségessé.

— Munkásbaleset a Frangyárban. A rendőrségtől nyert értesülés alapján tegnap egy hírt közöltünk, mely szerint a Franz-féle gyömalom egy munkása 3 hét előtt lisztrakás közben súlyos sérülést szenvedett és ezt a balesetet a cég máig sem jelentette be a rendőrségnek. Ma annak a közléstére kérték fel bennünket, hogy az említett hír tartalma nem felel meg a valóságnak. — Ugyanis az illető munkást nem baleset érte, hanem három hét előtt súlyosabb természetű belső bajban megbetegedett és azóta lakásán ápolják. Így tehát a céget ebben az ügyben mulasztás nem terheli.

— Mit isztok gyerekek? A vallás- és közoktatásiügyi miniszter felhívta Zalavármegye kir. tanfelügyelőjét, hogy az összes tanintézetekben kérdeztesse meg a jövő nemzedéket, a diákokat, hogy: 1. A tanuló naponta mennyi és milyen szeszes italt kap? 2. Ha kivételesen iszik csak szeszes italt, mikor és mennyit? 3. Milyen befolyása van a tanuló alkoholfogyasztásának a tanulásra és magaviseletre? 4. Szülője, orvosa, vagy ki nyújtotta először és mikor az alkoholt?

— Hasfolyást és nyári hasmenést legkönnyebben a gyermekeknek „Kufeko” gyermekliszttel való táplálása által akadályozunk meg; amely könnyen emészthető, a gyomrot és a beleket kíméli és a bélbakteriumnak rossz tenyészhelyet nyújtanak. Már beállott gyomor- és bélbajknál a „Kufeko” lisztet tej nélkül kell adni.

— Vicinális. Még a fűrdői emelkedő forgalom se buzdítja a vicinális vasutakat nagyobb sietésre. A napokban vígan halad a vicinális Fonyódról Kaposvár felé. Természetesen a szokásos kis masina húzza a vonatot, mert az ezen vonalra ígért u. n. motoros üzem még mindig csak a jámbor óhajok világában él. Osztopán állomáson huzamosabb pihenőt tart a kedves vicinális, amíg végre újból megindul. De hiba van a kréta körül. Egy asszony nagy izgalom közepette utána szól a masinistának:

— Megállják kend, nem látí — hogy hibádzik az utas!

És a vicinális mozdonyvezetője szépen engedelmességre megállt, amíg megkerült az időközben dolgát elvégzett utas. Azután fokozott erővel folytatta útját a vicinálisok ideális központja, Kaposvár felé.

— Gyomorbeteg és gyengélkedő, étvágytalan gyermekek, nagymérvű tápértéket nyújtó és mégis könnyen emészthető táplálkozára vannak utalva. Ez esetben a jól ismert és rég bevált Nestlé-féle gyermekápliszt tesz kitűnő szolgálatot tesz. E tápliszttel vizrel megörkve, egy minden tekintetben megfelelő eledel. Épp így tejjel is felőrölhető, a így különösen beválk mert míg a tiszta tej könnyen okozhat hasmenést addig a Nestlé-féle gyermekápliszttal felőrölve, a hasmenést elhárítja és megszünteti.

Mértékletes táplálkozás, rendszeres élet-
 őrök kort biztosít. Egészségben azonban az agy-
 kort csak úgy érhetjük el, ha naponta Alföldi
 föhétkorosan Sóborszezszaal e kiváló isom
 ordaitó szerrel masszáljuk testünket. Készíti az
 Eladó Alföldi Cognagyár r. t. Kecskeméten.

Hamis egyforintosok.

— Saját tudósítónktól. —

— augusztus 30.

Nagyon mélyen szánthat már nálunk a kul-
 tura ekéje, hogy a raffinált bűnökre is ráveto-
 medik a nép egyszerű gyermeke, amint a pa-
 rasztokat nevezni szokták. Tulságosan messze
 vagyunk már a természetől, a részeg parasztlie-
 gény már a bicakázással nem éri be, inkább
 revolverlövésekkel érvel, a parasztsuhancok pe-
 dig, mint az alábbi tudósítás igazolja, — hamis
 pénzgtyártással foglalkoznak

Mindazent pusztán leplezték le a pénzhami-
 sitókat. Laposa Istvánné 4 darab tizkoronást
 adott felváltani Tüske János 13 éves fiának, aki
 SÁHÓ Jánosától kért aprópénzt egy pajtása
 Petes József társaságában.

Sáhó Jánosné fel is váította a tizkoronásokat,
 Tüske János pedig egy zsebkendőbe csavarva az
 aprópénzt, Petes Józseffel elindult visszafelé,
 Laposáékhoz. Utközben elkérte a zsebkendőbe
 csavart pénzt és mialatt Tüske hátramaradt, —
 hat darab ezüst forintost hamis forintokkal
 cserélt ki.

Laposáné, aki a falusi asszony gyanakodásá-
 val jól megnézte az aprópénzt, azonnal felismerte
 a hat ólom forintot. Faggatja a fiukat, hogy hol
 vették a hamis pénzt, majd följelentette az es-
 tet a csendőrségen.

A csendőrségi nyomozás azután kiderítette,
 hogy a hamis forintostokat Petes József készítette.
 Petes nem is tagadta tettét és elmondta, hogy
 apjától két forintot szerzett, mely közé egy gy-
 luponon ólomot sajtolt, így készítette a hamis
 pénzt.

A csendőrség a hamisítványokat elkobozta és
 az esetet följelentette a kir. ügyészségnek.

Színház és Művészetek.

(—) **Egyenlőség.** Barry bizarr „fantáziája”
 — a szerző jelöli meg így a darab műfaját —
 olyan megrápi és értékes alkotás, hogy azt
 teljesen tönkresilányítani szánt-szándékkal sem
 lehet. Eredetiségének varázstól, a tendenciójában
 rejli kelissen értékes igazság hatásától és csodá-
 latos finom pointjeitől még a tegnapi rossz
 szereposztás sem foszthatta meg teljesen, pedig
 a tönkresilányítás terén szintársulatunk tegnap
 elég szép eredményeket ért el. Ezt a darabot
 tökéletesen adni csak akkor lehet, ha a társulat-
 nak egy tucat jellemzészése és gentszészészője
 van, amit ugyan még lővárosi színházról sem
 várhatunk el joggal, de arra talán Nagykanizsán
 is reflektálhatunk, hogy előkelő művészi készsé-
 get igénylő, hatásos szerepeket ne kardalossók
 és segédészészészők kezeibe tegyenek le. Valóság-
 gal leírta a szinpadról a darab meg nem értése.
 A legtöbb szereplő viseletében nyoma sem
 volt a kreált típusnak, az egész előadáson a
 darab szellemének. Az angol párbeszéd finomsá-
 gait oly mohó vágygal sikkasztották el, mint a
 cigánygyerekek az ezüstkanalakat; hogy egyebet
 ne mondjunk: nem egyszer lengett kérdésekre
 hallottunk aláhúzott válaszokat és aláhúzott
 kérdésekre hiába várjuk a választ. E megrovást
 kaland után elismeréssel adozunk a rendezőnek,
 ki a rendelkezésére álló anyaggal a lehető leg-
 jobbat produkálta, dicsérjük a szép díszleteket

és az elég gördülékény, gyors menetet. Az egyes
 szereplőkről szólva ismét ad-ut mondunk a
 dicséreteknek. A helyét mindegyik eléggé meg-
 állta, de a darab briliáns szerepeihez alig volt
 valaki méltó. *Bihari igazgató*nak voltak frappán-
 san találó kifejezései, alakja. — szerencsén
 orgánuma elsőrendűen kvalifikálja Crichton ne-
 ház szerepére, ennek a derék legénynek egyéni-
 ségével és okos bö cadszetével is eléggé tisztá-
 ban volt, pózai és kothurnusos szavai sa azon-
 ban nem egyszer karrikaturává fordították az
 udvarmester reális, egészséges alakját Nemes és
 egyszerű volt az első, második és negyedik fej-
 vonásban, de a harmadikat agyonszavaltta. Őszinte
 érzés helyett a páthosznak midjárt a legfelo-
 C-jét ütötte meg és így az a bátas, melyet a
 kifejezés fokozta sa keltett volna, teljesen elveszett.
 Mulatságos percekert szerezték *Magas, Országné,
 Cakó, Szács Irén és Cakóné.*

Nagyon szeretőnk, ha az „Egyenlőség” e sze-
 zonban még néhányszor színe kerülné. Több fi-
 gyelemmel sikeres estéket biztosíthat. Közönsé-
 günknek pedig nagyon ajánljuk, hogy az „Egyen-
 lőség” előadását nézze meg. Ezt a darabot megis-
 merni nyereség.

Gabona-üzlet.

(Távirat.)

Budapest, augusztus 30

Készaru-üzlet:

Forgalom mérsékelt. Árak változatlanok.

Katáridő-üzlet:

buzsa októberre	11.57
rozsa októberre	9.89
tengeri. 1908. május a	6.93
zab októberre	8.25

Szülők figyelmébe!

- n ki kéz iskolai öltönyt
- n ki kéz férfi öltönyt
- n ki férfi és gyermek cipőt
- n ki kalapot és sapkát

Arkar vásárolni,

ne mulassa el vásárlás előtt

Frank Vilmos

legnagyobb ruhaárúházát megtekinteni.

Frank Vilmos

a bel- és külföldi legmegbízhatóbb szö-
 vetgyárosokkal áll összeköttetésbe s így
 mérték után is a legjobb és legizlése-
 sebb öltönyöket készíti a legolcsóbb árért.

Frank Vilmos

Nagykanizsa, Bazár-épület.

3 régi szó	3 új szó
Altwater	Altwater
Gessler	Gessler
Jägerndorf	Budapest

Közgazdaság.

A heti tőzsdéforgalom és pénzpiac.

A „Hermes” Magyar általános váltóüzlet rész-
 vénytársaság jelentése)

Budapest, 1907. augusztus 22-én.

Azon barátságosabb hangulat, mely legutóbbi
 jelentésünk szerint az előző hét utolsó napjain
 az őszese tőzsdéken beállott, a legközelebbi le-
 lólyt héten fokozott mértékben jutott kifejezésre,
 amihet elsősorban a külföldi pénzpiacok enyhü-
 lése adta meg a impulzust. — A javulás az in-
 ternationális értékekből indult ki, és átterjedt a
 helyi értékeknek egész sorozatára, és amennyi-
 ben váratlan eseményes közre nem járzanak,
 úgy feltehető, hogy a tőzsdék további szilárdu-
 lást fognak feltüntetni.

Az osztrák magyar bank lőtanácsának mai
 napon tartott ülésében Pranger vezértitkár azon
 kijelentést tette, hogy ámbár általánosságban
 a hitel igények szempontjából bizonyos visszatérés
 ajánlatosnak mutatkozik, mégis sem a belföldi
 pénzügyviszonyok, sem pedig a külföldi piacok te-
 kintetéből küönös óvintézkedésekre nem forog
 fenn indító ok.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a kö-
 vetkezők:

	aug. 22.	aug. 20.
4% os magyar koronajáradék	91.20	93.—
Magyar hitel részvény	730.—	749.—
Magyar jelzálog hitelbank részv.	457.—	457.—
Pesti bazai első takarékp. részv.	18150.—	19200.—
Salgótaráni közszékhely részv.	561.—	580.—
Rimamurányi vasuti részvény	525.—	538.—
Magyar cukoripar részvény	1670.—	1720.—
Adria tengerhajózási részvény	408.—	415.—

Táviratok

és telefonjelentések

A székesfehérvári sztrájk megszűnt.

Székesfehérvár. augusztus 30. A szé-
 kesfehérvári szervezett munkások általános
 sztrájkja, mely országos érdeklődést keltett,
 szűnőfélben van. A sztrájk ma már csak
 részlegesnek mondható, mert az összes
 nyomdászok és betűszedők, kik az általá-
 nos sztrájkban a vezető szerepet vitték, ma
 reggelre munkába álltak. A lakatos, cipész
 és szabósegédek még sztrájkolnak, de való-
 sziuü, hogy holnap már ezek is dolgozni
 fognak. Az elmúlt éjjel a városban csend-
 őrség cirkált, beavatkozása azonban nem
 vált szükségessé, mert rendszavarás nem
 történt.

Öngyilkos járásbíró.

Budapest, augusztus 30. *Várady Gyula* kecskeméti járásbíró ma Budapesten a Szabadságtéren *sobelte magát és meghalt.* — Várady tekintélyes család sarja volt, neje született Török grófnő. A járásbíró rendkívül fényűző életmódot folytatott. Négyes fogatot, nagy cselédsévet és vendéglátó uri házat tartott. Szüleitől rengeteg vagyont örökölt, de az ő kezén ez is elfogyott és legutóbb már nyomasztó adósságokkal küzdött. Váratlan csapás érte neje halálával, ami a körülömben is elkeseredett ember teljes elzülését idézte elő. Ettől kezdve ivásnak adta magát. Tegnap Budapestre jött azzal a szándékkal, hogy véget vet életének. Elhatározását ma reggel végre is hajtotta.

Családi dráma az utcán.**A hűtlen asszony bűnhődése.**

Budapest, augusztus 30. Megrendítő családi dráma véres epilógusa játszódott le ma délelben a budai Király-lépcsőn, mely a várba vezet. Itt egy uriasan öltözött ember forgópisztolyból *hátszor rálőtt* egy elegáns megjelenésű uri nőre, ki éles sikolyjal a földre rogyott és pár pernyi kilodás után *meghalt.* A gyilkos férfit a helyszínen elfogták és a rendőrségre vitték. Itt azt valótia, hogy *Büting* Károlynak hívják, volt budapesti lakos. Egy év előtt elhatározta, hogy kivándorol Amerikába. Feleségét is magával akarta vinni, de az asszony félt a hosszú tengeri uttól és itthon maradt, de megígérte, hogy hűséggel vár férjére. Bütingnek Amerikában jó dolga lett és midőn pénzhez jutott, azonnal utazott haza feleségéhez. Itt azonban szomorú csalódás várt rá. Felesége, Gruber Berta, kit rajongásig szeret, időközben viszonyt kötött egy katonatiszttal és most már közös háztartásban élt vele. A csalódás annyira elkeserítette a férjet, hogy ma ráesett az asszonyra és megölte.

Óriási szerencsétlenség.**Lezuhant hid.**

London, augusztus 30. Az amerikai Ottawából rettenetes szerencsétlenség híre érkezik. A Kweber foiyón épült nagyforgalmu új hid ma reggel leszakadt és a rajta levő emberek a folyóba zuhantak. Egy forrás szerint *ötven*, egy másik szerint, *kétszázötven* ember halálát lelta a folyóban. A világraszóló katasztrófát hír szerint, egy munkásvonat okozta, mely rendellenesen zsufova volt és melynek terhét a hid nem bírta el.

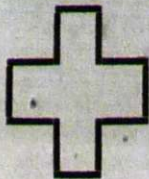
Irodai gyakornoki állás

meglelő 5 kezdő fizetéssel lérti vagy 10 által szeptember 15-én esetleg október 1-én betölthető.

ajánlatok: Weisz és Ledolcsy céphez, Nagykanizsán intézendők.

Bárki ha kórdi,

hogyan nyilatkoznak az emberek és hogy milyen értékes háziszser az eredeti illatos az Alföldi Cognacgyár részvénylárásoság saját szeszflonimlójában lepárolt legmagasabb fokú középpárlat szeszből készített valódi

Alföldi fehér kereszt**SÓSBORSZESZ**

me y páratlan hatásu egyhangu a válasz, hogy az, aki egyszer megpróbálta használni, soh'se változtatja ez életben, mert az

Alföldi fehér kereszt

SÓSBORSZESZ

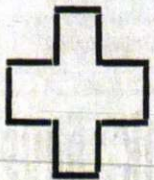
a hű házibarát

IGAZIHÁZISZER,

me y nem hiányozhat egy uri családnál sem; az illatos Alföldi fehér kereszt

SÓSBORSZESZ

kellemes és sokoldalú használhatósága által általános alkalmazásra talál. — Hűsítő a melegben, amely gyakori főfajást szokott okozni. viszont **űditőleg hat** néhány csöppet cukorra bevéve a szervezetre.

Az Alföldi fehér kereszt**SÓSBORSZESZ**

erősítő tulajdonsága

különösen a masszirozás alkalmával tapasztalható. Nyári fürdözések, kirándulások alkalmával igen ajánlatos, ha kéznél van. Legendák szónak eme

Házibarát-ról.

Ne mulassza el egyetlen sósborszesz-vevő sem a most megjelent

Barack-Hiradót

meghozatni, hol bőven nyilatkozik a

Házibarát.

Az Alföldi fehér kereszt sósborszesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

részvénylárásoság

Kecskeméti

ő esz és hí. fensége József főherceg kamaral szállította. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

A M A K.

Óriási próbaüveg 40 fillér. Nagy üveg 1 kor. Egész nagy üveg 2 korona.

Tankönyvek

iskolai író-, rajz- és festőszerek, füzetek, könyvtartók, táskák

minden iskola részére.

Legnagyobb raktár:

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Tankönyv bekötések azonnal megkészlnek.

Gyakornok kerestetik.

egy helybéli nagyobb pénzintézethez, ki jó érettségi bizonyítvánnyal bír, katonai kötelezettségeinek eleget tett, anyanyelvén kívül a német nyelvet is jól bírja. Czim Kladóhivatalban.

Csemegeszőlő,

csakis elsőrendű német fajok, postakosaraként 2,80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemege alma és körte postakosaraként 2,40 kor., 100 kg. 24 koronától feljebb. Görög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász 32 kor., postakosaraként 2,40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta posta kosár 2 kor. Vasuti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít.

Szabó 235. gyümölcskivitele Csongrád.

Zongorahangolás helyben

= 5 korona.

Elsőrangú külföldi, ugymint Bösendorfer, Ehrbar, valamint 25 évi bécsi zongora-gyárakban szerzett tanulmányaim képesítene, hogy a nagyérdemű műértő közönség igényeinek e téren mindenben megfelelek. Zongora-javításokat, ugymint teljes átdolgozását gyárilag eszközölöm, új zongorákat állandóan raktáron tartok, régieket becserelek.

A n. é. közönség pártfogását kérvé.

Wogrincsicz Ferencz

zongora készítő, hangoló és raktáros.

Erzsébet királyné-ter 10. sz.

(Löwi Adolf-féle ház.)